ព្រះ
ត្រៃបិដក

ប្រែរួមនឹង
ព្រះអដ្ឋកថា

ភាគ៨

បាលីប្រែ ១២ - ១៣

ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ច្បាប់ពិនិត្យ លើកទី២

ព្រះ

វិនយបិដក

និង

សមន្តបាសាទិកា អដ្ឋកថា

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

បរិវារ

បឋមភាគ-ទុតិយភាគ

៨

បាលីប្រែ ១២-១៣

បោះពុម្ពលើកទី ១ ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៣

ក្បាលទី៨

បឋមភាគ បរិវារ

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ

មហាវិភង្គ មហាវារៈ១៦

[១] សួរថា បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គ ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលនៃការបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ឃើញច្បាស់ (នូវប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាងនៃការបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ (បញ្ញត្តិ ៩ យ៉ាងគឺ) បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ឧភតោបញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងបឋមបារាជិកនោះដែរឬទេ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៥ បឋមបារាជិកដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង បឋមបារាជិកចាត់ជាអ្វី ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ បឋមបារាជិកចាត់ចូលក្នុងកងអាបត្តិណា ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង បឋមបារាជិកតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង បឋមបារាជិកចាត់ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង បឋមបារាជិករម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអភិវិន័យ ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ

អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ អ្វីជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ) ។ បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណាសិក្សា ។ ជនពួកណាដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ បឋមបារាជិកឋិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ ជនពួកណាទ្រទ្រង់ទុក ។ បឋមបារាជិកជាពាក្យរបស់នរណា ។ នរណានាំមក ។

[២] សួរថា បឋមបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវសុទិន្នភិក្ខុ ជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលសុទិន្នភិក្ខុជាបុត្តនៃកលន្ទសេដ្ឋី សេពមេថុនធម្មនឹងបុរាណទុតិយិកា (ករិយារបស់ខ្លួនពីដើម) ។ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មានក្នុងបឋមបារាជិកនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ និងអនុប្បញ្ញត្តិ ២ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ[១] មិនមានក្នុងបឋមបារាជិកនោះទេ ។ បឋមបារាជិកនោះជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេស-ប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ បឋមបារាជិកនោះជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ បឋមបារាជិកនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុ-ទ្ទេសទាំង ៥ យ៉ាង បឋមបារាជិកដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ បឋមបារាជិកដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។

១- អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិជាដើម សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បឋមបារាជិកមកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេស ទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង បឋមបារាជិកចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ បឋមបារាជិកចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិបារាជិក ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង បឋមបារាជិកតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាទេ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង បឋមបារាជិកចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង បឋមបារាជិករម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺដោយសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងបឋមបារាជិកនោះ ។ បញ្ញត្តិជាវិន័យ វិភត្តិ (បទភាជនៈ) ជាអភិវិន័យក្នុងបឋមបារាជិកនោះ ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងបឋមបារាជិកនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុងបឋមបារាជិកនោះ ។ បញ្ញត្តិជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិ (បទភាជនៈ) ជាអធិប្បាតិមោក្ខ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ សេចក្តីមិនសង្រួមជាវិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីសង្រួមជាសម្បត្តិ ។ អ្វីជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ) ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដរាបអស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុតដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះទេ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ បឋមបារាជិកព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុកមក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ បឋម

បារាជិកព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកមកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីរារាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញុំាងបុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីតាំងនៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។ ពួកសេក្ខៈ និងពួកកល្យាណបុថុជ្ជន តែងសិក្សា ។ ជនពួកណា ដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ពួកព្រះអរហន្តមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ បឋមបារាជិកឋិតនៅក្នុងពួកជនណា ។ ឋិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល (អ្នកប្រាថ្នាការសិក្សា) ។ ជនពួកណារមែងទ្រទ្រង់ទុក ។ បឋមបារាជិកប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះរមែងទ្រទ្រង់ទុក[១] ។ បឋមបារាជិកជាពាក្យរបស់អ្នកណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ អ្នកណានាំមក ។ ព្រះថេរៈ (ដូចមាននាមតទៅនេះ) នាំតៗ គ្នាមក ។

[៣] ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀត ជាគម្រប់ ៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះឋិតនៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថា ជម្ពូ មានសិរី ។ តអំពីព្រះថេរៈទាំងនោះមក ព្រះមហាមហិន្ទ ១ ព្រះឥដ្ដិយៈ ១ ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពលៈ ១ ព្រះភទ្ទនាម

១- អដ្ឋកថាថា ពាក្យថា ទ្រទ្រង់ទុក គឺចាំស្ទាត់ទាំងបាលីទាំងអដ្ឋកថា នៃបឋមបារាជិក ។

ជាបណ្ឌិត ១ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន មកអំពីជម្ពូទ្វីប ហើយបានមកនៅក្នុងលង្កាទ្វីប ព្រះថេរៈទាំងនោះ បានបង្រៀនវិនយបិដក បានបង្រៀន និកាយទាំង ៥ គម្ពីរ ព្រះអភិធម្មទាំង ៧ គម្ពីរ ក្នុងតម្ពបណ្ណិទ្វីប (កោះលង្កា) ។ តអំពីនោះមក (មានព្រះថេរៈច្រើនអង្គទៀតគឺ) ព្រះអរិដ្ឋ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះតិស្សទត្តជាបណ្ឌិត ១ ព្រះកាឡសុមនត្ថេរជាអ្នកក្លៀវក្លា ១ ព្រះទីឃនាមកៈ ១ ព្រះទីឃសុមនៈ ជាបណ្ឌិត ១ ព្រះកាឡ-សុមនៈ ១ ព្រះនាគត្ថេរ ១ ព្រះពុទ្ធរក្ខិត ១ ព្រះតិស្សត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះទេវត្ថេរជាបណ្ឌិត ១ ព្រះសុមនៈមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ ១ ព្រះចូឡនាគជាពហុស្សូត ១ ព្រះគជត្ថេរជាអ្នកកម្ចាត់បង់ទោសដ៏អាក្រក់ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះធម្មបាលិត ដែលគេបូជាហើយដោយប្រពៃ ក្នុងរោហណ-ជនបទ ១ សិស្សរបស់ព្រះធម្មបាលិតនោះ ឈ្មោះខេមៈ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដក រុងរឿងដោយបញ្ញាក្នុងទ្វីបដូចព្រះចន្ទ ១ ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបតិស្សៈជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះបុស្សទេវៈដែលជាមហាធម្មកថិក ១ ព្រះសុមនៈអ្នកមានប្រាជ្ញា ១ ព្រះបុប្ផៈជាពហុស្សូត ១ ព្រះមហាសីវៈ ជាមហាធម្មកថិកឈ្លាសវៃក្នុងបិដកទាំងអស់ ១ ព្រះឧបាលិ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ ១ ព្រះមហានាគជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ឈ្លាសវៃក្នុងវង្សព្រះសទ្ធម្ម ១ ព្រះអភ័យជាអ្នកមានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃក្នុងបិដកទាំងអស់ ១ ព្រះតិស្សត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ ១ សិស្សរបស់ព្រះតិស្សត្ថេរនោះឈ្មោះបុស្សៈ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ជាពហុស្សូត ជាអ្នករក្សាព្រះសាសនា

ប្រតិស្ថានទុកក្នុងជម្ពូទ្វីប ១ ព្រះចូឡាភ័យជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ ១ ព្រះតិស្សត្ថេរជាអ្នកមានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃក្នុងវង្សព្រះសទ្ធម្ម ១ ព្រះចូឡាទេវៈជាអ្នកមានប្រាជ្ញាក្លៀវក្លាក្នុងវិន័យ ១ ព្រះសីវត្ថេរ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាឈ្លាសវៃក្នុងវិន័យទាំងអស់ ១ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ សុទ្ធតែជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះវិន័យស្ទាត់ក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិនយបិដកទុក ក្នុងតម្ពបណ្ណិទ្វីប (លង្កាទ្វីប) ។

[៤] សួរថា ទុតិយបារាជិកដែលព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទុតិយបារាជិក ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវធនិយភិក្ខុជាកូននៃស្មូនឆ្នាំង ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលធនិយភិក្ខុជាកូននៃស្មូនឆ្នាំង យកឈើរបស់ព្រះរាជាដែលទ្រង់មិនបានប្រទាន ។ ទុតិយបារាជិកនេះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិមិនមានឡើយ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ទុតិយបារាជិកតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[៥] សួរថា តតិយបារាជិកព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុទាំង-

ឡាយច្រើនរូប ផ្តាច់ជីវិតគ្នានឹងគ្នា ។ តតិយបារាជិកនេះមានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នបញ្ញត្តិមិនមានឡើយ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង តតិយបារាជិកតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[៦] សួរថា ចតុត្ថបារាជិកព្រះអង្គបញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទា នាំគ្នាពោលអួតនូវគុណនៃឧត្តរិមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នា ចំពោះគ្រហស្ថទាំងឡាយ ។ ចតុត្ថបារាជិក នេះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នបញ្ញត្តិមិនមានឡើយ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង ចតុត្ថបារាជិកតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

បារាជិក ៤ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបារាជិកនោះដូច្នេះ

[៧] បារាជិក ៤ គឺសេពមេថុន ១ លួចទ្រព្យគេ ១ សម្លាប់មនុស្ស ១ ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ១ ជាឆេជ្ជវត្ថុ (វត្ថុជាហេតុឲ្យដាច់ចាកភិក្ខុភាវៈ) បណ្ឌិតមិនត្រូវសង្ស័យឡើយ ។

[៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេស ចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ឧភតោ-បញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងបឋមសង្ឃាទិសេសនោះដែរឬទេ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេស ទាំង ៥ យ៉ាង បឋមសង្ឃាទិសេស ចាត់ជាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូល ក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង បឋមសង្ឃាទិសេសចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ ទាំង ៧ យ៉ាង បឋមសង្ឃាទិសេសចាត់ចូលក្នុងកងអាបត្តិណា ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង ៦ យ៉ាង បឋមសង្ឃាទិសេសតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង បឋមសង្ឃាទិសេសចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង បឋមសង្ឃាទិសេស រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជា វិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច ។

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេស ចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាម បញ្ចេញអសុចិ តើព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។ ជនពួកណាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះឋិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះជាពាក្យរបស់នរណា ។ នរណានាំមក ។

[៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេស ចំពោះភិក្ខុអ្នកព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវសេយ្យសកភិក្ខុមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលសេយ្យសកភិក្ខុមានអាយុ ព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិដោយដៃ ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងសិក្ខាបទនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិមិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទនោះជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤

សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ចូលក្នុងកងនៃអាបត្តិ-សង្ឃាទិសេស ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា ។ ចាត់ចូលក្នុងអាបត្តា-ធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈពីរយ៉ាង គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញា-តករណៈ ១ ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិជាវិន័យ វិភត្តិជាអភិវិន័យ ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិជាអធិប្បាតិមោក្ខ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ ការមិនសង្រួមជាវិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។ ការសង្រួមជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុតដោយគិតថា អញនឹងមិនធ្វើកម្មយ៉ាងនេះទេ (នេះជាសេចក្តីប្រតិ-បត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេស ចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ តើព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេស ចំពោះភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១

ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីកិរិយានៅជាសុខ ស្រួលដល់ភិក្ខុទាំង-ឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីរាំងនូវអាសវធម៌ទាំង-ឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់អាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ពួកជនណាតែងសិក្សា ។ សេក្ខបុគ្គល និងកល្យាណបុថុជ្ជនតែងសិក្សា ។ ជនពួកណាដែលមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ព្រះអរហន្តមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះឋិតនៅក្នុងបុគ្គលពួកណា ។ ឋិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះ តែងប្រព្រឹត្តទៅដល់ជនពួកណា ជនពួកនោះតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់នរណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះលោកអង្គណានាំមក ។ (ព្រះថេរៈដែលមាននាមដូចតទៅនេះ) នាំតៗ គ្នាមកគឺ

ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១ ព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀត ជាគម្រប់ ៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះឋិតនៅក្នុងទ្វីបមានឈ្មោះថាជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។ តអំពីនោះមក ព្រះមហិន្ទត្ថេរ ១ ព្រះឥដ្ដិយៈ ១ ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពលៈ ១ ។បេ។ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ មានប្រាជ្ញា

ច្រើន ជាអ្នកចេះព្រះវិន័យ ឈ្លាសក្នុងមគ្គ បានប្រកាស
វិនយបិដកទុក ក្នុងតម្ពបណ្ណិទ្វីប ។

[១០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុ ដែលស្ទាបអង្អែលកាយមាតុគ្រាមក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ ស្ទាបអង្អែលកាយមាតុ-គ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[១១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុ ដែលនិយាយចែចង់មាតុគ្រាម ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុនិយាយចែចង់មាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[១២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុ

ដែលនិយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាម ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុនិយាយសរសើរ ការបម្រើដោយកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[១៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុនិយាយដឹកនាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[១៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុ

ដែលឲ្យគេធ្វើកុដិ (មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់) ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងនគរអាឡវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងនគរអាឡវី ឲ្យគេធ្វើកុដិ (មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់) ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍របស់គេមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[១៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្នមានអាយុជម្រះទីវិហារ បានប្រើគេឲ្យកាប់ដើមឈើដែលគេសន្មតថាជាចេតិយ ១ ដើម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[១៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុដែលចោទ (បង្កាច់) ភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ

រឿងរ៉ាវដែលពួកមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុចោទ (បង្កាច់) ព្រះទព្វមល្លបុត្ត មានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[១៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុដែលចោទ (បង្កាច់) ភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាងក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុចោទ (បង្កាច់) ព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[១៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នក (ព្យាយាម) បំបែកសង្ឃ ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដងហើយនៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលទេវទត្តភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីបំបែក

សង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។បេ។

[១៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុដែល (ព្យាយាម) បំបែកសង្ឃ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដង នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូប ប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។បេ។

[២០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នក (រឹងរូស) ប្រដៅបានដោយក្រ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដង នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្នមានអាយុ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលទូន្មានប្រកបដោយធម៌ បានធ្វើខ្លួនឲ្យជាអ្នក គឺគេស្តីប្រដៅមិនបាន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។បេ។

[២១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តសង្ឃាទិសេសចំពោះភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈ ៣ ដង នៅតែមិនលះបង់ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវអស្សជិភិក្ខុនិងបុនព្វសុកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ សង្ឃបានធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ (ត្រឡប់ជេរប្រទេច) ថា ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងអំណាចសេចក្ដីស្រឡាញ់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្ដីស្អប់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្ដីល្ងង់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្ដីខ្លាច ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។បេ។

សង្ឃាទិសេស ១៣ ចប់

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿង នៃសង្ឃាទិសេសនោះដូច្នេះ

[២២] សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ គឺសុក្កវិសដ្ឋិ ១ កាយសំសគ្គៈ ១ ទុដ្ឋុល្លវាចៈ ១ អត្តកាមបារិចរិយៈ ១ សញ្ចរិត្តៈ ១ កុដិការៈ ១ មហល្លកវិហារៈ ១ អមូលកៈ ១ កញ្ចិទេស (អញ្ញភាគិយៈ) ១ សង្ឃភេទកៈ ១ ភេទានុវត្តកៈ ១ ទុព្វចៈ ១ កុលទូសកៈ ១ ។

[២៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តអនិយតៈទី ១ ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោប្បញ្ញត្តិ ១ ឧភតោប្បញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងអនិយតៈទី ១ នោះដែរឬទេ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ ជាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងអាបត្តិកងណា ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ អ្វីជាវិបត្តិ អ្វីជាសម្បត្តិ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តអនិយតៈទី ១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ជនពួកណាតែងសិក្សា ។ ជនពួកណាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះឋិតនៅក្នុងជនពួកណា ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះជាពាក្យរបស់នរណា ។ សិក្ខាបទនោះនរណានាំមក ។

[២៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តអនិយតទី ១ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុតែម្នាក់ឯង សម្រេចនូវការអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ចបាន) ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ ក្នុងអនិយតទី ១ នោះ មានដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទនោះជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្ដាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះដាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ដាក់ចុះក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ៤ ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ សិក្ខាបទនោះចាត់ជាសីលវិបត្តិក៏មាន ជាអាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ

តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាទេ ។ សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ យ៉ាង គឺដោយសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈ ១ ។ អ្វីជាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិជាវិន័យ វិភត្តិជាអភិវិន័យ ។ អ្វីជាបាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីជាអធិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិជាបាតិមោក្ខ វិភត្តិជាអធិប្បាតិមោក្ខ ។ អ្វីជាវិបត្តិ ។ សេចក្តីមិនសង្រួមជាវិបត្តិ ។ អ្វីជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីសង្រួមជាសម្បត្តិ ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុត ដោយសេចក្តីកំណត់ក្នុងចិត្តថា អញនឹងមិនធ្វើកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ (នេះជាសេចក្តីប្រតិបត្តិ) ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តអនិយតទី ១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តអនិយតទី ១ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង គឺដើម្បីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិនបុគ្គលដែលមិនអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីរាំងរាអាសវៈទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវៈ

ទាំងឡាយដែលកើតឡើងក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ពួកជនណាតែងសិក្សា ។ ពួកសេក្ខបុគ្គល និងកល្យាណបុថុជ្ជនតែងសិក្សា ។ ពួកជនណាមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះឋិតនៅក្នុងជនណា ។ ឋិតនៅក្នុងពួកសិក្ខាកាមបុគ្គល ។ ជនពួកណាតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះប្រព្រឹត្តទៅដល់ពួកជនណា ពួកជននោះតែងទ្រទ្រង់ទុក ។ សិក្ខាបទនោះជាពាក្យរបស់នរណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះនរណានាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ (ដូចមានទាមតទៅនេះ) នាំតៗ គ្នាមក ។

> ព្រះឧបាលិ ១ ព្រះទាសកៈ ១ ព្រះសោណកៈ ១ ព្រះសិគ្គវៈ ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្ត ១ អង្គទៀតជាគម្រប់ ៥ ព្រះថេរៈទាំងនេះនៅក្នុងទ្វីប មានឈ្មោះថាជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។ តអំពីនោះមក ព្រះមហិន្ទ ១ ព្រះឥដ្ឋិយៈ ១ ព្រះឧត្តិយៈ ១ ព្រះសម្ពលៈ ១ ។បេ។ ព្រះនាគត្ថេរទាំងឡាយនេះ មានបញ្ញាច្រើន ចេះព្រះវិន័យ ស្ទាត់ជំនាញក្នុងមគ្គ បានប្រកាសវិនយបិដកទុក ក្នុងតម្ពបណ្ណិទ្វីប ។

[២៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាប

ច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តអនិយតៈទី ២ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុតែម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ ។ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ មានក្នុងសិក្ខាបទនោះដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ សិក្ខាបទនោះជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៥ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះជាក់ចុះក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ជាក់ចុះក្នុងនិទានរាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទី ៤ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិក៏មាន ចាត់ជាអាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា ។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន ជាកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើង

អំពីកាយ ១ តាំងអំពីកាយអំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ យ៉ាង គឺ ដោយសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈ ១ ។

អនិយតទាំងពីរ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអនិយតនោះដូច្នេះ

[២៦] អនិយត (ទាំងពីរ) គឺអលំកម្មនិយៈ ១ នាលំ-
កម្មនិយៈ ១ ដែលព្រះពុទ្ធប្រសើរ មានគុណធម៌ដ៏មាំមួន
ទ្រង់បញ្ញត្តទុកហើយដោយល្អ ។

[២៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទុកអតិរេកចីវរឲ្យកន្លងហួសពី ១០ ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទ្រទ្រង់អតិរេកចីវរ (ទុកឲ្យកន្លង ១០ ថ្ងៃទៅ) ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ១ ។បេ។

[២៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរអស់មួយយប់ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបផ្ញើចីវរក្នុងដៃនៃភិក្ខុទាំងឡាយហើយ (ស្លៀកដណ្តប់) តែស្បង់ និងចីវរ ចេញដើរទៅកាន់ជនបទចារិក ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[២៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុទទួលអកាលចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងមួយខែទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបទទួលអកាលចីវរហើយ ទុកឲ្យកន្លងហួសមួយខែទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[៣០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលប្រើនាងភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងចីវរចាស់ ក្នុងទីណា ។

ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវឧទាយិភិក្ខុមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ ប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងចីវរចាស់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៣១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុអ្នកទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៣២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលសូមចីវរនឹងគហបតិ ឬគហបតានីដែលមិនមែនជាញាតិក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ សូមចីវរនឹងសេដ្ឋីបុត្រ ដែលមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង

៦ យ៉ាង ។បេ។

[៣៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលសូមចីវរនឹងគហបតិ ឬគហបតានីដែលមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលើសជាងកំណត់ដែលគេប្រគេននោះទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនស្គាល់ប្រមាណ (ក្នុងការសូម) ហើយសូមចីវរជាច្រើន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៣៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុអ្នកចូលទៅរកគហបតិមិនមែនជាញាតិ ដែលគេមិនបានបវារណាទុកមុនទេ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ដែលគេមិនបានបវារណាទុកមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ[១] ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

១- កំណត់ប្រវែងទំហំ និងសាច់ចីវរតាមដែលខ្លួនពេញចិត្ត គឺចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ ។

[៣៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលចូលទៅរកគហបតិទាំងឡាយ មិនមែនជាញាតិ ដែលគេមិនបានបវារណាទុកមុន ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ដែលគេមិនបានបវារណាទុកមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាងសិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៣៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលញុំាងចីវរឲ្យសម្រេច ដោយការតឹងទារហួសកំណត់បីដង ដោយឈរហួសកំណត់ ៦ ដង ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុដែលឧបាសកនិយាយ (អង្វរ) ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ រង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន ហើយមិនបានបង្អង់ចាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

កឋិនវគ្គទី ១ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកឋិនវគ្គនោះដូច្នេះ

[៣៧] អតិរេកចីវរ ១ ចីវរដែលភិក្ខុនៅប្រាសចាកមួយរាត្រី ១ អកាលចីវរ ១ ការប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឲ្យគក់លាងចីវរចាស់ ១ ទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនី ១ ទៀតជាគម្រប់ប្រាំ ការសូមចីវរអំពីគ្រហស្ថមិនមែនជាញាតិ ១ ការសូមឲ្យលើសពីស្បង់ចីវរ ១ ភិក្ខុដែលគេមិនបានបវារណាមានពីរយ៉ាង ១ ការតឹងទារចីវរឲ្យហួសកំណត់បីដង ១ ។

[៣៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្ថតលាយដោយសូត្រក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចូលទៅរកពួកអ្នកធ្វើសូត្រហើយនិយាយថា ម្នាលអ្នកមានអាយុទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយស្ងោរនាងឲ្យច្រើន ហើយឲ្យមកពួកអាត្មាខ្លះ ឯអាត្មាចង់ឲ្យគេធ្វើសន្ថតលាយដោយសូត្រ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៣៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្ថតនឹងរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយ-

ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតលាយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៤០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល (ធ្វើឯង) ឬប្រើឲ្យគេធ្វើនូវសន្ថតថ្មីមិនលាយរោមចៀមសមួយជញ្ជីង រោមចៀមក្រហមមួយជញ្ជីង (១ ភាគ) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ យ៉ាងនោះដែរ តែលាយដោយរោមចៀមសបន្តិចត្រង់ជាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៤១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្ថតរាល់ឆ្នាំ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូប ឲ្យគេធ្វើសន្ថតរាល់ៗឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៤២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះ

ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើសន្ថត សម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយថ្មីមិនលាយសន្ថតចាស់មួយចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបលះបោលសន្ថត ហើយសមាទាននូវអារញ្ញិកង្គធុតង្គ បិណ្ឌបាតិកង្គធុតង្គ បំសុកូលិកង្គធុតង្គ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៤៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរោមចៀម នាំឲ្យកន្លងហួស ៣ យោជន៍ទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុមួយរូបទទួលរោមចៀម (រួចនាំទៅ) ឲ្យកន្លងហួស ៣ យោជន៍ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរយ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើង អំពីវាចា និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ ។បេ។

[៤៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងរោមចៀម ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក

ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនមែនជាញាតិឲ្យលាងរោមចៀម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៤៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទទួលរូបិយ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុទទួលរូបិយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៤៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រព្រឹត្តការទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៤៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តការទិញ និងការលក់ មានប្រការផ្សេងៗ ក្នុងទីណា ។

ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ប្រព្រឹត្តការទិញ និងការលក់ ជាមួយនឹងបរិព្វាជក ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

កោសិយវគ្គទី ២ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកោសិយវគ្គនោះដូច្នេះ

[៤៨] ភិក្ខុធ្វើសន្ថតដោយរោមចៀមលាយសូត្រ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្ថត ដោយរោមចៀមមានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្ថតលាយរោមចៀមសមួយជញ្ជីង ក្រហមមួយជញ្ជីង ១ ភិក្ខុធ្វើសន្ថតរាល់ឆ្នាំ ១ ភិក្ខុធ្វើសន្ថតថ្មី ត្រូវលាយនឹងសន្ថតចាស់ ១ ភិក្ខុទទួលរោមចៀមនាំទៅបានតែត្រឹមបីយោជន៍ ១ ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីឲ្យលាងរោមចៀម ១ ភិក្ខុទទួលរូបិយ ១ ភិក្ខុទិញលក់ផ្លាស់ប្តូរដោយរូបិយវត្ថុ មានប្រការផ្សេងៗ មានពីរសិក្ខាបទ ១ ។

[៤៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទុកអតិរេកបាត្រឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួក

ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ទ្រទ្រង់អតិរេកបាត្រ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[៥០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលមានបាត្រមានចំណង គឺស្នាមប្រេះបែកមិនទាន់ដល់ប្រាំអង្គុលី ហើយឲ្យគេទិញបាត្រថ្មីទៀត ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មានបាត្រគ្រាន់តែបែកបន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែដាច់បន្តិចបន្តួចខ្លះ គ្រាន់តែមានស្នាមប្រេះបន្តិចបន្តួចខ្លះ ហើយសូមបាត្រជាច្រើន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៥១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទទួលភេសជ្ជៈ ហើយទុកឲ្យកន្លងហួស ៧ ថ្ងៃទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូប ទទួលភេសជ្ជៈហើយទុកឲ្យកន្លងហួស ៧ ថ្ងៃ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំង

ឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៥២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលស្វែងរកវស្សិកសាដិកចីវរ សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងក្នុងកាលដែលហួសពីរខែជាខាងចុងនៃរដូវក្តៅទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាស្វែងរកវស្សិកសាដិកចីវរ សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងក្នុងកាលដែលហួសពីខែជាខាងចុងនៃរដូវក្តៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៥៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលបានឲ្យចីវរខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តខឹងអាក់អន់ដណ្តើមយកវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ បានឲ្យចីវរខ្លួនឯងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ហើយមានចិត្តអាក់អន់ដណ្តើមយកវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៥៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលសូមអំបោះ (អំពីគ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯងយកមកឲ្យជាងតម្បាញ

ត្បាញចីវរ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសូមអំបោះ (អំពីគ្រហស្ថ) ដោយខ្លួនឯងហើយឲ្យជាងតម្បាញត្បាញចីវរ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៥៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលគេមិនបានបវារណាជាមុន ហើយចូលទៅរកជាងតម្បាញរបស់គហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ (ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុដែលគេមិនបានបវារណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរក ជាងតម្បាញរបស់គហបតិមិនមែនជាញាតិ ដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៥៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទទួលអច្ចេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងសម័យនៃចីវរកាលទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។

ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូប ទទួលអច្ចេកចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងសម័យនៃចីវរកាលទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៥៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាក (ចីវរនោះ) ឲ្យលើស ៦ រាត្រីទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូបទុកចីវរ បណ្តាចីវរទាំង ៣ ចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាស (ចាកចីវរនោះ) លើសពី ៦ រាត្រីទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៥៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលដឹងថាលាភគេបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ក៏បង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា លាភដែលគេបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃ

ហើយ ក៏ត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

បត្តវគ្គទី ៣ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបត្តវគ្គនោះ ដូច្នេះ

[៥៩] ភិក្ខុទុកអតិរេកបាត្រ ១ ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណាំង មិនទាន់ដល់ប្រាំអន្លើ ១ ភិក្ខុទុកភេសជ្ជៈ ១ ភិក្ខុស្វែងរកសំពត់ងូតទឹកភ្លៀង ១ ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុឯទៀត ហើយមានចិត្តអាក់អន់ដណ្ដើមយកវិញ ១ ភិក្ខុសូមឲ្យជាងតម្បាញត្បាញចីវរមានពីរសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុទទួលអច្ចេកចីវរទុកឲ្យកន្លងសម័យនៃចីវរកាល ១ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាកចីវរលើស ៦ រាត្រី ១ ភិក្ខុបង្អោនសង្ឃលាភមកដើម្បីខ្លួនឯង ១ ។

និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ចប់

[៦០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុត្ត ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។

ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលហត្ថកភិក្ខុជាសក្យបុត្ត និយាយចរចាជាមួយនឹងតិរ្ថិយទាំងឡាយគេចកែសម្តី ហើយត្រឡប់ទទួលប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញាហើយបែរជាគេចកែសម្តីវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[៦១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត (ជេរប្រទេចភិក្ខុផងគ្នា) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាស់ទែងនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ហើយពោលចាក់ដោត (ជេរប្រទេច) ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៦២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យញុះញង់ភិក្ខុផងគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំពាក្យញុះញង់របស់ភិក្ខុទាំង-ឡាយដែលបង្កហេតុឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៦៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលបង្រៀនធម៌ដោយបទ ដល់អនុបសម្បន្ន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបង្រៀនធម៌ដោយបទដល់ពួកឧបាសក ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ១ ។បេ។

[៦៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន ឲ្យលើសជាងពីរបីរាត្រីឡើងទៅក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុច្រើនរូប សម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ ។បេ។

[៦៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះអនុរុទ្ធមានអាយុសម្រេចការដេកនៅជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៦៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលសម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម ឲ្យលើសជាងប្រាំ ប្រាំមួយមាត់ឡើងទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ សម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៦៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមានពិតដល់អនុបសម្បន្ន ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុដែលនៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវគ្គុមុទា ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះ

រឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅទៀបផ្ទះស្ទឹងឈ្មោះវគ្គមុទា ពោលអួតឧត្តរិ-មនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នា ដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ ។បេ។

[៦៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលប្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ដល់អនុបសម្បន្នក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្បន្ន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង (ដូចសមុដ្ឋាននៃអទិន្នាទាន) ។បេ។

[៦៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលជីកដី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាឡវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុនៅក្នុងនគរអាឡវី នាំគ្នាជីកដី ។ សិក្ខា-បទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

មុសាវាទវគ្គទី ១ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមុសាវាទវគ្គនោះដូច្នេះ

[៧០] ភិក្ខុពោលពាក្យកុហក ១ ពោលពាក្យចាក់ដោត ១ ពោលពាក្យញុះញង់ ១ បង្រៀនធម៌ដោយបទ ១ ដេករួមនឹងអនុបសម្បន្នមានពីរសិក្ខាបទ ១ ការសម្តែងធម៌ ១ ការអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ១ ការប្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ ការជីកដី ១ ។

[៧១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលធ្វើភូតគាមឲ្យវិនាស ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងនគរអាឡវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងនគរអាឡវី កាប់ដើមឈើ ១ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៧២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុពោលពាក្យដទៃ ធ្វើឲ្យសង្ឃលំបាក ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្នមានអាយុ កាលត្រូវសាកសួរដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ហើយត្រឡប់ពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៧៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល

បង្គាប់ភិក្ខុដទៃឲ្យពោលទោស តិះដៀល (ភិក្ខុផងគ្នា) ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវមេត្តិយភិក្ខុ និងភុម្មជកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលមេត្តិយភិក្ខុនិងភុម្មជកភិក្ខុ ប្រើភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យពោលទោសព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៧៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលយកគ្រែក្តី តាំងក្តី ពូកក្តី កៅអីក្តី ជារបស់សង្ឃទៅក្រាលទុកក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យយកមកទុក (ក្តី) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុច្រើនរូប ក្រាលសេនាសនៈរបស់សង្ឃក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនប្រាប់ (អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៧៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ មិនសាយកមកទុកដោយ

ខ្លួនឯង (ក្តី) មិនប្រាប់ (អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុកក្តី) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេកក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ មិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកដទៃឲ្យសាយកមកទុក) ហើយដើរចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៧៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលដឹងថាមានភិក្ខុចូលទៅនៅមុនហើយ ចូលទៅជ្រៀតបៀតសម្រេចការដេកនៅក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅជ្រៀតបៀតភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចការដេកនៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ។បេ។

[៧៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលមានចិត្តខឹងអាក់អន់ហើយ ចាប់ទង់ទាញភិក្ខុផងគ្នាឲ្យចេញអំពីវិហារជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវ

បុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានចិត្តខឹងអាក់អន់ ហើយចាប់ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យចេញអំពីវិហារជារបស់សង្ឃ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៧៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលអង្គុយសង្កត់គ្រែឬតាំង ដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្គុំទុកព្ធដ៏ថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុ ១ រូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវ ដែលភិក្ខុ ១ រូបអង្គុយសង្កត់ភ្លាមនូវគ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្គុំទុកព្ធដ៏ថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ ។បេ។

[៧៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលបូកដំបូលពីរបីជាន់ ហើយនៅតែបូកថែមឲ្យលើសពីនោះទៅទៀត ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឆន្នមានអាយុឲ្យគេលាប ឲ្យគេបូករឿយៗ នូវវិហារដែលខ្លួនធ្វើជាស្រេច

ហើយ វិហារធ្ងន់ពេកក៏រលំបាក់ទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៨០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលដឹងថាទឹកមានសត្វ ហើយយកទៅចាក់ស្រោចស្មៅឬដី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងដែនអាឡវីដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយ យកទៅស្រោចស្មៅឬដី ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

ភូតគាមវគ្គទី ២ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃភូតគាមវគ្គនោះដូច្នេះ

[៨១] ភិក្ខុកាប់ដើមឈើ ១ ភិក្ខុញុះញង់ភិក្ខុផងគ្នា ១ ភិក្ខុពោលទោសគ្នា ១ ភិក្ខុយកសេនាសនៈទៅតាំងទុកក្នុងទីវាល ១ យកកម្រាលទៅក្រាលក្នុងវិហារ ១ ភិក្ខុចូលទៅដេកជ្រៀតបៀត ១ ភិក្ខុទង់ទាញភិក្ខុផងគ្នា ១ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែ ឬតាំងដែលគេទុកពួជ័ថ្នាក់ខាងលើ ១ ភិក្ខុបុកលាបដំបូល ១ ភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ ស្រោច (ស្មៅឬដី) ១ ។

[៨២] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល

សង្ឃមិនបានសន្មតហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី ។ បញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុ-ប្បន្នប្បញ្ញត្តិ សិក្ខាបទនោះមានដែរឬទេ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង គឺតាំងឡើង អំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិន តាំងឡើងអំពីកាយ ១ ។បេ។

[៨៣] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល ទូន្មានភិក្ខុនីក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះ ចូឡបន្ថកៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះ ចូឡបន្ថកៈមានអាយុទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងបទសោធម្ម-សិក្ខាបទ) ។បេ។

[៨៤] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែល ចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ហើយទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់

បញ្ញត្តក្នុងសក្កជនបទ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់នៃភិក្ខុនី ហើយទូន្មានភិក្ខុនី ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៨៥] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនីព្រោះហេតុតែអាមិសៈ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិសៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ យ៉ាង ។បេ។

[៨៦] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុមួយរូបបានឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៨៧] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ ដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ យ៉ាង ។បេ។

[៨៨] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបបួលពួកភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ យ៉ាង គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្ត ១ តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ១ តាំងឡើងអំពីកាយ អំពីវាចា និងចិត្ត ១ ។បេ។

[៨៩] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង

នគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ យ៉ាង ។បេ។

[៩០] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុដែលដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឲ្យ ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលទេវទត្តដឹងហើយ ឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[៩១] សួរថា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តបាចិត្តិយៈចំពោះភិក្ខុមួយរូបដែលសម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំង ជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនូវព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលព្រះឧទាយិមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង សិក្ខាបទនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពី

កាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

ឱវាទវគ្គទី ៣ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឱវាទវគ្គនោះដូច្នេះ

[៩២] ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយទូន្មានភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុចូលទៅទូន្មានភិក្ខុនី ក្នុងវេលាដែលព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនីដើម្បីទូន្មាន ១ ភិក្ខុពោលថាភិក្ខុទាំងឡាយខំទូន្មានភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិសៈ ១ ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ១ ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនី ចាត់ចែងឲ្យ ១ ភិក្ខុអង្គុយនៅក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនី ១ ។

[៩៣] ភិក្ខុបរិភោគដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់ (រោងឆាន់) លើសកំណត់មួងប៉ុណ្ណោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនៅឆាន់ដុំបាយក្នុងផ្ទះសំណាក់រឿយៗ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ យ៉ាង (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៩៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់គណភោជន ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងទេវទត្ត ព្រមទាំងបរិសទ្យដើរសូមគេគ្រប់ត្រកូល ហើយយកមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ៧ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ នោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៩៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ដែលគេនិមន្តទៅក្នុងទីដទៃហើយ បែរជាទៅឆាន់ក្នុងទីឯទៀតវិញ (ក្រៅអំពី ទីនិមន្តន៍នោះ) ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុង កឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៩៦] ភិក្ខុទទួលនំកំណត់ត្រឹមពេញពីរបាត្រ ឬបីបាត្រគួរ តែបើ ទទួលឲ្យលើសកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង ភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបមិនដឹង ប្រមាណ ហើយចេះតែទទួល ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[៩៧] ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ឆាន់ខាទនីយ ឬភោជនីយ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកទៅឆាន់ក្នុងទីឯទៀតវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៩៨] ភិក្ខុនាំយកខាទនីយ ឬភោជនីយ ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយ-កម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប នាំយកភោជនីយដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម ឬមិនមែនសល់ដែលអំពីភិក្ខុឈឺ ទៅបង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភោជនហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានបី ។បេ។

[៩៩] ភិក្ខុឆាន់ខាទនីយ ឬភោជនីយ ក្នុងពេលមិនគួរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូច

ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ ឆាន់ភោជនក្នុងពេលមិនគួរ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១០០] ភិក្ខុឆាន់ខាទនីយ ឬភោជនីយដែលខ្លួនសន្សំទុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះវេលដ្ឋសីសៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះវេលដ្ឋសីសៈមានអាយុ ឆាន់ភោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១០១] ភិក្ខុសូមបណីតភោជន[១] ចំពោះខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសូមបណីតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។បេ។

[១០២] ភិក្ខុឆាន់អាហារដែលសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេមិន

១- បណីតភោជននោះ បានដល់ វត្ថុឧត្តម ៩ យ៉ាង គឺទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ ។

បានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ឆាន់អាហារសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេមិនបានប្រគេន ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

ភោជនវគ្គទី ៤ ចប់

ឧទ្ទាននៃភោជនវគ្គនោះដូច្នេះ

[១០៣] រឿងភិក្ខុឆាន់ដុំបាយ ក្នុងផ្ទះសំណាក់ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់គណភោជន ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បរម្បរភោជន ១ រឿងភិក្ខុទទួលនំបានតែត្រឹមពីរបាត្រ ឬបីបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុហាមភោជន ១ រឿងភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុឯទៀតនាំយកភោជនទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ក្នុងវេលាវិកាល ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ភោជនដែលខ្លួនសន្សំទុក ១ រឿងភិក្ខុសូមបណីតភោជនដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ១ រឿងភិក្ខុឆាន់អាហារសម្រាប់ឆាន់តាមទ្វារមាត់ ដែលគេមិនបានប្រគេន ១ ។

[១០៤] ភិក្ខុឲ្យខាទនីយ ឬភោជនីយដល់អចេលកក្តី ដល់បរិព្វាជកក្តី ដល់បរិព្វាជិកាក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹង

ព្រះអានន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះអានន្ទមានអាយុឲ្យនំពីរដុំ ដល់បរិព្វាជិកាម្នាក់ តែសម្គាល់ថាឲ្យនំតែមួយដុំទេ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១០៥] ភិក្ខុបបួលភិក្ខុផងគ្នាថា នែលោកមានអាយុ មកយើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយបានឲ្យក្ដី មិនបានឲ្យក្ដីនូវបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនោះទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ បបួលភិក្ខុផងគ្នាថា នែលោកមានអាយុ មកយើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតជាមួយគ្នា ហើយមិនបានឲ្យបិណ្ឌបាតដល់ភិក្ខុនោះ ហើយក៏បញ្ជូនទៅវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១០៦] ភិក្ខុចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានតែជនពីរនាក់ប្ដីប្រពន្ធ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូល ដែលមានតែជន

ពីរនាក់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងដោយកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។បេ។

[១០៧] ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈដែលស្ងាត់កំបាំងជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈដែលស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងដោយកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។បេ។

[១០៨] ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងដោយកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងដោយវាចាឡើយ ។បេ។

[១០៩] ភិក្ខុដែលគេនិមន្តរូបហើយ ឈ្មោះថា ប្រកបដោយភត្ត មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ (ក្នុងវត្ត) ហើយស្រោប់តែត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនបាយក្តី ក្រោយបាយក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ដែលគេនិមន្តរូបហើយ ឈ្មោះថា ជាភិក្ខុប្រកបដោយភត្ត ហើយត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនបាយ និងក្រោយបាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៤ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១១០] ភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈលើសកំណត់ដែលគេបវារណានោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ត្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដែលមហានាមសក្យរាជអង្វរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បង្អង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ ១ ថ្ងៃសិន ហើយមិនព្រមបង្អង់ចាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១១១] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ (អំពីស្រុក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ (អំពីស្រុក) ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១១២] ភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ ៣ រាត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ ៣ រាត្រីទៅ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១១៣] ភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ នាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

អចេលកវគ្គទី ៥ ចប់

ឧទ្ទាននៃអចេលកវគ្គនោះគឺ

[១១៤] រឿងភិក្ខុឲ្យខាទនីយភោជនីយដល់អចេលក៍ ១ រឿងភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានតែជនពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់មាន ២ សិក្ខាបទ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ដែលមាននៅក្នុងវត្ត ១ រឿងភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈ ១ រឿងភិក្ខុទៅមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅអំពីស្រុក ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពហួសអំពីកំណត់ ៣ រាត្រីទៅ ១ រឿងភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នា ១ ។

[១១៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះផឹកសុរា និងមេរ័យ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះសាគតៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះសាគតៈមានអាយុផឹកទឹកស្រវឹង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន ។បេ។

[១១៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះចាក់ដោយជន្លួញ គឺម្រាមដៃ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្លួញ គឺម្រាមដៃ (ចាក់

ក្រឡេក) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងពីអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[១១៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះលេងទឹក ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាលេងទឹកក្នុងស្ទឹងអចិរវតី ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[១១៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះមិនអើពើ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្នមានអាយុ ធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១១៩] ភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១២០] ភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងអាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនភគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបបង្កាត់ភ្លើងអាំង ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១២១] កំណត់ថ្ងៃមិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុងូតទឹកត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប បានឃើញព្រះរាជាហើយ នាំគ្នាងូតទឹកមិនដឹងប្រមាណ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ ។ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៦ ។ សិក្ខាបទនោះជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១២២] បណ្តាវត្ថុសម្រាប់ធ្វើចីវរឲ្យមានពណ៌អាក្រក់ ៣ យ៉ាង ភិក្ខុមិនយកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើចីវរឲ្យមានពណ៌អាក្រក់ណាមួយ មកធ្វើកប្បពិន្ទុ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបមិនស្គាល់ចីវររបស់ខ្លួន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦

អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១២៣] ភិក្ខុវិកប្បចីវរដោយខ្លួនឯងចំពោះភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខមានាក្តី សាមណេរក្តី សាមណេរីក្តី មិនបានដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្តមានអាយុ វិកប្បចីវរដោយខ្លួនឯង ចំពោះភិក្ខុផងគ្នា មិនបានដកវិកប្បចេញ ហើយប្រើ-ប្រាស់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១២៤] ភិក្ខុលាក់បាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថពន្ធចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុលាក់បាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ និសីទនៈខ្លះ បំពង់ម្ជុលខ្លះ វត្ថពន្ធចង្កេះខ្លះ ជារបស់ភិក្ខុផងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

សុរាមេរយវគ្គទី ៦ ចប់

ឧទ្ទាននៃសុរាមេរយវគ្គនោះដូច្នេះ

[១២៥] រឿងភិក្ខុផឹកសុរា ១ រឿងភិក្ខុចាក់ក្រឡេកគ្នាដោយជន្ទួញ គឺម្រាមដៃ ១ រឿងភិក្ខុលេងទឹក ១ រឿងភិក្ខុមិនអើពើ ១ រឿងភិក្ខុបន្លាចភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងអាំង ១ រឿងភិក្ខុងូតទឹក ១ រឿងភិក្ខុមិនយកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើចីវរឲ្យមានពណ៌អាក្រក់មកធ្វើកប្បពិន្ទុ ១ រឿងភិក្ខុវិកប្បចីវរ ១ រឿងភិក្ខុលាក់ចីវរ ១ ។

[១២៦] ភិក្ខុក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលឧទាយិមានអាយុ ក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១២៧]ភិក្ខុដឹងហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១២៨] ភិក្ខុដឹងហើយ សើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាមធម៌

ហើយដើម្បីកម្មថ្មីទៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដឹងហើយសើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃបានរម្ងាប់តាមធម៌ហើយ ដើម្បីកម្មថ្មីទៀត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១២៩] ភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ដឹងហើយបិទបាំងទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។បេ។

[១៣០] ភិក្ខុដឹងហើយឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប បានដឹងហើយឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៣១]ភិក្ខុដឹងហើយ បបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយតែមួយជាមួយនឹង

ពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត (គិតនឹងវាងស្ទួយព្រះរាជធានីជាដើម) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប បបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយនឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានពីរ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន ។បេ។

[១៣២] ភិក្ខុបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបបបួលគ្នា ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។បេ។

[១៣៣] កាលបើសង្ឃស្សូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយ ភិក្ខុមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុមានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្មាត ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលអរិដ្ឋភិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្មាត កាលបើសង្ឃស្សូត្រសមនុ-

កាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយ មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។បេ។

[១៣៤] ភិក្ខុដឹងហើយបរិភោគជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានវាទៈដូច្នោះ ដែលជាអ្នកមិនធ្វើតាមអនុធម៌[១] ទាំងមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដឹងហើយបរិភោគជាមួយនឹងអរិដ្ឋភិក្ខុ ដែលមានវាទៈដូច្នោះ មិនធ្វើតាមអនុធម៌ ទាំងមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះចេញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៣៥] ភិក្ខុដឹងហើយសង្គ្រោះសមណុទ្ទេស (សាមណេរ) ដែលសង្ឃបានធ្វើនាសនកម្មដូច្នោះហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយ សង្គ្រោះសមណុទ្ទេស ឈ្មោះកណ្ឌកៈ ដែលសង្ឃធ្វើនាសនកម្មដូច្នោះហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តា

១- ភិក្ខុឃើញអាបត្តិក្តី មិនសម្តែងអាបត្តិក្តី មិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ក្តី សង្ឃលើកវត្តដោយត្រឹមត្រូវតាមធម៌ តាមវិន័យ ហើយសង្ឃបានឃើញភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តវត្តត្រឹមត្រូវ ក៏ធ្វើនូវឱសារណកម្ម គឺស្រូតដកវត្តនោះចេញ (ប្រហែលគ្នានឹងអព្ភានកម្ម) ហៅថា អនុធម៌ ។

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

សប្បាណកវគ្គទី ៧ ចប់

ឧទ្ទាននៃសប្បាណកវគ្គនោះដូច្នេះ

[១៣៦] រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ១ រឿងភិក្ខុប្រើប្រាស់ទឹកដែលមានសត្វ ១ រឿងភិក្ខុសើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃរម្ងាប់ត្រឹមត្រូវតាមធម៌ហើយ ១ រឿងភិក្ខុដឹងហើយ បិទបាំងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់បុគ្គលមានឆ្នាំមិនគ្រប់ម្ភៃ ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយ ជាមួយនឹងពួកជនដែលមានថេយ្យចិត្ត ១ រឿងភិក្ខុដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយនឹងមាតុគ្រាមដោយបបួលគ្នា ១ (រឿងភិក្ខុមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿងភិក្ខុបរិភោគជាមួយ (នឹងភិក្ខុដែលមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់) ១ រឿងភិក្ខុសង្គ្រោះសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃធ្វើនាសនកម្មហើយ ១ ។

[១៣៧] ភិក្ខុកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយតាមសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុកហើយពោលតបវិញថា នែអាវុសោខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុឯទៀត ដែលជាអ្នកឈ្លាសជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្នមានអាយុ កាល

បើភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយតាមសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុក ក៏ពោលតបវិញថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុឯទៀត ដែលជាអ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៣៨] ភិក្ខុពោលតិះដៀលវិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុពោលតិះដៀលវិន័យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៣៩] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះសង្ឃលើកមោហារោបនកម្មរួចហើយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើជាវង្វេងមិនស្គាល់សិក្ខាបទ (ពើ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៤០] ភិក្ខុឲ្យនូវការប្រហារដល់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយសេចក្ដីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ខឹងអាក់អន់ចិត្តហើយ ឲ្យនូវការប្រហារដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[១៤១] ភិក្ខុលើកនូវលំពែង គឺបាតដៃជនូភិក្ខុផងគ្នា ដោយសេចក្តីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយ-ភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយលើកនូវលំពែង គឺបាតដៃជនូភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[១៤២] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែលគ្មានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែលគ្មានមូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៤៣] ភិក្ខុក្លែងបណ្តាលសេចក្តីរង្កៀស ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា

ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ក្លែងបណ្ដាលសេចក្ដីរង្កៀសឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៨៤] ភិក្ខុឈរអែបស្ដាប់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឈរអែបស្ដាប់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលបង្កហេតុ ឈ្លោះទាស់ទែងកើតឡើង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។បេ។

[១៨៥] ភិក្ខុបានឲ្យឆន្ទៈ គឺសេចក្ដីយល់ព្រមដល់កម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានឲ្យឆន្ទៈដល់កម្ម ដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដា

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៤៦] ពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុមិនបានឲ្យឆន្ទៈ ហើយក្រោកអំពីអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបកាលបើពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ មិនបានឲ្យឆន្ទៈ ក៏ក្រោកអំពីអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។បេ។

[១៤៧] ភិក្ខុឲ្យចីវរដោយមានសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ហើយត្រឡប់តិះ-ដៀលជាខាងក្រោយវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានឲ្យចីវរ ដោយមានសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ហើយត្រឡប់តិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

[១៤៨] ភិក្ខុដឹងថាលាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្អោនដើម្បីសង្ឃហើយ ក៏ត្រឡប់បង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួក

ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា លាភរបស់សង្ឃ ដែលគេបង្អោនដើម្បីសង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្អោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។

សហធម្មិកវគ្គទី ៨ ចប់

ឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវគ្គនោះដូច្នេះ

[១៤៩] រឿងភិក្ខុដែលគេប្រដៅដោយសហធម៌ (សិក្ខាបទ) ១ រឿងភិក្ខុពោលតិះដៀលវិន័យ ១ រឿងភិក្ខុក្លែងធ្វើជាមិនដឹងសិក្ខាបទ ១ រឿងភិក្ខុប្រហារភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុលើកលំពែង គឺបាតដៃ ១ រឿងភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ១ រឿងភិក្ខុក្លែងញុំាងសេចក្តីរង្កៀសឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងភិក្ខុអែបស្តាប់ភិក្ខុដែលឈ្លោះគ្នា ១ រឿងភិក្ខុឲ្យឆន្ទៈដល់កម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានឲ្យឆន្ទៈ ហើយក្រោកចាកទីវិនិច្ឆ័យ ១ រឿងសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុបង្អោនលាភសង្ឃ ដើម្បីបុគ្គលវិញ ១ ។

[១៥០] ភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជាដោយមិនបានថ្វាយដំណឹងជាមុន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះអានន្ទមាន

អាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះអានន្ទមានអាយុ មិនបានថ្វាយដំណឹងជាមុន ហើយចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះរាជា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១៥១] ភិក្ខុវិសេរតនវត្ថុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូបបានរើសរតនវត្ថុ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១៥២] ភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១៥៣] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់ម្ជុលនឹងឆ្អឹងក្តី នឹងភ្លុកក្តី នឹងស្នែងក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបមិនដឹងប្រមាណ ដើរសូមបំពង់ម្ជុលគេជាច្រើន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១៥៤] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្តមានអាយុ ឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្ពស់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១៥៥] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលញាត់ដោយសំឡី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើគ្រែខ្លះ តាំងខ្លះ ដែលញាត់ដោយសម្លី ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១៥៦] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈមិនត្រូវខ្នាត ។ សិក្ខា-

បទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១៥៧] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់គ្របកម ឬដំបៅឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់សំពត់គ្របកម ឬដំបៅមិនត្រូវខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១៥៨] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់ងូតទឹកភ្លៀង កន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រើប្រាស់សំពត់ងូតទឹកភ្លៀងមិនត្រូវខ្នាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។បេ។

[១៥៩] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើចីវរប៉ុនគ្នានឹងចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះនន្ទមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះនន្ទមានអាយុ ប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនគ្នានឹងចីវរព្រះសុគត ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំង

ឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។ បេ ។

រាជវគ្គទី ៩ ចប់

ឧទ្ទាននៃរាជវគ្គនោះដូច្នេះ

[១៦០] រឿងភិក្ខុចូលទៅកាន់ព្រះរាជវាំង ១ រឿងភិក្ខុរើសរតនវត្ថុ ១ រឿងភិក្ខុមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលទៅកាន់ស្រុក ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់ម្ជុល ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែញាត់ដោយសំឡី ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់គ្របកម ឬដំបៅ ១ រឿងភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់ងូតទឹកភ្លៀង ១ រឿងភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនគ្នានឹងចីវរព្រះសុគត ១ ។

ចប់ បាចិត្តិយៈ ៩២ តែប៉ុណ្ណេះ

ឧទ្ទាននៃវគ្គទាំងនោះដូច្នេះ

[១៦១] វគ្គទាំងនោះមាន ៩ គឺមុសាវាទវគ្គ ១ ភូតគាមវគ្គ ១ ឱវាទវគ្គ ១ ភោជនវគ្គ ១ អចេលកវគ្គ ១ សុរាបានកវគ្គ ១ សប្បាណកវគ្គ ១ សហធម្មិកវគ្គ ១ រាជវគ្គ ១ ។

[១៦២] សួរថា សិក្ខាបទណាមានឈ្មោះថា បាដិទេសនីយ ដែលព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០)

បានបញ្ញត្តហើយ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលខាទនីយ ឬភោជនីយ ដោយដៃរបស់ខ្លួនអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះស្រុក សិក្ខាបទនោះទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុមួយរូប ទទួលអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅចន្លោះស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន ។បេ។

[១៦៣] ភិក្ខុមិនបានឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់បញ្ជា ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនបានឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់បញ្ជា (ឲ្យប្រគេនបាយសម្លដល់ភិក្ខុ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន ។បេ។

[១៦៤] ភិក្ខុទទួលខាទនីយ ឬភោជនីយដោយដៃរបស់ខ្លួន ក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតឲ្យជាសេក្ខត្រកូល ឆាន់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាដិ-

ទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប មិនដឹងប្រមាណហើយទទួល ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន ។បេ។

[១៦៥] ភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈក្នុងព្រៃ ទទួលខាទនីយៈឬភោជនីយ ដែលទាយកមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងអារាមហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប កាលបើចោរនៅអាស្រ័យក្នុងអារាមក៏មិនបានប្រាប់គេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយនិងវាចាចិត្តក៏មាន ។បេ។

ចប់ បាដិទេសនីយៈ ៤ តែប៉ុណ្ណេះ

ឧទ្ទាននៃបាដិទេសនីយនោះដូច្នេះ

[១៦៦] រឿងភិក្ខុទទួលខាទនីយភោជនីយាហារ អំពីភិក្ខុនី

ដែលមិនមែនជាញាតិ ១ រឿងភិក្ខុមិនឃាត់ភិក្ខុនី ដែលកំពុងបង្គាប់បញ្ជា ១ រឿងភិក្ខុទទួលខាទនីយភោជនីយាហារ ក្នុងសេក្ខត្រកូល ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈក្នុងព្រៃ ១ បាដិ-ទេសនីយទាំង ៤ ដូច្នេះ ព្រះសម្ពុទ្ធសម្តែងហើយ ។

[១៦៧] សួរថា អាបត្តិទុក្កដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០) បានបញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀករឃើករឃាកខាងមុខ ខាងក្រោយ អាបត្តិទុក្កដនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ស្លៀកស្បង់រឃើករឃាកខាងមុខខ្លះ ខាងក្រោយខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[១៦៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់ចីវររឃើករឃាកខាងមុខក្តី ខាងក្រោយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដណ្តប់ចីវររឃើករឃាកខាងមុខខ្លះ ខាងក្រោយខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[១៦៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបើកកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បើកកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាច់ដៃក្តី ជើងក្តី ដើរចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រមាច់ដៃខ្លះ ជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ណាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រមាច់ដៃក្តី ជើងក្តី អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រមាច់ដៃខ្លះ ជើងខ្លះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលពីសពាស ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលពីសពាស អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។បេ។

[១៧៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋម-បារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៧៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សើយចីវរអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សើយចីវរអង្គុយ

ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

បរិមណ្ឌលវគ្គទី ១ ចប់

[១៧៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយសំពោលចខ្ពាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសើចខ្ពាំងដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។

[១៧៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយសំណើចខ្ពាំង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្ត ។

[១៧៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោ សំឡេងខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើសំឡេងហោ សំឡេងខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងសមនុភាសនសិក្ខាបទ) ។

[១៨០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហោ សំឡេងខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។

អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងសមនុភាសនសិក្ខាបទ) ។

[១៨១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរគ្រលែង-កាយ ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រលែងកាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរវាសដៃទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយវាសដៃក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រលែងក្បាលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រលែងក្បាលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។

អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គទី ២ ចប់

[១៨៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស៊ើមចង្កេះទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយស៊ើមចង្កេះក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៨៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរទទូរក្បាលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ដណ្តប់គ្រលុំកាយព្រមទាំងក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយទទូរក្បាល នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរចំអើតជើង ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយត្រដោមក្បាលជង្គង់ នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស ទទួលចង្ហាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ទទួលសម្លឲ្យច្រើន (លើសបាយ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំពុង (ហួសមាត់បាត្រ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

ខម្ភកតវគ្គទី ៣ ចប់

[១៩៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគបិណ្ឌបាតមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ក្រឡេកមើលពីសពាស បរិភោគបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[១៩៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយឲ្យខូចក្នុងទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២០០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគសម្លច្រើនជាង (បាយ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២០១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតប្រមូលចុះ អំពីកំពូលបាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២០២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូបត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សុំសម្ល ឬបាយបម្រុងខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទៅសុំសម្លខ្លះ បាយខ្លះ

បម្រុងខ្លួនឯងហើយឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺ តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចាចិត្តក៏មាន ។

[២០៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្គាល់ដោយការលើកទោសគេ រំពៃមើលបាត្រភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំ[១] ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយឲ្យវែង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

បិណ្ឌបាតវគ្គទី ៤ ចប់

[២០៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កាលដែលពំនូតបាយមិនទាន់ដល់មាត់ ក៏ហាមាត់ចាំ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិក

១- អាហារចំនួនមួយម៉ាត់ៗ ក៏ហៅថា ពំនូតដែរ ។

សិក្ខាបទ) ។

[២០៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២០៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ និយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។

[២១០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបោះដុំបាយទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគខាំកាត់ពំនូតបាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគបៀមទុលថ្ពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បរិភោគរលាស់ដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគលៀនអណ្ដាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យឮផ្ចប់ៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

កពឡវគ្គទី ៥ ចប់

[២១៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគឲ្យឮសុរុៗសុរុៗ (គ្រូកៗ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូប ផឹកទឹកដោះស្រស់ឲ្យឮសុរុៗសុរុៗ (គ្រូកៗ) ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគលិទ្ធដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២១៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគលិទ្ធបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។បេ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២២០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បរិភោគលិទ្ធបបូរមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ១ ។ បេ។ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[២២១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ទទួលសៀនទឹកដោយដៃដែលប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនភគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូបទទួលសៀនទឹកដោយដៃដែលប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

[២២២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនភគ្គៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុច្រើនរូបចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និង

ចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

[២២៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយសម្តែងធម៌ដល់មនុស្ស ដែលមានឆត្រក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលមានឆត្រនៅក្នុងដៃ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២២៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលមានដំបងក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើអំពីកាយ ។

[២២៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលមានគ្រឿងសស្ត្រាក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២២៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែល

១- គ្រឿងប្រហារដែលប្រយោល មានមុខមិនមុត ដូចកាំភ្លើង ធ្នូ ស្នា និងដំបងជាដើម ហៅថា អាវុធ ។

មានគ្រឿងអាវុធ(១) ក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

សុរុសុរុវគ្គទី ៦ ចប់

[២២៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលពាក់ទ្រនាប់ជើង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២២៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២២៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលឋិតនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលនៅលើដំណេក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង

ដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលជូតក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលទទូរក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយលើផែនដីសម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើង

អំពីកាយ ។

[២៣៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាបសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។

[២៣៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរអំពីមុខ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ។

[២៣៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ។

[២៣៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

[២៤០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ស្តោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់លើ (រុក្ខជាតិ គឺដើមឈើ) ដែលមានពណ៌ខៀវស្រស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

[២៤១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ស្តោះទឹកមាត់ក្តី ដាក់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ ដាក់ក្នុងទឹក ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

បាទុកាវគ្គទី ៧ ចប់

សេក្ខិយវត្ត គឺវត្តដែលភិក្ខុត្រូវសិក្សា មាន ៧៥ ចប់តែប៉ុណ្ណោះ

កត្ថបញ្ញត្តិវារៈ ក្នុងមហាវិភង្គ ចប់

ឧទ្ទាននៃសេខិយវត្តនោះដូច្នេះ

[២៤២] រឿងភិក្ខុត្រូវស្លៀកដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ១ រឿងភិក្ខុបិទបាំងកាយ ១ រឿងភិក្ខុសង្រួមឲ្យល្អ ១ រឿងភិក្ខុមានភ្នែកដាក់ចុះ ១ រឿងភិក្ខុសើយចីវរ ១ រឿងភិក្ខុធ្វើសំឡេងខ្លាំង ១ រឿងភិក្ខុគ្រលែងអវយវៈបីយ៉ាង ១ រឿងភិក្ខុស្ទឹមចង្កេះ ១ រឿងភិក្ខុទទូរក្បាល ១ រឿងភិក្ខុចំអើតជើង ១ រឿងភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតដោយគោរព ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតមានសេចក្តីសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យមានសម្លស្មើគ្នា ១ រឿងភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យត្រឹមស្មើមាត់បាត្រ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតមានសេចក្តីសម្គាល់តែក្នុងបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតរាចឲ្យស្មើ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់សម្លឲ្យស្មើនឹងបាយ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ប្រមបុះអំពីកំពូលបាយ ១ រឿងភិក្ខុកកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូប ១ រឿងភិក្ខុសូមបិណ្ឌបាត ១ រឿងភិក្ខុសម្គាល់គិតនឹងលើកទោស ១ រឿងភិក្ខុមិនធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំហួសប្រមាណ ១ រឿងភិក្ខុធ្វើពំនូតបាយឲ្យបរិមណ្ឌល ១ រឿងភិក្ខុហាមាត់ចាំពំនូតបាយ ១ រឿងភិក្ខុញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ ១ រឿងភិក្ខុនិយាយទាំងអាហារនៅក្នុងមាត់ ១ រឿងភិក្ខុបោះដុំបាយបរិភោគ ១ រឿងភិក្ខុខាំកាត់ពំនូតបាយ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់អាហារ

បៀមទុលថ្ពាល់ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់រលាស់ដៃ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ឲ្យជ្រុះគ្រាប់បាយ ១ រឿងភិក្ខុលៀនអណ្តាត ១ រឿងភិក្ខុឆាន់ឮសូរចបុចបុ ១ ឮសូរសុរុសុរុ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លិទ្ធដៃ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លិទ្ធបាត្រ ១ រឿងភិក្ខុឆាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ១ រឿងភិក្ខុយកដៃដែលប្រឡាក់អាមិសទៅទទួលកាជន៍ទឹក ១ រឿងភិក្ខុចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ ១ ព្រះតថាគតទាំង-ឡាយមិនបានសម្តែងព្រះសទ្ធម្ម ដល់មនុស្សដែលមានឆត្រក្នុងដៃមនុស្សដែលមានដំបងក្នុងដៃ មនុស្សមានគ្រឿងសស្ត្រានិងអាវុធក្នុងដៃ និងមនុស្សដែលពាក់ទ្រនាប់ជើង ពាក់ស្បែកជើង ឋិតនៅលើយាន និងលើដំណេក អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ជួតក្បាល ទទូរក្បាល និងមិនអង្គុយលើផែនដីសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ មិនអង្គុយលើអាសនៈទាប សម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ មិនឈរសម្តែងធម៌ ដល់មនុស្សដែលអង្គុយមិនដើរក្រោយ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរមុន មិនដើរក្រៅផ្លូវ សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ រឿងភិក្ខុមិនត្រូវឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ និងមិនត្រូវបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈលើវត្ថុស្រស់ និងទឹក ។

ឧទ្ទាននៃវគ្គទាំងនោះដូច្នេះ

[២៤៣] បរិមណ្ឌលវគ្គ ១ ឧជ្ជគ្ឃិកវគ្គ ១ ខម្ភកតវគ្គ ១ បិណ្ឌបាតវគ្គ ១ កពឡវគ្គ ១ សុរុសុរុវគ្គ ១ បាទុកាវគ្គទីប្រាំពីរ ១ ។

[២៨៤] ភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺសេពមេថុនធម្មចំពោះសរីរៈដែលសត្វមិនទាន់ស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក សេពមេថុនធម្មចំពោះសរីរៈដែលសត្វស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បញ្ចូលអង្គជាតទៅក្នុងមាត់ដែលហាតែមិនឲ្យប៉ះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

[២៨៥] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យគួរដល់តម្លៃ ៥ មាសកក្តី លើសពី ៥ មាសកក្តី ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ គួរដល់តម្លៃលើសពី ១ មាសកក្តី ខ្វះពី ៥ មាសកក្តី ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ គួរដល់តម្លៃ ១ មាសកក្តី ខ្វះពី ១ មាសកក្តី ដោយថេយ្យចិត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨៦] ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយ របស់មនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់រាងកាយរបស់មនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺជីករណ្តៅចំពោះមនុស្ស ដោយប៉ុនប៉ងថា អ្នកណានីមួយនឹងធ្លាក់ស្លាប់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ កាលបើមនុស្សនោះធ្លាក់ទៅហើយ កើតទុក្ខវេទនាឡើង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ (បើ) មនុស្សនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិ

បារាជិក ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់ជីវិតរបស់មនុស្ស ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

[២៤៧] ភិក្ខុពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនិយាយកុហកថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បើពុំដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

បារាជិក ៤ ចប់

[២៤៨] ភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺគិតព្យាយាមទាល់តែអសុចិឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស គិតព្យាយាម តែអសុចិមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ គ្រាន់តែព្យាយាម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៤៩] ភិក្ខុដល់ព្រមនូវកាយសំសគ្គៈ មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុស្ទាបអង្អែលកាយ (ស្ត្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ស្ទាបអង្អែលវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (ស្ត្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ស្ទាបអង្អែលវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (ស្ត្រី) ដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្កដ ។

[២៥០] ភិក្ខុនិយាយបែចង់មាតុគ្រាមដោយសម្តីអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនិយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះអវយវៈពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមកខាងក្រោម ពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅខាងលើ វៀរលែងតែវច្ចមគ្គនិងបស្សាវមគ្គចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ និយាយសរសើរក្តី និយាយតិះដៀលក្តី ចំពោះវត្ថុជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥១] ភិក្ខុនិយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺនិយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់មាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់បណ្ឌក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ និយាយសរសើរការបម្រើកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់តិរច្ឆាន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥២] ភិក្ខុប្រព្រឹត្តការជីកនាំ (ពាក្យប្រុសស្រី) ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺទទួលពាក្យ (ខាងប្រុស) ហើយទៅនិយាយល្បងមើល (នឹងស្រី) ហើយត្រឡប់មកប្រាប់ (ខាងប្រុស) វិញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ទទួលពាក្យហើយទៅនិយាយល្បងមើល តែមិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ទទួលពាក្យហើយ តែមិនទៅនិយាយល្បងមើល មិនត្រឡប់មកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៥៣] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍ពីគេមក

ដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺឲ្យគេធ្វើត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលធ្វើ) កាលបើមិនទាន់បូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលបើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២៥៤] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើវិហារធំ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺឲ្យគេធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលប្រើគេឲ្យធ្វើ) កាលបើមិនទាន់បូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលបើបានបូកលាបដុំកំបោរ ឬដីស្អិតមួយដុំនោះស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[២៥៥] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក មិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺមិនសូមឱកាសជាមុនសិន ហើយចោទ ដោយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងទុក្កដ ភិក្ខុសូមឱកាសជាមុនហើយ ទើបចោទ ដោយមានប្រាថ្នានឹងជេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត ។

[២៥៦] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក ព្រោះអាស្រ័យគ្រឿងអាងណាមួយ គ្រាន់តែជាលេសនៃអធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុមិនសូមឱកាស (ជាមុន) ហើយចោទដោយមានប្រាថ្នា ដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចារ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងទុក្កដ សូមឱកាស (ជាមុន) ហើយចោទ ដោយមានប្រាថ្នានឹងជេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលពាក្យចាក់ដោត ។

[២៥៧] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់ ។

[២៥៨] ពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវសង្ឃាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់ ។

[២៥៩] ភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ជាដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់ ។

[២៦០] ភិក្ខុប្រទូស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ (ដំបូង) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ដោយសូត្រកម្មវាចាពីរដង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ក្នុងខណៈសូត្រកម្មវាចាចប់ ។

សង្ឃាទិសេស ១៣ ចប់

[២៦១] ភិក្ខុទុកអតិរេកចីវរឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦២] ភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ អស់ ១ រាត្រី ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៣] ភិក្ខុទទួលអកាលចីវរ ហើយទុកឲ្យកន្លងហួស ១ ខែទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៤] ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិឲ្យលាងចីវរចាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យលាង លុះឲ្យលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៥] ភិក្ខុទទួលចីវរអំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៦] ភិក្ខុសូមចីវរនឹងគហបតិក្តី គហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុកំពុងសូម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៦៧] ភិក្ខុសូមចីវរនឹងគហបតិក្តី នឹងគហបតានីក្តី ដែលមិនមែនជាញាតិ ឲ្យច្រើនលើសពីស្បង់ និងចីវរនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[២៦៨] ភិក្ខុដែលគេមិនបានបវារណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ (ចង់បានឲ្យល្អហួសហេតុ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ លុះកំណត់ចីវរបានហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[២៦៩] ភិក្ខុដែលគេមិនបានបវារណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅរកគហបតិទាំងឡាយ ដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ លុះកំណត់ក្នុងចីវររួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧០] ភិក្ខុឲ្យចីវរសម្រេចបានដោយការតឹងទារឲ្យលើសអំពី ៣ ដង ដោយការឈរឲ្យលើសអំពី ៦ ដង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យចីវរសម្រេច កាលបើចីវរសម្រេចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

កឋិនវគ្គទី ១ ចប់

[២៧១] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតលាយដោយសូត្រ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧២] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតដោយរោមចៀម មានពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើស្រេច

ហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៣] ភិក្ខុធ្វើសន្ថតថ្មីមិនលាយរោមចៀមសទម្ងន់មួយជញ្ជីង រោមចៀមក្រហមចំនួនទម្ងន់មួយជញ្ជីង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចស្រេចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[២៧៤] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតរាល់ៗ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[២៧៥] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសន្ថតសម្រាប់អង្គុយថ្មី មិនលាយសន្ថតចាស់មួយចំអាមព្រះសុគតដោយជុំវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រ-យោគដែលប្រើឲ្យគេធ្វើ លុះប្រើឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៦] ភិក្ខុទទួលរោមចៀម ហើយនាំយកឲ្យកន្លងហួស ៣ យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជំបូងឲ្យកន្លងហួស ៣ យោជន៍ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៧] ភិក្ខុប្រើភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឲ្យលាងរោមចៀមត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើឲ្យគេលាង លុះប្រើឲ្យគេលាងរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៨] ភិក្ខុទទួលរូបិយ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលទទួល លុះទទួលរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៧៩] ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូរដោយរូបិយមានប្រការផ្សេងៗ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលប្រព្រឹត្ត (នូវការលក់ដូរ) លុះប្រព្រឹត្តរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨០] ភិក្ខុប្រព្រឹត្តទិញដូររបស់មានប្រការផ្សេងៗ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលខ្លួនប្រព្រឹត្ត លុះប្រព្រឹត្តរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

កោសិយវគ្គទី ២ ចប់

[២៨១] ភិក្ខុទុកអតិរេកបាត្រឲ្យកន្លងហួស ១០ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨២] ភិក្ខុមានបាត្រមានចំណងមិនទាន់ដល់ ៥ អន្លើ ហើយសូមបាត្រថ្មីដទៃទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៣] ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងឡាយហើយ ទុកឲ្យកន្លងហួស ៧ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៤] ភិក្ខុស្វែងរកវស្សិកសាដិកចីវរ (សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀង) ក្នុងកាលដ៏លើសអំពីខែខាងចុងនៃរដូវក្តៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលស្វែងរក លុះស្វែងរកបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៥] ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុផងគ្នាដោយខ្លួនឯង ហើយក្រោធអាក់អន់

ចិត្ត ក៏ដណ្តើមយកវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលដណ្តើម លុះដណ្តើមបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៦] ភិក្ខុសូមអំបោះដោយខ្លួនឯងយកមកឲ្យជាងតម្បាញត្បាញចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើគេឲ្យត្បាញ លុះប្រើគេឲ្យត្បាញរួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៧] ភិក្ខុដែលគេមិនបានបវារណាទុកជាមុន ហើយចូលទៅជាងតម្បាញរបស់គហបតិមិនមែនជាញាតិ ហើយដល់នូវកិរិយាកំណត់ក្នុងចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកំណត់ លុះកំណត់រួចហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៨] ភិក្ខុទទួលអច្ចេកចីវរ ទុកឲ្យកន្លងហួសសម័យនៃចីវរកាលទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[២៨៩] បណ្តាចីវរទាំង ៣ ភិក្ខុទុកចីវរណាមួយ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ហើយនៅប្រាសចាកលើស ៦ រាត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[២៩០] ភិក្ខុដឹងថា លាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្អោនទៅ (ដើម្បីសង្ឃ) ត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីខ្លួនវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលបង្អោនមក លុះបង្អោនបានមកហើយ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

បត្តវគ្គទី ៣ ចប់

និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ៣០ ចប់

[២៩១] ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិ ៥ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុពន្យល់គេថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត បើគេដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បើគេមិនដឹងច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ និយាយកុហក (តាមធម្មតា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះពោលសម្បជានមុសាវាទ ភិក្ខុនិយាយកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះឯង ។

[២៩២] ភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺពោលចាក់ដោតឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ពោលចាក់ដោតអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៣] ភិក្ខុបង្កពាក្យញុះញង់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុបង្កពាក្យញុះញង់ដល់ឧបសម្បន្នផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បង្កពាក្យញុះញង់ដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[២៩៤] ភិក្ខុបង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ បទ ។

[២៩៥] ភិក្ខុសម្រេចការដេកជាមួយនឹងអនុបសម្បន្ន លើស ២-៣ រាត្រីឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលប្រះដេក លុះ

ដេកសិប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[២៩៦] ភិក្ខុសម្រេចការដេកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលប្រះដេក លុះដេកសិប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[២៩៧] ភិក្ខុសម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមដោយវាចាលើសអំពី ៥-៦ ម៉ាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសម្តែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈរាល់ៗ បទ ។

[២៩៨] ភិក្ខុប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមានពិតប្រាកដដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់ លុះប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[២៩៩] ភិក្ខុប្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រាប់ លុះប្រាប់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០០] ភិក្ខុជីកដី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលផ្គងនឹងជីក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វាយៈដែលជីក ។

មុសាវាទវគ្គទី ១ ចប់

[៣០១] ភិក្ខុធ្វើភូតគាមឲ្យឃ្លាតចាកទី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគ (ដែលផ្គងនឹងធ្វើឲ្យឃ្លាតចាកទី) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វាយៈដែលប្រហារ ។

[៣០២] ភិក្ខុពោលបិទបាំងពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកាលបើអញ្ញវាទកកម្មដែលសង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ ភិក្ខុពោលបិទបាំងពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ កាលបើអញ្ញវាទកកម្មដែលសង្ឃបានលើកឡើងហើយ ភិក្ខុនៅតែពោលបិទបាំងពាក្យដទៃដោយពាក្យដទៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៣] ភិក្ខុឲ្យភិក្ខុដទៃពោលទោសភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេពោលទោស លុះឲ្យគេពោលទោសហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៤] ភិក្ខុលាគ្រែក្តី តាំងក្តី ពូកក្តី កៅអីក្តី ជារបស់សង្ឃទុកក្នុងទីវាល មិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀតឲ្យសាយកមកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាដំបូងឲ្យកន្លងហួសលេឌ្ឌុបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៥] ភិក្ខុក្រាលកម្រាលសម្រាប់ដេក ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃហើយ មិនសាយកមកទុកវិញ ទាំងមិនបានប្រាប់ (អ្នកឯទៀតឲ្យសាយកមកទុកវិញ) ហើយចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាដំបូងឲ្យកន្លងផុតរបងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៦] ភិក្ខុដឹងថា មានភិក្ខុផងគ្នាចូលទៅមុន ក្នុងវិហារជារបស់

សង្ឃ ហើយចូលជ្រៀតជ្រៀតទៅសម្រេចការដេក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបដេក លុះដេកស៊ប់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៧] ភិក្ខុក្រោធអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទន់ទាញភិក្ខុផងគ្នាចាកវិហារជារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទន់ទាញ លុះទន់ទាញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៨] ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់គ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែផ្គុំទុកលួដ៏ថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហារជារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយសង្កត់ លុះអង្គុយសង្កត់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣០៩] ភិក្ខុធ្វើការប្រក់បានត្រឹមតែ ២-៣ ជាន់ កាលបើប្រក់ឲ្យលើសអំពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រក់ លុះប្រក់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១០] ភិក្ខុដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយ ស្រោចស្មៅក្តី ដីក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងស្រោច លុះស្រោចត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ភូតគាមវគ្គទី ២ ចប់

[៣១១] ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយទៅទូន្មានភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលទូន្មាន លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១២] ភិក្ខុទូន្មានពួកភិក្ខុនីក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ត្រូវអាបត្តិ

២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៣] ភិក្ខុចូលទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ហើយទូន្មានពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទូន្មាន លុះទូន្មាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៤] ភិក្ខុនិយាយថា ភិក្ខុទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិសៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៥] ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឲ្យ លុះឲ្យត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៦] ភិក្ខុដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗថ្នេរ (ដែលដេរ) ។

[៣១៧] ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរទៅ លុះដើរទៅត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៨] ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូកមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឡើងជិះ លុះឡើងជិះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣១៩] ភិក្ខុដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាត ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២០] ភិក្ខុតែមួយរូបសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែមួយរូប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ឱវាទវគ្គទី ៣ ចប់

[៣២១] ភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ឬរោងឆាន់ ឲ្យលើសអំពីម្តងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២២] ភិក្ខុឆាន់គណភោជនត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៣] ភិក្ខុឆាន់បរម្បរភោជនត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថាអាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៤] ភិក្ខុទទួលនំបានត្រឹម ២-៣ បាត្រ កាលបើទទួលឲ្យលើសពីនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងទទួល លុះទទួលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣២៥] ភិក្ខុឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ បែរទៅឆាន់ខាទនីយ ឬភោជនីយដែលជាអនតិរិត្តៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ ពារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៦] ភិក្ខុបវារណាបន្ទំភិក្ខុផងគ្នាដែលឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ ដោយខាទនីយ ឬភោជនីយ ដែលជាអនតិរិត្តៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឆាន់រួចស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣២៧] ភិក្ខុឆាន់ខាទនីយ ឬភោជនីយក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ ពារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៨] ភិក្ខុឆាន់ខាទនីយៈឬភោជនីយៈដែលខ្លួនធ្វើឲ្យជាសន្និធិ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ ពារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣២៩] ភិក្ខុសូមបណីតភោជនដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ ពារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣៣០] ភិក្ខុលេបអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ឲ្យចូលទៅតាមមុខទ្វារ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវ

អាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

ភោជនវគ្គទី ៤ ចប់

[៣៣១] ភិក្ខុឲ្យខាទនីយ ឬភោជនីយ ដល់អចេលកក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជិកាក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងឲ្យ លុះឲ្យត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៣២] ភិក្ខុនិយាយនឹងភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងនឹងចូលទៅកាន់ស្រុកឬនិគម ដើម្បីបិណ្ឌបាត (លុះថាដូច្នេះហើយ) ក៏ឲ្យគេឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យ (អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់មកវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់វិញ លុះបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់វិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៣] ភិក្ខុចូលទៅអង្គុយក្នុង (ផ្ទះនៃ) ត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (ស្វាមីនិងភរិយា) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៤] ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈ ជាទីស្ងាត់កំបាំងភ្នែកជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៥] ភិក្ខុមួយរូបសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ (កំបាំងត្រចៀក) ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងអង្គុយ លុះអង្គុយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៦] ភិក្ខុអ្នកទទួលនិមន្តន៍គេហើយ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានភត្ត ហើយ មិនលាភិក្ខុផងគ្នា ដែលមាននៅ ហើយចៀសចេញទៅក្នុងត្រកូល ទាំងឡាយ (ឯទៀត) ក្នុងកាលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ឈានជំហានទី ១ កន្លងហួសធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៧] ភិក្ខុសូមភេសជ្ជៈឲ្យលើសកំណត់ខែ ដែលគេបវារណា ត្រូវ អាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមក ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៣៨] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ព ដែលលើកចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺដើរចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈក្នុងទីដែលឈរមើល ។

[៣៣៩] ភិក្ខុទៅនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យលើសជាង ៣ រាត្រីទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងនៅ លុះនៅ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[៣៤០] ភិក្ខុទៅកាន់ទីដែលគេត្រួតពល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺដើរចេញ ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈក្នុងទីដែលឈរមើល ។

អចេលកវគ្គទី ៥ ចប់

[៣៤១] ភិក្ខុផឹកទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងផឹកដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ ប្រយោគ ដែលផឹកលេបចូលទៅ ។

[៣៨២] ភិក្ខុធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើច ដោយជន្ទួញ គឺម្រាមដៃ (ចាក់ក្រឡេក) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើឲ្យគេសើច លុះគេសើច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨៣] ភិក្ខុលេងទឹកត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុលេងទឹករាក់ក្រោមភ្នែកគោ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុលេងទឹកជ្រៅលើភ្នែកគោ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨៤] ភិក្ខុធ្វើសេចក្ដីមិនអើពើ (នឹងបុគ្គលអ្នកសម្ដែងធម៌ ឬធម៌) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងធ្វើសេចក្ដីមិនអើពើ លុះធ្វើសេចក្ដីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨៥] ភិក្ខុបន្ទាចភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបន្ទាច លុះបន្ទាចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨៦] ភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងអាំង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបង្កាត់ លុះបង្កាត់ស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨៧] មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុ (អ្នកនៅក្នុងមជ្ឈិមប្បទេស) ងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលងូត លុះងូតរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨៨] ភិក្ខុមិនកាន់យកវត្ថុសម្រាប់ធ្វើពណ៌ឲ្យខូច ៣ យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើពណ៌ឲ្យខូចណានីមួយ ក៏ប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៤៩] ភិក្ខុវិកប្បចីវររបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី សិក្ខមានាក្តី សាមណេរក្តី សាមណេរីក្តី មិនបានដកវិកប្បជាមុន ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥០] ភិក្ខុលាក់បាត្រក្តី ចីវរក្តី និសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថពន្ធចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងលាក់ លុះលាក់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

សុរាមេរយវគ្គទី ៦ ចប់

[៣៥១] ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់សត្វឲ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់សត្វឲ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៤ គឺភិក្ខុជីករណ្តៅមិនចំពោះ (សត្វ ឬមនុស្ស) ដោយគិតថា អ្នកណាមួយនឹងធ្លាក់ស្លាប់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ មនុស្សធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះហើយស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក យក្សក្តី ប្រេតក្តី តិរច្ឆានមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តី ធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ តិរច្ឆានធ្លាក់ក្នុងរណ្តៅនោះស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុក្លែងផ្តាច់បង់សត្វឲ្យឃ្លាតចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះឯង ។

[៣៥២] ភិក្ខុដឹងថា ទឹកមានសត្វហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៣] ភិក្ខុដឹងថា អធិករណ៍ដែលសង្ឃឲ្យរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌

ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគ ដែលសើរើ លុះសើរើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៤] ភិក្ខុដឹងហើយបិទបាំងទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៥] ភិក្ខុដឹងថា បុគ្គលមានឆ្នាំខ្វះពី ២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យឧបសម្បទា លុះឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៦] ភិក្ខុដឹងហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយមួយជាមួយគ្នានឹងពួកឈ្មួញ ដែលគេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៧] ភិក្ខុបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយមួយ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដើរ លុះដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៨] ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់ ដែលសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម អស់វារៈ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈសូត្រញត្តិ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៥៩] ភិក្ខុដឹងហើយបរិភោគរួមជាមួយគ្នានឹងភិក្ខុដែលពោលដូច្នោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជាអ្នកមិនលះទិដ្ឋិនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបរិភោគរួម លុះបរិភោគរួម ត្រូវអាបត្តិ

បាចិត្តិយៈ ។

[៣៦០] ភិក្ខុដឹងថា សាមណេរដែលភិក្ខុឯទៀតឲ្យវិនាសទៅ ដូច្នោះ ហើយ ទៅប្រលោមយកមក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងប្រលោម លុះនិយាយប្រលោមហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

សប្បាណកវគ្គទី ៧ ចប់

[៣៦១] ភិក្ខុដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលជាស់តឿន ប្រកបដោយធម៌ ហើយនិយាយ (នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំ មិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនុ៎ះនៅឡើយ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃជា អ្នកឈ្លាស ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគ ដែលរៀបនឹងនិយាយ លុះនិយាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦២] ភិក្ខុពោលបន្ថាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងពោលបន្ថាប់ លុះពោលបន្ថាប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៣] ភិក្ខុក្លែងធ្វើជាវង្វេង (ក្លែងពើធ្វើជាមិនដឹង) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់សូត្រប្រកាសទេ ភិក្ខុក្លែងធ្វើ ជាវង្វេង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ កាលបើមោហារោបនកម្ម សង្ឃបានសូត្រប្រកាស ហើយ នៅតែក្លែងធ្វើជាវង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៤] ភិក្ខុក្រោធអាក់អន់ចិត្ត ឲ្យប្រហារភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងប្រហារ លុះប្រហារហើយ ត្រូវ

អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៥] ភិក្ខុក្រោធអាក់អន់ចិត្ត ផ្ដាជន្ទលំពែង គឺបាតដៃដល់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងផ្ដាជន្ទ លុះផ្ដាជន្ទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៦] ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស មិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងចោទ លុះចោទត្រូវអាបត្តិយបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៧] ភិក្ខុក្លែងបង្កសេចក្ដីរង្កៀសឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្កហេតុ លុះបង្ក (ហេតុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៦៨] កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយកំពុងប្រកួតប្រកាន់ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ភិក្ខុឈរអែបចាំស្ដាប់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទៅដោយគិតថា អញនឹងចាំស្ដាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ក្នុងទីដែលឈរស្ដាប់ ។

[៣៦៩] ភិក្ខុបានឲ្យឆន្ទៈចំពោះកម្មទាំងឡាយ ដែលប្រកបដោយធម៌ លុះមកខាងក្រោយ ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងតិះដៀល លុះតិះដៀល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧០] កាលបើពាក្យវិនិច្ឆ័យកំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងជំនុំសង្ឃ ភិក្ខុមិនឲ្យឆន្ទៈ ហើយស្រោប់តែក្រោកអំពីអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ កាលបើមិនទាន់លះបង់ហត្ថបាសបរិស័ទទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះលះ

(ហត្ថបាស) ចេញទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧១] សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយភិក្ខុណាមួយត្រឡប់តិះដៀលជាខាងក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងតិះដៀល លុះតិះដៀល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧២] ភិក្ខុដឹងថា លាភជារបស់សង្ឃ គេបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃរួចហើយ ត្រឡប់បង្អោនមកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងបង្អោនទៅ លុះបង្អោនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

សហធម្មិកវគ្គទី ៨ ចប់

[៣៧៣] ភិក្ខុដែលមិនទាន់បានទូលស្នើព្រះបរមក្សត្រ ឲ្យទ្រង់ជ្រាបជាមុនទេ ហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់ខាងក្នុងព្រះរាជដំណាក់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានទី ១ ឲ្យកន្លងធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧៤] ភិក្ខុរើសយករតនវត្ថុ (គ្រឿងប្រើប្រាស់របស់គ្រហស្ថ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងរើសយក លុះរើសយក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧៥] ភិក្ខុមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានទី ១ ឲ្យកន្លងហួសរបងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទី ២ ឲ្យកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧៦] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើបំពង់ម្ជុលនឹងឆ្អឹងក្តី ភ្លុកក្តី ស្នែងក្តី ត្រូវអាបត្តិ

២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧៧] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ឲ្យកន្ទ្រង់ហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧៨] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តី ញាត់ដោយសំឡី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៧៩] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើនិសីទនៈឲ្យកន្ទ្រង់ហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨០] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម ឬដំបៅ ឲ្យកន្ទ្រង់ហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨១] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកភ្លៀងឲ្យកន្ទ្រង់ហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣៨២] ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេធ្វើ លុះឲ្យគេធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើ

ចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគត ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះឯង ។

វាជវគ្គទី ៩ ចប់

ពួកខុទ្ទកសិក្ខាបទ ចប់

[៣៨៣] ភិក្ខុទទួលខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដោយដៃខ្លួនឯងអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុទទួលខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដោយដៃខ្លួនឯងអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយគ្រប់ៗ ភាវៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុទទួលខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដោយដៃខ្លួនឯងអំពីដៃភិក្ខុនី មិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះឯង ។

[៣៨៤] ភិក្ខុមិនហាមឃាត់ភិក្ខុនីដែលបង្គាប់ (ទាយកឲ្យប្រគេនរបស់នេះ របស់នោះ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយគ្រប់ៗ ភាវៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣៨៥] ភិក្ខុទទួលខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃសន្មតថា ជាសេក្ខត្រកូល ដោយដៃខ្លួនឯងយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវបាដិទេ-សនីយៈគ្រប់ៗ ភាវៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៣៨៦] ភិក្ខុ (នៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃហើយ ទទួលខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុន ដោយដៃខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុ (នៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ហើយទទួលខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុន ដោយដៃខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយគ្រប់ៗ ភារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុ (នៅ) ក្នុងសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ហើយទទួលខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងមកជាមុន ដោយដៃខ្លួនឯង យកមកឆាន់ខាងក្នុងអារាម ត្រូវអាបត្តិ ២ នេះឯង ។

បាដិទេសនីយៈ ៤ ចប់

[៣៨៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀកស្បង់ស្ពាយមុខ ឬស្ពាយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀកស្បង់ស្ពាយមុខ ឬស្ពាយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ស្លៀកស្បង់ស្ពាយមុខ ឬស្ពាយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ។

[៣៨៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឃ្លុំចីវរឲ្យស្ពាយមុខ ឬស្ពាយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៨៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បើកកាយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បើកកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរគ្រវាសដៃ ឬជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយគ្រវាសដៃ ឬជើងក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរងាកមើលពីសពាសទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយងាកមើលពីសពាសក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សើយចីវរដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សើយចីវរអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

វគ្គទី ១ ចប់

[៣៩៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយសំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះដោយសំណើចខ្លាំង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៣៩៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើសំឡេងហ៊ោ សំឡេងខ្លាំង អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រលែងកាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រលែងកាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរគ្រវាសដៃទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយគ្រវាសដៃក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរធ្វើក្បាលងើកងោកទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយធ្វើក្បាលងើកងោកក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

វគ្គទី ២ ចប់

[៤០៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរស្ទីមចង្កេះទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយស៊ីមចង្កេះក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤០៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរទទូរក្បាលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយទទូរក្បាលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរចំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតដោយមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ងាកមើលពីសពាសទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ទទួលសម្លច្រើន (ជាងបាយ) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំពុងហួសពីកណ្ដាប់បាត្រទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

វគ្គទី ៣ ចប់

[៤១៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតដោយមិនគោរព ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បិណ្ឌបាតងាកមើលពីសពាស ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤១៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយ (បាយ) ត្រង់ទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់សម្លច្រើន (ជាងបាយ) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ប្រមបុះអំពីកំពូលបាយឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយលុបសម្ល ឬម្ហូបក្រៀម ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ខ្លួនមិនឈឺសូមសម្ល ឬបាយដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឯងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានសេចក្តីសម្គាល់ដើម្បីលើកទោស ហើយសម្លឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំ (ពេក) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធ្វើពំនូតបាយឲ្យវែង (ពេក)

ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

វគ្គទី ៤ ចប់

[៤២៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ កាលដែលពំនូតបាយមិនទាន់ដល់មាត់ ហាមាត់ចាំ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់ញាត់ម្រាមដៃទាំងអស់ទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤២៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ និយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ (ទៅក្នុងមាត់) ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់ខាំកាត់ពំនូតបាយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់បៀមពំនូតបាយឲ្យទុលថ្ពាល់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់រលាស់ដៃបណ្ដើរ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឆាន់លៀនអណ្ដាត ត្រូវ

អាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់ឮសូរផ្លុបៗ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

វគ្គទី ៥ ចប់

[៤៣៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់ឮសូរគ្រុកៗ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់លិទ្ធដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៣៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់លិទ្ធបាត្រ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់លិទ្ធបបូរមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលផ្តិលទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយចោលក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆត្រក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សមាន

ដំបងក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សមានគ្រឿងសស្ត្រាក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានគ្រឿងអាវុធក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

វគ្គទី ៦ ចប់

[៤៤៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ទ្រនាប់ជើង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៤៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលនៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលនៅលើដំណេក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥២] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥៣] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ សម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែល

ទទូរក្បាល ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥៤] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយលើផែនដីសម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥៥] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាបសម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥៦] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឈរសម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥៧] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរពីខាងក្រោយសម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរពីខាងមុខ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥៨] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ដើរក្រៅផ្លូវសម្ដែងធម៌ដល់មនុស្សដែលដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៥៩] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៦០] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬ ស្ដោះទឹកមាត់ដាក់លើវត្ថុខៀវស្រស់ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។

[៤៦១] ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈបស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ១ គឺទុក្កដ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈបស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក

ត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ។

វគ្គទី ៧ ចប់

ពួកសេក្ខិយវត្ត ៧៥ ចប់

កតាបត្តិភាគៈទី ២ ចប់

[៤៦២] បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្ម រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្មរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។បេ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។

វិបត្តិភាគៈទី ៣ ចប់

[៤៦៣] បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្ម លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្ម លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ កង គឺកងនៃបារាជិកាបត្តិក៏មាន កងនៃថុល្លច្ចយាបត្តិក៏មាន កងនៃទុក្កដាបត្តិក៏មាន ។បេ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក

លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដាបត្តិ ។

សង្គហិតវារៈទី ៤ ចប់

[៤៦៤] បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្មតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្មតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

សមុដ្ឋានវារៈទី ៥ ចប់

[៤៦៥] បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្មចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្មចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។បេ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹក

មាត់ក្នុងទឹក ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

អធិករណភាគៈទី ៦ ចប់

[៤៦៦] បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្មរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលសេពមេថុនធម្មរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ[១] ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹករម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យនិងបដិញ្ញាតករណៈ

១- ក្នុងទីនេះ បើនិយាយតាមឈ្មោះសមថៈ ឃើញថា ៣ តែបើនិយាយតាមសេចក្តីរួមនៅតែ ២ វិញ ដូចសេចក្តីដែលប្រែហើយនេះ ។ ព្រោះក្នុងសុមង្គលវិលាសិនីអដ្ឋកថាទីឃនិកាយត្រង់សង្គីតិសូត្រ ពន្យល់ថា អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យតែម្យ៉ាងមិនបានទេ ដូចយ៉ាងភិក្ខុសម្តែងលហុកាបត្តិក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុ ១ រូប ឬកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ឬចំពោះគណៈ ក្នុងកាលណាទើបហៅថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក្នុងកាលនោះ ។ ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាលោកពោលថា អាបត្តាធិករណ៍ តែងរម្ងាប់ដោយន័យ ២ យ៉ាង គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យនិងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ។

សមថវារៈទី ៧ ចប់

[៤៦៧] ភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺសេពមេថុនធម្មនឹងសរីរៈ ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក សេពមេថុនធម្មនឹងសរីរៈដែលសត្វទំពាស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បញ្ចូលអង្គជាតទៅក្នុងទ្វារមាត់ដែលហាតែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិណា ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះចាត់ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះលោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃបារាជិកាបត្តិក៏មាន កងនៃថុល្លច្ចយាបត្តិក៏មាន កងនៃទុក្កដាបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ

សម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ។បេ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺទុក្កដ ។ ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈ បស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ក្នុងទឹក ត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិនោះលោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិនោះចាត់ជាអធិ-ករណ៍ណា ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិនោះលោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃទុក្កដាបត្តិ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិនោះចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ។

ចប់ សមុច្ចយភារៈទី ៨

ភារៈទាំង ៨ ប្រការនេះ លោកកត់ត្រាទុកសម្រាប់ស្វាធ្យាយ

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមហាវារៈនោះដូច្នេះ

[៤៦៨] រឿងព្រះមានព្រះភាគ (ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទនោះៗ) ក្នុងទីណា ១ រឿងបញ្ញត្តិទាំង ៩ យ៉ាង ១ រឿងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តវិន័យ ព្រោះអាស្រ័យប្រយោជន៍ប៉ុន្មានយ៉ាង ១ រឿងសង្គ្រោះអាបត្តិចូលនឹងវិបត្តិ ១ សមុដ្ឋាននិងអធិករណ៍ ១ សមថៈ ១ សមុច្ចយៈ (ការរួបរួម) ១ ។

[៤៦៩] បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺសេពមេថុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។ បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺសេពមេថុនធម្ម បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុទិន្នភិក្ខុ ជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុទិន្នភិក្ខុជាកូននៃកលន្ទសេដ្ឋី សេពមេថុនធម្មនឹងស្រីជាប្រពន្ធពីដើម ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិឬទេ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ២

ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្ដាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៥ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទី ២ ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះជាវិបត្តិអ្វី ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃអាបត្តិបារាជិក ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះបុគ្គលណាបាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដូចមានឈ្មោះខាងក្រោម បាននាំតៗ គ្នាមក ។

> គឺព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្ត ជាគម្រប់ ៥ អង្គ ១ ឯព្រះថេរៈទាំងនេះនៅក្នុងទ្វីប ឈ្មោះជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។ តពីនោះមក ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១

ឥដ្ដិយៈ ១ ឧត្តិយៈ ១ សម្ពលៈ ១ ។បេ។ ព្រះនាគត្ថេរ
ទាំងនេះ លោកមានប្រាជ្ញាច្រើន ស្គាល់ច្បាស់នូវព្រះវិន័យ
លោកឈ្លាសក្នុងមគ្គ បាននាំគ្នាប្រកាសនូវព្រះវិនយបិដក
ទុកក្នុងតម្ពបណ្ណិទ្វីប គឺកោះលង្កា ។

[៤៧០] បារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ហើយទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺកាន់យកនូវទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ បារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃស្មូនឆ្នាំង ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលធនិយភិក្ខុ ជាកូននៃស្មូនឆ្នាំង យកឈើព្រះរាជទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្ត ក៏មាន ។

[៤៧១] បារាជិកសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺក្លែងធ្វើរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។

ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូប ញុាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧២] បារាជិកសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅប្របមាត់ស្ទឹងវគ្គុមុទា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកភិក្ខុនៅប្របមាត់ស្ទឹងវគ្គុមុទា ពោលសរសើរគុណឧត្តរិមនុស្សធម្មនៃគ្នានឹងគ្នាដល់ពួកគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចានិងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧៣] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង) ទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺព្យាយាមញុាំងអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ

នោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។បេ។ សិក្ខាបទនោះបុគ្គលណាបាននាំមក ។ សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង) ទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺព្យាយាមញុំាងអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះសេយ្យសកៈមានអាយុព្យាយាមញុំាងអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរឬទេ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៥ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជា

កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។ សិក្ខាបទនោះបុគ្គលណាបាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយដូចមាននាមខាងក្រោម បាននាំតៗ គ្នាមក ។

គឺព្រះថេរៈ ឈ្មោះឧបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១ សិគ្គវៈ ១ និងព្រះមោគ្គលីបុត្តជាគម្រប់ ៥ អង្គ ១ ព្រះថេរៈទាំងនេះឋិតនៅក្នុងទ្វីប ឈ្មោះជម្ពូដ៏មានសិរី ។ តអំពីនោះមកមានព្រះអរហន្តទាំងឡាយទៀត គឺព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ ១ ឥដ្ដិយៈ ១ ឧត្តិយៈ ១ សម្ពលៈ ១ ។បេ។ ព្រះនាគត្ថេរទាំងនេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះដឹងនូវព្រះវិន័យ ឈ្លាសក្នុងមគ្គ នាំគ្នាប្រកាសព្រះវិនយបិដកទុកក្នុងតម្ពបណ្ណិទ្វីប ។

[៤៧៤] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺដល់នូវកាយសំសគ្គៈជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាមជាដើម) ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះឧទាយិមានអាយុ ដល់នូវកាយសំសគ្គៈជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិ

នោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

[៤៧៥] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺនិយាយលោមមាតុគ្រាមដោយសម្តីចែចង់ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះឧទាយិមានអាយុនិយាយលោមមាតុគ្រាមដោយសម្តីចែចង់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧៦] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺនិយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងព្រះឧទាយិមានអាយុ និយាយសរសើរការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៤៧៧] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺ

ប្រព្រឹត្តនិយាយជីកនាំស្ត្រីដើម្បីបុរស ជីកនាំបុរសដើម្បីស្ត្រី ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឧទាយិមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងព្រះឧទាយិមានអាយុ ប្រព្រឹត្តនិយាយជីកនាំស្ត្រីដើម្បីបុរស ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៤៧៨] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍ដោយខ្លួនឯង ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនអាឡវី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលនៅក្នុងដែនអាឡវី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី ប្រើគេឲ្យធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍ដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៤៧៩] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺការ

ប្រើគេឲ្យធ្វើវិហារធំ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្នមានអាយុ កាលនឹងជម្រះទីដីនៃវិហារ ក៏ប្រើគេឲ្យកាប់ដើមឈើ ដែលជាទីគោរព ១ ដើម ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៤៨០] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយ និងភុម្មជក ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយ និងភុម្មជក បានចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៤៨១] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកនូវលេស ជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិក ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយ និងភុម្មជក ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុឈ្មោះមេត្តិយ និងភុម្មជក យកលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ជា

ចំណែកដទៃ ហើយចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តមានអាយុដោយអាបត្តិបារាជិក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៤៨២] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគម្រប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្ត ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុឈ្មោះទេវទត្តព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្ត ។

[៤៨៣] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុច្រើនរូបប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ដែលជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ហើយជាអ្នកពោលពាក្យប្រមូលពួក ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពី

កាយវាចា និងចិត្ត ។

[៤៨៤] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ កាលបើសង្ឃស្សូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងព្រះឆន្នមានអាយុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលព្រះឆន្នមានអាយុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅតាមធម៌ ក៏ធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្ដីថាមិនបាន ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្ត ។

[៤៨៥] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល កាលបើសង្ឃស្សូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដង ក៏នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលអស្សជិភិក្ខុ និងបុនព្វសុកភិក្ខុ ដែលសង្ឃបានធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជាបន្ទោសសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងឆន្ទាគតិ លុះក្នុងទោសាគតិ លុះក្នុងមោហាគតិ លុះក្នុងភយាគតិ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។បេ។

[៤៨៦] អាបត្តិទុក្កដណា ដែលព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ

អង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យនូវសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្ដី បស្សាវៈក្ដី ទឹកមាត់ក្ដី ក្នុងទឹក អាបត្តិទុក្កដនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បានបន្ទោឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះក្នុងទឹក ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

កត្ថបញ្ញត្តិវារៈជាបឋម ចប់

[៤៨៧] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម គឺភិក្ខុសេពមេថុនធម្មនឹងសរីរសព ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មនឹងសរីរសពដែលសត្វទំពាស៊ីដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាត (ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខទ្វារដែលបើកហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាកល័ក្ត ភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម ។

[៤៨៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យ

ដែលគេមិនបានឲ្យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ គឺភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តកាន់យកទ្រព្យមានតម្លៃ ៥ មាសក ឬច្រើនជាង ៥ មាសកឡើងទៅ ដែលគេមិនបានឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តកាន់យកទ្រព្យមានតម្លៃច្រើនជាង ១ មាសក ឬថយអំពី ៥ មាសកមក ដែលគេមិនបានឲ្យ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុមានថេយ្យចិត្តកាន់យកទ្រព្យមានតម្លៃ ១ មាសក ឬថយចុះអំពី ១ មាសកមក ដែលគេមិនបានឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ។

[៤៨៩] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងញុំាងរាងកាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងញុំាងរាងកាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត គឺភិក្ខុជីករណ្តៅ ចំពោះមនុស្ស ដោយតាំងចិត្តថា មនុស្សនឹងស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ កាលបើមនុស្សធ្លាក់ទៅហើយ មានទុក្ខវេទនាកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បើមនុស្សនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការក្លែងញុំាងរាងកាយនៃមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ។

[៤៩០] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺកិរិយាពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកិរិយាពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) គឺភិក្ខុជាអ្នកមានប្រាថ្នាអាក្រក់ មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ក៏ពោលអួត

ឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្ត កាលបើគេដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលបើគេមិនដឹងសេចក្តីច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺកិរិយាពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន មិនពិត (ក្នុងខ្លួន) ។

[៤៩១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺព្យាយាមបញ្ចេញអសុចិ គឺភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាមញ៉ាំងអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុគិតនឹងបញ្ចេញអសុចិ ក៏ព្យាយាម ប៉ុន្តែទឹកអសុចិមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលព្យាយាម ។

[៤៩២] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះបច្ច័យ គឺការជល់នូវកាយសំសគ្គៈ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់ (នូវសរីរប្រទេស) ខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដូចគ្នា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុប៉ះពាល់កាយស្ត្រីដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុប៉ះពាល់នូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយស្ត្រីដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុប៉ះពាល់នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្ត្រី ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះជន្ទញគឺម្រាមដៃ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី

ត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការដល់នូវកាយសំសគ្គៈ ។

[៤៩៣] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការនិយាយល្បួងមាតុគ្រាមដោយសម្តីអាក្រក់ គឺភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបន្អាប់ក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុមិនពោលចំពោះវច្ចមគ្គ និងបស្សាវមគ្គ គ្រាន់តែពោលសរសើរក្តី ពោលបន្អាប់ក្តី ចំពោះខាងក្រោមដង កាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុពោលសរសើរក្តី ពោលបន្អាប់ក្តី ចំពោះវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤៩៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន គឺភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃបណ្ឌក (ខ្ទើយ) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុពោលនូវគុណនៃការបម្រើដោយកាមចំពោះខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃសត្វតិរច្ឆាន (ញី) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤៩៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្ត្រីឲ្យបុរស ដឹកនាំបុរសឲ្យស្ត្រី គឺភិក្ខុទទួលពាក្យផង ទៅនិយាយប្រាប់ផង ត្រឡប់មកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុទទួលពាក្យផង ទៅនិយាយប្រាប់ផង តែមិនត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុគ្រាន់តែទទួលពាក្យ តែមិនបានទៅនិយាយប្រាប់ផង មិនបានត្រឡប់មក

(ប្រាប់) វិញផង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៤៩៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើកុដិដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍ដោយខ្លួនឯង គឺភិក្ខុកំពុងប្រើគេឲ្យធ្វើ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ កាលបើបាយអមួយដុំមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលបើដុំបាយអនោះមកដល់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៤៩៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការប្រើគេឲ្យធ្វើវិហារធំ គឺភិក្ខុកំពុងប្រើគេឲ្យធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលប្រើ កាលបើបាយអមួយដុំមិនទាន់មកដល់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលបើដុំបាយអនោះមកដល់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៤៩៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឲ្យគេឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឱកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រមទាំងសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីជេរ តែបានសូមឱកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិឱមសវាទបាចិត្តិយៈ ។

[៤៩៩] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺការកាន់យកនូវលេសជាគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃ ហើយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិក គឺភិក្ខុមានបំណងដើម្បីឲ្យគេឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ មិនបានសូមឱកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រមទាំងសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុមានបំណងដើម្បីជេរ តែសូមឱកាសហើយចោទ ត្រូវអាបត្តិឱមសវាទ

បាចិត្តិយៈ ។

[៥០០] ភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៥០១] ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកប្រព្រឹត្តតាមនូវភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយនៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៥០២] ភិក្ខុដែលគេប្រដៅក្រ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់នូវកម្មនោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៥០៣] ភិក្ខុអ្នកប្រទូស្តត្រកូល ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យ គឺកាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់នូវកម្មនោះចេញ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដដោយសូត្រញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយដោយកម្មវាចាពីរលើក លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។បេ។

[៥០៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តី

មិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។

កតាបត្តិវារៈទី ២ ចប់

[៥០៥] ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។បេ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។

វិបត្តិវារៈទី ៣ ចប់

[៥០៦] ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។បេ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការ

អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទុក្កដ ។

សង្គហិតវារៈទី ៤ ចប់

[៥០៧] ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។

សមុដ្ឋានវារៈទី ៥ ចប់

[៥០៨] ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម

បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។បេ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្ដី បស្សាវៈក្ដី ទឹកមាត់ក្ដី ក្នុងទឹក បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្ដី បស្សាវៈក្ដី ទឹកមាត់ក្ដី ក្នុងទឹក បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

អធិករណវារៈទី ៦ ចប់

[៥០៩] ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។បេ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្ដី បស្សាវៈក្ដី ទឹកមាត់ក្ដី ក្នុងទឹក បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្ដី បស្សាវៈក្ដី ទឹកមាត់ក្ដី ក្នុងទឹក បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈទាំង ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

សមថវារៈទី ៧ ចប់

[៥១០] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម

គឺភិក្ខុសេពមេថុនធម្មនឹងសរីរៈ (សព) ដែលសត្វមិនទាន់ទំពាស៊ី ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មនឹងសរីរៈ (សព) ដែលសត្វទំពាស៊ីហើយដោយច្រើន ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជាត (របស់ខ្លួន) ទៅក្នុងមុខទ្វារដែលបើកហា តែមិនឲ្យប៉ះពាល់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាកល័ក្តជ័រលើងភិក្ខុ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។បេ។ ភិក្ខុត្រូវ

អាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ១ ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យ សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះឯង ព្រោះបច្ច័យ គឺការអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទុក្កដ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

សមុច្ចយភារៈទី ៨ ចប់

បច្ចយភារៈទាំង ៨ ចប់

មហាភារៈ ១៦ ក្នុងមហាវិភង្គ ចប់

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦

[៥១១] បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្ត សម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុនី បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ បទេសប្បញ្ញត្តិ សាធារណប្បញ្ញត្តិ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧភតោបញ្ញត្តិដែរឬ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះជាវិបត្តិអ្វី ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិនោះជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីដែលហៅថា វិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថា អភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថា បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថា អធិប្បាតិមោក្ខក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីដែលហៅថា វិបត្តិ អ្វីដែលហៅថាសម្បត្តិ អ្វីដែលហៅថាបដិបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ។ បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុនី ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ ស្រីពួកណាសិក្សា ។ ស្រីពួកណាដែលឈ្មោះថា មានសិក្ខាសិក្សាស្រេចហើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ឋិតនៅក្នុង

ពួកស្រីណា ។ ពួកស្រីណាទ្រទ្រង់ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។

[៥១២] បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុនី បញ្ចមបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនី ជាស្រីមានតម្រេកដោយរាគៈក៏ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់កាយនៃបុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដោយរាគៈ (ដូច្នោះដែរ) ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរឬ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ តើចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសអ្វី រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសអ្វី ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខាបទនោះមកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកង

នៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាកងនៃអាបត្តិបារាជិក ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិនោះជាអធិករណ៍អ្វី ។ ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អាបត្តិនោះ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ អ្វីហៅថាវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីហៅថាអភិវិន័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិ ហៅថា វិន័យ ការចែកបទមាតិកា ហៅថា អភិវិន័យ ។ អ្វីហៅថាបាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ អ្វីហៅថា អធិប្បាតិមោក្ខ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ បញ្ញត្តិ ហៅថា បាតិមោក្ខ ការចែកបទមាតិកា ហៅថា អធិប្បាតិមោក្ខ ។ អ្វីហៅថា វិបត្តិ ។ ការមិនសង្រួម ហៅថា វិបត្តិ ។ អ្វីហៅថា សម្បត្តិ ។ ការសង្រួម ហៅថា សម្បត្តិ ។ អ្វីហៅថា បដិបត្តិ ។ ភិក្ខុនីសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត មានជីវិតជាទីបំផុត ដោយគិតថា អញនឹងមិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ (ហៅថា បដិបត្តិ) ។ បញ្ញមបារាជិកសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុនី ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជន៍ប៉ុន្មាន ។ បញ្ញមបារាជិកសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុនី ព្រោះអាស្រ័យអំណាចនៃប្រយោជនទាំង ១០ យ៉ាង គឺ ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីការសង្កត់សង្កិនពួកភិក្ខុនីដែលមិនអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីការនៅជាសុខស្រួលដល់

ពួកភិក្ខុនីដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីរារាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយ ដែលមានក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយដែលមានក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាច្រើនឡើង ១ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យតាំងនៅមាំ ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ១ ។ ស្រីពួកណាសិក្សា (ក្នុងសិក្ខាបទនោះ) ។ ពួកស្រីដែលនៅជាសេក្ខបុគ្គល និងពួកស្រីដែលជ្រះថ្លាក្នុងកុសលធម៌ តែជាបុថុជ្ជន រមែងសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនោះ ។ ពួកស្រីណា ឈ្មោះថា មានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ ពួកភិក្ខុនីដែលជាព្រះ-អរហន្តី ឈ្មោះថា មានសិក្ខាសិក្សាហើយ ។ សិក្ខាបទនោះឋិតនៅក្នុងពួកស្រីណា ។ ឋិតនៅក្នុងពួកភិក្ខុនី ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងសិក្ខា ។ ពួកភិក្ខុនីណាទ្រទ្រង់ ។ សិក្ខាបទនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងពួកភិក្ខុនីណា ពួកភិក្ខុនីនោះតែងទ្រទ្រង់ (នូវសិក្ខាបទនោះ) ។ សិក្ខាបទនោះជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ។ ជាពាក្យរបស់ព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។ (ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដូចមាននាមខាងក្រោមនេះ) នាំតៗ គ្នាមក ។

គឺព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលិ ១ ទាសកៈ ១ សោណកៈ ១
សិគ្គវៈ ១ ព្រះមោគ្គលីបុត្តជាគម្រប់ ៥ អង្គ ១ ឯព្រះថេរៈ
ទាំងនេះ ឋិតនៅក្នុងទ្វីប ឈ្មោះជម្ពូ ដ៏មានសិរី ។ តអំពី
នោះមក មានព្រះថេរៈទាំងឡាយ គឺព្រះថេរៈឈ្មោះមហិន្ទ

១ ឥដ្ឋិយៈ ១ ឧត្តិយៈ ១ សម្ពលៈ ១ ។បេ។ ព្រះនាគត្ថេរ ទាំងនេះ មានប្រាជ្ញាច្រើន ចេះដឹងព្រះវិន័យ ឈ្លាសក្នុងមគ្គ បានប្រកាសនូវព្រះវិនយបិដកទុកក្នុងតម្ពបណ្ណិទ្វីប គឺកោះលង្កា ។

[៥១៣] ឆដ្ឋបារាជិកសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឆដ្ឋបារាជិកសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីឈ្មោះថុល្លនន្ទា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីដឹងហើយមិនចោទភិក្ខុនីដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកដោយខ្លួនឯង ទាំងមិនបានប្រាប់ដល់គណៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្ត ។

[៥១៤] សត្តមបារាជិកសិក្ខាបទសម្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋៈ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្មាត ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តហើយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១

(ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥១៥] អដ្ឋមបារាជិកសិក្ខាបទសម្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែល ពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បំពេញវត្ថុគម្រប់ ៨ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

បារាជិក ៨ ចប់

ឧទ្ទាននៃបារាជិកសិក្ខាបទនោះដូច្នេះ

[៥១៦] រឿងភិក្ខុនីសេពមេថុនធម្ម ១ ភិក្ខុនីលួចទ្រព្យគេ ១ ភិក្ខុនីសម្លាប់មនុស្ស ១ ភិក្ខុនីពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ១ ភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ ១ ភិក្ខុនីបិទបាំងទោស របស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ១ ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើក វត្ត ១ ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុទាំង ៨ មានត្រេកអរនឹងចាប់ដៃ នៃបុរសជាដើម ១ ព្រះពុទ្ធជាមហាវីរៈ (មានព្យាយាមធំ) ទ្រង់បញ្ញត្តបារាជិកទាំង ៨ ហៅថា ឆេជ្ជវត្ថុ គឺវត្ថុដាច់ចាក ភាវៈជាភិក្ខុនី ដោយឥតសង្ស័យ ។

[៥១៧] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជា អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ)

ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុនីដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរកើតក្តី សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។

[៥១៨] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុនីដែលពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន បានធ្វើនូវដំណើរកើតក្តី សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ប្រព្រឹត្តពោលពាក្យដោយសេចក្តីច្រណែន (ប្តឹងផ្តល់) ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរឬ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ សិក្ខាបទនោះជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទាន រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ។ សិក្ខា-

បទនោះមកកាន់ឧទ្ទេស ត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ សិក្ខាបទនោះ ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សិក្ខាបទនោះ ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។បេ។ សិក្ខាបទនោះ បុគ្គលណាបាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ បាននាំតៗ គ្នាមក ។បេ។

[៥១៩] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបំបួសស្រីជាចោរ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានបំបួសស្រីជាចោរ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៥២០] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ។ សិក្ខាបទ

នោះ មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥២១] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនី ជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឱសារណកម្មចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិនប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ពួកភិក្ខុនីជាអ្នកធ្វើ ហើយធ្វើឱសារណកម្មចំពោះភិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥២២] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលមានតម្រេក ទទួលខាទនីយ ឬភោជនីយដោយដៃរបស់ខ្លួនឯង អំពីដៃនៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរហើយឆាន់ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនី ជាស្រីមានតម្រេក ទទួលអាមិសៈ អំពីដៃនៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១

(ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥២៣] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបញ្ចួន (បង្ខិតបង្ខំ) ភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនុ៎ះទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់បាន នៃលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់មិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនុ៎ះឲ្យវត្ថុណាជាខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដល់លោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទទួលយកវត្ថុនោះដោយដៃខ្លួនឯងហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូបបញ្ចួនភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនោះទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកម្ចាស់បាន នៃលោកម្ចាស់ ណ្ហើយចុះ កាលណាបើលោកម្ចាស់មិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនោះឲ្យវត្ថុណាជាខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ដល់លោកម្ចាស់ៗ ចូរទទួលយកវត្ថុនោះដោយដៃខ្លួនឯង ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥២៤] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលខឹងអាក់អន់ចិត្ត កាលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយនៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។

ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥២៥] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍ណាទីមួយ ហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រ សមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍ណាទីមួយហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា ពួកភិក្ខុនីលម្អៀងដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ពួកភិក្ខុនីលម្អៀងដោយសេចក្តីស្អប់ផង ពួកភិក្ខុនីលម្អៀងដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ពួកភិក្ខុនីលម្អៀងដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥២៦] សង្ឃាទិសេសរបស់ពួកភិក្ខុនីដែលនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះ

រឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប នៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥២៧] សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុនីដែលបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា ម្នាលនាងម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំបីនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នា ដោយពាក្យថា ម្នាលនាងជាម្ចាស់ នាងទាំងឡាយចូរនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ នាងទាំងឡាយកុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

សង្ឃាទិសេសទាំង ១០ ចប់

ឧទ្ទាននៃសង្ឃាទិសេសនោះដូច្នេះ

[៥២៨] សង្ឃាទិសេសទាំង ១០ នោះ គឺភិក្ខុនីពោលពាក្យ
ដោយសេចក្តីប្រណែន ១ ភិក្ខុនីបំបួសស្រីចោរ ១ ភិក្ខុនីដើរ
ទៅក្នុងចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ១ ភិក្ខុនីធ្វើឱសារណកម្មចំពោះ
ភិក្ខុនី ដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត ១ ភិក្ខុនីមានតម្រេក

ទទួលខាទនីយភោជនីយាហារ អំពីដៃគ្រហស្ថដែលមានតម្រេក ដែរ ហើយធាន់ ១ ភិក្ខុនីបញ្ចូនភិក្ខុនីផងគ្នាថា នៃលោកម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនោះ នឹងធ្វើអ្វីលោកបានជាដើម ១ ភិក្ខុនីខឹង អាក់អន់ចិត្ត ១ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍ណា នីមួយ ១ ភិក្ខុនីនៅប្រឡូកប្រឡំដោយគ្រហស្ថ ១ ភិក្ខុនីបញ្ចូន ភិក្ខុនីផងគ្នាថា ឲ្យនៅប្រឡូកប្រឡំចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នា ១ ។

[៥២៩] និស្សគ្គិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុនីដែល ធ្វើនូវការសន្សំបាត្រទុក និស្សគ្គិយបាចិត្តិយសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទី ណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួក ឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីធ្វើនូវការសន្សំបាត្រទុក ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៥៣០] ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលចីវរឲ្យជាកាលចីវរ ហើយប្រើគេឲ្យ ចែក (ចីវរនោះ) ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់ បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទា ភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាល-

ចីវរឲ្យជាកាលចីវរ ហើយឲ្យគេចែក (ចីវរនោះ) ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៣១] ភិក្ខុនីប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៣២] ភិក្ខុនីសូមរបស់ដទៃ ហើយត្រឡប់សូមរបស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបានសូមរបស់ដទៃ ហើយត្រឡប់សូមរបស់ឯទៀតវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៣៣] ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ហើយបែរជាប្រើឲ្យទិញរបស់ឯទៀតវិញ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានប្រើគេឲ្យទិញរបស់

ដទៃ ហើយបែរជាប្រើឲ្យទិញរបស់ឯទៀតវិញ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៣៤] ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៣៥] ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ និងដោយវត្ថុដែលសូមបានដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ និងដោយវត្ថុដែលសូមបានដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខា-បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ

តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៣៦] ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេន ដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៣៧] ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈ ដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ និងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់មហាជន គឺបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនដល់គណៈដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ និងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៣៨] ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គលដែល

ទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ និងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គល ដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ គេឧទ្ទិសមកដើម្បីវត្ថុដទៃ និងដោយវត្ថុដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៣៩] ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់ (ក្រួយ) មានតម្លៃលើសពី ៤ កហាបណៈ ៤ ដង (១៦ កហាបណៈ) ឡើងទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីសូមសំពត់កម្ពលអំពីព្រះរាជា ។ សិក្ខា-បទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៤០] ភិក្ខុនីសូមសំពត់មានសាច់ស្តើង (ស្បៃ) មានតម្លៃច្រើនលើសអំពី ៤ បីដងដោយកន្លះនៃកហាបណៈ គឺ ១០ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូច

ម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចុល្លនន្ទាភិក្ខុនី សូមសំពត់សម្បកឈើអំពីព្រះរាជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ១២ ចប់

ឧទ្ទាននៃនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈនោះដូច្នេះ

[៥៤១] រឿងភិក្ខុនីសន្សំបាត្រទុក ១ ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលចីវរឲ្យជាកាលចីវរ ១ ភិក្ខុនីប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ១ ភិក្ខុនីសូមរបស់ដទៃ ហើយសូមរបស់ឯទៀតវិញ ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញរបស់ដទៃហើយ បែរជាប្រើគេឲ្យទិញរបស់ឯទៀតវិញ ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខារដែលទាយកប្រគេនមកដើម្បីវត្ថុដទៃ ១ ភិក្ខុនីឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ១ ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់មហាជនគឺគណៈ ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខារដែលសូមបានមកដោយខ្លួនឯង ១ ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គល ១ ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់មានតម្លៃច្រើនជាង ១៦ កហាបណៈឡើងទៅ ១ ភិក្ខុនីសូមសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្តើង មានតម្លៃច្រើនជាង ១០ កហាបណៈឡើងទៅ ១ ។

[៥៤២] បាចិត្តិយសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មា-

សមុទ្ទអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាប (នូវកាលដែលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ទាំង ១០) ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុនីដែលទំពាស៊ីខ្ទឹម បាចិត្តិយសិក្ខាបទនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិនដឹងប្រមាណ ក៏ប្រើគេឲ្យនាំយកខ្ទឹមមក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៣] ភិក្ខុនីប្រើគេឲ្យដករោមក្នុងទីបង្កៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ប្រើគេឲ្យដករោមក្នុងទីបង្កៀត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៥៤៤] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីពីររូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីទាំងពីររូបបានប្រហារនូវផ្ទៃនៃនិមិត្ត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុង

បឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៥] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះអង្គជាតដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាកល័ក្តដ៏រលីង ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប កាន់យកអង្គជាតដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាកល័ក្តដ៏រលីង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៦] ភិក្ខុនីកាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាតដោយទឹកមានជម្រៅលើសជាងពីរថ្នាំងម្រាមដៃឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប កាន់យកនូវការជម្រះអង្គជាតដោយទឹកជ្រៅពេក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៧] ភិក្ខុកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីទៅបម្រើដោយទឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប កាលដែលភិក្ខុកំពុងតែឆាន់ បានទៅបម្រើដោយ

ទឹកផង ដោយផ្ចិតផង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាន នៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុង ឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៤៨] ភិក្ខុនីសូមស្រូវស្រស់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្ត ក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី ច្រើនរូបសូមស្រូវស្រស់ហើយឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៥៤៩] ភិក្ខុនីចោលឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សំរាមក្តី របស់សំណល់ក្តី ខាងក្រៅជញ្ជាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូបចោលឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ សំរាមខ្លះ របស់សំណល់ខ្លះ ខាងក្រៅជញ្ជាំង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៥០] ភិក្ខុនីចោលឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សំរាមក្តី របស់សំណល់ក្តី លើឈើ ឬស្មៅដែលស្រស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី

ច្រើនរូបចោលឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ទឹកមាត់ខ្លះ សំរាមខ្លះ របស់សំណល់ខ្លះ លើឈើ ឬស្មៅដែលស្រស់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៥១] ភិក្ខុនីដើរទៅមើលរបាំក្តី ស្តាប់ចម្រៀងក្តី ភ្លេងប្រគំក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បានដើរទៅមើលរបាំខ្លះ ស្តាប់ចម្រៀងខ្លះ ភ្លេងប្រគំខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

លសុណវគ្គទី ១ ចប់

[៥៥២] ភិក្ខុនីឋិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងវេលាយប់ងងឹតឥតមានប្រទីប ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនីមួយរូប ឋិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងវេលាយប់ងងឹត ឥតមានប្រទីប ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៣] ភិក្ខុនីឋិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងទីឱកាសដ៏

កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនីមួយរូប ឋិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងទីឱកាសដ៏កំបាំង ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៤] ភិក្ខុនីឋិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងទីវាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ឋិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងទីវាល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៥] ភិក្ខុនីឋិតនៅជាមួយនឹងបុរស តែម្នាក់នឹងម្នាក់ក្នុងច្រករហូតក្តី ច្រកទាល់ក្តី ផ្លូវបែកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឋិតនៅជាមួយនឹងបុរសតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ក្នុងច្រករហូតខ្លះ ច្រកទាល់ខ្លះ ផ្លូវបែកខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៦] ភិក្ខុនីចូលទៅរកត្រកូលក្នុងវេលាមុនបាយ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ហើយក៏ចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ចូលទៅរកត្រកូលក្នុងវេលាមុនបាយ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ មិនប្រាប់ម្ចាស់គេ ក៏ចៀសចេញទៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៧] ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលវេលាក្រោយបាយ ហើយអង្គុយលើអាសនៈ ដោយឥតមានប្រាប់ម្ចាស់គេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាក្រោយបាយ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ក៏ស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៨] ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាលហើយ មិនប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាលឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រាលខ្លះ នូវសេនាសនៈសម្រាប់ក្រាលដេក ហើយក៏អង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់

បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាវិកាលហើយ មិនប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាលសេនាសនៈសម្រាប់ក្រាលដេក ហើយអង្គុយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៥៥៩] ភិក្ខុនីពោលទោសភិក្ខុនីដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់អាក្រក់ និងដោយពិចារណាខុស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ពោលទោសភិក្ខុនីដទៃ ដោយកិរិយាប្រកាន់អាក្រក់ និងដោយពិចារណាខុស ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៦០] ភិក្ខុនីប្រទេចខ្លួនឯងក្តី ប្រទេចភិក្ខុនីដទៃក្តី ដោយនរកឬដោយព្រហ្មចរិយៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីប្រទេចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រទេចភិក្ខុនីដទៃខ្លះ ដោយនរកក៏មាន ដោយព្រហ្មចរិយៈក៏មាន ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើង

ដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៦១] ភិក្ខុនីវាយទះតប់ខ្លួនឯងហើយយំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីវាយទះតប់ខ្លួនឯងហើយយំ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

រត្តន្ធការវគ្គទី ២ ចប់

[៥៦២] ភិក្ខុនីងូតទឹកអាក្រាត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងភិក្ខុនីច្រើនរូបអាក្រាតងូតទឹក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៦៣] ភិក្ខុនីឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់ងូតទឹកកន្លងហួសប្រមាណ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់ងូតទឹកមិនត្រូវប្រមាណ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ

អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៦៤] ភិក្ខុនីរុះខ្ទងឯងក្តី ឲ្យគេរុះក្តី នូវចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយមិនឲ្យគេដេរ ទាំងមិនធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នារុះចីវរហើយមិនដេរឲ្យ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យគេដេរឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥៦៥] ភិក្ខុនីញុំាងវារៈនៃសង្ឃាដិ[1] ឲ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ទុកដាក់ចីវរក្នុងដៃនៃពួកភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិកនៃជនបទដោយមានតែស្បង់ និងចីពរ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៥៦៦] ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់សង្កមនីយចីវរ (ចីវរដែលលបយករបស់គេមកប្រើប្រាស់មួយដំណើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។

១- ពាក្យថា វារៈនៃសង្ឃាដិ គឺការប្រើប្រាស់សង្ឃាដិ ផ្លាស់ប្តូរនឹងឧត្តរាសង្គ ។

ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីមួយរូបមិនបានប្រាប់ហើយយុំចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៥៦៧] ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យអន្តរាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យអន្តរាយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៦៨] ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៦៩] ភិក្ខុនីឲ្យសមណចីវរដល់គ្រហស្ថក្តី ដល់បរិព្វាជកក្តី ដល់បរិព្វាជិកាក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង

ក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ឲ្យសមណចីវរដល់គ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានទាំង ៦ ។

[៥៧០] ភិក្ខុនីញុំាងសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងទៅដោយចង់បាននូវចីវរដ៏ទុព្វល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ញុំាងសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងទៅ ដោយចង់បាននូវចីវរដ៏ទុព្វល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៧១] ភិក្ខុនីឃាត់ការដកកឋិន ដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីឃាត់ការដកកឋិន ដែលប្រកបដោយធម៌ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

នហានវគ្គទី ៣ ចប់

[៥៧២] ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើគ្រែតែមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់

បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ដេកគ្នាពីរនាក់លើគ្រែតែ ១ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៧៣] ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើកម្រាល និងដណ្តប់សំពត់តែ ១ ជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ដេកលើកម្រាលទាំងដណ្តប់សំពត់តែ ១ ពីរនាក់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៧៤] ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៧៥] ភិក្ខុនីមិនបានបម្រើ មិនបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីបម្រើ

នូវភិក្ខុនីជាកូនសិស្ស ដែលមានជំងឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិនបានបម្រើ មិនបានធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីបម្រើនូវភិក្ខុនីជាកូនសិស្សដែលមានជំងឺ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥៧៦] ភិក្ខុនីបានឲ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយមានសេចក្តីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញភិក្ខុនីនោះចេញ (ចាកលំនៅនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បានឲ្យទីលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយមានសេចក្តីខឹងអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញភិក្ខុនីនោះចេញ (ចាកលំនៅនោះ) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៧៧] ភិក្ខុនីនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់បីដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូច

ម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីទៅប្រឡូកប្រឡំដោយគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងសមនុភាសនៈ) ។

[៥៧៨] ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មិនមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៧៩] ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែន ដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ឥតមានពួកឈ្មួញ (ជាគ្នា) ដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្រៅដែនដែលគេសន្មតថា ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។

បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៨០] ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ចារិកក្នុងវស្សា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ទីចារិកខាងក្នុងវស្សា ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៨១] ភិក្ខុនីចេញវស្សារួចហើយ មិនចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ចេញវស្សារួចហើយ មិនបានចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

តុវដ្ដវគ្គទី ៤ ចប់

[៥៨២] ភិក្ខុនីទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ក្ដី ផ្ទះដ៏វិចិត្រក្ដី សួនច្បារក្ដី ឧទ្យានក្ដី ស្រះបោក្ខរណីក្ដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួក

ធញ្ញគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ខ្លះ ផ្ទះដ៏វិចិត្រខ្លះ សួនច្បារខ្លះ ឱទ្យានខ្លះ ស្រះបោក្ខរណីខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៨៣] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់អាសន្ទិ គឺគ្រែកន្ទួនហួសប្រមាណក្តី បល្លង្កៈ គឺគ្រែដែលគេធ្វើមានរូបសត្វសាហាវដាក់ត្រង់ជើងក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបប្រើប្រាស់អាសន្ទិខ្លះ បល្លង្កៈខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៨៤] ភិក្ខុនីកាវសូត្រ ឬអំបោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបកាវសូត្រ ឬអំបោះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៨៥] ភិក្ខុនីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៨៦] កាលបើភិក្ខុនីផងគ្នា បាននិយាយថា ម្នាលនាងជាម្ចាស់ចូរនាងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះទៅ ភិក្ខុនីក៏ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ តែមិនរម្ងាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីរម្ងាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី កាលដែលភិក្ខុនីផងគ្នាបាននិយាយថា ម្នាលនាងជាម្ចាស់ នាងចូរមករម្ងាប់អធិករណ៍នេះទៅ ក៏ទទួលពាក្យថា សាធុហើយ តែមិនរម្ងាប់ មិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីរម្ងាប់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥៨៧] ភិក្ខុនីឲ្យខាទនីយ ឬភោជនីយ ដោយដៃរបស់ខ្លួនដល់គ្រហស្ថក្តី ដល់បរិព្វាជកក្តី ដល់បរិព្វាជិកាក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែល

ថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីឲ្យខាទនីយខ្លះ ភោជនីយខ្លះ ដោយដៃរបស់ខ្លួនដល់គ្រហស្ថ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៨៨] ភិក្ខុនីមិនលះបង់អាវសថចីវរ (ចីវរសម្រាប់ភិក្ខុនីមានរដូវ) នៅតែប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនលះបង់អាវសថចីវរនៅតែប្រើប្រាស់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនកសិក្ខាបទ) ។

[៥៨៩] ភិក្ខុនីមិនបានប្រគល់លំនៅ (ដល់គេឯទៀត) ហើយស្រាប់តែចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីមិនបានប្រគល់លំនៅ (ដល់គេឯទៀត) ហើយស្រាប់តែចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៥៩០] ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង

ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។

[៥៩១] ភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។

ចិត្តាគារវគ្គទី ៥ ចប់

[៥៩២] ភិក្ខុនីដឹងហើយ ចូលទៅកាន់អារាមដែលមានភិក្ខុដោយមិនបានប្រាប់មុន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មិនបានប្រាប់មុនហើយស្រាប់តែចូលទៅកាន់អារាម (ដែលមានភិក្ខុ)។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ២ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥៩៣] ភិក្ខុនីដើរតាមភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងវេសាលី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីដើរព្រះឧបាលិមានអាយុ ។សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៩៤] ភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណៈភិក្ខុនី ដោយចិត្តកំណាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីប្រទេចផ្កាសាគណៈភិក្ខុនី ដោយចិត្តកំណាច ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៩៥] ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្តហើយ បានហាមភោជនរួចហើយ ឆាន់ខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៥៩៦] ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុង

ទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីមួយរូប ប្រព្រឹត្តកំណាញ់ត្រកូល ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៥៩៧] ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំវស្សា ក្នុងអាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៥៩៨] ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនបានបវារណាដោយហេតុ ៣ ប្រការ ក្នុងសំណាក់ឧភតោសង្ឃទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនបានបវារណានឹងភិក្ខុសង្ឃ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៥៩៩] ភិក្ខុនីមិនទៅដើម្បីស្តាប់ឱវាទ (គរុធម៌) ក្តី ដើម្បីសំវាស គឺសួរនូវឧបោសថ និងបវារណាក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។

ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងធព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលធព្វគ្គិយាភិក្ខុនីមិនទៅស្តាប់ឱវាទ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៦០០]ភិក្ខុនីមិនសួរឧបោសថក្តី មិនសូមឱវាទក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបមិនសួរឧបោសថខ្លះ មិនសូមឱវាទខ្លះ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៦០១] ភិក្ខុនីកើតបូសក្តី ដំបៅក្តី ត្រង់បសាខប្រទេស (តាំងពីក្រោមផ្ចិតរហូតដល់ក្បាលជង្គង់) ហើយមិនបានប្រាប់ដល់សង្ឃ ឬគណៈ ស្រាប់តែទៅជោះតែមួយរូប ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីមួយរូប កើតបូសត្រង់បសាខប្រទេស ហើយជោះតែមួយរូបជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

អារាមវគ្គទី ៦ ចប់

[៦០២] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីដែលមានគភ៌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីដែលមានគភ៌ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦០៣] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីដែលមានកូននៅបៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីដែលមានកូននៅបៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦០៤] ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខមានា ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសសិក្ខមានា ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦០៥] ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ

គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសសិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦០៦] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាគិហិគតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីជាគិហិគតាដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦០៧] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាគិហិគតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តិក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីជាគិហិគតាដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃ

អាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦០៨] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាគិហិគតាដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីជាគិហិគតាដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦០៩] ភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្ស ហើយមិនបានអនុគ្រោះ (ទំនុកបម្រុង) ដោយខ្លួនឯង ឬមិនបានឲ្យគេអនុគ្រោះគ្រប់ពីរឆ្នាំទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានអនុគ្រោះដោយខ្លួនឯង មិនបានឲ្យគេអនុគ្រោះ គ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៦១០] ភិក្ខុនីមិននៅបម្រើបវត្តិនី (ឧបជ្ឈាយ៍) ដែលបំបួសខ្លួន

ឲ្យគ្រប់ពីរឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មិនបម្រើបវត្តិនីដែលបំបួសខ្លួនឲ្យគ្រប់ពីរឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៦១១] ភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯង ឬមិនបានប្រើគេឲ្យគ្រប់គ្រង[១] ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបំបួសកូនសិស្សហើយ មិនបានគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯង មិនបានប្រើគេឲ្យគ្រប់គ្រង ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

គព្ភិនីវគ្គទី ៧ ចប់

[៦១២] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាកុមារីកូតា (សាមណេរី) ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បំបួសស្ត្រីជាកុមារីកូតា ដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦១៣] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាកុមារីកូតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីជាកុមារីកូតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំនៅឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦១៤] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាកុមារីកូតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រីជាកុមារីកូតា ដែលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការគ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦១៥] ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ បំបួសគេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ បំបួសគេ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦១៦] ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យបំបួសគេ ក៏ចេះតែបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មត (ឲ្យបំបួសគេ) ក៏ចេះតែបំបួស ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦១៧] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃនិយាយឃាត់ថា នែនាងជាម្ចាស់ នាងកុំបំបួសគេឡើយ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ ដល់មកខាងក្រោយ ត្រឡប់ពោលតិះដៀលសង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ដែលសង្ឃនិយាយឃាត់ថា នែនាងជាម្ចាស់ នាងកុំបំបួសគេឡើយ បានទទួលពាក្យ

ថា សាធុហើយ ដល់មកខាងក្រោយ ត្រឡប់ពោលតិះដៀលសង្ឃវិញ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦១៨] ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខមានាថា នែនាង បើនាងឲ្យចីវរដល់យើង យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស ទាំងមិនធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបាននិយាយនឹងសិក្ខមានាថា នែនាង បើនាងឲ្យចីវរដល់យើងៗ នឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស ទាំងមិនធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួសឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៦១៩] ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខមានាថា នែនាង បើនាងតាមបម្រើយើងឲ្យគ្រប់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស ទាំងមិនធ្វើសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបាននិយាយនឹងសិក្ខមានាថា នែនាង បើនាងតាមបម្រើយើងឲ្យគ្រប់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង លុះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនបំបួស ទាំងមិន

ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយនឹងបំបួសឡើយ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៦២០] ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខមានា ដែលនៅប្រឡូកប្រឡំដោយបុរស ប្រឡូកប្រឡំដោយកុមារ ជាស្រ្តីកាច បណ្តាលឲ្យកើតសេចក្តីសោក (ដល់គេឯទៀត) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខមានាដែលនៅប្រឡូកប្រឡំដោយបុរស ប្រឡូកប្រឡំដោយកុមារ ជាស្រ្តីកាច បណ្តាលឲ្យកើតសេចក្តីសោក (ដល់គេឯទៀត) ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦២១] ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខមានាដែលមាតាបិតា ឬប្តីមិនបានអនុញ្ញាត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បំបួសសិក្ខមានាដែលមាតាបិតាខ្លះ ប្តីខ្លះ មិនបានអនុញ្ញាត ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើង

អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៦២២] ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខមានា ដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិកៈ (ដែលមានបរិសទ្យក្រោកចេញទៅហើយ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បំបួសសិក្ខមានាដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិកៈ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦២៣] ភិក្ខុនីបំបួសគេរាល់ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសគេរាល់ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៦២៤] ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រី ២ នាក់ ក្នុង ១ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប បំបួសស្ត្រី ២ នាក់ ក្នុង ១ ឆ្នាំ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

កុមារីភូតវគ្គទី ៨ ចប់

[៦២៥] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ឆត្រ និងស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ឆត្រ និងស្បែកជើង ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦២៦] ភិក្ខុនីទៅដោយយាន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីនាំគ្នាទៅដោយយាន ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦២៧] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីមួយរូប ប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦២៨] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្ត្រី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់

បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្ត្រី ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦២៩] ភិក្ខុនីផ្លូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីផ្លូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦៣០] ភិក្ខុនីផ្លូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ និងលម្អិតម្សៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ផ្លូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ និងលម្អិតម្សៅ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦៣១] ភិក្ខុនីប្រើភិក្ខុនីផងគ្នា ឲ្យគក់រឹតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល

ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើភិក្ខុនីផងគ្នាឲ្យគក់ រីត ប្របាច់ ។ សិក្ខាបទ នោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦៣២] ភិក្ខុនីប្រើសិក្ខមានាឲ្យគក់រីតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើសិក្ខមានាឲ្យគក់រីតប្របាច់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៣] ភិក្ខុនីប្រើសាមណេរីឲ្យគក់រីតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើសាមណេរីឲ្យគក់រីតប្របាច់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៤] ភិក្ខុនីប្រើស្ត្រីគ្រហស្ថឲ្យគក់រីតប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿង

រាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប ប្រើស្ត្រីគ្រហស្ថឲ្យគក់រឹតប្រឲ្យ ។ សិក្ខាបទនោះ មាន តែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងឯឡកលោមសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៥] ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប មិនបានប្រាប់ ហើយអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ។ សិក្ខាបទនោះ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងកឋិនសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៦] ភិក្ខុនីសួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងរាវដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងរាវដែលភិក្ខុនីច្រើនរូប សួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស (ជាមុន) ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ (ដូចក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទ) ។

[៦៣៧] ភិក្ខុនីមិនមានសំពត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធ

នឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីមួយរូប ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលភិក្ខុនីមួយរូប មិនមានសំពត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន ។

ឆត្តុបាហនវគ្គទី ៩ ចប់

ពួកខុទ្ទកសិក្ខាបទ មានចំនួន ៩ វគ្គតែប៉ុណ្ណោះ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃខុទ្ទកសិក្ខាបទនោះដូច្នេះ

[៦៣៨] រឿងភិក្ខុនីឲ្យគេដកខ្ទឹម ១ ភិក្ខុនីដករោមក្នុងទីចង្អៀត ១ ភិក្ខុនីប្រហារផ្ទៃនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនីធ្វើរូបអង្គជាត ១ ភិក្ខុនីលាងនិមិត្ត ១ ភិក្ខុនីបម្រើភិក្ខុកំពុងឆាន់ ១ ភិក្ខុនីសូមស្រូវស្រស់ ១ ភិក្ខុនីចោលរបស់ដែលសល់មានពីររឿង ១ ភិក្ខុនីទៅមើលរបាំ ១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីងងឹត ១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីកំបាំង ១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងទីវាល ១ ភិក្ខុនីនៅជាមួយនឹងបុរសក្នុងច្រកផ្លូវ ១ ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាមុនកត្ត ១ ក្រោយកត្ត ១ ក្នុងវេលាវិកាល ១ ភិក្ខុនីពោលទោសគេ ដោយសេចក្តីប្រកាន់អាក្រក់ ១ ភិក្ខុនីប្រទេចផ្តាសាដោយនរក ១ ភិក្ខុនី

វាយខ្លួនឯងហើយយំ ១ ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតងូតទឹក ១ ភិក្ខុនីវុះចីវរ ១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងភារៈនៃសង្ឃាដិឲ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃ ១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់សង្កមនីយចីវរ ១ ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យខូច ១ ភិក្ខុនីឃាត់ការចែកចីវរ ១ ភិក្ខុនីឲ្យសមណ-ចីវរដល់គ្រហស្ថជាដើម ១ ភិក្ខុនីញ៉ាំងសម័យចីវរកាលឲ្យកន្លងទៅ ដោយចង់បានចីវរទុព្វលភាព ១ ភិក្ខុនីឃាត់ការដកកឋិន ១ ភិក្ខុនីដេកលើគ្រែមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុនីដេកលើកម្រាលមួយជាមួយគ្នា ១ ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្ដីអផ្សុកដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ១ ភិក្ខុនីមិនបម្រើកូនសិស្សដែលមានជំងឺ ១ ភិក្ខុនីឲ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ១ ភិក្ខុនីនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ១ ភិក្ខុនីដើរទៅខាងក្នុងដែន ១ ដើរទៅខាងក្រៅដែន ១ ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា ១ ភិក្ខុនីចេញវស្សាហើយ មិនទៅកាន់ចារិក ១ ភិក្ខុនីទៅមើលព្រះរាជដំណាក់ ១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់អាសន្ទិ ១ ភិក្ខុនីកាត់សូត្រឬអំបោះ ១ ភិក្ខុនីបម្រើគ្រហស្ថ ១ ភិក្ខុនីមិនរម្ងាប់អធិករណ៍ ១ ភិក្ខុនីឲ្យខាទនីយភោជនីយ ដល់គ្រហស្ថជាដើម ១ ភិក្ខុនីមិនលះអាវសថចីវរ ១ ភិក្ខុនីមិនលះផ្ទះសំណាក់ ១ ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ ភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ១ ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់អារាមដែលមានភិក្ខុដោយមិនបានប្រាប់ជាមុន ១ ភិក្ខុនី

ជេរភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីគំរាមគណៈភិក្ខុនីដោយចិត្តកំណាច ១ ភិក្ខុនីហាមភោជនហើយឆាន់ភោជនឯទៀត ១ ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលមិនមានភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សាហើយមិនបវារណាក្នុងឧភតោសង្ឃ ១ ភិក្ខុនីមិនទៅទទួលឱវាទ ១ ភិក្ខុនីមិនប្រាថ្នាធម៌ ២ ប្រការ គឺសួរឧបោសថ និងចូលទៅស្តាប់ឱវាទ ១ ភិក្ខុនីជោះបូស ឬដំបៅក្នុងបសាខប្រទេស ១ ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីមានគភ៌ ១ បំបួសស្ត្រីដែលមានកូននៅបៅ ១ បំបួសសិក្ខមានាដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការ ១ បំបួសសិក្ខមានាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ បំបួសស្ត្រីជាគិហិគតាដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ១ បំបួសស្ត្រីជាគិហិគតាដែលមានអាយុគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយ តែមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាគ្រប់ពីរឆ្នាំ ១ បំបួសស្ត្រីជាគិហិគតា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ បំបួសកូនសិស្សហើយមិនបានអនុគ្រោះ ១ ភិក្ខុនីមិនបម្រើបវត្តិនី ១ ភិក្ខុនីមិនគ្រប់គ្រងកូនសិស្ស ១ ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាកុមារីភូតាមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ ១ ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាកុមារីភូតា ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាគ្រប់ពីរឆ្នាំ ១ ភិក្ខុនីបំបួសស្ត្រីជាកុមារីភូតា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ១ ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនគ្រប់ ១២ ហើយបំបួសគេ ១ ភិក្ខុនីដែល

សង្ឃមិនបានសន្មត ហើយបំបួសគេ ១ ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឃាត់មិនឲ្យបំបួសគេ ១ ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខមានាថា បើនាងឲ្យចីវរយើងៗ នឹងបំបួសនាង ១ ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខមានាថា បើនាងបម្រើយើងគ្រប់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងបំបួសនាង ១ ភិក្ខុនីបំបួសសិក្ខមានា ដែលនៅប្រឡូកប្រឡំដោយបុរស ១ បំបួសស្ត្រីដែលប្តីមិនបានអនុញ្ញាត ១ បំបួសសិក្ខមានាដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិក ១ បំបួសគេរាល់ឆ្នាំ ១ បំបួសស្ត្រី ២ នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ ១ ភិក្ខុនីមិនមានជំងឺប្រើប្រាស់ឆត្រ ១ ទៅដោយយាន ១ ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់ខ្សែក្រវាត់ ១ ប្រើប្រាស់គ្រឿងប្រដាប់ស្ត្រី ១ ងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ១ ងូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ និងម្សៅ ១ ភិក្ខុនីប្រើភិក្ខុនីផងគ្នា ឲ្យគក់រឹតប្របាច់ ១ ឲ្យសិក្ខមានាគក់រឹតប្របាច់ ១ ឲ្យសាមណេរីគក់ រឹត ប្របាច់ ១ ឲ្យស្ត្រីគ្រហស្ថ គក់ រឹតប្របាច់ ១ ភិក្ខុនីអង្គុយលើអាសនៈពីមុខភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនីសួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាសជាមុន ១ ភិក្ខុនីមិនមានសំពត់ចោមពុងចូលទៅកាន់ស្រុក ១ ។

ឧទ្ទាននៃវគ្គទាំង ៩ នោះដូច្នេះ

[៦៣៩] លសុណវគ្គ ១ អន្ធការវគ្គ ១ នហានវគ្គ ១ តុវដ្តវគ្គ ១ ចិត្តាគារវគ្គ ១ អារាមវគ្គ ១ គព្ភិនីវគ្គ ១ កុមារី-

ភូតវគ្គ ១ ចតុត្ថបាហានវគ្គ ១ ។

[៦៤០] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៦៤១] ភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមប្រេងមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៦៤២] ភិក្ខុនីសូមទឹកឃ្មុំមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមទឹកឃ្មុំមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៦៤៣] ភិក្ខុនីសូមទឹកអំពៅមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីបានសូមទឹកអំពៅមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៦៤៤] ភិក្ខុនីសូមត្រីមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមត្រីមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះ មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៦៤៥] ភិក្ខុនីសូមសាច់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនីសូមសាច់មកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៦៤៦] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះស្រស់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គល

ណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះស្រស់មកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ ។

[៦៤៧] ភិក្ខុនីសូមទឹកដោះជូរមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី សូមទឹកដោះជូរមកឆាន់ ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

បាដិទេសនីយទាំង ៨ ចប់

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃបាដិទេសនីយនោះដូច្នេះ

[៦៤៨] រឿងភិក្ខុនីសូមទឹកដោះរាវ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ទឹកអំពៅ ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកដោះជូរ ១ បាដិទេសនីយទាំង ៨ ព្រះសយម្ភូទ្រង់សម្ដែងហើយយ៉ាងនេះ ។

សិក្ខាបទទាំងឡាយណាដែលយើងឲ្យពិស្តារហើយក្នុងភិក្ខុវិភង្គ សិក្ខា-បទទាំងនោះ យើងសម្តែងដោយសង្ខេប ក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គ ។

កត្តប្បញ្ញត្តិវារៈជាដំបូង ចប់

[៦៤៩] ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់សរីរប្រទេស ខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើមណ្ឌលនៃជង្គង់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់សរីរប្រទេស ខាងលើដងកាំបិតឡើងទៅ ខាងក្រោមមណ្ឌលនៃជង្គង់ចុះមក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងកាយសំសគ្គៈ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានតម្រេកដែរ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

[៦៥០] ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនីដឹងហើយ បិទបាំងនូវអាបត្តិបារាជិក (របស់គេ) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីសង្ស័យហើយបិទបាំង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុនីបិទបាំងអាចារវិបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីបិទបាំងទោស កាលបើបិទបាំងទោសគេ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

[៦៥១] ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃ

សូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចា[១]ចប់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

[៦៥២] ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុទី ៨[២] ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុទី ៨ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនីដែលបុរសនិយាយថា លោកចូរទៅកាន់បន្ទប់ឈ្មោះនេះ ហើយទៅត្រូវអាបត្តិទុក្កដ គ្រាន់តែបុរសដើរចូលទៅដល់ហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះធ្វើវត្ថុទី ៨ ឲ្យពេញ (បន្ទន់កាយទៅដើម្បីសេពអសទ្ធម្ម) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីបំពេញវត្ថុទី ៨ ត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះឯង ។

បារាជិក ចប់

១- កម្មវាចានេះ ហៅថា ញត្តិចតុត្ថកម្មវាចា កម្មវាចាមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ គឺមានញត្តិម្តងជាមុន ហើយមានកម្មវាចា ៣ ដងជាខាងក្រោយ ។ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិត្រូវទុក្កដ ចប់កម្មវាចាទី ១ ត្រូវថុល្លច្ច័យ ចប់ទី ២ ត្រូវថុល្លច្ច័យ ចប់ទី ៣ ត្រូវបារាជិក ។ ២- ក្នុងសិក្ខាបទនេះ មានវត្ថុ ៨ យ៉ាង គឺភិក្ខុនីត្រេកអរនឹងបុរសចាប់ដៃខ្លួន ១ ចាប់ជាយសង្ឃាដិ ១ ឋិតនៅជាមួយបុរស ១ និយាយជាមួយនឹងបុរស ១ ទៅកាន់ទីសង្កេត ១ ត្រេកអរនឹងបុរសដើរចូលមកជិត ១ ចូលទៅកាន់ទីកំបាំង ១ បន្ទន់កាយទៅដើម្បីសេពអសទ្ធម្ម ១ ។

[៦៥៣] ភិក្ខុនីជាអ្នកទាស់ទែងដោយសេចក្តីប្រណែន កាលដែលធ្វើនូវដំណើរក្តី ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺភិក្ខុនីប្រាប់ពាក្យជនម្នាង (ដល់ចៅក្រម) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ប្រាប់ពាក្យរបស់ជនជាគម្រប់ពីរ (ដល់ចៅក្រម) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះសម្រេចដំណើរក្តីហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៥៤] ភិក្ខុនីបំបួសចោរស្រី ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៥៥] ភិក្ខុនីទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺកំពុងដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទីមួយចូលទៅក្នុងរបងស្រុក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ឈានជំហានទីពីរចូលទៅក្នុងរបងស្រុក ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៥៦] ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ មិនបានដឹងឆន្ទៈរបស់គណៈហើយធ្វើឱសារណកម្មចំពោះភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត តាមធម៌តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៥៧] ភិក្ខុនីមានតម្រេក ហើយទទួលខាទនីយ ឬភោជនីយដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរមកចាន់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ត្រូវ

អាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ គ្រាន់តែទទួលទឹកនិងឈើស្ទន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៥៨] ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាថា នែនាងជាម្ចាស់ បុរសបុគ្គលនេះទោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាងជាម្ចាស់ណ្ហើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេកទេ បើបុរសបុគ្គលនោះឲ្យវត្ថុណាទោះខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តីដល់នាង ចូរនាងទទួលវត្ថុនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺទទួលដោយគិតថាអញនឹងទំពាស៊ី ឬបរិភោគតាមពាក្យភិក្ខុនី ដែលបញ្ជូននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ លុះសម្រេចការបរិភោគហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៥៩] ភិក្ខុនីក្រោធខឹង កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៦០] ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់គេ ក្នុងអធិករណ៍ណានីមួយហើយក្រោធខឹង កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់ញត្តិត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៦១] ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលនៅប្រឡូកប្រឡំ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៦៦២] ភិក្ខុនីបញ្ចូន (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ថា នែនាងជាម្ចាស់ ចូរនាងទាំងឡាយនៅប្រឡូកប្រឡំចុះ នាងទាំងឡាយ កុំនៅទីទៃពីគ្នាឡើយ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងខណៈចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរលើក លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

សង្ឃាទិសេស ចប់

[៦៦៣] ភិក្ខុនីធ្វើការសន្សំបាត្រទុក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៦៤] ភិក្ខុនីអធិដ្ឋានអកាលចីវរឲ្យជាកាលចីវរ ហើយឲ្យគេចែក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេចែក ឲ្យគេចែករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៦៥] ភិក្ខុនីបានប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយដណ្តើមយកវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលដណ្តើម លុះដណ្តើមបានមក

ហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៦៦] ភិក្ខុនីសូមវត្ថុដទៃហើយ ត្រឡប់ជាសូមវត្ថុឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលសូម លុះសូមបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៦៧] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃហើយ ត្រឡប់ជាឲ្យទិញវត្ថុឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៦៨] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែលគេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុឯទៀត ដែលគេឧទ្ទិសចំពោះវត្ថុឯទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៦៩] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់សង្ឃ ដែលគេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុឯទៀត ដែលគេឧទ្ទិសចំពោះវត្ថុឯទៀត និងដោយវត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[៦៧០] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់គណៈ ដែលគេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុឯទៀត ដែលគេឧទ្ទិសចំពោះវត្ថុឯទៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ

ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧១] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃដោយបរិក្ខាររបស់គណៈ ដែលគេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុឯទៀត ដែលគេឧទ្ទិសចំពោះវត្ថុឯទៀត និងដោយវត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[៦៧២] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញវត្ថុដទៃ ដោយបរិក្ខាររបស់បុគ្គល ដែលគេប្រគេនមកបម្រុងវត្ថុឯទៀត ដែលគេឧទ្ទិសមកចំពោះវត្ថុឯទៀត និងដោយវត្ថុដែលសូមគេបានមកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៣] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ក្រាស់ មានតម្លៃច្រើនជាង ១៦ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៤] ភិក្ខុនីឲ្យគេទិញសំពត់ដណ្តប់មានសាច់ស្តើង មានតម្លៃច្រើនជាង ១០ កហាបណៈឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេទិញ លុះឲ្យគេទិញបានមកហើយ ត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ-បាចិត្តិយៈ ។

និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ចប់

[៦៧៥] ភិក្ខុនីឆាន់ខ្ទឹម ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺទទួលដោយគិតថាអញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៦៧៦] ភិក្ខុនីឲ្យគេដករោមក្នុងទីចង្អៀត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យគេដក លុះឲ្យគេដករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៧] ភិក្ខុនីធ្វើការប្រហារផ្ទៃនិមិត្ត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៨] ភិក្ខុនីកាន់យករូបអង្គជាតដែលធ្វើដោយជ័រឈើ ឬកាកល័ក្តដ៏រលីង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលកាន់យក លុះកាន់យករួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៧៩] ភិក្ខុនីកាន់យកវត្ថុជម្រះនិមិត្តដោយទឹកជ្រៅហួសកំណត់ ២ ថ្នាំងម្រាមដៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលជម្រះ លុះកាន់យកវត្ថុជម្រះរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៨០] ភិក្ខុកំពុងឆាន់ ភិក្ខុនីទៅបម្រើដោយទឹកក្តី ដោយផ្លិតក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ឋិតនៅដាច់ពីហត្ថ-បាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៨១] ភិក្ខុនីសូមស្រូវស្រស់មកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺទទួលដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៦៨២] ភិក្ខុនីចោលឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សំរាមក្តី របស់សល់ក្តី ខាងក្រៅជញ្ជាំង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៨៣] ភិក្ខុនីចោលឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ទឹកមាត់ក្តី សំរាមក្តី របស់សល់ក្តី លើឈើឬស្មៅស្រស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលចោល លុះចោលរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៨៤] ភិក្ខុនីទៅមើលរាំក្តី ស្តាប់ច្រៀងក្តី ភ្លេងប្រគំក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលដើរទៅ លុះទៅឈរមើល ឬស្តាប់ត្រង់ទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈត្រង់ទីនោះ ។

លសុណវគ្គទី ១ ចប់

[៦៨៥] ភិក្ខុនីឋិតនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងវេលាយប់ងងឹត ឥតមានប្រទីប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ឋិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៨៦] ភិក្ខុនីឋិតនៅតែម្នាក់ឯងជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ក្នុងទីឱកាសដ៏កំបាំង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ឋិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៨៧] ភិក្ខុនីឋិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងទីវាល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ឋិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៨៨] ភិក្ខុនីឋិតនៅតែម្នាក់ឯង ជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ក្នុងប្រករហូតក្តី ប្រកទាល់ក្តី ផ្លូវបែកក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ឋិតនៅក្រៅពីហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៦៨៩] ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាមុនភត្ត ហើយអង្គុយលើអាសនៈ មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានទីមួយចូលទៅ ក្នុងទីដែលភ្លៀងធ្លាក់មិនត្រូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានទីពីរចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩០] ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូល ក្នុងវេលាក្រោយភត្ត មិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ហើយស្រាប់តែអង្គុយលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលអង្គុយ លុះអង្គុយស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩១] ភិក្ខុនីចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងវេលាវិកាល ហើយមិនបានប្រាប់ម្ចាស់គេ ស្រាប់តែក្រាលឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យក្រាលក្តី នូវកម្រាលសម្រាប់ដេក ហើយអង្គុយសង្កត់លើ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលអង្គុយ លុះអង្គុយស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩២] ភិក្ខុនីពោលទោសភិក្ខុនីឯទៀត ដោយការប្រកាន់ខុស ទាំងពិចារណាខុស ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលពោលទោស លុះពោលទោសរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩៣] ភិក្ខុនីប្រទេចផ្តាសាខ្លួនឯង ឬឧបសម្បន្នដទៃ ដោយពាក្យថានរកក្តី ដោយពាក្យថា ព្រហ្មចរិយៈក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុង

ប្រយោគដែលប្រទេច លុះប្រទេចរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩៤] ភិក្ខុនីវាយខ្លួនឯងរឿយៗ ហើយយំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺវាយហើយយំផង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គ្រាន់តែវាយមិនយំ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

វគ្គទី ២ ចប់

[៦៩៥] ភិក្ខុនីមានកាយអាក្រាតងូតទឹក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលងូតទឹក លុះងូតស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩៦] ភិក្ខុនីឲ្យគេធ្វើសំពត់ងូតទឹក កន្លងហួសខ្នាត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យធ្វើ លុះឲ្យធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩៧] ភិក្ខុនីរុះខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យរុះនូវចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយមិនដេរវិញ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យគេដេរឲ្យវិញ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩៨] ភិក្ខុនីញ៉ាំងវារៈនៃសង្ឃាដី (ប្រើផ្លាស់ប្តូរឧត្តរាសង្គៈ) ឲ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៦៩៩] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់សង្កមនីយចីវរ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលប្រើប្រាស់ លុះប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០០] ភិក្ខុនីធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យខូចទៅ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០១] ភិក្ខុនីឃាត់នូវការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០២] ភិក្ខុនីឲ្យចីវររបស់សមណៈដល់គ្រហស្ថក្តី ដល់បរិព្វាជកក្តី ដល់បរិព្វាជិកាក្តី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យ លុះឲ្យរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០៣] ភិក្ខុនីញុំាងសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅ ដោយចង់បានចីវរដ៏ទុព្វល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឲ្យកន្លង លុះឲ្យកន្លងហួសទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០៤] ភិក្ខុនីឃាត់នូវការដេកកឋិនដែលប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលឃាត់ លុះឃាត់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

នហានវគ្គទី ៣ ចប់

[៧០៥] ភិក្ខុនីពីររូបដេកលើគ្រែតែមួយជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០៦] ភិក្ខុនីពីររូបមានកម្រាលនិងសំពត់ដណ្តប់តែមួយដេកជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងដេក លុះដេកស៊ប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧០៧] ភិក្ខុនីក្លែងធ្វើសេចក្តីអផ្សុកដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

[៧០៨] ភិក្ខុនីមិនបម្រើ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយឲ្យគេបម្រុងនឹងបម្រើនូវកូនសិស្សដែលមានជំងឺ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយ: ។

[៧០៩] ភិក្ខុនីឲ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា ហើយស្រោប់តែក្រោធអាក់អន់ចិត្ត បណ្តេញភិក្ខុនីនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលបណ្តេញ លុះបណ្តេញចេញរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

[៧១០] ភិក្ខុនីនៅប្រឡូកប្រឡំ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ លុះសូត្រកម្មវាចាចប់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

[៧១១] ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្នួញជាគ្នា ទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងដែនដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

[៧១២] ភិក្ខុនីមិនមានពួកឈ្នួញជាគ្នា ដើរទៅកាន់ទីចារិកខាងក្រៅដែន ដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ: ។

[៧១៣] ភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ទីចារិកខាងក្នុងវស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងប្រយោគដែលដើរ លុះដើរទៅហើយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៤] ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

តុវដ្ដវគ្គទី ៤ ចប់

[៧១៥] ភិក្ខុនីដើរទៅដើម្បីមើលដំណាក់សម្រាប់ក្រសាលរបស់ព្រះរាជាក្ដី រោងដ៏វិចិត្រក្ដី សួនក្ដី ឧទ្យានក្ដី ស្រះបោក្ខរណីក្ដី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈរមើលក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈក្នុងទីនោះ ។

[៧១៦] ភិក្ខុនីប្រើប្រាស់គ្រែអាសន្ទិក្ដី បល្ល័ង្កក្ដី ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះប្រើប្រាស់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៧] ភិក្ខុនីការអំបោះ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងការ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងវារៈដែលបង្វិល ១ ជុំៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៨] ភិក្ខុនីធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើគ្រហស្ថ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះធ្វើរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧១៩] ភិក្ខុនីកាលបើភិក្ខុនីផងគ្នានិយាយថា នែនាងជាម្ចាស់ នាងចូរមករម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ បានទទួលពាក្យថា សាធុហើយ បែរជាមិន

រម្ងាប់ ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យរម្ងាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧២០] ភិក្ខុនីឲ្យខាទនីយៈ ឬភោជនីយាហារដល់គ្រហស្ថក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជិកាក្តី ដោយដៃខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២១] ភិក្ខុនីមិនប្រគល់អាវសថចីវរ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២២] ភិក្ខុនីមិនទាន់ប្រគល់ផ្ទះសំណាក់ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាបឋម កន្លងរបងផ្ទះសំណាក់ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៣] ភិក្ខុនីរៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងរៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះបានរៀនហើយ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈរាល់ៗបទ ។

[៧២៤] ភិក្ខុនីបង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបង្រៀន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះបង្រៀនហើយ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈរាល់ៗ បទ ។

ចិត្តាគារវគ្គជាគម្រប់ ៥ ចប់

[៧២៥] ភិក្ខុនីកាលដឹងហើយ ចូលទៅកាន់អារាមដែលមានភិក្ខុដោយ

មិនបានប្រាប់ (ជាមុន) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាបឋម កន្លងរបងអារាមទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៦] ភិក្ខុនីជេរប្រទេចភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងជេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះជេររួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៧] ភិក្ខុនីប្រទេចផ្ដាសាគណៈភិក្ខុនី ដោយកំណាច ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងផ្ដាសា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះផ្ដាសារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧២៨] ភិក្ខុនីដែលគេនិមន្តហើយក្តី ហាមភោជនហើយក្តី បែរជាទៅឆាន់ខាទនីយភោជនីយាហារ (ក្នុងទីដទៃ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៧២៩] ភិក្ខុនីកំណាញ់ត្រកូល ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងប្រព្រឹត្តកំណាញ់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះប្រព្រឹត្តកំណាញ់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣០] ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមិនមានភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងក្រាលសេនាសនៈដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងនៅចាំវស្សា ដូច្នេះ ហើយក៏តម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ បោសបរិវេណ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈព្រមគ្នានឹងអរុណរះឡើង ។

[៧៣១] ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សារួចហើយ មិនបានបវារណានឹងឧភតោសង្ឃ

ដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣២] ភិក្ខុនីមិនទៅដើម្បីទទួលឱវាទក្តី ដើម្បីនៅរួបរួមគ្នាក្តី ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៣] ភិក្ខុនីមិនសួរឧបោសថផង មិនសូមឱវាទផង ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៤] ភិក្ខុនីមិនបានប្រាប់សង្ឃ ឬគណៈ (ហើយនៅ) តែម្នាក់នឹងម្នាក់ជាមួយនឹងបុរស ឲ្យគេទម្លាយពកក្តី រឬសក្តី ដែលកើតត្រង់កាយខាងក្រោម[១] ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យគេទម្លាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះទម្លាយរួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

អារាមវគ្គជាគម្រប់ ៦ ចប់

[៧៣៥] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានគភ៌ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៦] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៧] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានាដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ពីរវស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យ

១- សរីរប្រទេសខាងក្រោម តាំងពីផ្ចិតទៅទល់ត្រឹមក្បាលជង្គង់ ។

ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៨] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ពីរវស្សា ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៣៩] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្ត្រីគ្រហស្ថមានវស្សាមិនគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤០] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្ត្រីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ពីរវស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤១] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្ត្រីគ្រហស្ថមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំ ហើយបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ពីរវស្សាហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤២] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានាជាសហជីវិនី (កូនសិស្ស) ហើយមិនបង្រៀនដោយខ្លួនឯង ឬមិនឲ្យគេបង្រៀន អស់ពីរវស្សា ត្រូវ

អាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤៣] ភិក្ខុនីមិនតាមបម្រើភិក្ខុនីជាបវត្តិនី ដែលបំបួស (ខ្លួន) អស់ពីរវស្សា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤៤] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានាជាសហជីវិនី ហើយមិននាំយកទៅខ្លួនឯង ឬមិនឲ្យគេនាំយកទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

គព្ភិនីវគ្គជាគម្រប់ ៧ ចប់

[៧៤៥] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីមានវស្សាមិនគ្រប់ ២០ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ ក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤៦] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយ តែមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ពីរវស្សា ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤៧] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយ បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ ប្រការអស់ពីរឆ្នាំ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤៨] ភិក្ខុនីមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ ហើយឲ្យឧបសម្បទា (គេ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៤៩] ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់ ១២ ហើយ តែសង្ឃមិនទាន់បានសន្មតឲ្យ ហើយឲ្យឧបសម្បទា (គេ) ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥០] ភិក្ខុនីកាលដែលសង្ឃនិយាយថា នែនាងម្ចាស់ នាងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ ដូច្នេះ ក៏ទទួលថាសាធុហើយ គ្រាក្រោយត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងតិះដៀល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះតិះដៀលហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥១] ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខមានាថា នែនាងបើនាងឲ្យចីវរដល់យើង យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា (ដល់មកខាងក្រោយ) ក៏មិនឲ្យ (សិក្ខមានានោះ) បានឧបសម្បទា ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥២] ភិក្ខុនីនិយាយនឹងសិក្ខមានាថា នែនាង បើនាងតាមបម្រើយើងអស់ពីរឆ្នាំ យើងនឹងឲ្យនាងបានឧបសម្បទា (ដល់មកខាងក្រោយ) ក៏មិនឲ្យឧបសម្បទា ទាំងមិនធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដើម្បីឲ្យបានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិ ១ គឺបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៣] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានាដែលនៅច្រឡូកច្រឡំដោយបុរស ដែលនៅច្រឡូកច្រឡំដោយក្មេងប្រុស ជាស្រីកាច បណ្តាលឲ្យកើត

សេចក្តីសោក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៤] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានាដែលមាតាបិតាក្តី ស្វាមីក្តី មិនទាន់បានអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៥] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានាដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិកៈ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៦] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៧] ភិក្ខុនីឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្ត្រីពីររូបក្នុង ១ ឆ្នាំ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះឲ្យឧបសម្បទារួចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

កុមារីភូតវគ្គជាគម្រប់ ៨ ចប់

[៧៥៨] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) បាំងឆត្រ ពាក់ស្បែកជើង ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងបាំង កំពុងពាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះបាំងពាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៥៩] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) ទៅដោយយាន ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុង

ប្រយោគដែលរៀបនឹងទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦០] ភិក្ខុនីក្រវាត់ខ្សែក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងក្រវាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះក្រវាត់រួច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦១] ភិក្ខុនីទ្រទ្រង់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្ត្រី[១] ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងទ្រទ្រង់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះទ្រទ្រង់រួច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦២] ភិក្ខុនីផ្សូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាប ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងផ្សូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះផ្សូត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦៣] ភិក្ខុនីផ្សូតទឹកដោយគ្រឿងអប់ និងគ្រឿងលម្អិត ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងផ្សូត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះផ្សូតស្រេចហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦៤] ភិក្ខុនីឲ្យភិក្ខុនីផងគ្នាគក់ រឹត ច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះបានគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦៥] ភិក្ខុនីឲ្យសិក្ខមានាគក់ រឹត ច្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះបានគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

១- អលង្ការរបស់ស្ត្រី មានឈ្នួត ខ្សែក ខ្សែដៃ កងជើង និងខ្សែចង្កេះជាដើម ។

[៧៦៦] ភិក្ខុនីឲ្យសាមណេរីគក់ រឹត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះបានគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីឲ្យស្រ្តីជាគ្រហស្ថគក់ រឹត ប្របាច់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបនឹងគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះបានគក់រឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីមិនប្រាប់ហើយអង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលរៀបអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះអង្គុយស៊ប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦៧] ភិក្ខុនីសួរប្រស្នានឹងភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូមឱកាស ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺក្នុងប្រយោគដែលកំពុងសួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះសួររួចហើយត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៧៦៨] ភិក្ខុនីគ្មានសំពត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺឈានជំហានជាបឋម កន្លងរបងស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ឆត្តុបាហនវគ្គជាគម្រប់ ៩ ចប់

ខុទ្ទកវគ្គទាំង ៩ ចប់

[៧៦៩] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះរាវយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺ កំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៧៧០] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមប្រេងគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៧៧១] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកឃ្មុំគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៧៧២] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមស្ករអំពៅគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៧៧៣] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមត្រីគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៧៧៤] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមសាច់អំពីគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈ

ដែលលេបចូលទៅ ។

[៧៧៥] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះស្រស់អំពីគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

[៧៧៦] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរអំពីគេយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ។

បាដិទេសនីយទី ៨ ចប់

កតាបត្តិវារៈជាគម្រប់ ២ ចប់

[៧៧៧] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ (ដូចគ្នា) បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ (ដូចគ្នា) បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។បេ។

[៧៧៨] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ

របស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។

វិបត្តិវារៈជាគម្រប់ ៣ ចប់

[៧៧៩] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។បេ។

[៧៨០] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ដែលសូមទឹកដោះជូរអំពីគេយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។

សង្គហវារៈជាគម្រប់ ៤ ចប់

[៧៨១] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិ

របស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។

[៧៨២] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

សមុដ្ឋានវារៈជាគម្រប់ ៥ ចប់

[៧៨៣] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។បេ។

[៧៨៤] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមក

ធាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកធាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

អធិករណវារៈជាគម្រប់ ៦ ចប់

[៧៨៥] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គលដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុ-ខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។បេ។

[៧៨៦] ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកធាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកធាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែង រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

សមថវារៈជាគម្រប់ ៧ ចប់

[៧៨៧] ភិក្ខុនីមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

ភិក្ខុនីដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រូវអាបត្តិ ៣ គឺត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវ (សរីរប្រទេស) ពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ដល់ខាងលើមណ្ឌលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវ (សរីរ-ប្រទេស) ពីខាងលើដងកាំបិត និងខាងក្រោមនៃមណ្ឌលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់នូវវត្ថុជាប់នឹងកាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុនីមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ របស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មានអាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន

ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។បេ។

[៧៨៨] ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ២ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលឆាន់ហើយ) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទាំង ២ នេះ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា អាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន

ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

សមុច្ចយវារៈជាគម្រប់ ៨ ចប់

[៧៨៩] បារាជិកណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ (របស់បុរសបុគ្គល) បារាជិកនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនីមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយរបស់បុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈដែរ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរឬ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។ (សិក្ខាបទនោះ) ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្តាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៤ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទីប៉ុន្មាន ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ ជាវិបត្តិអ្វី ។ ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ជាកងនៃអាបត្តិអ្វី ។ ជាកងនៃអាបត្តិបារាជិក ។

បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។ លោកណាបាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយនាំតៗគ្នាមក ។បេ។

[៧៩០] អាបត្តិបារាជិកព្រោះបច្ច័យនៃការបិទបាំងទោស ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងរ៉ាវដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនីដឹងថា ភិក្ខុនីផងគ្នាត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ មិនចោទដោយខ្លួនឯងទាំងមិនបានប្រាប់ដល់គណៈភិក្ខុនី ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៧៩១] អាបត្តិបារាជិកព្រោះបច្ច័យនៃការមិនលះបង់ (នូវទិដ្ឋិ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់បីដង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ប្រព្រឹត្តតាមអរិដ្ឋភិក្ខុ មានបុព្វបុរសជាអ្នកសម្លាប់ត្មាតដែលសង្ឃបានព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្ត ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៧៩២] អាបត្តិបារាជិកព្រោះបច្ច័យនៃការបំពេញវត្ថុជាគម្រប់ ៨ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី បំពេញវត្ថុជាគម្រប់ ៨ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

បារាជិក ចប់

[៧៩៣] សង្ឃាទិសេសណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលដ៏គួរនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាធ្វើដំណើរក្ដីរបស់ភិក្ខុនីជាអ្នកប្ដឹងផ្ដល់ សង្ឃាទិសេសនោះ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្ដេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ជាអ្នកប្ដឹងផ្ដល់ ។ ក្នុងសិក្ខាបទនោះមានបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិដែរឬ ។ មានតែបញ្ញត្តិ ១ ឯអនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ មិនមានក្នុងសិក្ខាបទនោះឡើយ ។ (សិក្ខាបទនោះ) ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ឬជាបទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ឬជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ឬជាឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ជាឯកតោបញ្ញត្តិ ។ បណ្ដាបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំង ៤ ចាត់ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា

រាប់បញ្ចូលក្នុងឧទ្ទេសណា ។ ចាត់ចូលក្នុងនិទានុទ្ទេស រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទានុ-ទ្ទេស ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសណា ។ មកកាន់ឧទ្ទេសត្រង់ឧទ្ទេសទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ ចាត់ជាវិបត្តិអ្វី ។ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិណា ។ ចាត់ជាកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិ-សេស ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន ។បេ។ (សិក្ខាបទនោះ) លោកណាបាននាំមក ។ ព្រះថេរៈទាំងឡាយនាំតៗ គ្នាមក ។

[៧៩៤] សង្ឃាទិសេសណា ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអរហន្តសម្មា-សម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ (នូវកាលគួរបញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ទ្រង់ឃើញ (នូវអំណាចនៃប្រយោជន៍) ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំបួសស្រ្តីចោរ សង្ឃា-ទិសេសនោះព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បំបួសស្រ្តីចោរ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ២ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៧៩៥] សង្ឃាទិសេសព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី ដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកម្នាក់ឯង ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។

ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី ១ រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី ១ រូបដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកម្នាក់ឯង ។ (សិក្ខាបទ-នោះ) មានបញ្ញត្តិ ១ មានអនុប្បញ្ញត្តិ ៣ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៧៩៦] សង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុនីដែលមិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឲ្យចូលមកកាន់ពួក ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី មិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឲ្យចូលមកកាន់ពួក) ។ សិក្ខាបទនោះមានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៧៩៧] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ទទួលខាទនីយភោជនីយាហារអំពីដៃបុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ដោយដៃខ្លួនឯងហើយឆាន់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលសុន្ទរីនន្ទាភិក្ខុនីមាន

ចិត្តជោកដោយរាគៈ ទទួលអាមិសៈអំពីដៃបុរសបុគ្គល ដែលមានចិត្តជោកដោយរាគៈ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ) ។

[៧៩៨] សង្ឃាទិសេសព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី បញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នែនាងបុរសបុគ្គលនេះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាង ណ្ហើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនេះឲ្យវត្ថុណា ជាខាទនីយក្តី ជាភោជនីយក្តីដល់នាង នាងចូរទទួលវត្ថុនោះដោយដៃរបស់ខ្លួន ហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ដូច្នេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនី ១ រូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនី ១ រូប បញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នែនាងបុរសបុគ្គលនោះមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាងណ្ហើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេកហើយ បើបុរសបុគ្គលនោះឲ្យវត្ថុណា ជាខាទនីយៈក្តី ជាភោជនីយៈក្តីដល់នាង ចូរនាងទទួលយកវត្ថុនោះដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ ។

[៧៩៩] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីក្រោធខឹង (នឹងភិក្ខុនីផងគ្នា) កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ

នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះចេញ) ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីខឹងអន់ចិត្ត ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំលាព្រះធម៌ ខ្ញុំលាព្រះសង្ឃ ខ្ញុំលាសិក្ខាបទ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៨០០] សង្ឃាទិសេស ព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីដែលសង្ឃធ្វើឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍អ្វីនីមួយហើយខឹង កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងចណ្ឌកាលីភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ ព្រោះអធិករណ៍អ្វីនីមួយហើយខឹងអាក់អន់ចិត្ត បាននិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខឹងផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយលុះដោយសេចក្តីខ្លាចផង ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៨០១] សង្ឃាទិសេសព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅច្រឡូកច្រឡំ

(ដោយគ្រហស្ថ) សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង ហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងភិក្ខុនីច្រើនរូប ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលភិក្ខុនីច្រើនរូបនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។

[៨០២] សង្ឃាទិសេសព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនីបញ្ចុះភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះ) ចេញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលថុល្លនន្ទាភិក្ខុនី បញ្ចុះភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកគ្នាឡើយ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានតែបញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ (ដូចក្នុងធុរនិក្ខេបសិក្ខាបទ) ។បេ។

[៨០៣] បាដិទេសនីយព្រោះបច្ច័យនៃភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹក

ដោះដូរយកមកបាន់ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ។ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងបុគ្គលណា ។ ទ្រង់ប្រារព្ធនឹងពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី ។ ព្រោះរឿងដូចម្តេច ។ ព្រោះរឿងដែលពួកឆព្វគ្គិយាភិក្ខុនី (មិនឈឺ) សូមទឹកដោះដូរយកមកបាន់ ។ (សិក្ខាបទនោះ) មានបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

កត្ថប្បញ្ញត្តិវារៈជាបឋម ចប់

[៨០៤] ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់កាយ (របស់បុរសបុគ្គល) ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់ (នូវសរីរប្រទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ តាំងពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមកដល់មណ្ឌលជង្គង់ខាងលើ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្ត្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្ត្រី) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (ស្ត្រី) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចាក់ក្រឡេក

ភិក្ខុផងគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។

[៨០៥] ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំងទោស ។ ត្រូវអាបត្តិ ៤ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំងទោស គឺភិក្ខុនីដឹងថា ភិក្ខុនីផងគ្នាត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុបិទបាំងអាចារវិបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៤ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបិទបាំងទោសទុក ។

[៨០៦] ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (នូវអំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង ឧក្ខិត្តានុវត្តិកាភិក្ខុនី[១] មិនលះ (អំពីនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង កាលចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាស្រេច ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភេទានុវត្តកាភិក្ខុនី[២] មិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលា

១- ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ។

២- ភិក្ខុនីអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុ ភិក្ខុនីអ្នកបំបែកសង្ឃ ។

ដែលសង្ឃស្មូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមិនលះទិដ្ឋិដ៏លាមក ក្នុងវេលាដែលសង្ឃស្មូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះបង់ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃស្មូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង ។

[៨០៧] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគម្រប់ ៨ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគម្រប់ ៨ គឺភិក្ខុនីកាលបើបុរសនិយាយថា នាងចូរមកកាន់ទីឈ្មោះនេះ ហើយដើរទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លុះដើរចូលទៅកាន់ហត្ថបាសរបស់បុរស ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ បំពេញវត្ថុជាគម្រប់ ៨ ឲ្យពេញ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំពេញវត្ថុជាគម្រប់ ៨ ។

បារាជិក ចប់

[៨០៨] ភិក្ខុនីជាអ្នកបិទបាំងផ្តល់ ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបង្កដំណើរក្តី គឺនិយាយប្រាប់ដល់បុគ្គលម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ និយាយប្រាប់ដល់បុគ្គលជាគម្រប់ពីរ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះសម្រេចដំណើរក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨០៩] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបំបួសស្រីចោរ គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំង-ឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨១០] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាដើរទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង គឺដើរទៅត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ឈានជំហានជាបឋមកន្លងរបងស្រុកទៅ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ឈានជំហានជាគម្រប់ពីរកន្លងទៅ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨១១] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនប្រាប់ការកសង្ឃ ទាំងមិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្រហៅភិក្ខុនីដែលសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា (ឲ្យចូលមកកាន់ពួក) គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨១២] ភិក្ខុនីមានតម្រេកត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាទទួលខាទនីយ ឬភោជនីយាហារអំពីដៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ ដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយបរិភោគ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ (លុះទទួលហើយបរិភោគ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ លុះទទួលទឹក និងឈើស្ទន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៨១៣] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នែនាង បុរសបុគ្គលនោះទុកជាមានតម្រេកក្តី មិនមានតម្រេកក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់នាងបាន នែនាង ណ្ហើយចុះ កាលណាបើនាងមិនមានតម្រេក

ទេ បុរសបុគ្គលនោះឲ្យវត្ថុណាជាខាទនីយក្តី ជាភោជនីយក្តីដល់នាង ក៏នាងចូរទទួលវត្ថុនោះដោយដៃរបស់ខ្លួនហើយទំពាស៊ី ឬបរិភោគចុះ ដូច្នេះ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យគ្រប់ៗ វារៈ ដែលលេបចូលទៅ លុះឆាន់រួចហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨១៤] ភិក្ខុនីក្រោធខឹង ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យដែលខ្លួនមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨១៥]ភិក្ខុនីដែលសង្ឃឲ្យចាញ់ព្រោះអធិករណ៍អ្វីនីមួយហើយ ក្រោធខឹងត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើកត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨១៦] ភិក្ខុនីនៅប្រឡូកប្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៨១៧] ភិក្ខុនីបញ្ជូនភិក្ខុនីផងគ្នាដោយពាក្យថា នែលោកម្ចាស់ទាំង-ឡាយ ចូរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនៅច្រឡូកច្រឡំ (ដោយគ្រហស្ថ) ចុះ កុំនៅបែកខ្ញែកពីគ្នាឡើយ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាមិនលះ (អំពើនោះៗ) ក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង គឺចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ចប់កម្មវាចាសព្វគ្រប់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

សង្ឃាទិសេស ចប់

។បេ។

[៨១៨] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ គឺកំពុងទទួលដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយគ្រប់ៗ វារៈដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ ។

កតិអាបត្តិវារៈជាគម្រប់ ២ ចប់

[៨១៩] អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំង-ឡាយព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។បេ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមនូវទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិ

ទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។

វិបត្តិភាគៈជាគម្រប់ ៣ ចប់

[៨២០] អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។បេ។ អាបត្តិទាំងឡាយព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំង-ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។

សង្គហភាគៈជាគម្រប់ ៤ ចប់

[៨២១] អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តា

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។បេ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងឡាយព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្តក៏មាន ។

សមុដ្ឋានវារៈជាគម្រប់ ៥ ចប់

[៨២២] អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ អាបត្តិទាំង-ឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។បេ។ អាបត្តិទាំងឡាយព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។

អធិករណវារៈជាគម្រប់ ៦ ចប់

[៨២៣] អាបត្តិទាំងឡាយ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះ

ពាល់កាយ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំង-ឡាយព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។បេ។ អាបត្តិទាំងឡាយព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

សមថភារៈជាគម្រប់ ៧ ចប់

[៨២៤] ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ គឺភិក្ខុនីមានតម្រេក ត្រេកអរនឹងការចាប់ពាល់ (នូវសរីរប្រទេស) របស់បុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ តាំងពីខាងក្រោមដងកាំបិតចុះមក ដល់ខាងលើមណ្ឌលជង្គង់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុចាប់ពាល់កាយ (ស្ត្រី) ដោយកាយរបស់ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-សេស ភិក្ខុចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្ត្រី) ដោយកាយរបស់ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុចាប់ពាល់វត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ស្ត្រី) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុចាក់ក្រឡេកភិក្ខុ

ផងគ្នាដោយម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃសេចក្តីត្រេកអរនឹងការប៉ះពាល់កាយ ។ អាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះលោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះលោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។បេ។

[៨២៥] ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ ។ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូមទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ គឺកំពុងទទួលប្រគេនដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងឆាន់ដូច្នេះ ត្រូវ

អាបត្តិទុក្កដ (លុះទទួលហើយឆាន់) ត្រូវអាបត្តិបាជិទេសនីយគ្រប់ៗ វារៈ ដែលលេបចូលទៅ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ២ នេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិរិយាសូម ទឹកដោះជូរយកមកឆាន់ ។ អាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូល ក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះ ដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើង ដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ពួកអាបត្តិទាំងនោះ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។ បណ្តាអាបត្តិ ទាំង ៧ កង លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាជិ-ទេសនីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា និងមិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយអំពីវាចា មិនតាំងឡើង អំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងអំពីចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជា អាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ តែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និង តិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

សមុច្ចយវារៈជាគម្រប់ ៨ ចប់

បច្ចយវារៈទាំង ៨ ចប់

មហាវារៈ ១៦ ក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គ ចប់

អដ្ឋកថា

បញ្ចមសមន្តបាសាទិកា

បរិវារ

វិន័យណា ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយ សង្គ្រោះចូលពួកដោយឈ្មោះថា បរិវារ ជាលំដាប់នៃខន្ធកៈទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានៃព្រះមានព្រះភាគ ដែលមានបរិវារស្អាត មានគំនរធម៌ជាព្រះសរីរៈ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងលះន័យដែលពោលមកហើយក្នុងខាងដើមចេញ នឹងធ្វើការពណ៌នាអត្ថដែលមិនជាក់ច្បាស់នៃវិន័យដែលឈ្មោះថា បរិវារនោះ ។

អំពី សោឡសមហាវារៈក្នុងឧភតោវិភង្គ

[១] *អត្ថសង្ខេបនៃបុច្ឆាដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយន័យជាដើមថា* **យន្តេន ភគវតា ។បេ។ បញ្ញត្តំ** *ក្នុងគម្ពីរបរិវារនោះ គប្បីជ្រាបដូចតទៅនេះ*

ព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ដែលព្រះធម្មសេនាបតីប្រតិស្ឋានទុកហើយនូវអញ្ជលីដោយកម្លាំងនៃសេចក្ដីគោរព និងរាប់អានច្រើនក្នុងព្រះសទ្ធម្ម លើកឡើងហើយដាក់លើសិរសា ទូលអារាធនាហើយ ទើបទ្រង់តែងតាំងវិនយប្បញ្ញត្តិ អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ ប្រការ ដើម្បីការតាំងនៅយូរនៃព្រះសាសនា ។ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ជ្រាបកាលដែលបញ្ញត្តសិក្ខាបទនោះៗ ទ្រង់ឃើញអំណាចប្រយោជន៍ ១០ ប្រការ នៃសិក្ខាបទប្បញ្ញត្តិនោះៗ ម្យ៉ាងទៀត ទ្រង់ដឹងដោយញាណទាំងឡាយ មានបុព្វេនិវាសញ្ញាណជាដើម ទ្រង់ឃើញដោយទិព្វចក្ខុ ទ្រង់ដឹងដោយវិជ្ជា ៣ ឬដោយ

អភិញ្ញា ៦ ជាអ្នកឃើញដោយសមន្តចក្ខុ មិនមានវត្ថុណាការាំងបានក្នុងធម៌ទាំងពួង ទ្រង់ជាអ្នកដឹងដោយបញ្ញា ដែលអាចដឹងធម៌ទាំងមូល ទ្រង់ជាអ្នកឃើញនូវរូបទាំងឡាយ ដែលនៅខាងក្រៅជញ្ជាំងជាដើម ដែលកន្លងវិស័យចក្ខុនៃសត្វទាំងពួង ដោយមំសចក្ខុដ៏ផូរផង់ក្រៃលែង ទ្រង់ជាអ្នកដឹងដោយបញ្ញាជាគ្រឿងចាក់ធ្លុះ មានសមាធិជាបទដ្ឋាន ញុំាងប្រយោជន៍ខ្លួនឲ្យសម្រេច ទ្រង់ឃើញដោយទេសនាបញ្ញា មានករុណាជាបទដ្ឋាន ញុំាងប្រយោជន៍អ្នកដទៃឲ្យសម្រេច ជាព្រះអរហន្ត ត្រាស់ដឹងឯងដោយប្រពៃ ទ្រង់បញ្ញត្តបឋម-បារាជិកណាទុក បឋមបារាជិកនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ទ្រង់ប្រារព្ធអ្នកណាទើបបញ្ញត្ត ទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះរឿងអ្វី ក្នុងបឋមបារាជិកនោះមានបញ្ញត្តដែរឬទេ ។បេ។ បឋមបារាជិកនោះ បុគ្គលណានាំមកហើយ ។

[២] តែបទថា **យន្តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន បឋមំ បារាជិកំ** នេះ ត្រឹមតែជាពាក្យពង្រីករបស់បទដើម ដែលមកហើយក្នុងបុច្ឆាតែម្យ៉ាង ក្នុងវារបុច្ឆា និងវិសជ្ជនាប៉ុណ្ណោះ ។

ឯក្នុងវារបុច្ឆា និងវិសជ្ជនានេះ គប្បីសួរ ហើយឆ្លើយត្រង់បទនីមួយៗទៀតនោះឯង ដោយន័យមានជាដើមយ៉ាងនេះថា សួរថា បឋមបារាជិកទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងទីណា ឆ្លើយថា ទ្រង់បញ្ញត្តឯក្រុងវេសាលី ទ្រង់ប្រារព្ធបុគ្គលណា ទ្រង់ប្រារព្ធសុទិន្នកលន្ទបុត្រ ។

បទថា **ឯកា បញ្ញត្តិ** សេចក្តីថា បញ្ញត្តថា ភិក្ខុណាគប្បីសេពមេថុន-ធម្ម ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក មិនមានសង្វាស នេះជាបញ្ញត្តិ ១ ។

បទថា **ទ្វេ អនុប្បញ្ញត្តិយោ** សេចក្តីថា អនុប្បញ្ញត្តិ ២ នេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដោយអំណាចនៃរឿងស្វាញីថា **អន្តមសោ តិរច្ឆានគតាយបិ** ប្រែថា ដោយហោចទៅសូម្បីតែនឹងសត្វតិរច្ឆានញី និងរឿងវជ្ជីបុត្រថា **សិក្ខំ អបច្ចក្ខាយ** ប្រែថា ហើយមិនពោលលាសិក្ខា ។

បុច្ឆានេះថា ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ មានបញ្ញត្តិឬទេ មានអនុប្បញ្ញត្តិឬទេ មានអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិឬទេ ជាការវិសជ្ជនាហើយ ២ ចំណែក ដោយពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីវិសជ្ជនាចំណែកទី ៣ ទើបលោកពោលថា ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ មិនមានអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ពិតហើយ ដែលឈ្មោះថា អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិនេះ បានដល់ បញ្ញត្តិ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តដែលទោសមិនទាន់កើតឡើង អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិនោះមិនមាន ក្រៅអំពីដែលមកហើយ ដោយអំណាចគរុធម៌ ៨ នៃភិក្ខុនីទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះ ព្រោះដូច្នោះ ទើបលោកពោលថា ក្នុងបឋមបារាជិកនោះ មិនមានអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។

បទថា **សព្វត្ថ បញ្ញត្តិ** នោះ បានដល់ បញ្ញត្តិក្នុងទីទាំងពួង ទាំងក្នុងមជ្ឈិមប្រទេស ទាំងក្នុងបច្ចន្តប្រទេសទាំងឡាយ ។

ពិតហើយ ៤ សិក្ខាបទនេះ គឺឧបសម្បទាដោយគណៈ មានព្រះវិន័យធរជាគម្រប់ ៥ ស្បែកជើងតាំងអំពី ៤ ជាន់ឡើងទៅ ការងូតទឹកជានិច្ច កម្រាល គឺស្បែក ទ្រង់បញ្ញត្តចំពោះក្នុងមជ្ឈិមប្រទេសប៉ុណ្ណោះ ត្រូវអាបត្តិព្រោះសិក្ខាបទទាំងនោះ ក្នុងមជ្ឈិមប្រទេសនេះប៉ុណ្ណោះ ក្នុងបច្ចន្តប្រទេសទាំងឡាយមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ សិក្ខាបទដ៏សេស ឈ្មោះថា សព្វត្ថ-

ប្បញ្ញត្តិ ។ បទថា **សាធារណប្បញ្ញត្តិ** *នោះ បានដល់ បញ្ញត្តិដែលទូទៅដល់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។*

ពិតហើយ សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តចំពោះដល់ភិក្ខុសុទ្ធ ឬភិក្ខុនីសុទ្ធ ជាអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ឯសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តថា **យា បន ភិក្ខុនី ឆន្ទសោ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ អន្តមសោ តិរច្ឆានគតេបិ ចារាជិកា ហោតិ អសំវាសា** *នេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុទាំងឡាយ បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក្នុងកាលរឿងកើតឡើងហើយ ពិតហើយ ត្រឹមតែរឿងដែលប្រៀបធៀបប៉ុណ្ណោះ នៃភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះមិនមាន ។ តែសិក្ខាបទមាន ដោយហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា បឋមបារាជិក ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។*

សូម្បីក្នុងឧភតោបញ្ញត្តិ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ពិតហើយ ក្នុងឧភតោបញ្ញត្តិនេះ ផ្សេងគ្នាត្រឹមតែព្យញ្ជនៈប៉ុណ្ណោះ ។ បឋមបារាជិក ចាត់ជាសាធារណប្បញ្ញត្តិ ព្រោះជាសិក្ខាបទដែលទូទៅដល់ភិក្ខុផង ទាំងដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយផង ចាត់ជាឧភតោបញ្ញត្តិ ព្រោះជាសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំង ២ ចំណែកដូច្នេះឯង ។ ឯក្នុងអត្ថមិនផ្សេងគ្នាឡើយ ។

បទថា **និទានោគធំ** *សេចក្តីថា ឈ្មោះថា ឈមចុះក្នុងនិទាន គឺរាប់បញ្ចូលក្នុងនិទាន ព្រោះអាបត្តិទាំងពួង រាប់បញ្ចូលក្នុងនិទ្ទានុទ្ទេសនេះថា* **យស្ស សិយា អាបត្តិ សោ អាវិករេយ្យ** ។

ពីរបទថា **ទុតិយេន ឧទ្ទេសេន** *សេចក្តីថា បឋមបារាជិកនេះ ឈមចុះ*

ក្នុងនិទាន គឺជាប់ទាក់ទងក្នុងនិទានក៏ពិត តែរមែងមិនមកកាន់ឧទ្ទេស ដោយ ឧទ្ទេសទី ២ ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះថា **តត្រិមេ ចត្តារោ ចារាជិកា ធម្មា** ជាដើម ។

ពីរបទថា **ចតុន្នំ វិបត្តីនំ** បានដល់ បណ្តាវិបត្តិទាំងឡាយ មាន សីលវិបត្តិជាដើម ។

ពិតហើយ អាបត្តិ ២ កងខាងដើម ឈ្មោះថា សីលវិបត្តិ ៥ កងដ៏ សេស ឈ្មោះថា អាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ឈ្មោះថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ សិក្ខាបទ ៦ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រោះអាជីវៈជាហេតុ ឈ្មោះថា អាជីវវិបត្តិ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំងនេះ បារាជិកនេះ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បទថា **ឯកេន សមុដ្ឋានេន** សេចក្តីថា បឋមបារាជិកនេះកើតឡើង ដោយសមុដ្ឋាន ១ មានអង្គ ២ (គឺកាយ និងចិត្ត) ។

ពិតហើយ ក្នុងអង្គ ២ នេះ ចិត្តជាអង្គ តែភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិដោយ កាយ ដោយហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា រមែងកើតអំពីកាយ និងចិត្ត ។

បទថា **ទ្វីហិ សមថេហិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលត្រូវសួរចំពោះមុខគ្នាថា លោកម្ចាស់ជាអ្នកត្រូវឬ ទើបប្តេជ្ញាថា ពិត ខ្ញុំជាអ្នកត្រូវហើយ ។ ការវិវាទ ការឈ្លោះទាស់ទែង និងការប្រកែកប្រណាំង ជាការស្ងប់ក្នុងវេលានោះឯង ទាំងឧបោសថ ឬបវារណា រមែងជាកម្មដែលសង្ឃអាចកម្ចាត់បុគ្គលនោះចេញ ហើយធ្វើបាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបអធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ ។ ហើយឧបទ្រវណាមួយរមែងមិនមាន ព្រោះបច្ច័យ គឺការកម្ចាត់បុគ្គលនោះ ។

ឯពាក្យណាដែលលោកពោលទុកក្នុងបញ្ញត្តិវគ្គបន្ទាប់ទៅថា **ន កត-មេន សមថេន សម្មតិ** ពាក្យនោះ លោកពោលសំដៅយកសេចក្ដីនេះថា អនាបត្តិ ដែលភិក្ខុមិនអាចដើម្បីឲ្យឈមចុះកាន់សមថៈ ហើយធ្វើបាន ។

បទថា **បញ្ញត្តិ វិនយោ** សេចក្ដីថា បញ្ញត្តិ មានមាតិកាដែលត្រាស់ទុកដោយន័យ មានបទថា **យោ បន ភិក្ខុ** ជាដើម ជាវិន័យ ។

បទភាជនៈ ហៅថា វិភត្តិ ពាក្យថា វិភត្តិនោះ ជាឈ្មោះនៃវិភង្គ ។

ការល្មើស ឈ្មោះថា ការមិនសង្រួម ។ ការមិនល្មើស ឈ្មោះថា សំវរៈ ។ បទថា **យេសំ វត្តតិ** សេចក្ដីថា វិនយបិដក និងអដ្ឋកថារបស់ព្រះមហាថេរៈពួកណា ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញទាំងអស់ ។

បទថា **តេ ធារេន្តិ** សេចក្ដីថា ព្រះមហាថេរៈទាំងនោះ រមែងទ្រទ្រង់ទុកនូវបឋមបារាជិកនោះ ដោយបាលីផង ដោយអដ្ឋកថាផង ។

ពិតហើយ អត្ថនៃបឋមបារាជិកនោះដែលបុគ្គលមិនដឹងវិនយបិដកទាំងអស់ មិនអាចជ្រាបបាន ។ បទថា **កេនាភតំ** សេចក្ដីថា បឋមបារាជិកនេះ បុគ្គលណានាំមកដោយអំណាចបាលី និងដោយអំណាចអដ្ឋកថា រហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។ បទថា **បរម្បរាភតំ** សេចក្ដីថា ព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយនាំមកបន្តលំដាប់គ្នា ។

[៣] បឋមបារាជិកនេះ ព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយ នាំមកដោយបន្តលំដាប់គ្នាដូចម្ដេច ឥឡូវនេះ ដើម្បីសម្ដែងកិរិយាដែលបន្តលំដាប់គ្នានោះ ទើបព្រះមហាថេរៈទាំងឡាយ សម័យបុរាណតាំងគាថាទុក ដោយន័យមានបទថា

ឧបាលិ ទាសកោ ចេវ ប្រែថា ព្រះថេរៈឈ្មោះឧបាលី ១ ទាសកៈ ១ ជាដើម ។ ក្នុងគាថាទាំងនោះ ពាក្យណាដែលខ្ញុំគប្បីពោល ពាក្យនោះ ខ្ញុំបានពោលហើយ ក្នុងនិទាននោះឯង ។

សូម្បីក្នុងបុច្ឆាវិសជ្ជនាទាំងឡាយ មានទុតិយបារាជិកជាដើម គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យដោយន័យនេះ ដូច្នេះឯង ។

បញ្ញត្តិវារៈក្នុងមហាវិភង្គ ចប់

អំពីវារៈផ្សេងៗ

[២៨៤] បន្ទាប់អំពីនេះទៅ វារៈទាំង ៧ នេះ គឺកតាបត្តិវារៈ មានប្រភេទជាដើមថា ភិក្ខុសេពមេថុនធម្មត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

[៥០៥] វិបត្តិវារៈ មានប្រភេទជាដើមថា ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។

[៥០៦] សង្គហវារៈ មានប្រភេទជាដើមថា ពួកអាបត្តិ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

[៥០៧] សមុដ្ឋានវារៈ មានប្រភេទជាដើមថា ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។

[៥០៨] អធិករណវារៈ មានប្រភេទជាដើមថា ពួកអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ជាអធិករណ៍អ្វី ។

[៥០៩] សមថវារៈ មានប្រភេទជាដើមថា ពួកអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

[៥១០] សមុច្ចយវារៈ ដែលជាលំដាប់នៃសមថវារៈនោះ មានអត្ថងាយយល់ហើយនោះឯង ។

បន្ទាប់អំពីនោះទៅ ៨ វារៈទៀត លោកពោលទុកយ៉ាងនេះ គឺបញ្ញត្តិវារៈ១ ទាក់ទងដោយបច្ច័យទៀត ដោយន័យជាដើមថា ព្រោះបច្ច័យ គឺការសេពមេថុនធម្ម បារាជិកទ្រង់បញ្ញត្តទីណា ដូច្នេះ ។ ៧ វារៈ មានកតាបត្តិវារៈជាដើម ដូចវារៈមុនៗ ទាក់ទងដោយបច្ច័យនោះដូចគ្នា ។ សូម្បីវារៈទាំង ៨ នោះ ក៏មានអត្ថងាយយល់ទាំងអស់ ។

១៦ វារៈ ក្នុងមហាវិភង្គដែលមានពីមុន ៨ និង ៨ នេះទៀត ខ្ញុំសម្តែងហើយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៥១១] បន្ទាប់អំពីវារៈនោះទៅ ១៦ វារៈ មកហើយក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គ ដោយន័យនោះដូចគ្នា ព្រោះដូច្នោះ គប្បីជ្រាប ៣២ វារៈ ក្នុងឧភតោវិភង្គទាំងនេះ ដោយន័យបាលីនោះឯង ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពិតហើយ ទាំងក្នុង ៣២ វារៈនេះ ពាក្យណាមួយ ដែលថាមិនបាន វិនិច្ឆ័យខាងដើម មិនមាន ។

សោឡសមហាវារៈ

ក្នុងមហាវិភង្គ និងភិក្ខុនីវិភង្គ ចប់

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេប

[៨២៦] សង្ខារទាំងពួងទាំងឡាយ ដែលបច្ច័យតាក់តែងហើយ ជារបស់មិនទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង ។ និព្វាន និងបញ្ញត្តិ ក៏លោកវិនិច្ឆ័យថា ជាអនត្តាធម៌ដែរ ។ កាលព្រះពុទ្ធដូចជាព្រះចន្ទ មិនទាន់កើតឡើង កាលព្រះពុទ្ធដូចជាព្រះអាទិត្យមិនទាន់បានត្រាស់នៅឡើយ នាមបញ្ញត្តិរបស់សភាគធម៌ទាំងឡាយនោះ ក៏មិនមានអ្នកណាអាចដឹងបាន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយ ជាមហាវីរៈ ទ្រង់ធ្វើនូវទុក្ករកិរិយា មានប្រការផ្សេងៗ បានបំពេញនូវបារមីទាំងឡាយ ព្រះអង្គមានចក្ខុកើតហើយ បានត្រាស់ដឹងឡើង ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងនូវព្រះសទ្ធម្ម ដែលសម្រាប់បំផ្លាញនូវកងទុក្ខ ហើយនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ចំពោះសត្វលោក ព្រមទាំងព្រហ្មលោក ។ ព្រះអង្គីរសសម្មាសម្ពុទ្ធជាសក្យមុនី ព្រះអង្គមានសេចក្តីអនុគ្រោះសព្វសត្វ ឧត្តមជាងសព្វសត្វ ជាសីហៈ (របស់នរជន) ទ្រង់សម្តែងនូវពុទ្ធវចនៈទាំង ៣ ក្នុងបិដក គឺព្រះវិន័យ ព្រះសូត្រ ព្រះអភិធម្ម ដែលជាពាក្យមានគុណធំ ។ បើព្រះវិន័យឋិតនៅហើយ ព្រះសទ្ធម្មក៏ប្រព្រឹត្តទៅបានយ៉ាងនេះ ឧភតោវិភង្គ ខន្ធវិន័យ និងមាតិកា ដែលព្រះសង្គីតិកាចារ្យចងក្រងហើយដោយបរិវារ បីដូចជាកម្រងផ្កា ដែលគេក្រងដោយចេសនុ៎ះឯង ។ សមុដ្ឋាននៃបរិវារនុ៎ះឯង ជាសមុដ្ឋានដែលអ្នកប្រាជ្ញធ្វើឲ្យទៀងទាត់ គឺធ្វើមិនឲ្យលាយឡំដោយសមុដ្ឋានឯទៀត សម្ភេទផង និទានផង សមុដ្ឋានដទៃផង

មានប្រាកដមកក្នុងសូត្រ ដូចសម្តែងមកហើយខាងដើម ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកប្រាថ្នាធម៌ គប្បីសិក្សានូវបរិវារ (ទៀតចុះ) ។ សិក្ខាបទណា ដែលទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ក្នុងវិភង្គទាំងពីរ ដែលពួកភិក្ខុ និងភិក្ខុនីតែងសម្តែងគ្រប់ថ្ងៃឧបោសថ ខ្ញុំនឹងពោលនូវសមុដ្ឋាន (នៃសិក្ខាបទនោះ) តាមសមគួរដល់សេចក្តីចេះដឹង អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយ ១៣ គឺបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ ១ ទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ១ តទៅមុខទៀត គឺសញ្ចរិត្តសិក្ខាបទ ១ សមនុភាសនសិក្ខាបទ ១ អតិរេកចីវរសិក្ខាបទ ១ ឯឡកលោមសិក្ខាបទ ១ បទសោធម្មសិក្ខាបទ ១ ភូតារោចនសិក្ខាបទ ១ សំវិធានសិក្ខាបទ ១ ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ១ ចោរីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ១ អននុញ្ញាតសិក្ខាបទ ១ ។ សិក្ខាបទទាំង ១៣ នេះ មានន័យរបស់សមុដ្ឋានដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយបានគិតហើយថា ក្នុងសមុដ្ឋាននៃសិក្ខាបទមួយៗ ក្នុងវិភង្គទាំងពីរនេះ មានសមុដ្ឋានប្រហែលៗ គ្នាទាំងអស់ ។

[៨២៧] មេថុនសិក្ខាបទ ១ សុក្កវិសដ្ឋិសិក្ខាបទ ១ កាយសំសគ្គសិក្ខាបទ ១ បឋមានិយតសិក្ខាបទ ១ បុព្វូបគតសិក្ខាបទ[១] ១ បរិបាចិតសិក្ខាបទ ១ រហោនិសជ្ជសិក្ខាបទ[២] ១ សភោជនសិក្ខាបទ

១- គឺអនុប្បខជ្ជសិក្ខាបទ ក្នុងភូតគាមវគ្គសិក្ខាបទទី ៦ ។

២- គឺភិក្ខុអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយនឹងភិក្ខុនី ។

១ វោហានិសជ្ជសិក្ខាបទ[១] ទាំង ២ អង្គុលិបតោទកសិក្ខាបទ ១ ឧទកេហាសធម្មសិក្ខាបទ ១ បហារទានសិក្ខាបទ ១ ឧគ្គិរណសិក្ខាបទ[២] ១ សេក្ខិយ ៥៣ អធក្ខសិក្ខាបទ ១ គាមន្តរគមនសិក្ខាបទ ១ អវស្សុតខាទនីយគហណសិក្ខាបទ[៣] ១ តលឃាដកសិក្ខាបទ ១ ជតុមដ្ឋកសិក្ខាបទ ១ ឧទកសុទ្ធិកសិក្ខាបទ ១ វស្សវុត្ថានសិក្ខាបទ ១ ឱវាទគមនសិក្ខាបទ ១ វុដ្ឋាបិតបវត្តនទានុពន្ធសិក្ខាបទ ១ រួមត្រូវជា ៧៦ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានមួយ គឺតាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត ដូចបឋមបារាជិកសិក្ខាបទដែរ ។

ចប់ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋាន

[៨២៨] អទិន្នាទានសិក្ខាបទ ១ មនុស្សវិគ្គហសិក្ខាបទ ១ ឧត្តរិមនុស្សធម្មសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋុល្លវាចសិក្ខាបទ ១ អត្តកាមបារិចរិយសិក្ខាបទ ១ អមូលកសិក្ខាបទ ១ អញ្ញភាគិយសិក្ខាបទ ១ ទុតិយានិយតសិក្ខាបទ ១ ចីវរច្ឆិន្ទនសិក្ខាបទ ១ បរិណាមនសិក្ខាបទ ១ មុសាវាទសិក្ខាបទ ១ ឱមសវាទសិក្ខាបទ ១ បេសុញ្ញសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋុល្លារោចនសិក្ខាបទ ១ បឋវីខណនសិក្ខាបទ ១ ភូតគាមសិក្ខាបទ ១ អញ្ញវាទកសិក្ខាបទ ១ ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទ ១ និក្កឌ្ឍនសិក្ខាបទ ១ សិញ្ចនសិក្ខាបទ[៤] ១ អាមិសហេតុសិក្ខាបទ ១

១- គឺបឋមវោហានិសជ្ជ ១ ទុតិយវោហានិសជ្ជ ១ (អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី ៤-៥) ។ ២- តលសត្តិកសិក្ខាបទ ។ ៣- គឺខាទនីយគហណសិក្ខាបទ ។ ៤- គឺសប្បាណកសិក្ខាបទទី ១០ ក្នុងភូតគាមវគ្គ ។

កុត្តាវីសិក្ខាបទ[១] ១ ឯហិសិក្ខាបទ[២] ១ អនាទរិយសិក្ខាបទ ១ ភីសាបនសិក្ខាបទ ១ អបនិធានសិក្ខាបទ ១ ជីវិតាវោរោបនសិក្ខាបទ[៣] ១ សប្បាណកសិក្ខាបទ ១ កម្មុក្កោដនសិក្ខាបទ ១ ឩនវីសតិវស្សសិក្ខាបទ ១ សំវាសសិក្ខាបទ[៤] ១ នាសិតកសាមណេរសម្ភោគសិក្ខាបទ[៥] ១ សហធម្មិកសិក្ខាបទ ១ វិលេខនសិក្ខាបទ ១ មោហនកសិក្ខាបទ ១ អមូលកសិក្ខាបទ[៦] ១ កុក្កុច្ចឧបទហនសិក្ខាបទ[៧] ១ ធម្មិកសិក្ខាបទ[៨] ១ ចីវរំទត្វាខិយ្យនធម្មសិក្ខាបទ[៩] ១ បុគ្គលបរិណាមនសិក្ខាបទ ១ កិន្តេសិក្ខាបទ[១០] ១ អកាលចីវរសិក្ខាបទ (ភាជាបនៈ) ១ អច្ឆិន្នសិក្ខាបទ ១ ទុគ្គហិតសិក្ខាបទ (ឧជ្ឈាបនកៈ) ១ និរយសិក្ខាបទ (អភិសបនៈ) ១ គណចីវរលាភសិក្ខាបទ ១ ចីវរវិភង្គសិក្ខាបទ ១ ទុព្វលចីវរសិក្ខាបទ ១ កឋិនផាសុកសិក្ខាបទ ១ ឧបស្សយសិក្ខាបទ ១ អក្កោសនសិក្ខាបទ ១ ចណ្ឌិកតាសិក្ខាបទ ១ កុលមច្ឆរីសិក្ខាបទ ១ គព្ភិនីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ១ បាយន្តីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ១ ទ្វេវស្សាអសិក្ខិតសិក្ខមានាសិក្ខាបទ ១ សិក្ខិតសិក្ខា-

---

១- គឺទុតិយបវារណាសិក្ខាបទ ។ ២- ឧយ្យោជនសិក្ខាបទ ។ ៣- គឺសញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទ ។ ៤- គឺឧក្ខិត្តសម្ភោគសិក្ខាបទ ។ ៥- គឺកណ្ដកសិក្ខាបទ ។ ៦- គឺអមូលកសិក្ខាបទទី ៦ ក្នុងសហធម្មិកវគ្គ ។ ៧- គឺសញ្ចិច្ចសិក្ខាបទ ។ ៨- កម្មប្បដិពាហនសិក្ខាបទ ។ ៩- គឺខិយ្យធម្មសិក្ខាបទ ។ ១០- មានក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គ ។

សង្ឃេនអសម្មុតាសិក្ខាបទ ១ គិហិគតាសិក្ខាបទ[១] មាន ៣ កុមារីភូតាសិក្ខាបទ[២] មាន ៣ ឩនទ្វាទសវស្សាវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ១ អសម្មុតវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ១ អលន្តាវសិក្ខាបទ ១ សោកាវស្សាសិក្ខាបទ ១ បារិវាសិកច្ឆន្ទទានសិក្ខាបទ ១ អនុវស្សសិក្ខាបទ ១ ឯកវស្សទ្វេវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ៧០ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងនេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានបីៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ កើតឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចាចិត្ត ១ ដូចក្នុងទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទ ។

ចប់ ទុតិយបារាជិកសមុដ្ឋាន

[៨២៩] សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទ ១ កុដិការសិក្ខាបទ ១ វិហារសិក្ខាបទ (មហល្លកៈ) ១ ចីវរធោវនសិក្ខាបទ ១ ចីវរប្បដិគ្គហណសិក្ខាបទ ១ អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ១ តទុត្តរិអភិហដ្ឋសិក្ខាបទ[៣] ១ ឧបក្ខដសិក្ខាបទ ២ (គឺបឋមឧបក្ខដៈ ១ ទុតិយឧបក្ខដៈ ១) ទូតសិក្ខាបទ[៤] ១ កោសិយសិក្ខាបទ ១ សុទ្ធកាឡកសិក្ខាបទ ១ ទ្វេភាគសិក្ខាបទ ១ ឆព្វស្សសិក្ខាបទ ១

១- គឺឩនទ្វាទសវស្សាគិហិគតា ១ បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សាអសិក្ខិតសិក្ខាគិហិគតា ១ ទ្វេវស្សានិសិក្ខិតាសង្ឃេនអសម្មុតាគិហិគតា ១ ។ ២- គឺចែកដូចគ្នានឹងគិហិគតាសិក្ខាបទ ។ ៣- គួរហៅថា តទុត្តរិសិក្ខាបទប៉ុណ្ណោះ ។ ៤- គឺរាជសិក្ខាបទ ។

និសីទនសន្ថតសិក្ខាបទ ១ រិញ្ចន្តិសិក្ខាបទ[១] ១ រូបិយសិក្ខាបទ ១ នានប្បការកសិក្ខាបទ ២ (គឺរូបិយសំវោហារសិក្ខាបទ ១ កយ-វិក្កយសិក្ខាបទ ១) ឩនបញ្ចពន្ធនសិក្ខាបទ ១ វស្សិកសាដិក-សិក្ខាបទ ១ សុត្តវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ១ វិកប្បនសិក្ខាបទ[២] ១ ទ្វារ-សិក្ខាបទ[៣] ១ ចីវរទានសិក្ខាបទ ១ ចីវរសិព្វនសិក្ខាបទ ១ បូវ-សិក្ខាបទ[៤] ១ បច្ចយសិក្ខាបទ[៥] ១ ជោតិសមាទហនសិក្ខាបទ ១ រតនសិក្ខាបទ ១ សូចិឃរសិក្ខាបទ ១ មញ្ចសិក្ខាបទ ១ តូលោ-នទ្ធសិក្ខាបទ ១ និសីទនសិក្ខាបទ ១ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិសិក្ខាបទ ១ វស្សិកសាដិកាសិក្ខាបទ ១ សុគតចីវរសិក្ខាបទ[៦] ១ វិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ១ អញ្ញចេតាបនសិក្ខាបទ ១ សង្ឃិកចីវរសិក្ខាបទ ២ មហាជនិក សិក្ខាបទ ១ បុគ្គលបរិណាមនសិក្ខាបទ ២ លហុបាវុរណសិក្ខាបទ ១ គរុបាវុរណសិក្ខាបទ ១ វិឃាសាសិក្ខាបទ ២ ឧទកសាដិកា-សិក្ខាបទ ១ សមណចីវរទានសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ ត្រូវជា សិក្ខាបទ ៥០ គត់ សិក្ខាបទទាំងនេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានប្រាំ មួយៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ១ កើតឡើង អំពីកាយ និងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយ

១- គឺឯឡកលោមធោវាបនសិក្ខាបទ ។ ២- គឺមហាបេសការសិក្ខាបទ ។ ៣- គឺមហាល្អក សិក្ខាបទទី ៩ ក្នុងកូតគាមវគ្គ ។ ៤- គឺកាណមាតាសិក្ខាបទ ។ ៥- គឺមហានាមសិក្ខាបទ ។ ៦- គឺ នន្ទត្ថេរសិក្ខាបទ ។

និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ កើតឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចា និងចិត្ត ១ សិក្ខាបទទាំងនេះសុទ្ធតែមានសមុដ្ឋាន ៦ ដូចគ្នានឹងសញ្ចរិត្តសិក្ខាបទដែរ ។

សញ្ចរិត្តសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៣០] សង្ឃភេទសិក្ខាបទ ១ ភេទានុវត្តកសិក្ខាបទ ១ ទុព្វចជាតិកសិក្ខាបទ ១ កុលទូសកសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋុល្លប្បដិច្ឆាទនសិក្ខាបទ ១ ទិដ្ឋិអប្បដិនិស្សជ្ជនសិក្ខាបទ ១ ឆន្ទំអទត្វាគមនសិក្ខាបទ ១ ឧជ្ជគ្ឃិកសិក្ខាបទ ២ អប្បសទ្ទសិក្ខាបទ ២ នព្យាហរណសិក្ខាបទ ១ ឆមាយសិក្ខាបទ ១ នីចាសនសិក្ខាបទ ១ ឋានសិក្ខាបទ ១ បច្ឆតោសិក្ខាបទ ១ ឧប្បថេនសិក្ខាបទ ១ វជ្ជប្បដិច្ឆាទនសិក្ខាបទ ១ ឧក្ខិត្តានុវត្តនសិក្ខាបទ ១ ហត្ថគ្គហណសិក្ខាបទ ១ ឱសារណសិក្ខាបទ ១ បច្ចាចិក្ខនាសិក្ខាបទ ១ កិស្មិញ្ចិអធិករណបច្ចាគតាសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋសិក្ខាបទ[១] ១ វធិសិក្ខាបទ ២ វិសិព្វនសិក្ខាបទ ១ ទុក្ខិតាសហជីវិនីសិក្ខាបទ ១ សំសដ្ឋាសិក្ខាបទ[២] មួយទៀត ១ នវូបសមនសិក្ខាបទ ១ អារាមសិក្ខាបទ ១ ឧភតោសង្ឃបវារណាសិក្ខាបទ ១ អន្វឌ្ឍមាសសិក្ខាបទ ១ សហជីវិនីសិក្ខាបទ[៣] ២ ចីវរទានសិក្ខាបទ ១ អនុពន្ធនសិក្ខាបទ

១- គឺកិត្តុនិយាសំសដ្ឋសិក្ខាបទ ។ ២- គឺគិហិសំសដ្ឋសិក្ខាបទ ។

៣- សហជីវិនិនានុគ្គហណសិក្ខាបទ ១ សហជីវិនីនវូបកាសនសិក្ខាបទ ១ ។

១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ៣៧ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានមួយៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ដូចក្នុងសមនុភាសនសិក្ខាបទដែរ(១) ។

សមនុភាសនសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៣១] ឧព្ភតកឋិនសិក្ខាបទ(២) ៣ បឋមបត្តសិក្ខាបទ ១ ភេសជ្ជសិក្ខាបទ ១ អច្ចេកចីវរសិក្ខាបទ ១ សាសង្កសិក្ខាបទ ១ បក្កមន្តសិក្ខាបទ(៣) ២ ភិក្ខុនូបស្សយសិក្ខាបទ ១ បរម្បរភោជនសិក្ខាបទ ១ អនតិរិត្តសិក្ខាបទ(៤) ១ និមន្តនសិក្ខាបទ(៥) ១ វិកប្បនសិក្ខាបទ ១ រាជសិក្ខាបទ(៦) ១ វិកាលេគាមប្បវេសនសិក្ខាបទ ១ វោសាសសិក្ខាបទ ១ អារញ្ញិកសិក្ខាបទ ១ ឧស្សយវាទិកសិក្ខាបទ ១ បត្តសន្និចយសិក្ខាបទ ១ បុរេភត្តសិក្ខាបទ ១ បច្ឆាភត្តសិក្ខាបទ ១ វិកាលេឧបសង្កមនសិក្ខាបទ ១ បញ្ចាហិកធារណសិក្ខាបទ ១ ចីវរសង្កមនីយសិក្ខាបទ ១ អាវសថ(៧)សិក្ខាបទ ២ បសាខសិក្ខាបទ ១ អាសននិសីទនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ២៩ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋាន

១- សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទ ៤ គឺតាំងពីសញ្ចរិកទដល់កុលទូសក ឈ្មោះថា សមនុភាសនា ឬហៅថា យាវតតិយកា ។ ២- កព្ភតកឋិនសិក្ខាបទ ៣ នោះ គឺបឋមកឋិន ១ ទុតិយកឋិន ១ តតិយកឋិន ១ ។ ៣- បក្កមន្តសិក្ខាបទ ២ នោះ គឺបឋមសេនាសនៈ ១ ទុតិយសេនាសនៈ ១ ។ ៤- គឺបឋមបវារណា ។ ៥- គឺទុតិយបវារណា ។ ៦- គឺអន្តេបុរសិក្ខាបទ ១ ។ ៧- អាវសថសិក្ខាបទពីរនោះ គឺអាវសថចីវរានិស្សជ្ជនសិក្ខាបទ ១ អាវសថចីវរបក្កមនៈ ១ ។

ពីរៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយ វាចា និងចិត្ត ១ ដូចកឋិនសិក្ខាបទដែរ ។

កឋិនសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៣២] ឯឡូកលោមសិក្ខាបទ ១ សហសេយ្យសិក្ខាបទ[១] ២ អាហច្ចសិក្ខាបទ[២] ១ អាវសថបិណ្ឌភោជនសិក្ខាបទ ១ គណភោជនសិក្ខាបទ ១ វិកាលភោជនសិក្ខាបទ ១ សន្និធិការសិក្ខាបទ ១ ទន្តបោណសិក្ខាបទ ១ អចេលកសិក្ខាបទ ១ ឧយ្យុត្តសិក្ខាបទ ១ សេនាវាសសិក្ខាបទ ១ ឧយ្យោធិកសិក្ខាបទ ១ សុរាបានសិក្ខាបទ ១ ឱរេនឡ្ហមាសនហានសិក្ខាបទ ១ ទុព្វណ្ណករណសិក្ខាបទ ១ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ ២ លសុណសិក្ខាបទ ១ ឧតិដ្ឋសិក្ខាបទ ១ នច្ចនសិក្ខាបទ ១ នហានសិក្ខាបទ ១ អត្ថរណតុវដ្ដសិក្ខាបទ ១ ឯកសេយ្យតុវដ្ដសិក្ខាបទ ១ អន្តោរដ្ឋសាសង្កសិក្ខាបទ ១ ពហិរដ្ឋសាសង្កសិក្ខាបទ ១ អន្តោវស្សសិក្ខាបទ ១ ចិត្តាគារសិក្ខាបទ ១ អាសន្ទិបរិភុញ្ជនសិក្ខាបទ ១ សុត្តកន្តនសិក្ខាបទ ១ គិហិវេយ្យាវច្ចករណសិក្ខាបទ ១ សហត្ថាទានសិក្ខាបទ ១ អភិក្ខុកាវាសសិក្ខាបទ ១ ឆត្តធារណសិក្ខាបទ ១

១- បឋមសហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ ។

២- វេហាសកុដិសិក្ខាបទ ។

យានសិក្ខាបទ ១ សព្ពាណីធារណសិក្ខាបទ ១ អលង្ការធារណសិក្ខាបទ ១ គន្ធនហានសិក្ខាបទ ១ វាសិតនហានសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុនីឧម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១ សិក្ខមានាឧម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១ សាមណេរីឧម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១ គិហិនីឧម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១ អសង្កិច្ចិកាបត្តិសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ ត្រូវជា ៤៤ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានពីរៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ ដូចឯឡកលោមសិក្ខាបទដែរ ។

ឯឡកលោមសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៣៣] បទសោធម្មសិក្ខាបទ ១ ធម្មទេសនាសិក្ខាបទ ១ អសម្មតោភិក្ខុនោវាទសិក្ខាបទ ១ អត្ថង្គតសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆានវិជ្ជាសិក្ខាបទ ២[១] អនោកាសបុច្ឆនសិក្ខាបទ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ៧ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានពីរៗ គឺកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ ដូចបទសោធម្មសិក្ខាបទដែរ ។

បទសោធម្មសមុដ្ឋាន ចប់

១- តិរច្ឆានវិជ្ជា ២ នោះ គឺតិរច្ឆានវិជ្ជាបរិយាបុនសិក្ខាបទ ១ តិរច្ឆានវិជ្ជាវាចនសិក្ខាបទ ១ ។

[៨៣៤] អទ្ធានគមនសិក្ខាបទ[១] ១ នាវាភិរូហនសិក្ខាបទ ១ បណីតភោជនសិក្ខាបទ ១ មាតុគ្គាមសំវិធានសិក្ខាបទ ១ លោមសំហរណសិក្ខាបទ ១ ធញ្ញវិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ និមន្តនសិក្ខាបទ ១ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ ៨ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ១៥ សិក្ខាបទ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ញាណ បានបញ្ញត្តហើយដោយសមុដ្ឋានបួនៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា ទាំងមិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយនិងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ កើតឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្ត ១ មានទំនងដូចអទ្ធានគមនសិក្ខាបទដែរ ។

អទ្ធានសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៣៥] ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ ១ ឧបស្សុតិសិក្ខាបទ ១ សូបវិញ្ញាបនសិក្ខាបទ ១ រត្តន្ធការសិក្ខាបទ ១ បដិច្ឆន្នសិក្ខាបទ ១ អជ្ឈោកាសសិក្ខាបទ ១ ព្យូហសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាបទទាំងអស់នេះ រួមគ្នា ត្រូវជា ៧ សិក្ខាបទទាំងនោះ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់សម្តែងហើយថា មានសមុដ្ឋានពីរៗ គឺកើតឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ កើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយ វាចា និងចិត្ត ១ ដូចសមុដ្ឋានរបស់ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទដែរ ។

ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋាន ចប់

១- គឺសំវិធានសិក្ខាបទ ។

[៨៣៦] ព្រះតថាគតទាំងឡាយ មិនសម្ដែងនូវព្រះសទ្ធម្មដល់បុគ្គល (មិនមានជំងឺ) មានឆត្រក្នុងដៃ ១ មានឈើប្រត់ក្នុងដៃ ១ មានសស្ត្រាក្នុងដៃ ១ មានអាវុធក្នុងដៃ ១ ពាក់ទ្រនាប់ជើងឈើឬស្មៅ ១ ពាក់ទ្រនាប់ជើងស្បែក ១ នៅលើយាន ១ នៅលើដំណេក ១ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ១ ជួតឈ្នួតក្បាល ១ ទទូរក្បាល ១ (រឿងទាំងនេះរួមគ្នាជា) សិក្ខាបទ ១១ គត់ សិក្ខាបទទាំងអស់នោះ សុទ្ធតែមានសមុដ្ឋានមួយៗ គឺកើតឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនកើតឡើងអំពីកាយទេ ដូចធម្មទេសនាសិក្ខាបទដែរ ។

ធម្មទេសនាសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៣៧] ភូតសិក្ខាបទ ឈ្មោះថា ភូតារោចនសិក្ខាបទ កើតឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ ទាំងមិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ កើតឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ ។

ភូតារោចនសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៣៨] ចោរីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ កើតឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត សិក្ខាបទនោះ មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ (មយ៉ាងទៀត) ចោរីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទកើតឡើងអំពីទ្វារទាំង ៣ គឺកាយវាចា និងចិត្ត ១ សិក្ខាបទនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាធម្មរាជ ទ្រង់សម្ដែងហើយថា មាន

សមុដ្ឋាន ២ និងជាអកិរិយា (ត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនធ្វើ គឺមិនបាន ប្រាប់គេជាមុនហើយបំបួស) ។

ចោរីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ចប់

[៨៣៩] អននុញ្ញាតសិក្ខាបទ មានសមុដ្ឋាន ៤ ជាអកិរិយា គឺ កើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ ទាំងមិនកើតឡើងអំពី ចិត្ត ១ សិក្ខាបទនោះ កើតឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនកើតឡើង អំពីចិត្ត ១ សិក្ខាបទនោះ កើតឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនកើត ឡើងអំពីកាយ ១ កើតឡើងអំពីសមុដ្ឋានទាំង ៣ គឺកាយ វាចា និងចិត្ត ១ ។

អននុញ្ញាតសមុដ្ឋាន ចប់

[៨៤០] សេចក្តីថា សមុដ្ឋានសង្ខេបទាំង ១៣ (នេះ) ព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សម្តែងប្រពៃហើយ ដើម្បីធ្វើមិនឲ្យកាន់ច្រឡំ សមគួរដល់វិន័យ និងបាលី និងធម៌ បណ្ឌិតអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យនេះ កុំកាន់ច្រឡំក្នុងសមុដ្ឋានឡើយ ។

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេប ចប់

អដ្ឋកថា

អំពីសមុដ្ឋានសីសៈ ១០

មានបឋមបារាជិកសមុដ្ឋានជាដើម

[៨២៦] ឯវិនិច្ឆ័យក្នុងសមុដ្ឋានកថា ដែលជាលំដាប់នៃសោឡសមហាវារៈនោះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ គាថាថា **អនត្តា ឥតិ និច្ឆយា** សេចក្តីថា បញ្ញត្តិ និងព្រះនិព្វាន លោកវិនិច្ឆ័យថា ជាអនត្តា ។ (កាលព្រះចន្ទ គឺព្រះពុទ្ធមិនទាន់កើតឡើង កាលព្រះអាទិត្យ គឺព្រះពុទ្ធមិនទាន់ឧទ័យឡើងមក) ។

បទថា **សភាគធម្មានំ** បានដល់ សង្ខតធម៌ដែលមានចំណែកស្មើគ្នាដោយអាការ មានអាការ គឺ មិនទៀងជាដើម ។

បទថា **នាមមត្តំ ន ញាយតិ** សេចក្តីថា ត្រឹមតែឈ្មោះ(នៃសង្ខតធម៌ទាំងនោះ) រមែងមិនប្រាកដ ។

បទថា **ទុក្ខហានិ** បានដល់ បំបាត់នូវសេចក្តីទុក្ខ ។

បាទគាថាថា **ខន្ធកា យា ច មាតិកា** សេចក្តីថា ខន្ធកៈទាំងឡាយ និងមាតិកាពួកណា ។ ម្យ៉ាងទៀត បាលីក៏ដូចគ្នានេះ ។

បាទគាថាថា **សមុដ្ឋានំ និយតោ កតំ** សេចក្តីថា សមុដ្ឋានដែលធ្វើឲ្យជារបស់ពិតប្រាកដ គឺចាត់ទុកជាគោលដែលពិត ឈ្មោះថា និយតសមុដ្ឋាន ។ ការសង្គ្រោះ ៣ សិក្ខាបទ គឺភូតារោចនសិក្ខាបទ ចោរីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ និងអននុញ្ញាតសិក្ខាបទ ដោយបទថា **សមុដ្ឋានំ និយតោ កតំ** នោះ បណ្ឌិតគប្បីពិចារណា ។

ពិតហើយ ៣ សិក្ខាបទនេះប៉ុណ្ណោះ ជានិយតសមុដ្ឋាន គឺជាសមុដ្ឋានដែលមិនលាយនឹងសមុដ្ឋានដទៃ ។

បាទគាថាថា **សម្ភេទនិទានញ្ចញ្ញំ** សេចក្តីថា ការលាយគ្នានឹងហេតុដទៃ បណ្ឌិតគប្បីពិចារណា ការកាន់យកការលាយឡំគ្នានៃសមុដ្ឋានក្នុងពាក្យ ២ នោះ ដោយបទថា **សម្ភេទ** ។ ពិតហើយ វៀរ ៣ សិក្ខាបទនោះចេញ សិក្ខាបទដ៏សេស ចាត់ជាសម្ភិន្នសមុដ្ឋាន ។ បណ្ឌិតគប្បីពិនិត្យមើលនិទានពោល គឺប្រទេសដែលបញ្ញត្តិនៃសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា និទាន ។

បាទគាថាថា **សុត្តេ ទិស្សន្តិ ឧបរិ** សេចក្តីថា ៣ ចំណែកនេះ គឺសមុដ្ឋាននិយម សម្ភេទ និទាន នៃសិក្ខាបទទាំងឡាយរមែងឃើញបាន គឺរមែងប្រាកដក្នុងសូត្រប៉ុណ្ណោះ ។

បណ្តាសមុដ្ឋាននិយម សម្ភេទ និងនិទាននោះ សមុដ្ឋាននិយម និងសម្ភេទក្នុងបរិមន័យមុន រមែងប្រាកដក្នុងពាក្យថា រមែងកើតឡើងដោយសមុដ្ឋានមួយ គឺកាយ និងចិត្តជាដើម ។ ចំណែកក្រៅអំពីនេះ ឈ្មោះថានិទាន រមែងប្រាកដខាងដើមយ៉ាងនេះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្នុងក្រុងវេសាលី ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ក្នុងក្រុងអាឡវី ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ក្នុងដែនសក្កៈទាំងឡាយ និងក្នុងដែនភគ្គៈទាំងឡាយ ។ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបថា ពាក្យនេះនឹងប្រាកដក្នុងសូត្រដែលមកខាងដើម ។

អត្ថនៃគាថាថា **វិភង្គេ ទ្វីសុ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូចតទៅនេះថា ក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយ រមែងសូធ្យសិក្ខាបទណា ដែលព្រះមាន

ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុកក្នុងវិភង្គទាំង ២ ខ្ញុំនឹងពោលសមុដ្ឋានតាមសមគួរដល់សិក្ខាបទនោះ អ្នកទាំងឡាយសូមស្តាប់ពាក្យនោះរបស់ខ្ញុំ ។

បទថា **សញ្ចរិត្តានុភាសញ្ច** បានដល់ សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទ និងសមនុភាសនសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **អតិរេកញ្ច ចីវរំ** បានដល់ អតិរេកចីវរសិក្ខាបទ អធិប្បាយថា កឋិនសិក្ខាបទ ។ ពីរបទថា **លោមានិ បទសោធម្មោ** បានដល់ឯឡកលោមសិក្ខាបទទាំងឡាយ និងបទសោធម្មសិក្ខាបទ ។

បទថា **ភូតសំវិធានេន** ច បានដល់ ភូតារោចនសិក្ខាបទ និងសំវិធានសិក្ខាបទ ។ បទថា **ថេយ្យទេសនចោរិញ្ច** បានដល់ ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទ ន ធត្តបាណិទេសនសិក្ខាបទ និងចោរីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **អននុញ្ញាយ តេរស** សេចក្តីថា សមុដ្ឋានទាំងនេះ រួមនឹងអននុញ្ញាតសិក្ខាបទ ទើបជាសមុដ្ឋាន ១៣ ។

បាទគាថាថា **សទិសា ឥធ ទិស្សរេ** សេចក្តីថា ក្នុងឧភតោវិភង្គនេះ សមុដ្ឋានទាំងឡាយ ដែលដូចគ្នាសូម្បីពួកដទៃ រមែងប្រាកដក្នុងសមុដ្ឋានណាមួយ ក្នុងបណ្តាសមុដ្ឋានទាំង ១៣ នោះ ។

[៨២៧] ឥឡូវនេះ លោកពោលពាក្យថា **មេថុនំ សុក្កសំសគ្គោ** ជាដើម ដើម្បីសម្តែងសមុដ្ឋានទាំងនោះ ។ បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **មេថុនំ** នេះ គប្បីជ្រាបមុនថា សមុដ្ឋានធំណាមួយ ឈ្មោះថា បឋមបារាជិក ។ សមុដ្ឋានដ៏សេស ដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសមុដ្ឋាននោះឯង ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **សុក្កសំសគ្គោ** បានដល់ សុក្កវិសដ្ឋិ-សមុដ្ឋាន និងកាយសំសគ្គសមុដ្ឋាន ។

បាទគាថាថា **អនិយតា បឋមិកា** បានដល់ អនិយតសិក្ខាបទទី ១ ។

បាទគាថាថា **បុព្វុបបរិចាចិតា** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ជានំ បុព្វុបគតំ ភិក្ខុំ (អនុប្បខជ្ជសិក្ខាបទ) ១ និងភិក្ខុនីបរិបាចិតបិណ្ឌបាតិកសិក្ខាបទ (បរិបាចនសិក្ខាបទ) ។

បាទគាថាថា **រហោ ភិក្ខុនិយា សហា** បានដល់សិក្ខាបទដែលពោលដោយការអង្គុយក្នុងទីកំបាំងជាមួយភិក្ខុនី (រហោនិសជ្ជសិក្ខាបទ) ។

បាទគាថាថា **សភោជនេ រហោ ទ្វេ ច** បានដល់ សិក្ខាបទដែលពោលដោយ ការសម្រេចនូវការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែ ២ នាក់ (សភោជនសិក្ខាបទ) ១ និងរហោនិសជ្ជសិក្ខាបទទាំង ២ ។

បាទគាថាថា **អង្គុលិ ឧទកេ ហាសំ** បានដល់ អង្គុលីបតោទកសិក្ខាបទ និងឧទកេហស្សធម្មសិក្ខាបទ ។ បាទគាថាថា **បហារេ ឧគ្គិរេ ចេវ** បានដល់ បហារទានសិក្ខាបទ និង តលសត្តិកឧគ្គិរណសិក្ខាបទ ។

បាទគាថាថា **តេបញ្ញាសា ច សេក្ខិយា** បានដល់ សេក្ខិយសិក្ខាបទ ៥៣ មានបរិមណ្ឌលនិវាសនសិក្ខាបទជាដើម ដែលលោកពោលទុកក្នុងខាងចុងនៃខុទ្ទកវណ្ណនាទាំងនេះ គឺបរិមណ្ឌលក ២ សិក្ខាបទ សុប្បដិច្ឆន្នក ២ សិក្ខាបទ សុសំវុត្ត ២ សិក្ខាបទ ឧក្ខិត្តចក្ខុក ២ សិក្ខាបទ ឧក្ខិត្តកាយក ២ សិក្ខាបទ កាយប្បចាលិក ២ សិក្ខាបទ ពាហុប្បចាលិក ២ សិក្ខាបទ

សីសប្បចាលិក ២ សិក្ខាបទ ខម្ភក ២ សិក្ខាបទ ឱគុណ្ឋិត ២ សិក្ខាបទ ឧក្កុដិក ១ សិក្ខាបទ បល្លត្ថិក ១ សិក្ខាបទ សក្កច្ចបដិគ្គហន ១ សិក្ខាបទ បត្តសញ្ញិតា ១ សិក្ខាបទ សមសូបក ១ សិក្ខាបទ សមតិត្តិក ១ សិក្ខាបទ សក្កច្ចភុញ្ជិស្ស ១ សិក្ខាបទ បត្តសញ្ញីភុញ្ជិស្ស ១ សិក្ខាបទ សបទាន-ភុញ្ជិស្ស ១ សិក្ខាបទ សមសូបកភុញ្ជិស្ស ១ សិក្ខាបទ ថូបិកត ១ សិក្ខាបទ ព្យញ្ជន ១ សិក្ខាបទ ឧជ្ឈានសញ្ញិ ១ សិក្ខាបទ នាតិមហន្តកពឡ ១ សិក្ខាបទ មណ្ឌលអាលោប ១ សិក្ខាបទ អនាហត ១ សិក្ខាបទ សព្វហត្ថ ១ សិក្ខាបទ បិណ្ឌុក្ខេបក ១ សិក្ខាបទ កវឡាវច្ឆេទក ១ សិក្ខាបទ អវគណ្ឌក ១ សិក្ខាបទ ហត្ថនិទ្ធូនក ១ សិក្ខាបទ សិត្ថាវការក ១ សិក្ខាបទ ជិវ្ហានិច្ឆារក ១ សិក្ខាបទ ចបុចបុការក ១ សិក្ខាបទ សុរុសុរុការក ១ សិក្ខាបទ ហត្ថនិល្លេហ ១ សិក្ខាបទ បត្តនិល្លេហ ១ សិក្ខាបទ ឱដ្ឋនិល្លេហ ១ សិក្ខាបទ សាមិស ១ សិក្ខាបទ សសិត្ថក ១ សិក្ខាបទ និងបកិណ្ណក ៣ សិក្ខាបទ គឺនឋិតករណសិក្ខាបទ (ឈរបន្ទោបង់ឧច្ចារបស្សាវៈ) ១ នហរិតករណសិក្ខាបទ (ឈរ ឬអង្គុយ បន្ទោបង់ឧច្ចារបស្សាវៈ ស្តោះទឹកមាត់លើរបស់ខៀវ) ១ ន ឧទកករណសិក្ខាបទ (ឈរ ឬអង្គុយ បន្ទោបង់ឧច្ចារបស្សាវៈ ស្តោះទឹកមាត់ចុះក្នុងទឹក) ១ ។

បាទគាថាថា **អធក្ខគាមារស្សុតា** បានដល់ អធក្ខកសិក្ខាបទ (ឧព្ភ-ជាណុមណ្ឌលិកាសិក្ខាបទ) គាមន្តរគមនសិក្ខាបទ និងសិក្ខាបទដែលពោល អំពីភិក្ខុនីមានតម្រេក ទទួលយកខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី អំពីបុរសដែលមាន

តម្រេកដែរ (បឋមភោជនប្បដិគ្គហណសិក្ខាបទ) ។

បាទគាថាថា **តលមត្ថញ្ច សុទ្ធិកា** បានដល់ តលឃាដកសិក្ខាបទ ជតុមដ្ឋកសិក្ខាបទ ឧទកសុទ្ធិកាសិក្ខាបទ និងសាទិយនសិក្ខាបទ ។

បាទគាថាថា **វស្សំ វុត្ថា ច ឱវាទំ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលមាន ទ្រង់ត្រាស់ថា វស្សំ វុត្ថា ឆប្បញ្ច យោជនានិ (ចារិកនបក្កមនសិក្ខាបទ) និង សិក្ខាបទដែលពោលអំពីការមិនទៅដើម្បីឱវាទ (ឱវាទសិក្ខាបទ) ។

បាទគាថាថា **ឆានុពន្ធេ បវត្តិនី** សេចក្តីថា សិក្ខាបទទាំងនេះ មាន ៧៦ រួមទាំងវុដ្ឋាបិតបវត្តិនីនានុពន្ធសិក្ខាបទ (នានុពន្ធសិក្ខាបទ) ។

ពីរបទថា **ឆមេ សិក្ខា** បានដល់ សិក្ខាបទទាំង ៧៦ នោះ ។ សព្ទថា **ឆមេ** លោកធ្វើឲ្យខុសលិង្គ ។

បាទគាថាថា **កាយមានសិកា កតា** សេចក្តីថា សិក្ខាបទទាំងនេះ លោកចាត់ជាសិក្ខាបទ មានកាយ និងចិត្តជាសមុដ្ឋាន ។

[៨២៨] បទថា **អធិន្នំ** នេះ គប្បីជ្រាបថា ពាក្យថា អទិន្នាទាន ឬពាក្យថា ទុតិយបារាជិក ជាសមុដ្ឋានធំ ១ ។

បទដ៏សេសដូចគ្នានឹងអទិន្នាទាននោះ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **វិគ្គហុត្តរី** បានដល់ មនុស្សវិគ្គហសិក្ខាបទ និងឧត្តរិមនុស្សធម្មសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **ទុដ្ឋុល្លា អត្តកាមិនំ** បានដល់ ទុដ្ឋុល្លវាចសិក្ខាបទ និង អត្តកាមបារិចរិយសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **អម្ពលា អញ្ញភាគិយា** បានដល់ ទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទទាំង ២ ។

ពីរបទថា **អនិយតា ទុតិយិកា** បានដល់ អនិយតសិក្ខាបទទី ២ ។

ពីរបទថា **អច្ឆិន្ទេ បរិណាមនេ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលភិក្ខុឲ្យចីវរដោយខ្លួនឯងហើយ ដណ្តើមយកមកវិញ (ចីវរអច្ឆិន្ទនសិក្ខាបទ) និងការបង្អោនលាភរបស់សង្ឃមកដើម្បីខ្លួន (បរិណាតសិក្ខាបទ) ។

បាទគាថាថា **មុសាឱមសបេសុណា** បានដល់ មុសាវាទសិក្ខាបទ ឱមសវាទសិក្ខាបទ និងភិក្ខុបេសុញ្ញសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **ទុដ្ឋុល្លា បឋវីខណេ** បានដល់ ទុដ្ឋុល្លារោចនសិក្ខាបទ និងបឋវីខណនសិក្ខាបទ ។

បីបទថា **ភូតំ អញ្ញាយ ឧជ្ឈាបេ** បានដល់ ភូតគាមសិក្ខាបទ អញ្ញវាទកសិក្ខាបទ និងឧជ្ឈាបនសិក្ខាបទ ។ ពីរបទថា **និក្ខម្ភំ សិញ្ចនញ្ច** បានដល់ វិហារតោនិក្ខឡូនសិក្ខាបទ (និក្ខឡូនសិក្ខាបទ) និងឧទកេនតិណាទិសិញ្ចនសិក្ខាបទ (សិញ្ចនសិក្ខាបទ) ។

ពីរបទថា **អាមិសហេតុ ភុត្តាវី** បានដល់ សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថា អាមិសហេតុ ភិក្ខុនិយោ ឱវទន្តិ (អាមិសហេតុសិក្ខាបទ) ១ និងសិក្ខាបទដែលមានព្រះតម្រាស់ថា បន្ទំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ដោយខាទនីយជាដើម ដែលជាអនតិរិត្តភោជន (ទុតិយបវារណាសិក្ខាបទ) ១ ។

បីបទថា **ឯហិ អនាទរិ ភឹសា** បានដល់សិក្ខាបទដែលទ្រង់ត្រាស់ថា ឯហាវុសោ គាមា វា (ឧយ្យោជនសិក្ខាបទ) ១ អនាទរិយសិក្ខាបទ ១

ភិក្ខុភីសាបនកសិក្ខាបទ ១ ។ ពីរបទថា **អបនិធេ ច ជីវិតំ** បានដល់ ចីវរាបនិធានសិក្ខាបទ ១ សញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទ ១ ។

បីបទថា **ជានំ សប្បាណកំ កម្មំ** បានដល់ ជានំសប្បាណកឧទក-សិក្ខាបទ (សប្បាណកឧទកសិក្ខាបទ) ១ បុនកម្មាយុកោដនសិក្ខាបទ (ឧក្កោដនសិក្ខាបទ) ១ ។ បទថា **ឩនសំវាសនាសនា** បានដល់ ឩន-វីសតិវស្សសិក្ខាបទ ១ ឧក្ខិត្តសម្ភោគសិក្ខាបទ ១ នាសិតកសាមណេរ-សម្ភោគសិក្ខាបទ (កណ្ឌកសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **សហធម្មិកវិលេខា** បានដល់ សហធម្មិកវុច្ចមានសិក្ខាបទ (សហធម្មិកសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលមកថា វិលេខាយ សំវត្តន្តិ (វិលេខនសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **មោហោ អមូលកេន ច** បានដល់ សិក្ខាបទពោលអំពីត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈព្រោះក្លែងធ្វើវង្វេងនោះ (មោហនសិក្ខាបទ) និងសិក្ខាបទពោលអំពីភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស មិនមានមូល (អមូលកសិក្ខាបទ) ។

បីបទថា **កុក្កុច្ចំ ធម្មិកំ ទត្វា** បានដល់ កុក្កុច្ចឧបាទនសិក្ខាបទ (សញ្ចិច្ចសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទពោលដោយការឲ្យឆន្ទៈដើម្បីកម្មទាំង-ឡាយ ដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលតិះដៀលជាខាងក្រោយ (កម្ម-ប្បដិពាហនសិក្ខាបទ) ១ និងសិក្ខាបទពោលអំពីការឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយដល់នូវធម៌ គឺកិរិយាតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ (ទត្វាសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **បរិណាមេយ្យ បុគ្គលេ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលពោល អំពីការបង្អោនលាភសង្ឃទៅដើម្បីបុគ្គល (បរិណាមនសិក្ខាបទ) ។

បាទគាថាថា **កិន្តេ អកាលអច្ឆិន្នេ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលត្រាស់ថា កិន្តេ អយ្យេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ករិស្សតិ (ទុតិយភោជនបដិគ្គហណសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលពោលដោយការអធិដ្ឋានអកាលចីវរថា ជាកាលចីវរហើយចែកគ្នា (អាគតសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលពោលអំពីប្តូរចីវរជាមួយភិក្ខុនីផងគ្នាហើយដណ្តើមយកមកវិញ (ចីវរបរិវត្តនសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ទុគ្គហិ និរយេន ច** បានដល់ សិក្ខាបទដែលពោលអំពីការសម្តីងទោសគេ ដោយការប្រកាន់អាក្រក់ ដោយការពិចារណាខុស (បរឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលពោលអំពីការផ្តាសាដោយនរកក្តី ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ក្តី (បរអភិសបនសិក្ខាបទ) ១ ។

បីបទថា **គណំ វិភង្គំ ទុព្វលំ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលមានព្រះតម្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាធ្វើចីវរលាភរបស់គណៈឲ្យអន្តរាយទៅ (គណចីវរសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលមានព្រះតម្រាស់ថា ភិក្ខុនីណា ហាមឃាត់ការចែកចីវរដែលប្រកបដោយធម៌ (បដិពាហនសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលមានព្រះតម្រាស់ថា ភិក្ខុនីណា ញុំាំងសម័យនៃចីវរកាលឲ្យកន្លងហួសទៅដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចីវរដ៏ទុព្វល (កាលអតិក្កមនសិក្ខាបទ) ១ ។

បាទគាថាថា **កឋិនផាសុបស្សយំ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មាន

ព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណា ហាមឃាត់នូវការដកកឋិនប្រកបដោយធម៌ (កឋិនុទ្ធារសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ក្លែងធ្វើសេចក្ដីមិនសប្បាយដល់ភិក្ខុនីផងគ្នា (អផាសុករណសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យលំនៅដល់ភិក្ខុនីផងគ្នាហើយទឹងអាក់អន់ចិត្ត ក៏ទង់ទាញឯងក្ដី (និក្កឌ្ឍនសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **អក្កោសចណ្ឌី មច្ឆរី** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ជេរគំរាមភិក្ខុ (ភិក្ខុអក្កោសនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយផ្ដាសាគណៈភិក្ខុនី ដោយសេចក្ដីកាច (គណបរិភាសនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ មានសេចក្ដីកំណាញ់ត្រកូល (កុលមច្ឆរិនីសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **គព្ភិនី ច ចាយន្តិយា** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមានគភ៌ (គព្ភិនីសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីមេដោះ (បាយន្តីសិក្ខាបទ) ១ ។

ច្រើនបទថា **ទ្វេ វស្សា សិក្ខា សង្ឃេន** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយឲ្យឧបសម្បទា ដល់សិក្ខមានាដែលមិនទាន់បានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ៦ អស់ពីរវស្សា (បឋមសិក្ខមានសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ញ៉ាំងសិក្ខមានាដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ៦ អស់ពីរវស្សាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ឲ្យបានឧបសម្បទា (ទុតិយសិក្ខមានសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **តយោ ចេវ គិហិគតា** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគហិគតាមានវស្សាខ្វះពី ១២ ឆ្នាំ (បឋមគិហិគតសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគិហិគតាមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយដែលមិនបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរវស្សា (ទុតិយគិហិគតសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីគហិគតាមានវស្សាគ្រប់ ១២ ឆ្នាំហើយបានសិក្សាក្នុងធម៌ ៦ យ៉ាងអស់ពីរវស្សាហើយ ដែលសង្ឃមិនសន្មតឲ្យ (តតិយគិហិគតសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **កុមារិភូតា តិស្សោ** ច បានដល់ ស្រ្តីជាកុមារី ៣ ពួកដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ដោយន័យថា ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុមារីភូតា មានអាយុខ្វះពី ២០ ឆ្នាំ ជាដើម (បឋមកុមារិភូតសិក្ខាបទ ១ ទុតិយកុមារិភូតសិក្ខាបទ ១ តតិយកុមារិភូតសិក្ខាបទ ១) ។

បទថា **ឩនទ្វាទសសម្មតា** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ ១២ ហើយឲ្យឧបសម្បទាគេ (ឩនទ្វាទសវស្សសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយមានវស្សា ១២ បរិបូណ៌ហើយ សង្ឃមិនបានសន្មត ហើយឲ្យឧបសម្បទា (បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **អលន្តា វ សោកាវស្សំ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ កាលដែលសង្ឃនិយាយថា នែម៉ែម្ចាស់

ម៉ែមិនទាន់គួរ (ដើម្បី) ឲ្យឧបសម្បទានៅឡើយទេ (ទិយនធម្មសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ញ៉ាំងសិក្ខមានា ... ជាស្រីកាច ជាស្រីបណ្ដាលសេចក្ដីសោក ឲ្យបានឧបសម្បទា (សោកាវាសសិក្ខាបទ) ១ ។

បីបទថា **ឆន្ទា អនុវស្សា ច ទ្វេ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់សិក្ខមានា ដោយឲ្យឆន្ទៈ ឈ្មោះបារិវាសិក (បារិវាសិកសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទារាល់ឆ្នាំ (អនុវស្សសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់ស្រីពីរក្នុង ១ ឆ្នាំ (ឯកវស្សសិក្ខាបទ) ១ ។

បីបទថា **សមុដ្ឋានា តិកា កតា** សេចក្ដីថា សិក្ខាបទ ៧១ នេះចាត់ជាតិកសមុដ្ឋាន (គឺកើតដោយទ្វារ ៣) ។

[៨២៩] បីបទថា **សញ្ចរិ កុដិ វិហារោ** បានដល់ សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទ ១ សញ្ញាចិកាយកុដិសិក្ខាបទ (កុដិការសិក្ខាបទ) ១ មហល្លកវិហារករណសិក្ខាបទ (វិហារការសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ធោវនញ្ច បដិគ្គហោ** បានដល់ បុរាណចីវរសិក្ខាបទ ១ ចីវរបដិគ្គហនសិក្ខាបទ ១ ។

ពីរបទថា **វិញ្ញត្តុត្តរិ អភិហដ្ឋុំ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលពោលដោយការហាមាត់សូមចីវរ នឹងគហបតិដែលមិនមែនជាញាតិ (អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ១ និងសិក្ខាបទដែលពោលអំពីភិក្ខុត្រេកអរក្នុងចីវរឲ្យលើសជាងកំណត់នោះ (តតុត្តរិសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ឧភិន្នំ ទូតកេន ច** បានដល់ សិក្ខាបទ ២ ដែលមកហើយថា ចីវរចេតាបន្នំ ឧបក្ខដំ ហោតិ (បឋមឧបក្ខដសិក្ខាបទ) ១ និងសិក្ខាបទដែលទ្រង់ត្រាស់ថា ទូតេន ចីវរចេតាបន្នំ បហិតំណេយ្យ (ទុតិយឧបក្ខ-ដសិក្ខាបទ ឬរាជសិក្ខាបទ) ១ ។

បទទាំងឡាយថា **កោសិយា សុទ្ធទ្វេភាគា ឆព្វស្សានិ និសីទនំ** បានដល់ ៥ សិក្ខាបទ មានសិក្ខាបទដែលមកហើយថា កោសិយមិស្សកំ សន្ថតំ (កោសេយ្យសិក្ខាបទ) ១ (ឯ ៤ សិក្ខាបទទៀត គឺសុទ្ធកាឡកសិក្ខាបទ ១ ទ្វេភាគសិក្ខាបទ ១ ឆព្វស្សសិក្ខាបទ ១ និសីទនសន្ថតសិក្ខាបទ ១) ។

ពីរបទថា **វិញ្ញត្តិ រូបិកា ចេវ** បានដល់ ឯឡកលោមធោវាបនសិក្ខាបទដែលមកក្នុងគម្ពីរវិភង្គថា វិញ្ញត្តិ ឧទ្ទេសំ១ រូបិយបដិគ្គហនសិក្ខាបទ ១ ។

ពីរបទថា **ឧភោ នានប្បការកា** បានដល់ សិក្ខាបទ ២ គឺរូបិយ-សំវោហារសិក្ខាបទ និងកយវិក្កយសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **ឩនពន្ធនវស្សិកា** បានដល់ ឩនបញ្ចពន្ធនបត្តសិក្ខាបទ ១ វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទ ១ ។

ពីរបទថា **សុត្តំ វិកប្បនេន ច** បានដល់ សិក្ខាបទពោលដោយការហាមាត់សូមអំបោះឲ្យជាងតម្បាញត្បាញចីវរ (សុត្តវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទពោលដោយការចូលទៅរកជាងតម្បាញ ដល់នូវការកំណត់ក្នុងចីវរ (មហាបេសការសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **ទ្វារទានសិព្វិនី ច** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះ

ភាគត្រាស់ថា គប្បីឈរ (បូកញយៗ បាន) កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្ទឹកទ្វារ និងសន្ទឹកបង្អួច (មហល្លកវិហារសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុណាមួយ ឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ (ចីវរទានសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុណាមួយដេរឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរនូវចីវរ (ចីវរសិព្វនសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **បូវបដ្ឋយជោតិ ច** បានដល់ សិក្ខាបទពោលដោយការបវារណាដោយនំ ឬដោយសដូវផង់ ដើម្បីនាំទៅតាមប្រាថ្នា (កាណមាតាសិក្ខាបទ) ១ ចតុមាសបច្ចយបវារណាសិក្ខាបទ (មហានាមសិក្ខាបទ) ១ ជោតិ-សមាទហនសិក្ខាបទ ១ ។

ប្រើនបទថា **រតនំ សូចិ មញ្ចោច តូលំ និសីទនកណ្ឌុ ច វស្សិកា ច សុគតេន** បានដល់ រតនសិក្ខាបទ ១ និង ៧ សិក្ខាបទ គឺសូចិឃរ-សិក្ខាបទជាដើម (៦ សិក្ខាបទទៀតនោះ គឺមញ្ចសិក្ខាបទ ១ តូលោនទ្ធ-សិក្ខាបទ ១ និសីទនសិក្ខាបទ ១ កណ្ឌុបដិច្ឆាទិសិក្ខាបទ ១ វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទ ១ សុគតចីវរសិក្ខាបទ ១) ។

ប្រើនបទថា **វិញ្ញត្តិ អញ្ញចេតាបនា ទ្វេ សង្ឃិកា មហាជនិកា ទ្វេ បុគ្គលា លហុកា គរុ** បានដល់ ៩ សិក្ខាបទ មានសិក្ខាបទដែលទ្រង់ពោលថា ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនីណាមួយ សុំរបស់ដទៃ ហើយសុំរបស់ឯទៀតវិញ (អញ្ញវិញ្ញាបនសិក្ខាបទ) ១ (៨ សិក្ខាបទទៀតនោះ គឺអញ្ញចេតាបន-សិក្ខាបទ ១ បឋមសង្ឃិកចេតាបនសិក្ខាបទ ១ ទុតិយសង្ឃិកចេតាបន-សិក្ខាបទ ១ បឋមគណិកចេតាបនសិក្ខាបទ ១ ទុតិយគណិកចេតាបនសិក្ខា-

បទ ១ បុគ្គលិកចេតាបនសិក្ខាបទ ១ គរុបាវុរណសិក្ខាបទ ១ លហុបាវុរណសិក្ខាបទ ១) ។

បីបទថា **ទ្វេ វិឃាសា សាដិកា** ច បានដល់ វិឃាសសិក្ខាបទទាំង ២ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីណាមួយ ចោលខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេចោលក្តី នូវឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី សំរាមក្តី កាកអាហារក្តី ទៅខាងក្រៅជញ្ជាំងក្តី ខាងក្រៅរបងក្តី (បឋមឧច្ចារឆឌ្ឌនសិក្ខាបទ) ១ និងសិក្ខាបទដែលទ្រង់សម្តែងថា ភិក្ខុនីណាមួយចោលខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេចោលក្តី នូវឧច្ចារៈជាដើម ក្នុងទីមានវត្ថុមានពណ៌ខៀវ (ទុតិយឧច្ចារឆឌ្ឌនសិក្ខាបទ) ១ និងឧទកសាដិកសិក្ខាបទ ១ ។ បទថា **សមណចីវរេន** ច នោះ លោកពោលសំដៅយកព្រះបាលីនេះថា សមណចីវរំទទេយ្យ (ចីវរទានសិក្ខាបទ) ។

[៨៣០] បទថា **ភេទានុវត្តទុព្វចទូសទុដ្ឋុល្លទិដ្ឋិ** ច បានដល់ សង្ឃភេទសិក្ខាបទ ១ ភេទានុវត្តកសិក្ខាបទ ១ ទុព្វចសិក្ខាបទ ១ កុលទូសកសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋុល្លាបត្តិបដិច្ឆាទនសិក្ខាបទ ១ ទិដ្ឋិអប្បដិនិស្សជ្ជសិក្ខាបទ ១ ។

បីបទថា **ឆន្ទំ ឧជ្ជគ្ឃិកា ទ្វេ** ច បានដល់ សិក្ខាបទពោលដោយការមិនឲ្យឆន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ (ឆន្ទាទានសិក្ខាបទ) ១ និងការមិនសើចខ្លាំង ២ សិក្ខាបទ នឧជ្ជគ្ឃិកាយគមនសិក្ខាបទ ១ នឧជ្ជគ្ឃិកាយនិសីទនសិក្ខាបទ ១ ។ បទថា **ទ្វេ ច សទ្ទា** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ គឺអញនឹងជាអ្នកមានសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះស្រុក (អប្បសទ្ទគមនសិក្ខាបទ) ១ អង្គុយក្នុងចន្លោះស្រុក (អប្បសទ្ទនិសីទនសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **ន ព្យាហរេ** បានដល់ សិក្ខាបទ គឺអញនឹងមិននិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ (នសកពឡព្យាហរណសិក្ខាបទ) ។

ប្រើនបទថា **ឆមា នីចាសនេ ឋានំ បច្ឆតោ ឧប្បថេន ច** បានដល់សិក្ខាបទពោលដោយភិក្ខុអង្គុយត្រង់ផែនដី សម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនមានជំងឺអង្គុយលើអាសនៈ (ន ឆមាយទេសេនសិក្ខាបទ) ១ អង្គុយលើអាសនៈទាបសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនមានជំងឺ ដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ (ន នីចាសនទេសនាសិក្ខាបទ) ១ ឈរសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនមានជំងឺដែលអង្គុយ (ន ឋិតទេសនសិក្ខាបទ) ១ ដើរក្រោយសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនមានជំងឺដើរខាងមុខ (ន បច្ឆតោទេសេនសិក្ខាបទ) ១ ដើរក្រៅផ្លូវសម្តែងធម៌ដល់មនុស្សមិនមានជំងឺដើរក្នុងផ្លូវ (ន ឧប្បថទេសេន-សិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **វជ្ជានុវត្តិ គហណា** បានដល់ បារាជិករបស់ភិក្ខុនី ៣ សិក្ខាបទ គឺវជ្ជបដិច្ឆាទនសិក្ខាបទ ១ ឧក្ខិត្តានុវត្តនសិក្ខាបទ ១ ហត្ថ-គហណាទិសិក្ខាបទ ១ ។

ពីរបទថា **ឱសារេ បច្ចាចិក្ខណា** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយមិនបានប្រាប់ការកសង្ឃ មិនដឹងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់គណៈ ហើយសូត្របញ្ចូលភិក្ខុនី (ឧក្ខិត្តកឱសារណសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ខឹងអាក់អន់ចិត្ត ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំលាព្រះពុទ្ធដូច្នេះជាដើម (សិក្ខំបច្ចាចិក្ខណសិក្ខាបទ) ១ ។

ច្រើនបទថា **កិស្មឹ សំសដ្ឋា ទ្វេ វធិ** បានដល់ សិក្ខាបទច្រើនដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ដែលសង្ឃធ្វើឲ្យបាញ់ ព្រោះអធិករណ៍ណាមួយ (អធិករណកុបិតសិក្ខាបទ) ១ ចំណែកភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅច្រឡំដោយគ្រហស្ថ (បឋមបាបសមាចារ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយពោលយ៉ាងនេះថា នាងម្ចាស់ទាំងឡាយ ចូរជាអ្នកនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថចុះ (ទុតិយ-បាបសមាចារ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ វាយ តប់ ទះខ្លួនឯងហើយយំ(ភេទន-សិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **វិសិព្វេ ទុក្ខិតាយ ច** បានដល់ ២ សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ រុះខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេរុះក្តី នូវចីវររបស់ភិក្ខុនីផងគ្នា (ចីវរសិព្វនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ មិនទំនុកបម្រុងឯងក្តី មិនឲ្យអ្នកដទៃទំនុកបម្រុងក្តី នូវសហជីវិនីដែលដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ (នឧបដ្ឋាបនសិក្ខាបទ) ១ ។

ច្រើនបទថា **បុន សំសដ្ឋា ន វូបសមេ** បានដល់ សំសដ្ឋសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីណាគប្បីនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគហបតីក្តី ដោយបុត្ររបស់គហបតីក្តី ១ និងសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាដែលភិក្ខុនីពោលថា នែនាងម្ចាស់ នាងចូរមករម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ ទទួលហើយថា សាធុ ក្រោយមក ជាអ្នកមិនមានអន្តរាយ មិនញុំាងអធិករណ៍ឲ្យរម្ងាប់ (អធិករណសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **អារាមញ្ច បវារណា** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះ

មានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណា កាលដឹងហើយ មិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាន ហើយចូលទៅកាន់អារាម (អារាមបវិសនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាចាំវស្សាហើយ មិនបវារណាដោយស្ថាន ៣ ... ក្នុងឧភតោសង្ឃ (អបវា-រណាសិក្ខាបទ) ១ ។

ច្រើនបទថា **អន្វឌ្ឍមាសំ សហាជីវិនី ទ្វេ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ធម៌ ២ យ៉ាង (គឺឧបោសថ ១ ការចូលទៅរកដើម្បីឱវាទ ១) ដែលភិក្ខុនីគប្បីប្រាថ្នាចំពោះអំពីសង្ឃ រៀងរាល់កន្លះខែ (ឱវាទូបសង្កមនសិក្ខាបទ) ១ និង ២ សិក្ខាបទ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណា គប្បីញុំាងសហជីវិនី ឲ្យបួសហើយ មិនអនុគ្រោះរហូត ២ វស្សា (បឋមសហជីវិនីសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុណា គប្បីញុំាងសហជីវិនី ឲ្យបួសហើយ មិននាំទៅឯង (ទុតិយសហជីវិនីសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ចីវរំ អនុពន្ធនា** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ និយាយនឹងសិក្ខមានាថា នាង បើនាងឲ្យចីវរដល់ខ្ញុំសោត យ៉ាងនោះ ខ្ញុំនឹងញុំាងនាងឲ្យឧបសម្បទា (បឋមសិក្ខមាន-នវុត្ថាបនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណា គប្បីពោលនឹងសិក្ខមានាថា នាង បើនាងតាមបម្រើយើង អស់ ២ វស្សាសោត បើយ៉ាងនោះ ខ្ញុំនឹងញុំាងនាងឲ្យឧបសម្បទា (ទុតិយសិក្ខមាននវុត្ថាបនសិក្ខាបទ) ១ ។

ធម៌ទាំង ៣៧ នេះ (មានសមុដ្ឋាន ១ មានអង្គ ៣ គឺកាយ វាចា ចិត្ត ដូចសមនុភាសនសមុដ្ឋាន) ។

[៨៣១] បីបទថា **ឧព្ភតំ កឋិនំ តីណិ** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទខាងដើមនៃចីវរវគ្គ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា កាលបើចីវរសម្រេចហើយ កឋិនក៏ភិក្ខុដោះហើយ (កឋិនសិក្ខាបទ ១ ឧទោសិតសិក្ខាបទ ១ អកាលចីវរសិក្ខាបទ ១) ។

ពីរបទថា **បឋមំ បត្តភេសជ្ជំ** បានដល់ បត្តសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា គប្បីទុកដាក់អតិរេកបាត្របាន ១០ ថ្ងៃយ៉ាងក្រៃលែង ១ និងសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភេសជ្ជៈណាមួយ ដែលភិក្ខុមានជំងឺគប្បីឆាន់បាន (ភេសជ្ជសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **អច្ចេកញ្ចាបិ សាសង្កំ** បានដល់ អច្ចេកចីវរសិក្ខាបទ ១ សាសង្កសិក្ខាបទ ១ ដែលជាលំដាប់នៃអច្ចេកចីវរសិក្ខាបទនោះឯង ។

ពីរបទថា **បក្កមន្តេន វា ទុវេ** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកក្នុងភូតគាមវគ្គថា មិនបានរើយកគ្រឿងសេនាសនៈ មានគ្រែជាដើមនោះមកទុកដាក់ ស្រាប់តែដើរចេញទៅ (បឋមសេនាសនសិក្ខាបទ) ១ (ទុតិយសេនាសនសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ឧបស្សយំ បរម្បរា** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ គឺភិក្ខុនីឧបស្សយសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ចូលទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនី ហើយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ១ បរម្បរភោជនសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់បរម្បរភោជន ១ ។

ពីរបទថា **អនតិរិត្តំ និមន្តនា** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ គឺបឋមបវារណា-

សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អនតិរិត្តំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ១ និមន្តិតោ សភត្តោ សមានោ ១ ។

បីបទថា **វិកប្បំ រញ្ញោ វិកាលេ** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុណាវិកប្បចីវរឯង (វិកប្បនសិក្ខាបទ) ១ ដែលត្រាស់ថា (បើ) ស្តេចជាក្សត្រ (អន្តេបុរសិក្ខាបទ) ១ ដែលត្រាស់ថា ចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល (វិកាលេគាមប្បវេសនសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **វោសាសារញ្ញកេន** ច បានដល់ ២ សិក្ខាបទ គឺនប្បដិកាសេយ្យសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានភិក្ខុនីមកឈរបង្គាប់គេ ១ អរញ្ញកសេនាសនសិក្ខាបទ ដែលត្រាស់ថា ភិក្ខុណាមួយ ឥតមានជំងឺនៅក្នុងសេនាសនៈព្រៃទាំងឡាយ មានសភាពដូច្នោះ ... គេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ១ ។

ពីរបទថា **ឧស្សយា សន្និចយញ្ច** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាអ្នកប្តឹងផ្តល់ (ឧស្សយវាទិកាសិក្ខាបទ) ១ ធ្វើការសន្សំបាត្រ (បត្តសន្និចយសិក្ខាបទ) ១ ។

ច្រើនបទថា **បុរេ បច្ឆា វិកាលេ** ច បានដល់ សិក្ខាបទ ៣ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនីណាមួយ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនបាយ (អនាបុច្ឆាបក្កមនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយបាយ (អនាបុច្ឆាអភិនិសីទនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាវិកាល

(អនាបុច្ឆាសន្ទរណសិក្ខាបទ) ១ ដូច្នេះ ។

ពីរបទថា **បញ្ចាហិកា សង្កមនី** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ញុំាងវារៈនៃសង្ឃាដីឲ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃទៅ (សង្ឃាដិចារសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ទ្រទ្រង់ (ស្លៀកដណ្តប់) នូវសង្កមនីយចីវរ គឺចីវរដែលខ្លួនខ្ចីមក ដែលនឹងត្រូវសងត្រឡប់ (ចីវរសង្កមនីយសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ទ្វេបិ អាវសថេន ច** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ប្រារព្ធទីស្នាក់យ៉ាងនេះថា មិនប្រគល់អាវសថចីវរ ហើយប្រើប្រាស់ (អាវសថចីវរសិក្ខាបទ) ១ មិនប្រគល់លំនៅ ហើយចៀសចេញទៅកាន់ចារិក (អាវសថវិហារសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **បសាខេ អាសនេ ចេវ** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ពងក្តី បូសក្តី ដែលកើតត្រង់កាយខាងក្រោម (បសាខេជាតសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ មិនសូមអនុញ្ញាតជាមុន អង្គុយលើអាសនៈខាងមុខភិក្ខុ (អនាបុច្ឆាសិក្ខាបទ) ១ ។

សិក្ខាបទ ២៩ នេះ កើតដោយកាយ និងវាចា តែមិនកើតដោយចិត្ត និងកើតអំពីទ្វារទាំង ៣ គ្រប់សិក្ខាបទ រួមទាំងកឋិនសិក្ខាបទផង មានសមុដ្ឋាន ២ ស្មើគ្នា ។

[៨៣២] បីបទថា **ឯឡកលោមា ទ្វេ សេយ្យា** បានដល់ ឯឡកលោមសិក្ខាបទ ១ និងសហសេយ្យសិក្ខាបទ ២ ។

បទថា **អាហច្ចបិណ្ឌភោជនំ** បានដល់ អាហច្ចបាទកសិក្ខាបទ (វេហាសកុដិសិក្ខាបទ) និងអាវសថបិណ្ឌភោជនសិក្ខាបទ (អាវសថ-បិណ្ឌសិក្ខាបទ) ។

បទថា **គណវិកាលសន្និធិ** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ គឺគណភោជន-សិក្ខាបទ ១ វិកាលភោជនសិក្ខាបទ ១ សន្និធិការកសិក្ខាបទ ១ ។

បទថា **ទន្តពោណអចេលកា** បានដល់ ទន្តបោណសិក្ខាបទ ១ អចេលកសិក្ខាបទ ១ ។

បីបទថា **ឧយ្យុត្តំ វសេ ឧយ្យោធិ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ (ឧយ្យុត្ត-សិក្ខាបទ) ១ ត្រូវនៅក្នុងកងទ័ព (សេនាវាសសិក្ខាបទ) ១ ទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងក្តី ទីដែលគេត្រួតពលក្តី ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពក្តី ទីសម្រាប់ចាត់ក្បួនទ័ពក្តី (ឧយ្យោធិកសិក្ខាបទ) ១ ។

បីបទថា **សុរា ឱរេន ន្ហាយនា** បានដល់ សុរាបានសិក្ខាបទ ១ ឱរេនឌ្ឍមាសន្ហានសិក្ខាបទ (ន្ហានសិក្ខាបទ) ១ ។

បីបទថា **ទុព្វណ្ណេ ទ្វេ ទេសនិកា** បានដល់ សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា តិណ្ណំ ទុព្វណ្ណករណានំ (ទុព្វណ្ណករណសិក្ខាបទ) ១ បដិ-ទេសនីយ ២ សិក្ខាបទដ៏សេសអំពីដែលត្រាស់ហើយ ១ (អញ្ញាតិកាយ-សិក្ខាបទ សេក្ខសម្មតិសិក្ខាបទ) ។

ពីរបទថា **លសុណុត្តិដ្ឋេ នច្ចនា** បានដល់ លសុណសិក្ខាបទ ១ និង

សិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ចូលទៅបដិបត្តិភិក្ខុកំពុងឆាន់ ដោយទឹកឆាន់ក្តី ដោយការបក់ផ្លិតក្តី (ឧបតិដ្ឋនសិក្ខាបទ) ១ និងទៅដើម្បីមើលរបាំក្តី ច្រៀងក្តី ប្រគំក្តី (នច្ចគីតសិក្ខាបទ) ១ ។

បន្ទាប់អំពីនេះទៅ ព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យទាំងឡាយ រចនាឃ្លៀងឃ្លាតបាលី អ្នកសិក្សាគប្បីជ្រាបលំដាប់ក្នុងបទថា **ឆ្ហាធំ អត្ថរណំ សេយ្យា** ជាដើមនេះ ដូចសេចក្តីដែលខ្ញុំអធិប្បាយ (តទៅ) ។

បីបទថា **ឆ្ហាធំ អត្ថរណំ សេយ្យា** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាអាក្រាតកាយងូតទឹក (នគ្គសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីពួកណា គប្បីប្រើសំពត់ក្រាលដេក និងសំពត់ដណ្តប់តែមួយដេកជាមួយគ្នា (ឯកត្ថរណតុវដ្តនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីពួកណា ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាពីររូប (ឯកមញ្ចតុវដ្តនសិក្ខាបទ) ១ ។

បីបទថា **អន្តោរដ្ឋេ តថា ពហិ** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ មិនមានពួក ត្រាច់ចារិកទៅ ... ក្នុងទីដែលគេដឹងថា គួររង្កៀសខាងក្នុងដែន (អន្តោរដ្ឋសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ មិនមានពួក ត្រាច់ចារិកទៅ ... ក្នុងទីដែលគេដឹងថា គួររង្កៀសក្រៅដែន (តិរោរដ្ឋសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **អន្តោវស្សំ ចិត្តាគារំ** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិកខាងក្នុងវស្សា (អន្តោវស្សសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ទៅដើម្បីមើលដំណាក់ក្រសាល

របស់ស្ដេចក្ដី រោងដ៏វិចិត្រក្ដី សួនក្ដី ឧទ្យានក្ដី ស្រះបោក្ខរណីក្ដី (រាជាគារសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **អាសន្ទិំ សុត្តកន្តនា** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណា ប្រើប្រាស់អាសន្ទិក្ដី បល្ល័ង្កក្ដី (អាសន្ទិបរិភុញ្ជនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយការអំបោះ (សុត្តកន្តនសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **វេយ្យាវច្ចំ សហាត្ថា ច** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ធ្វើការបម្រើគ្រហស្ថ (គិហិវេយ្យាវច្ចសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ឲ្យខាទនីយ ឬភោជនីយដល់គ្រហស្ថក្ដី ដល់បរិព្វាជកក្ដី ដល់បរិព្វាជិកាក្ដី ដោយដៃខ្លួនឯង (ភោជនទានសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **អភិក្ខុកាវាសេន ច** នោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកសិក្ខាបទនេះថា ភិក្ខុនីណាមួយ នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមិនមានភិក្ខុ (អភិក្ខុកាវាសសិក្ខាបទ) ។

បីបទថា **ឆត្តំ យានញ្ច សង្ឃាដឹ** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណា មិនអាពាធ ទ្រទ្រង់ឆត្រ និងស្បែកជើង (ឆត្តុបាហនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ មិនមានជំងឺ ទៅដោយយាន (យានសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ពាក់ខ្សែក្រវាត់ (សង្ឃាណិសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **អលង្ការំ គន្ធវាសិតំ** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាមួយ ប្រើប្រាស់គ្រឿងអលង្ការរបស់ស្រី

(ឥត្ថាលង្ការសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ផ្ងូតទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប និង គ្រឿងលាប (គន្ធវណ្ណកសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ផ្ងូតទឹកដោយ គ្រឿងអប់ និងគ្រឿងលម្អិត (វាសិតកសិក្ខាបទ) ១ ។

ដោយបទថា **ភិក្ខុនី** ជាដើម ត្រាស់ ៤ សិក្ខាបទ មានសិក្ខាបទថា ភិក្ខុនីណា ប្រើភិក្ខុនីឲ្យរឹតក្តី ប្របាច់ក្តីជាដើម (ភិក្ខុនូម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១ សិក្ខមានុម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១ សាមណេរិយុម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១ គិហិនិ-យុម្មទ្ទាបនសិក្ខាបទ ១) ។

ពីរបទថា **អសង្កច្ចិកា អាបត្តិ** បានដល់ អាបត្តិដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីណា មិនមានសំពត់ចោមពុង ចូលទៅកាន់ស្រុក ភិក្ខុនីនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ (អសង្កច្ចិកសិក្ខាបទ) ។

បាទគាថាថា **ចត្តារីសា ចតុត្តរិ** បានដល់ សិក្ខាបទទាំង ៤៤ នេះ ។

ប្រើនបទថា **កាយេន ន វាចាចិត្តេន កាយចិត្តេន ន វាចតោ** សេចក្តីថា កើតអំពីកាយ និងកើតអំពីកាយចិត្ត មិនកើតអំពីវាចាចិត្ត មិន កើតអំពីវាចា ។

ពាក្យថា គ្រប់សិក្ខាបទមានសមុដ្ឋាន ២ ឈ្មោះថា ឯឡកលោម-សមុដ្ឋានស្មើគ្នានេះ មានអត្ថជាក់ច្បាស់ហើយ ។

[៨៣៣] ពីរបទថា **បឧញ្ញត្រ អសម្មតា** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុណាមួយ ញុំាងអនុបសម្បន្នឲ្យពោលធម៌ ដោយបទ (បទសោធម្មសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុណាគប្បីសម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម

ក្រៃលែងជាង ៥-៦ ម៉ាត់ វៀរតែបុរសដែលដឹងក្តីអង្គុយជិត (ធម្មទេសនា-សិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុណាមួយ សង្ឃមិនបានសន្មត ហើយប្រដៅពួកភិក្ខុនី (ឱវាទសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **តថា អត្ថង្គតេន ច** នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកសិក្ខាបទនេះថា កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ទូន្មានពួកភិក្ខុនី (អត្ថង្គត-សិក្ខាបទ) ។

ពីរបទថា **តិរច្ឆានវិជ្ជា ទ្វេ** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីណាមួយ រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា (តិរច្ឆានវិជ្ជាបរិយាបុណនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ បង្រៀនតិរច្ឆានវិជ្ជា (តិរច្ឆាន-វិជ្ជាវាចនសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **អនោកាសេ ច បុច្ឆនា** នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សំដៅយកសិក្ខាបទនេះថា ភិក្ខុនីណាមួយ សួរបញ្ហាជាមួយភិក្ខុ ដែលខ្លួនមិនសូមឱកាសជាមុន (បញ្ហាបុច្ឆនសិក្ខាបទ) ។

[៨៣៤] ពីរបទថា **អទ្ធានណាវំ បណីតំ** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុណាមួយ បបួលគ្នា ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយរួមគ្នាជាមួយភិក្ខុនី (សំវិធានសិក្ខាបទ) ១ បបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកតែមួយជាមួយភិក្ខុនី (នាវាភិរុហនសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុណាមួយ មិនមានជំងឺ សូមបណីតភោជនដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ (បណីត-ភោជនសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **មាតុគាមេន សង្ឃរេ** បានដល់ សិក្ខាបទ គឺបបួលគ្នាហើយទៅជាមួយមាតុគ្រាម (សំវិធានសិក្ខាបទ) ១ និងឲ្យគេដករោមក្នុងទីបង្កៀត (សម្ពាធលោមសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ធញ្ញំ និមន្តិតា ចេវ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលត្រាស់ថា ភិក្ខុនីណាគប្បីសូមឯងក្តី នូវស្រូវ (អាមកធញ្ញសិក្ខាបទ) ១ ភិក្ខុនីណាមួយ ទទួលនិមន្តន៍ហើយក្តី ហាមភោជនហើយក្តី គប្បីទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ និងភោជនីយ (បវារិតសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **អដ្ឋ ច** បានដល់ បដិទេសនីយ ៨ សិក្ខាបទ ដែលត្រាស់ដើម្បីភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។

[៨៣៥] ពីរបទថា **ថេយ្យសត្ថំ ឧបស្សុតិំ** បានដល់ ២ សិក្ខាបទ គឺបបួល ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយពួកឈ្មួញរទេះដែលជាឈ្មួញចោរ (ថេយ្យ-សត្ថសិក្ខាបទ) ១ ទៅឈរឯបស្តាប់ (ឧបស្សុតិកសិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **សូបវិញ្ញាបនេន ច** នេះ ត្រាស់សំដៅយក ការហាមាត់សូមនូវសម្ល និងបាយ (នសូបោទនវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ) ។

បីបទថា **រត្តិ ឆន្នញ្ច ឱកាសំ** បានដល់ ៣ សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីណាមួយ ឈររួមក្តី ចរចាតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ជាមួយបុរសក្នុងរាត្រីងងឹត មិនមានភ្លើង (រត្តន្ធការសិក្ខាបទ) ១ ក្នុងឱកាសកំបាំង (បដិច្ឆន្នោកាសសិក្ខាបទ) ១ ក្នុងទីវាល (អជ្ឈោកាសសល្លបន-សិក្ខាបទ) ១ ។

បទថា **ព្យូហេន សត្ថមា** នេះ សំដៅយកសិក្ខាបទដែលមកជាលំដាប់នៃសិក្ខាបទនោះឯងថា ជាមួយបុរសត្រង់ផ្លូវ ឬត្រង់ច្រកទាល់ (ទុតិយិកឧយ្យោជនសិក្ខាបទ) ។

[៨៣៦] ធម្មទេសនសមុដ្ឋាន មាន ១១ សិក្ខាបទ ឆាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។ (១១ សិក្ខាបទនោះ គឺ ន ឆត្តបាណិទេសន ១ ន ទណ្ឌបាណិទេសន ១ ន សត្ថបាណិទេសន ១ ន អាវុធបាណិទេសន ១ ន បាទុការុឡ្ហទេសន ១ ន ឧបាហនទេសន ១ ន យានគតទេសន ១ ន សយនគតទេសន ១ ន បល្លត្ថិកទេសន ១ ន វេដ្ឋិតសីសទេសន ១ ន ឱគុណ្ឋិតសីសទេសន ១) ។ គប្បីជ្រាបសមុដ្ឋានដែលលាយគ្នាមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

[៨៣៧] និយតសមុដ្ឋាន មាន ៣ យ៉ាង និយតសមុដ្ឋាននោះមានចំពោះតែមួយសិក្ខាបទៗ ប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីសម្តែងនិយតសមុដ្ឋាននោះចំពោះផ្នែក ទើបត្រាស់បទថា **ភូតំ កាយេន ជាយតិ** ជាដើម បទនោះរាក់ទាំងអស់ហើយ ។

[៨៤០] បទថា **ឆេត្តិធម្មានុលោមិកំ** បានដល់ អនុលោមដល់ធម៌ពោល គឺបាលីនៃវិន័យ ។

សមុដ្ឋានសីសៈ ចប់

វិនយបិដក

កតិបុច្ឆាវារៈ

[៨៤១] (សួរថា) អាបត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ កងនៃអាបត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ វិនីតវត្ថុ មានប៉ុន្មាន ។ សេចក្តីមិនគោរព មានប៉ុន្មាន ។ សេចក្តីគោរព មានប៉ុន្មាន ។ វិនីតវត្ថុ មានប៉ុន្មាន ។ វិបត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ មានប៉ុន្មាន ។ មូលនៃវិវាទ មានប៉ុន្មាន ។ មូលនៃអនុវាទ មានប៉ុន្មាន ។ សារាណីយធម៌ មានប៉ុន្មាន ។ ភេទករវត្ថុ (រឿងដែលធ្វើឲ្យបែកគ្នា) មានប៉ុន្មាន ។ អធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈ មានប៉ុន្មាន ។

[៨៤២] (ឆ្លើយថា) អាបត្តិ មាន ៥ ។ កងនៃអាបត្តិ មាន ៥ ។ វិនីតវត្ថុ មាន ៥ ។ អាបត្តិ មាន ៧ ។ កងនៃអាបត្តិ មាន ៧ ។ វិនីតវត្ថុ មាន ៧ ។ សេចក្តីមិនគោរព មាន ៦ ។ សេចក្តីគោរព មាន ៦ ។ វិនីតវត្ថុ មាន ៦ ។ វិបត្តិ មាន ៤ ។ សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ មាន ៦ ។ មូលនៃវិវាទ មាន ៦ ។ មូលនៃអនុវាទ មាន ៦ ។ សារាណីយធម៌ មាន ៦ ។ ភេទករវត្ថុ មាន ១៨ ។ អធិករណ៍ មាន ៤ ។ សមថៈ មាន ៧ ។

[៨៤៣] អាបត្តិ ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (អាបត្តិ ៥) គឺអាបត្តិបារាជិក ១ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ អាបត្តិបាដិទេសនីយ ១ អាបត្តិទុក្កដ ១ ។ នេះជាអាបត្តិ ៥ ។

[៨៤៤] កងនៃអាបត្តិទាំង ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (កងនៃអាបត្តិ ៥) គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិក ១ កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១

កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយ ១ កងនៃអាបត្តិទុក្កដ ១ ។ នេះជាកងនៃអាបត្តិ ៥ ។

[៨៤៥] វិនីតវត្ថុមាន ៥ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (វិនីតវត្ថុ ៥) គឺកិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាងចាកកងនៃអាបត្តិទាំង ៥ គឺថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវកងអាបត្តិ) មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ មិនកន្លងនូវដែន (នៃអាបត្តិ) សម្រាប់បង់នូវកងនៃអាបត្តិ ។ នេះជាវិនីតវត្ថុ ៥ ។

[៨៤៦] អាបត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ អាបត្តិ ៧ គឺអាបត្តិបារាជិក ១ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១ អាបត្តិថុល្លច្ច័យ ១ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ អាបត្តិបាដិទេសនីយ ១ អាបត្តិទុក្កដ ១ អាបត្តិទុព្ភាសិត ១ ។ នេះជាអាបត្តិ ៧ ។

[៨៤៧] កងនៃអាបត្តិ ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (កងនៃអាបត្តិ ៧) គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិក ១ កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ១ កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ១ កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយ ១ កងនៃអាបត្តិទុក្កដ ១ កងនៃអាបត្តិទុព្ភាសិត ១ ។ នេះជាកងនៃអាបត្តិ ៧ ។

[៨៤៨] វិនីតវត្ថុមាន ៧ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (វិនីតវត្ថុមាន ៧) គឺកិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាងចាកកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ គឺថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវកងនៃអាបត្តិ)

មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ មិនកន្លងនូវដែន (នៃអាបត្តិ) សម្ងាប់បង់នូវកងនៃអាបត្តិ ។ នេះជាវិនីតវត្ថុ ៧ ។

[៨៤៩] សេចក្ដីមិនគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្ដេចខ្លះ ។ (សេចក្ដីមិនគោរព ៦) គឺការមិនគោរពព្រះពុទ្ធ ១ មិនគោរពព្រះធម៌ ១ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ១ មិនគោរពសិក្ខា ១ មិនគោរពសេចក្ដីមិនប្រមាទ ១ មិនគោរពការបដិសណ្ឋារៈ ១ ។ នេះជាសេចក្ដីមិនគោរព ៦ ។

[៨៥០] សេចក្ដីគោរព ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្ដេចខ្លះ ។ (សេចក្ដីគោរព ៦) គឺការគោរពព្រះពុទ្ធ ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសេចក្ដីមិនប្រមាទ ១ គោរពក្នុងការបដិសណ្ឋារៈ ១ ។ នេះជាសេចក្ដីគោរព ៦ យ៉ាង ។

[៨៥១] វិនីតវត្ថុ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្ដេចខ្លះ ។ (វិនីតវត្ថុ ៦) គឺកិរិយាវៀរឲ្យឆ្ងាយ វៀរឲ្យស្រឡះ វៀរចំពោះ ចៀសវាងចាកសេចក្ដីមិនគោរពទាំង ៦ គឺថា កិរិយាមិនធ្វើ មិនបង្កើត (នូវសេចក្ដីមិនគោរព) មិនឲ្យត្រូវ មិនកន្លងនូវដែន (នៃសេចក្ដីមិនគោរព) សម្ងាប់បង់នូវអគារវៈ ។ នេះជាវិនីតវត្ថុ ៦ ។

[៨៥២] វិបត្តិ ៤ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្ដេចខ្លះ ។ វិបត្តិ ៤ គឺសីលវិបត្តិ ១ អាចារវិបត្តិ ១ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ អាជីវវិបត្តិ ១ ។ នេះជាវិបត្តិ ៤ ។

[៨៥៣] សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្ដេចខ្លះ ។ (សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦) គឺអាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពី

វាចា មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវាចា មិនកើតឡើងអំពីកាយ មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង អំពីវាចាផង មិនកើតឡើងអំពីចិត្ត ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង អំពីចិត្តផង មិនកើតឡើងអំពីវាចា ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីវាចាផង អំពីចិត្តផង មិនកើតឡើងអំពីកាយ ១ អាបត្តិកើតឡើងអំពីកាយផង អំពីវាចាផង អំពីចិត្តផង ១ ។ នេះជាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ ។

[៨៥៤] មូលនៃវិវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (មូលនៃវិវាទទាំង ៦) គឺភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុណាជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ។ ភិក្ខុណាមិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។បេ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកញុំាងវិវាទឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទណាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវ

ព្យាយាមលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយ មិនបានពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទ មានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវប្រតិបត្តិដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន និងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែលមិនឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀត រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យខាងមុខនៅមានទៀត ភិក្ខុជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន (ប្រណាំងវាសនា) ។បេ។ ជាអ្នកច្រណែន ជាអ្នកកំណាញ់ ជាអ្នកអួតអាង លាក់ពុត ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុណាជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនឱនលំទោនក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឱនលំទោនក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ។ ភិក្ខុណាមិនគោរព មិនឱនលំទោនក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។បេ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ញុំាងវិវាទឲ្យកើត

ឡើងក្នុងសង្ឃ ។ វិវាទណាប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន និងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនបានពិចារណាឃើញនូវមូលនៃវិវាទមានសភាពយ៉ាងនេះក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន និងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះបង់នូវមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនុ៎ះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ការដែលមិនឲ្យមូលនៃវិវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន រមែងបានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ នេះជាមូលនៃវិវាទ ៦ ។

[៨៥៥] មូលនៃអនុវាទ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (មូលនៃអនុវាទ ៦ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុណាជាអ្នកក្រោធ ចងនូវសេចក្តីក្រោធទុក ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុង

ព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ ក្នុងសិក្ខាផង ។ ភិក្ខុណាជាអ្នកមិនគោរព មិនឱនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។បេ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ញុំាងអនុវាទឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។ អនុវាទណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនមែនជាសេចក្តីចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តានខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវព្យាយាមដើម្បីលះបង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះឯងក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន និងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណាឃើញនូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវប្រតិបត្តិដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន និងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះបង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនុ៎ះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ការដែលមិនឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតទៀតបាន រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ

ជាអ្នកលុបគុណគេ ជាអ្នកលើកខ្លួន ។បេ។ ជាអ្នកច្រណែន ជាអ្នកកំណាញ់ ជាអ្នកអួតអាង ជាអ្នកលាក់ពុត ជាអ្នកមានប្រាថ្នាដ៏លាមក មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ជាអ្នកប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ។ ភិក្ខុណា ដែលប្រកាន់តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ទាំងប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព មិនឪនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង មិនគោរព មិនឪនលំទោនក្នុងព្រះធម៌ផង មិនគោរព មិនឪនលំទោនក្នុងព្រះសង្ឃផង មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ។បេ។ ភិក្ខុណាមិនគោរព មិនឪនលំទោន ក្នុងព្រះសាស្តាផង ក្នុងព្រះធម៌ផង ។បេ។ ក្នុងព្រះសង្ឃផង ។បេ។ មិនធ្វើឲ្យបរិបូណ៌ក្នុងសិក្ខាផង ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ញុំាងអនុវាទឲ្យកើតឡើងក្នុងសង្ឃ ។ អនុវាទណាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើន ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ។ បើអ្នកទាំងឡាយពិចារណាឃើញនូវមូលនៃអនុវាទមានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវព្យាយាមលះបង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះឯង ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន និងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះចេញ បើអ្នកទាំងឡាយមិនពិចារណាឃើញនូវមូលនៃអនុវាទ មានសភាពយ៉ាងនេះ ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ឬក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួនក្តី ក្នុងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ឬក្នុងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃក្តី អ្នកទាំងឡាយត្រូវ

ប្រតិបត្តិដើម្បីកុំឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតបាន ក្នុងសន្តាននៃខ្លួន និងសន្តាននៃបុគ្គលដទៃ ក្នុងបរិសទ្យនៃខ្លួន និងបរិសទ្យនៃបុគ្គលដទៃនោះ ។ ការលះបង់នូវមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនុ៎ះ រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ ការដែលមិនឲ្យមូលនៃអនុវាទដ៏លាមកនុ៎ះ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអនាគតបាន រមែងមានដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។ នេះជាមូលនៃអនុវាទ ៦ យ៉ាង ។

[៨៥៦] សារាណីយធម៌ ៦ ក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (សារណីយធម៌ ៦ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បានតាំងកាយកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថាជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរឭក ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថាធ្វើនូវសេចក្តីគោរព ដល់សព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ (ក្នុងសាសនានេះ) បានតាំងវចីកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរឭក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា ភិក្ខុ (ក្នុងសាសនានេះ) បានតាំងមនោកម្មប្រកបដោយមេត្តា ក្នុងពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គល ទាំងក្នុងទី

ចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯងឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរឭក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីសេចក្តីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា លាភណាដែលប្រកបដោយធម៌ បានមកដោយធម៌ ដោយហោចទៅសូម្បីគ្រាន់តែអាហារបិណ្ឌបាត ភិក្ខុអ្នកមិនទាន់បានបរិភោគ ទាំងមិនទាន់បានចែកលាភដូច្នោះនៅឡើយ ជាអ្នកបរិភោគសាធារណៈ (ជាមួយ) នឹងសព្រហ្មចារីបុគ្គល អ្នកមានសីលទាំងឡាយ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរឭក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីការមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ មានពាក្យតទៅទៀតថា សីលណាដែលមិនដាច់ មិនធ្លុះ មិនពពាល មិនពព្រុស ជាសីលល្អ ជាសីលដែលអ្នកប្រាជ្ញសរសើរ ជាសីលដែលតណ្ហា និងទិដ្ឋិមិនបានប៉ះពាល់ ជាសីលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ[១] ភិក្ខុជាអ្នកមានសីលស្មើគ្នាក្នុងសីលទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ជាមួយនឹងសព្រហ្មចារីបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯងឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរឭក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បី

១- មើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ពាក្យតទៅទៀតថា ទិដ្ឋិណាដ៏ប្រសើរ ជាទីនាំសត្វចេញចាកវដ្តទុក្ខរបស់បុគ្គលអ្នកធ្វើយ៉ាងនោះ ដើម្បីជាទីអស់ទៅនៃកងទុក្ខ ដោយប្រពៃ ភិក្ខុប្រកបដោយសេចក្តីយល់ឃើញស្មើគ្នាដោយទិដ្ឋិមានសភាព ដូច្នោះ (ជាមួយ) នឹងសព្រហ្មចារីបុគ្គល ទាំងក្នុងទីចំពោះមុខ ទាំងក្នុងទីកំបាំងមុខ ធម៌នេះឯង ឈ្មោះថា ជាធម៌ដែលបុគ្គលគប្បីរឭក ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវសេចក្តីគោរពដល់សព្រហ្មចារីបុគ្គល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសង្គ្រោះ ដើម្បីមិនវិវាទ ដើម្បីការព្រមព្រៀង ដើម្បីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ នេះជាសារាណីយធម៌ ៦ ។

[៨៥៧] ភេទករវត្ថុ ១៨ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ ។ (ភេទករវត្ថុ ១៨ នោះ គឺ) ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈ មិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ សម្តែងនូវធម្មវិន័យដែលតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល ថាតថាគតបានសម្តែងបានពោល ១ សម្តែងនូវធម្មវិន័យដែលតថាគតបានសម្តែង បានពោលថាតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល ១ សម្តែងនូវវត្តដែលតថាគត មិនបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមក ១ សម្តែងនូវវត្តដែលតថាគតបានសន្សំមកហើយ ថាជាវត្តដែលតថាគត មិនបានសន្សំមកហើយ ១ សម្តែងនូវសិក្ខាបទ ដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ថាតថាគតបានបញ្ញត្ត ១ សម្តែងនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្ត ថាតថាគតមិនបាន

បញ្ញត្ត ១ សម្តែងនូវអាបត្តិថាជាអនាបត្តិ ១ សម្តែងនូវអនាបត្តិថាជាអាបត្តិ ១ សម្តែងនូវលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ ១ សម្តែងនូវគរុកាបត្តិ ថាជាលហុ-កាបត្តិ ១ សម្តែងនូវសាវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ ១ សម្តែងនូវអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ ១ សម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ សម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ ។ នេះជាភេទករវត្ថុ ១៨ ។

[៨៥៨] អធិករណ៍ ៤ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (អធិករណ៍ ៤ នោះគឺ) វិវាទាធិករណ៍ ១ អនុវាទាធិករណ៍ ១ អាបត្តា-ធិករណ៍ ១ កិច្ចាធិករណ៍ ១ ។ នេះជាអធិករណ៍ ៤ ។

[៨៥៩] សមថៈ ៧ ដែលមកក្នុងមាតិកាទាំងនោះដូចម្តេចខ្លះ ។ (សមថៈ ៧ នោះ គឺ) សម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ យេភុយ្យសិកា ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ នេះជាសមថៈ ៧ ។

កតិបុច្ឆាវារៈ ចប់

ឧទ្ទាននៃកតិបុច្ឆាវារៈនោះដូច្នេះ

[៨៦០] និយាយពីអាបត្តិ ១ កងនៃអាបត្តិ ១ វត្ថុ
ដែលព្រះអង្គទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ ១ អាបត្តិ ៧ យ៉ាង ១
និងកងនៃអាបត្តិ ៧ ទៀត ១ វត្ថុដែលព្រះអង្គទ្រង់
វិនិច្ឆ័យហើយ ៧ ទៀត ១ អគារវៈ ១ គារវៈជាមូល

១ វត្ថុដែលព្រះអង្គ ទ្រង់វិនិច្ឆ័យហើយ ៦ ទៀត ១ វិបត្តិ ១ សមុដ្ឋាន (នៃអាបត្តិ) ១ វិវាទមូល ១ អនុវាទមូល ១ សារាណីយធម៌ ១ ភេទករវត្ថុ ១ អធិករណ៍ ១ ។ សមថៈ ៧ ដែលលោកពោលហើយ រួមជាបទ ១៧ នេះឯង ។

អដ្ឋកថា

កតិបុច្ឆាវារៈ

[៨៤១] ឥឡូវនេះ ព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យទាំងឡាយ តាំងបទមាតិកាដោយន័យ មានបទថា **កតិ អាបត្តិយោ** ជាដើម ហើយពោលវិភង្គដោយអំណាចនិទ្ទេស និងបដិនិទ្ទេស ដើម្បីឲ្យកើតការឈ្លាសក្នុងចំណែកទាំងឡាយ មានអាបត្តិជាដើម ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **កតិ អាបត្តិយោ** ជាពាក្យសួរដល់អាបត្តិដែលមកក្នុងមាតិកា និងក្នុងវិភង្គ ។ ក្នុងបទទី ២ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ពិតហើយ ក្នុងបទទី ២ នេះ អាបត្តិពុំមានសេសសល់នោះឯង លោកហៅថា កង ដោយអំណាចនៃពួក ។ បទថា **វិនីតវត្ថូនិ** ជាពាក្យសួរការរម្ងាប់អាបត្តិទាំងនោះ ។ ពិតហើយ បីបទថា **វិនីតំ វិនយោ វូបសមោ** នេះ ដោយអត្ថក៏ដូចគ្នា ។ អត្ថនៃបទក្នុងបទថា **វិនីតវត្ថូនិ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ វត្ថុជាគ្រឿងកម្ចាត់អាបត្តិនោះឯង ឈ្មោះថា វិនីតវត្ថុ ។

ឥឡូវនេះ កាលអគារវៈណាមាន ទើបអាបត្តិមាន កាលអគារវៈទាំង-ឡាយណាមិនមាន អាបត្តិរមែងមិនមាន ដើម្បីសម្តែងអគារវៈទាំងនោះ ទើបលោកពោលពាក្យសួរ ២ សំណួរថា **កតិ អគារវា** ជាដើម ។ ឯបទថា **វិនីតវត្ថូនិ** នេះ ជាពាក្យសួរដល់ការកម្ចាត់អគារវៈទាំងនោះ ។

ព្រោះអាបត្តិទាំងនោះ ដែលរាប់ថាមិនដល់នូវការវិបត្តិ រមែងមិនមាន ដូច្នោះ បទថា **កតិ វិបត្តិយោ** នេះ ទើបជាពាក្យសួរដល់ការមានអាបត្តិ

នៃអាបត្តិទាំងឡាយ ។

បទថា **កតិ អាបត្តិសមុដ្ឋានា** នេះ ជាពាក្យសួរដល់សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំងនោះឯង ។

បទថា **វិវាទមូលានិ អនុវាទមូលានិ** ទាំងនេះ ជាពាក្យសួរដល់មូលនៃវិវាទ និងអនុវាទដែលមកដោយពាក្យថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ ។ បទថា **សារាណីយា ធម្មា** នេះ ជាពាក្យសួរដល់ធម៌ ដែលធ្វើការមិនមាននៃមូលរបស់វិវាទ និងអនុវាទ ។

បទថា **ភេទករវត្ថូនិ** នេះ ជាពាក្យសួរដល់វត្ថុ ដែលញុំាងនូវការបែកបាក់ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកថា អធិករណ៍ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីបែកគ្នាជាដើមក្តី ។ បទថា **អធិករណានិ** នេះ ជាពាក្យសួរដល់ធម៌ដែលកើតឡើងក្នុងកាលមានភេទករវត្ថុ ។ បទថា **សមថា** នេះ ជាពាក្យសួរដល់ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិករណ៍ទាំងនោះឯង ។

[៨៤២] បទថា **បញ្ច អាបត្តិយោ** ត្រាស់ដោយអំណាចអាបត្តិដែលមកក្នុងមាតិកា ។ បទថា **សត្ត** ទ្រង់ត្រាស់ដោយអំណាចអាបត្តិដែលមកក្នុងវិភង្គ ។

[៨៤៥] ដែលឈ្មោះថា **អារតិ** ព្រោះវិគ្គហៈថា វៀរឆ្ងាយចាកកងអាបត្តិទាំងនោះ ម្យ៉ាងទៀត ធម្មជាតដែលវៀរ ដូចជាពកាំងចាកអាបត្តិទាំងនោះ ឈ្មោះ អារតិ ។

បទថា **វិរតិ** ព្រោះវិគ្គហៈថា វៀរចាកកងអាបត្តិទាំងនោះ ។

ដែលឈ្មោះថា **បដិវិរតិ** ព្រោះវិគ្គហៈថា វៀរចំពោះនីមួយៗ ចាក កងអាបត្តិទាំងនោះ ។ ដែលឈ្មោះថា **វេរមណី** ព្រោះវិគ្គហៈថា បណ្តេញ បង់វៀរ គឺញុំាងវៀរឲ្យសាបសូន្យ ។ ដែលឈ្មោះថា **អកិរិយា** ព្រោះ វិគ្គហៈថា វិរតិនោះ ជាហេតុដែលភិក្ខុមិនធ្វើនូវកងអាបត្តិទាំងនោះ ។

ដែលឈ្មោះថា **អករណំ** ព្រោះជាសត្រូវចំពោះការធ្វើនូវកងនៃអាបត្តិ ដែលគប្បីកើតឡើង ក្នុងកាលវិរតិនោះមិនមាន ។ ដែលឈ្មោះថា **អនជ្ឈា-បត្តិ** ព្រោះជាសត្រូវចំពោះការត្រូវនូវគំនរអាបត្តិ ។

ដែលឈ្មោះថា **វេលា** ព្រោះជាហេតុបំផ្លាញ អធិប្បាយថា ព្រោះជា ហេតុធ្វើឲ្យខ្ទេចខ្ទី គឺព្រោះជាហេតុនៃការវិនាស ។

ដែលឈ្មោះថា **សេតុ** ព្រោះវិគ្គហៈថា ចងទុក គឺដោតទុក បានដល់ ឃុំគ្រងទុកនូវផ្លូវដែលជាទីចេញទៅ ។ បទថា **សេតុ** នេះ ជាឈ្មោះនៃកង អាបត្តិទាំងឡាយ **សេតុ** នោះ ដែលភិក្ខុរមែងប្រហារដោយវិរតិនោះ ព្រោះ ដូច្នោះ ទើបវិរតិនោះ ឈ្មោះថា **សេតុឃាតោ** ។

សូម្បីក្នុងនិទ្ទេសនៃវិនីតវត្ថុដ៏សេសទាំងឡាយ ក៏មានន័យដូច្នេះឯង ។

[៨៤៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ពុទ្ធេ អគារវោ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បុគ្គលណាមួយ កាលព្រះពុទ្ធទ្រង់គង់នៅ មិនទៅកាន់ទីបម្រើ កាលព្រះ សម្ពុទ្ធបរិនិព្វានហើយ មិនទៅកាន់ចេតិយដ្ឋាន ពោធិស្ថាន មិនថ្វាយបង្គំ ចេតិយ ឬពោធិព្រឹក្ស បើកឆត្រ និងពាក់ស្បែកជើង ត្រាច់ទៅលើលានព្រះ ចេតិយ គប្បីជ្រាបថា បុគ្គលនោះ មិនមានការគោរពក្នុងព្រះសម្ពុទ្ធ ។

ឯភិក្ខុណា អាចពិត តែមិនទៅកាន់ទីស្តាប់ធម៌ មិនស្តាប់ស្រគញ្ញ មិនពោលធម្មកថា បំផ្លាញភេទធម្មស្សវនៈ ហើយទៅ មានចិត្តរាយមាយក្តី មិនអើពើក្តី អង្គុយនៅ គប្បីជ្រាបថា បុគ្គលនោះមិនមានការគោរពក្នុងព្រះធម៌ ។

បុគ្គលណា មិនផ្ចង់ តាំងទុកនូវការកោតក្រែងក្នុងព្រះថេរៈ ក្នុងនវកភិក្ខុ និងក្នុងមជ្ឈិមភិក្ខុ សម្តែងការឃ្លើសឃ្លងនូវកាយក្នុងទីទាំងឡាយ មានរោងឧបោសថ និងរោងវិតក្កជាដើម មិនថ្វាយបង្គំតាមលំដាប់អ្នកចាស់ គប្បីជ្រាបថា បុគ្គលនោះ មិនមានការគោរពក្នុងព្រះសង្ឃ ។

ឯបុគ្គលណា មិនសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខា ៣ មានសីលសិក្ខាជាដើម គប្បីជ្រាបថា បុគ្គលនោះ មិនមានការគោរពក្នុងសិក្ខា ។

ឯបុគ្គលណា តាំងនៅក្នុងការប្រមាទ គឺក្នុងការនៅប្រាសចាកសតិ ជាប្រក្រតី មិនចម្រើនលក្ខណៈនៃការមិនប្រមាទ គប្បីជ្រាបថា បុគ្គលនោះ មិនមាននូវការគោរពក្នុងសេចក្តីមិនប្រមាទ ។

ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណា មិនធ្វើនូវបដិសណ្ឋារៈ ២ យ៉ាង គឺអាមិសបដិសណ្ឋារៈ និងធម្មបដិសណ្ឋារៈ គប្បីជ្រាបថា បុគ្គលនោះ មិនមានការគោរពក្នុងបដិសណ្ឋារៈ ។ អត្ថក្នុងគារវនិទ្ទេស គប្បីជ្រាបដោយបរិយាយមួយផ្នែកអំពីដែលពោលហើយ ។

[៨៥៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងវិវាទមូលនិទ្ទេស គប្បីជ្រាបដូច្នេះ អត្ថនៃបទថា **សត្ថរិបិ អគារវោ** ជាដើម គប្បីជ្រាបតាមន័យដែលពោលហើយ ក្នុងការមិនមានសេចក្តីគោរពក្នុងព្រះពុទ្ធជាដើមនោះ ។

បទថា **អប្បដិស្សោ** បានដល់ មិនប្រព្រឹត្តបន្ទាបខ្លួន គឺមិនលើកព្រះ-សាស្ដាឲ្យជាធំ ។ បទថា **អជ្ឈត្តំ វា** សេចក្ដីថា (បើលោកទាំងឡាយគប្បីសម្លឹងឃើញមូលនៃវិវាទបែបនោះ) ក្នុងសន្ដានរបស់ខ្លួនក្ដី ក្នុងពួកមិត្តសព្រហ្មចារីរបស់ខ្លួនក្ដី ក្នុងបរិស័ទរបស់ខ្លួនក្ដី ។ បទថា **ពហិទ្ធា វា** សេចក្ដីថា ក្នុងសន្ដានរបស់អ្នកដទៃក្ដី ក្នុងពួកនៃអ្នកដទៃក្ដី ។

ពីរបទថា **តត្ថ តុម្ហេ** សេចក្ដីថា ទាំងសន្ដានរបស់ខ្លួន និងអ្នកដទៃ ឬទាំងក្នុងបរិស័ទរបស់ខ្លួន និងអ្នកដទៃ ដែលផ្សេងគ្នាដោយមានខាងក្នុង និងមានខាងក្រៅនោះ ។ ពីរបទថា **បហានាយ វាយមេយ្យាថ** សេចក្ដីថា លោកទាំងឡាយ គប្បីព្យាយាមដើម្បីលះមូលនៃវិវាទ ដ៏លាមកនោះឯងដោយន័យទាំងឡាយ មានមេត្តាភាវនាជាដើម ។

ពិតហើយ វិវាទមូលនោះ ដែលមានក្នុងខាងក្នុង ដែលមានខាងក្រៅ រមែងលះចេញបាន ដោយមេត្តាភាវនាជាដើម ។

បទថា **អនវស្សវាយ** បានដល់ ដើម្បីការមិនប្រព្រឹត្តទៅ ។

បទថា **សន្ទិដ្ឋិបរាមាសី** សេចក្ដីថា រមែងប្រកាន់នូវទិដ្ឋិរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ គឺអ្វីណាដែលខ្លួនបានឃើញហើយ រមែងប្រកាន់អ្វីនោះថា សេចក្ដីនេះប៉ុណ្ណោះពិត ។ បទថា **អាធានគាហី** បានដល់ ច្រើនដោយការប្រកាន់ទុកយ៉ាងមាំទាំ ។

[៨៥៥] អនុវាទមូលនិទ្ទេស ស្មើគ្នានឹងវិវាទមូលនិទ្ទេសនោះឯង តែទោះដូច្នោះ ក្នុងវិវាទមូលនិទ្ទេស និងអនុវាទមូលនិទ្ទេសនេះ រមែងមាន

សេចក្តីប្រែកគ្នាដូច្នេះ ទោសទាំងឡាយ មានសេចក្តីក្រោធ និងការចងនូវសេចក្តីក្រោធនឹងគ្នាជាដើម របស់ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកវិវាទគ្នា អាស្រ័យភេទករវត្ថុ ១៨ ចាត់ជាមូលនៃវិវាទ កាលវិវាទគ្នាយ៉ាងនោះ រមែងដល់នូវវិបត្តិណាមួយក្នុងវិបត្តិ ៤ មានសីលវិបត្តិជាដើម ហើយចោទគ្នានិងគ្នាថា ភិក្ខុឈ្មោះនោះ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនោះក្តី ថាលោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិបារាជិក ថាលោកជាអ្នកត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក្តី ។ ទោសទាំងឡាយ មានកោធៈនិងឧបនាហៈ គឺការចងសេចក្តីក្រោធជាដើម របស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលចោទគ្នានិងគ្នាយ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា ជាមូលនៃអនុវាទ ។

[៨៥៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងសារាណីយធម្មនិទ្ទេសដូច្នេះ កាយកម្ម ដែលធ្វើដោយចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ឈ្មោះថា មេត្តាកាយកម្ម ។

ពីរបទថា **អាវិ ចេវ រហោ ច** បានដល់ ទាំងចំពោះមុខ ទាំងកំបាំងមុខ ក្នុងកាយកម្ម ២ យ៉ាង ដោយអំណាចនៃចំពោះមុខ និងកំបាំងមុខនោះ ការដល់នូវភាពជាសម្លាញ់ ក្នុងការងារទាំងឡាយ មានចីវរកម្មជាដើមរបស់នវកភិក្ខុទាំងឡាយ ឈ្មោះថា មេត្តាកាយកម្មចំពោះមុខ ។ ឯសាមីចិកម្មទាំងពួង មានលាងជើង និងបក់ផ្លិតជាដើម ឲ្យព្រះថេរៈទាំងឡាយ ឈ្មោះថា មេត្តាកាយកម្មចំពោះមុខ ។

ការទុកដាក់កណ្ឌៈទាំងឡាយ មានកណ្ឌៈឈើជាដើម ដែលភិក្ខុបួសថ្មីនិងព្រះថេរៈទាំង ២ ពួកទុកដាក់មិនល្អ មិនធ្វើការមើលងាយក្នុងភិក្ខុថ្មី និងព្រះថេរៈទាំងនោះ ហាក់ដូចជាទុកដាក់ទ្រព្យនៃខ្លួន ដែលទុកដាក់មិនល្អដូច្នោះ

ឈ្មោះថា មេត្តាកាយកម្មកំបាំងមុខ ។

បទថា **អយម្បិ ធម្មោ សារាណីយោ** សេចក្តីថា ធម៌ គឺមេត្តាកាយកម្មនេះ ក៏សព្រហ្មចារីទាំងឡាយ គប្បីរឭកដល់ ។ អធិប្បាយថា បុគ្គលណា ញ៉ាំងសតិឲ្យកើត ធ្វើធម៌ ពោលគឺ មេត្តាកាយកម្មនោះ ធម៌ គឺមេត្តាកាយកម្មនោះ ជាធម៌ដែលបុគ្គលនោះធ្វើហើយដល់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះមានចិត្តជ្រះថ្លា ហើយរមែងរឭកដល់បុគ្គលនោះថា បុគ្គលនេះ ជាសប្បុរសហ្ន៎ ។ បទថា **បិយករណោ** សេចក្តីថា ធម៌ គឺមេត្តាកាយកម្មនោះ រមែងធ្វើបុគ្គលនោះឲ្យជាទីស្រឡាញ់របស់សព្រហ្មចារីទាំងឡាយ ។

បទថា **គរុករណោ** សេចក្តីថា ធម៌នោះ រមែងធ្វើបុគ្គលនោះឲ្យជាទីគោរពរបស់សព្រហ្មចារីទាំងឡាយ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **សង្គហាយ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ធម៌នោះរមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាពជាអ្នកដែលសព្រហ្មចារីទាំងឡាយគប្បីសង្គ្រោះ ដើម្បីការមិនវិវាទ ដើម្បីភាពជាអ្នកព្រមព្រៀង ដើម្បីជាពួកតែមួយនឹងសព្រហ្មចារីទាំងនោះ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **មេត្តំ វចីកម្មំ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ការពោលសរសើរយ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់ទេវត្ថេរ លោកម្ចាស់តិស្សត្ថេរ ឈ្មោះថា មេត្តាវចីកម្មចំពោះមុខ ។ ឯការពោលវាចាដែលសបញ្ជាក់នូវសេចក្តីស្រឡាញ់របស់បុគ្គលដែលសាកសួរដល់លោក ក្នុងកាលលោកមិននៅក្នុងសម្នាក់យ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់ទេវត្ថេររបស់ពួកយើងទៅណាហ្ន៎ លោកម្ចាស់

តិស្សត្ថេររបស់ពួកយើងទៅណាហ្ន៎ អន្តាល់ណាហ្ន៎ ទើបលោកមកដូច្នេះ ឈ្មោះថា មេត្តាវចីកម្មកំបាំងមុខ ។

កាលបើកភ្នែកសម្លឹងដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ពោលគឺមេត្តា ក្រឡេកមើលដោយមុខដែលរីករាយ ឈ្មោះថា មេត្តាមនោកម្មចំពោះមុខ ។ ការនឹកដល់ជានិច្ចថា លោកម្ចាស់ទេវត្ថេរ លោកម្ចាស់តិស្សត្ថេរ សូមជាអ្នកកុំបីមានរោគ មានអាពាធតិច ឈ្មោះថា មេត្តាមនោកម្មកំបាំងមុខ ។

បទថា **អប្បដិវិភត្តភោគី** សេចក្តីថា រមែងចែករំលែកនូវអាមិសទុកសម្រាប់ខ្លួន ហើយបរិភោគក៏ទេ រំលែកទុកចំពោះបុគ្គល ហើយបរិភោគក៏ទេ ។

ភិក្ខុណា រមែងចែករំលែកទុក បរិភោគថា អញនឹងឲ្យដល់ភិក្ខុដទៃប៉ុណ្ណេះ នឹងបរិភោគដោយខ្លួនឯងប៉ុណ្ណេះក្តី អញនឹងឲ្យដល់ភិក្ខុនោះ និងភិក្ខុនោះប៉ុណ្ណេះ នឹងបរិភោគដោយខ្លួនឯងប៉ុណ្ណេះ ភិក្ខុនេះឈ្មោះថា ជាអ្នកចែករំលែកបរិភោគដោយចំពោះ ។

ឯភិក្ខុដែលតាំងនៅក្នុងសារាណីយធម៌នេះ មិនធ្វើយ៉ាងនោះ ប្រគេនបិណ្ឌបាតដែលខ្លួននាំមក តាំងអំពីទីព្រះថេរៈ ហើយធាន់ចំណែកដែលសល់អំពីព្រះថេរៈ ទទួលយកទុក ។

ព្រះអដ្ឋកថាចារ្យទាំងឡាយពោលថា សូម្បីមិនឲ្យដល់បុគ្គលទ្រុស្តសីលក៏គួរ ព្រោះព្រះបាលីថា **សីលវន្តេហិ** តែការដែលភិក្ខុអ្នកបំពេញសារាណីយធម៌ គប្បីឲ្យដល់អ្នកមានសីល និងអ្នកទ្រុស្តសីលទាំងពួងនោះឯង ។

សូម្បីជ្រើសរើសឲ្យដល់ភិក្ខុអាពាធ និងអ្នកព្យាបាលភិក្ខុឈឺ អាគន្តុក-

ភិក្ខុ គមិកភិក្ខុ និងភិក្ខុខ្វល់ខ្វាយក្នុងការងារ មានចីវរកម្មជាដើមក៏គួរ ។ ព្រោះថា ភិក្ខុជ្រើសរើសបុគ្គលទាំងនោះ ហើយឲ្យ មិនឈ្មោះថា ធ្វើការបែងចែកបុគ្គលឡើយ ។ ពិតហើយ ព្រោះភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសភាពបែបនេះ ជាអ្នកមានលាភតិចតួច ទើបគួរធ្វើឲ្យជាចំណែកពិសេសពិត ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលបំពេញសារាណីយធម៌នេះ ទើបធ្វើការជ្រើសរើសឲ្យ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **អខណ្ឌានិ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បណ្ដាអាបត្តិ ៧ កង សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុណាជាគុណជាតបែកធ្លាយខាងដើម ឬខាងចុង សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ដាច់ ព្រោះដូចសំពត់ដែលដាច់ត្រង់ជាយដោយជុំវិញ ដូច្នោះ ។

ឯសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុណាបែកធ្លាយត្រង់កណ្ដាល សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ជាសីលធ្លុះ ប្រៀបដូចសំពត់ដែលធ្លុះត្រង់កណ្ដាល ដូច្នោះ ។

សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុណាបែកធ្លាយ ២-៣ សិក្ខាបទដោយលំដាប់ សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ពពាល ប្រៀបដូចមេគោមានខ្នងពណ៌ខ្មៅ និងក្រហមជាដើមឯណាមួយ ពណ៌ដែលមិនដូចគ្នា ផុសឡើងត្រង់ខ្នង ឬត្រង់ពោះ ដូច្នោះ ។

សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុណាបែកធ្លាយចន្លោះៗ សីលរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ពព្រុស ប្រៀបដូចមេគោដែលពព្រុសដោយពណ៌ មិនដូចគ្នា ក្នុងចន្លោះៗ ដូច្នោះ ។

ចំណែកសីលរបស់ភិក្ខុណា មិនបែកធ្លាយដោយប្រការទាំងពួង សីល

ទាំងនោះរបស់ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនដាច់ មិនធ្លុះ មិនពពាល មិនពព្រុស ។

សីលទាំងនោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាអ្នកជា ព្រោះធ្វើភាពជាអ្នកមិនជំពាក់បំណុល ដែលវិញ្ញូជនសរសើរ ព្រោះជាសីលដែលអ្នកប្រាជ្ញសរសើរ ឯកិលេសក៏មិនពាល់ត្រូវ ព្រោះជាសីលដែលតណ្ហា និងទិដ្ឋិពាល់ត្រូវមិនបាន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសមាធិ ព្រោះញុំាងឧបចារសមាធិ ឬអប្បនា-សមាធិឲ្យប្រព្រឹត្តទៅព្រម ។

ពីរបទថា **សីលសាមញ្ញគតោ វិហរតិ** សេចក្តីថា បុគ្គលមានសីលចូលដល់នូវភាពជាអ្នកស្មើគ្នានឹងភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលស្អាត ដែលនៅក្នុងទិសាភាគនោះៗ ។ ពីរបទថា **យាយំ ទិដ្ឋិ** បានដល់ សម្មាទិដ្ឋិដែលសម្បយុត្តដោយមគ្គ ។ បទថា **អរិយា** បានដល់ មិនមានទោស ។

បទថា **និយ្យាតិ** បានដល់ នាំចេញទៅ ។

បទថា **តក្ករស្ស** បានដល់ ជាអ្នកមានប្រក្រតីធ្វើយ៉ាងនោះ ។

បទថា **ទុក្ខក្ខយាយ** បានដល់ ដើម្បីអស់ទៅនៃទុក្ខទាំងពួង ។

ពាក្យដ៏សេស រហូតដល់សមថភេទជាទីបំផុត មានន័យរាក់ទាំងអស់ហើយ ។

កតិបុច្ឆាវារវណ្ណនា ចប់

វិនយបិដក

វិសតិវារៈ

[៨៦១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិជាបឋមដែរឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស (ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិជាបឋម) ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត (ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិជាបឋម) ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

[៨៦២] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ២ ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

[៨៦៣] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៣ ឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

[៨៦៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៤ ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

[៨៦៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៥ ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។

[៨៦៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៦ ឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដឬទេ ។ មានត្រូវដែរ ។ ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិតឬទេ ។ មិនត្រូវទេ ។

វារៈនៃអាបត្តិសមុដ្ឋាន ៦ ជាបឋម ចប់

[៨៦៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មានយ៉ាង ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ១ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ១ គឺភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ហើយធ្វើកុដិ ដោយការសូមគេមកដោយខ្លួនឯង តែឥតមានសង្ឃសម្តែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យ

ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយ-អបូកមួយដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលបើបូកបាយ-អមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ហើយបរិភោគភោជនីយាហារ ក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ហើយទទួលខាទនីយ ឬភោជនីយាហារអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះដោយដៃខ្លួនឯងយកមកបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំង ៥ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ១ ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍អ្វី ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិសង្ឃា-ទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ទាំងមិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ ។ បណ្ដាអធិ-ករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្ដាសមថៈ ៧

រម្ងាប់ដោយសមថៈទាំង ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៦៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ២ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ២ គឺភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ក៏បបួល (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា លោកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិចំពោះភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអបូកមួយដុំទៀតហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះបូកបាយអមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា គួរ ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ២ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយ

សមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៦៩] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៣ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៣ គឺភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ក៏ចាត់ចែងធ្វើកុដិ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយ-អបូកមួយដុំទឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះបូកបាយ-អមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាគួរ ក៏សូមបណីតភោជនដើម្បីខ្លួនមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា គួរ ហើយកាលបើមានភិក្ខុនីមកឈរបង្គាប់ (ឲ្យគេអង្គាសភោជន) មិនបានហាមឃាត់ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៥ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ទី ៣ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ យ៉ាង រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានតែ ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤

ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និង តិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៧០] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៤ ។ ភិក្ខុ ត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៤ គឺភិក្ខុសេពមេថុនធម្ម ត្រូវ អាបត្តិបារាជិក ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនគួរ ក៏ធ្វើកុដិដោយការសូមគេខ្លួនឯង ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទី ឧបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអបូកមួយដុំទៀត ហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះបូកបាយអមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏បរិភោគភោជនាហារក្នុង វិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏ទទួលខាទនីយ ភោជនីយាហារអំពីដៃភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ដោយ ដៃរបស់ខ្លួនយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៤ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់ បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺ សីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោក សង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៦ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិ សង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈ

ក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយនិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណ-វត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៧១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៥ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៥ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះក្នុងអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមាន ដែលមិនពិត ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏បបួល (ភិក្ខុផងគ្នា) ថា លោកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិដើម្បីយើង ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិចំពោះភិក្ខុនោះ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយអបូកមួយដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះបូកបាយ-អមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏បង្រៀនធម៌ជាបទ ចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាដើម្បីជេរ មិនប្រាថ្នាដើម្បីប្រទេច មិនប្រាថ្នាដើម្បីបង្អាប់បង្អោន ប្រាថ្នាតែនិយាយលេងពោលសំដៅបុគ្គលថោកទាបដោយពាក្យដ៏ថោកទាប ត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៥ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤

អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៦ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុព្ភាសិតក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីវាចានិងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកក៏មាន ។

[៨៧២] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៦ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៦ គឺភិក្ខុបបួល (ភិក្ខុផងគ្នា) ទៅលួចទ្រព្យគេ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថាមិនគួរ ក៏ចាត់ចែងធ្វើកុដិ ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដរាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបាយ-អបួកមួយដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះបូកបាយ-អមួយដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ ក៏សូមបណីតភោជនដើម្បីខ្លួនយកមកឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុសម្គាល់ថា មិនគួរ កាលបើ

មានភិក្ខុនីមកឈរបង្គាប់ (ឲ្យគេអង្គាសខាទនីយភោជនីយាហារ) មិនបាន ហាមឃាត់ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៦ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់ បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយ កងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តា សមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិ ទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៦ គឺកងនៃ អាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយក៏មាន កង នៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយ សមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និង តិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ និងកតាបត្តិវារៈជាគម្រប់ពីរ ចប់

[៨៧៣] (សួរថា) សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមានព្រះ ភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វ

លោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីកាយនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវសមុដ្ឋានដែលកើតអំពីកាយនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ (ឆ្លើយថា) សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយកាយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយនោះមាន ៥ កង ។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំនឹងប្រាប់នូវសមុដ្ឋានដែលកើតឡើងអំពីកាយនុ៎ះ ដល់លោក ។ សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយវាចា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីវាចានោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវសមុដ្ឋានដែលកើតអំពីវាចានោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុដ្ឋានដែលប្រកបដោយវាចា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចានោះមាន ៤ ។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវសមុដ្ឋានដែលកើតអំពីវាចានោះដល់លោក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងតាំងឡើងអំពីវាចា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចានោះ បពិត្រលោក

អ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវសមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា នោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែល តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចានោះមាន ៥ ។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុង វិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវសមុដ្ឋាននុ៎ះដល់លោក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជា ប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាស ក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវសមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តនោះ សូម លោកឆ្លើយមក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត ព្រះមានព្រះ ភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វ លោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើង អំពីកាយ និងចិត្តនោះមាន ៦ ។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់ នូវសមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តនោះដល់លោក ។ សមុដ្ឋាន ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទី បំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវសមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពី

វាចា និងចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងមកហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តនោះមាន ៦ ។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវសមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តនោះដល់លោក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងមកហើយថា អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តនោះ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គខ្ញុំសូមសួរនូវសមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ សមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ឃើញនូវធម៌គ្មានទីបំផុត មានព្រះហឫទ័យជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោក ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងហើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តនោះ មាន ៦ ។ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវសមុដ្ឋានដែលតាំងឡើងអំពីកាយ វាចា និងចិត្តនោះ ដល់លោក ។

អាបត្តិសមុដ្ឋានគាថាជាគម្រប់ ៣ ចប់

[៨៧៤] (សួរថា) ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ (ឆ្លើយថា) ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនីដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ បិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ

បារាជិក ។ ភិក្ខុនីមានសេចក្ដីសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុកត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះ ព្រោះសីលវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៧៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាចារវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ ព្រោះអាចារវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុបិទបាំងអាចារវិបត្តិ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ នេះ ព្រោះអាចារវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង

៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ១ គឺកងនៃអាបត្តិទុក្កដ ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៧៦] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺកាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ ភិក្ខុមិនព្រមលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ កាលបើចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ កាលបើចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដទាំងឡាយ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ នេះព្រោះទិដ្ឋិវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត ។ បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្ដាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៧៧] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាជីវវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៦ ព្រោះអាជីវវិបត្តិជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអួតនូវឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន មិនពិត ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ ភិក្ខុ និយាយដឹកនាំបុរសស្ត្រីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរ អាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុនិយាយ (ប្រាប់គេ) ថា ភិក្ខុ ណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាអរហន្តដូច្នេះ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះ ដំណើរអាជីវៈ កាលបើអ្នកស្តាប់ដឹងសេចក្តីច្បាស់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិ ថុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុសូមបណីតភោជនដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុ អាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីសូមបណីតភោជន ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិ បាដិទេសនីយ ។ ភិក្ខុមិនឈឺ សូមសម្លគ្គី បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនយក មកឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៦ នេះ ព្រោះអាជីវវិបត្តិជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈ ៧ រម្ងាប់ ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុង វិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៦ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កង នៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិ

បាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាដិទេសនីយក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនតាំងឡើងអំពីកាយ មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

វិបត្តិប្បច្ចយវារៈជាគម្រប់ ៤ ចប់

[៨៧៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុពោលពាក្យចាក់ដោតឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុពោលពាក្យចាត់ដោតអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ នេះ ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន

កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចាចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៧៩] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ នេះ ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនតាំងឡើង

អំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្តក៏មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៨០] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៤ ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនីដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបិទបាំង (នូវអាបត្តិបារាជិកដែលខ្លួនដឹងហើយ) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាចារវិបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៤ នេះ ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខា-

វិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យនិងតិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៨១] ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ត្រូវអាបត្តិ ៥ ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ គឺភិក្ខុនីជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនីដែលសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដង ចប់ហើយ នៅតែមិនលះបង់ លុះចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ចប់កម្មវាចាពីរលើក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ លុះចប់កម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ ពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់ ៣ ដងចប់ហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់ ៣ ដង ចប់ហើយ នៅតែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ ៥ នេះ ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ វាចានិងចិត្ត ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈ

៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន ដោយសម្មុខាវិន័យ និង តិណវត្ថារកៈក៏មាន ។

[៨៨២] បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅអំពីអាបត្តិ ៧ និងកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ (នោះ) រាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកសង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ តាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ ចាត់ជាអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងឡាយដ៏សេស ក្រៅអំពីអាបត្តិ ៧ និងកងនៃអាបត្តិ ៧ (នោះ) មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងវិបត្តិណាមួយឡើយ ។ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ លោកមិនសង្រ្គោះដោយកងនៃអាបត្តិណាមួយឡើយ ។ បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ មិនបានតាំងឡើងដោយសមុដ្ឋានណាមួយឡើយ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ មិនបានចាត់ជាអធិករណ៍ណាមួយឡើយ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ មិនបានរម្ងាប់ដោយសមថៈណាមួយឡើយ ។ សេចក្តីនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ព្រោះហេតុអាបត្តិដទៃ ក្រៅអំពីអាបត្តិ ៧ នោះ ក៏ឥតមានឡើយ ។

អធិករណប្បច្ចយវារៈជាគម្រប់ ៥ ចប់

អនន្តរបេយ្យាលតែប៉ុណ្ណោះ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអនន្តរបេយ្យាលនោះដូច្នេះ

[៨៨៣] និយាយអំពីកតិបុច្ឆាវារៈ ១ សមុដ្ឋានវារៈ ១ កតាបត្តិវារៈ ១ សមុដ្ឋានវារៈដូចគ្នា ១ អាបត្តិសមុដ្ឋានវារៈ ១ វិបត្តិវារៈ ១ អធិករណវារៈ ១ ។

[៨៨៤] សួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិវាទាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍នោះមានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន ភិក្ខុជជែកគ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃអនុវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍នោះមានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន ភិក្ខុចោទប្រកាន់គ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃអាបត្តាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍នោះមានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការប៉ុន្មាន អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍នោះមានឋានប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន មានហេតុប៉ុន្មាន មានមូលប៉ុន្មាន កិច្ចកើតឡើងដោយអាការប៉ុន្មាន កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។

[៨៨៥] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃវិវាទាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយថា លោភៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោភៈជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា វិវាទាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាឋាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរ

ថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាវត្ថុ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានភេទករវត្ថុ ១៨ ជាភូមិ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៩ គឺកុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១២ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុជជែកគ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុជជែកគ្នាដោយអាការ ២ គឺសេចក្តីយល់ឃើញថាជាធម៌ ១ សេចក្តីយល់ឃើញថា មិនមែនធម៌ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ ។

[៨៨៦] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអនុវាទាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយថា លោភៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោភៈជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អនុវាទាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាឋាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាវត្ថុ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានវិបត្តិ ៤ ជាភូមិ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៩ គឺកុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១៤ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់គ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុចោទប្រកាន់គ្នាដោយអាការ ២ គឺវត្ថុ ១ អាបត្តិ

១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។

[៨៨៧] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃអាបត្តាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយថា លោភៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោភៈជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អាបត្តាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាឋាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាវត្ថុ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកងនៃអាបត្តិ ៧ ជាភូមិ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៩ គឺកុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ ជាមូល ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៦ គឺត្រូវដោយមិនមានខ្មាស ១ ដោយមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ ដោយសង្ស័យហើយធ្វើបំពាន ១ ដោយសំគាល់ថា គួរក្នុងវត្ថុដែលមិនគួរ ១ ដោយសំគាល់ថា មិនគួរក្នុងវត្ថុដែលគួរ ១ ដោយភ្លេចស្មារតី ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺដោយសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

[៨៨៨] ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្វីជាប្រធាននៃកិច្ចាធិករណ៍ ។ ឆ្លើយថា

លោភៈជាប្រធាន ទោសៈជាប្រធាន មោហៈជាប្រធាន អលោភៈជាប្រធាន អទោសៈជាប្រធាន អមោហៈជាប្រធាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចាធិករណ៍មានឋានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ យ៉ាង ជាឋាន ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានវត្ថុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាវត្ថុ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានភូមិប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានកម្ម ៤ ជាភូមិ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានហេតុប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានហេតុ ៩ គឺកុសលហេតុ ៣ អកុសលហេតុ ៣ អព្យាកតហេតុ ៣ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា មានមូលប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា មានមូល ១ គឺសង្ឃ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចកើតអំពីអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចកើតអំពីអាការ ២ គឺញត្តិ ១ អបលោកនៈ ១ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺសម្មុខាវិន័យ ។

[៨៨៩] សួរថា សមថៈមានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថៈមាន ៧ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ យេភុយ្យសិកា ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ នេះជាសមថៈ ៧ ។ សមថៈទាំង ៧ នេះបែកទៅជាសមថៈ ១០ មានដែរឬ សមថៈ ១០ (បង្រួញ) ជាសមថៈ ៧ ដោយអំណាចនៃវត្ថុ និងបរិយាយមានដែរឬ ។ ឆ្លើយថា មាន ។ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាថាមាន ។ ព្រោះវិវាទាធិករណ៍មានសមថៈ ២ អនុវាទាធិករណ៍មានសមថៈ ៤ អាបត្តាធិករណ៍មានសមថៈ ៣ កិច្ចាធិករណ៍មានសមថៈ ១ ។ សមថៈទាំង ៧ នេះ (បែកទៅ) ជាសមថៈ

១០ សមថៈទាំង ១០ (បង្រួញទៅ) ជាសមថៈ ៧ ដោយអំណាចនៃវត្ថុ និងបរិយាយដូចចែកមកនេះ ។

បរិយាយវារៈជាគម្រប់ ៦ ចប់

[៨៩០] សួរថា សមថៈដែលទូទៅដល់វិវាទាធិករណ៍មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមិនទូទៅដល់វិវាទាធិករណ៍មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទូទៅដល់អនុវាទាធិករណ៍មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អនុវាទាធិករណ៍មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលទូទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថៈដែលទូទៅដល់វិវាទាធិករណ៍មាន ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ ។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់វិវាទាធិករណ៍មាន ៥ គឺ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលទូទៅដល់អនុវាទាធិករណ៍មាន ៤ គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អនុវាទាធិករណ៍ មាន ៣ គឺយេភុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍មាន ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់អាបត្តាធិករណ៍មាន ៤ គឺយេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សមថៈដែលទូទៅដល់

កិច្ចាធិករណ៍មាន ១ គឺសម្មុខាវិន័យ ។ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់កិច្ចាធិករណ៍មាន ៦ គឺយេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

សាធារណវារៈជាគម្រប់ ៧ ចប់

[៨៩១] សួរថា សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងវិវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាទាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍ មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងវិវាទាធិករណ៍ មាន ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីវិវាទាធិករណ៍មាន ៥ គឺសតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងអនុវាទាធិករណ៍ មាន ៤ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាទាធិករណ៍ មាន ៣ គឺយេភុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹង

អាបត្តាធិករណ៍មាន ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណ-វត្ថារកៈ ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ មាន ៤ គឺយេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នា នឹងកិច្ចាធិករណ៍មាន ១ គឺសម្មុខាវិន័យ ។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីកិច្ចាធិករណ៍មាន ៦ គឺយេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

តព្ភាគិយវារៈ ជាគម្រប់ ៨ ចប់

[៨៩២] សមថៈទូទៅដល់សមថៈ សមថៈមិនទូទៅដល់សមថៈ សមថៈទូទៅដល់សមថៈក៏មាន សមថៈមិនទូទៅដល់សមថៈក៏មាន ។ សួរថា សមថៈដែលទូទៅដល់សមថៈក៏មាននោះ តើដូចម្តេច សមថៈមិនទូទៅដល់សមថៈក៏មាននោះ តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា យេភុយ្យសិកាទូទៅដល់សម្មុខា-វិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈទេ ។ សតិវិន័យទូទៅដល់សម្មុខាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ និងយេភុយ្យសិកាទេ ។ អមូឡ្ហវិន័យទូទៅដល់សម្មុខាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ យេភុយ្យសិកា និងសតិវិន័យទេ ។ បដិញ្ញាតករណៈទូទៅដល់សម្មុខាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ យេភុយ្យសិកា

សតិវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យទេ ។ តស្សបាបិយសិកាទូទៅដល់សម្មុខាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់តិណវត្ថារកៈ យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈទេ ។ តិណវត្ថារកៈទូទៅដល់សម្មុខាវិន័យ (តែម្យ៉ាង) មិនទូទៅដល់យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ និងតស្សបាបិយសិកាទេ ។ សមថៈដែលទូទៅដល់សមថៈក៏មាន យ៉ាងនេះ សមថៈដែលមិនទូទៅដល់សមថៈក៏មាន យ៉ាងនេះ ។

វារៈនៃសមថៈដែលទូទៅដល់សមថៈជាគម្រប់ ៩ ចប់

[៨៩៣] សមថៈមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈ សមថៈមានចំណែកផ្សេងអំពីសមថៈ សមថៈមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈក៏មាន សមថៈមានចំណែកផ្សេងអំពីសមថៈក៏មាន ។ សួរថា សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈក៏មាននោះ តើដូចម្ដេច ។ សមថៈដែលមានចំណែកផ្សេងអំពីសមថៈក៏មាននោះ តើដូចម្ដេច ។ ឆ្លើយថា យេភុយ្យសិកាមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីសតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈ ។ សតិវិន័យមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីអមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ និងយេភុយ្យសិកា ។ អមូឡ្ហវិន័យមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីបដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ យេភុយ្យសិកា និងសតិវិន័យ ។ បដិញ្ញាតករណៈមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីតស្សបា-

បិយសិកា តិណវត្ថារកៈ យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ។ តស្សបាបិយសិកាមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពី តិណវត្ថារកៈ យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ ។ តិណវត្ថារកៈមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសម្មុខាវិន័យ មានចំណែកផ្សេងអំពីយេភុ-យ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ និងតស្សបាបិយសិកា ។ សមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈក៏មានយ៉ាងនេះ សមថៈដែលមាន ចំណែកផ្សេងអំពីសមថៈក៏មានយ៉ាងនេះ ។

ភាណៈនៃសមថៈដែលមានចំណែកត្រូវគ្នានឹងសមថៈជាគម្រប់ ១០ ចប់

[៨៩៤] សមថៈ ហៅថា សម្មុខាវិន័យ សម្មុខាវិន័យ ហៅថា សមថៈវិញក៏បាន ។ សមថៈ ហៅថា យេភុយ្យសិកា យេភុយ្យសិកា ហៅថាសមថៈវិញក៏បាន ។ សមថៈ ហៅថា សតិវិន័យ សតិវិន័យ ហៅថា សមថៈវិញក៏បាន ។ សមថៈ ហៅថា អមូឡ្ហវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ ហៅថា សមថៈវិញក៏បាន ។ សមថៈ ហៅថា បដិញ្ញាតករណៈ បដិញ្ញាតករណៈ ហៅថា សមថៈវិញក៏បាន ។ សមថៈ ហៅថា តស្សបាបិយសិកា តស្សបា-បិយសិកា ហៅថា សមថៈវិញក៏បាន ។ សមថៈ ហៅថា តិណវត្ថារកៈ តិណវត្ថារកៈ ហៅថា សមថៈវិញក៏បាន ។ យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈ ទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯសម្មុខាវិន័យ មិនហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិតសម្មុខាវិន័យ ហៅថា សមថៈផង ហៅថា សម្មុខាវិន័យផង ។ សតិ-

វិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ និង សម្មុខាវិន័យ ទាំងនេះហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯយេភុយ្យសិកា មិនហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិតយេភុយ្យសិកា ហៅថា សមថៈផង ហៅថា យេភុយ្យសិកាផង ។ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ សម្មុខាវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា ទាំងនេះហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯសតិវិន័យ មិនហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិតសតិវិន័យ ហៅថា សមថៈផង ហៅថា សតិវិន័យផង ។ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ សម្មុខាវិន័យ យេភុយ្យសិកា និងសតិវិន័យទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯអមូឡ្ហវិន័យ មិនហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិតអមូឡ្ហ-វិន័យ ហៅថា សមថៈផង ហៅថា អមូឡ្ហវិន័យផង ។ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ សម្មុខាវិន័យ យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯបដិញ្ញាតករណៈមិនហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិតបដិញ្ញាតករណៈ ហៅថា សមថៈផង ហៅថា បដិញ្ញាតករណៈផង ។ តិណវត្ថារកៈ សម្មុខាវិន័យ យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈទាំងនេះ ហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាង ឯតស្សបាបិយសិកា មិនហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិតតស្សបាបិយសិកា ហៅថា សមថៈផង ហៅថា តស្សបាបិយសិកាផង ។ សម្មុខាវិន័យ យេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ និងតស្សបាបិយសិកា ទាំងនេះហៅថាសមថៈ តែម្យ៉ាង ឯតិណវត្ថារកៈ មិនហៅថា សមថៈតែម្យ៉ាងទេ ដ្បិតតិណវត្ថារកៈ

ហៅថា សមថៈផង ហៅថា តិណវត្ថារកៈផង ។

[៨៩៥] វិន័យ ហៅថា សម្មុខាវិន័យ សម្មុខាវិន័យ ហៅថា វិន័យវិញក៏បាន ។ វិន័យ ហៅថា យេភុយ្យសិកា យេភុយ្យសិកា ហៅថា វិន័យវិញក៏បាន ។ វិន័យ ហៅថា សតិវិន័យ សតិវិន័យ ហៅថា វិន័យវិញក៏បាន ។ វិន័យ ហៅថា អមូឡ្ហវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ ហៅថា វិន័យវិញក៏បាន ។ វិន័យ ហៅថា បដិញ្ញាតករណៈ បដិញ្ញាតករណៈ ហៅថា វិន័យវិញក៏បាន ។ វិន័យ ហៅថា តស្សបាបិយសិកា តស្សបាបិយសិកា ហៅថា វិន័យវិញក៏បាន ។ វិន័យ ហៅថា តិណវត្ថារកៈ តិណវត្ថារកៈ ហៅថា វិន័យវិញក៏បាន ។

វារៈនៃសមថៈដែលហៅថា សម្មុខាវិន័យជាគម្រប់ ១១ ចប់

[៨៩៦] វិន័យជាសម្មុខាវិន័យក៏មាន មិនមែនជាសម្មុខាវិន័យក៏មាន ព្រោះថា សម្មុខាវិន័យជាវិន័យផង ជាសម្មុខាវិន័យផង ។ វិន័យជាយេភុយ្យសិកាក៏មាន មិនមែនជាយេភុយ្យសិកាក៏មាន ព្រោះថាយេភុយ្យសិកាជាវិន័យផង ជាយេភុយ្យសិកាផង ។ វិន័យជាសតិវិន័យក៏មាន មិនមែនជាសតិវិន័យក៏មាន (ព្រោះថា) សតិវិន័យជាវិន័យផង ជាសតិវិន័យផង ។ វិន័យជាអមូឡ្ហវិន័យក៏មាន មិនមែនជាអមូឡ្ហវិន័យក៏មាន (ព្រោះថា) អមូឡ្ហវិន័យជាវិន័យផង ជាអមូឡ្ហវិន័យផង ។ វិន័យជាបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន មិនមែនជាបដិញ្ញាតករណៈក៏មាន (ព្រោះថា) បដិញ្ញាតករណៈជាវិន័យផង ជាបដិញ្ញាតករណៈផង ។ វិន័យជាតស្សបាបិយសិកាក៏មាន មិនមែនជាតស្សបាបិយសិកាក៏មាន (ព្រោះថា) តស្សបាបិយសិកាជាវិន័យផង ជាតស្ស-

បាចិយសិកាផង ។ វិន័យជាតិណវត្ថារកៈក៏មាន មិនមែនជាតិណវត្ថារកៈក៏មាន (ព្រោះថា) តិណវត្ថារកៈជាវិន័យផង ជាតិណវត្ថារកៈផង ។

វិនយវារៈជាគម្រប់ ១២ ចប់

[៨៩៧] សួរថា សម្មុខាវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ យេភុយ្យសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ សតិវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ អមូឡ្ហវិន័យ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ បដិញ្ញាតករណៈ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ តស្សបាបិយសិកា ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ តិណវត្ថារកៈ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ ឆ្លើយថា សម្មុខាវិន័យជាកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន សម្មុខាវិន័យជាអកុសលមិនមានទេ ។ យេភុយ្យសិកាជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ សតិវិន័យជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ អមូឡ្ហវិន័យជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ បដិញ្ញាតករណៈជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ តស្សបាបិយសិកាជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ តិណវត្ថារកៈជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។

[៨៩៨] សួរថា វិវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។

អាបត្តាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ កិច្ចាធិករណ៍ ជាកុសល ឬជាអកុសល ឬជាអព្យាកតៈ ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ អនុវាទាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ អាបត្តាធិករណ៍ ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។ អាបត្តាធិករណ៍ ជាកុសលមិនមានទេ ។ កិច្ចាធិករណ៍ជាកុសលក៏មាន ជាអកុសលក៏មាន ជាអព្យាកតៈក៏មាន ។

កុសលវារៈជាគម្រប់ ១៣ ចប់

[៨៩៩] បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ

(ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បាន ក្នុងអធិករណ៍ណា កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅ

រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែថា កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហ-វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខា-វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិន

បាន កំណត់យកបដិបញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

[៩០០] បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ បើអ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខា-វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះ

មិនបានទេ ។ (ធ្វើសម្មុខាវិន័យឲ្យជាមូល[១]) ។បេ។ អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន និងកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

ចក្កបេយ្យាលៈ ចប់

យត្ថវារៈជាគម្រប់ ១៤ ចប់

[៩០១] អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា ក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញា-

---

១- ត្រង់កន្លែងបេយ្យាលនេះ ត្រូវធ្វើសម្មុខាវិន័យមុនគេ លុះចប់ហើយ ត្រូវនិយាយពីសតិវិន័យ រហូតដល់តិណវត្ថារកៈតទៅ ។

តករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិ-
យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ
(ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខា-
វិន័យ និងសតិវិន័យក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅ
រម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់)
បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុង
អធិករណ៍ណា កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ
ដែរ តែកំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន
កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់
យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍
រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់
យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យក
សម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ
(ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅ
រម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅ
រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅ
រម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់)

ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ ក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហ-វិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា ក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះដែរ តែកំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន ក៏កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍

នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក្នុងសម័យណា អ្នកប្រាជ្ញកំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ កំណត់យកសម្មុខាវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍ណា ក៏កំណត់យកតិណវត្ថារកៈ (ទៅរម្ងាប់) បានក្នុងអធិករណ៍នោះ តែកំណត់យកយេភុយ្យសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកសតិវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកអមូឡ្ហវិន័យ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកបដិញ្ញាតករណៈ (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបាន កំណត់យកតស្សបាបិយសិកា (ទៅរម្ងាប់) ក្នុងអធិករណ៍នោះមិនបានទេ ។

សមយវារៈជាគម្រប់ ១៥ ចប់

[៩០២] សួរថា អធិករណ៍ និងសមថៈ ធម៌ទាំងនេះលាយច្រឡំគ្នា ឬមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកចែករំលែកធម៌ទាំងនេះហើយបញ្ញត្តឲ្យផ្សេងគ្នាបានឬទេ ។ ឆ្លើយថា អធិករណ៍ និងសមថៈ ធម៌ទាំងនេះរមែងលាយច្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ តែលោកចែករំលែកធម៌ទាំងនេះចេញពីគ្នា ហើយបញ្ញត្តឲ្យផ្សេងគ្នាបាន ។ អ្នកចោទត្រូវពោលឃាត់អ្នកឆ្លើយនោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អធិករណ៍ និងសមថៈ ធម៌ទាំងនេះរមែង

លាយប្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកមិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះចេញពីគ្នា ហើយបញ្ញត្តធ្វើឲ្យផ្សេងគ្នាទេ ។ ពាក្យនោះព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ (ព្រោះថា) ក្រែងព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហើយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អធិករណ៍ទាំង ៤ នេះ ហៅថា សមថៈ ៧ ក៏បាន ដ្បិតពួកអធិករណ៍តែងរម្ងាប់ដោយពួកសមថៈ ពួកសមថៈតែងរម្ងាប់ដោយពួកអធិករណ៍ (ក៏មាន) កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងនេះរមែងលាយប្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយគ្នាទេ មួយទៀត លោកមិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តឲ្យផ្សេងគ្នាឡើយ ដូច្នេះមិនមែនឬ ។

សំសដ្ឋវារៈជាគម្រប់ ១៦ ចប់

[៩០៣] សួរថា វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ កិច្ចាធិករណៈរម្ងាប់ដោយ សមថៈ ១ គឺសម្មុខាវិន័យ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍និងអនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ

១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និង អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញា-តករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ ។ សួរថា អនុវាទ-ាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុ-វាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ សមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយ សមថៈ ៤ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិ-យសិកា ១ ។ សួរថា អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

សួរថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

សមុដ្ឋានវារៈជាគម្រប់ ១៧ ចប់

[៩០៤] សួរថា វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ អនុវាទាធិករណ៍ ។បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ ។បេ។ កិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺសតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺយេភុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ អាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១

មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺយេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺយេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺបដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺសតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវាទាធិករណ៍

និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺយេភុយ្យសិកា ។ សួរថា អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺយេភុយ្យសិកា ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណ-វត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺយេភុយ្យសិកា ១ សតិ-វិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចា-ធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៥ គឺ

សម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្ស-បាបិយសិកា ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺបដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណ-វត្ថារកៈ ១ ។ សួរថា អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា អនុ-វាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៦ គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្ស-បាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺយេភុយ្យ-សិកា ។ សួរថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចា-ធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ ដោយសមថៈ ៧ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

វារៈនៃអធិករណ៍ដែលរម្ងាប់ និងមិនរម្ងាប់ជាគម្រប់ ១៨ ចប់

[៩០៥] សមថៈរម្ងាប់ដោយសមថៈ សមថៈរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ។ សមថៈ រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន សមថៈរម្ងាប់ ដោយអធិករណ៍ក៏មាន សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន អធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ។

[៩០៦] សួរថា សមថៈរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាននោះ តើដូចម្តេច ។ សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា យេភុយ្យសិកា រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអមូឡ្ហវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារកៈទេ ។ សតិវិន័យរម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអមូឡ្ហវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកាទេ ។ អមូឡ្ហវិន័យរម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ ។ បដិញ្ញាតករណៈរម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអមូឡ្ហវិន័យទេ ។ តស្សបាបិយសិកា រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអមូឡ្ហវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈទេ ។ តិណវត្ថារកៈរម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយអមូឡ្ហវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយបដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយតស្សបាបិយសិកាទេ ។ សមថៈរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាននោះដូចពោលមកយ៉ាងនេះ សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូច

ពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩០៧] សួរថា សមថៈរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាននោះ តើដូចម្តេច ។ សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា សម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ យេភុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិ-ករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ សតិវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ អមូឡ្ហវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ បដិញ្ញាតករណៈ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិ-ករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ តស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ តិណវត្ថារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ សមថៈរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ សមថៈមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មានដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩០៨] សួរថា អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាននោះ តើដូចម្តេច ។ អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា មិនរម្ងាប់ដោយសតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈទេ ។ អនុវាទាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកា បដិញ្ញាតករណៈ និងតិណវត្ថារកៈទេ ។ អាបត្តាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ និងតិណវត្ថារកៈ មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកាទេ ។ កិច្ចាធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ មិនរម្ងាប់ដោយយេភុយ្យសិកា សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈទេ ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩០៩] សួរថា អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាននោះ តើដូចម្តេច ។ អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ អនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែ

ម្យ៉ាង) ។ អាបត្តាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ កិច្ចាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយវិវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអនុវាទាធិករណ៍ មិនរម្ងាប់ដោយអាបត្តាធិករណ៍ទេ រម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ (តែម្យ៉ាង) ។ អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ អធិករណ៍មិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ក៏មាន ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩១០] សមថៈទាំង ៦ និងអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងរម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ តែសម្មុខាវិន័យមិនបានរម្ងាប់ដោយសមថៈ ឬអធិករណ៍ណាមួយទេ ។

សមថាធិករណវារៈជាគម្រប់ ១៩ ចប់

[៩១១] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទាធិករណ៍ ញុំាងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ ឆ្លើយថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទាធិករណ៍មិនបានញុំាងអធិករណ៍ណា ឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើងព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះជជែកគ្នាថា (នេះ) ជាធម៌ក្តី ថាមិនមែនជាធម៌ក្តី ថាជាវិន័យក្តី ថាមិនមែនជាវិន័យក្តី ថាជាភាសិតដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោលហើយក្តី ថាមិនមែនជាភាសិតដែលព្រះតថាគតទ្រង់ពោលហើយក្តី ថាជាកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតមិនធ្លាប់សន្សំហើយក្តី ថាជាសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្តី ជា

សិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្តហើយក្តី ថាជាអាបត្តិក្តី ជាអនាបត្តិក្តី ថាជាលហុកាបត្តិក្តី ជាគរុកាបត្តិក្តី ថាជាសាវសេសាបត្តិក្តី ជាអនវសេសាបត្តិក្តី ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិក្តី ជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះប្រកាន់ខុស ទាស់ទែង ជជែកផ្សេងៗ និយាយទីទៃពីគ្នា (មិនមូលមាត់គ្នា) និយាយពាក្យសត្រូវដល់គ្នា និងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ណា ក្នុងហេតុទាំងនោះ ហេតុមានសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់គ្នាជាដើមនេះ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ (បើ) សង្ឃគ្រាន់តែជជែក ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃជជែកទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទត្រូវអាបត្តិខ្ទនឯង ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើងព្រោះវិវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩១២] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវាទាធិករណ៍ញុំាងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវាទាធិករណ៍មិនបានញុំាងអធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើងព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ចោទប្រកាន់ភិក្ខុផងគ្នាដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី ការចោទប្រកាន់ ការពោលដេញដោលគ្នា ការជជែកតវ៉ា ការពោលបន្ទាច់ ការពោលបន្ថុច ការទំពោលបង្វែង ការបន្ថែមកម្លាំងឲ្យណានីមួយ ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ ហេតុមាន

ពោលចោទជាដើមទាំងនេះ ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃជជែកទាំង ចោទប្រកាន់ផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទប្រកាន់ ត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្មចំពោះ អាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើត ឡើងព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ជាបច្ច័យដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩១៣] បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិករណ៍ញុំាងអធិករណ៍ ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិករណ៍មិនបានញុំាង អធិករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើងព្រោះ អាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) កងនៃអាបត្តិទាំង ៥ ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ កងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ក៏ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ដែរ ប្រជុំកងនៃអាបត្តិទាំង ២ ពួកនេះ ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃជជែក គ្នា ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃជជែក ទាំងចោទប្រកាន់ផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទត្រូវ អាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិ ដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើង ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

[៩១៤] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិករណ៍ញុំាងអធិករណ៍ ណាឲ្យតាំងឡើង ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិករណ៍មិនបានញុំាងអធិ-

ករណ៍ណាឲ្យតាំងឡើងទេ ប៉ុន្តែអធិករណ៍ទាំង ៤ តែងតាំងឡើងព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។ ដូចជាអ្វី ។ (ដូចជា) កិច្ចការ និងកម្មណា ដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ គឺអបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើទាំងនេះហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃជជែកទាំងចោទផងហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលបើសង្ឃចោទត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិដែលត្រូវនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ តែងកើតឡើង ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះ ។

សមុដ្ឋាបេតិវារៈជាគម្រប់ ២០ ចប់

[៩១៥] សួរថា បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទាធិករណ៍រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវាទាធិករណ៍រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិករណ៍រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិករណ៍រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា អាស្រ័យនឹងអធិករណ៍ណា រាប់បញ្ចូលក្នុងអធិករណ៍ណា សង្គ្រោះដោយអធិករណ៍ណា ។ ឆ្លើយថា

បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ វិវាទាធិករណ៍រួមចូលនឹងវិវាទាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងវិវាទាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងវិវាទាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយវិវាទាធិ-ករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អនុវាទាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអនុវា-ទាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងអនុវាទាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអនុវាទាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយអនុវាទាធិករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ អាបត្តាធិករណ៍ រួមចូលនឹងអាបត្តាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងអាបត្តាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងអាបត្តាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹងកិច្ចាធិករណ៍ អាស្រ័យនឹងកិច្ចាធិករណ៍ រាប់បញ្ចូលក្នុងកិច្ចាធិករណ៍ សង្គ្រោះដោយកិច្ចាធិករណ៍ ។

[៩១៦] សួរថា បណ្តាសមថៈទាំង ៧ វិវាទាធិករណ៍រួមចូលនឹងសមថៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹងសមថៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈប៉ុន្មាន សង្គ្រោះដោយសមថៈប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អនុវាទា-ធិករណ៍ ។បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ ។បេ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ កិច្ចាធិករណ៍ រួមចូលនឹងសមថៈប៉ុន្មាន អាស្រ័យនឹងសមថៈប៉ុន្មាន រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈប៉ុន្មាន សង្គ្រោះដោយសមថៈប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា បណ្តាសមថៈទាំង ៧ វិវាទាធិករណ៍រួមចូលនឹងសមថៈ ២ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ២ រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ២ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ២ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ ។ បណ្តាសមថៈទាំង ៧ អនុវាទាធិករណ៍រួមចូលនឹងសមថៈ ៤ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ៤ រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ៤ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ៤ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ គឺសម្មុខា-

វិន័យ ១ សតិវិន័យ ១ អមូឡ្ហវិន័យ ១ តស្សបាបិយសិកា ១ ។ បណ្ដា សមថៈទាំង ៧ អាបត្ដាធិករណ៍រួមចូលនឹងសមថៈ ៣ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ៣ រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ៣ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ៣ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។ បណ្ដា សមថៈទាំង ៧ កិច្ចាធិករណ៍រួមចូលនឹងសមថៈ ១ អាស្រ័យនឹងសមថៈ ១ រាប់បញ្ចូលក្នុងសមថៈ ១ សង្គ្រោះដោយសមថៈ ១ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ គឺសម្មុខាវិន័យ ។

សមថភេទ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃវិសតិវារៈនោះដូច្នេះ

[៩១៧] និយាយអំពីអធិករណបច្ចយវារៈ ១ បរិយាយវារៈ ១ សាធារណវារៈ ១ តព្ភាគិយវារៈ ១ សមថាសមថសាធារណវារៈ ១ សមថាសមថតព្ភាគិយវារៈ ១ សមថសម្មុខាវិនយវារៈ ១ វិនយវារៈ ១ កុសលវារៈ ១ យត្ថវារៈ ១ សមយវារៈ ១ សំសដ្ឋវារៈ ១ សម្មតិវារៈ ១ សម្មន្និនសម្មន្និវារៈ ១ សមថាធិ-ករណវារៈ ១ សមុដ្ឋាបេតិវារៈ ១ ភជន្តិវារៈ ១ ។

ក្នុងវិសតិវារៈ មានសមថៈជាទីបំផុត

មិនមានអដ្ឋកថា ។

វិនយបិដក

ទុតិយភាគ ខន្ធកបុច្ឆា

[១] ខ្ញុំនឹងសួរឧបសម្បទាខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន (ហេតុដែលទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ) ប្រកបដោយនិទ្ទេស (សម្ដែងអំពីបុគ្គលជាដើម) អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ[១] មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយឧបសម្បទាខន្ធកៈដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមាន ២ ។

[២] ខ្ញុំនឹងសួរឧបោសថក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយឧបោសថក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមាន ៣ ។

[៣] ខ្ញុំនឹងសួរវស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយវស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទក្រិដ្ឋមាន ១ ។

[៤] ខ្ញុំនឹងសួរបវារណាខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមានប៉ុន្មាន ។

១- បទដែលព្រះអង្គទ្រង់ហាម មិនឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់ ២០ ជាដើម ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយបវារណាខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមាន ៣ ។

[៥] ខ្ញុំនឹងសួរចម្មសញ្ញត្ត (ចម្មក្ខន្ធកៈ) ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយចម្មសញ្ញត្ត ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមាន ៣ ។

[៦] ខ្ញុំនឹងសួរភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋមាន ៣ ។

[៧] ខ្ញុំនឹងសួរកឋិនក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយកឋិនក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស ឯអាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មិនមានក្នុងកឋិនក្ខន្ធកៈនោះទេ ។

[៨] ខ្ញុំនឹងសួរចីវរសញ្ញត្ត (ចីវរក្ខន្ធកៈ) ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយចីវរសញ្ញត្ត ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ៣ ។

[៩] ខ្ញុំនឹងសួរចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកប

ដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ១ ។

[១០] ខ្ញុំនឹងសួរកោសម្ពិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយកោសម្ពិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ១ ។

[១១] ខ្ញុំនឹងសួរកម្មក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយកម្មក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ១ ។

[១២] ខ្ញុំនឹងសួរបរិវាសិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយបរិវាសិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ១ ។

[១៣] ខ្ញុំនឹងសួរសមុច្ចយក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសមុច្ចយក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ១ ។

[១៤] ខ្ញុំនឹងសួរសមថក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសមថក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ២ ។

[១៥] ខ្ញុំនឹងសួរខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ៣ ។

[១៦] ខ្ញុំនឹងសួរសេនាសនក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសេនាសនក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ៣ ។

[១៧] ខ្ញុំនឹងសួរសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ២ ។

[១៨] ខ្ញុំនឹងសួរសមាចារ (វត្តក្ខន្ធកៈ) ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសមាចារ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស

អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ១ ។

[១៩] ខ្ញុំនឹងសួរបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយបាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ១ ។

[២០] ខ្ញុំនឹងសួរភិក្ខុនីខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយភិក្ខុនីខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មាន ២ ។

[២១] ខ្ញុំនឹងសួរបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មិនមានក្នុងបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈនោះទេ ។

[២២] ខ្ញុំនឹងសួរសត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទានប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មានប៉ុន្មាន ។

ខ្ញុំនឹងឆ្លើយសត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ដែលប្រកបដោយនិទាន ប្រកបដោយនិទ្ទេស អាបត្តិរបស់បទឧក្រិដ្ឋ មិនមានក្នុងសត្តសតិកក្ខន្ធកៈនោះទេ ។

ខន្ធកបុច្ឆាទី ១ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃពាក្យសួរអំពីខន្ធកៈនោះ

[២៣] (ខន្ធកៈ ២២ គឺ) ឧបសម្បទាខន្ធកៈ ១ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ១ វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ១ បវារណាខន្ធកៈ ១ ចម្មក្ខន្ធកៈ ១ ភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ កឋិនក្ខន្ធកៈ ១ ចីវរក្ខន្ធកៈ ១ ចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ១ កោសម្ពិកក្ខន្ធកៈ ១ កម្មក្ខន្ធកៈ ១ បរិវាសិកក្ខន្ធកៈ ១ សមុច្ចយក្ខន្ធកៈ ១ សមថក្ខន្ធកៈ ១ ខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ១ សេនាសនក្ខន្ធកៈ ១ សង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ១ សមាចារ គឺវត្តក្ខន្ធកៈ ១ ។ បាតិមោក្ខដ្ឋបនក្ខន្ធកៈ ១ ភិក្ខុនីខន្ធកៈ ១ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ១ សត្តសតិកក្ខន្ធកៈ ១ ។

អដ្ឋកថា

ខន្ធកបុច្ឆា

[១] ពីរបទថា **ឧបសម្បទំ បុច្ឆិស្សំ** សេចក្តីថា ខ្ញុំនឹងសួរដល់ឧបសម្បទា ខន្ធកៈ ។ ពីរបទថា **សនិទានំ សនិទ្ទេសំ** សេចក្តីថា ខ្ញុំនឹងសួរព្រមដោយដើមហេតុ និងអធិប្បាយ ។

បទទាំងឡាយថា **សមុក្កដ្ឋបទានំ កតិ អាបត្តិយោ** សេចក្តីថា បទទាំងឡាយណា ជាបទឧក្រិដ្ឋ គឺជាបទខ្ពស់ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកក្នុងឧបសម្បទាខន្ធកៈនោះ ឧក្កដ្ឋបទដោយសង្ខេប មានអាបត្តិប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិណាមួយ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដោយបទណាមួយ អាបត្តិនោះ លោកពោលថា អាបត្តិនៃបទនោះៗ ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា បទដែលឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយ មានអាបត្តិប៉ុន្មាន ។

ពីរបទថា **ទ្វេ អាបត្តិយោ** សេចក្តីថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលញ៉ាំងបុគ្គលដែលមានអាយុតិចជាង ២០ ឆ្នាំឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងបទដ៏សេសទាំងពួង ។

[២] បទថា **តិស្សោ** សេចក្តីថា ក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ មានអាបត្តិ ៣ យ៉ាងនេះ គឺអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ព្រោះធ្វើឧបោសថនៃភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលប្រាថ្នាការបែកគ្នាជាធំ ដល់ភិក្ខុដែលពោលថា ភិក្ខុទាំងនេះ ចូរវិនាសចុះ ។ ភិក្ខុទាំងនេះ ចូរវិកវរ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះធ្វើឧបោសថរួមជាមួយនឹងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត អាបត្តិទុក្កដ ព្រោះបទដ៏សេស

ទាំងឡាយ ។

[៣] បទថា **ឯកា** សេចក្តីថា ក្នុងវស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ មានអាបត្តិទុក្កដមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ ។

[៤] បទថា **តិស្សោ** សេចក្តីថា ក្នុងបវារណាខន្ធកៈ ក៏មានអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានដល់ភិក្ខុដែលបំណងការបែកគ្នាជាធំ កំពុងបវារណា អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ដល់ភិក្ខុដែលបវារណាជាមួយភិក្ខុដែលត្រូវសង្ឃលើកវត្ត អាបត្តិទុក្កដ ព្រោះបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[៥] បទថា **តិស្សោ** សេចក្តីថា សូម្បីក្នុងចម្មសំយុត្ត ក៏មានអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺបាចិត្តិយៈ ដល់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដែលចាប់មេគោជំទង់ (ឲ្យជ្រមុជទឹក) ស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ព្រោះមានចិត្តតម្រេកពាល់ត្រូវអង្គជាត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[៦] សូម្បីក្នុងភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ក៏មានអាបត្តិ ៣ យ៉ាង គឺត្រូវថុល្លច្ច័យ (ដល់ភិក្ខុដែលធ្វើសត្ថកម្ម) ត្រង់ទីចន្លោះប្រមាណ ២ ធ្នាប់ដោយជុំវិញ (នៃវច្ចមគ្គ និងបស្សាវមគ្គ) អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់ភោជនយាគូ (បបរភោជ) អាបត្តិទុក្កដ ព្រោះបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[៧] កឋិន ព្រះមានព្រះភាគគ្រាន់តែបញ្ញត្តប៉ុណ្ណោះ មិនមានអាបត្តិក្នុងកឋិនក្ខន្ធកៈនេះ ។

[៨] ក្នុងចីវរសំយុត្ត មានអាបត្តិ ៣ គឺថុល្លច្ច័យ ព្រោះចីវរដែលក្រងស្បូវក្លាំង និងដែលក្រងដោយសម្បកឈើ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ព្រោះ

អតិរេកចីវរ និងត្រូវទុក្កដ ព្រោះបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[៩] ក្នុងចម្មេយ្យក្ខន្ធកៈ មានអាបត្តិទុក្កដមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ ។

[១០] ក្នុងកោសម្ពិក្ខន្ធកៈ កម្មក្ខន្ធកៈ បារិវាសិកក្ខន្ធកៈ និងសមុច្ច-យក្ខន្ធកៈ ក៏មានអាបត្តិទុក្កដមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ ។

[១៤] ក្នុងសមថក្ខន្ធកៈ មានអាបត្តិ ២ គឺត្រូវទីយនកបាចិត្តិយៈ ព្រោះភិក្ខុអ្នកប្រគល់ឆន្ទៈត្រឡប់តិះដៀល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[១៥] ក្នុងខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ មានអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ព្រោះភិក្ខុកាត់អង្គជាតរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះខ្ជាក់អាហារដែលរើចេញមកខាងក្រៅមាត់ ហើយលេបចូលទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[១៦] ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ មានអាបត្តិ ៣ គឺត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ព្រោះចែកគរុភណ្ឌ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះទង់ទាញភិក្ខុចេញអំពីវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[១៧] ក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ មានអាបត្តិ ២ គឺអាបត្តិថុល្លច្ច័យ មានដល់ភិក្ខុដែលអនុវត្តតាមភិក្ខុបំបែកសង្ឃ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់គណៈភោជន ។

[១៨] ក្នុងវត្តក្ខន្ធកៈ ដែលលោកពោលថា ខ្ញុំនឹងសួរដល់សមាចារ មានអាបត្តិទុក្កដតែមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ ។ អាបត្តិទុក្កដនោះ ត្រូវព្រោះការ

មិនអើពើក្នុងវត្តទាំងពួង ។

[១៩] ក្នុងបាតិមោក្ខជ្ជបទក្ខន្ធកៈក៏ដូចគ្នា ។

[២០] ក្នុងភិក្ខុនីខន្ធកៈ មានអាបត្តិទាំង ២ នេះ គឺត្រូវបាចិត្តិយៈព្រោះមិនបវារណា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះបទដ៏សេសទាំងឡាយ ។

[២១] ក្នុងបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ និងសត្តសតិកក្ខន្ធកៈ លោកលើកធម៌សុទ្ធៗ ឡើងកាន់ពួក មិនមានអាបត្តិក្នុងខន្ធកៈទាំង ២ នោះ ដូច្នេះឯង ។

ខន្ធកបុច្ឆា ចប់

វិនយបិដក

ឯកុត្តរិកៈ

[២៤] ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ធម៌ដែលធ្វើឲ្យមានអាបត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ធម៌ដែលធ្វើមិនឲ្យមានអាបត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនាបត្តិ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់លហុកាបត្តិ (អាបត្តិស្រាល) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់គរុកាបត្តិ (អាបត្តិធ្ងន់) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់សាវសេសាបត្តិ (លើកតែអាបត្តិបារាជិកចេញ) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ អនវសេសាបត្តិ (អាបត្តិបារាជិក) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ គឺអាបត្តិ ២ កងខាងដើម ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ គឺអាបត្តិ ៥ កងខាងចុង ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិសម្តែងចេញបាន ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិសម្តែងចេញមិនបាន ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនី ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលមិនមែនជាទេសនាគាមិនី ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលមិនធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលជាសាវជ្ជបញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលជាអនវជ្ជបញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើ (ដូចយ៉ាងបារាជិកាបត្តិ) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីការមិនធ្វើ (ដូចជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនអធិដ្ឋានចីវរ) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើនឹងការមិនធ្វើ (ដូចក្នុងកុដិ-ការសិក្ខាបទ) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិខាងដើម គឺអាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវមុន ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិខាងចុង គឺអាបត្តិដែលត្រូវបន្ទាប់គ្នាមក ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិជាចន្លោះនៃអាបត្តិខាងដើម ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិជាចន្លោះនៃអាបត្តិ

ខាងចុង ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលខ្លួនសម្ដែងហើយ ជាអាបត្តិគួរដល់កិរិយារាប់ គឺដាក់ធុរៈចេញបាន ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលខ្លួនសម្ដែងហើយ តែមិនគួរដល់កិរិយារាប់ (ដាក់ធុរៈចេញបាន) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បទេសប្បញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់សាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ឯកតោបញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់ឧភតោបញ្ញត្តិ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិមានទោសធ្ងន់ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិមិនមានទោសធ្ងន់ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលបដិសំយុត្តដោយគ្រហស្ថ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលមិនបដិ-សំយុត្តដោយគ្រហស្ថ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិទៀង គឺអនន្តរិយកម្ម ៥ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អាបត្តិដែលមិនទៀង គឺក្រៅអំពីអនន្តរិយកម្ម ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលធ្វើខុសខាងដើមបញ្ញត្តិ (អាទិកម្មិកបុគ្គល) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលមិនធ្វើខុសខាងដើមបញ្ញត្តិ (អនុប្បញ្ញត្តិការកបុគ្គល) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកត្រូវអាបត្តិមិនបានជានិច្ច (ត្រូវអាបត្តិម្ដងៗ) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកត្រូវអាបត្តិរឿយៗ (ត្រូវជានិច្ច) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកចោទ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលគេចោទ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលគេចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលអ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលគេចោទត្រូវតាមធម៌ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់និយតបុគ្គល (ដែលប្រកប

ដោយមិច្ឆត្តនិយតធម៌ ឬសម្មត្តនិយតធម៌) ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់អនិយតបុគ្គល ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលគួរដល់អាបត្តិ គឺពួកសាវ័ក ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលមិនគួរដល់អាបត្តិ គឺព្រះពុទ្ធនឹងព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលសង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលសង្ឃមិនបានធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលសង្ឃឲ្យវិនាសចេញហើយ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលដែលសង្ឃមិនបានឲ្យវិនាសចេញ ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលមានសំវាសស្មើគ្នា ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់បុគ្គលមានសំវាសផ្សេងៗ គ្នា ។ ភិក្ខុត្រូវស្គាល់វិធីបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ។

ឯកកៈ (ពួកមួយៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឯកកៈ (ពួកមួយៗ) នោះដូច្នេះ

[២៥] ហេតុដែលធ្វើឲ្យមានអាបត្តិ ១ លហុកាបត្តិ ១ សាវសេសាបត្តិ ១ ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ អាបត្តិដែលគួរសម្តែងចេញបាន ១ អាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនី ១ អាបត្តិដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ១ អាបត្តិដែលជាសាវជ្ជបញ្ញត្តិ ១ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើ ១ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីការធ្វើ និងការមិនធ្វើ ១ អាបត្តិខាងដើម ១ អាបត្តិជាចន្លោះ ១ អាបត្តិគួរដល់កិរិយារាប់ ១ បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ សព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ អសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ

១ អាបត្តិដែលបដិសំយុត្តដោយគ្រហស្ថ ១ អាបត្តិទៀង ១ អាទិកម្មិកបុគ្គល ១ បុគ្គលអ្នកត្រូវអាបត្តិមិនជានិច្ច ១ បុគ្គលអ្នកចោទ ១ បុគ្គលអ្នកចោទមិនតាមធម៌ ១ ចោទតាមធម៌ ១ និយតបុគ្គល ១ បុគ្គលមិនគួរដល់អាបត្តិ ១ បុគ្គលដែលសង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ១ បុគ្គលដែលសង្ឃឲ្យវិនាស ១ បុគ្គលមានសំវាសស្មើគ្នា ១ វិធីបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១ នេះជាឧទានក្នុងពួកមួយៗ ។

[២៦] អាបត្តិជាសញ្ញាវិមោក្ខ (សចិត្តកៈ) ក៏មាន អាបត្តិជានោសញ្ញាវិមោក្ខ (អចិត្តកៈ) ក៏មាន ។ អាបត្តិត្រូវដល់ភិក្ខុដែលបានសមាបត្តិក៏មាន អាបត្តិត្រូវដល់ភិក្ខុដែលមិនបានសមាបត្តិក៏មាន ។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងព្រះសទ្ធម្មក៏មាន អាបត្តិដែលប្រកបនឹងអសទ្ធម្មក៏មាន ។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ខ្លួនក៏មាន អាបត្តិដែលប្រកបនឹងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់បុគ្គលដទៃក៏មាន ។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងបុគ្គលគឺខ្លួនឯងក៏មាន ។ អាបត្តិដែលប្រកបនឹងបុគ្គល គឺអ្នកដទៃក៏មាន ។ ភិក្ខុនិយាយពាក្យសច្ចៈត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុនិយាយមុសាត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុនិយាយពាក្យមុសាត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុនិយាយពាក្យសច្ចៈ ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុនៅលើផែនដីត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅលើអាកាសមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅលើអាកាសត្រូវអាបត្តិ នៅលើផែនដីមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុដើរចេញទៅត្រូវអាបត្តិ ដើរចូលមកមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ដើរចូលមកត្រូវអាបត្តិ ដើរចេញទៅមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុកាន់យកត្រូវ

អាបត្តិក៏មាន មិនកាន់យកត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុសមាទាន (វត្ត) ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនសមាទាន (វត្ត) ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុធ្វើត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនធ្វើត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុឲ្យត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុទទួលត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនទទួលត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគក៏មាន ត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនបរិភោគក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវេលាយប់ មិនត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាថ្ងៃក៏មាន ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវេលាថ្ងៃ មិនត្រូវក្នុងវេលាយប់ក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងពេលអរុណរះក៏មាន ត្រូវអាបត្តិក្នុងពេលអរុណមិនទាន់រះក៏មាន ។ ភិក្ខុកាត់ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនកាត់ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុបិទបាំងត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនបិទបាំងត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុទ្រទ្រង់ត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនទ្រទ្រង់ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។

[២៧] ឧបោសថមាន ២ យ៉ាង គឺចាតុទ្ទសីឧបោសថ ១ បណ្ណរសីឧបោសថ ១ ។ បវារណាមាន ២ យ៉ាង គឺចាតុទ្ទសីបវារណា ១ បណ្ណរសីបវារណា ១ ។ កម្មមាន ២ យ៉ាង គឺអបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ។ កម្មមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ។ ទីកើតនៃកម្មមាន ២ យ៉ាង គឺទីកើតនៃអបលោកនកម្ម ១ ទីកើតនៃញត្តិកម្ម ១ ។ ទីកើតនៃកម្មមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺទីកើតនៃញត្តិទុតិយកម្ម ១ ទីកើតនៃញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ។ ទោសរបស់កម្មមាន ២ យ៉ាង គឺទោសនៃអបលោកនកម្ម ១ ទោសនៃញត្តិកម្ម ។ ទោសរបស់កម្មមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺទោសនៃញត្តិទុតិយកម្ម ១ ទោសនៃញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ។ សម្បត្តិ

របស់កម្មមាន ២ យ៉ាង សម្បត្តិនៃអបលោកនកម្ម ១ សម្បត្តិនៃញត្តិកម្ម ១ ។ សម្បត្តិរបស់កម្មមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសម្បត្តិនៃញត្តិទុតិយកម្ម ១ សម្បត្តិនៃញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ។ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗ គ្នា មាន ២ យ៉ាង គឺភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសផ្សេងគ្នាដោយខ្លួនឯង ១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសម្តែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់) ក្តី ១ ។ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា មាន ២ យ៉ាង គឺភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នាដោយខ្លួនឯង ១ សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាសូត្រឱសារណកម្ម ចំពោះភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនសម្តែងអាបត្តិក្តី ព្រោះមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់) ក្តី ១ ។

[២៨] បារាជិកមាន ២ យ៉ាង គឺបារាជិករបស់ពួកភិក្ខុ ១ បារាជិករបស់ពួកភិក្ខុនី ១ ។ សង្ឃាទិសេសមាន ២ ថុល្លច្ច័យមាន ២ បាចិត្តិយៈមាន ២ បាដិទេសនីយមាន ២ ទុក្កដមាន ២ ទុព្ភាសិតមាន ២ គឺរបស់ភិក្ខុ ១ របស់ភិក្ខុនី ១ រួមជាអាបត្តិ ៧ គឺកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ។ សង្ឃបែកធ្លាយ ដោយអាការ ២ គឺដោយកម្ម ១ ដោយការចាប់ស្លាក ១ ។

[២៩] បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាមាន ២ ពួក គឺបុគ្គលសាបសូន្យចាកកាល ១ បុគ្គលសាបសូន្យចាកអវយវៈ ១ ។ បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មាន ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលជាវត្ថុវិបត្តិ ១ បុគ្គលធ្លាប់ធ្វើអំពើអាក្រក់ ១ ។ បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មាន

២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមាន (បរិក្ខារ) មិនគ្រប់គ្រាន់ ១ បុគ្គលមាន (បរិក្ខារ) គ្រប់គ្រាន់ហើយ តែមិនសូម (ឧបសម្បទា) ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងបុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលជាអលជ្ជី ១ បុគ្គលពាល ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលជាអលជ្ជី ១ បុគ្គលជាលជ្ជីតែមិនបានសូម ១ ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលល្ងង់ ១ បុគ្គលជាលជ្ជីហើយបានសូម ១ ។ បុគ្គលដែលមិនគួរត្រូវអាបត្តិមាន ២ គឺព្រះពុទ្ធ ១ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ១ ។ បុគ្គលដែលគួរនឹងត្រូវអាបត្តិមាន ២ គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ ។ បុគ្គលមិនគួរនឹងត្រូវអាបត្តិព្រោះក្ដែងមាន ២ គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ ដែលជាអរិយបុគ្គល ។ បុគ្គលដែលគួរនឹងត្រូវអាបត្តិព្រោះក្ដែងមាន ២ គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ ដែលជាបុថុជ្ជន ។ បុគ្គលមិនគួរនឹងប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុដែលប្រកបដោយទោសយ៉ាងធំ ព្រោះក្ដែងមាន ២ គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ ដែលជាព្រះអរិយបុគ្គល ។ បុគ្គលគួរនឹងប្រព្រឹត្តកន្លងនូវវត្ថុដែលប្រកបដោយទោសយ៉ាងធំ ព្រោះក្ដែងមាន ២ គឺភិក្ខុ ១ ភិក្ខុនី ១ ដែលជាបុថុជ្ជន ។

[៣០] ការហាមឃាត់មាន ២ យ៉ាង គឺហាមឃាត់ដោយកាយ ១ ហាមឃាត់ដោយវាចា ១ ។ ការសូត្រនិស្សារណាកម្មមាន ២ យ៉ាង គឺ បុគ្គលមិនដល់និស្សារណាកម្មនៅឡើយ តែបើសង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មចំពោះបុគ្គលនោះ បុគ្គលពួកខ្លះឈ្មោះថា សង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មហើយដោយល្អ ១ បុគ្គលពួកខ្លះឈ្មោះថា សង្ឃសូត្រនិស្សារណាកម្មដោយអាក្រក់

១ ។ ការសូត្រឱសារណាកម្មមាន ២ យ៉ាង គឺបុគ្គលមិនទាន់ដល់ឱសា-រណាកម្មនៅឡើយ តែបើសង្ឃសូត្រឱសារណាកម្មចំពោះបុគ្គលនោះ បុគ្គលពួកខ្លះឈ្មោះថា សង្ឃសូត្រឱសារណាកម្មហើយដោយល្អ ១ បុគ្គលខ្លះឈ្មោះថា សង្ឃសូត្រឱសារណាកម្មហើយដោយអាក្រក់ ១ ។ ការប្តេជ្ញាមាន ២ យ៉ាង គឺប្តេជ្ញាដោយកាយ ១ ប្តេជ្ញាដោយវាចា ១ ។ ការទទួលមាន ២ យ៉ាង គឺទទួលដោយកាយ ១ ទទួលដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ ១ ។ ការឃាត់មាន ២ យ៉ាង គឺឃាត់ដោយកាយ ១ ឃាត់ដោយវាចា ១ ។ ការបៀតបៀនមាន ២ យ៉ាង គឺបៀតបៀនសិក្ខា ១ បៀតបៀនគ្រឿងបរិភោគ (ជារបស់សង្ឃ ឬបុគ្គល) ១ ។ ការចោទមាន ២ យ៉ាង គឺចោទដោយកាយ ១ ចោទដោយវាចា ១ ។

[៣១] បលិពោធនៃកឋិនមាន ២ យ៉ាង គឺអាវាសបលិពោធ ១ ចីវរបលិពោធ ១ ។ ការមិនមានបលិពោធនៃកឋិនមាន ២ យ៉ាង គឺមិនមានបលិពោធនឹងអាវាស ១ មិនមានបលិពោធនឹងចីវរ ១ ។ ចីវរមាន ២ យ៉ាង គឺគហបតីចីវរ ១ បង្សុកូលចីវរ ១ ។ បាត្រមាន ២ យ៉ាង គឺបាត្រដែក ១ បាត្រដី ១ ។ មណ្ឌល គឺជើងបាត្រមាន ២ យ៉ាង គឺជើងបាត្រដែលគេធ្វើដោយសំណប៉ាហាំង ១ ធ្វើដោយសំណក្រក់ ១ ។ ការអធិដ្ឋានបាត្រមាន ២ យ៉ាង គឺអធិដ្ឋានដោយកាយ ១ អធិដ្ឋានដោយវាចា ១ ។ ការអធិដ្ឋានចីវរមាន ២ យ៉ាង គឺអធិដ្ឋានដោយកាយ ១ អធិដ្ឋានដោយវាចា ១ ។ ការវិកប្បមាន ២ យ៉ាង គឺវិកប្បក្នុងទីចំពោះមុខ ១ វិកប្បក្នុងទីកំបាំងមុខ ១ ។

វិន័យមាន ២ យ៉ាង គឺវិន័យរបស់ពួកភិក្ខុ ១ របស់ពួកភិក្ខុនី ១ ។ អត្ថរបស់វិន័យមាន ២ យ៉ាង គឺបញ្ញត្តិ ១ បញ្ញត្តានុលោម (គឺមហាបទេស ៤) ១ ។ សេចក្តីផូរផង់នៃវិន័យមាន ២ យ៉ាង គឺសម្គាប់នូវបច្ច័យក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ១ ការធ្វើនូវប្រមាណក្នុងកប្បិយវត្ថុ ១ ។

[៣២] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ២ យ៉ាង គឺត្រូវដោយកាយ ១ ត្រូវដោយវាចា ១ ។ ភិក្ខុចេញចាកអាបត្តិដោយអាការ ២ យ៉ាង គឺចេញចាកដោយកាយ ១ ចេញចាកដោយវាចា ១ ។ បរិវាសមាន ២ យ៉ាង គឺបដិច្ឆន្នបរិវាស ១ អប្បដិច្ឆន្នបរិវាស ១ ។ បរិវាសមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសុទ្ធន្តបរិវាស ១ សមោធានបរិវាស ១ ។ មានត្តមាន ២ យ៉ាង គឺបដិច្ឆន្នមានត្ត ១ អប្បដិច្ឆន្នមានត្ត ១ ។ មានត្តមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺបក្ខមានត្ត ១ សមោធានមានត្ត ១ ។ ការដាច់រាត្រីរបស់បុគ្គល ២ ពួក គឺភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាស ១ ភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្ត ១ ។

[៣៣] ការមិនអើពើមាន ២ យ៉ាង គឺមិនអើពើនឹងបុគ្គល ១ មិនអើពើនឹងធម៌ ១ ។ អំបិលមាន ២ បែប គឺអំបិលកើតឯង ១ អំបិលកើតអំពីជាតិដីប្រៃ ១ ។ អំបិលមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺអំបិលកើតពីទឹកសមុទ្រ ១ អំបិលខ្មៅ ១ ។ អំបិលមាន ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺអំបិលសិន្ធវៈ (អំបិលមានសម្បុរសដុះលើភ្នំ) ១ អំបិលឧព្ភិទៈ (អំបិលដុះ ជាពន្លកៗ ឡើងពីផែនដី) ១ ។ អំបិល ២ យ៉ាងដទៃទៀត គឺអំបិលឈ្មោះរោមកៈ (អំបិលកើតក្នុងរោមជនបទ) ១ អំបិលឈ្មោះបក្ខលកៈ (អំបិលកើតពីទឹកក្បុង

ដែលធ្វើអំពីស្រូវដំណើប) ១ ។ បរិភោគមាន ២ គឺអព្ភន្តរបរិភោគ (បរិភោគលេបចូលទៅ) ១ ពាហិរបរិភោគ (ប្រើប្រាស់ខាងក្រៅ) ១ ។ ការជេរមាន ២ យ៉ាង គឺជេរយ៉ាងថោកទាប ១ ជេរយ៉ាងឧក្រិដ្ឋ ១ ។ ការញុះញង់កើតដោយអាការ២យ៉ាង គឺប៉ងដើម្បីឲ្យគេស្រឡាញ់ខ្លួន ១ ប៉ងដើម្បីបំបែកគ្នា ១ ។ ភិក្ខុទទួលគណភោជនបានដោយអាការ ២ យ៉ាង គឺដោយគេនិមន្ត ១ ដោយការសូមគេ ១ ។ ការចូលវស្សាមាន ២ យ៉ាង គឺបុរិមិកាវស្សា ១ បច្ឆិមិកាវស្សា ១ ។ ការឃាត់ហាមបាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ២ យ៉ាង ។ ការឃាត់ហាមបាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ២ យ៉ាង ។

[៣៤] បុគ្គលពាលមាន ២ ពួក គឺបុគ្គលដែលនាំភារៈ (កិច្ចមានអារាធនាធម៌ជាដើម) មិនទាន់មានមក ១ បុគ្គលដែលមិននាំភារៈដែលមានមកហើយ ១ ។ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួក គឺបុគ្គលដែលមិននាំភារៈមិនទាន់មកដល់ ១ បុគ្គលដែលនាំភារៈមានមកហើយ ១ ។ បុគ្គលពាលមាន ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ថាជាកប្បិយវត្ថុ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិយវត្ថុ ១ ។ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិយវត្ថុ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងកប្បិយវត្ថុ ថាជាកប្បិយវត្ថុ ១ ។ បុគ្គលពាលមាន ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអាបត្តិ

ថាជាអនាបត្តិ ១ ។ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអាបត្តិថា ជាអាបត្តិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអនាបត្តិថាជាអនាបត្តិ ១ ។ បុគ្គលពាលមាន ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ មានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ ។ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាធម៌ថាជាធម៌ ១ ។ បុគ្គលពាលមាន ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ ។ បុគ្គលជាបណ្ឌិតមាន ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ ។

[៣៥] អាសវៈទាំងឡាយតែងចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលដែលសង្ស័យចំពោះហេតុដែលមិនគួរសង្ស័យ ១ បុគ្គលដែលមិនសង្ស័យចំពោះហេតុដែលគួរសង្ស័យ ១ ។ អាសវៈទាំងឡាយរមែងមិនចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលដែលមិនសង្ស័យចំពោះហេតុដែលមិនគួរសង្ស័យ ១ សង្ស័យចំពោះហេតុដែលគួរសង្ស័យ ១ ។ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអកប្បិយវត្ថុថាជាកប្បិយវត្ថុ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិ-

យវត្ថុ ១ ។ អាសវៈទាំងឡាយរមែងមិនចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ថាជាអកប្បិយវត្ថុ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងកប្បិយវត្ថុថាជាកប្បិយវត្ថុ ១។ អាសវៈទាំងឡាយ រមែងចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ ១ ។ អាសវៈទាំងឡាយរមែងមិនចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអនាបត្តិថាជាអនាបត្តិ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងអាបត្តិថាជាអាបត្តិ ១ ។ អាសវៈទាំងឡាយរមែងចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ ១ ។ អាសវៈទាំង-ឡាយ រមែងមិនចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាធម៌ថាជាធម៌ ១ ។ អាសវៈទាំងឡាយរមែងចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួកដទៃទៀត គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ១ ។ អាសវៈទាំងឡាយរមែងមិនចម្រើនដល់បុគ្គល ២ ពួក គឺបុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ បុគ្គលមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងសភាវៈជាវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ ។

ទុកៈ (ពួកពីរៗ) ចប់

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃទុកៈ (ពួកពីរៗ) នោះដូច្នេះ

[៣៦] អាបត្តិជាសញ្ញាវិមោក្ខ ១ អាបត្តិនៃភិក្ខុដែលបានសមាបត្តិ ១ អាបត្តិប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្ម ១ អាបត្តិប្រកបដោយបរិក្ខារ ១ អាបត្តិប្រកបដោយបុគ្គល ១ ភិក្ខុនិយាយពាក្យសច្ចៈត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុនៅលើផែនដីត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុចេញទៅត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុកាន់យកត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុសមាទានត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុធ្វើត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុកាលឲ្យត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុកាលទទួលត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគ ១ ត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាយប់ ១ ត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាអរុណរះ ១ ភិក្ខុកាត់ត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុបិទបាំងត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុទ្រទ្រង់ត្រូវអាបត្តិ ១ ឧបោសថ ១ បវារណា ១ កម្ម ១ កម្មដទៃទៀត ១ វត្ថុនៃកម្ម ១ វត្ថុនៃកម្មដទៃទៀត ១ ទោសនៃកម្ម ១ ទោសនៃកម្មដទៃទៀត ១ សម្បត្តិនៃកម្ម ២ យ៉ាង ១ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗ គ្នា ១ ភូមិនៃភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ១ បារាជិក ១ សង្ឃាទិសេស ១ ថុល្លច្ច័យ ១ បាចិត្តិយៈ ១ បាដិទេសនីយ ១ ទុក្កដ ១ ទុព្ភាសិត ១ រួមជាកងនៃអាបត្តិ ៧ សង្ឃបែកគ្នា ១ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ១ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាចំពោះបុគ្គល ២ ពួកដទៃទៀត ១ ភិក្ខុមិនត្រូវអាស្រ័យនៅ ១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ១ បុគ្គលមិនគួរនឹងត្រូវអាបត្តិ ១ បុគ្គលគួរត្រូវអាបត្តិព្រោះក្មេង ១ បុគ្គលគួរនឹងត្រូវអាបត្តិព្រោះប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុដែល

ប្រកបដោយទោសយ៉ាងធំ ១ ការហាមឃាត់ ១ ការសូត្រនិស្សារណាកម្ម ១ ការសូត្រឱសារណាកម្ម ១ ការបញ្ញត្តិ ១ ការទទួល ១ ការឃាត់ ១ ការបៀតបៀន ១ ការចោទ ១ បលិពោធនៃកឋិន ២ យ៉ាង ១ មិនមានបលិពោធនៃកឋិន ២ យ៉ាងដូចគ្នា ១ ចីវរ ១ បាត្រ និងជើងទ្របាត្រ ១ ការអធិដ្ឋានបាត្រ ២ យ៉ាង ១ ការអធិដ្ឋានចីវរ ២ យ៉ាងដូចគ្នា ១ ការវិកប្ប ១ វិន័យ ១ អត្ថនៃវិន័យ ១ សេចក្ដីផូរផង់ (នៃវិន័យ) ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ (ដោយអាការ ២ យ៉ាង) ១ ចេញចាកអាបត្តិ (ដោយអាការ ២ យ៉ាង) ១ បរិវាស ២ យ៉ាង ១ បរិវាស ២ យ៉ាងដទៃទៀត ១ មានត្ត ២ យ៉ាង ១ មានត្ត ២ យ៉ាងដទៃទៀត ១ ការដាច់រាត្រី ១ សេចក្ដីមិនអើពើ ១ អំបិល ២ យ៉ាងមាន ៣ ពួកតទៅទៀត ១ ការបរិភោគ ១ ការជេរ ១ បេសុញ្ញវាទ ១ ការទទួលគណភោជន ១ ការចូលវស្សា ១ ការបញ្ឈប់នូវបាតិមោក្ខ ១ បុគ្គលពាលនាំការៈ ១ កប្បិយវត្ថុ ១ អនាបត្តិ ១ អធម្មកម្ម ១ វិនយកម្ម ១ អាសវៈទាំងឡាយ ១ ។

[៣៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងកាលដែលព្រះមានព្រះភាគគង់នៅ កាលដែលព្រះអង្គបរិនិព្វានហើយមិនត្រូវក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងកាលដែលព្រះមានព្រះភាគបរិនិព្វានហើយ កាលដែលព្រះអង្គគង់នៅឡើយមិនត្រូវក៏មាន

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងកាលដែលព្រះអង្គគង់នៅ ទាំងក្នុងកាលដែលព្រះអង្គបរិញ្វានហើយក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាលក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវិកាល មិនត្រូវក្នុងកាលក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងកាលទាំងក្នុងវិកាលក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវេលាយប់ មិនត្រូវក្នុងវេលាថ្ងៃក៏មាន ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវេលាថ្ងៃ មិនត្រូវក្នុងវេលាយប់ក៏មាន ត្រូវអាបត្តិទាំងវេលាយប់ ទាំងវេលាថ្ងៃក៏មាន ។ ភិក្ខុមានវស្សា ១០ ត្រូវអាបត្តិ មានវស្សាខ្វះពី ១០ មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមានវស្សាខ្វះពី ១០ ត្រូវអាបត្តិ មានវស្សា ១០ មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងភិក្ខុមានវស្សា ១០ ទាំងភិក្ខុមានវស្សាខ្វះពី ១០ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុមានវស្សា ៥ ត្រូវអាបត្តិ មានវស្សាខ្វះពី ៥ មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមានវស្សាខ្វះពី ៥ ត្រូវអាបត្តិ មានវស្សាគ្រប់ ៥ មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងភិក្ខុមានវស្សា ៥ ទាំងភិក្ខុមានវស្សាខ្វះពី ៥ ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុមានចិត្តជាកុសលត្រូវអាបត្តិ មានចិត្តជាអកុសលមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមានចិត្តជាអកុសលត្រូវអាបត្តិ មានចិត្តជាកុសលមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមានចិត្តជាអព្យាក្រឹតត្រូវអាបត្តិក៏មាន។ ភិក្ខុមានចិត្តប្រកបដោយសុខវេទនាត្រូវអាបត្តិក៏មាន មានចិត្តប្រកបដោយទុក្ខវេទនាត្រូវអាបត្តិក៏មាន មានចិត្តប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទានា ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។

[៣៨] ចោទនាវត្ថុ (វត្ថុជាគ្រឿងចោទ) មាន ៣ យ៉ាង គឺ ដោយឃើញ ១ ឮ ១ រង្កៀស ១ ។ ការចាប់ស្លាកមាន ៣ យ៉ាង គឺ

គុឡ្ហកៈ (ស្នាកបិទ) ១ វិវដ្ដកៈ (ស្នាកបើក) ១ សកណ្ណជប្បកៈ (ស្នាកខ្សឹបជិតត្រចៀកជាស្នាក) ១ ។ បម្រាមមាន ៣ យ៉ាង គឺសេចក្ដីប្រាថ្នាធំ ១ សេចក្ដីមិនសន្ដោស ១ សេចក្ដីមិនផូរផង់ចិត្ត ១ ។ អនុញ្ញាតមាន ៣ យ៉ាង គឺសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ១ សេចក្ដីសន្ដោស ១ សេចក្ដីផូរផង់ចិត្ត ១ ។ បម្រាមមាន ៣ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសេចក្ដីប្រាថ្នាធំ ១ សេចក្ដីមិនសន្ដោស ១ សេចក្ដីមិនដឹងប្រមាណ ១ ។ អនុញ្ញាតមាន ៣ យ៉ាង គឺសេចក្ដីប្រាថ្នាតិច ១ សេចក្ដីសន្ដោស ១ សេចក្ដីដឹងប្រមាណ ១ ។ បញ្ញត្តិមាន ៣ យ៉ាង គឺបញ្ញត្តិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ អនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញត្តិមាន ៣ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសព្វត្ថប្បញ្ញត្តិ ១ បទេសប្បញ្ញត្តិ ១ សាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ។ បញ្ញត្តិមាន ៣ យ៉ាងដោយឡែកទៀត គឺអសាធារណប្បញ្ញត្តិ ១ ឯកតោបញ្ញត្តិ ១ ឧភតោបញ្ញត្តិ ១ ។

[៣៩] ភិក្ខុពាលត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុជាបណ្ឌិតត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុពាលមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុពាលក្ដី ជាបណ្ឌិតក្ដី ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងកាឡបក្ខ (រនោច) មិនត្រូវក្នុងជុណ្ហបក្ខ (ខ្នើត) ក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងជុណ្ហបក្ខ មិនត្រូវក្នុងកាឡបក្ខក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងកាឡបក្ខ ទាំងក្នុងជុណ្ហបក្ខក៏មាន ។ សេចក្ដីអនុញ្ញាតគួរតែក្នុងកាឡបក្ខ មិនគួរក្នុងជុណ្ហបក្ខក៏មាន គួរតែក្នុងជុណ្ហបក្ខ មិនគួរក្នុងកាឡបក្ខក៏មាន គួរទាំងក្នុងកាឡបក្ខ ទាំងជុណ្ហបក្ខក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងហេមន្តរដូវ មិនត្រូវក្នុងគិម្ហរដូវទាំងមិនត្រូវអាបត្តិក្នុងវស្សាន

វត្ថុក៏មាន ត្រូវអាបត្តិក្នុងគិម្ហរដូវ មិនត្រូវអាបត្តិក្នុងហេមន្តរដូវ មិនត្រូវអាបត្តិក្នុងវស្សានរដូវផងក៏មាន ត្រូវអាបត្តិក្នុងវស្សានរដូវ មិនត្រូវអាបត្តិក្នុងគិម្ហរដូវផង មិនត្រូវអាបត្តិក្នុងហេមន្តរដូវផងក៏មាន ។ សង្ឃត្រូវអាបត្តិ គណៈមិនត្រូវអាបត្តិ បុគ្គលមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន គណៈត្រូវអាបត្តិ សង្ឃមិនត្រូវអាបត្តិ បុគ្គលមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន បុគ្គលត្រូវអាបត្តិ សង្ឃមិនត្រូវអាបត្តិ គណៈមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ សេចក្តីអនុញ្ញាតគួរដល់សង្ឃ មិនគួរដល់គណៈ មិនគួរដល់បុគ្គលក៏មាន គួរដល់គណៈ មិនគួរដល់សង្ឃ មិនគួរដល់បុគ្គលក៏មាន គួរដល់បុគ្គល មិនគួរដល់សង្ឃ មិនគួរដល់គណៈក៏មាន ។

[៤០] ការបិទបាំងមាន ៣ យ៉ាង គឺកិក្ខុបិទបាំងវត្ថុ មិនបិទបាំងអាបត្តិ ១ បិទបាំងអាបត្តិមិនបិទបាំងវត្ថុ ១ បិទបាំងទាំងវត្ថុទាំងអាបត្តិ ១ ។ គ្រឿងបិទបាំងមាន ៣ យ៉ាង គឺគ្រឿងបិទបាំង គឺផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ១ គ្រឿងបិទបាំង គឺទឹក ១ គ្រឿងបិទបាំងគឺសំពត់ ១ ។ វត្ថុ ៣ យ៉ាងដែលបិទបាំងទុកទើបប្រព្រឹត្តទៅស្រួល តែបើកឡើងប្រព្រឹត្តទៅមិនស្រួល គឺមាតុគ្រាមមានវត្ថុបិទបាំងទើបប្រព្រឹត្តទៅស្រួល តែមិនមានវត្ថុបិទបាំងប្រព្រឹត្តទៅ មិនស្រួល ១ មន្តរបស់ពួកព្រាហ្មណ៍បិទបាំងទុកទើបប្រព្រឹត្តទៅស្រួល បើកឡើងប្រព្រឹត្តទៅមិនស្រួល ១ មិច្ឆាទិដ្ឋិបិទបាំងទុកទើបប្រព្រឹត្តទៅស្រួល តែបើកឡើងប្រព្រឹត្តទៅមិនស្រួល ១ ។ វត្ថុ ៣ យ៉ាងបើកចេញ ទើបរុងរឿង បិទទុកមិនរុងរឿងឡើង គឺមណ្ឌលព្រះចន្ទបើកឡើងទើបរុងរឿង តែបិទបាំងទុកមិនរុងរឿង ១ មណ្ឌលព្រះអាទិត្យបើក ទើបរុងរឿង តែបិទបាំងទុកមិន

រុនរឿង ១ ធម្មវិន័យដែលតថាគតសម្តែងហើយបើកឡើង ទើបរុនរឿង បិទបាំងទុកមិនរុនរឿង ១ ។ ការកាន់យកសេនាសនៈមាន ៣ យ៉ាង គឺបុរិមកៈ ១ បច្ឆិមកៈ ១ អន្តរាមុត្តកៈ ១ ។

[៤១] ភិក្ខុឈឺត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុឥតឈឺមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមិនឈឺត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុឈឺមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងភិក្ខុឈឺ ទាំងភិក្ខុមិនឈឺត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។

[៤២] ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ បរិវាសមាន ៣ យ៉ាង គឺបដិច្ឆន្នបរិវាស ១ អប្បដិច្ឆន្នបរិវាស ១ សុទ្ធន្តបរិវាស ១ មានត្តមាន ៣ យ៉ាង គឺបដិច្ឆន្នមានត្ត ១ អប្បដិច្ឆន្នមានត្ត ១ បក្ខមានត្ត ១ ។ ការដាច់រាត្រីរបស់ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសមាន ៣ យ៉ាង គឺការនៅរួម ១ ការមិននៅរួម ១ ការមិនបានប្រាប់ ១ ។

[៤៣] ភិក្ខុនៅខាងក្នុងត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅមិនត្រូវក៏មាន នៅខាងក្រៅត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្នុងមិនត្រូវក៏មាន ត្រូវអាបត្តិទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅក៏មាន ។ ភិក្ខុនៅខាងក្នុងសីមាត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមាមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅខាងក្រៅសីមាត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្នុងសីមាមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ត្រូវអាបត្តិទាំងខាងក្នុងសីមា ទាំងខាងក្រៅសីមាក៏មាន ។

[៤៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៣ យ៉ាង គឺត្រូវដោយកាយ ១ ត្រូវដោយវាចា ១ ត្រូវដោយកាយ និងវាចា ១ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ដោយ

អាការ ៣ យ៉ាងដទៃទៀត គឺត្រូវក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ១ ត្រូវក្នុងកណ្តាលគណៈ ១ ត្រូវក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល ១ ។ ភិក្ខុចេញចាកអាបត្តិ ដោយអាការ ៣ យ៉ាង គឺចេញចាកដោយកាយ ១ ចេញចាកដោយវាចា ១ ចេញចាកដោយកាយ និងវាចា ។ ភិក្ខុចេញចាកអាបត្តិដោយអាការ ៣ យ៉ាងដទៃទៀត គឺចេញចាកក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ១ ក្នុងកណ្តាលគណៈ ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល ១ ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ មិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។

[៤៥] កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ជាបុគ្គលនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំមិនសមគួរ ១ ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុអ្នកបង្កហេតុ ។បេ។ បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ជាអ្នកនៅច្រឡូកច្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការច្រឡូកច្រឡំមិនសមគួរ ១ ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបព្វាជនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុអ្នកបង្កហេតុ ។បេ។ ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកមានមារយាទអាក្រក់ ១ ។

កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើបដិសារណីយកម្មដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ ។បេ។ អ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ជេរគំរាមគ្រហស្ថ ១ ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នាគប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ គឺភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ ។បេ។ ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ត្រូវអាបត្តិហើយមិនប្រាថ្នាដើម្បីឃើញអាបត្តិ ១ ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នាគប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ព្រោះមិនសម្តែងអាបត្តិ គឺភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ ។បេ។ ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ត្រូវអាបត្តិហើយ មិនប្រាថ្នាដើម្បីសម្តែងអាបត្តិចេញ ១ ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ ។បេ។ ជាអ្នកបង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ មិនប្រាថ្នានឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ១ ។ កាលបើសង្ឃប្រាថ្នា គប្បីលែលក ដើម្បីសេចក្តីមាំមួន[១] ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺ ភិក្ខុជាអ្នកបង្កហេតុ បង្កជម្លោះ បង្កវិវាទ បង្កតិរច្ឆានកថា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ច្រើនដោយអាបត្តិ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

មិនមានការកំណត់អាបត្តិ ១ ជាអ្នកនៅប្រឡូកប្រឡំដោយគ្រហស្ថ ដោយការប្រឡូកប្រឡំមិនសមគួរ ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកឥតមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនជាបកតត្ត ១ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដទៃទៀត គឺភិក្ខុជាអ្នកមានសីលវិបត្តិក្នុងអធិសីល ១ មានអាចារវិបត្តិក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មានទិដ្ឋិវិបត្តិក្នុងអតិទិដ្ឋិ ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដោយឡែកទៀត គឺភិក្ខុជាអ្នកប្រកបខាងល្បែងដោយកាយ ១ ជាអ្នកប្រកបខាងល្បែងដោយវាចា ១ ជាអ្នកប្រកបខាងល្បែងដោយកាយ និងវាចា ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដោយឡែកទៀត គឺភិក្ខុជាអ្នកប្រកបដោយមារយាទមិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ដោយកាយ ១ ជាអ្នកប្រកបដោយមារយាទ មិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ដោយវាចា ១ ជាអ្នកប្រកបដោយមារយាទមិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ដោយកាយ និងវាចា ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដោយឡែកទៀត គឺភិក្ខុជាអ្នកប្រកបដោយការបៀតបៀនដោយកាយ ១ ជាអ្នកប្រកបដោយការបៀតបៀនដោយវាចា ១ ជាអ្នកប្រកបដោយការបៀតបៀនដោយកាយ និងវាចា ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដោយឡែកទៀត គឺភិក្ខុជាអ្នកប្រកបដោយមិច្ឆាជីវៈ ដោយកាយ ១ ជាអ្នកប្រកបដោយមិច្ឆាជីវៈដោយវាចា ១ ជាអ្នកប្រកបដោយមិច្ឆាជីវៈដោយកាយ និងវាចា ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដោយឡែកទៀត គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ

សង្ឃបានធ្វើកម្មហើយនៅតែឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ១ ឲ្យនិស្ស័យ (ដល់កុលបុត្រ) ១ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដោយឡែកទៀត គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយដោយអាបត្តិណា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដដែលនោះ ១ ឬត្រូវអាបត្តិដទៃប្រហែលគ្នានឹងអាបត្តិនោះ ១ ឬអាបត្តិដែលធ្ងន់ជាងអាបត្តិនោះទៅទៀត ១ ។ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ ដោយឡែកទៀត គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ ។ កាលបើមានភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុមិនមានអៀនខ្មាស ១ ភិក្ខុពាល ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ មិនបញ្ឈប់ឧបោសថ ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃៗ ត្រូវហាមប្រាមដោយពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុ មិនគួរទេ កុំបង្កហេតុ កុំឈ្លោះ កុំប្រកាន់ផ្សេងគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នាដូច្នេះរួចហើយសឹមធ្វើឧបោសថ ។ កាលបើភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុដែលមិនមានអៀនខ្មាស ១ ភិក្ខុពាល ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ មកបញ្ឈប់បវារណាក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃៗ ត្រូវហាមប្រាមដោយពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុ មិនគួរទេ អ្នកកុំបង្កហេតុ កុំឈ្លោះគ្នា កុំប្រកាន់ផ្សេងគ្នា កុំទាស់ទែងគ្នា ដូច្នេះរួចហើយសឹមបវារណា ។ សង្ឃសម្មតិណាមួយ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៣ មិនត្រូវស្តីពោលរកសង្ឃ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ។ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ សង្ឃមិនត្រូវតម្កល់

ទុកក្នុងតំណែងផ្សេងណាមួយគឺ ភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាស្រ័យនៅនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឱកាសកម្មដល់ភិក្ខុដែលមកសូមឱកាសដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវជឿស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសួរវិន័យចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ មិនត្រូវសួរវិន័យ (នឹងភិក្ខុណាមួយ) គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យនឹងភិក្ខុណាមួយ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្ឆាវិន័យជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកប

ដោយអង្គ ៣ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនមានខ្មាស ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ។

[៤៦] ឧបោសថមាន ៣ យ៉ាង គឺចាតុទ្ទសីឧបោសថ ១ បណ្ណរសីឧបោសថ ១ សាមគ្គីឧបោសថ ១ ។ ឧបោសថមាន ៣ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសង្ឃឧបោសថ ១ គណឧបោសថ ១ បុគ្គលឧបោសថ ១ ។ ឧបោសថមាន ៣ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសុត្តុទ្ទេសឧបោសថ ១ បារិសុទ្ធិឧបោសថ ១ អធិដ្ឋានឧបោសថ ១ ។ បវារណាមាន ៣ យ៉ាង គឺចាតុទ្ទសីបវារណា ១ បណ្ណរសីបវារណា ១ សាមគ្គីបវារណា ១ ។ បវារណាមាន ៣ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសង្ឃប្បវារណា ១ គណប្បវារណា ១ បុគ្គលប្បវារណា ១ ។ បវារណាមាន ៣ យ៉ាងដោយឡែកទៀត គឺតេវាចិកាបវារណា ១ ទ្វេវាចិកាបវារណា ១ សមានវស្សិកាបវារណា ១ ។ បុគ្គលឈមមុខទៅកាន់អបាយ ទៅកាន់នរក មាន ៣ ពួក គឺបុគ្គលមិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ តែប្តេជ្ញាជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ១ បុគ្គលចោទព្រហ្មចារីបុគ្គលដ៏បរិសុទ្ធ ដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ដោយអព្រហ្មចរិយធម៌មិនមានមូល ១ បុគ្គលណាមួយមានវាទយ៉ាងនេះ មានទិដ្ឋិយ៉ាងនេះថា ទោសក្នុងកាមគុណមិនមានដូច្នេះ បុគ្គលនោះតែងដល់នូវការសេពគប់នូវកាមទាំងឡាយ ១ ព្រោះមិនលះលទ្ធិនេះចេញ ។ មូលនៃអកុសលមាន ៣ យ៉ាង គឺលោភៈជាមូលនៃអកុសល ១ ទោសជាមូលនៃអកុសល ១ មោហជាមូលនៃ

អកុសល ១ ។ មូលនៃកុសលមាន ៣ យ៉ាង គឺអលោភៈជាមូលនៃកុសល ១ អទោសៈជាមូលនៃកុសល ១ អមោហៈជាមូលនៃកុសល ១ ។ ទុច្ចរិតមាន ៣ យ៉ាង គឺកាយទុច្ចរិត ១ វចីទុច្ចរិត ១ មនោទុច្ចរិត ១ ។ សុចរិតមាន ៣ យ៉ាង គឺកាយសុចរិត ១ វចីសុចរិត ១ មនោសុចរិត១ ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តតិកៈកោជនសិក្ខាបទក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ៣ យ៉ាង គឺ ដើម្បីផ្ចង់ផ្ចាល់បុគ្គលឥតខ្មាស ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដោយទ្រង់ត្រិះរិះថា ភិក្ខុប្រាថ្នាលាមកទាំងឡាយកុំទម្លាយសង្ឃព្រោះអាស្រ័យពួក ១ ដើម្បីអនុគ្រោះត្រកូល ១ ។ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម ៣ ប្រការគ្របសង្កត់រួបរឹតចិត្តហើយក៏ទៅកាន់អបាយ ទៅកាន់នរក តាំងនៅអស់កល្បកែខ្លួនលែងបាន (អសទ្ធម្ម ៣ ប្រការនោះគឺ) សេចក្ដីប្រាថ្នាលាមក ១ មានមិត្តលាមក ១ ទេវទត្តនោះបានសម្រេចគុណវិសេសត្រឹមជាន់ទាបតែដល់នូវសេចក្ដីសាបសូន្យក្នុងចន្លោះវិញ ១ ។ សម្មតិមាន ៣ យ៉ាង គឺទណ្ឌសម្មតិ ១ សិក្កាសម្មតិ ១ ទណ្ឌ-សិក្កាសម្មតិ ១ ។ ទ្រនាប់ជើងដែលសម្រាប់តម្កល់ទុកជានិច្ច មិនត្រូវធ្វើឲ្យឃ្លាតចាកកន្លែងមាន ៣ គឺទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់វច្ចៈ ១ ទ្រនាប់សម្រាប់បន្ទោបង់បស្សាវៈ ១ ទ្រនាប់សម្រាប់ជម្រះអាចម៍ ១ ។ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើងមាន ៣ គឺទ្រនាប់ថ្ម ១ ទ្រនាប់ក្បឿង ១ ទ្រនាប់អណ្ដាតសមុទ្រ ១ ។

តិកៈ (ពួកបីៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃតិកៈ (ពួកបីៗ) នោះដូច្នេះ

[៤៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងកាលដែលព្រះមានព្រះភាគគង់ព្រះជន្មនៅ ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងកាលគួរ ១ ក្នុងរាត្រី ១ ភិក្ខុមានវស្សា ១០ ត្រូវអាបត្តិ ១ មានវស្សា ៥ ក៏ត្រូវអាបត្តិ ១ មានកុសលចិត្តក៏ត្រូវអាបត្តិ ១ ប្រកបដោយវេទនាត្រូវអាបត្តិ ១ ចោទនាវត្ថុ ១ ការចាប់ស្លាក ១ ការឃាត់មានពីរលើក ១ បញ្ញត្ត ១ បញ្ញត្តពីរលើកដទៃទៀត ១ ភិក្ខុពោលត្រូវអាបត្តិក៏មាន ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងកាឡបក្ខ ១ ការចូលវស្សាគួរក្នុងកាឡបក្ខ ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងហេមន្តរដូវក៏មាន ១ សង្ឃត្រូវអាបត្តិ ១ ឧបោសថ និងបវារណាគួរដល់សង្ឃ ១ ការបិទបាំង ១ គ្រឿងបិទបាំង ១ វត្ថុដែលបិទបាំងទុក ១ វត្ថុដែលបើកឡើង ១ ការកាន់យកសេនាសនៈ ១ ភិក្ខុឈឺត្រូវអាបត្តិ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១ បរិវាស ១ មានត្ត ១ ភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាស ១ ភិក្ខុនៅខាងក្នុងត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិខាងក្នុងសីមា ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៣ ដទៃទៀត ១ ភិក្ខុចេញចាកអាបត្តិដោយអាការ ៣ ដទៃទៀត ១ ការឲ្យអមូឡ្ហវិន័យ ២ យ៉ាង ១ សង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្ម ១ និយស្សកម្ម ១ បព្វាជនីយកម្ម ១ បដិសារណីយកម្ម ១ សង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ១ ព្រោះមិនសម្តែងអាបត្តិ ១ ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ១ សង្ឃលៃលកដើម្បីសេចក្តីមាំមួន ១ សង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ ១ អធិសីល ១ ល្បែង ១ ភិក្ខុមានមារយាទមិនមានសណ្តាប់ធ្នាប់ ១ ការបៀតបៀន ១ មិច្ឆាជីវៈ ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយនៅតែឲ្យឧបសម្បទា ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប្រហែលនឹងអាបត្តិមុននោះ ១ ភិក្ខុតិះដៀលព្រះរតនត្រៃ ១ ហាមឧបោសថ

១ ហាមបវារណា ១ សង្ឃសម្មតិ ១ ភិក្ខុល្ងង់មិនគប្បីស្គីកសង្ឃ ១ សង្ឃមិនត្រូវតម្កល់ភិក្ខុល្ងង់ទុកក្នុងតំណែងផ្សេងណាមួយ ១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ១ មិនត្រូវបើកឱកាសឲ្យ ១ មិនត្រូវជឿស្តាប់ពាក្យ ១ មិនត្រូវសួរវិន័យមានពីរលើក ១ មិនត្រូវឆ្លើយវិន័យមានពីរលើក ១ មិនត្រូវឲ្យការសាកសួរ ១ មិនត្រូវសាកច្ឆាវិន័យ ១ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ១ មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ១ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ១ ឧបោសថមាន ៣ យ៉ាង ១ បវារណាមាន ៣ យ៉ាង ១ ជន ៣ ពួកទៅកាន់អបាយ ១ អកុសលមូល ១ កុសលមូល ១ ទុច្ចរិត និងសុចរិត ១ តិកភោជនសិក្ខាបទ ១ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មគ្របសង្កត់ ១ សម្មតិ ១ ទ្រនាប់ជើង ១ ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង ១ ពាក្យដែលពោលមកនេះជាឧទ្ទានក្នុងតិកបទ ។

[៤៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួន ចេញចាកអាបត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃ ចេញចាកអាបត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួនក៏មាន ត្រូវអាបត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃ ចេញចាកអាបត្តិដោយវាចារបស់អ្នកដទៃក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយកាយ ចេញចាកអាបត្តិដោយវាចាក៏មាន ត្រូវអាបត្តិដោយវាចា ចេញចាកអាបត្តិដោយកាយក៏មាន ត្រូវអាបត្តិដោយកាយ ចេញចាកអាបត្តិដោយកាយក៏មាន ត្រូវអាបត្តិដោយវាចា ចេញចាកអាបត្តិដោយវាចាក៏មាន ។ ភិក្ខុដេកលក់ត្រូវអាបត្តិ ភ្ញាក់ឡើងចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ភ្ញាក់ឡើងត្រូវអាបត្តិ ដេកលក់ទៅវិញចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ដេកលក់ត្រូវអាបត្តិ ដេកលក់ចេញចាកអាបត្តិក៏

មាន ភ្ញាក់ឡើងត្រូវអាបត្តិ ភ្ញាក់ឡើងចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុមិនមានចិត្តត្រូវអាបត្តិ ប្រកបដោយចិត្តចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុប្រកបដោយចិត្តត្រូវអាបត្តិ មិនមានចិត្តចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុមិនមានចិត្តត្រូវអាបត្តិ មិនមានចិត្តចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុប្រកបដោយចិត្តត្រូវអាបត្តិ ប្រកបដោយចិត្តចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយសម្តែង កំពុងតែសម្តែងត្រូវអាបត្តិទៀតក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយចេញចាកអាបត្តិ កំពុងចេញចាកអាបត្តិ ត្រូវអាបត្តិទៀតក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយកម្ម ចេញចាកអាបត្តិដោយមិនមែនកម្មក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយមិនមែនកម្ម ចេញចាកអាបត្តិដោយកម្មក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយកម្ម ចេញចាកអាបត្តិដោយកម្មក៏មាន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយមិនមែនកម្ម ចេញចាកអាបត្តិដោយមិនមែនកម្មក៏មាន ។

[៤៩] អនរិយវោហារ (វោហារមិនប្រសើរ) មាន ៤ គឺការពោលថាបានឃើញក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានឃើញ ១ ការពោលថាបានឮ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានឮ ១ ការពោលថាបានពាល់ត្រូវក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវ ១ ការពោលថាដឹងច្បាស់ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនដឹងច្បាស់ ១ ។ អរិយវោហារ (វោហារដ៏ប្រសើរ) មាន ៤ គឺការពោលថា មិនបានឃើញក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានឃើញ ១ ការពោលថាមិនបានឮ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានឮ ១ ការពោលថា មិនបានពាល់ត្រូវក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានពាល់ត្រូវ ១ ការពោលថាមិនបានដឹងច្បាស់ក្នុងហេតុដែលខ្លួនមិនបានដឹងច្បាស់ ១ អនរិយវោហារមាន ៤ ដទៃទៀត គឺការពោលថាមិនបានឃើញ

ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឃើញ ១ ការពោលថាមិនបានឮ ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឮ ១ ការពោលថាមិនបានពាល់ត្រូវក្នុងហេតុដែលខ្លួនពាល់ត្រូវ ១ ការពោលថា មិនបានដឹងច្បាស់ក្នុងហេតុដែលខ្លួនដឹងច្បាស់ ១ ។ អរិយវោហារមាន ៤ គឺការពោលថាបានឃើញក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឃើញ ១ ការពោលថា បានឮក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានឮ ១ ការពោលថា បានពាល់ត្រូវក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានពាល់ត្រូវ ១ ការពោលថា បានដឹងច្បាស់ក្នុងហេតុដែលខ្លួនបានដឹងច្បាស់ ១ ។ បារាជិកាបត្តិទាំង ៤ របស់ភិក្ខុសាធារណៈទៅដល់ពួកភិក្ខុនីផង ។ បារាជិកាបត្តិទាំង ៤ របស់ភិក្ខុនីមិនបានសាធារណៈទៅដល់ពួកភិក្ខុផងទេ ។ បរិក្ខារ ៤ គឺបរិក្ខារដែលភិក្ខុគួររក្សា គួរគ្រប់គ្រង គួរប្រកាន់ថា ជារបស់អាត្មាអញ គួរប្រើប្រាស់ក៏មាន បរិក្ខារដែលភិក្ខុគួររក្សា គួរគ្រប់គ្រង មិនគួរប្រកាន់ថា ជារបស់អាត្មាអញ តែគួរប្រើប្រាស់ក៏មាន បរិក្ខារដែលភិក្ខុគួររក្សា គួរគ្រប់គ្រង តែមិនគួរប្រកាន់ថា ជារបស់អាត្មាអញ មិនគួរប្រើប្រាស់ក៏មាន បរិក្ខារដែលភិក្ខុមិនគួររក្សា មិនគួរគ្រប់គ្រង មិនគួរប្រកាន់ថា ជារបស់អាត្មាអញ មិនគួរប្រើប្រាស់ក៏មាន ។

[៥០] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុងទីចំពោះមុខ ចេញចាកអាបត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខក៏មាន ត្រូវអាបត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខ ចេញចាកអាបត្តិក្នុងទីចំពោះមុខក៏មាន ត្រូវអាបត្តិក្នុងទីចំពោះមុខ ចេញចាកអាបត្តិក្នុងទីចំពោះមុខក៏មាន ត្រូវអាបត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខ ចេញចាកអាបត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខក៏មាន ។ ភិក្ខុកាលមិនដឹង ត្រូវអាបត្តិ កាលដឹង ចេញចាកអាបត្តិក៏មាន កាលដឹងត្រូវអាបត្តិ កាលមិនដឹង

ចេញចាកអាបត្តិក៏មាន កាលដឹងត្រូវអាបត្តិ កាលដឹងចេញចាកអាបត្តិក៏មាន កាលមិនដឹងត្រូវអាបត្តិ កាលមិនដឹងចេញចាកអាបត្តិក៏មាន ។

[៥១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៤ យ៉ាង គឺត្រូវដោយកាយ ១ ដោយវាចា ១ ដោយកាយ និងវាចា ១ ដោយកម្មវាចា ១ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៤ យ៉ាងដទៃទៀត គឺត្រូវក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ ក្នុងកណ្តាលគណៈ ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល ១ ដោយក្លាយភេទ ១ ។ ភិក្ខុចេញចាកអាបត្តិដោយអាការ ៤ យ៉ាង គឺចេញចាកដោយកាយ ១ ចេញចាកដោយវាចា ១ ចេញចាកដោយកាយ និងវាចា ១ ចេញចាកដោយកម្មវាចា ១ ។ ភិក្ខុចេញចាកអាបត្តិដោយអាការ ៤ យ៉ាងដទៃទៀត គឺចេញចាកអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ ក្នុងកណ្តាលគណៈ ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល ១ ដោយក្លាយភេទ ១ ។ ភិក្ខុលះបង់បុរិមភេទ (ភេទប្រុស) ព្រមទាំងការបានចំពោះភេទ (ថ្មី) ឋិតនៅក្នុងបច្ឆិមភេទ (ភេទស្រី) វិញ្ញត្តិទាំងឡាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ទៅ បណ្ណត្តិទាំងឡាយក៏រលត់បាត់ទៅ ។ ភិក្ខុនីលះបង់បច្ឆិមភេទព្រមទាំងការបានចំពោះភេទ (ថ្មី) ឋិតនៅក្នុងបុរិមភេទ វិញ្ញត្តិទាំងឡាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់បាត់ទៅ បណ្ណត្តិទាំងឡាយក៏រលត់ទៅ ។ ការចោទមាន ៤ យ៉ាង គឺចោទដោយសីលវិបត្តិ ១ ចោទដោយអាចារវិបត្តិ ១ ចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ ចោទដោយអាជីវៈវិបត្តិ ១ ។ បរិវាសមាន ៤ យ៉ាង គឺបដិច្ឆន្នបរិវាស ១ អប្បដិច្ឆន្នបរិវាស ១ សុទ្ធន្តបរិវាស ១ សមោធានបរិវាស ១ ។ មានត្តមាន ៤ យ៉ាង គឺបដិច្ឆន្នមានត្ត ១ អប្បដិច្ឆន្នមានត្ត ១

បក្ខមានត្ត ១ សមោធានមានត្ត ១ ។ ការដែលដាច់រាត្រីរបស់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តមានត្តមាន ៤ យ៉ាង គឺការនៅរួម ១ ការមិននៅរួម ១ ការមិនប្រាប់ ១ ប្រព្រឹត្តក្នុងទីមិនគ្រប់គណៈសង្ឃ ១ ។ គ្រឿងអាង (មហាបទេស) មាន ៤ ។ គ្រឿងបរិភោគដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនមាន ៤ គឺយាវកាលិក ១ យាមកាលិក ១ សត្តាហកាលិក ១ យាវជីវិក ១ ។ ថ្នាំមហាវិកដ៍មាន ៤ គឺ គូថ ១ មូត្រ ១ ផេះ ១ ដី ១ ។ កម្មមាន ៤ គឺអបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ។ កម្ម ៤ យ៉ាងដទៃទៀត គឺកម្មជាពួកមិនប្រកបដោយធម៌ ១ កម្មព្រមព្រៀងគ្នាមិនប្រកបដោយធម៌ ១ កម្មជាពួកតែប្រកបដោយធម៌ ១ កម្មព្រមព្រៀងគ្នាទាំងប្រកបដោយធម៌ ១ ។ វិបត្តិមាន ៤ គឺសីលវិបត្តិ ១ អាចារវិបត្តិ ១ ទិដ្ឋិវិបត្តិ ១ អាជីវវិបត្តិ ១ ។ អធិករណ៍មាន ៤ គឺវិវាទាធិករណ៍ ១ អនុវាទាធិករណ៍ ១ អាបត្តាធិករណ៍ ១ កិច្ចាធិករណ៍ ១ ។ អ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់មាន ៤ គឺភិក្ខុទ្រុស្តសីលមានធម៌ដ៏លាមក ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ ១ ភិក្ខុនីទ្រុស្តសីលមានធម៌ដ៏លាមក ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ ១ ឧបាសកទ្រុស្តសីលមានធម៌ដ៏លាមក ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ ១ ឧបាសិកាទ្រុស្តសីលមានធម៌ដ៏លាមក ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ ១។ អ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អមាន ៤ ភិក្ខុមានសីល មានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អ ១ ភិក្ខុនីមានសីលមានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អ ១ ឧបាសកមានសីលមានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញ៉ាំងបរិសទ្យឲ្យល្អ ១ ឧបាសិកា

មានសីលមានធម៌ល្អ ចាត់ជាអ្នកញុំាងបរិសទឲ្យល្អ ១ ។

[៥២] អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ អាវាសិកភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន អាវាសិកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ អាគន្តុកភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងអាគន្តុកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងអាគន្តុកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ គមិកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ អាវាសិកភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន អាវាសិកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ គមិកភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងគមិកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងគមិកភិក្ខុ ទាំងអាវាសិកភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។

[៥៣] សេចក្តីផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុ តែមិនផ្សេងគ្នាដោយអាបត្តិក៏មាន ផ្សេងគ្នាដោយអាបត្តិ តែមិនផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុក៏មាន ផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុផង ផ្សេងគ្នាដោយអាបត្តិផងក៏មាន មិនផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុ មិនផ្សេងគ្នាដោយអាបត្តិក៏មាន ។ សភាវៈមានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុ តែមិនមានចំណែកស្មើគ្នាដោយអាបត្តិក៏មាន មានចំណែកស្មើគ្នាដោយអាបត្តិ តែមិនមានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុក៏មាន មានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុ មានចំណែកស្មើគ្នាដោយអាបត្តិក៏មាន មិនមានចំណែកស្មើគ្នាដោយវត្ថុ មិនមានចំណែកស្មើគ្នា ដោយអាបត្តិក៏មាន ។

[៥៤] ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវអាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងឧបជ្ឈាយ៍ ទាំងសទ្ធិវិហារិកត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងឧបជ្ឈាយ៍ ទាំងសទ្ធិវិហារិក មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ អាចារ្យត្រូវអាបត្តិ អន្តេវាសិក មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន អន្តេវាសិក

ត្រូវអាបត្តិ អាចារ្យមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងអាចារ្យ ទាំងអន្តេវាសិក ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ទាំងអាចារ្យ ទាំងអន្តេវាសិកមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។

[៥៥] ហេតុនៃការដាច់វស្សាតែមិនត្រូវអាបត្តិមាន ៤ យ៉ាង គឺសង្ឃបែកគ្នា ១ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រាថ្នាទម្លាយសង្ឃ ១ មានអន្តរាយដល់ជីវិត ១ មានអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ ១ ។ វចីទុច្ចរិតមាន ៤ យ៉ាង គឺមុសាវាទ ១ បិសុណាវាទ ១ ផរុសវាទ ១ សម្ផប្បលាបៈ ១ ។ វចីសុចរិតមាន ៤ យ៉ាង គឺសច្ចវាចា (និយាយពាក្យពិត) ១ អបិសុណាវាចា (មិននិយាយពាក្យស៊កសៀត) ១ សណ្ហវាចា (និយាយពាក្យពីរោះ) ១ មត្តភាសា (និយាយពាក្យគួរដល់ប្រមាណ) ១ ។

[៥៦] ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យគេដោយខ្លួនឯង ត្រូវគរុកាបត្តិ ប្រើគេឲ្យកាន់យក ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន កាន់យកទ្រព្យគេដោយខ្លួនឯង ត្រូវលហុ-កាបត្តិ ប្រើគេឲ្យកាន់យក ត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន កាន់យកទ្រព្យគេដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យកាន់យកក្តី ត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន កាន់យកទ្រព្យគេដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យកាន់យកក្តី ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន ។ បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទ មិនគួរដល់ការក្រោកទទួលក៏មាន បុគ្គលគួរដល់ការក្រោកទទួលមិនគួរដល់ការអភិវាទក៏មាន បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទផង គួរដល់ការក្រោកទទួលផងក៏មាន បុគ្គលមិនគួរដល់ការអភិវាទ មិនគួដល់ការក្រោកទទួលក៏មាន ។ បុគ្គលគួរដល់អាសនៈ មិនគួរដល់ការអភិវាទក៏មាន បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទ មិនគួរដល់អាសនៈក៏មាន បុគ្គលគួរដល់អាសនៈផង គួរដល់ការ

អភិវាទផងក៏មាន បុគ្គលមិនគួរដល់អាសនៈ មិនគួរដល់ការអភិវាទក៏មាន ។

[៥៧] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាលក៏មាន ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវិកាល មិនត្រូវក្នុងកាលក៏មាន ត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងកាល ទាំងក្នុងវិកាលក៏មាន មិនត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងកាល ទាំងក្នុងវិកាលក៏មាន ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ គួរតែក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលក៏មាន វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ គួរក្នុងវិកាល មិនគួរក្នុងកាលក៏មាន វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ គួរក្នុងកាលផង គួរក្នុងវិកាលផងក៏មាន វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ មិនគួរក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាលក៏មាន ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ មិនត្រូវក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មិនត្រូវក្នុងបច្ចន្តិមជនបទក៏មាន ត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ទាំងក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន មិនត្រូវអាបត្តិទាំងក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ទាំងក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន ។ វត្ថុគួរតែក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ មិនគួរក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន គួរតែក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មិនគួរក្នុងបច្ចន្តិមជនបទក៏មាន គួរទាំងក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ទាំងក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន មិនគួរទាំងក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ មិនគួរទាំងក្នុងមជ្ឈិមជនបទក៏មាន ។ ភិក្ខុនៅខាងក្នុងត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅខាងក្រៅត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្នុងមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងក៏ត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅក៏ត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងក៏មិនត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅក៏មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុនៅខាងក្នុងសីមាត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមាមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅខាងក្រៅសីមាត្រូវអាបត្តិ

នៅខាងក្នុងសីមាមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងសីមាក៏ត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមាក៏ត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅខាងក្នុងសីមាក៏មិនត្រូវអាបត្តិ នៅខាងក្រៅសីមាក៏មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។ ភិក្ខុនៅក្នុងស្រុកត្រូវអាបត្តិ នៅក្នុងព្រៃមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅក្នុងព្រៃត្រូវអាបត្តិ នៅក្នុងស្រុកមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅក្នុងស្រុកក៏ត្រូវអាបត្តិ នៅក្នុងព្រៃក៏ត្រូវអាបត្តិក៏មាន នៅក្នុងស្រុកក៏មិនត្រូវអាបត្តិ នៅក្នុងព្រៃក៏មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។

[៥៨] ការចោទមាន ៤ យ៉ាង គឺចន្លុលចំពោះវត្ថុ ១ ចន្លុលចំពោះអាបត្តិ ១ ឃាត់សំវាស ១ ឃាត់សាមីចិកម្ម ១ ។ បុព្វកិច្ចមាន ៤ ។ កម្មមានកាលដ៏គួរមាន ៤ ។ អនញ្ញាបាចិត្តិយៈមាន ៤ ។ ភិក្ខុសម្មុតិមាន ៤ ។ ការលុះអគតិមាន ៤ គឺ លុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ។ ការមិនលុះអគតិមាន ៤ គឺមិនលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទៅខាងទោសាគតិ ១ មិនលុះទៅខាងមោហាគតិ ១ មិនលុះទៅខាងភយាគតិ ១ ។ អលជ្ជីភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ។ រមែងទម្លាយនូវសង្ឃ ។ ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺមិនលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទៅខាងទោសាគតិ ១ មិនលុះទៅខាងមោហាគតិ ១ មិនលុះទៅខាងភយាគតិ ១ រមែងធ្វើសង្ឃដែលបែកគ្នាហើយ ឲ្យព្រមព្រៀងគ្នាវិញ ។ ភិក្ខុមិនគួរសួរវិន័យចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ

១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ក៏មិនគួរសួរវិន័យឡើយ ។ ភិក្ខុមិនគួរដោះស្រាយវិន័យចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ក៏មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរចំពោះភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្ឆាវិន័យជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺភិក្ខុលុះទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លុះទៅខាងទោសាគតិ ១ លុះទៅខាងមោហាគតិ ១ លុះទៅខាងភយាគតិ ១ ។

[៥៩] ភិក្ខុឈឺត្រូវអាបត្តិ មិនឈឺមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន មិនឈឺត្រូវអាបត្តិ ឈឺមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ឈឺត្រូវអាបត្តិ មិនឈឺក៏ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ឈឺមិនត្រូវអាបត្តិ មិនឈឺមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ។

[៦០] ការបញ្ឈប់នូវបាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៤ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់នូវបាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌មាន ៤ យ៉ាង ។

ចតុក្កៈ (ពួកបួនៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃចតុក្កៈ (ពួកបួនៗ) នោះដូច្នេះ

[៦១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយវាចារបស់ខ្លួន ១ ដោយកាយ ១ ដេកលក់ត្រូវអាបត្តិ ១ មិនមានចិត្តក្លែងត្រូវអាបត្តិ ១ ត្រូវអាបត្តិកំពុងសម្តែងអាបត្តិ ១ ត្រូវអាបត្តិដោយកម្ម ១ អនរិយវោហារមាន ៤ យ៉ាង អរិយវោហារមាន ៤ យ៉ាងដូចគ្នា ១ បារាជិក ៤ របស់ភិក្ខុទៅទាំងពួកភិក្ខុ ទាំងពួកភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុគួររក្សាបរិក្ខារទុក ១ នៅក្នុងទីចំពោះមុខត្រូវអាបត្តិ ១ ភិក្ខុមិនដឹងត្រូវអាបត្តិ ១ ត្រូវអាបត្តិដោយកាយ ១ ត្រូវអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ ចេញចាកអាបត្តិដោយអាការ ៤ យ៉ាង មានពីរលើក ១ លះបង់បុរិមភេទព្រមទាំងការបានភេទថ្មី ១ ការចោទ ១ បរិវាស ១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានត្ត ១ គ្រឿងអាង ១ គ្រឿងបរិភោគដែលភិក្ខុទទួលប្រគេន ១ ថ្នាំមហាវិកដ ១ កម្ម ៤ យ៉ាងដទៃទៀត ១ វិបត្តិ ១ អធិករណ៍ ១ បុគ្គលអ្នកញុំាងបរិសទ្យឲ្យអាក្រក់ ១ ភិក្ខុញុំាងបរិសទ្យឲ្យល្អ ១ អាគន្តុកភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ គមិក-ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ សភាវៈផ្សេងគ្នាដោយវត្ថុ ១ សភាវៈស្មើគ្នាដោយវត្ថុ ១ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិ ១ អាចារ្យត្រូវអាបត្តិ ១ ហេតុនៃការដាច់វស្សាតែមិនត្រូវអាបត្តិ ១ ទុច្ចរិត ១ សុចរិត ១ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យគេត្រូវអាបត្តិ ១ បុគ្គលគួរដល់ការអភិវាទ ១ បុគ្គលគួរដល់អាសនៈ ១ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនគួរក្នុងកាល ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិតែក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ១ វត្ថុដែលគួរតែក្នុងបច្ចន្តិម-

ជនបទ ១ ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងខាងក្នុង ១ ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងសីមា ១ ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងស្រុក ១ ការចោទ ១ បុព្វកិច្ច ១ កម្មមានកាលដ៏គួរ ១ អនញ្ញាបាចិត្តិយៈ ១ សម្មតិ ១ អគតិ ១ មិនគួរដល់នូវអគតិ ១ អលជ្ជីភិក្ខុ ១ ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ភិក្ខុមិនគួរសួរវិន័យចំពោះភិក្ខុពីរពួក ១ មិនគួរដោះស្រាយវិន័យចំពោះភិក្ខុពីរពួកដូចគ្នា ១ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរ ១ មិនត្រូវសាកច្ឆា ១ ភិក្ខុឈឺត្រូវអាបត្តិ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ១ ។

[៦២] អាបត្តិមាន ៥ យ៉ាង ។ កងនៃអាបត្តិមាន ៥ យ៉ាង វិនីតវត្ថុ (វត្ថុដែលព្រះមានព្រះភាគបានជម្រះហើយ) មាន ៥ យ៉ាង ។ អនន្តរិកកម្ម (កម្មដែលឲ្យផលក្នុងអត្តភាពជាបន្ទាប់) មាន ៥ យ៉ាង ។ និយតបុគ្គល (បុគ្គលដែលទៀង) មាន ៥ ពួក ។ ឆេទនកាបត្តិ (អាបត្តិដែលមានការកាត់ជាវិន័យកម្ម) មាន ៥ យ៉ាង ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៥ យ៉ាង ។ អាបត្តិ ៥ យ៉ាង មានមុសាវាទជាបច្ច័យ ។ ភិក្ខុមិនគួរដល់សង្ឃកម្មដោយអាការ ៥ យ៉ាង គឺមិនធ្វើកម្មដោយខ្លួនឯង ១ មិនអារាធនាភិក្ខុឯទៀត ១ មិនឲ្យឆន្ទៈ ១ មិនឲ្យបារិសុទ្ធិ ១ ហាមឃាត់កម្មដែលសង្ឃកំពុងធ្វើ ឬមានសេចក្តីយល់ឃើញថា មិនត្រូវតាមធម៌ក្នុងកម្មដែលសង្ឃបានធ្វើរួចហើយ ១ ។ ភិក្ខុគួរដល់កម្មដោយអាការ ៥ យ៉ាង គឺភិក្ខុធ្វើកម្មដោយខ្លួនឯង ១ អារាធនាភិក្ខុឯទៀត ១ ឲ្យឆន្ទៈ ១ ឲ្យបារិសុទ្ធិ ១ មិនហាមឃាត់កម្មដែលសង្ឃកំពុងធ្វើ ឬមានសេចក្តីយល់ឃើញថា ត្រូវ

តាមធម៌ក្នុងកម្មដែលសង្ឃបានធ្វើរួចហើយ ១ ធម៌ ៥ យ៉ាងតែងសម្រេចដល់ភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ គឺត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលដោយមិនបាច់លាភិក្ខុផងគ្នា ១ ឆាន់គណភោជនបាន ១ ឆាន់បរម្បរភោជនបាន ១ មិនអធិដ្ឋានចីវរក៏បាន ១ មិនវិកប្បចីវរក៏បាន ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ទុកជាភិក្ខុបាប ឬជាភិក្ខុមានធម៌មិនបានកម្រើក ក៏គួរឲ្យគេរង្កៀស សង្ស័យបាន គឺការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅស្រីផ្កាមាស ១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅស្រីមេម៉ាយ ១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅស្រីក្រមុំចាស់ ១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅមនុស្សខ្ទើយ ១ ការត្រាច់ទៅក្នុងលំនៅភិក្ខុនី ១ ។ ប្រេងមាន ៥ យ៉ាង គឺប្រេងល្ង ១ ប្រេងស្ពៃ ១ ប្រេងស្រគំ ១ ប្រេងល្ហុងខ្វង ១ ប្រេងខ្លាញ់ ១។ ខ្លាញ់មាន ៥ យ៉ាង គឺខ្លាញ់ខ្លាឃ្មុំ ១ ខ្លាញ់ត្រី ១ ខ្លាញ់ឆ្លាម ១ ខ្លាញ់ជ្រូក ១ ខ្លាញ់លា ១ ។ សេចក្តីវិនាសមាន ៥ យ៉ាង គឺវិនាសញាតិ ១ វិនាសភោគៈ ១ វិនាសព្រោះរោគ ១ វិនាសសីល ១ វិនាសព្រោះទិដ្ឋិ ១ ។ សេចក្តីបរិបូណ៌មាន ៥ យ៉ាង គឺបរិបូណ៌ដោយញាតិ ១ បរិបូណ៌ដោយភោគៈ ១ បរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនមានរោគ ១ បរិបូណ៌ដោយសីល ១ បរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ ១ ។ ការរម្ងាប់និស្ស័យចាកឧបជ្ឈាយ៍មាន ៥ យ៉ាង គឺឧបជ្ឈាយ៍ចៀសចេញទៅ ១ សឹកចេញទៅ ១ ស្លាប់ទៅ ១ ទៅចូលពួក (តិរ្ថិយ) ១ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចាកនិស្ស័យ ១ ជាគម្រប់ ៥ ។ បុគ្គលដែលមិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មាន ៥ ពួក គឺបុគ្គលខ្វះខាតកាល (មានឆ្នាំមិនគ្រប់ ២០) ១ បុគ្គលខ្វះខាតអវយវៈ (មានដាច់ដៃជាដើម) ១ បុគ្គល

ជាវត្ថុវិបត្តិ (មានទ្វើយជាដើម) ១ បុគ្គលធ្វើអំពើអាក្រក់បានដល់ អភព្វបុគ្គល ៨ យ៉ាង (មានថេយ្យសំវាសជាដើម) ១ បុគ្គលមានបាត្រ និងចីវរមិនគ្រប់ ១ ។ សំពត់បង្សុកូលមាន ៥ យ៉ាង គឺសំពត់ដែលធ្លាក់ចុះ ក្នុងព្រៃស្មសាន ១ សំពត់ដែលធ្លាក់ចុះទៀបរានផ្សារ ១ សំពត់ដែលកណ្តុរ កាត់ ១ សំពត់ដែលកណ្តៀរកោរ ១ សំពត់ដែលភ្លើងឆេះ ១ ។ សំពត់ បង្សុកូលមាន ៥ យ៉ាងដទៃទៀត គឺសំពត់ដែលគោទំពាស៊ី ១ សំពត់ដែល ពពែទំពាស៊ី ១ សំពត់ដែលគេរុំជំបូកធ្វើពលិកម្ម ១ សំពត់ដែលគេចោល ត្រង់កន្លែងអភិសេកស្តេច ១ សំពត់ដែលគេទៅកាន់ព្រៃស្មសាន លុះត្រឡប់ មកវិញហើយគេផ្លាស់ចោល ១ ។ ការលួចមាន ៥ យ៉ាង គឺលួចដោយ បញ្ឆោត ១ លួចដោយកំហែង ១ លួចដោយមានកំណត់ទ្រព្យ និងទីកន្លែង ១ លួចដោយបំបិទបំបាំង ១ លួចដោយផ្លាស់ប្តូរស្លាក ១ ។ មហាចោរ ៥ ពួក រមែងមាននៅក្នុងលោក ។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរលះបង់មាន ៥ ពួក ។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរចែកមាន ៥ ពួក ។ អាបត្តិ ៥ យ៉ាងតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត ។ អាបត្តិ ៥ យ៉ាងតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្ត ។ អាបត្តិ ៥ កងជាទេសនាគាមិនី ។ សង្ឃមាន ៥ ពួក ។ បាតិមោក្ខុទ្ទេសមាន ៥ យ៉ាង ។ គណៈសង្ឃមាន វិន័យធរជាគម្រប់ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទាក្នុងបច្ចន្តិមជនបទទាំងពួង ។ អានិ- សង្សក្នុងការក្រាលកឋិនមាន ៥ យ៉ាង ។ កម្មមាន ៥ យ៉ាង ។ អាបត្តិ ៥ យ៉ាង ត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃស្មូត្រសមនុភាសនកម្ម ជាគម្រប់ ៣ ដង

ចប់ ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយអាការ ៥ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយអាការ ៥ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យដោយអាការ ៥ យ៉ាង ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ របស់ដែលជាអកប្បិយមាន ៥ យ៉ាង ភិក្ខុមិនគួរឆាន់ គឺរបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនស្គាល់ជាក់លាក់ ១ របស់ដែលមិនគួរ ១ របស់ដែលមិនបានទទួលប្រគេន ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិន័យកម្ម ១ ។ របស់ដែលជាកប្បិយមាន ៥ យ៉ាង ភិក្ខុគួរឆាន់ គឺរបស់ដែលគេបានឲ្យ ១ របស់ដែលភិក្ខុស្គាល់ជាក់លាក់ ១ របស់ដែលគួរ ១ របស់ដែលបានទទួលប្រគេន ១ របស់ដែលភិក្ខុបានធ្វើវិនយកម្ម ១ ។ ទាន ៥ យ៉ាងមិនមែនជាបុណ្យទេ តែសត្វលោកសន្មតថា ជាបុណ្យ គឺឲ្យទឹកស្រវឹង ១ ឲ្យមហោស្រព ១ ឲ្យស្រី (ដល់បុរស) ១ ឲ្យគោឈ្មោល (ដល់គោញី) ១ ឲ្យរូបគំនូរ (ដែលប្រកបដោយមេថុន) ១ ។ សភាវៈ ៥ យ៉ាងដែលកើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទោបង់ចេញបាន គឺរាគៈកើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទោបង់ចេញបាន ១ ទោសកើតឡើងហើយមិនងាយនឹងបន្ទោបង់ចេញបាន ១ មោហៈកើតឡើងហើយមិនងាយនឹងបន្ទោបង់ចេញបាន ១ បដិភាណៈ (សេចក្ដីឈ្លាស) កើតឡើងហើយមិនងាយនឹងបន្ទោបង់ចេញបាន ១ ចិត្តរបស់បុគ្គលដែលប្រាថ្នានឹងដើរចេញទៅកើតឡើងហើយ មិនងាយនឹងបន្ទោបង់ចេញបាន ១ ។ អានិសង្សនៃការបោសមាន ៥ យ៉ាង គឺចិត្តរបស់ខ្លួនក៏ជ្រះថ្លា ១ ចិត្តរបស់អ្នកដទៃក៏ជ្រះថ្លា ១

ពួកទេវតាតែងពេញចិត្ត ១ អ្នកបោសរមែងសន្សំនូវការដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីជ្រះថ្លា ១ លុះដល់បែកធ្លាយរាងកាយខាងមុខអំពីសេចក្ដីស្លាប់ក៏រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ទេវលោក ១ ។ អានិសង្សក្នុងការបោសមាន ៥ យ៉ាងដទៃទៀត គឺចិត្តរបស់ខ្លួនជ្រះថ្លា ១ ចិត្តរបស់អ្នកដទៃក៏ជ្រះថ្លា ១ ពួកទេវតាតែងពេញចិត្ត ១ ឈ្មោះថាធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះសាស្ដា ១ ប្រជុំជនជាខាងក្រោយនឹងយកតម្រាប់តាម ១ ។

[៦៣] វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថា ជាបុគ្គលពាល គឺមិនរៀនទីកំណត់ភាសារបស់ខ្លួន ១ មិនរៀនទីកំណត់ភាសារបស់ជាតិដទៃ ១ លុះមិនរៀនទីកំណត់ភាសារបស់ខ្លួនហើយ ក៏កាត់សេចក្ដីដោយមិនត្រឹមត្រូវតាមធម៌ ១ ។ លុះមិនរៀនទីកំណត់ភាសារបស់ជាតិដទៃហើយ ក៏កាត់សេចក្ដីដោយមិនត្រូវតាមធម៌ ១ កាត់សេចក្ដីមិនត្រូវតាមពាក្យប្បដ្ឋា ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺរៀនទីកំណត់ភាសារបស់ខ្លួន ១ រៀនទីកំណត់ភាសារបស់ជាតិដទៃ ១ លុះរៀនទីកំណត់ភាសារបស់ខ្លួនហើយ ទើបកាត់សេចក្ដីដោយត្រូវតាមធម៌ ១ លុះរៀនទីកំណត់ភាសារបស់ជាតិដទៃហើយ ទើបកាត់សេចក្ដីដោយត្រូវតាមធម៌ ១ កាត់សេចក្ដីត្រូវតាមពាក្យប្បដ្ឋា ១ ។ វិន័យធរប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់មូលរបស់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ហេតុដែលកើតអាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សេចក្ដីរលត់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្ដីរលត់អាបត្តិ ១ ។

វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់មូលរបស់អាបត្តិ ១ ស្គាល់ហេតុដែលកើតអាបត្តិ ១ ស្គាល់សេចក្តីរលត់អាបត្តិ ១ ស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់អាបត្តិ ១ ។ វិន័យធរប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់មូលរបស់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់ហេតុដែលកើតអធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់សេចក្តីរលត់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់អធិករណ៍ ១ ។ វិន័យធរប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អធិករណ៍ ១ ស្គាល់មូលរបស់អធិ-ករណ៍ ១ ស្គាល់ហេតុដែលកើតអធិករណ៍ ១ ស្គាល់សេចក្តីរលត់អធិករណ៍ ១ ស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់អធិករណ៍ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀតដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់វត្ថុ ១ មិនស្គាល់និទាន ១ មិនស្គាល់បញ្ញត្តិ ១ មិនស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ ១ មិនស្គាល់គន្លងនៃពាក្យដែលតគ្នា ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់វត្ថុ ១ ស្គាល់និទាន ១ ស្គាល់បញ្ញត្តិ ១ ស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ស្គាល់គន្លងនៃពាក្យដែលតគ្នា ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀតដល់នូវការរាប់ថា ជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់ញត្តិ ១ មិនស្គាល់កិរិយាធ្វើញត្តិ ១ មិនឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងដើម ១ មិនឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងចុង១ មិនស្គាល់កាលគួរ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់ញត្តិ ១ ស្គាល់កិរិយាធ្វើញត្តិ ១ ឈ្លាស

ក្នុងកិច្ចខាងដើម ១ ឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងចុង ១ ស្គាល់កាលគួរ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ វិន័យធរនោះ មិនរៀនតំណអាចារ្យ ហើយនឹងមិនយកចិត្តទុកដាក់មិនពិចារណាដោយល្អ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ វិន័យធរនោះបានរៀនតំណរអាចារ្យ ហើយនឹងយកចិត្តទុកដាក់ពិចារណាដោយល្អ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ វិន័យធរនោះមិនបានចេះចាំបាតិមោក្ខ ទាំងពីរយ៉ាងដោយពិស្តារ មិនចេះចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ មិនបានចាំស្ទាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ មិនចេះកាត់សេចក្តីដោយប្រពៃតាមសុត្តៈ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារតាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ

១ វិន័យធរនោះបានចេះចាំបាតិមោក្ខ ទាំងពីរយ៉ាងដោយពិស្ដារ ចេះចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ បានចាំស្ទាប់ស្ទង់ត់មាត់ដោយប្រពៃ ចេះកាត់សេចក្ដីដោយប្រពៃតាមសុត្តៈតាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការកាត់សេចក្ដីក្នុងអធិករណ៍ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដល់នូវការរាប់ថា ជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការកាត់សេចក្ដីក្នុងអធិករណ៍ ១ ។

[៦៤] ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តអារញ្ញកធុតង្គ (ភិក្ខុអ្នកនៅក្នុងព្រៃជាវត្ត) មាន ៥ ពួក គឺភិក្ខុប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ ដោយសេចក្ដីល្ងង់សេចក្ដីវង្វេង ១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ មានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមកជ្រុលជ្រប់ដោយសេចក្ដីប្រាថ្នា ១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ ព្រោះសេចក្ដីឆ្កួត និងអណ្ដែងអណ្ដូងចិត្ត ១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ ព្រះពុទ្ធ និងពុទ្ធសាវកតែងសរសើរ ១ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្ដីប្រាថ្នាតិចផង អាស្រ័យសេចក្ដីសន្ដោសផង អាស្រ័យការជុសខាត់ចិត្តផង អាស្រ័យសេចក្ដីស្ងាត់កាយស្ងាត់ចិត្តផង អាស្រ័យសេចក្ដី

ប្រតិបត្តិដែលមានប្រយោជន៍ផង ១ ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបង្សុកូលិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តរុក្ខមូលិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តសោសានិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តអព្ភោកាសិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតេចីវរិក-ធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តសបទានចារិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តនេសជ្ជិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តយថាសន្ថតិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តឯកាសនិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តខលុបច្ឆាភត្តិកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបត្តបិណ្ឌិក-ធុតង្គមាន ៥ ពួក គឺភិក្ខុប្រព្រឹត្តបត្តបិណ្ឌិកធុតង្គដោយសេចក្ដីល្ងង់សេចក្ដីវង្វេង ១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តបត្តបិណ្ឌិកធុតង្គមានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមក ជ្រុលជ្រប់ដោយសេចក្ដីប្រាថ្នា ១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តបត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ព្រោះសេចក្ដីឆ្កួតសេចក្ដីអណ្ដែតអណ្ដូងចិត្ត ១ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តបត្តបិណ្ឌិកធុតង្គដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ព្រះពុទ្ធ និងពុទ្ធសាវកតែងសរសើរ ១ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុប្រព្រឹត្តបត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្ដីប្រាថ្នាតិចផង អាស្រ័យសេចក្ដីសន្ដោសផង អាស្រ័យការជុសខាត់ចិត្តផង អាស្រ័យសេចក្ដីស្ងាត់កាយស្ងាត់ចិត្តផង អាស្រ័យសេចក្ដីប្រតិបត្តិ ដែលមានប្រយោជន៍ផង ១ ។

[៦៥] ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់ឧបោសថ (ថ្ងៃឧបោសថ) ១ មិនស្គាល់ឧបោសថកម្ម ១ មិនចេះបាតិមោក្ខ ១ មិនចេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាមិន

គ្រប់ប្រាំ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់ឧបោសថ ១ ស្គាល់ឧបោសថកម្ម ១ ចេះបាតិមោក្ខ ១ ចេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬមានវស្សាលើសអំពី ៥ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យដែរ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់បវារណា (ថ្ងៃបវារណា) ១ មិនស្គាល់បវារណាកម្ម ១ មិនចេះបាតិមោក្ខ ១ មិនចេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់បវារណា ១ ស្គាល់បវារណាកម្ម ១ ចេះបាតិមោក្ខ ១ ចេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬមានវស្សាលើសអំពី ៥ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យដែរ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬមានវស្សាលើសអំពី ៥ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ គឺភិក្ខុនីមិនស្គាល់ឧបោសថ ១ មិនស្គាល់ឧបោសថកម្ម ១ មិនចេះបាតិមោក្ខ ១ មិន

បេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុនីស្គាល់ឧបោសថ ១ ស្គាល់ឧបោសថកម្ម ១ បេះបាតិមោក្ខ ១ បេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬមានវស្សាលើសអំពី ៥ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យដែរ គឺភិក្ខុនីមិនស្គាល់បវារណា ១ មិនស្គាល់បវារណាកម្ម ១ មិនបេះបាតិមោក្ខ ១ មិនបេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុនីស្គាល់បវារណា ១ ស្គាល់បវារណាកម្ម ១ បេះបាតិមោក្ខ ១ បេះឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬមានវស្សាលើសអំពី ៥ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យដែរ គឺភិក្ខុនីមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ។ ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុនីស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬមានវស្សាលើសអំពី ៥ ឡើងទៅ ១ ។

[៦៦] អំពើមិនជាទីញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត រមែងមានទោស ៥

យ៉ាង គឺខ្លួនឯងតិះដៀលខ្លួនឯង ១ អ្នកប្រាជ្ញសង្កេតមើលហើយតែងតិះដៀល ១ កិត្តិសព្ទអាក្រក់រមែងផ្សាយទៅ ១ បុគ្គលនោះមានសេចក្តីវង្វេង ធ្វើមរណកាល ១ លុះរំលាងកាយបន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ១ ។ អំពើដែលញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើតរមែងមានអានិសង្ស ៥ គឺខ្លួនឯងតិះដៀលខ្លួនឯងមិនបាន ១ អ្នកប្រាជ្ញសង្កេតហើយតែងសរសើរ ១ កិត្តិសព្ទល្អ រមែងផ្សាយទៅ ១ បុគ្គលនោះ មិនមានសេចក្តីវង្វេងធ្វើមរណកាល ១ លុះរំលាងកាយបន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ទេវលោក ១ ។ អំពើមិនជាទីញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត រមែងមានទោស ៥ យ៉ាងដទៃទៀត គឺពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាក៏ខានជ្រះថ្លា ១ ជនពួកខ្លះ ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ក៏បែរជាបាត់ជ្រះថ្លាទៅវិញ ១ ឈ្មោះថា មិនធ្វើតាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ១ ប្រជុំជនជាខាងក្រោយ រមែងយកតម្រាប់តាម ១ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះក៏មិនជ្រះថ្លា ១ ។ អំពើដែលញ៉ាំងសេចក្តីជ្រះថ្លា ឲ្យកើតរមែងមានអានិសង្ស ៥ យ៉ាង គឺពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ក៏ជ្រះថ្លាឡើង ១ ពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយក៏រឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ឈ្មោះថាធ្វើតាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ១ ប្រជុំជនជាខាងក្រោយរមែងយកតម្រាប់តាម ១ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះក៏ជ្រះថ្លា ១ ។ ភិក្ខុអ្នកទៅកាន់ត្រកូលរមែងមានទោស ៥ យ៉ាង គឺត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនបានប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅក្នុងអាវាស ហើយត្រាច់ទៅ ១ ត្រូវអាបត្តិព្រោះអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ១ ត្រូវអាបត្តិក្នុងអាសនៈ

ដែលកំបាំង ១ សម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាមលើសជាងប្រាំ ប្រាំមួយម៉ាត់ឡើងទៅ ត្រូវអាបត្តិ ១ មានសេចក្តីត្រិះរិះជាច្រើនក្នុងកាមគុណ ១ ។ ភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលនៅប្រឡូកប្រឡំក្នុងត្រកូលហួសវេលារមែងមានទោស ៥ យ៉ាង គឺក្រឡេកមើលមាតុគ្រាមរឿយៗ ១ កាលបើមើលហើយ នឹងមានសេចក្តីជាប់ជំពាក់ ១ កាលបើមានសេចក្តីជាប់ជំពាក់ហើយ នឹងកើតសេចក្តីស្និទ្ធស្នាល ១ កាលបើមានសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលហើយ នឹងកើតមានរាគៈគ្របសង្កត់ចិត្ត ១ ទោសជាតិនេះតែងកើតមានចំពោះតែភិក្ខុដែលមានចិត្តត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ គឺភិក្ខុនោះនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងសេចក្តីអផ្សុក ឬនឹងត្រូវអាបត្តិដែលសៅហ្មងឯណានីមួយ ឬនឹងពោលលាសិក្ខាត្រឡប់មកកាន់ភេទគ្រហស្ថវិញ ១ ។

[៦៧] ពូជមាន ៥ យ៉ាង គឺពូជឫស ឬមើម ១ ពូជដើម ១ ពូជថ្នាំង ១ ពូជត្រួយ ឬចុង ១ រួមពូជគ្រាប់ ១ ផងជាគម្រប់ ៥ ។ ផ្លែឈើដែលភិក្ខុគួរឆាន់បានដោយសមណកប្បមាន៥ យ៉ាងគឺផ្លែឈើដែលគេសម្រេចដោយភ្លើង ១ គេសម្រេចដោយសស្ត្រា ១ គេសម្រេចដោយក្រចក ១ ផ្លែឈើដែលគ្មានគ្រាប់ ១ ផ្លែឈើដែលគេយកគ្រាប់ចេញ ១ ជាគម្រប់ ៥ ។

[៦៨] វិសុទ្ធិមាន ៥ គឺសម្តែងនូវនិទានហើយ សូត្រនូវឧទ្ទេសដែលសល់អំពីនិទាននោះដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ១ សម្តែងនូវនិទានរួចសម្តែងនូវបារាជិកទាំង ៤ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេស ដែលសល់អំពីបារាជិកនោះដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ២ សម្តែងនូវនិទានហើយ សម្តែងនូវ

បារាជិកទាំង ៤ រូបសម្តែងនូវសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ហើយសួត្រនូវឧទ្ទេសដែលសល់អំពីសង្ឃាទិសេសនោះ ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ៣ សម្តែងនូវនិទានហើយ សម្តែងនូវបារាជិកទាំង ៤ សម្តែងនូវសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ រូបសម្តែងអនិយតទាំង ២ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដែលសល់អំពីអនិយតនោះ ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ៤ ។ (ការសម្តែង) ដោយពិស្តារ ចាត់ជាវិសុទ្ធិទី ៥ ។ វិសុទ្ធិ ៥ យ៉ាងដទៃទៀត គឺឧបោសថដែលភិក្ខុធ្វើដោយសម្តែងបាតិមោក្ខ ១ ឧបោសថដែលភិក្ខុធ្វើដោយប្រាប់បារិសុទ្ធិ ១ ឧបោសថដែលភិក្ខុធ្វើដោយអធិដ្ឋាន១ ឧបោសថដែលភិក្ខុធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ១ បវារណា ១ ជាគម្រប់ ៥ ។

[៦៩] ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យតែងបានអានិសង្ស ៥ ប្រការ គឺសីលក្ខន្ធរបស់ខ្លួន ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានគ្រប់គ្រងរក្សាដោយល្អ ១ ភិក្ខុនោះតែងជាទីពឹងនៃពួកភិក្ខុដែលមានសេចក្តីសង្ស័យជាប្រក្រតី ១ ភិក្ខុនោះជាអ្នកក្លៀវក្លានិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ ភិក្ខុនោះរមែងសង្កត់សង្កិនដោយល្អនូវពួកសត្រូវដោយសហធម៌ គឺសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិទុក ១ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីញុំាងព្រះសទ្ធម្មឲ្យតាំងនៅមាំ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៥ ប្រការ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌មាន ៥ ប្រការ ។

បញ្ចកៈ (ពួកប្រាំៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបញ្ចកៈ (ពួកប្រាំៗ) នោះដូច្នេះ

[៧០] និយាយអំពីអាបត្តិ ១ កងនៃអាបត្តិ ១ វិនីតវត្ថុ ១ អនន្តរិកកម្ម ១ និយតបុគ្គល ១ អាបត្តិមានកិរិយាកាត់ជាវិនយកម្ម ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ អាបត្តិមានមុសាវាទជាបច្ច័យ ១ ភិក្ខុមិនគួរដល់កម្ម ១ ភិក្ខុដែលគួរដល់កម្ម ១ ធម៌ ៥ យ៉ាងតែងសម្រេចដល់ភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាត ១ ភិក្ខុដែលគួរឲ្យគេរង្កៀសសង្ស័យ ១ ប្រេង ១ ខ្លាញ់ ១ សេចក្តីវិនាស ១ សម្បទា ១ រម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ ១ បុគ្គល ១ សំពត់បង្សុកូលឈ្មោះសោសានិក ១ សំពត់បង្សុកូលឈ្មោះគោខាយិ ១ ការលួច ១ មហាចោរ ១ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរលះបង់ ១ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនគួរចែក ១ អាបត្តិតាំងឡើងអំពីកាយ ១ អាបត្តិតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា ១ អាបត្តិជាទេសនាគាមិនី ១ សង្ឃ ១ ឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ ឲ្យឧបសម្បទាក្នុងបច្ចន្តប្រទេស ១ អានិសង្សកឋិន ១ សង្ឃកម្ម ១ អាបត្តិជាយាវតតិយកា ១ លួចត្រូវអាបត្តិបារាជិក ១ លួចត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ១ លួចត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ១ វត្ថុមិនគួរធោន់ ១ វត្ថុគួរធោន់ ១ ទានមិនមែនជាបុណ្យ ១ ធម៌មិនងាយនឹងបន្ទោបង់បាន ១ អានិសង្សប្រោស ១ អានិសង្សប្រោសដទៃទៀត ១ វិន័យធរមិនរៀន និងរៀនទីកំណត់កាសា ១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់វត្ថុ ១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់ញត្តិ ១ មិនស្គាល់ និងស្គាល់

អាបត្តិ ១ មិនចេះ និងចេះបាតិមោក្ខទាំងពីរ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ជាគម្រប់ ៨ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងនូវធម៌ (ដែលជាអង្គរបស់វិន័យធរ) ទាំង ៨ នេះថាជាធម៌ខ្មៅ និងស (អាក្រក់ និងល្អ ឬមិនចេះ និងចេះ) រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអរញ្ញកធុតង្គ ១ បិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ១ បង្សុកូលិកធុតង្គ ១ រុក្ខមូលិកធុតង្គ ១ សោសានិកធុតង្គ ១ អព្ភោកាសិកធុតង្គ ១ តេចីវរិកធុតង្គ ១ សមទានចារិកធុតង្គ ១ នេសជ្ជិកធុតង្គ ១ យថាសន្ថតិកធុតង្គ ១ ខលុបច្ឆាភត្តិកធុតង្គ ១ បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ១ ឧបោសថ ១ បវា-រណា ១ អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ធម៌ទាំងនេះមានចំណែកខ្មៅ និងស (អាក្រក់ និងល្អ) ធម៌ទាំងអម្បាលនោះ មានដល់ភិក្ខុនីដូចជាភិក្ខុដែរ រឿងទោសនៃអំពើមិនជាទីញុំាងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត ១ អានិសង្សនៃអំពើដែលញុំាងសេចក្តីជ្រះថ្លាឲ្យកើត ១ ទោស និងអានិសង្សនៃអំពើទាំងពីរដទៃទៀត ១ ធម៌ទាំងនេះមានចំណែកខ្មៅ និងសដូចគ្នាដែរ រឿងទោសដែលមានក្នុងភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល ១ ទោសភិក្ខុដែលនៅប្រឡូកប្រឡំក្នុងត្រកូលហួសវេលា ១ អំពីពូជ ១ ផ្លែឈើដែលភិក្ខុគួរឆាន់បានដោយសមណកប្ប ១ វិសុទ្ធិ ១ វិសុទ្ធិដទៃទៀត ១ អនិសង្សនៃភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ ធម៌ទាំងនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហើយថា

មានចំណែកខ្មៅ និងសដូចគ្នា ចប់បញ្ចកសុទ្ធិ តែប៉ុណ្ណេះ ។

[៧១] អគារវមាន ៦ យ៉ាង ។ គារវមាន ៦ យ៉ាង ។ វិនីតវត្ថុមាន ៦ យ៉ាង ។ សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថា ប្រព្រឹត្តដោយសមគួរមាន ៦ ។ សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិមាន ៦ យ៉ាង ។ អាបត្តិដែលមានកិរិយាកាត់ជាវិនយកម្មមាន ៦ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៦ យ៉ាង ។ ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យតែងបានអានិសង្ស ៦ ប្រការ ។ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់មាន ៦ ។ ភិក្ខុគួរនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរបានត្រឹម ៦ រាត្រី ។ ចីវរមាន ៦ យ៉ាង ។ ទឹកជ្រលក់មាន ៦ យ៉ាង ។ អាបត្តិ ៦ យ៉ាងតាំងឡើងតែអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។ អាបត្តិ ៦ យ៉ាងតាំងឡើងតែអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ ។ អាបត្តិ ៦ យ៉ាងតាំងឡើងអំពីកាយវាចា និងចិត្ត ។ សង្ឃកម្មមាន ៦ យ៉ាង ។ វិវាទមូល (ដើមហេតុវិវាទ) មាន ៦ យ៉ាង ។ អនុវាទមូល (ដើមហេតុនៃការចោទប្រកាន់) មាន ៦ យ៉ាង ។ សារាណីយធម៌មាន ៦ យ៉ាង ។ បណ្តោយ ៦ ចំអាម ទទឹង ៦ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ ការរម្ងាប់និស្ស័យចាកអាចារ្យមាន ៦ យ៉ាង ។ អនុប្បញ្ញត្តិក្នុងនហានសិក្ខាបទមាន ៦ លើក ។ ភិក្ខុកាន់យកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេចហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ហើយចៀសចេញទៅ ។

[៧២] ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខ-

បុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខ-បុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិញាណទស្សនៈ (បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី ១០ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គលដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃ (ឲ្យប្រកប) ក្នុងកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងសមាធិ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គលដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃក្នុងកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គលដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃក្នុងកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខ-បុគ្គលដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃក្នុងកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយកងវិមុត្តិញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គលដោយខ្លួនឯង ទាំងដឹកនាំអ្នកដទៃក្នុងកងវិមុត្តិញាណទស្សនៈ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី ១០ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺជាភិក្ខុមានសេចក្តីជឿត្រូវ ១ មានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្តីកោតខ្លាចបាប ១ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ១ មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី ១០ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកប

ដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកសីលក្នុងអធិសីល ១ មិនវិបត្តិចាកមារយាទក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មិនវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងអតិទិដ្ឋិ ១ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ១ មានប្រាជ្ញា ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាលើសអំពី ១០ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុជាអ្នកអាចនឹងបម្រើ ឬប្រើគេឲ្យបម្រើនូវអន្តេវាសិកក្តី សទ្ធិវិហារិកក្តីដែលមានជំងឺ ១ អាចនឹងបំបាត់ ឬប្រើគេឲ្យបំបាត់នូវសេចក្តីអផ្សុកដែលកើតឡើង ១ អាចនឹងបន្ទោបង់ ឬប្រើគេឲ្យបន្ទោបង់តាមធម៌នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើង ១ ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់ការចេញចាកអាបត្តិ ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុជាអ្នកអាចឲ្យអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខាបាន ១ អាចទូន្មានក្នុងអាទិព្រហ្ម-ចរិយកាសិក្ខា ១ អាចទូន្មានក្នុងអភិធម៌ ១ អាចទូន្មានក្នុងអភិវិន័យ ១ អាចដោះតាមធម៌នូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត ក៏គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ភិក្ខុនោះចេះបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចេះចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃចាំស្ទាត់

វត់មាត់ដោយប្រពៃ កាត់សេចក្ដីដោយប្រពៃតាមសុត្តៈ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារ តាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ១ ។

[៧៣] ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៦ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌មាន ៦ ។

ឆកៈ (ពួកប្រាំមួយៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឆក្កៈនោះដូច្នោះ

[៧៤] និយាយអំពីអគារវៈ ១ គារវៈ ១ វិនីតវត្ថុ ១ សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថាប្រព្រឹត្តដោយសមគួរ ១ សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ អាបត្តិមានកិរិយាកាត់ជាវិនយកម្ម អាការដែលត្រូវអាបត្តិ ១ អានិសង្ស ១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ ១ នៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ៦ រាត្រី ១ ចីវរ ១ ទឹកជ្រលក់ ១ អាបត្តិតាំងឡើងតែអំពីកាយ និងចិត្ត ១ អាបត្តិតាំងឡើងតែអំពីវាចា និងចិត្ត ១ អាបត្តិតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្ត ១ សង្ឃកម្ម ១ វិវាទមូល ១ អនុវាទមូល ១ ប្រមាណបណ្ដោយ និងប្រមាណទទឹង ១ ការរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ ១ អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ភិក្ខុកាន់យកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើមិនទាន់ស្រេច ហើយចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុដឹក

នាំអ្នកដទៃក្នុងសីល ជារបស់អសេក្ខបុគ្គលជាដើម ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីជឿត្រូវ ១ ភិក្ខុប្រកបដោយអធិសីល ១ ភិក្ខុអាចបម្រើកូនសិស្សដែលមានជំងឺបាន ១ ភិក្ខុអាចបង្រៀនកូនសិស្សក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខា ១ ភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ ។

[៧៥] អាបត្តិមាន ៧ យ៉ាង ។ កងនៃអាបត្តិមាន ៧ ។ វិនីតវត្ថុមាន ៧ យ៉ាង ។ សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថា ប្រព្រឹត្តដោយសមគ្គរមាន ៧ ។ សមថៈឈ្មោះបដិញ្ញាតករណៈមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៧ យ៉ាង ។ សមថៈឈ្មោះបដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌មាន ៧ យ៉ាង ។ ភិក្ខុទៅដោយសត្តាហកិច្ចមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះអាស្រ័យបុគ្គល ៧ ពួក ។ ភិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យតែងបានអានិសង្ស ៧ យ៉ាង ។ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ ៧ យ៉ាង ។ វត្ថុដែលជានិស្សគ្គិយៈក្នុងខណៈអរុណរះឡើងមាន ៧ យ៉ាង ។ សមថមាន ៧ យ៉ាង ។ សង្ឃកម្មមាន ៧ យ៉ាង ។ ស្រូវស្រស់មាន ៧ ប្រការ ។ ខ្នាតទទឹងកុដិ ៧ ចំអាម (ត្រូវវាស់ខាងក្នុងជញ្ជាំង) ។ អនុប្បញ្ញត្តិក្នុងគណភោជនសិក្ខាបទមាន ៧ លើក ។ ភេសជ្ជៈ (ដែលជាសត្តាហកាលិក) ភិក្ខុត្រូវទទួលសន្សំទុកឆាន់បានតែត្រឹម ៧ ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុកាន់យកចីវរដែលធ្វើស្រេចហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុប្រមូលយកចីវរដែលធ្វើស្រេចហើយចៀសចេញទៅ ។ អាបត្តិដែលមិនមានដល់ភិក្ខុ បណ្ឌិតគប្បីឃើញ ។ អាបត្តិដែលមានដល់ភិក្ខុ ក៏បណ្ឌិតគប្បីឃើញ ។ អាបត្តិដែល

មានដល់ភិក្ខុ បណ្ឌិតគប្បីរម្ងាប់ចេញ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៧ យ៉ាង ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៧ យ៉ាង ។

[៧៦] ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៧ បានឈ្មោះថាជាវិន័យធរ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកមានសីល និងសង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំវរៈ បរិបូណ៌ដោយអាចារ និងគោចរ ឃើញភ័យក្នុងទោសសូម្បីបន្តិចបន្តួច ហើយសមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទ ១ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយធំទូលាយ នូវឈានទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈានទាំឲ្យនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយ ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង ៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៧ ដទៃទៀតបាន ឈ្មោះថាជាវិន័យធរ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ទ្រទ្រង់នូវពុទ្ធវចនៈ សន្សំនូវពុទ្ធវចនៈ ធម៌ដែលពីរោះខាងដើម ពីរោះកណ្តាល ពីរោះខាងចុង ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយៈ ព្រមទាំងអត្ថ និងព្យញ្ជនៈ ដ៏ពេញបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធគ្រប់គ្រាន់ទាំងអស់ ធម៌ដែលមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះបានចេះដឹងច្រើន បានទ្រទ្រង់ បានចាំស្ទាត់រត់មាត់ បានចូលចិត្តច្បាស់លាស់ បានយល់ជ្រាលជ្រៅដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញា ១ ជាអ្នក

បានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយធំទូលាយ នូវឈាន ទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំឲ្យនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង ៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៧ ដទៃទៀត បានឈ្មោះថាជាវិន័យធរ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ភិក្ខុនោះចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរ ដោយពិស្តារ ចេះចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ ចេះកាត់សេចក្តីដោយប្រពៃតាមសុត្តៈ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារ តាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ ១ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បាន ដោយធំទូលាយ នូវឈានទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាន នាំឲ្យនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញា-វិមុត្តិដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយ សម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៧ ដទៃទៀត បានឈ្មោះថាជាវិន័យធរ គឺស្គាល់ អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ រឭកឃើញនូវចំណែកខន្ធដែលធ្លាប់អាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុនមានច្រើនប្រការ គឺរឭកឃើញ ១ ជាតិខ្លះ ២ ជាតិខ្លះ ៣ ជាតិខ្លះ ៤ ជាតិខ្លះ ៥ ជាតិខ្លះ ។បេ។ ១០ ជាតិខ្លះ ២០ ជាតិខ្លះ ៣០ ជាតិខ្លះ ៤០ ជាតិខ្លះ ៥០ ជាតិខ្លះ

១០០ ជាតិខ្លះ ១០០០ ជាតិខ្លះ ១០០០០០ (១ សែន) ជាតិខ្លះ សំវដ្តកប្បជាច្រើនខ្លះ វិវដ្តកប្បជាច្រើនខ្លះ សំវដ្តវិវដ្តកប្បជាច្រើនខ្លះ ថា អាត្មាអញកើតក្នុងទីឯណោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនោះ មានគោត្រយ៉ាងនោះ មានសម្បុរយ៉ាងនោះ មានអាហារយ៉ាងនោះ ទទួលសុខទុក្ខយ៉ាងនោះ មាន អាយុកំណត់ប៉ុណ្ណោះ លុះអាត្មាអញច្យុតចាកទីនោះហើយ ទៅកើតក្នុងទី ឯណោះទៀត ដែលអាត្មាអញបានកើតក្នុងទីនោះ មានឈ្មោះយ៉ាងនោះ មាន គោត្រយ៉ាងនោះ មានសម្បុរយ៉ាងនោះ មានអាហារយ៉ាងនោះ ទទួលសុខ ទុក្ខយ៉ាងនោះ មានអាយុកំណត់ប៉ុណ្ណោះ លុះអាត្មាអញច្យុតចាកទីនោះហើយ ទើបបានមកកើតក្នុងទីនេះ ភិក្ខុនោះ រឭកនូវចំណែកខន្ធដែលធ្លាប់អាស្រ័យ នៅក្នុងកាលមុនមានច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការ ព្រមទាំងឧទ្ទេស ដោយ ប្រការដូច្នេះ ១ ភិក្ខុនោះ មានចក្ខុទិព្វដ៏បរិសុទ្ធកន្លងហួសចក្ខុរបស់មនុស្ស ធម្មតា បានឃើញពួកសត្វដែលច្យុត ដែលកើតជាសត្វថោកទាបខ្លះ ឧត្តមខ្លះ មានសម្បុរល្អខ្លះ មានសម្បុរអាក្រក់ខ្លះ មានគតិល្អខ្លះ មានគតិអាក្រក់ខ្លះ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួនថា អើហ្ន៎ សត្វពួកនេះ ប្រកបដោយកាយទុច្ចរិត ប្រកបដោយវចីទុច្ចរិត ប្រកបដោយមនោទុច្ចរិត ជា អ្នកតិះដៀលព្រះអរិយបុគ្គល ជាអ្នកយល់ខុស ប្រកាន់ស៊ប់នូវអំពើ តាម សេចក្តីយល់ខុស សត្វពួកនោះ លុះមានរាងកាយបែកធ្លាយទៅខាងមុខអំពី សេចក្តីស្លាប់ រមែងទៅកើតក្នុងកំណើតតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ម្យ៉ាងទៀតថា អើហ្ន៎ សត្វពួកនេះប្រកបដោយកាយសុចរិត ប្រកបដោយវចី-

សុចរិត ប្រកបដោយមនោសុចរិត ជាអ្នកមិនតិះដៀលព្រះអរិយបុគ្គល ជាអ្នកយល់ត្រូវ ប្រកាន់ស៊ប់នូវកម្មតាមសេចក្តីយល់ត្រូវ សត្វពួកនោះ លុះមានរាងកាយបែកធ្លាយទៅខាងមុខអំពីសេចក្តីស្លាប់ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិនិងឋានសួគ៌ទេវលោក ភិក្ខុនោះ មានចក្ខុទិព្វដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងហួសចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា បានឃើញពួកសត្វដែលច្យុត ដែលកើត ជាសត្វថោកទាបខ្លះ ឧត្តមខ្លះ មានសម្បុរល្អខ្លះ មានសម្បុរអាក្រក់ខ្លះ មានគតិល្អខ្លះ មានគតិអាក្រក់ខ្លះ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួន ដោយប្រការដូច្នេះ ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង ៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៧ រមែងល្អ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកមានសីល ១ ។បេ។ សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយទូលាយនូវឈានទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំឲ្យនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិនិងបញ្ញាវិមុត្តិដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ(ដោយឥរិយាបថទាំង៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ៧ ដទៃទៀតរមែងល្អ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកចេះចាំ

ច្រើន ។បេ។ បានយល់ជ្រាលជ្រៅដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញា ១ ជាអ្នកបានដូច សេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយនូវឈានទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំឲ្យនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ បាន ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះ អស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយ ឥរិយាបថទាំង ៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ វិន័យធរប្រកបដោយអង្គ ៧ ដទៃ ទៀតក៏រមែងល្អ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ ភិក្ខុនោះចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរ ដោយពិស្តារ ចេះចែក បទភាជនដោយប្រពៃ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ ចេះកាត់សេចក្តីដោយ ប្រពៃតាមសុត្តៈ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារៈតាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ ១ ជាអ្នកបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយនូវ ឈានទាំង ៤ ដែលអាស្រ័យនូវចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាឈាននាំឲ្យនៅជាសុខក្នុង បច្ចុប្បន្ន ១ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិដែលមិនមាន អាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្ត នៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង ៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកប ដោយអង្គ ៧ ដទៃទៀតរមែងល្អ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ រឭកឃើញនូវចំណែកខន្ធដែល ធ្លាប់អាស្រ័យនៅ ក្នុងកាលមុនមានច្រើនប្រការ ១ ។បេ។ មានចក្ខុទិព្វដ៏ បរិសុទ្ធកន្លងហួសចក្ខុរបស់មនុស្សធម្មតា ឃើញពួកសត្វដែលច្យុតដែលកើត

ជាសត្វថោកទាបខ្លះ ឧត្តមខ្លះ មានសម្បុរល្អខ្លះ មានសម្បុរអាក្រក់ខ្លះ មានគតិល្អខ្លះ មានគតិអាក្រក់ខ្លះ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកម្មរបស់ខ្លួន ១ ។បេ។ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវចេតោវិមុត្តិ និងបញ្ញាវិមុត្តិដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈហើយដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ (ដោយឥរិយាបថទាំង ៤) ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។

[៧៧] អសទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាង គឺបុគ្គលមិនមានសទ្ធា ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនរអែងខ្លឹងបាប ១ ចេះដឹងតិច ១ ខ្ជិលច្រអូស ១ ភ្លេចស្មារតី ១ ឥតប្រាជ្ញា ១ ។ ព្រះសទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាង គឺបុគ្គលមានសទ្ធា ១ ខ្មាសបាប ១ រអែងខ្លឹងបាប ១ ចេះដឹងច្រើន ១ ប្រារព្ធព្យាយាម ១ មានស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានប្រាជ្ញា ១ ។

សត្តកៈ (ពួកប្រាំពីរៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃសត្តកៈ (ពួកប្រាំពីរៗ) នោះដូច្នេះ

[៧៨] និយាយអំពីអាបត្តិ ១ កងនៃអាបត្តិ ១ វិនីតវត្ថុ ១ សិក្ខាបទមានពាក្យថា ប្រព្រឹត្តដោយសមគួរ ១ បដិញ្ញាតករណៈមិនប្រកបដោយធម៌ ១ បដិញ្ញាតករណៈប្រកបដោយធម៌ ១ ទៅដោយសត្តាហកិច្ចមិនមានអាបត្តិ ១ អានិសង្សវិន័យធរ ១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ ១ វត្ថុជានិស្សគ្គិយៈក្នុងខណៈដែលអរុណរះឡើង ១ សមថៈ ១ កម្ម ១ ស្រវស្រស់ ១ ខ្មាតទទឹងកុដិ ១ អនុប្បញ្ញត្តិក្នុងគណភោជនសិក្ខាបទ ១ ភេសជ្ជៈភិក្ខុគួរទទួលទុកធាន់បានកំណត់ ៧ ថ្ងៃ ១ ភិក្ខុកាន់យកចីវរ ដែលសម្រេចហើយ

ចៀសចេញទៅ ១ ភិក្ខុប្រមូលយកចីវរដែលសម្រេចហើយចៀសចេញទៅ ១ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ ១ អាបត្តិមានដល់ភិក្ខុ ១ អាបត្តិដែលមានដល់ភិក្ខុ បណ្ឌិតគប្បីរម្ងាប់ចេញ ១ បញ្ញប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ បញ្ញប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ ភិក្ខុដែលបានឈ្មោះថា ជាវិន័យធរ ៤ ពួក ១ ភិក្ខុ ៤ ពួកដែលល្អ ១ អសទ្ធម្ម ៧ ប្រការ ១ ព្រះសទ្ធម្ម ៧ ប្រការ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទេសនាហើយ ១ ។

[៧៩] កាលបើភិក្ខុបានឃើញច្បាស់នូវអានិសង្ស ៨ ប្រការហើយ មិនត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះ ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិឡើយ ។ កាលបើភិក្ខុបានឃើញនូវអានិសង្ស ៨ ប្រការហើយ ត្រូវសម្តែងអាបត្តិនោះចេញ ដោយសេចក្តីជឿពាក្យភិក្ខុឯទៀត ។ សិក្ខាបទជាយាវតតិយកាមាន ៨ ។ ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលដោយប្រការ ៨ យ៉ាង ។ មាតិ ៨ យ៉ាងនាំឲ្យកើតចីវរ ។ មាតិ ៨ យ៉ាងនាំឲ្យដោះកឋិន ។ ទឹកបានមាន ៨ យ៉ាង ។ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្ម ៨ ប្រការគ្របសង្កត់ហើយ មានចិត្ត គឺអសទ្ធម្មរួបរឹតហើយ ក៏ធ្លាក់ទៅក្នុងទីមិនចម្រើន ធ្លាក់ទៅនរក តាំងនៅអស់មួយកប្ប រកអ្នកណាកែមិនកើត ។ លោកធម៌មាន ៨ ប្រការ ។ គរុធម៌មាន ៨ ប្រការ ។ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទមាន ៨ ។ មុសាវាទប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ អង្គរបស់ឧបោសថមាន ៨ ។ អង្គរបស់ភិក្ខុដែលជាទូត (អ្នកទទួលបម្រើ) មាន ៨ វត្តរបស់ពួកតិរ្ថិយមាន ៨ ។ ធម៌ជាអស្ចារ្យចម្លែកក្នុងមហាសមុទ្រមាន ៨ ។ ធម៌ជាអស្ចារ្យចម្លែកក្នុងធម៌វិន័យនេះមាន ៨ ។ អនតិរិត្តភោជនមាន ៨ ។ អតិរិត្តភោជន

មាន ៨ ។ វត្ថុដែលជានិស្សគ្គិយៈក្នុងខណៈអរុណរះឡើងជាគម្រប់ ៨ ។ បារាជិក សិក្ខាបទមាន ៨ ។ ភិក្ខុនីធ្វើវត្ថុទី ៨ ឲ្យពេញ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាស ។ អាបត្តិ ភិក្ខុនីធ្វើវត្ថុទី ៨ ឲ្យពេញ សម្តែងចេញបានក៏មាន សម្តែងចេញមិនបាន ក៏មាន ។ ឧបសម្បទាប្រកបដោយកម្មវាចា ៨ លើក ។ ត្រូវក្រោកទៅ ទទួលបុគ្គល ៨ ពួក ។ ត្រូវឲ្យអាសនៈដល់បុគ្គល ៨ ពួក ។ ឧបាសិកា បានសូមពរទាំង ៨ ប្រការ ។ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៨ សង្ឃគួរសន្មតឲ្យជា អ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ។ អានិសង្សវិន័យធរមាន ៨ ។ សិក្ខាបទដែលមានទី កំណត់មាន ៨ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្មហើយ គួរប្រព្រឹត្ត ដោយប្រពៃក្នុងធម៌ទាំង ៨ ប្រការ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលមិនប្រកប ដោយធម៌មាន ៨ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលប្រកបដោយធម៌ មាន ៨ ។

អដ្ឋកៈ (ពួកប្រាំបី ។) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអដ្ឋកៈ (ពួកប្រាំបី។) នោះដូច្នេះ

[៨០] និយាយអំពីភិក្ខុមិនត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះ ១ ភិក្ខុគួរ សម្តែងអាបត្តិ ដោយជឿពាក្យភិក្ខុឯទៀត ១ សិក្ខាបទជាយាវ-តតិយកា ១ ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូល ១ ។ មាតិកានាំឲ្យកើតចីវរ ១ មាតិកានាំឲ្យដោះកឋិន ១ ទឹកបាន ១ ទេវទត្តត្រូវអសទ្ធម្មគ្រប សង្កត់ ១ លោកធម៌ ១ គរុធម៌ ១ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ ១ មុសាវាទ ១ ឧបោសថ ១ អង្គរបស់ភិក្ខុជាទូត ១ វត្តតិរ្ថិយ ១

ធម៌ជាអស្ចារ្យ៨ប្រការក្នុងមហាសមុទ្រ ១ អនតិរិត្តភោជន ១ អតិរិត្តភោជន ១ និស្សគ្គិយវត្ថុ ១ បាចិត្តិយសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុនីធ្វើវត្តទី ៨ ឲ្យពេញ ១ អាបត្តិដែលភិក្ខុសម្តែងមិនបាន ១ ឧបសម្បទា ១ ការក្រោកទទួល ១ ឲ្យអាសនៈ ១ ឧបាសិកាសូមពរ ១ ភិក្ខុដែលសង្ឃគួរសន្មតឲ្យប្រដៅភិក្ខុនី ១ អានិសង្សវិន័យធរ ១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ ១ ភិក្ខុគួរប្រព្រឹត្តក្នុងធម៌ ៨ ប្រការ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ បញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ ពួកធម៌ប្រាំបីៗ (នេះ) ព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងទុកមកដោយល្អហើយ ។

[៨១] អាឃាតវត្ថុ គឺវត្ថុជាទីកើតនៃគំនុំមាន ៩ ។ ធម៌សម្រាប់កម្ចាត់នូវគំនុំមាន ៩ ។ វិនីតវត្ថុមាន ៩ ។ អាបត្តិជាបឋមាបត្តិកា (ដែលត្រូវជាដំបូង) មាន ៩ ។ សង្ឃបែកគ្នាដោយធម៌ ៩ ប្រការ ។ ភោជនឧត្តមមាន ៩ យ៉ាង ។ ភិក្ខុត្រូវទុក្កដព្រោះឆាន់សាច់ ៩ យ៉ាង ។ ឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខមាន ៩ ។ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់មាន ៩ ។ ធម៌ដែលមានតណ្ហាជាមូលមាន ៩ ។ មានះមាន ៩ ប្រការ ។ ចីវរ ៩ ប្រការ ភិក្ខុគួរអធិដ្ឋាន ។ ចីវរ ៩ ប្រការ ភិក្ខុមិនគួរវិកប្ប ។ បណ្តោយ (ចីវរព្រះសុគត) ៩ ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត ។ ទានដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៩ យ៉ាង ។ ការទទួលដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៩ យ៉ាង ។ បរិភោគដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៩ យ៉ាង ។ ទានដែលប្រកបដោយ

ធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ ការទទួលដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ បរិភោគដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៣ យ៉ាង ។ ការពន្យល់ ឬបញ្ឈាក់ដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៩ យ៉ាង ។ ការពន្យល់ឬបញ្ឈាក់ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៩ យ៉ាង ។ នវកៈមាន ២ ក្នុងកម្មដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ។ នវកៈមាន ២ ក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ ដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៩ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៩ ។

នវកៈ (ពួកប្រាំបួនៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃនវកៈ (ពួកប្រាំបួនៗ) នោះដូច្នេះ

[៨២] និយាយអំពីវត្ថុជាទីកើតគំនុំ ១ ធម៌សម្រាប់កម្ចាត់គំនុំ ១ វីនីតវត្ថុ ១ អាបត្តិជាបឋមាបត្តិកា ១ សង្ឃបែកគ្នា ១ ភោជនឧត្តម ១ ភិក្ខុត្រូវទុក្កដព្រោះធាន់សាច់ ១ ឧទ្ទេសរបស់បាតិមោក្ខ ១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ ១ ធម៌ដែលមានតណ្ហាជាមូល ១ មានះ ១ អធិដ្ឋាន ១ វិកប្ប ១ ចំអាមព្រះសុគត ១ ទាន ១ ការទទួល ១ ការបរិភោគ ១ ទាន និងការទទួល និងការបរិភោគ ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៣ ប្រការ ១ ពន្យល់ ឬបញ្ឈាក់មិនប្រកបដោយធម៌ ១ ពន្យល់ ឬបញ្ឈាក់ប្រកបដោយធម៌ ១ នវកៈ ២ ពួក ២ ជង ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខមិនប្រកបដោយធម៌ ១ ការបញ្ឈប់

បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ ។

[៨៣] វត្ថុជាទីកើតគំនុំមាន ១០ ។ ធម៌សម្រាប់កម្ចាត់នូវគំនុំមាន ១០ ។ វិនីតវត្ថុមាន ១០ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិមានវត្ថុ ១០ ។ សម្មាទិដ្ឋិមានវត្ថុ ១០ ។ ទិដ្ឋិឈ្មោះអន្តគ្គាហិកាមាន ១០ ។ មិច្ឆត្តធម៌មាន ១០ ។ សម្មត្តធម៌មាន ១០ ។ អកុសលកម្មបថមាន ១០ ។ កុសលកម្មបថមាន ១០ ។ ការចាប់ស្លាកដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ១០ ។ ការចាប់ស្លាកដែលប្រកបដោយធម៌មាន ១០ ។ សិក្ខាបទរបស់សាមណេរមាន ១០ ។ សាមណេរប្រកបដោយអង្គ ១០ គួរឲ្យវិនាស ។

[៨៤] វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដល់នូវការរាប់ថា ជាបុគ្គលពាល គឺមិនរៀនទីកំណត់កាសារបស់ខ្លួន ១ មិនរៀនទីកំណត់កាសារបស់ជាតិដទៃ ១ លុះមិនរៀនទីកំណត់កាសារបស់ខ្លួនហើយ កាត់សេចក្តីមិនត្រូវតាមធម៌ ១ លុះមិនរៀនទីកំណត់កាសារបស់ជាតិដទៃហើយ កាត់សេចក្តីមិនត្រូវតាមធម៌ ១ កាត់សេចក្តីមិនត្រូវតាមពាក្យប្តេជ្ញា ១ មិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់មូលនៃអាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ ១ មិនស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺរៀនទីកំណត់កាសារបស់ខ្លួន ១ រៀនទីកំណត់កាសារបស់ជាតិដទៃ ១ លុះរៀនទីកំណត់កាសារបស់ខ្លួនហើយ កាត់សេចក្តីត្រូវតាមធម៌ ១ លុះរៀនទីកំណត់កាសារបស់ជាតិដទៃហើយ កាត់សេចក្តីត្រូវតាមធម៌ ១ កាត់សេចក្តី

ត្រូវតាមពាក្យប្តេជ្ញា ១ ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់មូលនៃអាបត្តិ ១ ស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអាបត្តិ ១ ស្គាល់សេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ ១ ស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអាបត្តិ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដទៃទៀត ក៏ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់មូលនៃអធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់សេចក្តីរលត់នៃអធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់នៃអធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់វត្ថុ ១ មិនស្គាល់និទាន ១ មិនស្គាល់បញ្ញត្តិ ១ មិនស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ ១ មិនស្គាល់គន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់មូលនៃអធិករណ៍ ១ ស្គាល់ហេតុឲ្យកើតអធិករណ៍ ១ ស្គាល់សេចក្តីរលត់អធិករណ៍ ១ ស្គាល់បដិបទាឲ្យដល់នូវសេចក្តីរលត់អធិករណ៍ ១ ស្គាល់វត្ថុ ១ ស្គាល់និទាន ១ ស្គាល់បញ្ញត្តិ ១ ស្គាល់អនុប្បញ្ញត្តិ ១ ស្គាល់គន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដទៃទៀតក៏ដល់នូវការរាប់ថាជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់ញត្តិ ១ មិនស្គាល់ការធ្វើញត្តិ ១ មិនឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងដើម ១ មិនឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងចុង ១ មិនស្គាល់កាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ វិន័យធរនោះមិនរៀនតំណអាចារ្យ ទាំងមិនយកចិត្តទុកដាក់មិនពិចារណាដោយល្អ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ

១០ ដល់នូវការរាប់ថាជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់ញត្តិ ១ ស្គាល់ការធ្វើញត្តិ ១ ឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងដើម ១ ឈ្លាសក្នុងកិច្ចខាងចុង ១ ស្គាល់កាល ១ ស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវ-សេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ វិន័យធរនោះបានរៀនតំណអាចារ្យ ទាំងបានយកចិត្តទុកដាក់ បានពិចារណាដោយល្អ ១ ។ វិន័យធរដែលប្រកបដោយអង្គ ១០ ដទៃទៀត ក៏ដល់នូវការរាប់ថា ជាបុគ្គលពាល គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ វិន័យធរនោះមិនចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ មិនចេះចែកបទភាជនដោយប្រពៃ មិនបានចាំស្ទាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ មិនចេះកាត់សេចក្តីដោយប្រពៃតាមសុត្តៈ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារតាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ វិន័យធរប្រកបដោយអង្គ ១០ ដល់នូវការរាប់ថា ជាបណ្ឌិត គឺស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ វិន័យធរនោះចេះចាំបាតិមោក្ខទាំង ២ ដោយពិស្តារ ចេះចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ ចាំស្ទាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ ចេះកាត់សេចក្តី

ដោយប្រពៃតាមសុត្តៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈ ១ ស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ ឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។

[៨៥] ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ១០ សង្ឃគួរសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្ម[១] ។ ព្រះតថាគតអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំង ១០ ទើបបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ ។ ទោសក្នុងការចូលទៅក្នុងព្រះរាជវាំងមាន ១០ យ៉ាង ។ ទានវត្ថុមាន ១០ យ៉ាង ។ រតនៈមាន ១០ ។ ភិក្ខុសង្ឃមានពួក ១០ ។ គណៈសង្ឃពួក ១០ គួរឲ្យឧបសម្បទាបាន ។ សំពត់បង្សុកូលមាន ១០ យ៉ាង ។ ការទ្រទ្រង់ចីវរមាន ១០ យ៉ាង ។ អតិរេកចីវរភិក្ខុត្រូវប្រើប្រាស់បានកំណត់ត្រឹម ១០ ថ្ងៃ ។ ទឹកសុក្កៈមាន ១០ យ៉ាង ។ ស្រីមាន ១០ ពួក ។ ភរិយាមាន ១០ ពួក ។ វជ្ជីបុត្តកភិក្ខុទាំងឡាយសម្តែងវត្ថុទាំង ១០ ប្រការ ក្នុងក្រុងវេសាលី ។ អវន្ទិយបុគ្គលមាន ១០ ពួក ។ អក្កោសវត្ថុមាន ១០ យ៉ាង ។ ភិក្ខុនាំពាក្យញុះញង់ដោយអាការ ១០ ។ សេនាសនៈមាន ១០ យ៉ាង ។ ជនទាំងឡាយបានសូមពរទាំង ១០ ។ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលមិនប្រកបដោយធម៌មាន ១០ ។ ការបញ្ឈប់ បាតិមោក្ខ ដែលប្រកបដោយធម៌មាន ១០ ។ អានិសង្សបបរ មាន ១០ យ៉ាង ។ សាច់ដែលភិក្ខុមិនគួរឆាន់មាន ១០ យ៉ាង ។ សិក្ខាបទ

១- ឧព្វាហិកាកម្មនេះ លោកបានពោលទុកក្នុងសមថក្ខន្ធកៈរួចហើយ ។

ដែលមានទីកំណត់មាន ១០ ភិក្ខុមានវស្សាគ្រប់ ១០ ដែលឈ្លាសប្រតិពល ទើបគួរឲ្យបព្វជ្ជា គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ។ ភិក្ខុនីមានវស្សាគ្រប់ ១០ ដែលឈ្លាសប្រតិពល ទើបគួរឲ្យបព្វជ្ជា គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរីបម្រើខ្លួនបាន ។ ភិក្ខុនីដែលឈ្លាសប្រតិពលមានវស្សាគ្រប់ ១០ ទើបគួរត្រេកអរនឹងការសន្មតឲ្យបំបួសគេបាន ។ ភិក្ខុនីគប្បីឲ្យសិក្ខា[១] ដល់ស្រីគិហិគតា[២] មានវស្សាគ្រប់ ១០ ។

ទសកៈ (ពួកដប់ៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃទសកៈ (ពួកដប់ៗ) នោះដូច្នេះ

[៨៦] និយាយអំពីវត្ថុជាទីកើតគំនុំ ១ ធម៌សម្រាប់កម្ចាត់គំនុំ ១ វិនីតវត្ថុ ១ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ សម្មាទិដ្ឋិ ១ អន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិ ១ មិច្ឆត្តធម៌ ១ សម្មត្តធម៌ ១ អកុសលកម្មបថ ១ កុសលកម្មបថ ១ ការចាប់ស្លាកមិនប្រកបដោយធម៌ ១ ការចាប់ស្លាកប្រកបដោយធម៌ ១ សិក្ខាបទរបស់សាមណេរ ១ សាមណេរដែលគួរឲ្យវិនាស ១ ទីកំណត់កាសា ១ អធិករណ៍ ១ ញត្តិ ១ លហុកាបត្តិ ១ លហុ-កាបត្តិម្យ៉ាងទៀត ១ គរុកាបត្តិ ១ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងធម៌ទាំងអម្បាលនេះថា ជាធម៌មានចំណែកខ្មៅ និងស ភិក្ខុដែលសង្ឃត្រូវ

១- សិក្ខាក្នុងទីនេះ សំដៅយកធម៌ ៦ ប្រការ ដែលសាមណេរី ត្រូវសិក្សាអស់ ២ ឆ្នាំទៅទៀត ។ ២- ស្រីដែលល្មមមានប្តីហើយ ទើបចូលបួសជាសាមណេរីបាន ។

សន្មតដោយឧញ្ញាហិកាកម្ម ១ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ១ ទោសក្នុងការចូលទៅក្នុងព្រះរាជវាំង ១ ទានវត្ថុ ១ រតនៈ ១ សង្ឃពួកជប់ ១ ការឲ្យឧបសម្បទាដោយសង្ឃពួក ១០ ដូចគ្នា ១ សំពត់បង្សុកូល ១ ការប្រើប្រាស់ចីវរ ១ អតិរេកចីវរគួរប្រើប្រាស់បានត្រឹមតែកំណត់ ១០ ថ្ងៃ ១ ទឹកសុក្កៈ ១០ យ៉ាង ១ ស្រី ១០ ពួក ១ ភរិយា ១០ ពួក ១ វត្ថុ ១០ យ៉ាង ១ អវន្ទិយបុគ្គល ១ អក្កោសវត្ថុ ១ ភិក្ខុនាំការញុះញង់ ១ សេនាសនៈ ១ ការសូមពរ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ១ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខប្រកបដោយធម៌ ១ អានិសង្សបបរ ១ សាច់មិនគួរឆាន់ ១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ ១ ភិក្ខុដែលគួរឲ្យបព្វជ្ជាជាដើម ១ ភិក្ខុនីដែលគួរឲ្យបព្វជ្ជាជាដើម ១ ភិក្ខុនីគួរត្រេកអរនឹងការសន្មតបព្វជ្ជា ១ ស្រីគិហិគតា ១ ធម៌ពួកជប់ៗ នេះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងហើយដោយប្រពៃ ។

[៨៧] បុគ្គល ១១ ពួកបើនៅជាអនុបសម្បន្ននៅឡើយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ទុកជាបានឧបសម្បទារួចហើយ ភិក្ខុត្រូវឲ្យវិនាសចេញ ។ ទ្រនាប់ជើងដែលភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់មាន ១១ យ៉ាង ។ បាត្រដែលភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់មាន ១១ យ៉ាង ។ ចីវរដែលភិក្ខុមិនគួរប្រើប្រាស់មាន ១១ យ៉ាង ។ អាបត្តិជាយាវតតិយកាមាន ១១ ។ អន្តរាយិកធម៌ ១១ ប្រការរបស់ពួកភិក្ខុនី ភិក្ខុត្រូវសួរ ។ ចីវរដែលភិក្ខុគួរអធិដ្ឋានមាន ១១ យ៉ាង ។

ចីវរដែលភិក្ខុមិនគួរវិកប្បមាន ១១ យ៉ាង ។ វត្ថុដែលជានិស្សគ្គិយៈ ក្នុងពេលអរុណរះឡើងជាគម្រប់ ១១ ។ ឡេវក្ខុំដែលជាកប្បិយ (គួរប្រើប្រាស់បាន) មាន ១១ យ៉ាង ។ ក្រវិលក្ខុំដែលជាកប្បិយមាន ១១ យ៉ាង ។ ផែនដីជាអកប្បិយ (ភិក្ខុមិនគួរជីក) មាន ១១ យ៉ាង ។ ផែនដីជាកប្បិយមាន ១១ យ៉ាង ។ សេចក្ដីរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យមាន ១១ ប្រការ ។ អវន្ទិយ-បុគ្គលមាន ១១ ពួក ។ សិក្ខាបទមានទីកំណត់មាន ១១ ។ ពួកជនបានសូមពរ ១១ ប្រការ ។ ទោសរបស់សីមាមាន ១១ ប្រការ ។ ទោស ១១ ប្រការរមែងកើតប្រាកដដល់បុគ្គលជាអ្នកជេរ និងជាអ្នកគំរាម ។ មេត្តាចេតោ-វិមុត្តិដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យថ្មីកហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលហើយ ធ្វើឲ្យដូចជាយានជំនិះហើយ ធ្វើឲ្យជាទីនៅហើយ ឲ្យតាំងនៅញឹកញយហើយ សន្សំទុកមិនឲ្យបាត់ប្រារព្ធដោយល្អហើយ នឹងមានអានិសង្ស ១១ ប្រការជាពិតប្រាកដ គឺបុគ្គលនោះដេកលក់ជាសុខ ១ ភ្ញាក់ឡើងជាសុខ ១ មិនយល់សប្តិអាក្រក់ ១ ជាទីស្រឡាញ់របស់ពួកមនុស្ស ១ ជាទីស្រឡាញ់របស់ពួកអមនុស្ស ១ ពួកទេវតាតែងរក្សា ១ ភ្លើងក្តី ថ្នាំពិសក្តី គ្រឿងសស្ត្រាវុធក្តីក៏មិនប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលនោះ ១ ចិត្តបុគ្គលនោះរមែងចូលកាន់សមាធិដោយរួសរាន់ ១ បុគ្គលនោះមានពណ៌សម្បុរមុខស្រស់បស់ ១ បុគ្គលនោះមិនបានវង្វេងធ្វើមរណកាល ១ កាលបើមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវគុណធម៌ជាន់ខ្ពស់ទេ ជាអ្នកបានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ១ មេត្តាចេតោវិមុត្តិដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យថ្មីកហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលហើយ ធ្វើឲ្យដូចជាយាន

ជំនិះហើយ ធ្វើឲ្យជាទីនៅហើយ ឲ្យតាំងនៅញឹកញយហើយ សន្សំទុកមិនឲ្យបាត់ ប្រារព្ធដោយល្អហើយ អានិសង្ស ១១ ប្រការ នេះនឹងកើតប្រាកដ ។

ឯកាទសកៈ (ពួកជប់មួយៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឯកាទសកៈ (ពួកជប់មួយៗ) នោះដូច្នេះ

[៨៨] និយាយអំពីឧបសម្បន្នដែលសង្ឃគួរឲ្យវិនាស ១ ទ្រនាប់ជើង ១ បាត្រ ១ ចីវរ ១ អាបត្តិជាយាវតតិយកា ១ អន្តរាយិកធម៌ដែលវិន័យធរត្រូវសួរ ១ ចីវរគួរអធិដ្ឋាន ១ ចីវរគួរវិកប្ប ១ វត្ថុជានិស្សគ្គិយៈក្នុងវេលាអរុណរះឡើង ១ ឡេវត្ថុំ ១ ក្រវិលត្ថុំ ១ ដីជាអកប្បិយ ១ ដីជាកប្បិយ ១ សេចក្ដីរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ ១ អវន្ទិយបុគ្គល ១ សិក្ខាបទដែលមានទីកំណត់ ១ ការសូមពរ ១ ទោសរបស់សីមា ១ ការជេរ ១ អានិសង្សមេត្តាមាន ១១ ប្រការ ១ ។

ឯកុត្តរិកៈ (ការស្រង់យកសេចក្ដីតាំងពីពួកមួយៗ ឡើងទៅ) ចប់

ឧទ្ទាននៃឯកុត្តរិកៈនោះដូច្នេះ

[៨៩] ពួកធម៌មួយ ១ ពួកធម៌ពីរ ១ ពួកធម៌បី ១ ពួកបួន ១ ពួកធម៌ប្រាំ ១ ពួកធម៌ប្រាំមួយ ១ ពួកធម៌ប្រាំពីរ ១ ពួកធម៌ប្រាំបី ១ ពួកធម៌ប្រាំបួន ១ ពួកធម៌ដប់ ១ ពួកធម៌ដប់មួយ ១ ឈ្មោះថា ឯកុត្តរិកៈ ជារបស់ប្រាសចាកមន្ទិល ដែលព្រះពុទ្ធជាតាទិបុគ្គលទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ទ្រង់ប្រកបដោយសេចក្តីព្យាយាមច្រើន ទ្រង់សម្តែងទុកមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វទាំងឡាយ ។

អដ្ឋកថា

ឯកុត្តរិកៈ

[២៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងឯកុត្តរិកន័យ មានបទថា **អាបត្តិករា ធម្មា ជានិតព្វា** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ អាបត្តិសមុដ្ឋាន ៦ ឈ្មោះថា ធម៌ជាទីកើតអាបត្តិ ។ ពិតហើយ បុគ្គលរមែងត្រូវអាបត្តិដោយអំណាចនៃធម៌ទាំងនោះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបធម៌ទាំងនោះ លោកពោលថា ញុំាងអាបត្តិឲ្យកើតឡើង ។ សមថៈ ៧ ឈ្មោះថា ធម៌មិននាំឲ្យមានអាបត្តិ ។

ពីរបទថា **អាបត្តិ ជានិតព្វា** បានដល់ គប្បីស្គាល់អាបត្តិដែលពោលទុកក្នុងសិក្ខាបទ និងវិភង្គនោះៗ ។

បទថា **អនាបត្តិ** បានដល់ គប្បីស្គាល់អនាបត្តិដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកដោយន័យជាដើមថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមិនត្រេកអរ ។ បទថា **លហុកា** បានដល់ គប្បីស្គាល់អាបត្តិ ៥ យ៉ាងដោយការ បរិសុទ្ធដោយវិនយកម្មដែលស្រាល ។

បទថា **គរុកា** បានដល់ គប្បីស្គាល់អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ដោយការបរិសុទ្ធ ដោយវិនយកម្មដែលធ្ងន់ និងគប្បីស្គាល់អាបត្តិបារាជិក ដោយភាពជាអាបត្តិដែលមិនអាចកែខៃ ដើម្បីបង្អោនចូលទៅកាន់ភាពជាអនាបត្តិ ដោយអាការណានីមួយឡើយ ។

បទថា **សាវសេសា** បានដល់ គប្បីស្គាល់អាបត្តិដ៏សេស ក្រៅអំពីបារាជិក ។ បទថា **អនវសេសា** បានដល់ អាបត្តិបារាជិក ។

អាបត្តិ ២ កងគ្រោតគ្រាត ។ អាបត្តិដ៏សេសមិនគ្រោតគ្រាត ។

អាបត្តិដែលកែខៃបាន មាន ២ ពួកដូចគ្នានឹងអាបត្តិដែលមានចំណែកដ៏សេស ២ ពួក អាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនី ២ ពួក សង្គ្រោះចូលជាមួយនឹងអាបត្តិស្រាល ២ ពួក ។

អាបត្តិទាំង ៧ កង ឈ្មោះថា ធម៌ធ្វើអន្តរាយ ។ អាបត្តិដែលភិក្ខុក្លែងល្មើស រមែងធ្វើអន្តរាយដល់សួគ៌ និងនិព្វាន ព្រោះហេតុនោះ អាបត្តិដែលភិក្ខុក្លែងល្មើស ទើបឈ្មោះថា ធ្វើនូវអន្តរាយ ។

ឯអាបត្តិដែលមានទោសតាមបញ្ញត្ត ភិក្ខុមិនដឹង ប្រព្រឹត្តកន្លងហើយមិនធ្វើអន្តរាយដល់សួគ៌ និងនិព្វានឡើយ ព្រោះដូច្នោះ អាបត្តិដែលមានទោសតាមព្រះបញ្ញត្ត ទើបឈ្មោះថា មិនធ្វើអន្តរាយ ។

ផ្លូវនៃសួគ៌ និងនិព្វានដែលអន្តរាយិកាបត្តិមិនហាមហើយ សូម្បីភិក្ខុដែលត្រូវអន្តរាយិកាបត្តិហើយ សម្តែងអាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនីចេញចេញចាកអាបត្តិដែលជាវុដ្ឋានគាមិនី ហើយដល់នូវការបរិសុទ្ធិ និងតាំងនៅក្នុងភូមិរបស់សាមណេរ ដូច្នេះឯង ។

អាបត្តិដែលមានទោសផ្លូវលោក ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលទ្រង់បញ្ញត្តព្រមទាំងទោស ។ អាបត្តិដែលមានទោសតាមបញ្ញត្តិ ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលទ្រង់បញ្ញត្ត មិនមានទោស ។ ភិក្ខុធ្វើ ទើបត្រូវអាបត្តិណា អាបត្តិនោះឈ្មោះថា កើតព្រោះការធ្វើ ដូចជាអាបត្តិបារាជិក ។

ភិក្ខុមិនធ្វើ ទើបត្រូវអាបត្តិណា អាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា កើតព្រោះមិន

ធ្វើ ដូចអាបត្តិដែលត្រូវព្រោះមិនអធិដ្ឋានចីវរ ។

ភិក្ខុធ្វើផង មិនធ្វើផង រមែងត្រូវអាបត្តិណា អាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា កើតព្រោះធ្វើ និងមិនធ្វើ ដូចក្នុងកុដិការសិក្ខាបទជាដើម ។

អាបត្តិដែលត្រូវដំបូង ឈ្មោះថា បុព្វាបត្តិ អាបត្តិដែលភិក្ខុនៅបរិវាស ជាដើម ត្រូវខាងក្រោយ ឈ្មោះថា អបរាបត្តិ ។

អន្តរាបត្តិនៃវិធីជម្រះឲ្យបរិសុទ្ធ ដែលសង្ឃឲ្យក្នុងអាបត្តិដើម ឈ្មោះថា អន្តរាបត្តិនៃបុព្វាបត្តិទាំងឡាយ ។ អន្តរាបត្តិនៃវិធីជម្រះឲ្យបរិសុទ្ធ ពោល គឺអគ្ឃសមោធាន ឈ្មោះថា អន្តរាបត្តិនៃអបរាបត្តិ ។

ចំណែកក្នុងកុរុន្ទីពោលថា អាបត្តិដែលត្រូវមុន ឈ្មោះថា បុព្វាបត្តិ អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងវេលាដែលគួរដល់មានត្ត ឈ្មោះថា អបរាបត្តិ អាបត្តិ ដែលត្រូវក្នុងបរិវាស ឈ្មោះថា អន្តរាបត្តិនៃបុព្វាបត្តិ អាបត្តិដែលត្រូវក្នុង ខណៈប្រព្រឹត្តមានត្ត ឈ្មោះថា អន្តរាបត្តិនៃអបរាបត្តិ ។ សូម្បីពាក្យនេះ ក៏ត្រូវដោយបរិយាយនោះឯង ។

អាបត្តិណា ដែលភិក្ខុធ្វើការដាក់ធុរៈ សម្តែងចេញ ដោយតាំងចិត្តថា អញនឹងមិនត្រូវទៀត អាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា ភិក្ខុសម្តែងហើយ រាប់ចូលក្នុង ចំនួន (អាបត្តិដែលសម្តែងហើយ) ។

អាបត្តិណា ដែលភិក្ខុមិនធ្វើការដាក់ធុរៈ សម្តែងដោយចិត្តដែលនៅ មានការអល់អែក មិនបរិសុទ្ធនោះឯង អាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា ភិក្ខុសម្តែង ហើយ មិនរាប់ចូលក្នុងចំនួន ។

ពិតហើយ អាបត្តិនេះសូម្បីសម្តែងហើយ ក៏មិនរាប់ចូលក្នុងចំនួនអាបត្តិដែលសម្តែងហើយ ។ ក្នុងវត្ថុទី ៨ រមែងត្រូវបារាជិកដល់ភិក្ខុនី ។

ក្នុង ៩ បទ មានបទថា **បញ្ញត្តិ ជានិតញ្ញា** ជាដើម គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យតាមន័យដែលពោលហើយ ក្នុងការសួរដល់បឋមបារាជិកនោះឯង ។

អាបត្តិធ្ងន់ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះទោសធ្ងន់ ឈ្មោះថា ទុដ្ឋុល្លវជ្ជា ។

អាបត្តិស្រាល ឈ្មោះថា អទុដ្ឋុល្លវជ្ជា ។

អាបត្តិរបស់ព្រះសុធម្មត្ថេរ និងអាបត្តិដែលត្រូវព្រោះក្លែងធ្វើពាក្យទទួលដែលជាធម៌ឲ្យឃ្លៀងឃ្លាត ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលទាក់ទងជាមួយគ្រហស្ថ ។

អាបត្តិដ៏សេសទាំងឡាយ ឈ្មោះថា អាបត្តិមិនសំយុត្តដោយគ្រហស្ថ។

អាបត្តិដែលរាប់ថា ជាអនន្តរិយកម្ម ៥ ឈ្មោះថា អាបត្តិទៀង អាបត្តិដ៏សេស ឈ្មោះថា អនិយតាបត្តិ ។

ភិក្ខុដែលជាដើមបញ្ញត្តិ មានសុទិន្នត្ថេរជាដើម ឈ្មោះថា ភិក្ខុដែលធ្វើខុសខាងដើមបញ្ញត្តិ ភិក្ខុដែលញ៉ាំងអនុប្បញ្ញត្តិឲ្យកើតឡើង មានព្រះមក្កដីសមណៈជាដើម ឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនមែនដើមបញ្ញត្តិ ។

ភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិម្តងម្កាល ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកត្រូវអាបត្តិមិនជានិច្ច ។ ភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិជានិច្ច ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា **អភិណ្ហាបត្តិកោ** គឺអ្នកត្រូវអាបត្តិរឿយៗ ។ ភិក្ខុណាចោទភិក្ខុដទៃ ដោយវត្ថុ ឬអាបត្តិ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ភិក្ខុដើមចោទ ។ ឯភិក្ខុណាត្រូវគេចោទយ៉ាងនោះ ភិក្ខុនេះឈ្មោះថា **ចុទិតកោ** គឺភិក្ខុចុងចោទ ។

ភិក្ខុមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ ១៥ ប្រការ ចោទដោយវត្ថុមិនពិត ឈ្មោះថា **អធម្មចោទកោ** គឺបុគ្គលដែលចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ។ ភិក្ខុចុងចោទ ដែលត្រូវដើមចោទនោះចោទយ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា **អធម្មចុទិតកោ** គឺបុគ្គលដែលគេចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ។ ដើមចោទ និងចុងចោទដែលត្រូវតាមធម៌ គប្បីជ្រាបដោយបរិយាយដែលផ្ទុយគ្នា ។

បុគ្គលអ្នកប្រកបដោយធម៌ទាំងឡាយដែលទៀង ដោយភាពជាធម៌ខុសក្តី ដែលទៀងដោយភាពជាធម៌ត្រូវក្តី ឈ្មោះថា និយត គឺបុគ្គលទៀង ។

បុគ្គលដែលផ្ទុយអំពីនោះ ឈ្មោះថា អនិយតបុគ្គល ។

សាវកទាំងឡាយ ឈ្មោះថា ជាអ្នកអាចត្រូវអាបត្តិ ។ ព្រះពុទ្ធ និងព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ ឈ្មោះថា **អភព្វាបត្តិកា** គឺបុគ្គលមិនត្រូវអាបត្តិ ។

បុគ្គលដែលត្រូវសង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ឈ្មោះថា **ឧក្ខិត្តកោ** គឺអ្នកត្រូវសង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម គឺលើកវត្ត ។

បុគ្គលដែលត្រូវសង្ឃធ្វើកម្ម ៤ យ៉ាងដ៏សេស មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ឈ្មោះថា **អនុក្ខិត្តកោ** គឺបុគ្គលមិនត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ។

ពិតហើយ ភិក្ខុដែលត្រូវសង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មជាដើមនោះ មិនញុំាងឧបោសថ ឬបវារណា ឬធម្មបរិភោគ ឬអាមិសបរិភោគឲ្យកម្រើកឡើយ ។

ចំពោះបុគ្គលដែលព្រះមានព្រះភាគឲ្យវិនាសចេញ ដោយលិង្គនាសនា ទណ្ឌកម្មនាសនា និងសំវាសនាសនា យ៉ាងនេះថា សង្ឃគប្បីញុំាងមេត្តិយាភិក្ខុនីឲ្យវិនាស បុគ្គលដែលប្រទូសរ៉ាយគប្បីឲ្យវិនាស សមណុទ្ទេស ឈ្មោះ

កណ្ដកៈ សង្ឃគប្បីឲ្យវិនាស ដូច្នេះ ឈ្មោះថា អ្នកត្រូវនាសនា បុគ្គលដ៏សេសទាំងពួង ឈ្មោះថា អ្នកមិនត្រូវនាសនា ។

ធម៌ដែលជាទីនៅរួមគ្នា មានឧបោសថជាដើម បុគ្គលណាមាន បុគ្គលនេះ ឈ្មោះថា អ្នកមានសង្វាសស្មើគ្នា បុគ្គលក្រៅអំពីនោះ ឈ្មោះថា មានសង្វាសផ្សេងគ្នា ។ បុគ្គលដែលមានសង្វាសផ្សេងគ្នានោះ មាន ២ ពួក គឺកម្មនានាសំវាស ១ ពួក លទ្ធិនានាសំវាស ១ ពួក ។

ពីរបទថា **ថបធំ ជាធិតពុំ** សេចក្ដីថា គប្បីជ្រាបការវៀរបាតិមោក្ខដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកដោយន័យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ មិនប្រកបដោយធម៌មួយ ដូច្នេះឯង ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងធម៌ពួក ២ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ អាបត្តិជាសចិត្តកៈ ជាសញ្ញាវិមោក្ខ អាបត្តិជាអចិត្តកៈ ជានោសញ្ញាវិមោក្ខ ។

អាបត្តិ ព្រោះអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមានពិត ឈ្មោះថា អាបត្តិរបស់ភិក្ខុអ្នកបានសមាបត្តិ ។ អាបត្តិ ព្រោះអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមានពិត ឈ្មោះថា អាបត្តិរបស់ភិក្ខុដែលមិនមានសមាបត្តិ ។

អាបត្តិក្នុងបទសោធម្មសិក្ខាបទជាដើម ឈ្មោះថា អាបត្តិទាក់ទងនឹងព្រះសទ្ធម្ម ។ អាបត្តិ ព្រោះទុដ្ឋុល្លវាចា ឈ្មោះថា អាបត្តិទាក់ទងនឹងអសទ្ធម្ម ។

អាបត្តិ ព្រោះបរិភោគបរិក្ខារដែលមិនគួរយ៉ាងនេះ គឺព្រោះមិនលះបង់វត្ថុជានិស្សគ្គិយជាមុន ហើយបរិភោគ ព្រោះហាលបាត្រ និងចីវរយូរ ព្រោះមិនបោកចីវរដែលកខ្វក់ ព្រោះមិនដុតបាត្រដែលប្រេះចាប់ ឈ្មោះថា អាបត្តិ

ដែលប្រកបនឹងគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ខ្លួន ។

អាបត្តិដែលគប្បីត្រូវ ព្រោះចៀសចេញទៅដោយមិនប្រាប់ ឬប្រើឲ្យទុកដាក់បរិក្ខារ មានគ្រែ និងតាំងជាដើមរបស់សង្ឃដែលទុកក្នុងទីវាលជាដើម ឈ្មោះថា អាបត្តិជាប់ទងដោយបរិក្ខាររបស់អ្នកដទៃ ។

អាបត្តិដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកដោយន័យជាដើមថា ប្រព្រឹត្តជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមានខ្នងទន់ ដែលមានអង្គជាតវែង ដែលត្បៀតអង្គជាតដោយភ្លៅ ឈ្មោះថា អាបត្តិទាក់ទងដោយបុគ្គល គឺខ្លួនឯង ។

អាបត្តិដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ព្រោះមេថុនធម្ម កាយសំសគ្គ និងឲ្យនូវការប្រហារជាដើម ឈ្មោះថា អាបត្តិទាក់ទងដោយបុគ្គល គឺអ្នកដទៃ ។

ភិក្ខុកាលនិយាយពិតថា មេសិរិវណី រមែងត្រូវអាបត្តិធ្ងន់ កាលនិយាយកុហក រមែងត្រូវអាបត្តិស្រាល ដោយព្រះបាលីថា ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

កាលនិយាយកុហក ព្រោះអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមានពិត ត្រូវអាបត្តិធ្ងន់ កាលនិយាយពិត ព្រោះប្រាប់ឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមានពិត ត្រូវអាបត្តិស្រាល ។

ភិក្ខុកាលអង្គុយក្នុងចំណែកម្ខាង ខាងក្នុងសីមា ដោយតាំងចិត្តថា អញនឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាពួក ឈ្មោះថា នៅលើផែនដីត្រូវអាបត្តិ ។

បើលោកគប្បីតាំងនៅក្នុងអាកាស សូម្បីត្រឹមមួយធ្នាប់ មិនពាល់ត្រូវផែនដី ព្រោះដូច្នោះ ទើបលោកពោលថា នៅក្នុងអាកាសមិនត្រូវអាបត្តិ ។

កាលភិក្ខុអង្គុយសង្កត់នូវគ្រែ និងតាំង ដែលមានជើងស៊កក្នុងមេគ្រែ លើរានខ្ពស់ ឈ្មោះថា នៅក្នុងអាកាសត្រូវអាបត្តិ ។

បើលោកគប្បីដាក់គ្រែ និងតាំងនោះលើផែនដីហើយ ទើបដេក មិនគប្បីត្រូវ ព្រោះដូច្នោះ ទើបលោកពោលថា នៅលើផែនដីមិនត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុដែលត្រៀមដើរផ្លូវ កាលមិនញ៉ាំងគមិកវត្តឲ្យបរិបូណ៌ ឈ្មោះថា ចេញទៅត្រូវអាបត្តិ ចូលមកមិនត្រូវអាបត្តិ ។

អាគន្តុកភិក្ខុ មិនញ៉ាំងអាគន្តុកវត្តឲ្យបរិបូណ៌ បាំងឆត្រ ពាក់ស្បែកជើងចូលទៅ ឈ្មោះថា ចូលទៅត្រូវអាបត្តិ ចេញមិនត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុនី កាលកាន់យកការជម្រះឲ្យស្អាតដោយទឹកជ្រៅពេកទៅ ឈ្មោះថា កាន់យកត្រូវអាបត្តិ ។

ឯភិក្ខុ កាលមិនកាន់យកពណ៌សម្រាប់ធ្វើឲ្យសៅហ្មង បរិភោគចីវរ ឈ្មោះថា មិនកាន់យកត្រូវអាបត្តិ ។ កាលសមាទានវត្តរបស់តិរ្ថិយ មានមូគវត្ត គឺវត្តនៃមនុស្សគជាដើម ឈ្មោះថា សមាទានត្រូវអាបត្តិ ។

ឯភិក្ខុនៅបរិវាសជាដើមក្តី ដែលត្រូវសង្ឃដាក់តជ្ជនីយកម្មជាដើមក្តី កាលមិនសមាទានវត្តរបស់ខ្លួន ឈ្មោះថា មិនសមាទានត្រូវអាបត្តិ ។

ពាក្យថា មានអាបត្តិ ភិក្ខុមិនសមាទាន រមែងត្រូវ ដូច្នេះ លោកពោលសំដៅយកភិក្ខុទាំងនោះ ។ ភិក្ខុដេរចីវររបស់ភិក្ខុនី ដែលមិនមែនជាញាតិក្តី ធ្វើវេជ្ជកម្មក្តី ភណ្ឌាគារិកកម្ម និងចិត្រកម្មក្តី ឈ្មោះថា ធ្វើត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុមិនធ្វើឧបជ្ឈាយវត្តជាដើម ឈ្មោះថា មិនធ្វើត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ឈ្មោះថា ឲ្យត្រូវអាបត្តិ ។ បើមិនឲ្យបរិក្ខារ មានចីវរជាដើមដល់សទ្ធិវិហារិក និងអន្តេវាសិក ឈ្មោះថា មិនឲ្យត្រូវអាបត្តិ ។ កាលកាន់យកចីវររបស់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនញាតិ ឈ្មោះថា ទទួលត្រូវអាបត្តិ ។

កាលមិនកាន់យកនូវឱវាទ ដោយព្រះបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱវាទ ភិក្ខុនីមិនទទួលមិនបាន ដូច្នេះ ឈ្មោះថា មិនទទួលត្រូវអាបត្តិ ។

កាលមិនលះបង់នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុ មុនបរិភោគ ឈ្មោះថា ត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគ ។ កាលញុំាងវារៈនៃសង្ឃាដីឲ្យកន្លងហួស ៥ ថ្ងៃទៅ ឈ្មោះថា ត្រូវអាបត្តិ ព្រោះមិនបរិភោគ ។

ឈ្មោះថា ត្រូវអាបត្តិតែក្នុងវេលាយប់ ព្រោះដេកក្នុងផ្ទះរួមគ្នា ។ កាលមិនបិទទ្វារសម្រាក ឈ្មោះថា ត្រូវពេលថ្ងៃ មិនត្រូវក្នុងពេលយប់ ។

កាលត្រូវអាបត្តិដែលត្រាស់ទុក ព្រោះឈានកន្លង ១ រាត្រី ៦ រាត្រី ៧ ថ្ងៃ ១០ ថ្ងៃ និង ១ ខែ ឈ្មោះថា ត្រូវអាបត្តិព្រោះអរុណោរះ ។

កាលហាមកត្ថហើយឆាន់ ឈ្មោះថា ត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនមែនអរុណោរះ។

កាលកាត់នូវភូតគាម និងអង្គជាត ឈ្មោះថា កាត់ ត្រូវអាបត្តិ ។

កាលមិនកោរសក់ មិនកាត់ក្រចក ឈ្មោះថា មិនកាត់ ត្រូវអាបត្តិ ។

កាលបិទអាបត្តិទុក ឈ្មោះថា បិទបាំង ត្រូវអាបត្តិ ។ និងឈ្មោះថា មិនបិទបាំងត្រូវអាបត្តិនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីបិទបាំងដោយស្មៅ ឬស្លឹកឈើ ហើយសឹមទៅ ចំណែកភិក្ខុអាក្រាត មិនគប្បីទៅ

ឡើយ ភិក្ខុណាទៅ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កាលទ្រទ្រង់ទុកនូវសំពត់ដែលក្រងដោយស្បូវក្លាំងជាដើម ឈ្មោះថា ទ្រទ្រង់ទុកត្រូវអាបត្តិ ។

ឈ្មោះថា មិនទ្រទ្រង់ទុកត្រូវអាបត្តិនេះ ដូចព្រះតម្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បាត្រនេះ អ្នកគប្បីទ្រទ្រង់ទុករហូតដល់បែក ។

[២៧] បទថា **អត្តនា វា អត្តានំ នានាសំវាសកំ ករោតិ** សេចក្តីថា កាលសង្ឃ ២ ចំណែក អង្គុយក្នុងសីមាតែមួយ ភិក្ខុអង្គុយក្នុងចំណែកម្ខាង កាន់យកលទ្ធិរបស់ចំណែកម្ខាង ឈ្មោះថា ខ្លួនឯងធ្វើខ្លួនឯងឲ្យជានានាសំវាសករបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្នុងចំណែកដែលខ្លួនអង្គុយនោះ ។ ខ្លួនអង្គុយហើយក្នុងសម្នាក់របស់ពួកភិក្ខុណា សូម្បីជាគណៈបូរករបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ឈ្មោះថា រមែងញ៉ាំងកម្មឲ្យកម្រើក ព្រោះខ្លួនមិនមកចូលហត្ថ-បាសនៃចំណែកម្ខាងទៀត ។ សូម្បីក្នុងសមានសំវាសក ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ពិតហើយ ភិក្ខុនោះពេញចិត្តលទ្ធិរបស់ពួកណា រមែងជាសមានសំវាសករបស់ពួកនោះ ជានានាសំវាសករបស់មួយពួកទៀត ។

[២៨] បទថា **សត្ត អាបត្តិយោ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធា** សេចក្តីថា ពួក ២ (នៃអាបត្តិ) ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងដោយអំណាចនៃឈ្មោះថា មាន ២ ឈ្មោះប៉ុណ្ណោះ យ៉ាងនេះ គឺឈ្មោះថា អាបត្តិ ព្រោះជាវីតិក្កមដែលគប្បីត្រូវ ឈ្មោះថា កង ព្រោះអត្ថថា ជាលំនៅ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **កម្មេន វា សលាកគ្គាហេន វា** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ឧទ្ទេស និងកម្មតែមួយ ។ វោហារអនុសាវនា និងការចាប់ស្លាកក៏តែ

មួយដូចគ្នា ។ វោហារអនុស្សាវនា និងការចាប់ស្លាកជាបុព្វភាគ ។ កម្ម និងឧទ្ទេសជាសំខាន់ ។

[២៩] បុគ្គលមានអាយុក្រោម ២០ ឈ្មោះថា បុគ្គលសាបសូន្យចាកកាល ។ បុគ្គលមានបព្វជ្ជាទោស ដោយប្រភេទ មានដៃកំបុតជាដើម ឈ្មោះថា សាបសូន្យចាកអវយវៈ ។ ឡើយ សត្ថុតិរច្ឆាន និងឧភតោព្យញ្ជនកៈ ឈ្មោះថា បុគ្គលជាវត្ថុវិបត្តិ ។

អភព្វបុគ្គល ៨ ដែលនៅសេសសល់ មានបុគ្គលលួចសង្វាសជាដើម ឈ្មោះថា បុគ្គលធ្លាប់ធ្វើអំពើអាក្រក់ ។

អ្នកមានកម្មអាក្រក់ដែលខ្លួនធ្វើហើយ ឈ្មោះថា បុគ្គលធ្លាប់ធ្វើអំពើអាក្រក់ អធិប្បាយថា បុគ្គលដល់នូវឋានៈនៃអភព្វបុគ្គល ព្រោះកម្មរបស់ខ្លួនឯង ដែលធ្វើឯង ក្នុងអត្តភាពនេះឯង ។

បុគ្គលមានបាត្រចីវរមិនគ្រប់ ឈ្មោះថា បុគ្គលមានបរិក្ខារមិនបរិបូណ៌ ។ បុគ្គលមិនសូមឧបសម្បទា ឈ្មោះថា បុគ្គលមិនសូម ។

ពីរបទថា **អលជ្ជិស្ស ច ពាលស្ស ច** សេចក្តីថា អលជ្ជីភិក្ខុ សូម្បីទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដក ភិក្ខុពាល សូម្បីជាអ្នកមានវស្សា ៦០ ក៏ភិក្ខុមិនគប្បីនៅអាស្រ័យទាំង ២ ចំណែក ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **ពាលស្ស ច អលជ្ជិស្ស ច យាចតិ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា និស្ស័យដែលបុគ្គលអ្នកឲ្យនិស្ស័យ គប្បីឲ្យសូម្បីដោយប្រើថា អ្នកចូរកាន់យកនិស្ស័យក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុល្អ ។ តែគប្បីឲ្យដល់លជ្ជីភិក្ខុដែល

សូមពិត ។ បទថា **សាតិសារំ** សេចក្តីថា កាលប្រព្រឹត្តកន្លងវត្ថុណា រមែងត្រូវអាបត្តិ វត្ថុនោះ ឈ្មោះថា ប្រព្រឹត្តទៅដោយទោស ។ ការជំទាស់ដោយកាយវិការ មានហត្ថវិការជាដើម ឈ្មោះថា ឃាត់ដោយកាយ ។

[៣០] បទថា **កាយេន វា បដិជានាតិ** បានដល់ ប្តេជ្ញាដោយកាយវិការ មានហត្ថវិការជាដើម ។ ការចូលទៅធ្វើការប្រទូសរ៉ាយ ឈ្មោះថា បៀតបៀន ។ ការចូលទៅប្រទូសរ៉ាយនូវសិក្ខា ឈ្មោះថា បៀតបៀនសិក្ខា ។ ការចូលទៅធ្វើប្រទូសរ៉ាយនូវភោគៈ ឈ្មោះថា ការបៀតបៀនគ្រឿងបរិភោគ ។ ក្នុងបណ្តា ២ យ៉ាងនោះ គប្បីជ្រាបការបៀតបៀនសិក្ខារបស់ភិក្ខុដែលមិនសិក្សាសិក្ខា ៣ ។ គប្បីជ្រាបការបៀតបៀនភោគៈរបស់ភិក្ខុដែលប្រើប្រាស់គ្រឿងបរិភោគរបស់សង្ឃ ឬរបស់បុគ្គលវិនាសបាត់បង់ទៅ ។

[៣១] បទថា **ទ្វេ វេនយិកា** បានដល់ អត្ថ ២ យ៉ាងសម្រេចក្នុងវិន័យ ។ បទបញ្ញត្តិដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដោយអំណាចវត្ថុ ដែលគួរ និងមិនគួរក្នុងវិនយបិដកទាំងមូល ឈ្មោះថា បញ្ញត្តិ ។ ដែលឈ្មោះថា អបញ្ញត្តានុលោម គប្បីឃើញក្នុងមហាបទេស ៤ ។

ការបំផ្លាញបច្ច័យ ឈ្មោះថា សម្លាប់នូវបច្ច័យក្នុងអកប្បិយវត្ថុ អធិប្បាយថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើកម្មដែលមិនគួរ ដោយចិត្តណា ការដែលមិនញុំាងចិត្តនោះឲ្យកើតឡើង ឈ្មោះថា ការសម្លាប់នូវបច្ច័យក្នុងអកប្បិយវត្ថុ ។

ការធ្វើដោយប្រមាណ គឺដោយល្មមសមគួរ អធិប្បាយថា ការតាំងនៅក្នុងការសមគួរ ឈ្មោះថា ការធ្វើល្មមប្រមាណក្នុងកប្បិយវត្ថុ ។

[៣២] បទថា **កាយេន អាបជ្ជតិ** សេចក្តីថា ត្រូវអាបត្តិដែលកើតតាមកាយទ្វារដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិដែលកើតតាមវចីទ្វារដោយវាចា ។

បទថា **កាយេន វុដ្ឋាតិ** សេចក្តីថា សូម្បីវៀរការសម្តែងក្នុងតិណវត្ថារកសមថៈចេញ ឈ្មោះថា រមែងចេញដោយកាយប៉ុណ្ណោះ ។ តែកាលសម្តែងហើយចេញ ឈ្មោះថា រមែងចេញដោយវាចា ។

[៣៣] បរិភោគដោយការលេប ឈ្មោះថា បរិភោគខាងក្នុង ការលាបត្រង់ក្បាលជាដើម ឈ្មោះថា បរិភោគខាងក្រៅ ។

[៣៤] បទថា **អនាគតំ ភារំ វហតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលមិនមែនជាថេរៈ តែនាំភារៈ មានកាន់ផ្ចិត និងអារាធនាសម្តែងធម៌ជាដើម ដែលព្រះថេរៈទាំងឡាយគប្បីនាំ គឺផ្តើមសេចក្តីព្យាយាមដែលនឹងទទួលភារៈនោះ ។

បទថា **អាគតំ ភារំ ន វហតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលជាថេរៈ តែមិនធ្វើកិច្ចរបស់ព្រះថេរៈ អធិប្បាយថា ឲ្យវិនាសកិច្ចទាំងពួង មានកិច្ចយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលជាថេរៈសម្តែងធម៌ឯងខ្លះ អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលជាថេរៈអារាធនាភិក្ខុដទៃខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាតិមោក្ខឲ្យជាកិច្ច មានព្រះថេរៈជាធំ ។

[៣៥] បទថា **ន កុក្កុច្ចាយិតព្វំ កុក្កុច្ចាយតិ** សេចក្តីថា ប្រព្រឹត្តរង្កៀស ធ្វើវត្ថុដែលមិនគួររង្កៀស ។ បទថា **កុក្កុច្ចាយិតព្វំ ន កុក្កុច្ចាយតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុមិនប្រព្រឹត្តរង្កៀស ធ្វើវត្ថុដែលគួររង្កៀស អធិប្បាយថា អាសវៈទាំងឡាយរបស់ភិក្ខុពីរពួកនោះ រមែងចម្រើនទាំងថ្ងៃ និងយប់ ។

សេចក្ដីក្នុងពួក ២ ដែលជាលំដាប់ទៅ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចនៃអត្ថផ្ទុយគ្នាដែលពោលហើយ ។ បទដ៏សេស ឈ្មោះថា មានអត្ថជាក់ច្បាស់ទាំងអស់ហើយ ព្រោះមានន័យដូចពោលហើយក្នុងបទនោះៗ ។

[៣៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងពួក ៣ គប្បីជ្រាបបទទាំងឡាយថា **អត្ថាបត្តិ តិដ្ឋន្តេ ភគវតិ អាបជ្ជតិ** សេចក្ដីថា កាលព្រះមានព្រះភាគគង់ព្រះជន្មនៅ ទើបភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណា អាបត្តិនោះមាន ។ មានន័យដូចគ្នាគ្រប់បទ ។

បណ្ដាអាបត្តិទាំងនោះ កាលព្រះមានព្រះភាគគង់ធរមាននៅ ទើបភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះលោហិតុប្បាទ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគបរិនិព្វានហើយ ទើបភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះហៅព្រះថេរៈដោយវាទៈថា **អាវុសោ** ជាបច្ច័យ ព្រោះព្រះបាលីថា អានន្ទ ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរមែងហៅគ្នានិងគ្នា ដោយពាក្យថា **អាវុសោ** តែអំណើះឥតពីតថាគតទៅ អ្នកទាំងឡាយមិនគប្បីហៅគ្នានិងគ្នាយ៉ាងនោះ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុជាថេរៈ ភិក្ខុថ្មីគប្បីហៅដោយពាក្យថា **ភន្តេ** ឬ **អាយស្មា** ដូច្នេះ ។

កាលព្រះមានព្រះភាគគង់ព្រះជន្មនៅក្ដី បរិនិព្វានហើយក្ដី វៀរអាបត្តិ ២ នេះចេញ រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ។

កាលហាមហើយ ឆាន់របស់ទំពា របស់ឆាន់ ដែលមិនជាសំណល់ ឈ្មោះថា ត្រូវអាបត្តិក្នុងកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាល ។ តែរមែងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិកាលភោជន ក្នុងវិកាល មិនត្រូវក្នុងកាលឡើយ ។ រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ទាំងក្នុងកាល និងវិកាល ។

ក្នុងពេលយប់ រមែងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះដេកក្នុងផ្ទះរួមគ្នា ក្នុងវេលាថ្ងៃ រមែងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះមិនបិទទ្វារ ។ រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេសទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។ ភិក្ខុអាពាធមិនឈ្លាស កាលឲ្យបរិស័ទឧបដ្ឋាក ដោយគិតថា អញមានវស្សា ១០ អញមានវស្សាជាង ១០ ភិក្ខុមានវស្សាគ្រប់ ១០ រមែងត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុមានវស្សាតិចជាង ១០ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុថ្មី ឬមជ្ឈិមភិក្ខុ កាលឲ្យបរិស័ទឧបដ្ឋាក ដោយគិតថា អញជាបណ្ឌិត អញជាអ្នកឈ្លាស ភិក្ខុមានវស្សាក្រោម ១០ រមែងត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុមានវស្សាគ្រប់ ១០ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុមានវស្សា ១០ មានវស្សាក្រោម ១០ ក្តី រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ។

ភិក្ខុពាល មិនឈ្លាស កាលមិនកាន់យកនិស្ស័យ ដោយគិតថា អញមានវស្សាគ្រប់ ៥ ភិក្ខុមានវស្សាគ្រប់ ៥ រមែងត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុថ្មី មិនកាន់យកនិស្ស័យ ដោយគិតថា អញជាបណ្ឌិត ជាអ្នកឈ្លាស ភិក្ខុមានវស្សាក្រោម ៥ រមែងត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុមានវស្សាគ្រប់ ៥ ក្តី ភិក្ខុមានវស្សាតិចជាង ៥ ក្តី រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ។

ភិក្ខុមានចិត្តជាកុសល រមែងត្រូវអាបត្តិបែបនេះ គឺបង្រៀនធម៌ដល់អនុបសម្បន្នដោយបទ សម្តែងធម៌ដល់មាតុគ្រាម ។

ភិក្ខុមានចិត្តជាអកុសល រមែងត្រូវអាបត្តិប្រភេទផ្សេងៗ មានបារាជិក សុក្កវិសដ្ឋិ កាយសំសគ្គ ទុដ្ឋុល្ល អត្តកាមបារិចរិយា ទុដ្ឋទោស សង្ឃភេទ បហារទាន តលសត្តិកជាដើម ។

ភិក្ខុមានចិត្តជាអព្យាកតៈ រមែងត្រូវអាបត្តិ មានមិនក្រែងដេកក្នុងផ្ទះរួមគ្នាជាដើម ។ ព្រះអរហន្តរមែងត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុមានចិត្តជាអព្យាកតៈ តែងត្រូវអាបត្តិនោះទាំងអស់ ។ ភិក្ខុដល់ព្រមដោយសុខវេទនា រមែងត្រូវអាបត្តិប្រភេទផ្សេងៗ មានមេថុនធម្មជាដើម ។ បុគ្គលដល់ព្រមដោយទុក្ខវេទនា រមែងត្រូវអាបត្តិប្រភេទផ្សេងៗ មានទុដ្ឋទោសជាដើម ។ ភិក្ខុដល់ព្រមដោយសុខវេទនា រមែងត្រូវអាបត្តិណា ភិក្ខុដែលមានខ្លួនជាឧបេក្ខា ក៏ត្រូវអាបត្តិនោះឯង ឈ្មោះថា ដល់ព្រមដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ត្រូវអាបត្តិ ។

[៣៨] បទថា **តយោ បដិក្ខេបា** សេចក្តីថា បំរាម ៣ យ៉ាងរបស់ព្រះមានព្រះភាគ គឺភាពជាអ្នកប្រាថ្នាច្រើន ភាពជាអ្នកមិនសន្តោសក្នុងបច្ច័យ ៤ ការមិនរក្សាគោលបដិបត្តិដែលជុសខាត់កិលេស ធម៌ ៣ យ៉ាងនេះឯងព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ។ ឯធម៌ ៣ យ៉ាង មានភាពជាអ្នកប្រាថ្នាតិចជាដើម ក៏ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា ធម៌ ៣ យ៉ាង ទ្រង់អនុញ្ញាត ។

[៣៩] ភិក្ខុឲ្យបរិស័ទឧបដ្ឋាក ដោយគិតថា អញមានវស្សាគ្រប់ ១០ មិនកាន់យកនូវនិស្ស័យ ដោយគិតថា អញមានវស្សាគ្រប់ ៥ ឈ្មោះថា ភិក្ខុល្ងង់ខ្លៅ ត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុឈ្លាសមិនត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុមានវស្សាក្រោម ១០ គិតថា អញជាអ្នកឈ្លាស កាលឲ្យបរិស័ទឧបដ្ឋាក ព្រោះភាពជាពហុស្សូត និងមានវស្សាក្រោម ៥ មិនកាន់យកនិស្ស័យ ឈ្មោះថា ភិក្ខុឈ្លាសត្រូវអាបត្តិ ភិក្ខុល្ងង់មិនត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុឈ្លាសក្តី ល្ងង់ខ្លៅក្តី រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេសពីនេះ ។

កាលមិនចូលវស្សា រមែងត្រូវក្នុងកាឡបក្ខ (រនោច) មិនត្រូវក្នុង ជុណ្ហបក្ខ (ខ្នើត) ។ កាលមិនបវារណាក្នុងថ្ងៃមហាបវារណា រមែងត្រូវ អាបត្តិក្នុងជុណ្ហបក្ខ មិនត្រូវក្នុងកាឡបក្ខ ។ ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ពីនេះ ទាំងក្នុងកាឡបក្ខ និងជុណ្ហបក្ខ ។

ការចូលវស្សា រមែងសម្រេចក្នុងកាឡបក្ខ មិនសម្រេចក្នុងជុណ្ហបក្ខ ។

បវារណាក្នុងថ្ងៃមហាបវារណា រមែងសម្រេចក្នុងជុណ្ហបក្ខ មិនសម្រេច ក្នុងកាឡបក្ខ ។

សង្ឃកិច្ចដ៏សេសដែលទ្រង់អនុញ្ញាត រមែងសម្រេច ទាំងក្នុងកាឡបក្ខ និងជុណ្ហបក្ខ ។

ភិក្ខុស្លៀកសំពត់ងូតទឹកភ្លៀងដែលវិកប្បទុក ក្នុងថ្ងៃបាដិបទក្រោយអំពី ថ្ងៃ ១៥ កើតបច្ឆិមកត្តិក រមែងត្រូវអាបត្តិក្នុងហេមន្តរដូវ ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលថា មិនដកក្នុងថ្ងៃ ១៥ កើត ខែបច្ឆិមកត្តិក រមែង ត្រូវក្នុងហេមន្តរដូវ ។ ពាក្យក្នុងកុរុន្ទីនោះ ពោលត្រឹមត្រូវ ព្រោះព្រះមានព្រះ ភាគត្រាស់ថា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអធិដ្ឋានអស់កាល ៤ ខែ តអំពីនោះ ទៅ អនុញ្ញាតឲ្យវិកប្ប ។

កាលរដូវក្តៅសល់ជាងមួយខែ ភិក្ខុស្វែងរក និងកាលរដូវក្តៅនៅសល់ ជាងកន្លះខែ ភិក្ខុធ្វើស្លៀក ឈ្មោះថា រមែងត្រូវអាបត្តិក្នុងគិម្ហរដូវ ។

កាលមានសំពត់ងូតទឹកភ្លៀង តែអាក្រាតកាយងូតទឹកភ្លៀង ឈ្មោះថា

រមែងត្រូវអាបត្តិក្នុងវេស្សានវដ្ដ ។ សង្ឃកាលធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថក្ដី អធិដ្ឋានឧបោសថក្ដី រមែងត្រូវអាបត្តិ ។

គណៈកាលធ្វើសុត្តុទ្ទេស និងអធិដ្ឋានឧបោសថ រមែងត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុម្នាក់ឯង កាលធ្វើសុត្តុទ្ទេស រមែងត្រូវអាបត្តិ ។ សូម្បីក្នុងបវារណា ក៏ន័យនេះឯង ។

សង្ឃឧបោសថ និងសង្ឃបវារណា រមែងសម្រេចដល់សង្ឃប៉ុណ្ណោះ ។

គណៈឧបោសថ និងគណៈបវារណា រមែងសម្រេចដល់គណៈប៉ុណ្ណោះ ។

អធិដ្ឋានឧបោសថ និងអធិដ្ឋានបវារណា រមែងសម្រេចដល់បុគ្គលប៉ុណ្ណោះ ។

[៤០] កាលពោលពាក្យថា ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបារាជិកជាដើម ឈ្មោះថា បិទវត្ថុ មិនបិទអាបត្តិ ។ កាលពោលពាក្យថា ខ្ញុំបានសេពមេថុនធម្មជាដើម ឈ្មោះថា បិទអាបត្តិ មិនបិទវត្ថុ ។

ភិក្ខុណា មិនប្រាប់វត្ថុ មិនប្រាប់អាបត្តិ ភិក្ខុនេះ ឈ្មោះថា បិទវត្ថុផង បិទអាបត្តិផង ។ ដែលឈ្មោះថា ទីកំបាំង ព្រោះបិទបាំងទុក ។

ទីកំបាំង គឺរោងភ្លើង ឈ្មោះថា ជន្តាឃរបដិច្ឆាទិ គឺផ្ទះជាទីរក្សាកាយ ។ សូម្បីក្នុងទីបិទបាំងក្រៅពីនេះ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ភិក្ខុបិទទ្វារនៅខាងក្នុងរោងភ្លើង គួរធ្វើបរិកម្ម ។ សូម្បីភិក្ខុដែលត្រាំនៅក្នុងទឹក ក៏គួរធ្វើបរិកម្មនោះដូចគ្នា ។ តែមិនគួរទំពា ឬធាន់ក្នុងស្ថានទាំង ២ ។

របស់ដែលបិទបាំង គឺសំពត់ គួរក្នុងទីទាំងពួង ។

ភិក្ខុដែលបិទបាំង (កាយ) ដោយរបស់បិទបាំង គឺសំពត់នោះហើយ រមែងគួរធ្វើកិច្ចទាំងពួង ។

បទថា **វហន្តិ** សេចក្តីថា រមែងទៅ គឺរមែងចេញទៅ បានដល់ មិនបានទូវការតិះដៀល ឬពាក្យជំទាស់ ។ ព្រះចន្ទផុតចាកអព្ភ ពពក ផ្សែង ធូលី និងរាហូ ហើយស្រឡះល្អ រមែងរុងរឿង វត្ថុទាំងនោះឯណានីមួយបិទបាំងហើយ រមែងមិនរុងរឿង ។ ព្រះអាទិត្យក៏ដូចគ្នា ។ សូម្បីធម៌វិន័យដែលភិក្ខុ បើក ចែក សម្តែង ទើបរុងរឿង បិទបាំង មិនរុងរឿងឡើយ ។

[៤១] ភិក្ខុដែលអាពាធ កាលសូមភេសជ្ជៈដទៃ ក្រៅពីភេសជ្ជៈដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើ ឈ្មោះថា ភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុមិនអាពាធ កាលសូមភេសជ្ជៈ ក្នុងកាលមិនចាំបាច់ត្រូវធ្វើដោយភេសជ្ជៈ រមែងត្រូវអាបត្តិ ។ ភិក្ខុអាពាធក្តី មិនអាពាធក្តី រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ។

[៤៣] បទថា **អន្តោ អាបជ្ជតិ នោ ពហិ** សេចក្តីថា កាលសម្រេចការដេកជ្រៀតបៀត (ភិក្ខុដែលចូលទៅមុន) រមែងត្រូវអាបត្តិ ។

បទថា **ពហិ អាបជ្ជតិ នោ អន្តោ** សេចក្តីថា កាលទុកតាំង គ្រែជាដើម របស់សង្ឃកណ្តាលវាល ហើយចៀសចេញទៅ ឈ្មោះថា រមែងត្រូវខាងក្រៅ ។ រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ។

បទថា **អន្តោ សីមាយ** សេចក្តីថា អាគន្តុកភិក្ខុកាលមិនសម្តែងអាគន្តុកវត្ត បាំងឆត្រ ពាក់ស្បែកជើង ចូលកាន់វិហារ គ្រាន់តែចូលឧបចារសីមា ក៏ត្រូវអាបត្តិ ។

បទថា **ពហិ សីមាយ** សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រៀមធ្វើដំណើរទៅ កាលមិនបំពេញគមិកវត្ត មានទុកដាក់កណ្ឌៈឈើជាដើម ចៀសចេញទៅ គ្រាន់តែឈានកន្លងឧបចារសីមា ក៏ត្រូវអាបត្តិ ។ រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ទាំងខាងក្នុងសីមា និងខាងក្រៅសីមា ។

[៤៤] កាលភិក្ខុចាស់ជាងមាន ភិក្ខុមិនបានទទួលអាពធនាពោលធម៌ ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ក្នុងកណ្តាលគណៈក្តី ក្នុងសម្នាក់នៃបុគ្គលក្តី ក៏ន័យនេះឯង ។ ចេញ (អំពីអាបត្តិ) ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ ឈ្មោះថា ចេញដោយកាយ ។

កាលភិក្ខុមិនញុំាងកាយឲ្យកម្រើក សម្តែងដោយវាចា អាបត្តិ ឈ្មោះថា ចេញចាកដោយវាចា កាលធ្វើកិរិយាតាមកាយ ប្រកបជាមួយវាចា សម្តែងអាបត្តិ ឈ្មោះថា ចេញដោយកាយ និងវាចា ។

អាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនីផង វុដ្ឋានគាមិនីផង រមែងចេញក្នុងជំនុំសង្ឃ ។ តែព្រោះអាបត្តិជាទេសនាគាមិនីប៉ុណ្ណោះ រមែងចេញក្នុងជំនុំគណៈ និងបុគ្គល ។

[៤៥] ពីរបទថា **អាគាឡ្ហាយ ចេតេយ្យ** សេចក្តីថា សង្ឃគប្បីតាំងចិត្តដើម្បីសេចក្តីតឹងរ៉ឹង គឺដើម្បីសេចក្តីមាំមួន អធិប្បាយថា សង្ឃកាលប្រាថ្នា គប្បីដាក់ឧក្ខេបនីយកម្មដល់ភិក្ខុដែលត្រូវសង្ឃដាក់តជ្ជនីយកម្មជាដើម ហើយមិនញុំាងវត្តឲ្យពេញ គឺឲ្យបរិបូណ៌ ។

ក្នុងបទថា **អលជ្ជី ច ហោតិ ពាលោ ច អបកតត្តោ ច** នេះ

សេចក្តីថា មិនគប្បីដាក់ទោស ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះថា ភិក្ខុនេះជាអ្នកល្ងង់ មិនដឹងធម៌ ឬអធម៌ ឬថា ភិក្ខុនេះមិនមែនបកតត្ត មិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ។ គប្បីដាក់ទោសដល់ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិដែលមានភាពជាបុគ្គលល្ងង់ជាមូល និងមានការមិនមែនជាបកតត្តភិក្ខុជាមូល ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ កង ឈ្មោះថា ជាភិក្ខុមានសីលវិបត្តិក្នុងអធិសីល ។

ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៥ កង ឈ្មោះថា មានអាចារវិបត្តិក្នុងអជ្ឈាចារ ។

ភិក្ខុប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានទិដ្ឋិវិបត្តិ ក្នុងអតិទិដ្ឋិ ។ គប្បីដាក់ទោសដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ដែលមិនឃើញ មិនសម្តែងអាបត្តិ និងមិនព្រមលះទិដ្ឋិប៉ុណ្ណោះ ។

អនាចារដោយប្រភេទផ្សេងៗ មានលេងក្អាល់ជាដើម ដោយគ្រឿងលេង មានបាស្កាជាដើម ឈ្មោះថា លេងតាមកាយ ។

អនាចារដោយប្រភេទផ្សេងៗ មានធ្វើភ្លេងដោយមាត់ជាដើម ឈ្មោះថា លេងតាមវាចា ។ អនាចារតាមទ្វារទាំង ២ ដោយប្រភេទផ្សេងៗ មានរាំ និងច្រៀងជាដើម ឈ្មោះថា លេងតាមកាយ និងវាចា ។

ការឈានកន្លងសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តតាមកាយទ្វារ ឈ្មោះថា អនាចារតាមកាយ ។ ការឈានកន្លងសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តតាមវចីទ្វារ ឈ្មោះថា អនាចារតាមវាចា ។

ការឈានកន្លងសិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តតាមទ្វារទាំង ២ ឈ្មោះថា អនាចារតាមកាយទ្វារ និងវចីទ្វារ ។

ពីរបទថា **កាយិកេន ឧបឃាតិកេន** បានដល់ ដោយការមិនសិក្សាសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តតាមកាយទ្វារ ។

ពិតហើយ ភិក្ខុណាមិនសិក្សាសិក្ខាបទនោះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បំផ្លាញសិក្ខាបទនោះ ។ ព្រោះហេតុនោះ ការមិនសិក្សានោះរបស់ភិក្ខុនោះ ទើបលោកពោលថា ការបៀតបៀនប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយ សូម្បីអង្គ ២ ដ៏សេសក៏ន័យនេះឯង ។

បទថា **កាយិកេន មិច្ឆាជីវេន** បានដល់ ដោយការទទួលបម្រើរបស់គ្រហស្ថ មានធ្វើជាទូតជាដើមក្តី ដោយវេជ្ជកម្ម មានវះបូសជាដើមក្តី ។

បទថា **វាចសិកេន** បានដល់ ដោយទទួល ឬប្រាប់ដំណឹង (របស់គ្រហស្ថ) ជាដើម ។ បទទី ៣ លោកពោលដោយអំណាចប្រកបបទទាំង ២ ចូលជាមួយគ្នា ។

ពីរបទថា **អលំ ភិក្ខុ មា ភណ្ឌនំ** សេចក្តីថា កុំឡើយភិក្ខុ លោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើនូវជម្លោះ កុំធ្វើការទាស់ទែង កុំបង្កវិវាទឡើយ ។

បទថា **ន វោហរិតព្វោ** បានដល់ មិនគប្បីពោលអ្វីឡើយ ។

ពិតហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ រមែងមិនសម្គាល់ក្នុងការស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុបែបនោះ សូម្បីកំពុងពោល ។

បទថា **ន កិស្មិញ្ចិ បច្ចេកដ្ឋានេ** សេចក្តីថា (ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺជាលជ្ជីជាដើម) ក៏សង្ឃមិនគប្បីតាំងទុកក្នុងតំណែងជាប្រធានណាមួយ គឺតំណែងណាមួយ មានកាន់ផ្ចិត (អនុមោទនា) ជាដើម ។

ពីរបទថា **ឱកាសំ ការាបេន្តស្ស** សេចក្តីថា (ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៣ គឺជាលជ្ជីជាដើម) ដែលសូមឱកាសយ៉ាងនេះថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យឱកាស ខ្ញុំចង់និយាយជាមួយលោកម្ចាស់ ។

បទថា **ឆាលំ ឱកាសកម្មំ កាតុំ** សេចក្តីថា ឱកាសដែលភិក្ខុមិនគប្បីធ្វើថា លោកម្ចាស់នឹងធ្វើអ្វី ដូច្នេះ ។

បទថា **សវចនីយំ ឆានាតព្វំ** សេចក្តីថា ពាក្យឲ្យរឮកមិនគួរកាន់យក គឺសូម្បីវាចា ក៏មិនគួរស្តាប់ មិនគួរទៅក្នុងទីដែលលោកបំណាងនឹងកោះហៅខ្លួនទៅ ។

បទទាំងឡាយថា **តីហាផ្លេហិ សមន្នាគតស្ស ភិក្ខុនោ វិនយោ** សេចក្តីថា ភិក្ខុនោះរមែងដឹងវិន័យណា វិន័យនោះរមែងជាវិន័យរបស់លោក វិន័យនោះក៏សង្ឃមិនគប្បីសួរ ។

ពីរបទថា **អនុយោគោ ឆ ធាតព្វោ** សេចក្តីថា សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឱកាសដើម្បីសួរដល់ភិក្ខុពាលនោះ ដែលកំពុងសួរថា នេះគួរឬ ភិក្ខុនោះក៏សង្ឃគប្បីឆ្លើយថា ចូរសួរភិក្ខុដទៃចុះ សូម្បីភិក្ខុណារមែងសួរភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះក៏ភិក្ខុដែលជាបណ្ឌិតគប្បីពោលថា សូមលោកសួរភិក្ខុដទៃចុះ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុពាលនោះ ក៏ភិក្ខុដទៃមិនគប្បីសួរសោះឡើយ គឺពាក្យសួររបស់ភិក្ខុពាលនោះ បុគ្គលណាមួយ មិនគប្បីស្តាប់ ។

ពីរបទថា **វិនយោ ឆ សាកច្ឆិតព្វោ** សេចក្តីថា បញ្ហាវិន័យក៏បុគ្គលណាមួយមិនគប្បីសន្ទនា គឺរឿងដែលគួរ និងមិនគួរ ក៏មិនគប្បីសន្ទនា (ជា

មួយភិក្ខុពាលនោះ) ។

[៤៦] ពីរបទថា **ឥធមប្បហាយ** *បានដល់ មិនលះបង់ទិដ្ឋិ មានភាពជាអ្នកប្ដេជ្ញាថា ខ្លួនជាព្រហ្មចរិយបុគ្គលជាដើមនោះ ។*

ពីរបទថា **សុទ្ធំ ព្រហ្មចារី** *បានដល់ ភិក្ខុជាខីណាសវៈ ។*

ពីរបទថា **ចាតព្យតំ អាបជ្ជតិ** *បានដល់ ជាអ្នកធ្លាក់ទៅ គឺការសេព ។*

តែព្រោះព្រះបាលីថា **ឥធមប្បហាយ** *បុគ្គលនោះ គប្បីលះការប្ដេជ្ញាថា ខ្លួនជាព្រហ្មចរិយបុគ្គលនោះចេញ ហើយសូមខមាទោសព្រះខីណាស្រេពថា ខ្ញុំពោលកុហក សូមលោកម្ចាស់អត់ទោសដល់ខ្ញុំ ហើយលះបង់ទិដ្ឋិដែលថា ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយមិនមានចេញ ធ្វើការជម្រះគតិឲ្យស្អាត ។*

អកុសលទាំងឡាយផង ឫសគល់ទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា អកុសលមូល ម្យ៉ាងទៀត ឫសគល់របស់អកុសលទាំងឡាយ ឈ្មោះថា អកុសលមូល សូម្បីកុសលមូល ក៏ន័យនេះឯង ។

ការប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ឬការប្រព្រឹត្តខុសប្រក្រតី ឈ្មោះថា ទុច្ចរិត ។

ការប្រព្រឹត្តរៀបរយ ឬការប្រព្រឹត្តដែលល្អ ឈ្មោះថា សុចរិត ។

ទុច្ចរិត ដែលធ្វើដោយកាយ ដែលជាផ្លូវសម្រាប់ធ្វើ ឈ្មោះថា កាយ-ទុច្ចរិត ។ ក្នុងបទទាំងពួង ក៏ន័យនេះឯង ។ ពាក្យដ៏សេស ឈ្មោះថា ជាក់ច្បាស់ ព្រោះមានន័យដូចពោលហើយក្នុងទីនោះៗ ដូច្នេះឯង ។

[៤៨] វិនិច្ឆ័យក្នុងធម៌ពួក ៤ ដូច្នេះ បទថា **សកវាចាយ អាបជ្ជតិ បរវាចាយ វុដ្ឋាតិ** *សេចក្ដីថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយប្រភេទផ្សេងៗ មាន*

បទសោធម្មាបត្តិជាដើម ទាក់ទងដោយវចីទ្វារ ដល់ស្ថានទីរម្ងាប់ ដោយតិណវត្ថារកហើយ រមែងចេញដោយកម្មវាចារបស់ភិក្ខុដទៃ ។

បទថា **បរវាចាយ អាបជ្ជតិ សកវាចាយ វុដ្ឋាតិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុត្រូវដោយកម្មវាចារបស់ភិក្ខុដទៃ ព្រោះមិនព្រមលះបង់ទិដ្ឋិដ៏លាមក កាលសម្ដែងក្នុងសម្នាក់របស់បុគ្គល ឈ្មោះថា ចេញដោយវាចារបស់ខ្លួន ។

បទថា **សកវាចាយ អាបជ្ជតិ សកវាចាយ វុដ្ឋាតិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយប្រភេទផ្សេងៗ មានបទសោធម្មាបត្តិជាដើម ទាក់ទងដោយវចីទ្វារ ដោយវាចារបស់ខ្លួន កាលសម្ដែងហើយចេញឯង ឈ្មោះថា ចេញដោយវាចារបស់ខ្លួន ។

បទថា **បរវាចាយ អាបជ្ជតិ បរវាចាយ វុដ្ឋាតិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុត្រូវសង្ឃាទិសេស កាលសូត្រសមនុភាសនៈលើកទី ៣ ដោយកម្មវាចារបស់អ្នកដទៃ កាលចេញ ឈ្មោះថា រមែងចេញដោយកម្មវាចា មានបរិវាសកម្មវាចាជាដើមរបស់ភិក្ខុដទៃ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងចតុក្កៈដទៃ អំពីបឋមចតុក្កៈនោះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយទ្វារដោយកាយ កាលសម្ដែងចេញ ឈ្មោះថា ចេញដោយវាចា ។ ត្រូវអាបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមវចីទ្វារដោយវាចា ឈ្មោះថា រមែងចេញដោយកាយ ព្រោះតិណវត្ថារកសមថៈ ។

ត្រូវអាបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយទ្វារដោយកាយ ឈ្មោះថា រមែងចេញចាកអាបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយទ្វារនោះឯង ដោយកាយ ព្រោះ

តិណវត្ថារកសមថៈ ។ ត្រូវអាបត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមវចីទ្វារដោយវាចា កាលសម្តែងអាបត្តិ នោះចេញ ឈ្មោះថា ចេញដោយវាចា ។

ភិក្ខុដែលនិទ្រា រមែងត្រូវអាបត្តិដែលគប្បីត្រូវតាមចំនួននៃរោម ព្រោះកាយប៉ះគ្រែរបស់សង្ឃ ដែលមិនក្រាលដោយកម្រាលរបស់ខ្លួន និងអាបត្តិដែលគប្បីត្រូវព្រោះដេកក្នុងផ្ទះរួមគ្នា ។ និងកាលភ្ញាក់ហើយ ដឹងថា ខ្លួនត្រូវហើយ សម្តែងចេញ ឈ្មោះថា ភ្ញាក់ហើយចេញ តែកាលភ្ញាក់ហើយ ត្រូវហើយ ដេកក្នុងទីកន្លែងដែលរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារក ឈ្មោះថា កំពុងភ្ញាក់ត្រូវអាបត្តិ ដេកលក់ទៅ ចេញចាកអាបត្តិ ។ សូម្បីបទពីរខាងក្រោយ គប្បីជ្រាបដោយទំនងដែលពោលហើយនោះឯង ។

ភិក្ខុដែលមានការតាំងចិត្ត ឈ្មោះថា រមែងត្រូវអាបត្តិដែលជាអចិត្តកៈ កាលសម្តែងចេញក្នុងកាលខាងក្រោយ ឈ្មោះថា មានការតាំងចិត្តចេញចាកអាបត្តិ ។ ភិក្ខុដែលមានការតាំងចិត្ត ឈ្មោះថា រមែងត្រូវអាបត្តិដែលជាសចិត្តកៈ ភិក្ខុដេកក្នុងទីកន្លែងដែលរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារកៈ ឈ្មោះថា មិនមានការតាំងចិត្តចេញ ។ សូម្បីពីរបទដ៏សេស ក៏គប្បីជ្រាបដោយទំនងដែលពោលហើយនោះឯង ។

ភិក្ខុណា សម្តែងសភាគាបត្តិ ភិក្ខុនេះឈ្មោះថា សម្តែងអាបត្តិឯណានីមួយ មានបាចិត្តិយៈជាដើម ត្រូវទុក្កដ ព្រោះការសម្តែងជាបច្ច័យ ។ ពិតហើយ កាលសម្តែងអាបត្តិនោះ រមែងត្រូវទុក្កដ ។ កាលត្រូវទុក្កដនោះ ឈ្មោះថា រមែងចេញចាកអាបត្តិបាចិត្តិយៈជាដើម ។ កាលចេញចាកអាបត្តិ

បាចិត្តិយៈជាដើម ឈ្មោះថា រមែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដនោះ ។ ចតុក្កៈនេះថា **អត្ថិ អាបជ្ជន្តោ ធេសេតិ** ដូច្នេះ គប្បីជ្រាបថា លោកពោលសំដៅយកប្រយោគមួយប៉ុណ្ណោះរបស់បុគ្គលម្នាក់ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងកម្មចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិដ៏លាមកដោយកម្ម កាលសម្ដែងចេញ ឈ្មោះថា ចេញចាកអាបត្តិដោយមិនមែនកម្ម ។ ត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបញ្ចេញសុក្កៈជាដើមដោយមិនមែនកម្ម រមែងចេញចាកអាបត្តិដោយកម្ម មានបរិវាសជាដើម ។ ត្រូវអាបត្តិព្រោះសមនុភាសនដោយកម្មប៉ុណ្ណោះ រមែងចេញចាកអាបត្តិដោយកម្ម ។ រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេសដោយមិនមែនកម្ម រមែងចេញចាកអាបត្តិដោយមិនមែនកម្ម ។

[៤៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងបរិក្ខារចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បរិក្ខាររបស់ខ្លួនជាទី ១ បរិក្ខាររបស់សង្ឃជាទី ២ បរិក្ខាររបស់ចេតិយជាទី ៣ បរិក្ខាររបស់គ្រហស្ថជាទី ៤ ។ បើបរិក្ខាររបស់គ្រហស្ថនោះ ជាវត្ថុដែលគេនាំមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បាត្រ ចីវរ នវកម្ម និងភេសជ្ជៈ ។ ភិក្ខុ ទោះឲ្យសោ និងឲ្យបរិក្ខារនោះខាងក្នុងក៏គួរ ។

[៥០] វិនិច្ឆ័យក្នុងសម្មុខាចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិដ៏លាមកចំពោះមុខសង្ឃពិត តែក្នុងវេលាចេញ មិនមានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ ព្រោះដូច្នោះ ទើបឈ្មោះថា ចេញចាកអាបត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខ ។ ត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបញ្ចេញសុក្កៈជាដើមកំបាំងមុខ រមែងចេញចាកអាបត្តិក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឃ ។

ត្រូវអាបត្តិសមនុភាសនៈចំពោះមុខសង្ឃប៉ុណ្ណោះ រមែងចេញចាកអាបត្តិក្នុងទីចំពោះមុខសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ។ រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ដោយប្រភេទផ្សេងៗ មានសម្បជានមុសាវាទជាដើមកំបាំងមុខ ហើយចេញអាបត្តិក្នុងទីកំបាំងមុខ ។ អជានន្តចតុក្កៈ ដូចគ្នានឹងអចិត្តកចតុក្កៈ ។

[៥១] បទថា **លិង្គបាតុភាវេន** សេចក្តីថា កាលភេទត្រឡប់ដល់ភិក្ខុ ឬភិក្ខុនី ដែលដេកហើយប៉ុណ្ណោះ ទើបត្រូវអាបត្តិ ព្រោះដេករួមផ្ទះជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា **លិង្គបាតុភាវេន** នេះឯង លោកពោលចំពោះអាបត្តិព្រោះ ដេករួមផ្ទះគ្នានោះ ។ ឯអាបត្តិដែលមិនទូទៅដល់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំង ២ ចំណែក រមែងចេញចាកអាបត្តិព្រោះការប្រាកដនៃភេទ (ក្លាយភេទ) ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងសហលាភបដិចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភេទរបស់ភិក្ខុណារមែងប្រែទៅ ភិក្ខុនោះ បាននូវភេទថ្មី រមែងលះភេទបុរសដើមចេញ ដោយអំណាចនៃភេទដែលកើតឡើងមុន និងដោយភាពជាភេទប្រសើរតាំងនៅក្នុងភេទស្រី ដែលកើតក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ។ កាយវិញ្ញត្តិ និងវចីវិញ្ញត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដោយអំណាចនៃចរិតបុរស និងអាការរបស់បុរសជាដើមរមែងរម្ងាប់ទៅ បញ្ញត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុក្តី បុរសក្តី រមែងរលត់ទៅ ។ សិក្ខាបទ ៤៦ ពួកណា ដែលមិនទូទៅដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនជាអាបត្តិ ព្រោះសិក្ខាបទទាំងនោះឡើយ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងចតុក្កៈទី ២ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភេទរបស់ភិក្ខុនីណា រមែងប្រែទៅ ភិក្ខុនីនោះ រមែងលះភេទស្រី ដែលរាប់ថា កើតខាងក្រោយ ព្រោះ

កើតឡើងខាងក្រោយក្តី ព្រោះភាពជាភេទថោកទាបក្តី តាំងនៅក្នុងភេទបុរស ដែលរាប់ថា កើតមុន ដោយប្រការដូចពោលហើយ ។ វិញ្ញត្តិដែលផុយអំពី ដែលពោលហើយ រមែងរម្ងាប់ទៅ ។ បញ្ញត្តិដែលប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនីក្តី ស្រ្តីក្តី រមែងរលត់ទៅ សិក្ខាបទ ១៣០ ណា ដែលមិនទូទៅដល់ ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនជាអាបត្តិ ព្រោះសិក្ខាបទទាំងនោះឡើយ ។

ពីរបទថា **ចត្តារោ សាមុក្កំសា** បានដល់ មហាបទេស ៤ ។ ពិត ហើយ មហាបទេស ៤ នោះ លោកពោលថា សាមុក្កំសា ព្រោះជាបញ្ញត្តិ ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ដោះឡើង គឺលើកឡើងតាំងទុកឯង ក្នុងកាលមិន ទាន់កើតរឿងឡើង ។ បទថា **បរិភោគា** បានដល់ លេបរបស់ដែលគួរលេប ។

ចំណែកទឹក ព្រោះមិនជាកាលិក មិនបានទទួលប្រគេនក៏គួរ ។

យាវកាលិកជាដើម ដែលមិនបានទទួលប្រគេន មិនគួរលេប ។

ថ្នាំមហាវិកដ ៤ យ៉ាង ព្រោះជារបស់ចំពោះកាល គួរលេបក្នុងកាល ដែលត្រាស់ទុក យ៉ាងណា ។ ពីរបទថា **ឧបាសកោ សីលវា** បានដល់ បុគ្គលរក្សាសីល ៥ ឬសីល ១០ ។

[៥២] វិនិច្ឆ័យក្នុងអាគន្តុកាទិចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុដែលបាំង ឆត្រ ពាក់ស្បែកជើង ទទូរក្បាលចូលកាន់វិហារ និងត្រាច់ទៅក្នុងវិហារនោះ ចំពោះជាអាគន្តុកៈ ទើបត្រូវ ម្ចាស់ទីកន្លែងមិនត្រូវ ។ ឯភិក្ខុដែលមិនធ្វើ អាវាសិកវត្ត ជាម្ចាស់កន្លែង ទើបត្រូវ បើជាអាគន្តុកៈ មិនត្រូវ ។ ទាំង ២ ពួក រមែងត្រូវអាបត្តិដែលជាកាយទ្វារ និងវចីទ្វារដ៏សេស ។ អាគន្តុកៈក្តី ម្ចាស់

អាវាសក្តី រមែងមិនត្រូវអាបត្តិដែលមិនទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងគមិយចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ភិក្ខុដែលមិនញ៉ាំងគមិយ-វត្តឲ្យបរិបូណ៌ ជាអ្នកត្រៀមនឹងទៅ ទើបត្រូវ បើជាម្ចាស់អាវាសមិនត្រូវ ។

កាលមិនធ្វើអាវាសិកវត្ត ជាម្ចាស់កន្លែងទើបត្រូវ ភិក្ខុផ្តើមនឹងទៅ មិនត្រូវ ។

ទាំង ២ ពួក រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ទាំង ២ ពួក មិនត្រូវអាបត្តិដែលមិនទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ។

[៥៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងវត្ថុនានត្តតាទិចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បារាជិក ៤ មានវត្ថុផ្សេងពីគ្នានិងគ្នា រមែងមាន បារាជិក ៤ មានអាបត្តិផ្សេងគ្នានិងគ្នា មិនមាន ។ ពិតហើយ អាបត្តិបារាជិកទាំងអស់នោះ គង់ជាអាបត្តិបារាជិកដូចគ្នា សូម្បីក្នុងសង្ឃាទិសេសជាដើម ក៏ន័យនេះឯង ។

ឯយោជនាក្នុងពាក្យថា **អាបត្តិនានត្តតា នោ វត្ថុនានត្តតា** នេះ គប្បីជ្រាបដោយន័យ មានជាដើមយ៉ាងនេះថា ភាពផ្សេងគ្នានៃអាបត្តិ រមែងមានយ៉ាងនេះ គឺជាសង្ឃាទិសេសដល់ភិក្ខុ ជាបារាជិកដល់ភិក្ខុនី ព្រោះស្ទាបអង្អែលគ្នានិងគ្នាដោយកាយនៃភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ការផ្សេងគ្នានៃវត្ថុ មិនមាន ។ ការស្ទាបអង្អែលគ្នាដោយកាយ ជាវត្ថុនៃអាបត្តិទាំង ២ ។

ម្យ៉ាងទៀត ព្រោះឆាន់ខ្ទឹម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុ ។

គប្បីជ្រាបបារាជិក ៤ និងសង្ឃាទិសេស ១៣ មានវត្ថុផ្សេងគ្នា មិនមានអាបត្តិផ្សេងគ្នា ។

គប្បីជ្រាបសញ្ញាទិសេសជាដើម និងអនិយតជាដើម មានវត្ថុផ្សេងគ្នា និងមានអាបត្តិផ្សេងគ្នាយ៉ាងនោះ ។

ភាពដែលវត្ថុជារបស់ផ្សេងគ្នា និងភាពដែលអាបត្តិជារបស់ផ្សេងគ្នា មិនមានដល់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ដែលត្រូវបារាជិក ៤ ខាងដើមស្របគ្នា ។

ក្នុងភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ដែលត្រូវអាបត្តិផ្សេងគ្នាក្តី ក្នុងភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ដែលត្រូវអាបត្តិទូទៅ (ដល់គ្នានិងគ្នា) ដ៏សេសក្តី មានន័យដូចគ្នា ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងវត្ថុសភាគាទិចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ព្រោះភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ស្ទាបអង្អែលគ្នាដោយកាយ មានភាពដែលវត្ថុជាសភាគគ្នា មិនមានភាពជាអាបត្តិជាសភាគគ្នា ។

ក្នុងបារាជិក ៤ មានភាពដែលអាបត្តិជាសភាគគ្នា មិនមានភាពជាវត្ថុជាសភាគគ្នា ។ ក្នុងសង្ឃាទិសេសជាដើម មានន័យដូចគ្នា ។

ក្នុងបារាជិក ៤ របស់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី មានភាពដែលវត្ថុជាសភាគគ្នាផង មានភាពដែលអាបត្តិជាសភាគគ្នាផង ។ ក្នុងអាបត្តិដែលទូទៅទាំងពួង ក៏ន័យនេះ ។ ក្នុងអាបត្តិដែលមិនទូទៅ ភាពដែលវត្ថុជាសភាគគ្នាក៏មិនមាន និងភាពដែលអាបត្តិជាសភាគគ្នាក៏មិនមាន ។

បញ្ហាទី ១ ក្នុងចតុក្កៈដើម ជាបញ្ហាទី ២ ក្នុងចតុក្កៈនេះ ហើយបញ្ហាទី ២ ក្នុងចតុក្កៈដើមនោះ ជាបញ្ហាទី ១ ក្នុងចតុក្កៈនេះ ។ មិនមានការធ្វើផ្សេងគ្នាក្នុងបញ្ហាទី ៣ និង ៤ ។

[៥៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងឧបជ្ឈាយចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះក៏ព្រោះមិនធ្វើវត្ត

ដែលឧបជ្ឈាយ៍គប្បីធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវអាបត្តិ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវអាបត្តិ ។

កាលមិនធ្វើវត្តដែលសទ្ធិវិហារិកគប្បីធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ៍ សទ្ធិវិហារិករមែងត្រូវអាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍មិនត្រូវ ។

សទ្ធិវិហារិក និងឧបជ្ឈាយ៍ទាំង ២ ចំណែក រមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ។ ទាំង ២ ចំណែក មិនត្រូវអាបត្តិដែលមិនទូទៅ ។ សូម្បីក្នុងអាចរិយចតុក្កៈក៏មានន័យនេះឯង ។

[៥៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងអាទិយន្តចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុកាន់យកទ្រព្យដែលម្ចាស់ទ្រព្យមិនបានឲ្យមួយបាទ ឬច្រើនជាងមួយបាទ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិធ្ងន់ ។ ប្រើអ្នកដទៃដោយបង្គាប់ថា អ្នកចូរកាន់យកទ្រព្យតិចជាងមួយបាទ ត្រូវអាបត្តិស្រាល ។ បីបទដ៏សេស គប្បីជ្រាបដោយន័យនេះ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងអភិវាទនារហចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ សម្រាប់ភិក្ខុនីទាំងឡាយជាមុន ក្នុងរោងឆាន់ សូម្បីឧបជ្ឈាយ៍នៅបន្ទាប់អំពីភិក្ខុនីអដ្ឋទី ៩ ទៅ ក៏ជាបុគ្គលគួរអភិវាទ តែមិនគួរក្រោកទទួល ។ ហើយសម្រាប់ភិក្ខុដែលកំពុងឆាន់ ភិក្ខុអង្គណាមួយ ដែលជាធំជាងរមែងជាអ្នកគួរអភិវាទ តែមិនគួរក្រោកទទួល ដោយមិនប្លែកគ្នា ។

ភិក្ខុសូម្បីឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ ទៅដល់សម្នាក់ហើយ ជាអ្នកគួរក្រោកទទួល តែមិនគួរអភិវាទ របស់ភិក្ខុដែលនៅបរិវាស សូម្បីមានវស្សា ៦០ ។

ក្នុងស្ថានទីដែលទ្រង់មិនហាម ភិក្ខុដែលជាអ្នកធំ ជាអ្នកគួរអភិវាទ និងគួរក្រោកទទួលរបស់ភិក្ខុថ្មី ។ ចំណែកភិក្ខុថ្មី ជាបុគ្គលមិនគួរអភិវាទ មិនគួរក្រោកទទួលរបស់ភិក្ខុដែលជាថេរៈ ។

បទទី ១ នៃអាសនារហចតុក្កៈ និងបទទី ២ ក្នុងចតុក្កៈមុន និងបទទី ២ នៃអាសនារហចតុក្កៈ និងបទទី ១ ក្នុងចតុក្កៈមុន ដូចគ្នាដោយអត្ថ ។

[៥៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងកាលចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុកាលហាមភោជនហើយឆាន់ ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងកាល មិនត្រូវក្នុងវិកាល ។ កាលត្រូវអាបត្តិព្រោះវិកាលភោជន ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងវិកាល មិនត្រូវក្នុងកាល ។

កាលត្រូវអាបត្តិដ៏សេស ឈ្មោះថា ត្រូវទាំងក្នុងកាល និងក្នុងវិកាល ។ កាលមិនត្រូវអាបត្តិដែលទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ឈ្មោះថា មិនត្រូវទាំងក្នុងកាល ទាំងក្នុងវិកាល ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបដិគ្គហិតចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា អាមិសដែលទទួលប្រគេនមុនភត្តកាល គួរក្នុងកាល មិនគួរក្នុងវិកាល ។

ទឹកបាន គួរក្នុងវិកាល មិនគួរក្នុងកាល ក្នុងថ្ងៃស្អែកឡើង ។

សត្តាហកាលិក យាវជីវិក គួរទាំងក្នុងកាល និងក្នុងវិកាល ។

កាលិក ៣ មានយាវកាលិកជាដើម ដែលកន្លងកាលនៃខ្លួន និងអកប្បិយមំសៈជាឧគ្គហិតកៈ និងអាហារដែលទទួលប្រគេន (សន្សំ) ទុក មិនគួរទាំងក្នុងកាល និងក្នុងវិកាល ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបច្ចន្តិមចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា កាលចងសីមាក្នុងសមុទ្រ

ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ មិនត្រូវក្នុងមជ្ឈិមជនបទ ។

កាលឲ្យឧបសម្បទាដោយគណៈបញ្ចវគ្គ និងកាលទ្រទ្រង់ទុកនូវស្បែកជើង ៤ ជាន់ ងូតទឹកជានិច្ច និងកម្រាលស្បែក ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មិនត្រូវក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ។

សូម្បីភិក្ខុកំពុងពោលថា វត្ថុ ៤ នេះ មិនគួរក្នុងបច្ចន្តិមជនបទនេះ ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ។

ឯភិក្ខុដែលពោលថា វត្ថុ ៤ នេះ គួរក្នុងមជ្ឈិមជនបទនេះ ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងមជ្ឈិមជនបទ ។

ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិដ៏សេសក្នុងមជ្ឈិមជនបទ និងក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ សូម្បីទាំង ២ ។ មិនត្រូវអាបត្តិដែលមិនទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ក្នុងទីណាមួយឡើយ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងចតុក្កៈទី ២ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា វត្ថុទាំង ៤ ប្រការ មានឧបសម្បទាដោយគណៈបញ្ចវគ្គជាដើម គួរក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ។

សូម្បីភិក្ខុសម្គែងថា នេះគួរ ក៏គួរក្នុងបច្ចន្តិមជនបទនោះដូចគ្នា តែមិនគួរក្នុងមជ្ឈិមជនបទ ។

ឯការដែលភិក្ខុសម្គែងថា នេះមិនគួរ គួរក្នុងមជ្ឈិមជនបទ មិនគួរក្នុងបច្ចន្តិមជនបទ ។ វត្ថុដ៏សេសដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអំបិល ៥ យ៉ាងជាដើម វត្ថុនោះគួរក្នុងជនបទទាំង ២ ។ ចំណែកវត្ថុណាទ្រង់ហាមថា មិនគួរ វត្ថុនោះ មិនគួរសូម្បីក្នុង

ជនបទទាំង ២ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងអន្តោអាទិចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិព្រោះដេកជ្រៀតបៀតជាដើមក្នុងខាងក្នុង មិនត្រូវខាងក្រៅ ។

កាលដាក់សេនាសនៈ មានគ្រែរបស់សង្ឃជាដើមទុកត្រង់កណ្តាលវាលហើយចៀសចេញទៅ ឈ្មោះថា ត្រូវខាងក្រៅ មិនត្រូវក្នុងខាងក្នុង ។ អាបត្តិដ៏សេស ឈ្មោះថា ត្រូវទាំងខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ។ អាបត្តិដែលមិនទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ឈ្មោះថា មិនត្រូវទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងអន្តោសីមាទិចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា អាគន្តុកភិក្ខុកាលមិនញ៉ាំងវត្តឲ្យពេញបរិបូណ៌ ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងខាងក្នុងសីមា ។

ភិក្ខុត្រៀមនឹងទៅ កាលមិនញ៉ាំងវត្តឲ្យបរិបូណ៌ ឈ្មោះថា ត្រូវខាងក្រៅសីមា ។

ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះមុសាវាទជាដើម ទាំងខាងក្នុងសីមា និងខាងក្រៅសីមា ។ រមែងមិនត្រូវអាបត្តិដែលមិនទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ក្នុងទីណាមួយឡើយ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងគាមចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិដែលទ្រង់តាំងទុក គួរសិក្សាទាក់ទងចំពោះដោយចន្លោះស្រុក ឈ្មោះថា ត្រូវក្នុងស្រុក មិនត្រូវក្នុងព្រៃ ។

ភិក្ខុនី កាលឲ្យអរុណរះ រមែងត្រូវក្នុងព្រៃ មិនត្រូវក្នុងស្រុក ។

ភិក្ខុ រមែងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះមុសាវាទជាដើម ទាំងក្នុងស្រុក និងក្នុងព្រៃ

រមែងត្រូវអាបត្តិដែលមិនទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ក្នុងទីណាមួយឡើយ ។

[៥៨] ពីរបទថា **ចត្តារោ បុព្វកិច្ចា** សេចក្តីថា ព្រះអដ្ឋកថាចារ្យពោលថា កម្ម ៤ យ៉ាង គឺការបោសសម្អាត ការដុតប្រទីប ការតាំងទឹកឆាន់ ទឹកប្រើ ព្រមទាំងក្រាលអាសនៈ ហៅថា បុព្វករណៈ ។ ឯកិច្ច ៤ យ៉ាង គឺនាំឆន្ទៈ បារិសុទ្ធិ ប្រាប់រដូវ រាប់ចំនួនភិក្ខុ និងទូន្មានភិក្ខុនី គប្បីជ្រាបថា ជាបុព្វកិច្ច ។

ពីរបទថា **ចត្តារោ បត្តកល្លា** សេចក្តីថា ថ្ងៃឧបោសថ ១ ភិក្ខុដែលធ្វើកម្មមានចំនួនប៉ុនណា លោកជាអ្នកមកហើយ ១ សភាគាបត្តិមិនមាន ១ បុគ្គលគួរវៀរមិនមានក្នុងសង្ឃហត្ថបាសនោះ ១ រួមហៅថា បត្តកល្លៈ ដូច្នេះឯង ។ ពីរបទថា **ចត្តារិ អនញ្ញាចាចិត្តិយានិ** សេចក្តីថា បាចិត្តិយៈ ៤ សិក្ខាបទ គឺសិក្ខាបទដែលពោលដោយការចូលទៅជ្រៀតបៀត (អនុប្បខជ្ជសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលពោលថា **ឯហាវុសោ គាមំ វា និគមំ វា** (ឧយ្យោជនសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលពោលអំពីការក្លែងធ្វើនូវសេក្តីសង្ស័យ (សញ្ចិច្ចសិក្ខាបទ) ១ សិក្ខាបទដែលពោលអំពីការឈរអែបស្តាប់ (ឧបស្សុតិកសិក្ខាបទ) ១ ។

ពីរបទថា **ចតស្សោ ភិក្ខុសម្មតិយោ** សេចក្តីថា សម្មតិក្នុងទីដទៃផុតចាកសម្មតិ ១៣ ដែលមកហើយយ៉ាងនេះថា បើភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរសូម្បីអស់មួយរាត្រី វៀរតែភិក្ខុដែលបានអវិប្បវាសសម្មតិអំពីសង្ឃ ១ ភិក្ខុឲ្យធ្វើសន្ថតដទៃថ្មី ... វៀរតែភិក្ខុដែលបានសន្មតអំពីសង្ឃ ១ បើលោកនៅ

ប្រាសចាកឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ វៀរលែងតែបានសន្មតអំពីសង្ឃ ១ ប្រាប់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិរបស់ភិក្ខុផងគ្នាដល់អនុបសម្បន្នបុគ្គល វៀរលែងតែភិក្ខុដែលបានសន្មតអំពីសង្ឃ ១ ។

[៥៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងគិលានចតុក្កៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ កាលហាមាត់សូមភោជនដទៃ ដោយភាពជាអ្នកល្មោភ ក្នុងកាលមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយភេសជ្ជៈដទៃ ភិក្ខុដែលអាពាធត្រូវអាបត្តិ ។ កាលសូមភេសជ្ជៈក្នុងកាលមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើដោយរបស់ដែលមិនមែនភេសជ្ជៈ ភិក្ខុមិនអាពាធ ត្រូវអាបត្តិ ។

ភិក្ខុដែលអាពាធ និងមិនអាពាធទាំង ២ រមែងត្រូវអាបត្តិ ព្រោះមុសាវាទជាដើម ។ ទាំង ២ មិនត្រូវអាបត្តិដែលមិនទូទៅ (ដល់ខ្លួន) ។

បទដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

ពួក ៤ ចប់

[៦២] វិនិច្ឆ័យក្នុងបញ្ចកៈពួក ៥ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **បញ្ច បុគ្គលា និយតា** នេះ សំដៅដល់បុគ្គលដែលធ្វើអនន្តរិយកម្មនោះឯង ។

ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិ មានការកាត់ជាវិនយកម្ម ៥ គប្បីជ្រាបក្នុងត្រៃតាំង សំពត់ក្រាលអង្គុយ សំពត់គ្របកម សំពត់ងូតទឹកភ្លៀង និងសុគតចីវរដែលលើសប្រមាណ ។

បទថា **បញ្ចហាការេហិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៥ នេះ គឺភាពជាអ្នកមិនខ្មាស ១ មិនដឹង ១ សង្ស័យហើយនៅតែធ្វើ ១ មាន

សម្គាល់ថាគួរក្នុងរបស់មិនគួរ ១ សម្គាល់ថា មិនគួរក្នុងរបស់ដែលគួរ ១ ។

បទថា **បញ្ចាបត្តិយោ មុសាវាទបច្ចយា** បានដល់ បារាជិក ថុល្លច្ច័យ ទុក្កដ សង្ឃាទិសេស និងបាចិត្តិយៈ ។

បទថា **អនាមន្តចារោ** បានដល់ ការមិនមាននៃការត្រូវពោលលា ទើបត្រាច់ទៅនេះថា ភិក្ខុមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ដល់នូវការត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ មុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ។

បទថា **អនធិដ្ឋានំ** សេចក្តីថា ការឆាន់ ត្រូវពិចារណាដល់សម័យ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តបាចិត្តិយៈ ព្រោះឆាន់គណភោជន វៀរលែងតែមានសម័យ ឈ្មោះថា ការពិចារណា ។ ការដែលមិនត្រូវធ្វើយ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា មិនត្រូវពិចារណា ។

អត្ថឯណា ក្នុងភោជនឯក្រោយ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ការដែលមិនត្រូវធ្វើអត្ថនោះ ឈ្មោះថា ការមិនត្រូវសំដៅ ។

ពិតហើយ វត្ថុ ៥ នេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ដោយធុតង្គ របស់ភិក្ខុអ្នកសមាទានបិណ្ឌបាតជាវត្តនោះឯង ។

បទថា **ឧស្សង្កិតបរិសង្កិតោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកដែលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឃើញ បានស្តាប់ សង្ស័យហើយ និងរង្កៀសហើយ ។

ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុសូម្បីជាខីណាសវៈ ជាតាទិបុគ្គលជាធម្មតា ក៏ជាបុគ្គល ត្រូវសង្ស័យ ត្រូវរង្កៀស ។ ព្រោះហេតុនោះ អគោចរទាំងឡាយ ក៏ភិក្ខុ គប្បីវៀរ ពិតហើយ ភិក្ខុដែលប្រាកដស្មើក្នុងអគោចរទាំងនោះ រមែងមិនផុត

ចាកការវិនាសយស ឬការតិះដៀល ។

បទថា **សោសានិកំ** បានដល់ សំពត់ដែលធ្លាក់ត្រង់ព្រៃខ្មោច ។

បទថា **អាបណិកំ** បានដល់ សំពត់ដែលធ្លាក់ត្រង់ផ្សារ ។

បទថា **ថូបចីវរំ** បានដល់ សំពត់ដែលគេរុំជុំបូកធ្វើពលីកម្ម ។

បទថា **អភិសេកិកំ** បានដល់ ចីវរដែលគេចោលត្រង់កំពង់ទឹក ឬត្រង់ទីអភិសេករបស់ព្រះរាជា ។ បទថា **គតប្បដិយាគតំ** បានដល់ សំពត់ដែលនាំទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ហើយនាំត្រឡប់មកវិញ ។

មហាចោរ ៥ ពួក បានពោលហើយ ក្នុងឧត្តរិមនុស្សធម្មសិក្ខាបទ ។

បទថា **បញ្ចាបត្តិយោ កាយតោ សមុដ្ឋហន្តិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ១ បានដល់ អាបត្តិដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកក្នុងអន្តរបេយ្យាលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមានសេចក្តីសម្គាល់ថា គួរធ្វើកុដិដោយការសូមឯង ។

បទថា **បញ្ចាបត្តិយោ កាយតោ ច វាចតោ ច** សេចក្តីថា ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិ ៥ ដោយសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទី ៣ គឺរមែងត្រូវអាបត្តិដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកក្នុងអន្តរបេយ្យាលនោះឯង យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមានសេចក្តីសម្គាល់ថាគួរ បបួលគ្នាធ្វើកុដិ ដូច្នេះ ។ បទថា **ទេសនាគាមិនិយោ** សេចក្តីថា វៀរបារាជិក និងសង្ឃាទិសេសចេញ បានដល់ អាបត្តិដ៏សេស ។

ពីរបទថា **បញ្ច កម្មានិ** បានដល់ កម្ម ៥ គឺតជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម និងបដិសារណីយកម្ម រួមជា ៤ និងឧក្ខេបនីយកម្មទាំង ៣

យ៉ាង ១ ។ ពីរបទថា **យាវតតិយកេ បញ្ច** បានដល់ អាបត្តិ ៣ គឺបារាជិក ថុល្លច្ច័យ ទុក្កដ របស់ភិក្ខុនីដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តដែលមិនព្រមលះបង់ ព្រោះសមនុភាសនៈ ៣ ដង ។ សង្ឃាទិសេស ព្រោះសមនុ-ភាសនៈក្នុងភេទានុវត្តកសិក្ខាបទជាដើម ។ បាចិត្តិយៈ ព្រោះមិនព្រមលះទិដ្ឋិលាមក (អរិដ្ឋសិក្ខាបទ) ។

បទថា **អធិន្នំ** បានដល់ របស់ដែលអ្នកដទៃមិនប្រគេន ។

បទថា **អវិទិតំ** បានដល់ ឈ្មោះថាមិនជ្រាប ព្រោះមិនមានចេតនាថាអញទទួលប្រគេន ។ បទថា **អកប្បិយំ** បានដល់ របស់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យគួរ ដោយសមណកប្ប ៥ ឬសាច់ដែលមិនគួរ ភោជនដែលមិនគួរ ក៏ឈ្មោះថារបស់ មិនគួរ ។ បទថា **អកតាតិរិត្តំ** បានដល់ របស់ភិក្ខុហាមភោជនហើយ មិនបានធ្វើឲ្យជារបស់សល់ ។ បទថា **សមជ្ជទានំ** បានដល់ ការឲ្យមហោស្រព មានរបាំជាដើម ។ បទថា **ឧសភទានំ** បានដល់ ការលែងគោឈ្មោលខាងក្នុងនៃហ្វូងគោ ។

បទថា **ចិត្តកម្មទានំ** សេចក្ដីថា ការដែលឲ្យសាងអាវាស ហើយធ្វើចិត្រកម្មក្នុងអាវាសនោះ សមគួរ ។ តែពាក្យថា **ចិត្តកម្មទានំ** នេះ លោកពោលសំដៅយកការឲ្យចិត្រកម្មដែលជារូបភាព ។

ពិតហើយ ទាន ៥ យ៉ាងនេះ លោកសន្មតគ្នាថា ជាបុណ្យក៏ពិត តែដែលពិតនោះ មិនជាបុណ្យឡើយ គឺជាអកុសលនោះឯង ។

ភាពជាបុគ្គលប្រាថ្នាដើម្បីនឹងពោល ហៅថា បដិភាណ ក្នុងពាក្យថា

ឧប្បន្នំ បដិភាណំ នេះ សេចក្តីថា ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះ ដែលបន្ទោបង់បាន លំបាក ព្រោះដូច្នោះ ទើបឈ្មោះថា មិនងាយបន្ទោបង់បាន ។ តែបុគ្គល អាចបន្ទោបង់បាន ដោយហេតុដែលជាឧបាយ គឺដោយការពិចារណា និង ប្រៀនប្រដៅជាដើមដែលសមគួរ ។

ក្នុងពីរបទថា **សកចិត្តំ បសីទតិ** នេះ មានរឿងទាំងនេះជាឧទាហរណ៍ បានឮថា ព្រះបុស្សទេវត្ថេរដែលនៅត្រង់កាឡន្ទកាឡវិហារ បោសលានព្រះ ចេតិយ ធ្វើឧត្តរាសង្គធៀងស្មាម្ខាង សម្លឹងមើលលានចេតិយ ដែលកៀរ ខ្សាច់ទុកស្មើល្អហើយ ហាក់ដូចជាក្រាលដោយផ្កាខ្សាច់ ឲ្យកើតបីតិ និង បាមោជ្ជ មានពុទ្ធគុណជាអារម្មណ៍ បានឈរហើយ ។ ក្នុងខណៈនោះ មារ បាននិម្មិតខ្លួនជាស្វាខ្មៅ កើតហើយត្រង់ជើងភ្នំ រាយអាចម៍គោដេរដាសត្រង់ លានចេតិយ ហើយទៅ ។ ព្រះថេរៈមិនអាចដើម្បីសម្រេចអរហត្ត បោស ហើយ ក៏ចេញទៅ ។ សូម្បីក្នុងថ្ងៃទី ២ មារបាននិម្មិតជាគោចាស់ ធ្វើប្រការ ប្លែកយ៉ាងនោះដូចគ្នា ។ ក្នុងថ្ងៃទី ៣ បាននិម្មិតអត្តភាពជាមនុស្សមានជើង ខ្វេរ ដើរយោគជើង កាយដីទៅមក ។ ព្រះថេរៈគិតថា បុរសចម្លែកនេះ មិន មានក្នុងគោចរគាម ប្រមាណមួយយោជន៍ដោយជុំវិញ នេះពិតជាមារពិត ហើយ ទើបពោលថា អ្នកជាមារឬ ។ មារឆ្លើយថា ត្រូវហើយ លោកម្ចាស់ ខ្ញុំជាមារ ឥឡូវនេះ មិនអាចបោកបញ្ឆោតលោកម្ចាស់បាន ។ ព្រះថេរៈសួរ ថា អ្នកធ្លាប់ឃើញព្រះតថាគតឬទេ មារឆ្លើយថា ធ្លាប់លោកម្ចាស់ ។ ព្រះ ថេរៈពោលថា ធម្មតាមារ រមែងមានអានុភាពធំ សូមអ្នកនិម្មិតអត្តភាពឲ្យ

ដូចអត្តភាពរបស់ព្រះមានព្រះភាគសិន ។ មារពោលថា ខ្ញុំមិនអាចនិម្មិតរូបដូច្នោះទេ លោកម្ចាស់ តែណ្ហើយចុះ ខ្ញុំនឹងនិម្មិតរូបសិប្បនិម្មិតដែលគប្បីឃើញស្រដៀងនឹងរូបនោះ ដូច្នេះ ។ ហើយបាននិម្មិតភេទរបស់ខ្លួន តាំងនៅដោយអត្តភាព ដូចព្រះរូបរបស់ព្រះពុទ្ធ ។ ព្រះថេរៈសម្លឹងមើលមារ ហើយគិតថា មារនេះ មានរាគៈ ទោសៈ មោហៈ គង់ស្អាតជល់ម្ល៉េះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ល្អដូចម្តេចហ្ន៎ ព្រោះថា ព្រះអង្គប្រាសចាករាគៈ ទោសៈ មោហៈដោយប្រការទាំងពួង ដូច្នេះហើយ បានបីតិ មានព្រះពុទ្ធជាអារម្មណ៍ ចម្រើនវិបស្សនា សម្រេចព្រះអរហត្តហើយ ។ មារពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំត្រូវលោកម្ចាស់បោកបញ្ឆោតហើយ ចំណែកព្រះថេរៈពោលថា នែមារកញ្ចាស់ មានប្រយោជន៍អ្វីដែលអាត្មាត្រូវបោកបុគ្គលដូចជាអ្នក ។

ភិក្ខុកំលោះឈ្មោះទត្តៈ ក្នុងលោកន្តរវិហារ បោសលានចេតិយហើយសម្លឹងមើល បានឱទាតកសិណ ញុំាងសមាបត្តិ ៨ ឲ្យកើតហើយ ក្រោយមក ចម្រើនវិបស្សនា ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផល ៣ ។

ក្នុងពីរបទថា **បរចិត្តំ បសីទតិ** នេះ មានរឿងទាំងនេះជាឧទាហរណ៍ ភិក្ខុកំលោះឈ្មោះតិស្សៈ បោសលានព្រះចេតិយ ជិតកំពង់ជម្ពុកោលៈហើយបានយកដៃកាន់កំប្រោង ចាក់សំរាម ហើយឈរនៅ ។ ក្នុងខណៈនោះ ព្រះថេរៈឈ្មោះតិស្សទត្តៈចុះអំពីទូក សម្លឹងមើលលានចេតិយ ជ្រាបថា ជាទីកន្លែងដែលលោកអ្នកមានចិត្តអប់រំហើយ បោសសម្អាតទុក ទើបសួរបញ្ហារាប់ពាន់ន័យ ។ ឯព្រះតិស្សៈដោះស្រាយបានទាំងអស់ ។

ព្រះថេរៈក្នុងវិហារតំបន់មួយទៀត បោសលានចេតិយហើយ ធ្វើវត្ត ស្រេចបាច់ ។ ព្រះថេរៈ ៤ រូប ថ្វាយបង្គំព្រះចេតិយ មកអំពីយោនកប្រទេស ឃើញលានចេតិយហើយ មិនចូលខាងក្នុង ឈរនៅត្រង់ទ្វារនោះឯង ព្រះថេរៈមួយរូបរឭកបាន ៨ កប្ប មួយរូបរឭកបាន ១៦ កប្ប មួយរូបរឭកបាន ២០ កប្ប មួយរូបរឭកបាន ៣០ កប្ប ។

ក្នុងបទថា **ទេវតា អត្តមនា ហោន្តិ** នេះ មានរឿងនេះជាឧទាហរណ៍ បានឮថា ភិក្ខុមួយរូបក្នុងវិហារតំបន់មួយ បោសលានចេតិយ និងលានពោធិព្រឹក្សហើយ ទៅងូតទឹក ។ ទេវតាទាំងឡាយមានចិត្តជ្រះថ្លា តាំងអំពីកាលដែលសាងវិហារនេះមក មិនមានភិក្ខុដែលធ្លាប់បំពេញវត្ត បោសយ៉ាងនេះ ទើបនាំគ្នាមក បានឈរកាន់ផ្កានៅក្នុងដៃ ។ ព្រះថេរៈមកហើយពោលថា ពួកអ្នកជាអ្នកស្រុកណា ទើបទេវតាពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ពួកខ្ញុំនៅទីនេះឯង ជ្រះថ្លាក្នុងវត្តរបស់លោកម្ចាស់ តាំងអំពីកាលដែលសាងវិហារនេះមក មិនមានភិក្ខុដែលធ្លាប់បំពេញវត្ត បោសយ៉ាងនេះ ទើបឈរកាន់ផ្កានៅក្នុងដៃ ។

ក្នុងបទថា **បសាទិកសំ វត្តនិយំ** នេះ មានរឿងដែលជាឧទាហរណ៍ដូច្នេះថា បានឮថា វាចានេះ ប្រារព្ធកូនរបស់អាមាត្យម្នាក់ និងព្រះអភយត្ថេរ មានរឿងកើតឡើងថា កូនរបស់អាមាត្យ ជាអ្នកគួរជ្រះថ្លា ឬព្រះអភយត្ថេរជាអ្នកគួរជ្រះថ្លាហ្ន៎ ញាតិទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងមើលជនទាំងពីរនោះក្នុងទីជាមួយគ្នា ទើបតែងខ្លួនកូនអាមាត្យ ហើយបាននាំគ្នាទៅដោយគិតថា នឹងឲ្យថ្វាយបង្គំព្រះមហាចេតិយ ។ ឯញោមស្រីរបស់ព្រះថេរៈ

ឲ្យធ្វើចីវរមានតម្លៃមួយបាទ បញ្ជូនទៅឲ្យលោកកូន ដោយប្រាប់ថា កូនរបស់ខ្ញុំ ចូរឲ្យគោរសក់ ហើយដណ្តប់ចីវរនេះ មានកិច្ចសង្ឃហែហម សូមថ្វាយបង្គំព្រះចេតិយ ។ កូនអាមាត្យ មានញាតិហែហម ឡើងកាន់ទ្វារទិសខាងកើត ព្រះអភយត្ថេរ មានកិច្ចសង្ឃហែហម ឡើងកាន់លានចេតិយ តាមទ្វារទិសខាងត្បូង មកជួបជាមួយបុត្តអាមាត្យនោះ ត្រង់លានចេតិយ ទើបពោលថា អាវុសោ លោកចាក់សំរាមក្នុងទីដែលព្រះមហល្លកត្ថេរបានបោសទុក និងចាប់គូប្រកួតជាមួយអាត្មាឬ បានឮថា ក្នុងអត្តភាពដែលកន្លងទៅហើយ ព្រះអភយត្ថេរជាព្រះមហល្លកត្ថេរ បានបោសលានព្រះចេតិយត្រង់កាជរគ្រាម កូនអាមាត្យជាឧបាសក កើបសំរាមដែលលោកបោសទុកទៅចោល ។

ប្រើនបទថា **សត្ថុ សាសនំ កតំ ហោតិ** សេចក្តីថា ឈ្មោះថា វត្តគឺការបោសនេះ ក៏ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់សរសើរ ។

ព្រោះហេតុនោះ កិច្ចដែលធ្វើវត្ត គឺការបោសនោះ ទើបជាការធ្វើតាមពាក្យរបស់ព្រះសាស្តា ។ រឿងតទៅនេះ ជាឧទាហរណ៍ក្នុងសេចក្តីនោះ ។

បានឮថា ព្រះសារីបុត្ត ទៅកាន់ហេមវន្តប្រទេស មិនបោសសិនអង្គុយចូលនិរោធ ត្រង់ញកភ្នំមួយកន្លែង ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់រឭកដល់ទ្រង់ជ្រាបការដែលព្រះថេរៈមិនបោសជាមុន ហើយអង្គុយ ទើបយាងមកតាមអាកាស ទ្រង់សម្តែងស្នាមព្រះបាទទុកក្នុងទីដែលមិនបានបោស ខាងមុខព្រះថេរៈ ហើយយាងត្រឡប់ ព្រះថេរៈចេញអំពីសមាបត្តិហើយ ឃើញស្នាមព្រះបាទព្រះមានព្រះភាគហើយ ផ្ងន់ទុកនូវការខ្មាស និងការកោតក្រែងដ៏ខ្លាំង

ក្លា លុតជង្គង់ចុះ ដោយគិតថា ព្រះសាស្តាទ្រង់ជ្រាបការដែលអញមិនបោស ហើយអង្គុយហ្ន៎ ឥឡូវនេះ អញនឹងសូមឲ្យព្រះអង្គធ្វើការប្រាស្រ័យក្នុងជំនុំសង្ឃ ទៅកាន់សម្នាក់ព្រះទសពល ថ្វាយបង្គំហើយ អង្គុយ ។ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា សារីបុត្ត អ្នកទៅណា ហើយត្រាស់ថា ឥឡូវនេះ ការមិនបោស ហើយអង្គុយ មិនសមគួរដល់អ្នក អ្នកតាំងនៅក្នុងតំណែងបន្ទាប់ពីតថាគតទៅ ។ ចាប់ពីពេលនោះមក ព្រះថេរៈកាលឈរ សូម្បីក្នុងទីដែលដោះក្តុំ បានយកជើងវែកសំរាមហើយ ទើបឈរ ។

[៦៣] ប្រើនបទថា **អត្ថនោ ភាសបរិយន្តំ ន ឧគ្គណ្ហាតិ** សេចក្តីថា មិនកំណត់ទីបំផុតនៃពាក្យរបស់ខ្លួនយ៉ាងនេះថា ក្នុងក្តីនេះ បានសូត្រប៉ុណ្ណេះ បានវិនិច្ឆ័យប៉ុណ្ណោះ យើងនឹងពោលសូត្រ និងវិនិច្ឆ័យប៉ុណ្ណេះ ។

តែមិនកំណត់យ៉ាងនេះថា នេះជាពាក្យដើម នេះជាពាក្យក្រោយរបស់ដើមចោទ នេះជាពាក្យដើម នេះជាពាក្យក្រោយនៃចុងចោទ ក្នុងពាក្យរបស់ដើមចោទ និងចុងចោទ នេះពាក្យដែលគួរជឿប៉ុណ្ណេះ ពាក្យដែលមិនគួរជឿប៉ុណ្ណេះ ឈ្មោះថា មិនកំណត់ទីបំផុតនៃពាក្យរបស់អ្នកដទៃ ។

ពីរបទថា **អាបត្តឹ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ការធ្វើផ្សេងគ្នានៃអាបត្តិ ៧ កងថា បារាជិក ឬសង្ឃាទិសេសជាដើម ។

បទថា **មូលំ** សេចក្តីថា មូលរបស់អាបត្តិមាន ២ គឺកាយ និងវាចា មិនស្គាល់មូល ២ នោះ ។

បទថា **សមុទយំ** សេចក្តីថា សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ ឈ្មោះថា ហេតុ

កើតនៃអាបត្តិ មិនស្គាល់ហេតុនៃអាបត្តិ ៦ នោះ មានពាក្យអធិប្បាយថា មិនស្គាល់វត្ថុនៃអាបត្តិ មានបារាជិកជាដើមណាមួយ ។

បទថា **និរោធំ** សេចក្តីថា មិនស្គាល់ហេតុរលត់របស់អាបត្តិយ៉ាងនេះថា អាបត្តិនេះរមែងរលត់ គឺរមែងរម្ងាប់ដោយការសម្តែងអាបត្តិនេះដោយការធ្វើកម្ម ។ ម្យ៉ាងទៀត កាលមិនស្គាល់សមថៈ ៧ ឈ្មោះថា មិនស្គាល់បដិបទាដែលជាផ្លូវឲ្យដល់នូវការរលត់នៃអាបត្តិ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងពួក ៥ នៃអធិករណ៍ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា សេចក្តីថា មិនដឹងវិភាគនោះ គឺអធិករណ៍ ៤ ឈ្មោះថា អធិករណ៍ ។ មូល ៣៣ ឈ្មោះថា មូលនៃអធិករណ៍ ។ វិវាទាធិករណ៍មានមូល ១២ អនុវាទាធិករណ៍មានមូល ១៤ ។ អាបត្តាធិករណ៍មានមូល ៦ កិច្ចាធិករណ៍មានមូល ១ មូលទាំងនោះនឹងមានច្បាស់ខាងមុខ ។

សមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ឈ្មោះថា ហេតុកើតនៃអធិករណ៍ ។ វិវាទាធិករណ៍អាស្រ័យភេទករវត្ថុ ១៨ កើតឡើង អនុវាទាធិករណ៍អាស្រ័យវិបត្តិ ៤ កើតឡើង អាបត្តាធិករណ៍អាស្រ័យកងអាបត្តិ ៧ កើតឡើង កិច្ចាធិករណ៍អាស្រ័យសង្ឃកិច្ច ៤ កើតឡើង ។

ពីរបទថា **អធិករណានិរោធំ ន ជានាតិ** សេចក្តីថា មិនអាចដើម្បីនឹងឈមចុះដល់ឫសគល់អំពីឫសគល់ ឲ្យវិនិច្ឆ័យដល់ការរម្ងាប់ដល់ធម៌ដោយវិន័យដោយសត្ថុសាសនា ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលមិនស្គាល់សមថៈ ៧ យ៉ាងនេះថា អធិករណ៍នេះ

រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ អធិករណ៍នេះរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ អធិករណ៍នេះរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ អធិករណ៍នេះ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ ឈ្មោះថា មិនស្គាល់បដិបទា ជាផ្លូវឲ្យដល់នូវការរលត់នៃអធិករណ៍ ។

ពីរបទថា **វត្ថុំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់វត្ថុនៃអាបត្តិ ៧ យ៉ាងនេះថា នេះជាវត្ថុនៃបារាជិក នេះជាវត្ថុនៃសង្ឃាទិសេស ។

បទថា **និទានំ** បានដល់ មិនដឹងថា សិក្ខាបទនេះទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្នុងនគរនេះ បណ្ដានគរទាំងឡាយ ៧ សិក្ខាបទនេះ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរនេះ ។

ពីរបទថា **បញ្ញត្តឹ ន ជានាតិ** បានដល់ អ្នកមិនដឹងបញ្ញត្តដំបូង ក្នុងសិក្ខាបទនោះៗ ។

បទថា **អនុប្បញ្ញត្តឹ** បានដល់ មិនស្គាល់អាបត្តិបន្ថែម គឺបញ្ញត្តបន្ទាប់ ។

បទថា **អនុសន្ធិវចនបថំ** បានដល់ មិនចេះដើម្បីនឹងពោល ដោយអំណាចការបន្តគ្នានៃវាចា និងបន្តគ្នានៃវិនិច្ឆ័យ ។

ពីរបទថា **ញត្តឹ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ញត្តិគ្រប់យ៉ាង ។

បទទាំងឡាយថា **ញត្តិយា ករណំ ន ជានាតិ** សេចក្ដីថា មិនស្គាល់កិច្ចដែលគប្បីធ្វើដោយញត្តិ ។ ឈ្មោះថា ញត្តិកម្ម រមែងប្រើក្នុងស្ថាន ៩ មានឱសារណាជាដើម ។ មិនដឹងថា ជាបុគ្គលចូលកម្មហើយ ដោយញត្តិក្នុងញត្តិទុតិយកម្ម និងញត្តិចតុត្ថកម្ម ។

បទទាំងឡាយថា **ន បុព្វកុសលោ ហោតិ ន អបរកុសលោ** សេចក្ដីថា មិនស្គាល់ពាក្យដែលគប្បីសូធ្យមុន និងពាក្យដែលគប្បីសូធ្យឯក្រោយ មិន

ដឹងថា ធម្មតាញត្តិ ត្រូវតាំងមុន មិនគួរតាំងក្រោយជាដើម ។

ពីរបទថា **អកាលញ្ញូ ច ហោតិ** សេចក្តីថា មិនស្គាល់កាល គឺមិនបានទទួលអារាធនា មិនបានទទួលនិមន្តន៍ ក៏សូធ្យ គឺមិនស្គាល់កាលញត្តិផង ខេត្តញត្តិផង ឱកាសញត្តិផង ។

[៦៤] ពីរបទថា **មន្ទត្តា មោមូហត្តា** បានដល់ មិនស្គាល់អានិសង្សក្នុងធុតង្គ ព្រោះជាអ្នកល្ងង់ ដោយមិនដឹងទូទៅគ្រប់យ៉ាង ។

បទថា **ចាបិច្ឆោ** បានដល់ ប្រាថ្នាបច្ចយលាភ ដោយការនៅព្រៃនោះ។

បទថា **បវិវេកំ** បានដល់ កាយវិវេក ចិត្តវិវេក ឧបធិវិវេក ។

បទថា **ឥទមដ្ឋិតំ** មានវិគ្គហៈថា ប្រយោជន៍នៃការនៅព្រៃនោះ រមែងមានដោយបដិបត្តិល្អនេះ ព្រោះហេតុនោះ ការនៅព្រៃនោះ ឈ្មោះថា **ឥទមដ្ឋិ** (មានប្រយោជន៍ដោយការបដិបត្តិប្រពៃនេះ) ។ ការនៅព្រៃមានប្រយោជន៍ដោយការបដិបត្តិល្អនេះ ឈ្មោះថា **ឥទមដ្ឋិតា** អាស្រ័យការនៅព្រៃ មានប្រយោជន៍ ដោយការបដិបត្តិល្អនេះនោះឯង អធិប្បាយថា មិនអាស្រ័យលោកាមិសៈសូម្បីតិចតួច ។

[៦៥] ពីរបទថា **ឧបោសថំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ឧបោសថ ៩ យ៉ាង ។

បទថា **ឧបោសថកម្មំ** បានដល់ មិនស្គាល់ឧបោសថកម្ម ៤ យ៉ាង ដោយប្រភេទផ្សេងៗ មានកម្មជាពួកមិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម ។

បទថា **ចាតិមោក្ខំ** បានដល់ មិនស្គាល់មាតិកា ២ យ៉ាង ។

បទថា **ធាតិមោក្ខុទ្ទេសំ** បានដល់ មិនស្គាល់បាតិមោក្ខុទ្ទេស ៩ យ៉ាង ។

បទថា **បវារណំ** បានដល់ មិនស្គាល់បវារណា ៩ យ៉ាង ។ បវារណាកម្ម ប្រហាក់ប្រហែលនឹងឧបោសថកម្មនោះឯង ។

[៦៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងអបាសាទិកបញ្ចក គប្បីជ្រាបដូច្នេះ អកុសលកម្ម មានកាយទុច្ចរិតជាដើម ហៅថា កម្មមិនគួរជ្រះថ្លា ។ កុសលកម្ម មានកាយសុចរិតជាដើម ហៅថា កម្មគួរជ្រះថ្លា ។

បទថា **អតិវេលំ** សេចក្តីថា ប្រឡូកប្រឡំក្នុងត្រកូលទាំងឡាយហួសវេលា គឺអស់កាលច្រើន នៅក្នុងវិហារតិច ។ ការដែលកិលេសទាំងឡាយគប្បីឈមចុះក្នុងខាងក្នុង ឈ្មោះថា ប្រហោង ។

បទថា **សំកិលិដ្ឋំ** បានដល់ អាបត្តិមានប្រភេទផ្សេងៗ ព្រោះទុដ្ឋុល្លវាចា និងអាបត្តិក្នុងកាយសំសគ្គៈជាដើម ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងវិសុទ្ធិបញ្ចក គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បវារណាទាំង ៩ យ៉ាង គប្បីជ្រាបដោយបវារណាសុត្ត បទដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ដូច្នេះឯង ។

[៧១] វិនិច្ឆ័យក្នុងឆក្កៈពួក ៦ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **ឆ សាមីចិយោ** បានដល់ សាមីចិកម្ម ៦ ចំពោះក្នុងភិក្ខុ បាតិមោក្ខទាំងនេះ គឺ ភិក្ខុនោះមិនបានឈ្មោះថា សង្ឃឲ្យអព្ភានកម្មផង ទាំងពួកភិក្ខុ (ជាការកសង្ឃ) នោះ ឈ្មោះថា ត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់តិះដៀលបានផង សេចក្តីប្រតិបត្តិនេះ ជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ ១ និងពាក្យថា អ្នកដ៏មានអាយុ

ចូរទាមទារយករបស់ខ្លួនវិញចុះ ទ្រព្យរបស់អ្នកទាំងឡាយកុំបីវិនាសឡើយ ដូច្នេះ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ ១ និងព្រះតម្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ នេះបាត្ររបស់អ្នក អ្នកគប្បីប្រើប្រាស់ត្រាតែបែក ដូច្នេះ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ ១ និងព្រះតម្រាស់ថា ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះ មកបែកមួយអន្ទើដោយភិក្ខុទាំងឡាយការបែកនំ ឬសដូវនេះដូច្នេះ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ ១ និងព្រះតម្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសិក្សាគួរដឹងច្បាស់ គួរសាកសួរ គួរពិចារណា ដូច្នេះ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ ១ និងព្រះតម្រាស់ថា ដោយសំដៅថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះនឹងនាំយកទៅ ដូច្នេះ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ ១ ។

ពីរបទថា **ឆ ឆេឆនកា** បានដល់ អាបត្តិ ៥ ដែលពោលទុកក្នុងពួក ៥ និងសំពត់សម្រាប់ងូតទឹករបស់ភិក្ខុនី រួមជា ៦ ។

បទថា **ឆហាការេហិ** បានដល់ ភាពជាអ្នកមិនខ្មាស ការមិនដឹងភាពជាអ្នកសង្ស័យ ហើយនៅតែធ្វើ ភាពជាអ្នកសម្គាល់ថា គួរ ក្នុងវត្ថុដែលមិនគួរ ភាពជាអ្នកមានការសម្គាល់ថា មិនគួរ ក្នុងរបស់ដែលគួរ ការមិនមានស្មារតី ។ ក្នុងអាការ ៦ នោះ កាលត្រូវអាបត្តិព្រោះត្រៃចីវរ និងសត្តាហកាលិកកន្លង ១ រាត្រី ៦ រាត្រី និង ៧ ថ្ងៃជាដើម ឈ្មោះថា ត្រូវព្រោះមិនមានស្មារតី ។ ពាក្យដ៏សេស មានន័យដូចពោលហើយនោះឯង ។

បទទាំងឡាយថា **ឆ អានិសំសា វិនយធរេ** បានដល់ អានិសង្ស ៥ ដែលពោលហើយ ក្នុងពួក ៥ រួមជា ៦ និងអានិសង្សនេះ គឺឧបោសថ ជា

កិច្ចរបស់ព្រះវិន័យធរនោះ ។

ពីរបទថា **ឧ បរមានិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុត្រូវទុកអតិរេកចីវរបានតែត្រឹម ១០ ថ្ងៃ ១ ភិក្ខុនោះត្រូវទុកចីវរនោះយ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមមួយខែ ១ ភិក្ខុនោះគប្បីត្រេកអរចំពោះចីវរនោះ តែត្រឹមអន្តរវាសក និងឧត្តរាសង្គ ១ ភិក្ខុគប្បីចូលទៅឈរស្ងៀមចំពោះមុខប្រាំមួយលើកយ៉ាងច្រើន ១ មួយទៀត ភិក្ខុឲ្យធ្វើសន្ថតថ្មី គប្បីប្រើប្រាស់ឲ្យអស់ ៦ ឆ្នាំ ១ ព្រោះដូច្នោះ សន្ថតថ្មីដែលភិក្ខុទ្រទ្រង់ទុកដោយកាល មាន ៦ ឆ្នាំយ៉ាងយូរ (រោមចៀមទាំងនោះ) ដែលភិក្ខុគប្បីនាំយកទៅដោយដៃខ្លួនឯង កាន់ចម្ងាយផ្លូវយ៉ាងឆ្ងាយត្រឹម ៣ យោជន៍ ១ អតិរេកបាត្រភិក្ខុទ្រទ្រង់ទុកបានត្រឹមកំណត់ ១០ ថ្ងៃ ១ ភិក្ខុទទួលភេសជ្ជៈទាំងនោះហើយ គួរទុកឆាន់បានយ៉ាងយូរត្រឹម ៧ ថ្ងៃ ១ ភិក្ខុនោះគប្បីនៅប្រាសចាកចីវរនោះយ៉ាងយូរត្រឹម ៦ រាត្រី ១ ភិក្ខុនីកាលត្រូវចាត់ចែងសំពត់ដណ្ដប់ដែលមានសាច់ក្រាស់ ត្រូវចាត់ចែងបានតែសំពត់ដែលមានតម្លៃ ១៦ កហាបណៈជាយ៉ាងច្រើន ១ ភិក្ខុនីកាលត្រូវចាត់ចែងសំពត់ដណ្ដប់ដែលមានសាច់ស្ដើង ត្រូវចាត់ចែងបានតែសំពត់ដែលមានតម្លៃ ១០ កហាបណៈជាយ៉ាងច្រើន ១ កាលភិក្ខុនី ធ្វើការជម្រះដោយទឹក ត្រូវធ្វើការជម្រះបានត្រឹម ២ ថ្នាំងម្រាមដៃពីរជាកំណត់ ១ ឈើស្នួនយ៉ាងវែងត្រឹម ៨ ធ្នាប់ ១ ទ្រនាប់គ្រែយ៉ាងខ្ពស់ត្រឹម ៨ ធ្នាប់ ១ រួមជាយ៉ាងក្រៃលែង ១៤ នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ក្នុងក្រៃលែង ១៤ នោះ ៦ ប្រការ ប្រការដំបូងជា ៦ ពួក ១ ពួក

តអំពីនោះ គប្បីចាត់ពួក ៦ ដទៃទៀត ដោយន័យជាដើម គឺទាញចេញជាពួក ១ ដែលនៅសល់ចាត់ចូលជាពួក ១ ។

ពីរបទថា **ឆ អាបត្តិយោ** បានដល់ ពួកប្រាំមួយ ៣ ពួកដែលពោលហើយក្នុងអន្តរបេយ្យាល ។

ពីរបទថា **ឆ កម្មានិ** បានដល់ តជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម រួមជា ៤ មួយអន្ទើដោយកម្ម ២ ដែលពោលព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ និងព្រោះមិនសម្តែងអាបត្តិ ១ កម្មព្រោះមិនព្រមលះបង់ទិដ្ឋិលាមក ១ (រួមជា ៦ ដូច្នេះ) ។

បទថា **ឆ ឆបាតេ** បានដល់ (អនុប្បញ្ញត្តិ ៦) ព្រោះងូតទឹកមិនទាន់ដល់កន្លះខែ ។ ពួកប្រាំមួយ ២ ពួក ពោលដោយចីវរ ដែលធ្វើវិកប្បជាដើម បានអធិប្បាយទុកហើយក្នុងកឋិនក្ខន្ធកៈ ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

[៧៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងពួក ៧ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **សត្ត សាមីចិយោ** សេចក្តីថា គប្បីជ្រាបសាមីចិកម្ម ៧ ព្រោះបន្ថែមពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ ឈ្មោះថា ភិក្ខុនីសង្ឃមិនឲ្យអព្ភានកម្មផង ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឈ្មោះថា ត្រូវព្រះមានព្រះភាគតិះដៀលផង នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងរឿងនោះ នេះចូលក្នុងសាមីចិកម្ម ៦ ដែលពោលមកហើយខាងដើម ។

ច្រើនបទថា **សត្ត អធម្មិកា បដិញ្ញាតករណា** បានដល់ ធ្វើតាមបដិញ្ញាដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលទ្រង់សម្តែងហើយក្នុងសមថ-

ក្ខន្ធកៈយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ សង្ឃក្តី ភិក្ខុច្រើនរូបក្តី បុគ្គលមួយរូបក្តី ចោទភិក្ខុនោះថា លោកមានអាយុត្រូវអាបត្តិបារាជិកហើយ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នែអាវុសោ ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេតើ សង្ឃក៏ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើ (វុដ្ឋានវិធី) ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ការធ្វើតាមប្តេជ្ញាយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ សូម្បីធ្វើតាមប្តេជ្ញាដែលជាធម៌ ក៏ទ្រង់បានសម្តែងហើយក្នុងសមថក្ខន្ធកៈនោះឯង ។

បទទាំងឡាយថា **សត្តន្នំ អនាបត្តិ សត្តាហករណីយេន គន្តុំ** នេះ បានពោលហើយក្នុងវស្សូបនាយិកក្ខន្ធកៈ ។

ពីរបទថា **សត្តានិសំសា វិនយធរេ** សេចក្តីថា អានិសង្ស ៥ ដែលពោលហើយ ក្នុងពួក ៥ និងអានិសង្ស ២ នេះ គឺឧបោសថ បវារណា ជាកិច្ចរបស់ព្រះវិន័យធរនោះ ទើបរួមជា ៧ ។

ពីរបទថា **សត្ត បរមានិ** បានដល់ យ៉ាងក្រៃលែងដែលពោលហើយក្នុងពួក ៦ នោះឯង គប្បីចាត់ដោយអំណាចពួក ៧ ។

ពួក ៧ ពីរពួក មានពោលដោយចីវរដែលធ្វើហើយជាដើម បានសម្តែងហើយ ក្នុងកឋិនក្ខន្ធកៈ ។ ពួកទាំងនេះ គឺអាបត្តិដែលត្រូវឃើញ មិនមានដល់ភិក្ខុ អាបត្តិដែលត្រូវឃើញមានដល់ភិក្ខុ អាបត្តិដែលត្រូវសម្តែងមានដល់ភិក្ខុ ជាពួក ៧ បីពួក ។ អធម្មិក ២ ពួក ធម្មិក ១ ពួក ទាំង ៣ ពួកនោះ បានសម្តែងក្នុងចម្បេយ្យក្ខន្ធកៈ ។

[៧៧] បទថា **អសទ្ធម្មា** បានដល់ ធម៌របស់អសប្បុរស ឬធម៌ដែលមិនស្ងប់ អធិប្បាយថា ធម៌មិនស្អាត គឺអាក្រក់លាមក ។

បទថា **សទ្ធម្មា** បានដល់ ធម៌របស់សប្បុរស គឺរបស់ព្រះអរិយៈមានព្រះសម្ពុទ្ធជាដើម ឬធម៌ដែលស្ងប់ អធិប្បាយថា ធម៌ស្អាត គឺឧត្តមប្រណីត ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះឯង ។

[៧៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងពួក ៨ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **អដ្ឋានិសំសេ** បានដល់ អានិសង្ស ៨ ដែលត្រាស់ទុកក្នុងកោសម្ពិកក្ខន្ធកៈយ៉ាងនេះ គឺយើងទាំងឡាយនឹងមិនធ្វើឧបោសថជាមួយពួកភិក្ខុនេះ នឹងវៀរភិក្ខុនេះចេញ ធ្វើឧបោសថ យើងមុខជាមិនបវារណាជាមួយភិក្ខុនេះ នឹងមិនធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយភិក្ខុនេះ នឹងមិនអង្គុយលើអាសនៈជាមួយភិក្ខុនេះ នឹងមិនអង្គុយក្នុងទីហុតបបរជាមួយភិក្ខុនេះ នឹងមិនអង្គុយក្នុងរោងឆាន់ជាមួយភិក្ខុនេះ នឹងមិននៅក្នុងទីប្រក់បាំងតែមួយជាមួយភិក្ខុនេះ នឹងមិនធ្វើអភិវាទនកម្ម (ថ្វាយបង្គំ) បច្ចុដ្ឋានកម្ម (ក្រោកទទួល) អញ្ជលីកម្ម (សំពះ) សាមីចិកម្ម (កោតក្រែង) តាមលំដាប់បុគ្គលចាស់ជាមួយភិក្ខុនេះ វៀរភិក្ខុនេះចេញ ទើបធ្វើអភិវាទនកម្ម ... សូម្បីអដ្ឋកៈពួកទី ២ ក៏ន័យនេះឯង ។

ពិតហើយ សូម្បីអដ្ឋកៈទី ២ នោះ ក៏ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ទុកក្នុងកោសម្ពិកក្ខន្ធកៈយ៉ាងនេះដូចគ្នា ។

ពីរបទថា **អដ្ឋ យាវតតិយកា** បានដល់ សង្ឃាទិសេសដែលជា

យាវតតិយកៈ ៤ ក្នុងសង្ឃាទិសេស ១៣ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃាទិសេស ដែលជាយាវតតិយកៈ ៤ ដែលមិនទូទៅដល់ពួកភិក្ខុ ក្នុងសង្ឃាទិសេស ១៧ របស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ទើបរួមជាយាវតតិយកៈ ៨ ។

ត្រើនបទថា **អដ្ឋហាការេហិ កុលានិ ទូសេតិ** សេចក្តីថា រមែងប្រទូស្តត្រកូលដោយអាការ ៨ នេះ គឺដោយផ្កាខ្លះ ផ្លែឈើខ្លះ លម្អិតសម្រាប់ងូតខ្លះ ដីស្អិតខ្លះ ឈើស្ទន់ខ្លះ ឫស្សីខ្លះ ធ្វើវេជ្ជកម្មខ្លះ ទទួលធ្វើទូតខ្លះ ។

មាតិកា ៨ (ដើម្បីកើតឡើងនៃចីវរ) ពោលហើយក្នុងចីវរក្ខន្ធក-មាតិកា ៨ ប្រការក្រោយ (ដើម្បីដោះកឋិន) បានពោលហើយក្នុងកឋិន-ក្ខន្ធកៈ ។ ពីរបទថា **អដ្ឋហិ អសទ្ធម្មេហិ** សេចក្តីថា ដោយលាភ មិនមានលាភ ដោយយស មិនមានយស ដោយសក្ការៈ មិនមានសក្ការៈ ដោយភាពជាអ្នកប្រាថ្នាលាមក ដោយភាពជាអ្នកមានបាបមិត្ត ។

ឈ្មោះថា លោកធម៌ ៨ គឺត្រេកអរក្នុងលាភ មិនត្រេកអរក្នុងការមិនមានលាភ ត្រេកអរក្នុងយស សរសើរ សុខ មិនត្រេកអរក្នុងអយស និន្ទា ទុក្ខ ។

ពីរបទថា **អដ្ឋង្គិកោ មុសាវាទោ** បានដល់ មុសាវាទដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ គឺអង្គ ៧ ដែលមកក្នុងបាលីជាមួយអង្គនេះ គឺបិទបាំងនូវសេចក្តីសម្គាល់ ទើបជាមុសាវាទប្រកបដោយអង្គ ៨ ។

ពីរបទថា **អដ្ឋ ឧបោសថង្គានិ** បានដល់ អង្គ ៨ ដែលព្រះមានព្រះភាគ

ត្រាស់ទុកយ៉ាងនេះថា មិនគប្បីសម្លាប់សត្វ មិនគប្បីកាន់យករបស់ដែលគេមិនបានឲ្យ មិនគប្បីពោលពាក្យកុហក មិនគប្បីផឹកទឹកស្រវឹង គប្បីវៀរចាកការប្រព្រឹត្តមិនប្រសើរ គឺមេថុនធម្ម មិនគប្បីបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលអស់រាត្រី មិនគប្បីទ្រទ្រង់ផ្កាកម្រង មិនគប្បីលាបគ្រឿងក្រអូប គប្បីដេកផ្ទាល់គ្រែ ឬលើកម្រាលដែលសមគួរ បណ្ឌិតទាំងឡាយពោលឧបោសថមានអង្គ ៨ នេះឯង ដែលព្រះពុទ្ធអ្នកដល់នូវទីបំផុតនៃទុក្ខទ្រង់ប្រកាសហើយ ។

ពីរបទថា **អដ្ឋ ធុតង្គានិ** បានដល់ អង្គ ៨ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ដោយន័យជាដើមថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកស្តាប់បានដោយខ្លួនឯង ១ ញុំាងអ្នកដទៃឲ្យស្តាប់បាន ១ ។ តិត្ថិយវត្ត ទ្រង់បានសម្តែងហើយក្នុងមហាខន្ធកៈ ។ ខាទនីយភោជនីយ ដែលមិនជារបស់សល់ និងជារបស់សល់ ទ្រង់បានសម្តែងហើយក្នុងបវារណាសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **អដ្ឋន្នំ បច្ចុដ្ឋានតព្វំ** សេចក្តីថា ក្នុងរោងឆាន់ គប្បីក្រោកឡើងទទួលភិក្ខុនីចាស់ទាំងឡាយ សូម្បីអាសនៈក៏គប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុនីនោះពិត ។

បទថា **ឧបាសិកា** បានដល់ នាងវិសាខា ។

ពីរបទថា **អដ្ឋានិសំសា វិនយធរេ** សេចក្តីថា គប្បីជ្រាបអានិសង្ស ៨ ព្រោះបន្ថែមអានិសង្ស ៣ នេះ គឺឧបោសថ បវារណា សង្ឃកម្ម ជាកិច្ចរបស់ព្រះវិន័យធរនោះ ចូលក្នុងអានិសង្ស ៥ ដែលពោលហើយក្នុងពួក ៥ ។

ពីរបទថា **អដ្ឋ បរមានិ** បានដល់ គប្បីជ្រាបក្រៃលែងទាំងឡាយ

ដែលពោលហើយ ក្នុងកាលមុននោះឯង តែចាត់ដោយអំណាចពួក ៨ ។

ច្រើនបទថា **អដ្ឋសុ ធម្មេសុ សម្មាវត្តិតព្វំ** បានដល់ ក្នុងធម៌ ៨ ដែលទ្រង់សម្ដែងក្នុងសមថកក្ខន្ធកៈ ដោយន័យ មានពាក្យថា មិនគប្បីឃាត់ឧបោសថដល់បកតត្តភិក្ខុ មិនគប្បីឃាត់បវារណាដល់បកតត្តភិក្ខុជាដើម ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង មានន័យងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

[៨១] គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងនវកពួក ៩ ដូច្នេះ ពីរបទថា **នវ អាឃាតវត្ថូនិ** បានដល់ អាឃាតវត្ថុ ៩ មានចងអាឃាតថា បុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តមិនជាប្រយោជន៍ដល់អញជាដើម ។

ពីបទវថា **នវ អាឃាតប្បដិវិនយា** បានដល់ ឧបាយកម្ចាត់អាឃាត ៩ មានពាក្យថា បុគ្គលកម្ចាត់បង់នូវគំនុំ ដោយគិតថា ជនឯណោះ បានប្រព្រឹត្តធ្វើនូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញហើយ អាត្មាអញគប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនោះអំពីណា ដូច្នេះជាដើម ។

ពីរបទថា **នវ វិនីតវត្ថូនិ** បានដល់ ការលះបង់ ការវៀរ ការកម្ចាត់បង់ នូវអាឃាត ៩ ដោយអរិយមគ្គ ។

បទទាំងឡាយថា **នវហិ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ** បានដល់ ការបែកនៃសង្ឃ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សេចក្ដីប្រេះធានៃសង្ឃ និងសង្ឃភេទ រមែងមានដល់ភិក្ខុ ៩ រូបក៏មាន ដល់ភិក្ខុច្រើនជាង ៩ រូបទៅក៏មាន ដូច្នេះ ។ ពីរបទថា **នវ បរមានិ** បានដល់ គប្បីជ្រាបក្រៃលែងដែលពោលហើយខាងដើមនោះឯង តែចាត់ដោយអំណាចពួក ៩ ។

ធម៌ ឈ្មោះថា មានតណ្ហាជាមូល បានដល់ ការអាស្រ័យតណ្ហា ទើបមានការស្វែងរក អាស្រ័យការស្វែងរក ទើបកើតលាភ អាស្រ័យលាភ ទើបកើតសេចក្តីត្រិះរិះ អាស្រ័យសេចក្តីត្រិះរិះ ទើបកើតសេចក្តីប្រាថ្នាសេចក្តីត្រេកអរ អាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នាសេចក្តីត្រេកអរ ទើបកើតសេចក្តីជឿស៊ប់ អាស្រ័យសេចក្តីជឿស៊ប់ ទើបកើតការហួងហែងទុក អាស្រ័យសេចក្តីហួងហែងទុក ទើបកើតសេចក្តីកំណាញ់ អាស្រ័យសេចក្តីកំណាញ់ ទើបកើតការរក្សាទុក អាស្រ័យការរក្សាទុកជាហេតុ ទើបកើតអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកជាច្រើន គឺការកាន់ដំបង ការកាន់គ្រឿងសស្ត្រាវុធ ឈ្លោះទាស់ទែង ជេរគ្នាថា អា មឹង ឯង ហឹង ការនិយាយញុះញង់ និងការពោលកុហកក៏កើតឡើង ។

បទថា **ឍវិធមានា** បានដល់ មានះរបស់បុគ្គលដែលប្រសើរជាងថា អញជាមនុស្សប្រសើរជាងជាដើម ។

ពីរបទថា **ឍវ ចីវរានិ** សេចក្តីថា ចីវរដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ដោយន័យជាដើមថា ត្រៃចីវរ ឬថា សំពត់ងូតទឹកភ្លៀង ។

បទថា **ឍ វិកប្បេតព្វានិ** សេចក្តីថា ចាប់ពីកាលដែលភិក្ខុអធិដ្ឋានហើយ មិនគួរវិកប្ប ។

បទទាំងឡាយថា **ឍវ អធម្មិកានិ ទានានិ** សេចក្តីថា លោកដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះថា បង្អោនលាភដែលគេនាំមកដើម្បីសង្ឃ ទៅដើម្បីសង្ឃដទៃក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ដើម្បីបុគ្គលក្តី ។ បង្អោនលាភដែលគេនាំមកដើម្បីចេតិយ ទៅដើម្បីចេតិយក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី ដើម្បីបុគ្គលក្តី បង្អោន

លាភដែលគេនាំមកដើម្បីបុគ្គល ទៅដើម្បីបុគ្គលក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ។ ប្រែីនបទថា **ឆវបដិគ្គហា បរិភោគា** បានដល់ ទទួល និងបរិភោគទានទាំងនោះឯង ។

ប្រែីនបទថា **តីណិ ធម្មិកានិ ទានានិ** បានដល់ ទាន ៣ គឺឲ្យវត្ថុដែលគេថ្វាយសង្ឃដល់សង្ឃប៉ុណ្ណោះ ឲ្យវត្ថុដែលគេថ្វាយចេតិយដល់ចេតិយប៉ុណ្ណោះ ឲ្យរបស់ដែលគេថ្វាយបុគ្គល ដល់បុគ្គលប៉ុណ្ណោះ ។ សូម្បីទទួល និងបរិភោគ ក៏គឺទទួល និងបរិភោគទាន ៣ នោះឯង ។

ប្រែីនបទថា **ឆវ អធម្មិកា សញ្ញត្តិយោ** បានដល់ តិកៈ ៣ ដែលទ្រង់សម្តែងហើយក្នុងសមថក្ខន្ធកៈយ៉ាងនេះ គឺបុគ្គលជាអធម្មវាទី គណៈជាអធម្មវាទី សង្ឃជាអធម្មវាទី ។ សូម្បីបញ្ញត្តដែលប្រកបដោយធម៌ ក៏ទ្រង់សម្តែងហើយក្នុងសមថក្ខន្ធកៈនោះឯង ដោយន័យជាដើមថា បុគ្គលជាធម្មវាទី ដូច្នេះ ។ នវកៈ ២ ពួក ក្នុងកម្មដែលមិនប្រកបដោយធម៌ ព្រះមានព្រះភាគបានត្រាស់ទុកហើយ ដោយអំណាចនៃបាចិត្តិយៈ ក្នុងនិទ្ទេសនៃសិក្ខាបទទី ១ នៃឱវាទវគ្គ ។

នវកៈ ២ ពួកក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកហើយ ដោយអំណាចនៃទុក្កដ ក្នុងនិទ្ទេសនៃសិក្ខាបទទី ១ នៃឱវាទវគ្គនោះដូចគ្នា ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង មានន័យងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

[៨៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងពួក ១០ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **ធស**

អាឃាតវត្ថូនិ បានដល់ អាឃាតវត្ថុ ៩ ដែលពោលហើយក្នុងពួក ៩ និង ប្រការមួយទៀតថា ឬអាឃាតរមែងកើតក្នុងអឋាន: គឺរបស់មិនគួរ ទើបរួមជា ១០ សូម្បីឧបាយកម្ចាត់អាឃាត គប្បីជ្រាបឧបាយ ៩ ដែលពោលហើយក្នុងពួក ៩ នោះ រួមជា ១០ ទាំងសេចក្តីនេះថា ឬអាឃាតកើតក្នុងអឋាន: ទើបកម្ចាត់អាឃាតចេញ ដោយពិចារណាថា អាត្មាអញ គប្បីបាននូវអំពើមិនជាប្រយោជន៍នោះ ក្នុងបុគ្គលនោះអំពីណា ។

ពីរបទថា **ទស វិនីតវត្ថូនិ** បានដល់ វិនីតវត្ថុ ១០ ពោល គឺវៀរចាកអាឃាតវត្ថុ ១០ ។ ពីរបទថា **ទសវត្ថុកា មិច្ឆាទិដ្ឋិ** បានដល់ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចនៃវត្ថុថា ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយមិនមានផលជាដើម ។

សម្មាទិដ្ឋិ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចវត្ថុថា ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយមានផលជាដើម ។

ឯអន្តគាហិកទិដ្ឋិ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចនៃការឃើញថា លោកទៀងជាដើម ។

មិច្ឆត្ត ១០ មានមិច្ឆាទិដ្ឋិជាដើម មានមិច្ឆាវិមុត្តិជាបរិយោសាន ។ ទិដ្ឋិដែលផ្ទុយជាសម្មត្ត ។

ការចាប់ស្វាក ទ្រង់សម្តែងហើយ ក្នុងសមថក្ខន្ធក: ។

[៨៥] បទទាំងឡាយថា **ទសហាង្គេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ ឧព្វាហិកាយ សម្មន្និតព្វោ** បានដល់ ដោយអង្គ ១០ ដែលត្រាស់ទុកនៅក្នុងសមថក្ខន្ធក: ដោយន័យ មានពាក្យថា ជាអ្នកមានសីលជាដើម ។

ទោស ១០ ប្រការ ក្នុងការចូលកាន់ខាងក្នុងព្រះរាជវាំង ទ្រង់បានសម្តែងហើយក្នុងរាជសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **ទស ទានវត្ថូនិ** បានដល់ បាយ ទឹក សំពត់ យាន ផ្កា កម្រង គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទីដេក ទីអន្លយ ប្រទីប ។

ពីរបទថា **ទស រតនានិ** បានដល់ កែវ ១០ ប្រការ មានមុក្តា មណី ពិទូរ្យជាដើម ។

ពីរបទថា **ទស បំសុកូលានិ** សេចក្តីថា ឧបសម្បន្នគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយក្នុងចីវរទាំងនេះ គឺសំពត់ដែលធ្លាក់ត្រង់ប៉ាឆា សំពត់ដែលធ្លាក់ត្រង់វានផ្សារ សំពត់ដែលកណ្តុរកាត់ សំពត់ដែលកណ្ឌៀរកោរ សំពត់ដែលត្រូវភ្លើងឆេះ សំពត់ដែលគោទំពា សំពត់ដែលពពែទំពា សំពត់រុំជំបូក សំពត់ដែលគេបោលក្នុងទីអភិសេក សំពត់ដែលគេនាំទៅកាន់ព្រៃខ្មោច ហើយនាំត្រឡប់មក ។

ក្នុងអដ្ឋកថាកុរុន្ទីពោលថា ចីវរសាធារណៈ ១០ នោះ បានដល់ ចីវរ ១០ ប្រភេទ ដោយអំណាចចីវរដែលព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យពោលថា ធព្វ-គ្គិយភិក្ខុមែងទ្រទ្រង់ចីវរទាំងឡាយ មានចីវរខៀវសុទ្ធជាដើម ។

តែក្នុងមហាអដ្ឋកថាពោលថា បានដល់ ចីវរ ១០ ប្រភេទបន្ថែមសំពត់ងូតទឹក ឬសំពត់រុំដោះ (នៃភិក្ខុនី) ចូលក្នុងចីវរដែលគួរ ៩ ប្រភេទ ។

បុគ្គលដែលមិនគួរថ្វាយបង្គំ បានសម្តែងហើយ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ អក្កោសវត្ថុ បានសម្តែងហើយ ក្នុងឱមសវាទសិក្ខាបទ ។

អាការ ១០ បានសម្តែងហើយ ក្នុងបេសុញ្ញសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **ទស សេនាសនានិ** បានដល់ គ្រែ តាំង ពូក ខ្នើយ គ្រឿងកម្រាលផែនដី កន្ទេលសម្រាប់ក្រាលពីលើ កម្រាលស្បែកសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ និសីទនៈ កម្រាលធ្វើដោយស្មៅ កម្រាលធ្វើដោយស្លឹកឈើ ។

ច្រើនបទថា **ទស វរានិ យាចីសុ** សេចក្តីថា នាងវិសាខាបានសូមពរ ៨ ប្រការ ព្រះបាទសុទ្ធោទនៈទ្រង់បានសូមពរ ១ ពេទ្យជីវកបានសូមពរ ១ ។

អានិសង្សនៃយាគូ និងអកប្បិយមំសៈ ទ្រង់បានសម្តែងហើយ ក្នុងភេសជ្ជក្ខន្ធកៈ ។

បទដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះឯង ។

[៨៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងពួក ១១ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **ឯកាទស** បានដល់ បុគ្គល ១១ ពួក មានខ្ទើយជាដើម ។

ពីរបទថា **ឯកាទស បាទុកា** បានដល់ ទ្រនាប់ជើង ១០ យ៉ាង ជាវិការនៃរតនៈ មួយអន្ទើនឹងទ្រនាប់ជើងឈើ ១ (រួមជា ១១) ទ្រនាប់ជើងធ្វើដោយស្មៅសាមញ្ញ ស្មៅយាប្ចង និងស្មៅជំណោកទន្សាយជាដើម សង្គ្រោះចូលក្នុងពួកទ្រនាប់ជើងឈើដូចគ្នា ។

ពីរបទថា **ឯកាទស បត្តា** បានដល់ បាត្រដែលធ្វើដោយរតនៈ ១០ ប្រភេទ រួមទាំងបាត្រដែលធ្វើដោយទង់ដែង ឬធ្វើដោយឈើ (ជា ១១) ។

ពីរបទថា **ឯកាទស ចីវរានិ** បានដល់ ចីវរខៀវសុទ្ធជាដើម ។

ពីរបទថា **ឯកាទស យាវតតិយកា** បានដល់ ឧក្ខិត្តានុវត្តិកា ១

សង្ឃាទិសេសនៃភិក្ខុនី ៨ អវិជ្ជសិក្ខាបទ ១ ចណ្ឌកាលីសិក្ខាបទ (សោកាវាសសិក្ខាបទ) ១ ។

អន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនីសួចក្រម្មវាចាគប្បីសួរ មានពាក្យថា **នសិ អនិមិត្តា** ជាដើម ឈ្មោះថា អន្តរាយិកធម៌ ១១ ។

ច្រើនបទថា **ឯកាទស ចីវរានិ អធិដ្ឋាតព្វានិ** បានដល់ ត្រៃចីវរ សំពត់ងូតទឹកភ្លៀង សំពត់និសីទនៈ សំពត់គ្របកម សំពត់ជូតមុខ បរិក្ខារ-ចោឡ (សំពត់បរិក្ខារ) សំពត់ងូតទឹក សំពត់ចងដោះ ។

បទថា **ន វិកប្បេតព្វានិ** សេចក្ដីថា ចីវរ ១១ ប្រភេទនោះឯង ចាប់អំពីកាលដែលអធិដ្ឋានហើយ មិនគួរវិកប្ប ។

ក្អំ និងក្រវិលក្អំ មាន ១១ យ៉ាង រួមទាំងដែលស្រោក់ដោយអំបោះ ។ ទាំងអស់នោះ បានសម្ដែងហើយ ក្នុងខុទ្ទកវត្ថុក្ខន្ធកៈ ។

បឋវី បានសម្ដែងហើយ ក្នុងបឋវីសិក្ខាបទ ។

រម្ងាប់និស្ស័យចាកឧបជ្ឈាយ៍ ៥ ចាកអាចារ្យ ៦ រួមជា ១១ យ៉ាងនេះ បុគ្គលមិនគួរថ្វាយបង្គំ រួមទាំងបុគ្គលដែលអាក្រាតកាយ ទើបជា ១១ បុគ្គលមិនគួរថ្វាយបង្គំទាំងអស់នោះ បានសម្ដែងហើយ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ។

ក្រែលែង ១១ យ៉ាង គប្បីជ្រាបក្នុងក្រែលែង ១៤ ដែលពោលហើយខាងដើម តែចាត់ដោយអំណាចពួក ១១ ។

ពីរបទថា **ឯកាទស វរានិ** បានដល់ ពរ ១០ ប្រការ ដែលពោលហើយខាងដើម និងពរដែលព្រះនាងមហាបជាបតីទូលសូម (រួមជា ១១)។

សីមាវិបត្តិមាន ១១ យ៉ាង ដែលមកក្នុងកម្មវគ្គ ដោយន័យ មានពាក្យថា សន្ទតសីមាតូចពេកជាដើម ។

ដែលឈ្មោះថា ទោស ១១ ប្រការ ក្នុងបុគ្គលដែលជេរប្រទេច ដែលតិះដៀល គប្បីជ្រាបដោយព្រះបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុតិះដៀលព្រះអរិយៈ ជេរប្រទេសពួកភិក្ខុជាសព្រហ្មចារីហើយ មិនគប្បីដល់នូវសេចក្តីវិនាសទាំង ១១ យ៉ាង ណាមួយនោះ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ច័យឡើយ ។ សេចក្តីវិនាសទាំង ១១ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ គឺភិក្ខុមិនសម្រេចគុណដែលមិនទាន់សម្រេច ១ វិនាសចាកគុណដែលបានសម្រេចហើយ ១ សទ្ធម្មនៃភិក្ខុនោះមិនផូរផង់ ១ ភិក្ខុនោះ រមែងជាអ្នកមានការមើលងាយក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ នឿយណាយប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ១ ត្រូវអាបត្តិដែលសៅហ្មងឯណាមួយ លាសិក្ខាវិលមកជាបុគ្គលថោកទាប ១ ត្រូវជំងឺតម្កាត់ គឺរោគយ៉ាងធ្ងន់ ១ ដល់នូវភាពជាបុគ្គលឆ្កួត ១ រមែងវង្វេងជិតធ្វើមរណកាល ១ ខាងមុខអំពីស្លាប់ ព្រោះកាយបែកធ្លាយ រមែងចូលដល់អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ១ ។ ឯព្រះពុទ្ធវចនៈ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បំណងថា សទ្ធម្មក្នុងបទថា **សទ្ធម្មស្ស** នេះ ។

បទថា **អាសេវិតាយ** បានដល់ សេពមកតាំងពីដំបូង ។ បទថា **ភាវិតាយ** បានដល់ ឲ្យសម្រេច ឬឲ្យចម្រើន ។ បទថា **ពហុលីកតាយ** បានដល់ ធ្វើរឿយៗ ។ បទថា **យានីកតាយ** បានដល់ ធ្វើឲ្យដូចជាយានដែលទឹមទុកល្អហើយ ។

បទថា **វត្ថុកតាយ** បានដល់ ធ្វើឲ្យជាគុណជាតិតាំងមាំ ដោយប្រការដែលនឹងតាំងមាំ ។ បទថា **អនុដ្ឋិតាយ** បានដល់ ប្រព្រឹត្តរឿយៗ អធិប្បាយថា អធិដ្ឋានជានិច្ច ។ បទថា **បរិចិតាយ** បានដល់ សន្សំដោយប្រពៃ គឺ សន្សំក្នុងទិសទាំងពួង គឺ សន្សំទូទៅ អធិប្បាយថា ឲ្យចម្រើនក្រៃលែងឡើង ៗ ។ បទថា **សុសមារទ្ធាយ** បានដល់ ប្រារព្ធល្អព្រម អធិប្បាយថា បង្អោនចូលទៅកាន់ភាពជាអ្នកជំនាញ ។

ពីរបទថា **ន បាបកំ សុបិនំ** សេចក្តីថា មិនយល់សប្តិឃើញចំពោះអ្វីដែលអាក្រក់ រមែងយល់សប្តិឃើញល្អដែលជាហេតុនៃការចម្រើន ។

ពីរបទថា **ទេវតា រក្ខន្តិ** សេចក្តីថា អារក្ខទេវតាទាំងឡាយ រមែងតាំងការរក្សាដ៏ប្រពៃតាមធម៌ ។

បទទាំងឡាយថា **តុវដំ ចិត្តំ សមាធិយតិ** បានដល់ ចិត្តរមែងតាំងមាំ (ជាសមាធិ) រហ័ស ។

ពីរបទថា **ឧត្តរឹ អប្បដិវិជ្ឈន្តោ** សេចក្តីថា កាលមិនធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត ដែលក្រៃលែងជាងមេត្តាឈាននេះទៅ ទោះជាសេក្ខបុគ្គល ឬបុថុជ្ជនក៏ដោយ សម័យធ្វើកាលកិរិយា រមែងជាអ្នកចូលដល់ព្រហ្មលោក ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ហើយ ដូច្នេះឯង ។

ឯកុត្តរិកៈ មានពួក ១១ ជាទីបំផុត ចប់

វិនយបិដក

បុច្ឆាវិសជ្ជនា អំពីឧបោសថកម្មជាដើម

[៩០] ឧបោសថកម្មមានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ បវារណាកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ តជ្ជនីយកម្ម ។បេ។ និយស្សកម្ម ។បេ។ បព្វាជនីយកម្ម ។បេ។ បដិសារណីយកម្ម ។បេ។ ឧក្ខេបនីយកម្ម ។បេ។ បរិវាសទាន (ការឲ្យបរិវាស) ។បេ។ មូលាយបដិកស្សនា ។បេ។ មានត្តទាន ។បេ។ អព្ភាន ។បេ។ ឧបសម្បទាកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ ការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ ការរម្ងាប់និយស្សកម្ម ។បេ។ ការរម្ងាប់បព្វាជនីយកម្ម ។បេ។ ការរម្ងាប់បដិសារណីយកម្ម ។បេ។ ការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ សតិវិន័យ មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។បេ។ អមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ តស្សបាបិយសិកា ។បេ។ តិណវត្ថារកៈ ។បេ។ ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ។បេ។ ការសន្មតភិក្ខុឲ្យនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ។បេ។ ការសន្មតសន្ថត ។បេ។ ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកបោលរូបិយៈ ។បេ។ ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រគល់សាដក ។បេ។ ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ ។បេ។ ការសន្មតឈើប្រត់ ។បេ។ ការសន្មតសង្រែក ។បេ។ ការសន្មតឈើប្រត់និងសង្រែក មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។

[៩១] សួរថា ឧបោសថកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ ឆ្លើយថា ឧបោសថកម្ម មានសេចក្តីព្រមព្រៀងជាខាងដើម មានការធ្វើជាកណ្តាល មានការចោទជាទីបំផុត ។ បវារណាកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ បវារណាកម្ម មានសេចក្តីព្រមព្រៀងជាខាងដើម មានការធ្វើជាកណ្តាល មានការចប់ជាទីបំផុត ។ តជ្ជនីយកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ តជ្ជនីយកម្ម មានវត្ថុ និងបុគ្គលជាខាងដើម មានញត្តិជាកណ្តាល មានកម្មវាចាជាទីបំផុត ។ និយស្សកម្ម ។បេ។ បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ឧក្ខេបនីយកម្ម បរិវាសទាន មូលាយប្បដិកស្សនា មានត្តទាន អព្ភាន មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ អព្ភាន មានវត្ថុ និងបុគ្គលជាខាងដើម មានញត្តិជាកណ្តាល មានកម្មវាចាជាទីបំផុត ។ ឧបសម្បទាកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ ឧបសម្បទាកម្ម មានបុគ្គលជាខាងដើម មានញត្តិជាកណ្តាល មានកម្មវាចាជាទីបំផុត ។ ការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ ការរម្ងាប់តជ្ជនីយកម្ម មានការប្រព្រឹត្តវត្តដោយល្អជាខាងដើម មានញត្តិជាកណ្តាល មានកម្មវាចាជាទីបំផុត ។ ការរម្ងាប់និយស្សកម្ម ។បេ។ បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ឧក្ខេបនីយកម្ម មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ ការរម្ងាប់ឧក្ខេបនីយកម្ម មានការប្រព្រឹត្តវត្តដោយល្អជាខាងដើម មានញត្តិជាកណ្តាល មានកម្មវាចាជាទីបំផុត ។

សតិវិន័យ មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ សតិ-វិន័យមានវត្ថុ និងបុគ្គលជាខាងដើម មានញត្តិជាកណ្តាល មានកម្មវាចាជាទីបំផុត ។ អមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាប្រដៅភិក្ខុនី ការសន្មតភិក្ខុឲ្យនៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ការសន្មតសន្ថ័ត ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកបោលរូបិយ ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រគល់សាដក ការសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកប្រគល់បាត្រ ការសន្មតឈើច្រត់ ការសន្មតសង្រែក ការសន្មតឈើច្រត់ និងសង្រែក មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្តាល មានអ្វីជាទីបំផុត ។ ការសន្មតឈើច្រត់ និងសង្រែក មានវត្ថុ និងបុគ្គលជាខាងដើម មានញត្តិជាកណ្តាល មានកម្មវាចាជាទីបំផុត ។

អដ្ឋកថា

ឧបោសថានិបុច្ឆាវិសជ្ជនា

[៩១] វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យឆ្លើយ និងពាក្យសួរទាំងឡាយ មានពាក្យសួរថា អ្វីជាខាងដើមរបស់ឧបោសថកម្មជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **សាមគ្គី អាទិ** សេចក្តីថា កាយសាមគ្គីរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលគិតថា នឹងធ្វើឧបោសថ ហើយជម្រះសីមា នាំឆន្ទៈ និងបារិសុទ្ធិមកប្រជុំគ្នាជាខាងដើមរបស់ឧបោសថកម្ម ។

ពីរបទថា **កិរិយា មជ្ឈេ** សេចក្តីថា កិរិយាដែលធ្វើបុព្វកិច្ច សូធ្យបាតិមោក្ខ ជាកណ្តាលរបស់ឧបោសថកម្ម ។

ពីរបទថា **និដ្ឋានំ បរិយោសានំ** សេចក្តីថា ការចប់បាតិមោក្ខដូច្នេះថា ភិក្ខុទាំងអស់នោះឯង គប្បីជាអ្នកព្រមព្រៀង ត្រេកអររីករាយដោយល្អ ជាអ្នកមិនមានវិវាទ សិក្សាក្នុងបាតិមោក្ខនោះ ជាទីបំផុត (នៃឧបោសថកម្ម) ។

ច្រើនបទថា **បវារណាកម្មស្ស សាមគ្គី អាទិ** សេចក្តីថា កាយសាមគ្គីរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលគិតថា នឹងធ្វើបវារណា ហើយជម្រះសីមា នាំឆន្ទៈ និងបវារណាមកប្រជុំគ្នាជាខាងដើមរបស់បវារណាកម្ម ។

ពីរបទថា **កិរិយា មជ្ឈេ** សេចក្តីថា បវារណាញត្តិ និងបវារណាកថា ជាកណ្តាល (របស់បវារណាកម្ម) ។

ពាក្យរបស់ភិក្ខុសង្ឃនវកៈដែលពោលថា ខ្ញុំឃើញនឹងសម្តែង ជាទីបំផុត (របស់បវារណាកម្ម) ។

ភិក្ខុរមែងជាអ្នកគួរដល់កម្ម ដោយវត្ថុណា វត្ថុនោះ ឈ្មោះថា វត្ថុក្នុងកម្មទាំងឡាយ មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ។

បុគ្គលដែលបង្កវត្ថុនោះ ឈ្មោះថា បុគ្គល ។

ពីរបទថា **កម្មវាចា បរិយោសានំ** *សេចក្តីថា ពាក្យចុងក្រោយនៃកម្មវាចានោះៗ យ៉ាងនេះថា តជ្ជនីយកម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយប្រការយ៉ាងនេះ ជាទីបំផុតរបស់កម្មទាំងឡាយ មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ។*

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង រាក់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះឯង ។

ឧទោសថានិបុច្ឆាវិសជ្ជនា ចប់

វិនយបិដក

បករណៈសម្តែងអំពីអំណាចប្រយោជន៍

[៩២] ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ១០ យ៉ាង ។ គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ១ ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ដើម្បីរារាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក ១ ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ១ ។

[៩៣] អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា សប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍ណា សប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីនៅជាសុខស្រួល ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីនៅជាសុខ ស្រួលដល់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីរាំងអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីរាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីកម្ចាត់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍នោះឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម អំណាចប្រយោជន៍នោះឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ។

[៩៤] អំណាចប្រយោជន៍ណាដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថាសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស

អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីរារាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន អំណាចប្រយោជន៍ណាដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក អំណាចប្រយោជន៍ណាដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ។

[៩៥] អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស អំណាចប្រយោជន៍ណាដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ)

ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីរាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍ណា ដែលជាសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា ជាសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ។

[៩៦] អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ។បេ។ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែល

មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ។បេ។ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីរាំងនូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។បេ។ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងបរលោក ។បេ។ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ។បេ។ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញុំាងជនដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ។បេ។ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ។បេ។ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា ជាសេចក្ដីល្អដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា ជាសេចក្ដីសប្បាយដល់សង្ឃ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីសង្កត់សង្កិននូវបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនមានសេចក្ដីអៀនខ្មាស អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីនៅជាសុខស្រួលដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីរាំង នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ

អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវអាសវធម៌ទាំងឡាយក្នុងបរលោក អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីញ៉ាំងជនទាំងឡាយ ដែលជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង អំណាចប្រយោជន៍ណា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ អំណាចប្រយោជន៍នោះ ឈ្មោះថា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីតម្កល់នៅមាំនៃព្រះសទ្ធម្ម ។

[៩៧] ក្នុងបករណៈសម្តែងអំណាចប្រយោជន៍ (នេះ) បណ្ឌិតត្រូវដឹងថា មានអត្ថ ១ រយ ធម៌ ១ រយ និរុត្តិ ២ រយ និងញាណ ៤ រយ ។

បករណៈ អំពីអំណាចប្រយោជន៍ ចប់

មហាវគ្គ (ពួកធំ ៗ) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបករណៈ អំពីអំណាចប្រយោជន៍នោះដូច្នេះ

[៩៨] មុនដំបូងនិយាយអំពីបុច្ឆាក្នុងវារៈ ៨ យ៉ាង ១
តមកទៀត និយាយអំពីវិសជ្ជនាក្នុងវារៈ ៨ យ៉ាង ក្នុង
បច្ច័យទាំងឡាយ ១ និយាយអំពីវារៈ ១៦ របស់កិច្ច

ទាំងឡាយ ១ និយាយអំពីវារៈ ១៦ របស់កិក្ខុនីទាំង-
ឡាយ ១ និយាយអំពីប្រភេទជាចន្លោះនៃបេយ្យាល ១
និយាយអំពីការស្រង់សេចក្តីមួយៗ ឡើងទៅ ១ និយាយ
អំពីបវារណា ១ និយាយអំពីអំណាចប្រយោជន៍ ១
និយាយអំពីការរួបរួមសេចក្តីដែលជាពួកធំៗ ១ ។

អដ្ឋកថា

អត្ថវសេបករណវណ្ណនា

[៩២] វិនិច្ឆ័យក្នុងអត្ថវសេបករណ៍ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ក្នុងបទថា **ទស អត្ថវសេ** ជាដើម ពាក្យដែលគួរពោល បានពោលក្នុងវណ្ណនានៃបឋមបារាជិកហើយ ។

[៩៣] ក្នុងបទទាំងឡាយ មានបទថា **យំ សង្ឃសុដ្ឋុ តំ សង្ឃផាសុ** ជាដើម បទដើមៗ ជាអត្ថនៃបទក្រោយៗ ។

[៩៧] ដោយការធ្វើឲ្យបទ តាំងម្ដងមួយបទក្នុង ១០ បទ ប្រកប ២០ ដង រួមជា ១០០ បទនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកថា អត្ថ ១០០ ធម៌ ១០០ ជាដើម ។ គប្បីជ្រាបអត្ថ ១០០ ដោយអំណាចបទក្រោយៗ ក្នុង ១០០ បទនោះ ។ គប្បីជ្រាបធម៌ ១០០ ដោយអំណាចបទដើមៗ ។

ម្យ៉ាងទៀត សិក្ខាបទដែលព្រះតថាគត ទ្រង់សម្ដែងដោយអំណាចប្រយោជន៍ ១០ ណា ទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់សាវកទាំងឡាយ អំណាចប្រយោជន៍ ១០ ណា ដែលខ្ញុំពណ៌នាហើយ ក្នុងអដ្ឋកថានៃបឋមបារាជិកក្នុងខាងដើម ដោយន័យ មានពាក្យថា បណ្ដាអំណាចប្រយោជន៍ ១០ នោះ ការឃើញប្រពៃរបស់សង្ឃ គឺការព្រមទទួលពាក្យថា ល្អហើយ ដូចការព្រមទទួលពាក្យថា ល្អហើយទេវៈជាដើម ឈ្មោះថា សង្ឃសុដ្ឋុតា ។

ភិក្ខុណា រមែងទទួលពាក្យរបស់ព្រះតថាគត ការព្រមទទួលពាក្យនោះរបស់ភិក្ខុនោះ រមែងមានដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីសុខអស់កាលដ៏យូរ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះមានព្រះភាគ កាលទ្រង់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសេចក្ដី

នេះថា តថាគតនឹងបញ្ញត្តដើម្បីសង្ឃទទួលពាក្យរបស់តថាគតថា សាធុ ព្រះអង្គ និងសម្តែងទោសក្នុងការដែលមិនព្រមទទួល និងអានិសង្សក្នុងការដែលព្រមទទួល ទើបទីឯបញ្ញត្ត នឹងមិនមែនបញ្ញត្តសង្កត់សង្កិនដោយបង្ខិតបង្ខំ ដូច្នេះ ទើបត្រាស់ថា ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ។ គប្បីជ្រាបអត្ថ ព្រោះអំណាចប្រយោជន៍ទាំងនោះ មកហើយក្នុងគម្ពីរបរិវារទាំងនេះ ១០ ដង និងគប្បីជ្រាបធម៌ ១០០ ដោយអំណាចបទដែលបំភ្លឺអត្ថនោះ ។

គប្បីជ្រាបនិរុត្តិទាំង ២០០ នេះ គឺដោយអំណាចនិរុត្តិដែលបំភ្លឺអត្ថនិរុត្តិ ១០០ ដោយអំណាចនៃនិរុត្តិដែលជាតួធម្មតា ១០០ និរុត្តិ ។

គប្បីជ្រាបញាណ ៤០០ គឺ ១០០ ញាណ ក្នុង ១០០ អត្ថ ១០០ ញាណ ក្នុង ១០០ ធម៌ ២០០ ញាណ ក្នុង ២០០ និរុត្តិ ។

ពិតហើយ ពាក្យណាដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា អត្ថ ១០០ ធម៌ ១០០ និរុត្តិ ២០០ រួមជាញាណ ៤០០ មានក្នុងអំណាចប្រយោជន៍ដែលជាហេតុផ្តើមធ្វើពាក្យនេះ ទ្រង់អាស្រ័យអត្ថជាដើមនោះ ត្រាស់ហើយដូច្នេះឯង ។

ពណ៌នាអត្ថវេសេបករណ៍ ចប់

មហាវគ្គវណ្ណនា

ក្នុងអដ្ឋកថាវិន័យ ឈ្មោះសមន្តបាសាទិកា

ចប់ហើយ ដោយប្រការដូច្នេះ

វិនយបិដក

គាថាសង្គណិកៈ[១]

[៩៩] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះឧបាលិត្ថេរដ៏មានអាយុថា អ្នកធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង រួបប្រណម្យអញ្ជលីធ្វើហាក់ដូចជាមានបំណង (អ្វីមួយ) មកក្នុងទីនេះដើម្បីអ្វី ។ ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលព្រះអង្គបានបញ្ញត្តទុកក្នុងព្រះវិន័យទាំងពីរ តែងមកកាន់ឧទ្ទេសរាល់ៗថ្ងៃឧបោសថ សិក្ខាបទទាំងនោះ មានប៉ុន្មាន ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរណាខ្លះ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់តបថា អ្នកមានប្រាជ្ញាមោះមុតល្អហើយ អ្នកសួរដោយឧបាយ ព្រោះហេតុនោះ តថាគតនឹងប្រាប់អ្នក តាមទំនងដែលតថាគតជាអ្នកឈ្លាសវៃ ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្តទុកក្នុងវិន័យទាំងពីរ តែងមកកាន់ឧទ្ទេសរាល់ៗថ្ងៃឧបោសថ សិក្ខាបទនោះ មាន ៣៥០ សិក្ខាបទ តថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរទាំង ៧ ។

[១០០] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរទាំង ៧ នោះ តើនគរណាខ្លះ ។ សូមព្រះអង្គដោះស្រាយនូវប្រស្នានោះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ យើងខ្ញុំទាំងឡាយនឹងពិចារណា នូវគន្លងពាក្យរបស់ព្រះអង្គ ហើយប្រតិបត្តិតាម ការប្រតិបត្តិតាមនោះនឹងជាប្រយោជន៍ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ។ ឯសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលតថាគតបញ្ញត្ត (ក្នុងនគរទាំង ៧ នោះ) គឺនគរវេសាលី ១ រាជគ្រឹះ ១ សាវត្ថី ១ អាឡវី ១ កោសម្ពី ១ ដែនសក្កៈ ១ ដែនភគ្គៈ ១ ។

១- អដ្ឋកថាហៅថា បឋមគាថាសង្គណិកៈ (គាថាចូកចាស់ជាដំបូង) ។

[១០១] ព្រះឧបាលិត្ថេរក្រាបបង្គំទូលសួរថា សិក្ខាបទប៉ុន្មានដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី សិក្ខាបទប៉ុន្មានដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ សិក្ខាបទប៉ុន្មានដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី សិក្ខាបទប៉ុន្មានដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី សិក្ខាបទប៉ុន្មានដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី សិក្ខាបទប៉ុន្មានដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ សិក្ខាបទប៉ុន្មានដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងភគ្គជនបទ ខ្ញុំព្រះអង្គសួរនូវសេចក្ដីណា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសប្រាប់សេចក្ដីនោះដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ១០ ក្នុងនគរវេសាលី តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ២១ ក្នុងនគររាជគ្រឹះ តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទទាំងអស់ ២៩៤ ក្នុងនគរសាវត្ថី តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ៦ ក្នុងនគរអាឡវី តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ៨ ក្នុងនគរកោសម្ពី តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ៨ ក្នុងដែនសក្កៈ តថាគតបញ្ញត្តសិក្ខាបទ ៣ ក្នុងដែនភគ្គៈ ។ សិក្ខាបទទាំង-ឡាយណាដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី អ្នកចូរប្រុងស្ដាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្ដែងតទៅនេះ ។ មេថុនធម្មសិក្ខាបទ ១ មនុស្សវិគ្គហ-សិក្ខាបទ ១ ឧត្តរិមនុស្សធម្មសិក្ខាបទ ១ អតិរេកសិក្ខាបទ[១] ១ កាឡក-សិក្ខាបទ ១ ភូតគាមសិក្ខាបទ ១ បរម្បរភត្តសិក្ខាបទ ១ ទន្តបោណ-សិក្ខាបទ ១ អចេលកសិក្ខាបទ ១ ភិក្ខុនីសុអក្កោសកសិក្ខាបទ ១ ទាំង ១០ សិក្ខាបទនេះ តថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរវេសាលី ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណាដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ អ្នកចូរប្រុងស្ដាប់សិក្ខាបទទាំងនោះដូច

១- បឋមកឋិនសិក្ខាបទ ។

សម្តែងតទៅនេះ ។ អទិន្នាទានសិក្ខាបទ ១ (សញ្ចាចិកសិក្ខាបទ[១] ១) អនុទ្ធំសនសិក្ខាបទទាំងពីរ ភេទសិក្ខាបទទាំងពីរ អន្តរវាសក[២]សិក្ខាបទ ១ រូបិយសិក្ខាបទ ១ សុត្តវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ១ ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទ ១ បាចិ-តបិណ្ឌសិក្ខាបទ[៣] ១ គណភោជនសិក្ខាបទ ១ វិកាលភោជនសិក្ខាបទ ១ ចារិត្តសិក្ខាបទ ១ នហានសិក្ខាបទ ១ ឩនវិសតិសិក្ខាបទ ១ ចីវរទាន-សិក្ខាបទ[៤] ១ វោសាសន្តិសិក្ខាបទ[៥] ១ សិក្ខាបទទាំងនេះតថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគររាជគ្រឹះ គិរគ្គសិក្ខាបទ ១ ចារិកសិក្ខាបទ ១ ឆន្ទទានសិក្ខាបទ[៦] ១ (សិក្ខាបទទាំងនេះរួមពីលើមកត្រូវជា) ២១ សិក្ខាបទ តថាគតបញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនោះដែរ ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី អ្នកចូរប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះដូចសម្តែងតទៅនេះ។ បារាជិកសិក្ខាបទ ៤ សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ ១៦ អនិយតសិក្ខាបទ ២ និស្សគ្គិយ-សិក្ខាបទ ៣៤[៧] សិក្ខាបទ ១៥៦ ដែលតថាគតហៅថា ខុទ្ទកសិក្ខាបទ

១- ក្នុងទីនេះមានកំណត់ថា សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ២១ សិក្ខាបទ តែបានរាប់តាមបាលីទៅឃើញតែ ២០ សិក្ខាបទ លុះពិនិត្យមើលក្នុងមហាវិភង្គ ឃើញថា សញ្ចាចិកសិក្ខាបទនេះ ក៏ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះដែរ ។ ២- ចីវរប្បដិគ្គហណសិក្ខាបទ ។ ៣- បរិបា-ចនសិក្ខាបទ ។ ៤- ទិយ្យធម្មសិក្ខាបទ ។ ៥- កុលេសុនិមិត្តសិក្ខាបទ ។ ៦- បីសិក្ខាបទខាងចុងនេះ ជាសិក្ខាបទភិក្ខុនី ។ ៧- ឃើញក្នុងគម្ពីរឱរ៉ុប និងគម្ពីរភូមាថា ២៤ ។ ឃើញក្នុងគម្ពីរ (ស្វឹករឹត) ខ្វះថា ៣៤ ។ ពាក្យថា ៣៤ នេះគួរជាង ដ្បិតចំនួនសិក្ខាបទទាំងអស់ក្នុងមហាវិភង្គយើងបានជ្រើសរើសរួចហើយ ។ សេចក្តីពិតថា ក្នុងមហាវិភង្គនោះ មាននិស្សគ្គិយសិក្ខាបទចំនួន ៣៤ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។

គារយ្ហសិក្ខាបទ ១០ និងសេក្ខិយវត្ត ៧២ ។ រួមទាំងអស់ត្រូវជាសិក្ខាបទ ២៩៤ ដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ កុដិការសិក្ខាបទ ១ កោសេយ្យសិក្ខាបទ ១ បឋមសហសេយ្យសិក្ខាបទ ១ បឋវីខណនសិក្ខាបទ ១ ភូតគាមសិក្ខាបទ ១ សប្បាណកសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាបទទាំង ៦ នេះ តថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរអាឡវី ។ សិក្ខាបទណាដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងនគរកោសម្ពី ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ មហល្លកសិក្ខាបទ[១] ១ ទុព្វចជាតិកសិក្ខាបទ១ អញ្ញវាទកសិក្ខាបទ ១ មហល្លកសិក្ខាបទ[២] ១ សុរាបានសិក្ខាបទ ១ អនាទរិយសិក្ខាបទ ១ សហធម្មិកសិក្ខាបទ ១ សុរុសុរុការកសិក្ខាបទ ១ ជាគម្រប់ ៨ ។ សិក្ខាបទទាំងឡាយណាដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងដែនសក្កៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ ឯឡកលោមធោវាបនសិក្ខាបទ ១ បត្តសិក្ខាបទ[៣] ១ ឱវាទសិក្ខាបទ[៤] ១ ភេសជ្ជសិក្ខាបទ[៥] ១ សូចិឃរសិក្ខាបទ ១ អារញ្ញកសេនាសនសិក្ខាបទ ១ ទាំង ៦ សិក្ខាបទនេះតថាគតបញ្ញត្តក្នុងក្រុងកបិលពស្តុ ។ ឧទកសុទ្ធិយសិក្ខាបទ និងឱវាទុបសង្កមនសិក្ខាបទ ក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គក៏តថាគតបញ្ញត្ត (ក្នុងដែនសក្កៈដែរ) សិក្ខាបទទាំងឡាយណា ដែលតថាគតបញ្ញត្តក្នុងដែនភគ្គៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទ

១- ក្នុងតេរសកណ្ឌ (សង្ឃាទិសេស) ។ ២- ក្នុងបាចិត្តិយកណ្ឌ (ភូតគាមវគ្គ) ។ ៣- ឩនបញ្ចពន្ធនសិក្ខាបទ ។ ៤- ភិក្ខុនូបស្សយសិក្ខាបទ ។ ៥- មហានាមសិក្ខាបទ ។

ទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ ជោតិសមាទហនវិសិព្វនសិក្ខាបទ ១ សាមិសសិក្ខាបទ ១ សសិត្ថកសិក្ខាបទ ១ ។ បារាជិកសិក្ខាបទ ៤ សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទ ៧ និស្សគ្គិយសិក្ខាបទ ៨ ខុទ្ទកសិក្ខាបទ ៣២ បាដិទេសនីយសិក្ខាបទ ២ សេក្ខិយសិក្ខាបទ ៣ ទាំង ៥៦ សិក្ខាបទ (នេះ) ព្រះពុទ្ធដែលជាអាទិច្ចពន្ធុ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរទាំង ៦ សិក្ខាបទទាំងអស់មាន ២៩៤ ព្រះគោតមដ៏មានយសទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរសាវត្ថី ។

[១០២] ខ្ញុំព្រះអង្គបានសួរហើយនូវប្រស្នាណា ព្រះអង្គក៏បានសម្តែងហើយដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ (មួយទៀត) ពាក្យណាដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានទូលសួរហើយ ព្រះអង្គក៏បានព្យាករពាក្យនោះដោយមិនមានលើសខ្វះ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គសូមសួរនូវប្រស្នាដោយឡែកទៀត សូមទ្រង់សម្តែងនូវប្រស្នានោះមក ។ សូមសួរថា គរុកាបត្តិក្តី លហុកាបត្តិក្តី សាវសេសាបត្តិក្តី អនវសេសាបត្តិក្តី ទុដ្ឋុល្លាបត្តិក្តី អទុដ្ឋុល្លាបត្តិក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយដែលត្រូវអាបត្តិជាយាវតតិយកាក្តី (សិក្ខាបទ) ដែលជាសាធារណបញ្ញត្តិក្តី ជាអសាធារណបញ្ញត្តិក្តី វិបត្តិទាំងឡាយតែងរម្ងាប់ដោយសមថទាំងឡាយណាក្តី សូមព្រះអង្គព្យាករនូវពាក្យទាំងឡាយមានអាបត្តិជាដើមនេះ ។ យើងទាំងឡាយនឹងស្តាប់នូវព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះអង្គ ។ អាបត្តិទាំងឡាយដែលចាត់ជាគរុកាបត្តិ មាន ៣១[១] អាបត្តិទាំងឡាយដែលចាត់ជាអនវសេសាបត្តិមាន ៨ មកក្នុងទីនេះ អាបត្តិ

១- រាប់យកបារាជិកាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ៤ របស់ភិក្ខុនី ៤ ទាំងរាប់សង្ឃាទិសេសាបត្តិរបស់ភិក្ខុ ១៣ របស់ភិក្ខុនី ១០ មកបូកផ្សំគ្នា ត្រូវជាគរុកាបត្តិ មាន ៣១ ។

ទាំងឡាយណា ជាគរុកាបត្តិក្តី អាបត្តិទាំងនោះ ហៅថា ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ អាបត្តិទាំងឡាយណា ជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ អាបត្តិទាំងនោះ ហៅថា សីលវិបត្តិ ។ បារាជិកាបត្តិ និងសង្ឃាទិសេសាបត្តិ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ហៅថា សីលវិបត្តិ ។ ថុល្លច្ចយាបត្តិ បាចិត្តិយាបត្តិ បាដិទេសនីយាបត្តិ ទុក្កដាបត្តិ និងទុព្ភាសិតាបត្តិ ដូចយ៉ាងភិក្ខុណា មានសេចក្តីប៉ុនប៉ងនឹងសើចលេងហើយជេរ ។ អាបត្តិទាំងនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអាចារវិបត្តិ ។

[១០៣] ភិក្ខុទាំងឡាយដែលអសទ្ធម្មរួបរឹត ជាអ្នកអាប់ប្រាជ្ញា ដែលមោហៈបិទបាំង ប្រកាន់ទិដ្ឋិខុស តែងពោលបង្កាច់នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ជាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។

[១០៤] ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន (ក្នុងខ្លួន) ដែលមិនពិត ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ជាភិក្ខុប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំបុរសឲ្យស្ត្រី ដឹកនាំស្ត្រីឲ្យបុរស ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុពោលថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះឯង ជាព្រះអរហន្ត ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុសូមបណីតភោជនទាំងឡាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនមកបរិភោគ ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុនីសូមបណីតភោជនទាំងឡាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនយកមកបរិភោគ ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ភិក្ខុដែលមិនមានជំងឺ សូមសម្ល បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនយកមកបរិភោគ ព្រោះហេតុតែអាជីវៈ ព្រោះ

ដំណើរអាជីវៈ ។ នេះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអាជីវវិបត្តិ ។

[១០៥] បុគ្គល ១១ រូប (ត្រូវអាបត្តិក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម) ចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់នូវសេចក្តីនៃបុគ្គលទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ គឺឧក្ខិត្តានុវត្តិកភិក្ខុមួយពួក (ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិក្នុងខណៈ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម) ចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង ៨ រូប អរិដ្ឋភិក្ខុ ១ រូប ចណ្ឌកាលីភិក្ខុនី ១ រូប បុគ្គលទាំងប៉ុណ្ណេះ (ត្រូវអាបត្តិក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម) ចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង ។

[១០៦] សួរថា ព្រះពុទ្ធដែលជាអាទិច្ចពន្ធុទ្រង់បញ្ញត្តថា សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាកាត់ចេញជាវិនយកម្ម មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាបំបែកចេញជាវិនយកម្ម មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាកកាយចេញជាវិនយកម្ម មានប៉ុន្មាន អនញ្ញបាចិត្តិយសិក្ខាបទ គឺបាចិត្តិយៈដែលមានពាក្យថា មិនមែនហេតុដទៃ មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលនិយាយពីការសន្មតភិក្ខុ មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលនិយាយពីសាមីចិកម្ម មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលនិយាយពីកំណត់ មានប៉ុន្មាន សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថា ដឹង មានប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុទ្រង់បញ្ញត្តថា សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាកាត់ចេញជាវិនយកម្ម មាន ៦ សិក្ខាបទ ដែលមានកិរិយាបំបែកចេញជាវិនយកម្ម មាន ១ សិក្ខាបទដែលមានកិរិយាកកាយចេញជាវិនយកម្មមាន ១ អនញ្ញ-បាចិត្តិយសិក្ខាបទ មាន ៤ សិក្ខាបទដែលនិយាយពីការសន្មតភិក្ខុ មាន ៤

សិក្ខាបទដែលនិយាយពីសាមីចិកម្ម មាន ៧ សិក្ខាបទដែលនិយាយពីកំណាត់ មាន ១៤ សិក្ខាបទដែលមានពាក្យថា ជីង មាន ១៦ ។

[១០៧] សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុ មាន ២២០ ដែលមកកាន់ឧទ្ទេសរាល់ៗ ថ្ងៃឧបោសថ សិក្ខាបទភិក្ខុនីមាន ៣០៤ ដែលមកកាន់ឧទ្ទេសរាល់ៗ ថ្ងៃឧបោសថ ។

សិក្ខាបទ ៤៦ របស់ភិក្ខុ មិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុនី សិក្ខាបទ ១៣០ របស់ភិក្ខុនីមិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុ បូករួមត្រូវជា ១៧៦ សិក្ខាបទ ជាសិក្ខាបទមិនទូទៅដល់បុគ្គលទាំងពីរពួក គឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទេ សិក្ខាបទ ១៧៤ ដែលបុគ្គលទាំងពីរពួកត្រូវសិក្សាស្មើភាគគ្នា ។

[១០៨] សិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុ មាន ២២០ តែងមកកាន់ឧទ្ទេស ក្នុងថ្ងៃឧបោសថទាំងឡាយ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ បារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយ ៣០ ខុទ្ទក (បាចិត្តិយ) ៩២ បាដិទេសនីយ ៤ សេក្ខិយ ៧៥ ទាំង ២២០ នេះ ជាសិក្ខាបទរបស់ភិក្ខុ តែងមកកាន់ឧទ្ទេសរាល់ៗ ថ្ងៃឧបោសថ ។

[១០៩] សិក្ខាបទ របស់ពួកភិក្ខុនីមាន ៣០៤ តែងមកកាន់ឧទ្ទេសរាល់ៗ ថ្ងៃឧបោសថ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់នូវសិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ បារាជិក ៨ សង្ឃាទិសេស ១៧ និស្សគ្គិយ ៣០ ខុទ្ទក (បាចិត្តិយៈ) ១៦៦ បាដិទេសនីយ ៨ សេក្ខិយ ៧៥ ទាំង ៣០៤ នេះ ជាសិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុនី ដែលមកកាន់ឧទ្ទេសរាល់ៗថ្ងៃឧបោសថ ។

[១១០] សិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុមាន ៤៦ ដែលមិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុនី ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ សង្ឃាទិសេស ៦ អនិយត ២ ត្រូវជា ៨ សិក្ខាបទ និស្សគ្គិយ ១២ ទៀត ត្រូវជា ២០ សិក្ខាបទ ខុទ្ទកៈ ២២ និងបាដិទេសនីយ ៤ ទាំង ៤៦ នេះ ជាសិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុមិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុនីទេ ។

[១១១] សិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុនីមាន ១៣០ ដែលមិនបានទូទៅដល់ពួកភិក្ខុ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ បារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១០ និស្សគ្គិយ ១២ ខុទ្ទកៈ ៩៦ បាដិទេសនីយ ៨ ទាំង ១៣០ នេះ ជាសិក្ខាបទរបស់ពួកភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយទេ ។

[១១២] សិក្ខាបទ ១៧៦[១] ដែលមិនទូទៅដល់បុគ្គលទាំងពីរពួក ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ បារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៦ អនិយត ២ និស្សគ្គិយ ២៤ ខុទ្ទកៈ ១១៨ បាដិទេសនីយ ១២ ទាំង ១៧៦ នេះមិនបានទូទៅដល់បុគ្គលទាំងពីរពួកទេ ។

[១១៣] សិក្ខាបទដែលបុគ្គលទាំងពីរពួក ត្រូវសិក្សាស្មើភាគគ្នាមាន ១៧៤ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទទាំងនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ បារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ៧ និស្សគ្គិយ ១៨ ខុទ្ទកៈ ៧០ គត់ សេខិយៈ ៧៥ ដែលបុគ្គលទាំងពីរពួក ត្រូវសិក្សាស្មើភាគគ្នា ។

១- សិក្ខាបទទាំង ១៧៦ នេះ មិនទូទៅដល់ជនទាំងពីរពួក គឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងអស់ទេ គឺទូទៅដល់ភិក្ខុ ៤៦ សិក្ខាបទ ទូទៅដល់ភិក្ខុនី ១៣០ សិក្ខាបទ ។ នេះគ្រាន់តែបូករួមសេចក្តីក្នុងបត្ទៈ (លេខឃ្នាប) ១១០ និង ១១១ ខាងដើមប៉ុណ្ណោះ ។

[១១៤] បុគ្គលគឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយណា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ទាំង ៨ ហើយ បុគ្គលទាំងនោះ ជាអ្នកមានកិត្តិសព្ទអាក្រក់ មិនបានលូត លាស់ចម្រើនឡើងទេ ជននោះ ឧបមាដូចដើមត្នោតដែលគេគាស់រម្លើង ដូច ស្លឹកឈើទុំ (ដែលជ្រុះចាកទង) ដូចថ្មតាន់ (ដែលបែកដាច់ពីគ្នា) ដូច មនុស្សកំបុតក្បាល ដូចដើមត្នោតកំបុត-ក ។

[១១៥] សង្ឃាទិសេស ២៣ អនិយត ២ និស្សគ្គិយ ៤២ បាចិត្តិយៈ ១៨៨ បាដិទេសនីយ ១២ សេក្ខិយៈ ៧៥ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ យ៉ាង គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ តិណវត្ថារកៈ ១ ។

[១១៦] ឧបោសថមាន ២ យ៉ាង បវារណាមាន ២ យ៉ាង សង្ឃកម្ម មាន ៤ យ៉ាង ដែលព្រះជិនស្រីទ្រង់សម្តែងទុកមក ឧទ្ទេស (របស់ភិក្ខុ) មាន ៥ ឧទ្ទេស (របស់ភិក្ខុនី) មាន ៤ មិនមានក្រៅពីនេះទៅទៀតទេ ឯកងនៃអាបត្តិមាន ៧ ។

[១១៧] អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ គឺរម្ងាប់ដោយ សមថៈ ២ ខ្វះ ៤ ខ្វះ ៣ ខ្វះ ឯកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ ។

[១១៨] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា បារាជិក ចូរអ្នកប្រុង ស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ បុគ្គលដែលឃ្លាតខុសក្លាត់របូត ចាកព្រះសទ្ធម្មទាំងឡាយហើយ សំវាសមិនមានក្នុងបុគ្គលនោះឡើយ ព្រោះ ហេតុនោះ សិក្ខាបទនោះ តថាគតហៅថា បារាជិក ។

[១១៩] សិក្ខាបទណាដែលតថាគតហៅថា សង្ឃាទិសេស ចូរអ្នក

ប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ សង្ឃឲ្យបរិវាសទាញមក ដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឲ្យមានត្ត ឲ្យអព្ភាន ព្រោះហេតុនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា សង្ឃាទិសេស ។

[១២០] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា អនិយត ចូរអ្នកប្រុង ស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ ពាក្យថា អនិយត បានសេចក្តីថា មិនទៀង មានចំណែកមិនតែមួយទេ បណ្តាអាបត្តិទាំង ៣ យ៉ាង (វិន័យធរគប្បីកាត់តាម) អាបត្តិណាមួយ ដែលតថាគតហៅថា អនិយត ។

[១២១] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា ចុល្លច្ច័យ ចូរអ្នកប្រុង ស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ ភិក្ខុណាសម្តែង (អាបត្តិ) ក្នុងទីជិតនៃភិក្ខុមួយរូប ឬក៏ភិក្ខុណាទទួលអាបត្តិនោះ ទោស (របស់ភិក្ខុអ្នកទទួល) មិនមែនមានដូចជាភិក្ខុអ្នកសម្តែងនោះឡើយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ ទើបតថាគតហៅថា ចុល្លច្ច័យ ។

[១២២] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា និស្សគ្គិយ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ ភិក្ខុលះបង់ (វត្ថុណាមួយ) ក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ឬកណ្តាលគណៈ ពុំនោះសោតចំពោះបុគ្គលមួយរូប ក្នុងទីជាមួយគ្នា រួចហើយ ទើបសម្តែង អាបត្តិចេញ ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា និស្សគ្គិយ ។

[១២៣] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា បាចិត្តិយៈ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្តែងតទៅនេះ ។ សិក្ខាបទណា ញុំាង

កុសលធម៌ឲ្យធ្លាក់ចុះ ប្រទូស្តចំពោះអរិយមគ្គ ជាហេតុធ្វើចិត្តឲ្យវង្វេង ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា បាចិត្តិយៈ ។

[១២៤] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា បាដិទេសនីយ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសំដែងតទៅនេះ ។ ភិក្ខុមិនមែនជាញាតិ ទទួលភោជនខ្ទង់ឯង (អំពីដៃភិក្ខុនី) ដែលរកបានដោយកម្រ ហើយបរិភោគ សិក្ខាបទនោះ តថាគតហៅថា គារយ្ហៈ (បាដិទេសនីយ) ។ ភិក្ខុកំពុងឆាន់ក្នុងទីដែលគេនិមន្ត បើមានភិក្ខុនីបង្គាប់គេឲ្យចាត់ចែង (ភោជន) តាមសេចក្តីពេញចិត្ត (ខ្លួន) ក្នុងទីនោះ ហើយភិក្ខុមិនហាមឃាត់ ចេះតែឆាន់ក្នុងទីនោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា គារយ្ហៈ ។ ភិក្ខុមិនមានជំងឺ ទៅកាន់ត្រកូលដែលមានចិត្តសទ្ធា តែមានភោគៈតិចដែលគេមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ហើយបរិភោគក្នុងផ្ទះនៃត្រកូលនោះ សិក្ខាបទនោះ តថាគតហៅថា គារយ្ហៈ ។ បើភិក្ខុ (មិនមានជំងឺ) នៅក្នុងព្រៃ ដែលប្រកបដោយរង្កៀសប្រកបដោយភ័យ (ទទួលខាទនីយភោជនីយាហារ) ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ហើយបរិភោគក្នុងទីនោះ សិក្ខាបទនោះ តថាគតហៅថាគារយ្ហៈ ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិទៅសូមវត្ថុដែលពួកជនដទៃតែងរាប់អានថា ជារបស់អញ ទោះជាទឹកដោះថ្លាក្តី ប្រេងក្តី ទឹកឃ្មុំក្តី ទឹកអំពៅក្តី ត្រី សាច់ក្តី ទឹកដោះស្រស់ ឬទឹកដោះជូរក្តី ដោយខ្លួនឯង ភិក្ខុនី (នោះ) ដល់ហើយនូវសេចក្តីតិះដៀល ក្នុងសាសនាព្រះសុគត គឺត្រូវបាដិទេសនីយ ។

[១២៥] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា ទុក្កដ ចូរអ្នកប្រុងស្តាប់

សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្ដែងតទៅនេះ ។ អំពើអាក្រក់ណា ទោះខុសក្ដី ធ្ងាំធ្ងង ក្ដី ភ្លាំងភ្លាត់ក្ដី មនុស្សធ្វើអំពើបាបណាមួយ ទោះក្នុងទីចំពោះមុខក្ដី ក្នុងទីកំបាំងមុខក្ដី អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយតែងហៅថា អំពើអាក្រក់ ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ទុក្កដ ។

[១២៦] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា ទុព្ភាសិត ចូរអ្នកប្រុង ស្ដាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្ដែងតទៅនេះ ។ បទណាដែលបុគ្គលពោល អាក្រក់ក្ដី ភ្លាំងភ្លាត់ក្ដី សៅហ្មងក្ដី អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយតែងតិះដៀលនូវបទ (ទាំងនោះ) ណាមួយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា ទុព្ភាសិត ។

[១២៧] សិក្ខាបទណា ដែលតថាគតហៅថា សេក្ខិយៈ ចូរអ្នកប្រុង ស្ដាប់សិក្ខាបទនោះ ដូចសម្ដែងតទៅនេះ ។ ការប្រព្រឹត្តជាដើមអាទិនុ៎ះក្ដី សេចក្ដីសង្រួមប្រយ័ត្នមុខមាត់ក្ដី រមែងជារបស់បុគ្គលដែលសិក្សាហើយ ដែលកំពុងសិក្សា កំពុងប្រព្រឹត្តតាមលំអានផ្លូវត្រង់ តែការសិក្សាប្រាកដដូច្នោះមិនមាន ព្រោះហេតុដូច្នោះ សិក្ខាបទនុ៎ះ តថាគតហៅថា សេក្ខិយៈ ។ ភិក្ខុដែលបិទបាំង (មូលាបត្តិ) ទុកនឹងត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិថ្មីទៀត ភិក្ខុដែលបើក (ប្រាប់មូលាបត្តិ) នឹងមិនត្រូវអាបត្តិថ្មីទៀតឡើយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ គួរបើកនូវមូលាបត្តិដែលខ្លួនបិទបាំងទុក ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបបានមិនត្រូវអាបត្តិថ្មីនោះទៀត ។ ព្រៃជាដំណើររបស់ពួកម្រឹគ អាកាសជាដំណើររបស់ពួកបក្សី សេចក្ដីវិនាសជាដំណើររបស់សង្ខតធម៌ទាំងឡាយ ព្រះនិព្វានជាដំណើររបស់

ព្រះអរហន្ត ។

គាថាសង្គណិកៈ (គាថាច្ឆកច្ឆាសង្ហា) ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃគាថាសង្គណិកៈនោះដូច្នេះ

[១២៨] សម្តែងអំពីសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរទាំងប្រាំពីរ ១ សម្តែងអំពីវិបត្តិ ៤ យ៉ាងរបស់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ១ សម្តែងអំពីសិក្ខាបទជាសាធារណៈ និងអសាធារណៈ របស់ពួកភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ១ គាថាសង្គណិកៈ (គាថាច្ឆកច្ឆាសង្ហា) នេះលោកសម្តែងដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះសាសនា ។

អដ្ឋកថា

បឋមគាថាសង្គណិកៈ

[៩៩] បាទគាថាថា **ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា** សេចក្ដីថា លោកធ្វើចីវរ ឆៀងស្មាម្ខាង អធិប្បាយថា ដណ្ដប់ឧត្តរាសង្គវៀបរយ ។

បាទគាថាថា **បគ្គណ្ហិត្វាន អញ្ជលឹ** សេចក្ដីថា លើកអញ្ជលីដ៏រុងរឿង ដោយប្រជុំនៃម្រាមទាំង ១០ ។

បាទគាថាថា **អាសឹសមានរូបោវ** សេចក្ដីថា មើលទៅហាក់ដូចជាមាន បំណង (អ្វីមួយ) ។ បាទគាថាថា **កិស្ស តុំ ឥធមាគតោ** សេចក្ដីថា លោកប្រាថ្នាប្រយោជន៍អ្វី មកក្នុងទីនេះព្រោះហេតុអ្វី ។

បុគ្គលណាពោលយ៉ាងនេះ គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ត្រាស់យ៉ាងនោះ នឹង បុគ្គលណា នឹងព្រះឧបាលី ។ ព្រះឧបាលីចូលគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ទូល សួរគាថានេះថា (សិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្ត) ក្នុងវិន័យទាំង ២ (រមែង មកកាន់ឧទ្ទេសក្នុងថ្ងៃឧបោសថទាំងឡាយ សិក្ខាបទទាំងនោះ មានប៉ុន្មាន ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរណាខ្លះ) ដោយប្រការដូច្នេះ ។

លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ពាក្យថា បញ្ហារបស់អ្នកល្អជាដើម ទ្រង់ឆ្លើយពាក្យនោះរបស់លោក ។ មានន័យដូចគ្នាគ្រប់ប្រស្នា ។

ព្រះឧបាលិត្ថេរទូលសួរបញ្ហាទាំងពួងនេះ ក្នុងពុទ្ធកាល ដោយប្រការ ដូច្នេះ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឆ្លើយឯង ។ ឯក្នុងសង្គីតិកាល ព្រះមហា-កស្សបត្ថេរសួរ ព្រះឧបាលិត្ថេរឆ្លើយ ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បាទគាថាថា **ភទ្ទកោ តេ ឧម្មង្គោ** សេចក្ដីថា បញ្ញារបស់លោកល្អ ។ ពិតហើយ បញ្ញា ហៅថា ឧម្មង្គ ព្រោះផុសឡើងអំពីងងឹត គឺអវិជ្ជា ហើយតាំងនៅ ។

សព្ទថា **តគ្ឃ** ជានិបាត ប្រើក្នុងអត្ថ គឺហេតុ ។ សេចក្ដីថា អ្នកសួរតថាគតព្រោះហេតុណា ព្រោះហេតុនោះ តថាគតឆ្លើយដល់អ្នក ។

ម្យ៉ាងទៀត សព្ទថា **តគ្ឃ** ជានិបាត ប្រើក្នុងអត្ថ គឺព្រមទទួល ។ ពិតហើយ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលពាក្យ ដោយពាក្យថា ណ្ហើយចុះ ។ នេះទើបត្រាស់ថា តថាគតនឹងឆ្លើយ ។

[១០១] ចំពោះ ៣ សិក្ខាបទនេះ គឺដុតភ្លើងអាំងដៃប្រឡាក់អាមិសទឹកលាងបាត្រមានគ្រាប់បាយ ទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងភគ្គជនបទ ។

[១០២] ពីរបទថា **យន្តំ អបុច្ឆិម្ហា** សេចក្ដីថា ខ្ញុំបានទូលសួរបញ្ហាណាជាមួយព្រះអង្គ ។ បទថា **អកិត្តយី** គឺព្រះអង្គបានត្រាស់ហើយ ។

បទថា **នោ** គឺដល់ខ្ញុំ ។ ពីរបទថា **តន្តំ ព្យាកតំ** សេចក្ដីថា ពាក្យណាមួយដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានទូលសួរហើយ ពាក្យនោះៗ ដែលព្រះអង្គទ្រង់បានដោះស្រាយហើយ ។ បទថា **អនញ្ញថា** សេចក្ដីថា ទ្រង់មិនបានដោះស្រាយពន្យាងគេចកែ ដោយប្រការដទៃ ។ ឈ្មោះថា សីលវិបត្តិ រមែងមិនមានក្នុងបញ្ហា ក្នុងពាក្យថា **យេ ទុដ្ឋុល្លា សា សីលវិបត្តិ** នេះ ដោយពិតសូម្បីយ៉ាងនោះ ពាក្យថា **យេ ទុដ្ឋុល្លា សា សីលវិបត្តិ** នេះ លោកពោលហើយ ដោយភាពជាអ្នកបំណងនឹងកែខែទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។

ពិតហើយ ក្នុងវិបត្តិ ៤ ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សង្គ្រោះដោយវិបត្តិ ១ អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សង្គ្រោះដោយវិបត្តិ ៣ ។ ព្រោះហេតុនោះ លោកពោលថា **យេ ទុដ្ឋុល្លា សា សីលវិបត្តិ** ហើយទើបពោលថា បារាជិក សង្ឃាទិសេស ហៅថា សីលវិបត្តិ ដើម្បីសម្តែងសីលវិបត្តិនោះឯងដោយពិស្តារ ។

ឥឡូវនេះ លោកពោលពាក្យថា **ថុល្លច្ចយំ** ជាដើម ដើម្បីសម្តែង អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ដោយអំណាចវិបត្តិ ៣ ។

ក្នុងបទទាំងនោះ បទថា **យោ ចាយំ អក្កោសតិ ហាសប្បាធិប្បាយោ** នេះ លោកពោលដើម្បីចង្អុលវត្ថុនៃទុព្ភាសិត ។

[១០៣] បទថា **អញ្ញាចិក្ខន្តិ** សេចក្តីថា កាលពោលថា ខ្ញុំដឹងទូទៅ ដល់ធម៌ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងហើយយ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា ពោលបន្តាច់បន្ថយ ។

[១០៤] ប្រើនបទថា **អយំ សា អាជីវវិបត្តិសម្មតា** សេចក្តីថា ឈ្មោះថា អាជីវវិបត្តិដែលប្រមូលដោយសិក្ខាបទ ៦ នេះ សន្មតថាវិបត្តិទី ៤ ដូច្នេះឯង ។ ពាក្យសួរថា **អទុដ្ឋុល្លំ** នេះ ជាការឆ្លើយហើយ ដោយពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

[១០៥] ឥឡូវនេះ លោកពោលពាក្យថា **ឯកាទស** ជាដើម ដើម្បីឆ្លើយបញ្ហា ដែលពោលថា **យេ ច យាវតតិយកា** ។ ព្រោះបញ្ហាដែលពោលថា **យេ ច យាវតតិយកា** នេះ លោកឆ្លើយហើយ ដោយអំណាចចំនួនយ៉ាងនេះថា យាវតតិយកសិក្ខាបទ ១១ ព្រោះដូច្នោះ ទើបលោកសួរ

អន្តរាបញ្ហាពួកដទៃ មានពាក្យថា ឆេទនកសិក្ខាបទមានប៉ុន្មានជាដើម ដោយអំណាចបន្តនៃចំនួននោះឯង ។

[១០៦] លោកពោលថា **ឆ ឆេទនកានិ** ជាដើម ក៏ដើម្បីឆ្លើយអន្តរាបញ្ហាទាំងនោះ ។ ក្នុងពាក្យឆ្លើយនោះ ពាក្យថា ភេទនកសិក្ខាបទ ១ ឧទ្ទាលនកសិក្ខាបទ ១ សិក្ខាបទ ១៦ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តថា កំពុងដឹងនេះឯង ត្រាស់ខាងក្រោយ ។

បទដ៏សេស បានចែកទុកក្នុងមហាវគ្គអស់ហើយ ។

ក្នុងពាក្យដែលត្រាស់ខាងក្រោយនោះ ពីរបទថា **ឯកំ ភេទនកំ** បានដល់ សូចិឃរសិក្ខាបទ ។

ពីរបទថា **ឯកំ ឧទ្ទាលនកំ** បានដល់ តូលោនទ្ធមញ្ចបីឋសិក្ខាបទ ។

បទថា **សោឡស** បានដល់ សោទស (គឺ ១៦) ។

ពីរបទថា **ជានន្តិ បញ្ញត្តា** បានដល់ សិក្ខាបទដែលត្រាស់យ៉ាងនេះថា កំពុងដឹង ទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ។

សិក្ខាបទទាំងនោះ គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុកាលដឹង បង្អោនលាភដែលគេបង្អោនទៅថ្វាយសង្ឃ មកដើម្បីខ្លួន ភិក្ខុកាលដឹង សម្រេចការដេកជ្រៀតបៀតភិក្ខុដែលចូលទៅមុន ភិក្ខុកាលដឹងថា ទឹកមានសត្វ ស្រោចឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃស្រោចក្តី នូវស្មៅ ឬដី ភិក្ខុដឹងហើយ ឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីណែនាំឲ្យប្រគេន ភិក្ខុកាលដឹងបំណងនឹងលើកទោស កាលលោកឆាន់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុកាលដឹង បរិភោគទឹកមានសត្វ ភិក្ខុកាលដឹង

សើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃរម្ងាប់ហើយដោយធម៌ ភិក្ខុកាលដឹង បិទបាំងអាបត្តិគ្រោតគ្រាត ភិក្ខុកាលដឹង ញុំាងបុគ្គលមានឆ្នាំក្រោម ២០ ឲ្យឧបសម្បទា ភិក្ខុកាលដឹង បបួលហើយ ដើរផ្លូវតែមួយនឹងពួករទេះដែលជាចោរ ភិក្ខុកាលដឹង បរិភោគរួមគ្នី ... នឹងភិក្ខុដែលពោលយ៉ាងនោះ មិនទាន់បានធ្វើធម៌ដ៏សមគួរ ភិក្ខុកាលដឹង បញ្ចុះបញ្ចូលសមណុទ្ទេសដែលត្រូវឲ្យនាសនៈហើយយ៉ាងនោះ ភិក្ខុកាលដឹង បង្អោនលាភដែលគេបង្អោនទៅប្រគេនសង្ឃ មកដើម្បីបុគ្គល ភិក្ខុនីកាលដឹង មិនចោទដោយខ្លួនឯង នូវភិក្ខុនីដែលកន្លងធម៌ដល់បារាជិក ដឹងថា ស្រីជាចោរ ដែលគេដឹងច្បាស់ថា ត្រូវសម្លាប់ហើយមិនប្រាប់ភិក្ខុនីដឹងហើយ មិនបានប្រាប់ជាមុន ហើយចូលទៅកាន់អារាមដែលមានភិក្ខុ ។

[១០៧] ឥឡូវនេះ លោកនឹងឆ្លើយបញ្ហាជំបូងនេះថា **សាធារណំ អសាធារណំ** ទើបពោលពាក្យថា **វីសំ ទ្វេ សតានិ** ជាដើម ។

[១១០] បណ្ដាសិក្ខាបទដែលទូទៅ និងមិនទូទៅទាំងនោះ វិនិច្ឆ័យក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលមិនទូទៅដល់ភិក្ខុនី គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា

ពីរបទថា **ឆ សង្ឃាទិសេសា** បានដល់ សុក្កវិសដ្ឋិ ១ កាយសំសគ្គសិក្ខាបទ ១ ទុដ្ឋុល្លវាចសិក្ខាបទ ១ អត្តកាមបារិចរិយសិក្ខាបទ ១ កុដិការសិក្ខាបទ ១ វិហារសិក្ខាបទ ១ ។

ពីរបទថា **ទ្វីហិ អនិយតេហិ អដ្ឋ** បានដល់ សិក្ខាបទទាំង ៦ នេះរួមនឹងអនិយត ២ សិក្ខាបទផង ត្រូវជា ៨ ។

ពីរបទថា **និស្សគ្គិយា ទ្វាទស** បានដល់ សិក្ខាបទទាំង ១២ នេះ គឺ

ចីវរធោវន ១ ចីវរបដិគ្គហណ ១ កោសេយ្យកៈ ១ សុទ្ធកាឡកៈ ១ ទ្វេភាគ ១ ឆព្វស្ស ១ និសីទនសន្ថតៈ ១ លោមសិក្ខាបទ ២ បឋមបត្តៈ ១ វស្សិកសាដិក ១ អារញ្ញក គឺសាសង្កៈ ១ ។

ពីរបទថា **ទ្វេវីសតិ ខុទ្ទកា** បានដល់ សិក្ខាបទ ២២ ដែលប្រកាសហើយ ក្នុងខុទ្ទកកណ្ឌ (បាចិត្តិយកណ្ឌ) ទាំងនេះ គឺភិក្ខុនីវគ្គ (ភិក្ខុ-ឱវាទវគ្គ) ទាំងអស់ បរម្បរភោជនសិក្ខាបទ អនតិរិត្តសិក្ខាបទ (បឋម-បវារណាសិក្ខាបទ) អភិហដ្ឋុំបវារណាសិក្ខាបទ (ទុតិយបវារណាសិក្ខាបទ) បណីតភោជនសិក្ខាបទ អចេលកសិក្ខាបទ ឩនវីសតិវស្សសិក្ខាបទ ទុដ្ឋុ-ល្លប្បដិច្ឆាទនសិក្ខាបទ (ទុដ្ឋុល្លសិក្ខាបទ) មាតុគាមសំវិធានសិក្ខាបទ (សំវិធាន-សិក្ខាបទ) អនិក្ខន្តរាជសិក្ខាបទ (អន្តេបុរសិក្ខាបទ) វិកាលេគាមប្ប-វេសនសិក្ខាបទ និសីទនសិក្ខាបទ វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទ ។

[១១១] វិនិច្ឆ័យក្នុងសិក្ខាបទដែលមិនទូទៅដោយភិក្ខុទាំងឡាយ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ច្រើនបទថា **សង្ឃម្ហា ទស និស្សរេ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលត្រាស់ទុកក្នុងវិភង្គយ៉ាងនេះថា ១០ សិក្ខាបទ ដែលសង្ឃគប្បីបណ្តេញចេញចាកក្រុម បានដល់ ១០ សិក្ខាបទ មកក្នុងមាតិកាយ៉ាងនេះថា សង្ឃា-ទិសេសដែលត្រូវបណ្តេញចេញ ។

ពីរបទថា **និស្សគ្គិយានិ ទ្វាទស** បានដល់ និស្សគ្គិយៈដែលទ្រង់ចែកទុកក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គប៉ុណ្ណោះ សូម្បីខុទ្ទកសិក្ខាបទ ក៏បានដល់ខុទ្ទកសិក្ខាបទដែលទ្រង់ចែកក្នុងភិក្ខុនីវិភង្គនោះឯង ។

បារាជិកទេសនីយ ៨ ក៏ដូចគ្នា ។ សិក្ខាបទ ១៣០ របស់ពួកភិក្ខុនី មិនទូទៅដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ក្នុងវគ្គដែលពោលអំពីសិក្ខាបទដែលទូទៅនេះ ពាក្យដ៏សេសងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

[១១៤] ឥឡូវនេះ ព្រះឧបាលិត្ថេរ កាលនឹងឆ្លើយបញ្ហានេះថា កងអាបត្តិជាដើម ដែលលោកចែក រមែងរម្ងាប់ដោយសមថៈណា ដូច្នេះ ទើបពោលថា បុគ្គលដែលចាលចាញ់ ៨ ពួកជាដើម ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ លោកសម្ដែងបុគ្គល ៨ ពួកនោះ ជាអ្នកមានភ័យចំពោះមុខ ដោយបទថា **ឧព្ភាសិតា** នេះ ។

ពិតហើយ បុគ្គលចាលចាញ់ទាំងនោះ ប្រៀបដូចពស់វែកជាដើម លំបាកដែលនឹងចូលជិត គឺលំបាកដែលនឹងចូលក្បែរ លំបាកដែលនឹងចូលរក បុគ្គលដែលជាប់ជំពាក់ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកាត់ឫសគល់ ។

បទថា **តាលវត្ថុសមូបមា** សេចក្ដីថា ប្រៀបដូចការដកដើមត្នោតអស់ទាំងដើម ធ្វើឲ្យគ្រាន់តែជាវត្ថុនៃត្នោត ។ ដើមត្នោតដែលបុគ្គលធ្វើឲ្យគ្រាន់តែជាវត្ថុ ជាត្នោត ដែលត្រឡប់ដុះឡើង ជាប្រក្រតីទៀតមិនបាន យ៉ាងណា បុគ្គលអ្នកចាលចាញ់ ៨ ពួកនោះ រមែងជាអ្នកកែខ្លួនមិនបាន ដូច្នោះឯង ។

ព្រះឧបាលិត្ថេរ កាលសម្ដែងឧបមាដែលទូទៅយ៉ាងនេះហើយ សម្ដែងឧបមាដែលពោលចំពោះសម្រាប់បុគ្គលមួយៗ ទៀត ទើបពោលថា ប្រៀបដូចស្លឹកឈើទុំជាដើម ។

បាទគាថាថា **អវិរុឡ្ហិ ភវន្តិ តេ** សេចក្ដីថា ស្លឹកឈើទុំជាដើមទាំងនោះ

ជារបស់មានការមិនលូតលាស់ ដោយភាពជារបស់ខៀវវិញជាដើម ជាធម្មតា យ៉ាងណា សូម្បីបុគ្គលដែលចាលចាញ់ទាំងឡាយ ក៏ដូច្នោះ រមែងជាបុគ្គលមិនដុះដាល ដោយភាពជាអ្នកមានសីល តាមប្រក្រតីទៀតជាធម្មតា ។

ក្នុងពាក្យថា កងអាបត្តិជាដើមដែលលោកចែក រមែងរម្ងាប់ដោយសមថៈពួកណានេះ ពាក្យយ៉ាងនេះថា កងអាបត្តិជាដើមដែលលោកចែក គឺបារាជិក ៨ ទាំងនេះមុន រមែងមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈពួកណាមួយ ជាការដែលសម្តែងហើយ ដោយពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

[១១៥] ឯពាក្យថា **តេរស សង្ឃាទិសេសា** ជាដើម លោកពោលហើយ ដើម្បីសម្តែងអាបត្តិគ្រឿងចែកជាដើមដែលរម្ងាប់បាន ។

បណ្តាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **ទ្វីហិ សមថេហិ** នេះ ជាពាក្យពោលគ្របដណ្តប់លើសមថៈទាំងអស់ ។

ពិតហើយ សង្ឃាទិសេសរមែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ ប៉ុណ្ណោះ មិនរម្ងាប់ដោយតិណវត្ថារកសមថៈឡើយ ដ៏សេសរម្ងាប់ដោយសមថៈទាំង ៣ ។

[១១៦] បទថា **ទ្វេ ឧបោសថា ទ្វេ បវារណា** នេះ លោកពោលដោយអំណាចភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ពិតហើយ ពាក្យនោះ លោកពោលហើយដោយអំណាចសម្តែងត្រឹមតែចំណែកដែលលោកចែកប៉ុណ្ណោះ មិនបានពោលដោយអំណាចការរម្ងាប់ដោយសមថៈឡើយ ។

ពិតហើយ ចំណែកដែលលោកចែក អធិប្បាយថា ចំណែកដែលគួរចែកចេញទាំង ៤ នេះ គឺភិក្ខុឧបោសថ ភិក្ខុនីឧបោសថ ភិក្ខុបវារណា ភិក្ខុនី

បវារណា ។ ពីរបទថា **ចត្តារិ កម្មានិ** បានដល់ ឧបោសថកម្ម មានឧបោសថកម្មជាពួក មិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **បញ្ចេវ ឧទ្ទេសា ចត្តារោ ភវន្តិ អនញ្ញថា** សេចក្ដីថា ឧទ្ទេសរបស់ភិក្ខុមាន ៥ របស់ភិក្ខុនីមាន ៤ ដោយប្រការដទៃមិនមាន ។

[១១៧] គប្បីជ្រាបចំណែកចែកដទៃទៀតទាំងនេះ គឺកងអាបត្តិមាន ៧ អធិករណ៍មាន ៤ ចំណែកចែកទាំងនេះ រមែងរម្ងាប់ដោយសមថៈទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលពាក្យថា **សត្តហិ សមថេហិ** ជាដើម ។

មួយប្រការទៀត អាបត្តិណាអាស្រ័យចំណែកចែកទាំងនេះឯង គឺឧបោសថ ២ បវារណា ២ កម្ម ៤ ឧទ្ទេស ៥ ឧទ្ទេស ៤ ក៏មាន ឧទ្ទេសដោយប្រការដទៃមិនមាន កើតឡើងដោយន័យជាដើមថា **នស្សន្តុ តេ វិនស្សន្តុ តេ កោ តេហិ អត្ថោ** (ភិក្ខុទាំងនោះចូរបាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនោះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ) អាបត្តិទាំងនោះ រមែងរម្ងាប់ដោយសមថៈទាំងឡាយ មានប្រការដូចពោលហើយនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ចំណែកចែកទាំងនោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបថា លោកពោលហើយដើម្បីសម្ដែងការរម្ងាប់អាបត្តិទាំងឡាយដែលមានចំណែកនោះជាមូលខ្លះ ។

ពីរបទថា **កិច្ចំ ឯកេន** សេចក្ដីថា កិច្ចាធិករណ៍ រមែងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ ។

[១១៨] ព្រះឧបាលី កាលដោះស្រាយបញ្ហាទាំងពួងតាមលំដាប់នៃពាក្យសួរយ៉ាងនេះហើយ ឥឡូវនេះ នឹងសម្ដែងត្រឹមពាក្យអធិប្បាយដោយ

ចំពោះនៃកងអាបត្តិ ដែលប្រមូលទុកក្នុងពាក្យថា **អាបត្តិក្ខន្ធា ច ភវន្តិ សត្ត** ទើបពោលពាក្យថា **ចារាជិកំ** ជាដើម ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ គាថាទី ១ ថា **ចារាជិកំ** ជាដើម មានអត្ថដូចតទៅនេះ បណ្ដាបារាជិកបុគ្គល អាបត្តិបារាជិក និងសិក្ខាបទបារាជិក ឈ្មោះថា អាបត្តិបារាជិកនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ បុគ្គលត្រូវអាបត្តិបារាជិកនោះ រមែងជាអ្នកចាលចាញ់ គឺដល់នូវការចាញ់ ជាអ្នកឃ្លៀងឃ្លាតខុស ធ្លាក់ ការល្មើសធ្វើឲ្យឆ្ងាយចាកសទ្ធម្ម ។ កាលបុគ្គលនោះមិនត្រូវបណ្ដេញចេញ (អំពីក្រុម) ក៏មិនមានសង្វាស មានឧបោសថ និងបវារណាជាដើមទៀតឡើយ ។ ដោយហេតុនោះ ទើបបារាជិកនោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនោះ គឺព្រោះហេតុនោះ ទើបអាបត្តិបារាជិក ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បារាជិក ។ ក្នុងបទថា **ចារាជិកំ** នេះ មានសេចក្ដីសង្ខេបដូច្នេះថា បុគ្គលរមែងជាអ្នកចាលចាញ់ដោយអាបត្តិបារាជិកនោះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបអាបត្តិបារាជិកនោះ លោកពោលថា បារាជិក ។

[១១៩] បទថា **សង្ឃោវ ទេតិ បរិវាសំ** ជាដើម លោកពោលហើយដើម្បីសម្ដែងតែអត្ថប៉ុណ្ណោះ មិនអើពើព្យញ្ជនៈ ក្នុងគាថាទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ក្នុងបទថា **សង្ឃាទិសេសោ** ជាដើមនេះ មានអត្ថដូចតទៅនេះថា ការចេញចាកអាបត្តិនោះរបស់ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនេះហើយ ប្រាថ្នានឹងចេញ សង្ឃដែលភិក្ខុនោះត្រូវការក្នុងកម្មខាងដើម នៃការចេញចាកអាបត្តិនោះ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការឲ្យបរិវាស និងក្នុងកម្មដ៏សេសអំពីកម្មខាងដើម គឺត្រង់

កណ្តាល ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឲ្យមានគ្គ ឬដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឲ្យមានគ្គ និងមូលាយបដិកស្សនៈ និងក្នុងទីបំផុតដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អព្ភាន ។ ក្នុងកម្មទាំងឡាយ មានបរិវាសកម្មជាដើមនេះ កម្មឯណាមួយ វៀរសង្ឃចេញ បុគ្គលណាមួយ មិនអាចធ្វើបាន ដូច្នេះឯង ។

សង្ឃដែលភិក្ខុគប្បីត្រូវការក្នុងកម្មខាងដើម និងក្នុងកម្មដ៏សេសនៃកងអាបត្តិនោះ ហេតុនោះ កងអាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា សង្ឃាទិសេស ។

[១២០] អត្ថនៃគាថាទី ៣ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **អនិយតោ ឆនិយតោ** សេចក្តីថា ព្រោះមិនពិតប្រាកដ ទើបកងអាបត្តិនេះ ឈ្មោះថា អនិយត ។ ពាក្យដែលថា មិនពិតប្រាកដនេះ មានអ្វីជាហេតុ ព្រោះសិក្ខាបទនេះ កាត់អាបត្តិមិនកំណត់ចំណែកមួយ ។ អធិប្បាយថា សិក្ខាបទនេះ កាត់អាបត្តិ ដោយចំណែកមួយមិនបាន ។

សិក្ខាបទនេះ កាត់អាបត្តិដោយចំណែកមួយមិនបានយ៉ាងណា យ៉ាងនេះ

បណ្តាឋានៈ ៣ ឋានៈឯណាមួយ ដែលព្រះវិន័យធរគប្បីកាត់ ។

ពិតហើយ លោកពោលទុកក្នុងអនិយតសិក្ខាបទនោះថា ភិក្ខុនោះដែលព្រះវិន័យធរគប្បីកាត់ដោយធម៌ ៣ យ៉ាង ណាមួយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបកងអាបត្តិនោះ លោកពោលថា អនិយត គឺពោលថា មិនពិតប្រាកដ ។

បណ្តាឋានៈ ៣ ឋានៈណាមួយ លោកពោលក្នុងកងអាបត្តិនោះ កងអាបត្តិនោះ ឈ្មោះថា អនិយត យ៉ាងណា បណ្តាឋានៈ ២ ឋានៈណាមួយ លោកពោលក្នុងកងអាបត្តិណា កងអាបត្តិនោះ ក៏ឈ្មោះថា អនិយតដូចគ្នា

ដូច្នោះ ។

[១២១] អត្ថនៃគាថាទី ៤ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បាទគាថាថា **អច្ចយោ តេន សមោ នត្ថិ** សេចក្តីថា បណ្តាទោសដែលជាទេសនាគាមិនី ទោសដែលថ្លោស ស្មើដោយថុល្លច្ច័យនោះមិនមាន ដោយហេតុនោះ ទើបការល្មើសនោះ លោកហៅយ៉ាងនោះ អធិប្បាយថា ការល្មើសនោះ លោកហៅថា ថុល្លច្ច័យ ព្រោះជាទោសថ្លោស ។

[១២២] អត្ថនៃគាថាទី ៥ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ច្រើនបទថា **និស្សគ្គិយំ ទេសេតិ តេនេតំ** សេចក្តីថា ការល្មើសនោះ លោកហៅថា និស្សគ្គិយ ព្រោះត្រូវលះបង់ហើយ ទើបសម្តែងបាន ។

[១២៣] អត្ថនៃគាថាទី ៦ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បាទគាថាថា **ចាទេតិ កុសលំ ធម្មំ** សេចក្តីថា ការល្មើសនោះញ៉ាំងកុសលចិត្ត ពោល គឺកុសលធម៌របស់បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើសឲ្យធ្លាក់ទៅ ព្រោះហេតុនោះ ការល្មើសនោះ ឈ្មោះថា ញ៉ាំងចិត្តឲ្យធ្លាក់ទៅ ព្រោះដូច្នោះ ការល្មើសនោះ ឈ្មោះថា បាចិត្តិយៈ ។

បាចិត្តិយៈណា រមែងញ៉ាំងចិត្តឲ្យធ្លាក់ទៅ បាចិត្តិយៈនោះ រមែងខុសចំពោះអរិយមគ្គ និងរមែងជាហេតុនៃការវង្វេងនៃចិត្ត ព្រោះហេតុនោះ ពាក្យថា ខុសចំពោះអរិយមគ្គ និងពាក្យថា ជាហេតុនៃការវង្វេងនៃចិត្ត លោកពោលហើយ ។

[១២៤] ក្នុងបាដិទេសនីយ គាថាទាំងឡាយ ពាក្យថា ភិក្ខុដែលមិន

មែនជាញាតិជាដើម លោកពោលទុកហើយ ដើម្បីសម្ដែងការធ្វើភាពជាធម៌ដែលគួរតិះដៀល ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះមានព្រះភាគតិះដៀលហើយ មិនជាទីសប្បាយ ។ អាបត្តិនោះ លោកហៅថា បាដិទេសនីយ ព្រោះត្រូវតែសម្ដែងចេញ ។

[១២៥] អត្ថនៃទុក្កដគាថា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពាក្យថា ខុសក្ដី ធ្លាំធ្លងក្ដី ភ្លាំងភ្លាត់ក្ដី ទាំងអស់ជាពាក្យលើកឡើង ហៅទុក្កដដែលពោលទុកក្នុងពាក្យនេះថា **យញ្ច ទុក្កដំ** ។ ពិតហើយ កម្មណាដែលបុគ្គលធ្វើមិនល្អ ឬខុសប្រក្រតី កម្មនោះ ឈ្មោះថា ទុក្កដ ។ ទុក្កដនោះឯង ឈ្មោះថា ខុស ព្រោះហេតុដែលមិនធ្វើតាម ប្រការដែលព្រះសាស្ដាត្រាស់ ឈ្មោះថា ជំទាស់ ព្រោះប្រព្រឹត្តទៅជំទាស់ កុសល ឈ្មោះថា ភ្លាត់ ព្រោះមិនឈានឡើងកាន់គោលបដិបត្តិក្នុងអរិយមគ្គ ។ ឯបទថា **យំ មនុស្សោ ករេ** នេះ សម្ដែងគោលគួរប្រៀបធៀបក្នុងទុក្កដនេះ ។

អត្ថនៃពាក្យនេះថា មនុស្សលោកធ្វើបាបណា ក្នុងទីវាល ឬក្នុងទីកំបាំង បណ្ឌិតទាំងឡាយ ប្រកាសបាបនោះថា ទុក្កដ យ៉ាងណា សូម្បីទុក្កដនេះ ក៏យ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា បាប ព្រោះជាកម្មលាមក ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់ស្អប់ខ្ពើម ព្រោះហេតុនោះ គប្បីជ្រាបថា ទុក្កដ ។

[១២៦] អត្ថនៃទុព្ភាសិតគាថា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បាទគាថាថា **ទុព្ភាសិតំ ទុរាភដ្ឋំ** សេចក្ដីថា បទណាដែលភិក្ខុពោល គប្បីពោលចរចា

អាក្រក់ ហេតុនោះ បទនោះ ឈ្មោះថា កិក្ខុពោលអាក្រក់ អធិប្បាយថា បទណាដែលកិក្ខុពោលអាក្រក់ បទនោះ ជាទុព្ភាសិត ។

មានពាក្យដែលគប្បីពោលឲ្យក្រៃលែងជាងនេះទៀត សេចក្តីថា ម្យ៉ាងទៀត បទណាសៅហ្មង បទនោះជាបទសៅហ្មង ព្រោះហេតុណា ម្យ៉ាងទៀត វិញ្ញូជនទាំងឡាយ រមែងតិះដៀលព្រោះហេតុណា អធិប្បាយថា អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយតិះដៀលបទនោះ ព្រោះហេតុណា ។

បាទគាថាថា **នេនេតំ ឥតិ វុច្ចតិ** សេចក្តីថា ព្រោះភាពជាបទសៅហ្មង និងព្រោះតិះដៀលនៃវិញ្ញូជននោះ បទនោះ លោករមែងពោលយ៉ាងនោះ គឺ បទនោះ លោកពោលថា **ទុព្ភាសិតំ** ។

[១២៧] អត្ថនៃសេខិយគាថា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ព្រះឧបាលិត្ថេរ សម្តែងកាលដែលព្រះសេក្ខៈមាន ដោយន័យ មានបទថា **អាទិ ចេតំ ចរណញ្ច** ជាដើម ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងបទថា **សេខិយំ** នេះ ទើបមានអត្ថសង្ខេបដូច្នេះថា នេះជាគោលគួរសិក្សារបស់ព្រះសេក្ខៈ ។

បទថា **ឥារាជិកន្តិ យំ វុត្តំ** ជាដើមនេះ គប្បីជ្រាបថា លោកពោលដើម្បីសម្តែងអត្ថដែលមិនបានសង្គ្រោះ ដោយបញ្ហាដែលថា **គរុកលហុកញ្ចាបិ** ជាដើម សង្គ្រោះដោយពាក្យទន់ភ្លន់នេះថា **ហន្ទ វាក្យំ សុណោម** តែ (ណ្ហើយចុះ យើងទាំងឡាយនឹងស្តាប់នូវព្រះពុទ្ធដីការបស់ព្រះអង្គ) ។

សូម្បីក្នុងបទថា **ឆន្នមតិវស្សតិ** ជាដើម ក៏ន័យនេះឯង ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ឆន្នមតិវស្សតិ** សេចក្តីថា ផ្ទះដែលមិនបាន

ប្រក់ ភ្លៀងរមែងលិចស្រោច ។ តែផ្ទះ ពោលគឺអាបត្តិនេះ ដែលភិក្ខុបិទបាំងទុកហើយ រមែងទទឹក ។ ពិតហើយ ភិក្ខុកាលបិទអាបត្តិដំបូងទុក រមែងត្រូវអាបត្តិដទៃមួយទៀត ។

ពីរបទថា **វិវដំ នាតិ វស្សតិ** សេចក្ដីថា ផ្ទះដែលមិនបើក គឺប្រក់ល្អហើយ រមែងមិនសើមដោយភ្លៀង តែផ្ទះ ពោលគឺអាបត្តិនេះ ដែលភិក្ខុបើកហើយ រមែងមិនសើមទទឹក ។ ពិតហើយ ភិក្ខុកាលបើកអាបត្តិដំបូង សម្ដែងអាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនី ចេញចាកអាបត្តិដែលជាវុដ្ឋានគាមិនី រមែងបរិសុទ្ធ កាលសង្រួមតទៅ រមែងមិនត្រូវអាបត្តិដទៃ ។

បាទគាថាថា **តស្មា ឆន្នំ វិវរេថ** សេចក្ដីថា ព្រោះហេតុនោះ កាលសម្ដែងអាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនី ចេញចាកអាបត្តិ ដែលជាវុដ្ឋានគាមិនី ឈ្មោះថា បើកអាបត្តិដែលបិទបាំងទុក ។

បាទគាថាថា **ឯវន្តំ នាតិវស្សតិ** សេចក្ដីថា ផ្ទះ ពោលគឺអាបត្តិនោះ ដែលភិក្ខុបើកហើយយ៉ាងនោះ រមែងមិនសើមទទឹក ។

បាទគាថាថា **គតិ មិគានំ បវនំ** សេចក្ដីថា ព្រៃធំ គឺព្រៃដែលក្រាស់ដោយដើមឈើជាដើម ជាគតិ គឺជាទីពឹងរបស់ម្រឹគទាំងឡាយ ម្រឹគទាំង-ឡាយ កាលចេញមកកាន់ទីវាល សត្វសាហាវទាំងឡាយមានខ្លាធំជាដើម រមែងធ្វើឲ្យដួលចុះ (គឺចាប់បរិភោគ) ម្រឹគទាំងនោះ ចូលដល់ព្រៃនោះហើយ រមែងត្រេកអរ ។ ដោយន័យនេះឯង អាកាសជាទីទៅរបស់ពួកបក្សី ការវិនាសជាគតិរបស់ធម៌ទាំងឡាយ គឺថា ការវិនាស ជាផ្លូវរបស់សង្ខតធម៌

ទាំងពួង ព្រោះអត្ថថា ត្រូវចូលដល់សេចក្ដីវិនាសពិត ។

ពិតហើយ សង្ខតធម៌ទាំងនោះ ទោះមិនដល់នូវសេចក្ដីវិនាស អាចអត់ធន់នៅបានក៏ទេ ។ ចំណែកនិព្វានតាំងនៅយូរ ជាគតិរបស់ព្រះអរហន្ត អធិប្បាយថា អនុបាទិសេសនិព្វានធាតុ ជាផ្លូវទៅតែមួយរបស់ព្រះអរហន្ត-ខីណាស្រព ។

បឋមគាថាសង្គណិកវណ្ណនា ចប់

វិនយបិដក

អធិករណភេទ

[១២៩] អធិករណ៍មាន ៤ យ៉ាង គឺវិវាទាធិករណ៍ ១ អនុវាទាធិករណ៍ ១ អាបត្តាធិករណ៍ ១ កិច្ចាធិករណ៍ ១ ។ នេះហៅថា អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាងនេះ មានការសើរើ គឺហាមឃាត់ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាងនេះ មានការសើរើ ១០ យ៉ាង គឺ វិវាទាធិករណ៍ មានការសើរើ ២ យ៉ាង អនុវាទាធិករណ៍មានការសើរើ ៤ យ៉ាង អាបត្តាធិករណ៍ មានការសើរើ ៣ យ៉ាង កិច្ចាធិករណ៍ មានការសើរើតែមួយ ។ អធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាងនេះ មានការសើរើទាំង ១០ នេះឯង ។ កាលបើសើរើវិវាទាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈប៉ុន្មាន កាលបើសើរើអនុវាទាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈប៉ុន្មាន កាលបើសើរើអាបត្តាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈប៉ុន្មាន កាលបើសើរើកិច្ចាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈប៉ុន្មាន ។ កាលបើសើរើវិវាទាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈ ២ យ៉ាង កាលបើសើរើអនុវាទាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈ ៤ យ៉ាង កាលបើសើរើអាបត្តាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈ ៣ យ៉ាង កាលបើសើរើកិច្ចាធិករណ៍ តែងសើរើនូវសមថៈ ១ យ៉ាង ។

[១៣០] ការសើរើមានប៉ុន្មាន ភិក្ខុបាននូវការសើរើ ដោយអាការប៉ុន្មាន បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបសើរើអធិករណ៍បាន បុគ្គលប៉ុន្មានពួក កាលសើរើអធិករណ៍ទៅហើយត្រូវអាបត្តិ (ខ្ទង់ឯង) ការសើរើ

មាន ១២ យ៉ាង ភិក្ខុបានទូវការសើរើដោយអាការ ១០ យ៉ាង បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ ទើបសើរើនូវអធិករណ៍បាន បុគ្គល ៤ ពួក កាលបើសើរើអធិករណ៍ទៅហើយ តែងត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯងវិញ) ។ ការសើរើទាំង ១២ នោះដូចម្តេចខ្លះ ។ ការសើរើទាំង ១២ នោះ គឺកម្មដែលសង្ឃមិនទាន់ធ្វើ ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើមិនត្រឹមត្រូវ ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត ១ កម្មដែលសង្ឃមិនទាន់សម្រេច ១ កម្មដែលសង្ឃសម្រេចហើយមិនត្រឹមត្រូវ ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវសម្រេចជាថ្មីទៀត ១ កម្មដែលសង្ឃមិនទាន់វិនិច្ឆ័យ ១ កម្មដែលសង្ឃវិនិច្ឆ័យហើយ មិនត្រឹមត្រូវ ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យជាថ្មីទៀត ១ កម្មដែលសង្ឃមិនទាន់បានរម្ងាប់ ១ កម្មដែលសង្ឃរម្ងាប់ហើយមិនត្រឹមត្រូវ ១ កម្មដែលសង្ឃត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត[១] ១ ។ ភិក្ខុបានទូវការសើរើដោយអាការ ១០ (នោះ) ដូចម្តេចខ្លះ ។ ភិក្ខុសើរើនូវអធិករណ៍ដែលកើតក្នុងទីនោះ១ សើរើនូវអធិករណ៍ដែលកើតក្នុងទីនោះហើយរម្ងាប់ទៅវិញ ១ សើរើនូវអធិករណ៍ ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ ១ សើរើនូវអធិករណ៍ដែលស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ ១ សើរើនូវអធិករណ៍ដែលដល់ហើយក្នុងទីនោះ ១ សើរើនូវអធិករណ៍ដែលដល់ក្នុងទីនោះ ហើយស្ងប់រម្ងាប់ ១ សើរើនូវសតិវិន័យ ១ សើរើនូវអមូឡ្ហវិន័យ ១ សើរើនូវតស្សបាបិយសិកា ១ សើរើនូវតិណវត្ថារកៈ ១ ។ ភិក្ខុបានទូវការសើរើដោយអាការ ១០ យ៉ាងនេះឯង ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ ដូចម្តេចខ្លះ ទើបសើរើនូវអធិ-

---

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

អធិករណ៍ ។ បុគ្គលលុះឆន្ទាគតិ ១ ទើបសើរើនូវអធិករណ៍ លុះទោសាគតិ ១ ។បេ។ លុះមោហាគតិ ១ លុះភយាគតិ ១ ទើបសើរើនូវអធិករណ៍ ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ ប្រការនេះឯង ទើបសើរើនូវអធិករណ៍ ។ បុគ្គល ៤ ពួក ដូចម្តេចខ្លះ កាលបើសើរើនូវអធិករណ៍ តែងត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯងវិញ) ។ បុគ្គលទើបនឹងបានឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ សើរើត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ១ បុគ្គលដែលទើបមកថ្មី សើរើត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ១ បុគ្គលជាអ្នកធ្វើការ (រម្ងាប់អធិករណ៍នោះៗ) សើរើត្រូវឧក្កោដនក-បាចិត្តិយៈ ១ បុគ្គលអ្នកឲ្យឆន្ទៈសើរើត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ១ ។ បុគ្គលទាំង ៤ ពួកនេះ កាលបើសើរើអធិករណ៍តែងត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯងវិញ) ។

[១៣១] វិវាទាធិករណ៍មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ អនុវាទាធិករណ៍ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ អាបត្តាធិករណ៍ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ កិច្ចាធិករណ៍ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ វិវាទាធិករណ៍ មានសេចក្តីទាស់ទែងជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានសេចក្តីទាស់ទែងជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានសេចក្តីទាស់ទែងជា

កំណើត មានសេចក្តីទាស់ទែងជាដែន មានសេចក្តីទាស់ទែងជាអង្គ មានសេចក្តីទាស់ទែងជាសមុដ្ឋាន ។ អនុវាទាធិករណ៍ មានការចោទជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានការចោទជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានការចោទជាកំណើត មានការចោទជាដែន មានការចោទជាអង្គ មានការចោទ ជាសមុដ្ឋាន ។ អាបត្តាធិករណ៍ មានអាបត្តិជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអាបត្តិជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអាបត្តិជាកំណើត មានអាបត្តិជាដែន មានអាបត្តិជាអង្គ មានអាបត្តិជាសមុដ្ឋាន ។ កិច្ចាធិករណ៍ មានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាកំណើត មានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាដែន មានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើជាអង្គ មានកិច្ចដែលសង្ឃត្រូវធ្វើ ជាសមុដ្ឋាន ។ វិវាទាធិ-ករណ៍ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ អនុវា-ទាធិករណ៍ ។បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ វិវាទាធិករណ៍ មានហេតុជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុជាកំណើត មានហេតុជាដែន មានហេតុជាអង្គ មានហេតុជាសមុដ្ឋាន ។ អនុវាទាធិ-ករណ៍ ។បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មានហេតុជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុ ជាកំណើត មានហេតុ

ជាដែន មានហេតុ ជាអង្គ មានហេតុ ជាសមុដ្ឋាន ។ វិវាទាធិករណ៍ មាន អ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ អនុវាទាធិករណ៍ ។បេ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជា ហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជា សមុដ្ឋាន ។ វិវាទាធិករណ៍ មានបច្ច័យជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មាន បច្ច័យជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យជាកំណើត មានបច្ច័យជាដែន មាន បច្ច័យជាអង្គ មានបច្ច័យជាសមុដ្ឋាន ។ អនុវាទាធិករណ៍ ។បេ។ អាបត្តាធិ- ករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ មានបច្ច័យជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានបច្ច័យជា ហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យជាកំណើត មានបច្ច័យជាដែន មានបច្ច័យជា អង្គ មានបច្ច័យជាសមុដ្ឋាន ។

[១៣២] អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង មានមូលប៉ុន្មាន មានសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង មានមូល ៣៣ មានសមុដ្ឋាន ៣៣ អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង មានមូល ៣៣ ដូចម្តេច ។ វិវាទាធិករណ៍ មានមូល ១២ អនុវាទាធិករណ៍ មានមូល ១៤ អាបត្តាធិករណ៍ មានមូល ៦ កិច្ចាធិករណ៍ មានមូល ១ គឺ សង្ឃ ។ អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង មានមូល ៣៣ (ដូចរាប់មក) នេះឯង ។ អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង មានសមុដ្ឋាន ៣៣ ដូចម្តេចខ្លះ ។ វិវាទាធិករណ៍ មាន ភេទករវត្ថុទាំង ១៨ ជាសមុដ្ឋាន អនុវាទាធិករណ៍មានវិបត្តិទាំង ៤ ជា សមុដ្ឋាន អាបត្តាធិករណ៍ មានកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ជាសមុដ្ឋាន កិច្ចាធិ-

ករណ៍ មានកម្មទាំង ៤ ជាសមុដ្ឋាន ។ អធិករណ៍ ៤ យ៉ាង មានសមុដ្ឋាន ៣៣ (ដូចរាប់មក) នេះឯង ។

[១៣៣] សួរថា វិវាទាធិករណ៍ជាអាបត្តិ ឬជាអនាបត្តិ ។ ឆ្លើយថា វិវាទាធិករណ៍មិនមែនជាអាបត្តិទេ ។ ចុះភិក្ខុត្រូវអាបត្តិព្រោះបច្ច័យ នៃវិវាទាធិករណ៍ មានដែរឬទេ ។ អើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិព្រោះបច្ច័យនៃវិវាទាធិករណ៍ក៏មានដែរ ។ ចុះភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃវិវាទាធិករណ៍ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃវិវាទាធិករណ៍ (គឺភិក្ខុ) ជេរប្រទេចឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ១ ជេរប្រទេចអនុបសម្បន្នត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ២ យ៉ាងនេះ ព្រោះបច្ច័យនៃវិវាទាធិករណ៍ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងវិបត្តិប៉ុន្មាន បណ្តាអធិករណ៍ ៤ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) ចាត់ជាអធិករណ៍ណា បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ (អាបត្តិទាំងនោះ) លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ប៉ុន្មាន រម្ងាប់ក្នុងទីដូចម្តេច រម្ងាប់ដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងវិបត្តិ ១ គឺអាចារវិបត្តិ បណ្តាអធិករណ៍ ៤ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ (អាបត្តិទាំងនោះ) លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិនៃអាបត្តិ ២ គឺកងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣

រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ១ គឺកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ក្នុងទីទាំង ៣ គឺកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ កណ្តាលគណៈ ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល ១ និងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ។

[១៣៤] អនុវាទាធិករណ៍ ជាអាបត្តិ ឬជាអនាបត្តិ ។ អនុវាទាធិករណ៍ មិនមែនជាអាបត្តិទេ ។ ចុះភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍មានដែរឬទេ ។ អើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍មានដែរ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ ព្រោះបច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍ (គឺភិក្ខុ) ចោទបន្ទាច់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ចោទបន្ទាច់ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ចោទបន្ទាច់ដោយអាចារវិបត្តិមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាងនេះឯង ព្រោះបច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងវិបត្តិប៉ុន្មាន បណ្តាអធិករណ៍ ៤ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា បណ្តាកងនៃអាបត្តិ ៧ យ៉ាង(អាបត្តិទាំងនោះ) លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន និងរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ប៉ុន្មាន រម្ងាប់ក្នុងទីដូចម្តេច រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្តាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន

អាចារវិបត្តិក៏មាន បណ្តាអធិករណ៍ ៤ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ បណ្តាកងនៃអាបត្តិ ៧ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៣ គឺកងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ អាបត្តិណាជាគរុកាបត្តិ អាបត្តិនោះ តែងរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ១ គឺកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ក្នុងទី ១ គឺកណ្តាលជំនុំសង្ឃ និងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ អាបត្តិទាំងឡាយណា ជាលហុកាបត្តិ អាបត្តិទាំងនោះ តែងរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ១ គឺកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ក្នុងទីទាំង ៣ គឺ កណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ កណ្តាលគណៈ ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល ១ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ។

[១៣៥] អាបត្តាធិករណ៍ ជាអាបត្តិ ឬជាអនាបត្តិ ។ អាបត្តាធិករណ៍ មិនមែនជាអាបត្តិទេ ។ ចុះភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃអាបត្តាធិករណ៍ មានដែរឬទេ ។ អើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃអាបត្តាធិករណ៍ក៏មានដែរ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន ព្រោះបច្ច័យនៃអាបត្តាធិករណ៍ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៤ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃអាបត្តាធិករណ៍ គឺភិក្ខុនីដឹងថា (ភិក្ខុនីផងគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ហើយជួយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុនីមានសេចក្តីសង្ស័យហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិ

សង្ឃាទិសេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ បើបិទបាំងអាចារវិបត្តិទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំង ៤ យ៉ាងនេះ ព្រោះបច្ច័យនៃអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្ដាវិបត្តិ ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ រួមចូលនឹងវិបត្តិប៉ុន្មាន បណ្ដាអធិករណ៍ ៤ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) រួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ (អាបត្តិទាំងនោះ) លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ៦ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ប៉ុន្មាន រម្ងាប់ក្នុងទីដូចម្ដេច រម្ងាប់ដោយសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ អាបត្តិទាំងនោះ រួមចូលនឹងវិបត្តិ ២ គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) រួមចូលនឹង អាបត្តាធិករណ៍ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ (អាបត្តិទាំងនោះ) លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៤ យ៉ាង គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង (អាបត្តិទាំងនោះ) តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត អាបត្តិណាជាអនវសេសាបត្តិ អាបត្តិនោះ មិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ណាទេ មិនរម្ងាប់ក្នុងទីណាទេ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈណាទេ អាបត្តិទាំងឡាយណា ជាលហុកាបត្តិ អាបត្តិទាំងនោះ តែងរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ១ គឺកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ក្នុងទីទាំង ៣ គឺកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ១ កណ្ដាលគណៈ ១ ក្នុងសំណាក់បុគ្គល ១ និងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ គឺ សម្មុខា-

វិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ។

[១៣៦] កិច្ចាធិករណ៍ជាអាបត្តិ ឬជាអនាបត្តិ ។ កិច្ចាធិករណ៍មិនមែនជាអាបត្តិទេ ។ ចុះភិក្ខុត្រូវអាបត្តិព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍មានដែរឬទេ ។ អើ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ក៏មានដែរ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មានយ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ ។ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ៥ យ៉ាង ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ គឺភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុនី ដែលភិក្ខុនីសង្ឃលើកវត្ត កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (កម្មនោះចេញ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងខណៈដែលចប់ញត្តិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយ ក្នុងខណៈដែលចប់កម្មវាចា ២ លើក ត្រូវអាបត្តិបារាជិកក្នុងខណៈដែលចប់កម្មវាចាស្រេច ភិក្ខុទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយនៅតែមិនលះបង់ (កម្មនោះចេញ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ភិក្ខុទាំងឡាយដែលប្រកាន់ទិដ្ឋិអាក្រក់ កាលបើសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៥ យ៉ាងនេះ ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ ។ បណ្តាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងវិបត្តិប៉ុន្មាន បណ្តាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងអធិករណ៍ណា បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះ លោកសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិណា បណ្តាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មានយ៉ាង

រម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ប៉ុន្មាន រម្ងាប់ក្នុងទីដូចម្ដេច រម្ងាប់ដោយសមថៈប៉ុន្មាន ។ បណ្ដាវិបត្តិទាំង ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងវិបត្តិ ២ យ៉ាង គឺសីលវិបត្តិក៏មាន អាចារវិបត្តិក៏មាន បណ្ដាអធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះរួមចូលនឹងអាបត្តាធិករណ៍ បណ្ដាកងនៃអាបត្តិទាំង ៧ អាបត្តិទាំងនោះសង្គ្រោះដោយកងនៃអាបត្តិ ៥ គឺកងនៃអាបត្តិបារាជិកក៏មាន កងនៃអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក៏មាន កងនៃអាបត្តិថុល្លច្ច័យក៏មាន កងនៃអាបត្តិបាចិត្តិយៈក៏មាន កងនៃអាបត្តិទុក្កដក៏មាន បណ្ដាសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិទាំង ៦ យ៉ាង អាបត្តិទាំងនោះ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយវាចាចិត្ត អាបត្តិណាជាអនវសេសាបត្តិ អាបត្តិនោះមិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ណាទេ មិនរម្ងាប់ក្នុងទីណាមួយទេ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈណាទេ អាបត្តិណាជាគរុកាបត្តិ អាបត្តិនោះតែងរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ១ គឺកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ក្នុងទី ១ គឺក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ គឺសម្មុខាវិន័យ ១ បដិញ្ញាតករណៈ ១ អាបត្តិទាំងឡាយណាជាលហុកាបត្តិ អាបត្តិទាំងឡាយនោះតែងរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ ១ គឺកិច្ចាធិករណ៍ រម្ងាប់ក្នុងទីទាំង ៣ គឺក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ១ កណ្ដាលគណៈ ១ ក្នុងសំណាក់នៃបុគ្គល ១ រម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ យ៉ាង គឺសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈក៏មានខ្លះ សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈក៏មានខ្លះ ។

[១៣៧] វិវាទាធិករណ៍ ទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ ទៅជាអាបត្តាធិករណ៍ ទៅជាកិច្ចាធិករណ៍មានដែរឬទេ ។ វិវាទាធិករណ៍ មិនទៅជាអនុវា-

ទាធិករណ៍ទេ មិនទៅជាអាបត្តាធិករណ៍ទេ មិនទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ទេ ។ ប៉ុន្តែ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍មានឡើង ព្រោះបច្ច័យនៃ វិវាទាធិករណ៍ ។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច ។ (មានសេចក្តី អធិប្បាយថា) ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ជជែកគ្នាថាសភាវៈនេះជាធម៌ ក្តី ថាសភាវៈនេះ មិនមែនជាធម៌ក្តី ។បេ។ ថាទុដ្ឋុល្លាបត្តិក្តី ថាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ខុស សេចក្តីជជែក ការ និយាយបែកផ្សេងពីគ្នា ការនិយាយផ្តេសផ្តាស ការនិយាយដើម្បីឲ្យគេព្រួយ ចិត្ត សេចក្តីប្រកែកប្រណាំងណា ក្នុងសភាវៈទាំងនោះ នេះដែលព្រះសាស្តា ត្រាស់ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះវិវាទាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ កាលដែលសង្ឃជជែកគ្នាទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលដែលសង្ឃចោទត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម ព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍កើតមាន ព្រោះតែបច្ច័យ នៃវិវាទាធិករណ៍ដូចបានអធិប្បាយមកនេះ ។

[១៣៨] អនុវាទាធិករណ៍ ទៅជាអាបត្តាធិករណ៍ ទៅជាកិច្ចាធិ- ករណ៍ ទៅជាវិវាទាធិករណ៍មានដែរឬទេ ។ អនុវាទាធិករណ៍ មិនទៅជា អាបត្តាធិករណ៍ មិនទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ មិនទៅជាវិវាទាធិករណ៍ទេ ។ ប៉ុន្តែ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និងវិវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះតែ បច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍ ។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច ។ (មានសេចក្តី

អធិប្បាយថា) ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយសីលវិបត្តិក្តី[១] ដោយអាចារវិបត្តិក្តី[២] ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី[៣] ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី[៤] ការចោទសេចក្តីប្រកាន់ ការពោលជជែក ការពោលតវ៉ា ការពោលបន្ទាច់ ការទំពោលបន្ថុច ការបន្ថែមកម្លាំងណា ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ នេះដែលព្រះសាស្តា ត្រាស់ហៅថាអនុវាទាធិករណ៍ ។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះអនុវាទាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ កាលដែលជជែកទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលដែលចោទត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្មព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និងវិវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះបច្ច័យនៃអនុវាទាធិករណ៍ ដូចបានអធិប្បាយមកនេះឯង ។

[១៣៩] អាបត្តាធិករណ៍ ទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ ទៅជាវិវាទាធិករណ៍ ទៅជាអនុវាទធិករណ៍ មានដែរឬទេ ។ អាបត្តាធិករណ៍ មិនទៅជាកិច្ចាធិករណ៍ មិនទៅជាវិវាទាធិករណ៍ មិនទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ទេ ។ ប៉ុន្តែកិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះតែបច្ច័យនៃអាបត្តាធិករណ៍ ។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច ។ (មានសេចក្តីអធិប្បាយថា) កងនៃអាបត្តិទាំង ៥ ក៏ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ កងនៃ

១- ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិពីរកង គឺបារាជិក ១ សង្ឃាទិសេស ១ ចាត់ជាសីលវិបត្តិ ។ ២- ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៥ កង គឺថុល្លច្ច័យ ១ បាចិត្តិយៈ ១ បាដិទេសនីយ ១ ទុក្កដ ១ ទុព្ភាសិត ១ ចាត់ជាអាចារវិបត្តិ ។ ៣- ភិក្ខុប្រកាន់ទិដ្ឋិអាក្រក់ ចាត់ជាទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ៤- ភិក្ខុចិញ្ចឹមជីវិតដោយអានេសនៈ ចាត់ជាអាជីវវិបត្តិ ។

អាបត្តិទាំង ៧ ក៏ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ នេះដែលព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះអាបត្តាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទា-ធិករណ៍ ។ កាលដែលជជែកទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលដែលចោទត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម ព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ កិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិ-ករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះបច្ច័យនៃអាបត្តាធិករណ៍ ដូចបានអធិប្បាយមកយ៉ាងនេះ ។

[១៤០] កិច្ចាធិករណ៍ ទៅជាវិវាទាធិករណ៍ ទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ ទៅជាអាបត្តាធិករណ៍ មានដែរឬទេ ។ កិច្ចាធិករណ៍ មិនទៅជាវិវាទាធិករណ៍ មិនទៅជាអនុវាទាធិករណ៍ មិនទៅជាអាបត្តាធិករណ៍ទេ ។ ប៉ុន្តែវិវាទាធិ-ករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ តែងកើតមានព្រោះតែបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍ ។ មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច ។ (មានសេចក្តីអធិប្បាយថា) កិច្ចរបស់សង្ឃ ឬកម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើណា គឺអបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ នេះដែលព្រះសាស្តាត្រាស់ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ សង្ឃជជែកគ្នា ព្រោះកិច្ចាធិករណ៍ ហៅថា វិវាទាធិករណ៍ ។ កាលដែលជជែកទាំងចោទផង ហៅថា អនុវាទាធិករណ៍ ។ កាលដែលចោទត្រូវអាបត្តិ (ខ្លួនឯង) ហៅថា អាបត្តាធិករណ៍ ។ សង្ឃធ្វើកម្ម ព្រោះអាបត្តិនោះ ហៅថា កិច្ចាធិករណ៍ ។ វិវាទាធិករណ៍ អនុវា-ទាធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ តែងកើតមាន ព្រោះបច្ច័យនៃកិច្ចាធិករណ៍

ដូចបានអធិប្បាយមកយ៉ាងនេះ ។

[១៤១] សតិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សតិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ ។ អមូឡ្ហវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា អមូឡ្ហវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ ។ បដិញ្ញាតករណៈ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណាបដិញ្ញាតករណៈ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ ។ យេភុយ្យសិកា (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា យេភុយ្យសិកា (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ ។ តស្សបាបិយសិកា (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា តស្សបាបិយសិកា (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ ។ តិណវត្ថារកៈ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា តិណវត្ថារកៈ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ ។

[១៤២] ក្នុងសម័យណា អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយសម្មុខាវិន័យ និង សតិវិន័យ សតិវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា សតិវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះដែរ អមូឡ្ហវិន័យមិនមានក្នុងទីនោះទេ បដិញ្ញាតករណៈមិនមានក្នុងទីនោះទេ យេភុយ្យសិកាមិនមានក្នុងទីនោះទេ តស្សបាបិយសិកាមិនមានក្នុង

ទីនោះទេ តិណវត្ថារកៈមិនមានក្នុងទីនោះទេ ។ សម័យណា អធិករណ៍រម្ងាប់ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ ។បេ។ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា ។បេ។ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា ។បេ។ ដោយសម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈ តិណវត្ថារកៈ (មាន) ក្នុងទីណា សម្មុខាវិន័យ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ សម្មុខាវិន័យ (មាន) ក្នុងទីណា តិណវត្ថារកៈ (ក៏មាន) ក្នុងទីនោះ សតិវិន័យ មិនមានក្នុងទីនោះទេ អមូឡ្ហវិន័យ មិនមានក្នុងទីនោះទេ បដិញ្ញាតករណៈ មិនមានក្នុងទីនោះទេ យេភុយ្យសិកា មិនមានក្នុងទីនោះទេ តស្សបាបិយសិកា មិនមានក្នុងទីនោះទេ ។

[១៤៣] សួរថា សម្មុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះលាយប្រឡំគ្នា ឬមិនប្រឡំគ្នាទេ មួយទៀត លោកចែករំលែកធម៌ទាំងឡាយនេះហើយ បញ្ញត្តឲ្យផ្សេងពីគ្នាបានឬទេ ។ សម្មុខាវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ សម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ សម្មុខាវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈ ធម៌ទាំងនេះលាយប្រឡំគ្នា ឬមិនលាយប្រឡំគ្នាទេ មួយទៀត លោកចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តឲ្យផ្សេងគ្នាបានឬទេ ។ ឆ្លើយថា សម្មុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះ លាយប្រឡំគ្នា មិនមែនផ្សេងគ្នាទេ មួយទៀត លោកមិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តឲ្យផ្សេងពីគ្នាទេ ។ សម្មុខាវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ សម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ សម្មុខាវិន័យ និង

យេភុយ្យសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈ ធម៌ទាំងនេះលាយប្រឡំគ្នា មិនមែនមិនលាយប្រឡំគ្នាទេ មួយទៀត លោកមិនបានចែករំលែកធម៌ទាំងនេះ ហើយបញ្ញត្តឲ្យផ្សេងពីគ្នាទេ ។

[១៨៤] សម្មុខាវិន័យ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ សតិវិន័យ ។បេ។ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យ-សិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ សម្មុខាវិន័យ មាននិទាន ជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មាននិទាន ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មាននិទាន ជាកំណើត មាននិទាន ជាដែន មាននិទាន ជាអង្គ មាននិទាន ជាសមុដ្ឋាន ។ សតិវិន័យ ។បេ។ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណ-វត្ថារកៈ មាននិទាន ជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មាននិទាន ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មាននិទានជាកំណើត មាននិទានជាដែន មាននិទានជាអង្គ មាននិទានជាសមុដ្ឋាន ។ សម្មុខាវិន័យ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ សតិវិន័យ ។បេ។ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យ-សិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជា

អង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ សម្មុខាវិន័យ មានហេតុជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុ ជាកំណើត មានហេតុ ជាដែន មានហេតុ ជាអង្គ មានហេតុ ជាសមុដ្ឋាន ។ សតិវិន័យ ។បេ។ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈ មានហេតុ ជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានហេតុ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានហេតុ ជាកំណើត មានហេតុ ជាដែន មានហេតុ ជាអង្គ មានហេតុ ជាសមុដ្ឋាន ។ សម្មុខាវិន័យ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ សតិវិន័យ ។បេ។ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា និងតិណវត្ថារកៈ មានអ្វីជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានអ្វីជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែន មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ សម្មុខាវិន័យ មានបច្ច័យជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានបច្ច័យ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យ ជាកំណើត មានបច្ច័យ ជាដែន មានបច្ច័យ ជាអង្គ មានបច្ច័យ ជាសមុដ្ឋាន ។ សតិ-វិន័យ ។បេ។ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយ-សិកា និងតិណវត្ថារកៈ មានបច្ច័យ ជាគ្រឿងប្រគល់ឲ្យនូវផល មានបច្ច័យ ជាហេតុឲ្យកើតឡើង មានបច្ច័យ ជាកំណើត មានបច្ច័យ ជាដែន មានបច្ច័យ ជាអង្គ មានបច្ច័យ ជាសមុដ្ឋាន ។

[១៤៥] សមថៈទាំង ៧ មានមូលប៉ុន្មាន មានសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។

សមថៈទាំង ៧ មានមូល ២៦ មានសមុដ្ឋាន ៣៦ ។ សមថៈទាំង ៧ មានមូល ២៦ (នោះ) ដូចម្ដេច ។ សម្មុខាវិន័យមានមូល ៤ គឺចំពោះមុខសង្ឃ ១ ចំពោះមុខធម៌ ១ ចំពោះមុខវិន័យ ១ ចំពោះមុខបុគ្គល ១ ។ សតិវិន័យមានមូល ៤ ។ អមូឡ្ហវិន័យមានមូល ៤ ។ បដិញ្ញាតករណៈមានមូល ២ គឺបុគ្គលណាសម្ដែង ១ សម្ដែងចំពោះបុគ្គលណា ១ ។ យេភុយ្យសិកាមានមូល ៤ តស្សបាបិយសិកាមានមូល ៤ ។ តិណវត្ថារកៈមានមូល ៤ គឺចំពោះមុខសង្ឃ ១ ចំពោះធម៌ ១ ចំពោះមុខវិន័យ ១ ចំពោះមុខបុគ្គល ១ ។ នេះជាមូល ២៦ របស់សមថៈទាំង ៧ ។ សមថៈទាំង[១] ៧ មានសមុដ្ឋាន ៣៦ (នោះ) ដូចម្ដេចខ្លះ ។ កាលធ្វើញត្តិ ការបញ្ឈប់ញត្តិ ការចូលទៅធ្វើដោយខ្លួនឯង ការបង្គាប់ឲ្យគេចូលទៅធ្វើ ការទទួលបង្គាប់ ការមិនហាមឃាត់នូវសង្ឃកម្ម គឺសតិវិន័យ ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺអមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺបដិញ្ញាតករណៈ ។បេ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺយេភុយ្យសិកា ។បេ។ នូវសង្ឃកម្ម គឺតស្សបាបិយសិកា ។បេ។ ការធ្វើញត្តិ ការបញ្ឈប់ញត្តិ ការចូលទៅធ្វើដោយខ្លួនឯង ការបង្គាប់ឲ្យគេចូលទៅធ្វើ ការទទួលបង្គាប់ ការមិនហាមឃាត់នូវសង្ឃកម្ម គឺតិណវត្ថារកៈ ។ នេះជាសមុដ្ឋាន ៣៦ របស់ សមថៈ ៧ ។

[១៤៦] សម្មុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះមានអត្ថផ្សេងៗ គ្នា មានព្យញ្ជនៈផ្សេងៗ គ្នា ឬក៏មានអត្ថជាមួយគ្នា ផ្សេងគ្នាតែព្យញ្ជនៈប៉ុណ្ណោះ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ទេ ។ សម្មុខាវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ សម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ សម្មុខាវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈ ធម៌ទាំងនេះមានអត្ថផ្សេងៗ គ្នា មានព្យញ្ជនៈផ្សេងៗ គ្នា ឬក៏មានអត្ថជាមួយគ្នា ផ្សេងគ្នាតែព្យញ្ជនៈប៉ុណ្ណោះទេ ។ សម្មុខាវិន័យ និងសតិវិន័យ ធម៌ទាំងនេះ មានអត្ថក៏ផ្សេងគ្នា មានព្យញ្ជនៈក៏ផ្សេងគ្នាដែរ ។ សម្មុខាវិន័យ និងអមូឡ្ហវិន័យ ។បេ។ សម្មុខាវិន័យ និងបដិញ្ញាតករណៈ សម្មុខាវិន័យ និងយេភុយ្យសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតស្សបាបិយសិកា សម្មុខាវិន័យ និងតិណវត្ថារកៈ ធម៌ទាំងនេះ មានអត្ថផ្សេងៗ គ្នា មានព្យញ្ជនៈក៏ផ្សេងៗ គ្នាដែរ ។

[១៨៧] វិវាទ ចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ វិវាទ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍មិនចាត់ជាវិវាទ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាវិវាទផង វិវាទ ចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ក៏មាន វិវាទ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនចាត់ជាវិវាទក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង វិវាទផងក៏មាន ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ វិវាទដូចម្តេច ដែលចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ជជែកគ្នាថា សភាវៈនេះជាធម៌ក្តី មិនមែនជាធម៌ក្តី ។បេ។ ជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិក្តី ជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ ជម្លោះ សេចក្តីប្រកាន់ខុស សេចក្តីជជែក ការនិយាយបែកផ្សេងពីគ្នា ការនិយាយផ្តេសផ្តាស ការនិយាយដើម្បីឲ្យគេព្រួយចិត្ត សេចក្តីប្រកែកប្រណាំងណា ក្នុងសភាវៈទាំងនោះ វិវាទនេះចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ វិវាទដូចម្តេច ដែលមិន

ចាត់ជាអធិករណ៍ ។ មាតាទាស់ទែងនឹងបុត្តក្តី បុត្តទាស់ទែងនឹងមាតាក្តី បិតាទាស់ទែងនឹងបុត្តក្តី បុត្តទាស់ទែងនឹងបិតាក្តី បងប្អូនប្រុសទាស់ទែង នឹងបងប្អូនប្រុសក្តី បងប្អូនប្រុសទាស់ទែងនឹងបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រីទាស់ទែងនឹងបងប្អូនប្រុសក្តី សម្លាញ់ទាស់ទែងនឹងសម្លាញ់ផងគ្នាក្តី វិវាទនេះ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ទេ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេចដែលមិនចាត់ជាវិវាទ ។ អនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ និងកិច្ចាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាវិវាទទេ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាវិវាទផង ។ វិវាទាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាវិវាទផង ។

[១៤៨] ការចោទ ចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ ការចោទ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍មិនចាត់ជាការចោទ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការចោទផង ការចោទចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ក៏មាន ការចោទមិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនចាត់ជាការចោទក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការចោទផងក៏មាន ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ ការចោទដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងសាសនានេះ ចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយសីលវិបត្តិក្តី ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ដោយអាជីវវិបត្តិក្តី ការចោទសេចក្តីប្រកាន់ ការពោលដដែក ការពោលតវ៉ា ការពោលបន្ទាច់ ការទំពោលបន្ថុច ការបន្ថែមកម្លាំងណា ក្នុងវិបត្តិទាំងនោះ ការចោទនេះ ចាត់ជាអនុវាទាធិករណ៍ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ ការចោទដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍ ។ មាតាចោទបុត្តក្តី បុត្តចោទមាតាក្តី បិតាចោទបុត្តក្តី បុត្តចោទ

បិតាក្តី បងប្អូនប្រុសចោទបងប្អូនប្រុសផងគ្នាក្តី បងប្អូនប្រុសចោទបងប្អូនស្រីក្តី បងប្អូនស្រីចោទបងប្អូនប្រុសក្តី សម្លាញ់ចោទសម្លាញ់ផងគ្នាក្តី ការចោទនេះ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាការចោទ ។ អាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ និងវិវាទាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាការចោទទេ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការចោទផង ។ អនុវាទាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាការចោទផង ។

[១៤៩] អាបត្តិចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ អាបត្តិមិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍មិនចាត់ជាអាបត្តិ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង អាបត្តិចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន អាបត្តិមិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនចាត់ជាអាបត្តិក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផងក៏មាន ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អាបត្តិដូចម្តេច ដែលចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ កងនៃអាបត្តិទាំង ៥ ក៏ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ កងនៃអាបត្តិទាំង ៧ ក៏ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ អាបត្តិទាំងនេះទើបចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អាបត្តិដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍ ។ សោតាបត្តិ និងសមាបត្តិ អាបត្តិ[១] នេះមិនចាត់ជាអធិករណ៍ទេ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច ដែលមិនចាត់ជាអាបត្តិ ។ កិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ និងអនុវាទាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាអាបត្តិទេ ។ បណ្តាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្តេច

១- ប្រែថា កិរិយាដល់ មិនប្រែថា កិរិយាត្រូវនូវអាបត្តិដូចក្នុងសិក្ខាបទនោះទេ ។

ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង ។ អាបត្តាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិ-
ករណ៍ផង ជាអាបត្តិផង ។

[១៥០] កិច្ច ចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ កិច្ច មិនចាត់ជាអធិករណ៍ អធិករណ៍មិនចាត់ជាកិច្ច ចាត់ជាកិច្ចផង ជាអធិករណ៍ផង កិច្ចចាត់ជាកិច្ចា-ធិករណ៍ក៏មាន កិច្ចមិនចាត់ជាអធិករណ៍ក៏មាន អធិករណ៍មិនចាត់ជាកិច្ចក៏មាន ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផងក៏មាន ។ បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ កិច្ចដូចម្ដេច ដែលចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ ។ កិច្ចរបស់សង្ឃ ឬកម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើណា គឺអបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ កិច្ចនេះ ទើបចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍បាន ។ បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ កិច្ចដូចម្ដេច ដែលមិនចាត់ជាអធិករណ៍ ។ កិច្ចដែលអន្តេវាសិកត្រូវធ្វើដល់អាចារ្យ កិច្ចដែលសទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ៍ កិច្ចដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា កិច្ចដែលភិក្ខុត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា កិច្ចនេះ មិនចាត់ជាអធិករណ៍ទេ ។ បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ អធិករណ៍ដូចម្ដេច ដែលមិនចាត់ជាកិច្ច ។ វិវាទាធិករណ៍ អនុវាទធិករណ៍ និងអាបត្តាធិករណ៍ អធិករណ៍នេះ មិនចាត់ជាកិច្ចទេ ។ បណ្ដាធម៌ទាំងនោះ កិច្ចដូចម្ដេច ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផង ។ កិច្ចាធិករណ៍ ចាត់ជាអធិករណ៍ផង ជាកិច្ចផង ។

អធិករណភេទ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអធិករណ៍ភេទនោះដូច្នេះ

[១៥១] និយាយអំពីការសើរើអធិករណ៍ ១ ភិក្ខុបាន នូវការសើរើ ដោយអាការ ១០ យ៉ាង ១ បុគ្គលគឺភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៤ ទើបសើរើអធិករណ៍បាន ១ និទាន ហេតុ បច្ច័យ មូល និងសមុដ្ឋាន (នៃអធិករណ៍) ១ អធិករណ៍ដែលចាត់ជាអាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ សមថៈ ទាំង ៧ មានសតិវិន័យជាដើមកើតក្នុងទីណា ១ សមថៈ ទាំង ៧ មានសម្មុខាវិន័យជាដើមលាយប្រឡំគ្នា ឬមិន ប្រឡំគ្នា ១ និទាន ហេតុ បច្ច័យ មូល និងសមុដ្ឋាន (នៃ សមថៈទាំង ៧ ប្រការ) ១ សមថៈទាំង ៧ ប្រការ មាន អត្ថ និងព្យញ្ជនៈ (ផ្សេងៗគ្នា) ធម៌ទាំងឡាយមាន វិវាទជាដើម ដែលចាត់ជាអធិករណ៍ និងមិនចាត់ជាអធិ- ករណ៍ ១ នេះជាឧទ្ទានក្នុងអធិករណភេទ ។

អដ្ឋកថា

អធិករណភេទ

[១២៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងអធិករណភេទ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ព្រះឧបាលិត្ថេរ កាលសើរើអធិករណ៍ថា ការសើរើទាំង ១០ យ៉ាងនេះហើយ បានពោលថា កាលសើរើវិវាទាធិករណ៍ រមែងសើរើដោយសមថៈប៉ុន្មានជាដើម ដើម្បីសម្ដែងការសើរើសមថៈ ព្រោះសើរើអធិករណ៍ទៀត ។

ក្នុងបទទាំងនោះ បទទាំងឡាយថា **វិវាទាធិករណំ ឧក្កោដេន្តោ ទ្វេ សមថេ ឧក្កោដេតិ** សេចក្ដីថា រមែងសើរើ គឺបដិសេធជំទាស់សមថៈ ២ គឺ សម្មុខាវិន័យ ១ យេភុយ្យសិកា ១ ។

បទទាំងឡាយថា **អនុវាទាធិករណំ ឧក្កោដេន្តោ ចត្តារោ** សេចក្ដីថា រមែងសើរើសមថៈទាំង ៤ នេះ គឺសម្មុខាវិន័យ សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ តស្សបាបិយសិកា ។

បទទាំងឡាយថា **អាបត្តាធិករណំ ឧក្កោដេន្តោ តយោ** បានដល់ រមែងសើរើសមថៈ ៣ នេះ គឺសម្មុខាវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ តិណវត្ថារកៈ ។

ច្រើនបទថា **កិច្ចាធិករណំ ឧក្កោដេន្តោ ឯកំ** សេចក្ដីថា រមែងសើរើសមថៈ ១ នេះ គឺសម្មុខាវិន័យ ។

[១៣០] បណ្ដាការសើរើ ១២ ក្នុងវារៈដែលឆ្លើយសំណួរថា ការសើរើមានប៉ុន្មានជាដើម ការសើរើ ៣ មានជាដើម គឺកម្មដែលសង្ឃមិនទាន់បានធ្វើ រមែងបានក្នុងអនុវាទាធិករណ៍ទី ២ ដោយពិសេស ។

ការសើរើសមថៈ ៣ មានអធិករណ៍ដែលសង្ឃមិនទាន់បានជម្រះជាដើម រមែងបានក្នុងវិវាទាធិករណ៍ខាងដើម ។

ការសើរើសមថៈ ៣ មានអធិករណ៍ដែលសង្ឃមិនទាន់បានវិនិច្ឆ័យជាដើម រមែងបានក្នុងអាបត្តាធិករណ៍ទី ៣ ។

ការសើរើ ៣ គឺអធិករណ៍ដែលសង្ឃមិនទាន់បានរម្ងាប់ជាដើម រមែងបានក្នុងកិច្ចាធិករណ៍ទី ៤ ។

ម្យ៉ាងទៀត ការសើរើទាំង ១២ រមែងបានក្នុងអធិករណ៍តែ ១ ពិត ។

ប្រើនបទថា **តត្ថជាតកំ អធិករណំ ឧក្កោដេតិ** សេចក្តីថា ក្នុងវត្តណាមានអធិករណ៍ ដើម្បីត្រូវការបរិក្ខារ មានបាត្រ និងចីវរជាដើមកើតឡើងដោយន័យជាដើមថា បាត្ររបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះកាន់យកហើយ ចីវររបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះកាន់យកហើយពួកភិក្ខុម្ចាស់អាវាសប្រជុំគ្នាក្នុងវត្តនោះឯងសម្របសម្រួលភិក្ខុដែលជាសត្រូវដល់ខ្លួនឲ្យយល់ព្រមថា កុំឡើយអ្នកមានអាយុ ហើយឲ្យអធិករណ៍រម្ងាប់ដោយបាលីមុត្តកៈពិតៗ នេះឈ្មោះថា អធិករណ៍កើតក្នុងទីនោះ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ហើយ ចំពោះដោយវិនិច្ឆ័យណា វិនិច្ឆ័យនោះ ជាសមថៈមួយពិត ។ ភិក្ខុអ្នកសើរើអធិករណ៍នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ពីរបទថា **តត្ថជាតកំ វូបសន្តំ** សេចក្តីថា បើភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាម្ចាស់អាវាស មិនអាចឲ្យអធិករណ៍នោះរម្ងាប់បានសោត ពេលនោះ ភិក្ខុដទៃជាព្រះថេរៈ ដែលជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យមកសួរថា អាវុសោ ហេតុអ្វីឧបោសថឬបវារណាក្នុងវត្តនេះ វៀរមិនបានធ្វើ កាលភិក្ខុទាំងនោះប្រាប់អធិករណ៍នោះ

ហើយ ទើបវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះដោយសូត្រ ដោយខន្ធកៈ និងបរិវារ ឲ្យរម្ងាប់ ។ អធិករណ៍នេះ ឈ្មោះថា កើតក្នុងទីនោះរម្ងាប់ហើយ ។ គង់ជាបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលសើរើអធិករណ៍នោះ ។

បទថា **អន្តរាមគ្គេ** សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលជាសត្រូវដល់ខ្លួនទាំងនោះពោលថា ខ្ញុំមិនព្រមចុះសម្រុងក្នុងពាក្យកាត់ក្តីរបស់ព្រះថេរៈនេះ ព្រះថេរៈនេះមិនឈ្លាសក្នុងវិន័យ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ដែលទ្រទ្រង់វិន័យក្នុងស្រុកឈ្មោះនោះ ខ្ញុំនឹងទៅកាត់សម្រេចគ្នាត្រង់ស្រុកនោះ ដូច្នេះ កំពុងទៅទាំងអស់គ្នាក្នុងចន្លោះផ្លូវនោះឯង កំណត់ហេតុបាន ទើបចុះសម្រុងគ្នាដោយខ្លួនឯង ឬភិក្ខុដទៃញ៉ាំងភិក្ខុទាំងនោះឲ្យចុះសម្រុងគ្នាបាន អធិករណ៍នេះ ជាការរម្ងាប់ពិត ។ ភិក្ខុណា សើរើអធិករណ៍ក្នុងចន្លោះផ្លូវដែលរម្ងាប់យ៉ាងនេះ គង់ជាបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុនោះ ។

ពីរបទថា **អន្តរាមគ្គេ វូបសន្តំ** សេចក្តីថា ម្យ៉ាងទៀត អធិករណ៍ឈ្មោះថា រម្ងាប់ដោយការចុះសម្រុងនូវគ្នានិងគ្នាឯង ឬដោយការដែលភិក្ខុជាសភាគគ្នា ឲ្យចុះសម្រុងគ្នាក៏ទេ ។

បើព្រះវិន័យធរមួយរូប ដើរផ្លូវមក ឃើញហើយសួរថា អ្នកមានអាយុពួកលោកទៅណាហ្ន៎ កាលពួកភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ទៅស្រុកឈ្មោះនោះដោយហេតុឈ្មោះនេះ ទើបពោលថា កុំឡើយអ្នកមានអាយុ នឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ដោយទៅទីនោះ ហើយញ៉ាំងអធិករណ៍នោះឲ្យរម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយវិន័យក្នុងទីនោះឯង នេះឈ្មោះថា អធិករណ៍រម្ងាប់ទៅក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។ គង់ជាអាបត្តិ

បាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលសើរើអធិករណ៍នោះ ។

ពីរបទថា **តត្ថ គតំ** សេចក្តីថា បើភិក្ខុទាំងនោះដែលព្រះវិន័យធរកំពុងពោលថា កុំឡើយអ្នកមានអាយុ នឹងមានប្រយោជន៍អ្វីដោយការទៅទីនោះ ឆ្លើយថា ខ្ញុំនឹងទៅឲ្យដល់ការកាត់សម្រេចក្នុងទីនោះឯង មិនអើពើនឹងពាក្យសម្តីរបស់ព្រះវិន័យធរ ចចេសទៅទាល់តែបាន កាលទៅហើយ ប្រាប់សេចក្តីនោះដល់ពួកភិក្ខុដែលជាសភាគគ្នា សភាគភិក្ខុទាំងឡាយហាមប្រាមថា កុំឡើយអ្នកមានអាយុ ដែលឈ្មោះថា ការប្រជុំសង្ឃជាការធ្ងន់ ហើយឲ្យនាំគ្នាអនុ្គយវិនិច្ឆ័យ ឲ្យចុះសម្រុងគ្នាក្នុងទីនោះឯង ។ អធិករណ៍នេះរមែងជាការរម្ងាប់ពិត ភិក្ខុណាសើរើអធិករណ៍ក្នុងទីនោះ ដែលរម្ងាប់ហើយយ៉ាងនេះ គង់ជាអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុនោះ ។

បទទាំងឡាយថា **តត្ថ គតំ វូបសន្តំ** សេចក្តីថា ម្យ៉ាងទៀត អធិករណ៍នោះមិនមែនរម្ងាប់ដោយកិរិយាដែលឲ្យព្រមព្រៀងគ្នា នៃសភាគភិក្ខុទាំងឡាយឡើយ ដូច្នេះ ។

បើព្រះវិន័យធរទាំងឡាយឲ្យរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដែលឲ្យប្រជុំសង្ឃប្រាប់ក្នុងចំណោមសង្ឃ នេះឈ្មោះថា អធិករណ៍ទៅក្នុងទីនោះរម្ងាប់ហើយ គង់ជាបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលសើរើអធិករណ៍នោះ ។

បទថា **សតិវិនយំ** សេចក្តីថា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលសើរើ សតិវិន័យដែលសង្ឃឲ្យហើយដល់ព្រះខីណាស្រព ។

ក្នុងអមូឡ្ហវិន័យ ដែលសង្ឃឲ្យហើយដល់ភិក្ខុឆ្កួតក្តី ក្នុងតស្សបាបិយ-

សិកា ដែលសង្ឃឲ្យហើយដល់ភិក្ខុដែលមានបាបធម៌ក្រាស់ក្តី ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ ពីរបទថា **តិណវត្ថារកំ ឧក្កោដេតិ** សេចក្តីថា កាលអធិករណ៍ដែលសង្ឃរម្ងាប់ហើយដោយតិណវត្ថារកសមថៈ ធម្មតាអាបត្តិដែលភិក្ខុចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូប អង្គុយប្រហោងផ្គងអញ្ជលីសម្តែងចេញ ឈ្មោះថា រមែងចេញ ។

ភិក្ខុសូម្បីពោលយ៉ាងនេះថា ឈ្មោះថា ការចេញចាកអាបត្តិសូម្បីរបស់ភិក្ខុដែលកំពុងសិងលក់នេះ ការចេញចាកអាបត្តិនោះ មិនគាប់ចិត្តដល់ខ្ញុំដូច្នេះ ឈ្មោះថា សើរើតិណវត្ថារកៈ គង់ជាបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុនោះ ។

បទទាំងឡាយថា **ឆន្ទាគតឹ ។បេ។ គច្ឆន្តោ អធិករណំ ឧក្កោដេតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុជាព្រះវិន័យធរកាលសម្តែងអធម៌ ថាធម៌ជាដើម សើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃវិនិច្ឆ័យស្រេចហើយក្នុងកាលមុន ដោយអាការសើរើ ១២ យ៉ាងឯណាមួយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ជនជាទីស្រឡាញ់ មានឧបជ្ឈាយ៍ជាដើមរបស់ខ្លួន ឈ្មោះថា សើរើអធិករណ៍ ព្រោះមានឆន្ទាគតិ ។

ក្នុងភិក្ខុដែលជាសត្រូវនឹងគ្នា ២ រូប ភិក្ខុដែលមានអាឃាតក្នុងចំណែកមួយកើតឡើង ដោយន័យជាដើមថា បុគ្គលនោះបានប្រព្រឹត្តអំពើមិនជាប្រយោជន៍ដល់អញ កាលសម្តែងអធម៌ ថាធម៌ជាដើម សើរើអធិករណ៍ដែលសង្ឃវិនិច្ឆ័យស្រេចហើយក្នុងកាលមុន ដោយការសើរើ ១២ យ៉ាងឯណាមួយ ដើម្បីលើកការចាញ់ឲ្យដល់ភិក្ខុដែលជាសត្រូវនោះ ឈ្មោះថា សើរើអធិករណ៍ ព្រោះដល់នូវទោសាគតិ ។

ឯភិក្ខុល្ងង់ខ្លៅ កាលសម្តែងអធម៌ ថាធម៌ជាដើម ព្រោះការដែលខ្លួនជា

មនុស្សល្ងង់នោះឯង សើរើអធិករណ៍ដោយន័យដែលពោលហើយនោះឯង ឈ្មោះថា សើរើអធិករណ៍ ព្រោះដល់នូវមោហាគតិ ។

បើក្នុងភិក្ខុ ២ រូបដែលជាសត្រូវគ្នា មួយរូបជាអ្នកអាស្រ័យកម្មដែលមិនស្មើ អាស្រ័យទិដ្ឋិ និងអាស្រ័យបុគ្គលមានកម្លាំង ព្រោះជាអ្នកអាស្រ័យកាយកម្មជាដើមដែលមិនស្មើ អាស្រ័យមិច្ឆាទិដ្ឋិ គឺការប្រកាន់ និងអាស្រ័យភិក្ខុដែលមានឈ្មោះបោះសំឡេង បានបក្ខពួកមានកម្លាំង ព្រោះខ្លាចភិក្ខុនោះថា បុគ្គលនេះគប្បីធ្វើអន្តរាយដល់ជីវិត ឬអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយៈរបស់អញ កាលសម្តែងអធម៌ ថាធម៌ជាដើម សើរើអធិករណ៍ ដោយន័យដែលពោលហើយនោះឯង ឈ្មោះថា សើរើអធិករណ៍ ព្រោះដល់នូវភយាគតិ ។

បទថា **តធហុបសម្បន្នោ** សេចក្តីថា សាមណេរមួយរូបជាអ្នកឈ្លាសជាពហូសូត លោកឃើញភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាអ្នកចាលចាញ់ ក្នុងការកាត់សម្រេចហើយ ជាអ្នកសុបសៅ ទើបសួរថា ហេតុអ្វី ទើបពួកលោកម្ចាស់សុបសៅ ទើបភិក្ខុទាំងនោះប្រាប់ហេតុនោះដល់លោក ។ លោកក៏ពោលនឹងភិក្ខុទាំងនោះថា ណ្ហើយចុះ លោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ឧបសម្បទាឲ្យខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងញ៉ាំងអធិករណ៍នោះឲ្យរម្ងាប់ឯង ។ ភិក្ខុទាំងនោះញ៉ាំងលោកឲ្យឧប-សម្បទា ។ លោកវាយស្គរឲ្យសង្ឃប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃស្អែកឡើង ។

លំដាប់នោះ លោកដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា សង្ឃ បុគ្គលណាឲ្យប្រជុំ ឆ្លើយថា ខ្ញុំ ឲ្យប្រជុំព្រោះហេតុអ្វី ម្សិលមិញ អធិករណ៍វិនិច្ឆ័យមិនល្អ ខ្ញុំនឹងវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍នោះក្នុងថ្ងៃនេះ ។ កាលម្សិលមិញ លោកម្ចាស់ទៅ

ខាងណា ខ្ញុំមិនទាន់ឧបសម្បទាលោកម្ចាស់ ថ្ងៃនេះខ្ញុំឧបសម្បទាហើយ ។ លោកកាលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីពោលថា អាវុសោ សិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាលោកថា ភិក្ខុឧបសម្បទាក្នុងថ្ងៃនោះ សើរើអធិករណ៍ ត្រូវឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈ ចូរទៅសម្តែងអាបត្តិចេញ ។ សូម្បីក្នុងអាគន្តុកៈ ក៏មានន័យនេះឯង ។

បទថា **ការកោ** សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកចាញ់ ពោលនឹងភិក្ខុមួយរូបដែលទៅកាន់បរិវេណវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ព្រមជាមួយសង្ឃថា ហេតុអ្វីទើបពួកលោកម្ចាស់កាត់ក្តីអធិករណ៍យ៉ាងនោះ គួរកាត់យ៉ាងនេះ មិនមែនឬ ភិក្ខុនោះពោលថា ហេតុអ្វី ទើបលោកមិនពោលយ៉ាងនេះអំពីមុន ដូច្នេះ ឈ្មោះថា សើរើអធិករណ៍នោះ ភិក្ខុណាជាអ្នកធ្វើការសើរើអធិករណ៍យ៉ាងនោះ ក៏ជាឧក្កោដនកបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុនោះ ។

បទថា **ឆន្ទទាយកោ** សេចក្តីថា ភិក្ខុមួយរូបឲ្យឆន្ទៈក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ហើយ ឃើញពួកភិក្ខុដែលជាសភាគគ្នាចាញ់មក ជាអ្នកស្ងប់ស្ងៀមទើបពោលថា ស្អែកនេះ ខ្ញុំនឹងកាត់ក្តីឯង ឲ្យសង្ឃប្រជុំគ្នាហើយ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា ឲ្យប្រជុំសង្ឃ ព្រោះហេតុអ្វី ទើបឆ្លើយថា ម្សិលមិញអធិករណ៍សម្រេចមិនបានល្អ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំនឹងកាត់អធិករណ៍នោះខ្លួនឯង កាលពីម្សិលមិញ លោកម្ចាស់រវល់ទៅណា ខ្ញុំប្រគល់ឆន្ទៈ ហើយអង្គុយ ។ លោកដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីពោលថា អាវុសោ សិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមានសភាពដូចលោកថា បុគ្គលឲ្យ

ធនូ: សើរើអធិករណ៍ ត្រូវឱក្កាជនកបាចិត្តិយ: ចូរលោកទៅសម្តែងចេញ ។

[១៣១] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **វិវាទាធិករណស្ស កឹនិទានំ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា ឈ្មោះថា មានអ្វីជានិទាន ព្រោះអត្ថថា អ្វីជាហេតុនាំឲ្យកើតអធិ-ករណ៍នោះ ។ ឈ្មោះថា មានអ្វីជាសមុទយ: ព្រោះអត្ថថា អ្វីជាហេតុ ជាដែនកើតព្រមនៃអធិករណ៍នោះ ។ ឈ្មោះថា មានអ្វីជាជាតិ ព្រោះអត្ថថា អ្វីជាកំណើតនៃអធិករណ៍នោះ ។ ឈ្មោះថា មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ព្រោះអត្ថថា អ្វីជាដែនកើតមុន អ្វីជាអង្គ អ្វីជាទីកើតនៃអធិករណ៍នោះ ។

បទទាំងអស់នេះ ជាវេវចនៈនៃហេតុនោះឯង ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យថា **វិវាទនិទានំ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ឈ្មោះថា មានវិវាទជានិទាន ព្រោះអត្ថថា វិវាទ ពោល គឺរឿងញុំាងនូវការបែកគ្នា ១៨ ប្រការ ជាហេតុនាំឲ្យកើតវិវាទាធិករណ៍នោះ ។

បទថា **វិវាទនិទានំ** នោះ លោកពោលដោយអំណាចវិវាទ ដែលអាស្រ័យការទាស់ទែងគ្នាកើតឡើង ។

ឈ្មោះថា មានអនុវាទជានិទាន ព្រោះអត្ថថា ការចោទជាហេតុនាំឲ្យកើតអនុវាទាធិករណ៍នោះ ។

បទថា **អនុវាទនិទានំ** នេះ លោកពោលដោយអំណាចអនុវាទ ដែលអាស្រ័យការចោទគ្នាកើតឡើង ។

ឈ្មោះថា មានអាបត្តិជានិទាន ព្រោះអត្ថថា អាបត្តិជាហេតុនាំឲ្យកើតអាបត្តាធិករណ៍នោះ ។

បទថា **អាបត្តិនិទានំ** នោះ លោកពោលដោយអំណាចអាបត្តិដែលអាស្រ័យការកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិ ៤ ដែលមានអាបត្តាធិករណ៍ជាបច្ច័យ ។

ឈ្មោះថា មានកិច្ចជានិទាន ព្រោះអត្ថថា កិច្ច ៤ យ៉ាង ជាហេតុនាំឲ្យកើតកិច្ចាធិករណ៍នោះ ។ អធិប្បាយថា សង្ឃកម្ម ៤ យ៉ាង ជាហេតុនៃកិច្ចាធិករណ៍នោះ ។

បទថា **កិច្ចនិទានំ** នោះ លោកពោលដោយអំណាចកិច្ចទាំងឡាយដែលអាស្រ័យការចាំបាច់ធ្វើកើតឡើង មានសមនុភាសនៈត្រឹមលើកទី ៣ ជាដើម ដល់ភិក្ខុនីដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ។

នេះជាវាចាប្រកបចំពោះបទមួយ ក្នុងចំណែកវិសជ្ជនាអធិករណ៍ទាំង ៤ គ្រប់ៗបទ គប្បីប្រកបដោយទំនងនេះ ។

ក្នុងវិសជ្ជនា មានពាក្យថា មានហេតុជានិទានជាដើមនៃទុតិយបុច្ឆា គប្បីជ្រាបភាវៈនៃនិទានជាដើម ដោយអំណាចកុសលហេតុ អកុសលហេតុ និងអព្យាកតហេតុ ៩ ពួក ។

ក្នុងវិសជ្ជនានៃតតិយបុច្ឆា គប្បីជ្រាបថា ផ្សេងគ្នាត្រឹមតែព្យញ្ជនៈ ។ ពិតហើយ ហេតុនោះឯង លោកពោលថា បច្ច័យក្នុងតតិយបុច្ឆានេះ ។

[១៣២] វិនិច្ឆ័យក្នុងវារៈដែលឆ្លើយពាក្យសួរដល់មូល គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **ទ្វាទស មូលានិ** បានដល់ មូល ១២ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងក្នុងសន្តានទាំងនេះ គឺវិវាទមូល ៦ មានក្រោធ ចងក្រោធ និងសេចក្តី

ប្រណាំងប្រជែងជាដើម លោភៈ ទោសៈ និងមោហៈ ៣ អលោភៈ អទោសៈ អមោហៈ ៣ ។

ពីរបទថា **ចុទ្ទស មូលានិ** បានដល់ មូល ១២ នោះឯង ជាមួយកាយនិងវាចា ទើបរួមជា ១៤ ។

ពីរបទថា **ឆ មូលានិ** បានដល់ មូល ៦ មានកាយជាដើម ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងវារៈដែលឆ្លើយពាក្យសួរដល់សមុដ្ឋាន គប្បីជ្រាបដូច្នេះ រឿងបង្កការបែកបាក់គ្នា ១៨ ប្រការ ជាសមុដ្ឋាននៃ (វិវាទាធិករណ៍) ។ ពិតហើយ វិវាទាធិករណ៍នោះ រមែងតាំងឡើងក្នុងរឿងញ៉ាំងការបែកបាក់គ្នា ១៨ ប្រការទាំងនោះ ឬថា រមែងតាំងឡើង ព្រោះរឿងញ៉ាំងការបែកគ្នាទាំងនោះជាតួហេតុ ដោយហេតុនោះ ទើបរឿងញ៉ាំងការបែកគ្នាទាំងនោះ លោកពោលថា ជាសមុដ្ឋាននៃវិវាទាធិករណ៍នោះ ។ ក្នុងអធិករណ៍ទាំងពួងក៏ន័យនេះឯង ។

ក្នុងន័យដែលផ្សេងគ្នាដោយពាក្យថា វិវាទាធិករណ៍ជាអាបត្តិឬ ជាដើម ពាក្យថា ដោយអធិករណ៍ណាមួយ គឺកិច្ចាធិករណ៍នេះ លោកពោលហើយ ដើម្បីសម្តែងបណ្តាអធិករណ៍ទាំងឡាយ ចំពោះអធិករណ៍ដែលជាគ្រឿងរម្ងាប់អាបត្តិទាំងឡាយ ។ តែកងអាបត្តិទាំងនោះនឹងរម្ងាប់ដោយកិច្ចាធិករណ៍ ដោយមួយចំណែកប៉ុណ្ណោះក៏ទេ ។ ព្រោះធម្មតា កិច្ចាធិករណ៍មិនមែនសម្រេចដល់កិច្ចដែលសម្តែងក្នុងសម្នាក់បុគ្គលទេ ។

[១៣៥] ពីរបទថា **ឋ កតមេន សមថេន** សេចក្តីថា អាបត្តិដែលមិនមានចំណែកសេសសល់នោះ មិនរម្ងាប់ដូចអាបត្តិដែលមានចំណែកសេស

សល់ទេ ព្រោះថា អាបត្តិដែលជាអនវសេសនោះ ដែលភិក្ខុមិនអាចសម្តែង គឺមិនអាចតាំងនៅក្នុងចំណែកបរិសុទ្ធ ចាប់តាំងអំពីអនវសេសាបត្តិនោះ ។

[១៣៧] ន័យថា **វិវាទាធិករណំ ហោតិ អនុវាទាធិករណំ** ជាដើម ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

ខាងមុខអំពីនោះ លោកពោលបុច្ឆា ៦ គូ មិនវៀរសម្មុខាវិន័យ មានពាក្យថា **យត្ថ សតិវិនយោ** ជាដើម លោកប្រកាសអត្ថហើយដោយបុច្ឆាវិសជ្ជនាទាំងនោះឯង ។

[១៤៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងវារៈដែលដោះស្រាយពាក្យសួរ ដល់សមថៈដែលលាយគ្នាជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **សំសដ្ឋា** សេចក្តីថា ធម៌ទាំងនេះ គឺសម្មុខាវិន័យក្តី សតិវិន័យក្តី ឈ្មោះថា លាយគ្នា គឺមិនបែកគ្នា ព្រោះសមថៈទាំង ២ សម្រេចក្នុងខណៈនៃកម្មវាចាឲ្យសតិវិន័យនោះឯង ព្រោះការសម្រេចនៃសមថៈទាំង ២ ដូចជាការទាក់ទងគ្នានៃស្រទបចេកក្នុងចេក បុគ្គលណាមួយ មិនអាចនឹងសម្តែងការបែកសមថៈទាំងនោះចេញអំពីគ្នា ។ ដូច្នោះទើបពោលថា បុគ្គលណាមួយ មិនអាចបញ្ញត្តការបែកធម៌ទាំងនោះឲ្យដាច់ចេញពីគ្នាបានឡើយ ។ ក្នុងបទទាំងពួង ក៏ន័យនេះឯង ។

[១៤៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងវារៈ ដែលដោះស្រាយពាក្យសួរថា **កឹនិទានោ** គប្បីជ្រាបដូច្នេះ សម្មុខាវិន័យ ឈ្មោះថា មាននិទានជានិទាន ព្រោះអត្ថថា មាននិទានជាហេតុឲ្យកើត ។

ក្នុងនិទានទាំងនោះ គឺការចំពោះមុខសង្ឃ ការចំពោះមុខធម៌ ការជា

ចំពោះមុខវិន័យ ការចំពោះមុខបុគ្គល ជានិទាននៃសម្មុខាវិន័យ ។ ព្រះខីណា-ស្រពដែលដល់នូវការបរិបូណ៌ដោយសតិ ដែលត្រូវចោទ ជានិទាននៃសតិ-វិន័យ ។ ភិក្ខុឆ្កួត ជានិទាននៃអមូឡ្ហវិន័យ ។

ការចំពោះមុខនៃបុគ្គលទាំង ២ គឺបុគ្គលសម្ដែង និងបុគ្គលទទួលសម្ដែង ជានិទាននៃបដិញ្ញាតករណៈ ។

ការដែលសង្ឃជាអ្នកមិនអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍ របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលកើតជម្លោះផ្សេងៗគ្នា ជានិទាននៃយេភុយ្យសិកា ។

បុគ្គលអាក្រក់ក្រាស់ ជានិទាននៃតស្សបាបិយសិកា ។

អជ្ឈាចារ មិនសមគួរដល់សមណៈច្រើន របស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលទាស់ទែងគ្នា ជានិទាននៃតិណវត្ថារកៈ ។

វារៈពោលដោយហេតុ និងបច្ច័យ មានន័យដូចពោលហើយនោះឯង ។

[១៤៥] ពាក្យឆ្លើយ ពាក្យសួរដល់មូល ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

ក្នុងពាក្យសួរដល់សមុដ្ឋាន លោកពោលថា សមថៈទាំង ៧ មានសមុដ្ឋាន ៣៦ អ្វីខ្លះដូច្នេះដោយពិត សូម្បីយ៉ាងនោះ លោកក៏ចែកសមុដ្ឋាន ៦ នៃសមថៈ ៦ ប៉ុណ្ណោះ ព្រោះសម្មុខាវិន័យ មិនមានសមុដ្ឋាន ព្រោះមិនមានកម្មសង្គ្រោះ ។ បណ្ដាបទទាំងនោះ ញត្តិ គប្បីជ្រាបថា កម្មកិរិយា ។

ការឈប់ក្នុងវេលាឈប់ដោយញត្តិនោះឯង គប្បីជ្រាបថា ករណៈ ។

ការចូលទៅឯង អធិប្បាយថា ការធ្វើកម្មនោះដោយខ្លួនឯង គប្បីជ្រាបថា ឧបគមនៈ ។

ការដែលគេដល់នូវការនិមន្តន៍ អធិប្បាយថា ការនិមន្តអ្នកដទៃ មាន សទ្ធិវិហារិកជាដើមថា លោកចូរធ្វើកម្មនេះ គប្បីជ្រាបថា អជ្ឈុបគមនៈ ។

កិរិយាដែលយល់ព្រម អធិប្បាយថា បានដល់ការឲ្យឆន្ទៈយ៉ាងនេះថា សង្ឃសូមធ្វើកម្មនោះជំនួសខ្ញុំ ហៅថា អធិវាសនា ។

កិរិយាដែលមិនជំទាស់ថា កម្មនោះមិនគាប់ចិត្តខ្ញុំទេ ពួកលោកកុំធ្វើកម្ម យ៉ាងនោះ ហៅថា អប្បដិកោសនា ។

គប្បីជ្រាបសមុដ្ឋាន ៣៦ ដោយអំណាចឆក្កៈពួក ៦ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ពាក្យឆ្លើយសំណួរដល់អត្ថផ្សេងគ្នា ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

[១៤៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យឆ្លើយនូវសំណួរ ដែលសួរដល់អធិករណ៍ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទទាំងឡាយថា **អយំ វិវាទោ នោ អធិករណំ** សេចក្តីថា ការឈ្លោះប្រកែកគ្នានៃជនទាំងឡាយ មានម្តាយ និងកូនជាដើម ចាត់ជាវិវាទ ព្រោះជាការពោលប្រកែកគ្នា តែមិនចាត់ជាអធិករណ៍ ព្រោះមិនមានភាពជា ហេតុ ដែលត្រូវរម្ងាប់ដោយសមថៈទាំងឡាយ ។ សូម្បីក្នុងអនុវាទជាដើម ក៏ន័យនេះ ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះឯង ។

អធិករណភេទ ចប់

វិនយបិដក

គាថាសង្គណិកៈជាតំណាមក

[១៥២] សួរថា ការចោទដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ការរំលឹកទោសដើម្បីហេតុអ្វី ប្រជុំសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ម្យ៉ាងទៀត មតិកម្ម គឺការរៀនមន្តដើម្បីហេតុអ្វី ។ ឆ្លើយថា ការចោទ ដើម្បីរំលឹកទោស ការរំលឹកទោសដើម្បីនឹងសង្កត់សង្កិន (បុគ្គលនោះឲ្យរាងចាល) ប្រជុំសង្ឃដើម្បីពិនិត្យរកនូវការវិនិច្ឆ័យ ឯមតិកម្ម គឺការរៀនមន្តផ្សេងៗគ្នា (ដើម្បីឲ្យចូលចិត្តនូវការកាត់សេចក្តី) ។ បើលោកធ្វើជាវិន័យធរ ត្រូវកុំនិយាយរួសរាន់ពេក កុំនិយាយទាំងកំណាច កុំធ្វើសេចក្តីថ្នាំងថ្នាក់ចិត្តឲ្យកើតឡើង (ចំពោះអ្នកដែលត្រូវចោទ ឬ អ្នកដែលចោទ) កុំនិយាយពាក្យសង្កត់សង្កិនឥតប្រយោជន៍ដោយរួសរាន់ ត្រូវលោកពិចារណានូវវត្ត ដែលគួរប្រព្រឹត្តតាម ជាអនុលោមរបស់សិក្ខាបទ ដែលព្រះសម្ពុទ្ធ ជាអ្នកប្រាជ្ញឆ្លៀវឆ្លាស ទ្រង់ធ្វើ គឺបាននាំមកតម្កល់ទុក ទ្រង់ពោលទុកមកដោយល្អ ក្នុងសុត្តៈ គឺឧភតោវិភង្គ ក្នុងវិន័យ គឺខន្ធកៈ ក្នុងអនុលោម គឺបរិវារ ក្នុងបញ្ញត្តិគឺវិន័យបិដកទាំងអស់ ក្នុងអនុលោមិកៈ គឺមហាបទេស ៤ ហើយនឹងបានញុំាងគតិរបស់ខ្លួន ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរលោក មិនឲ្យវិនាសបាន ។ លោកកាលស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ គប្បីប្រកបតាមធម្មជាតិដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍តាមកាលដ៏គួរ លោកកុំអាលជឿសម្តី របស់អ្នកជាប់ចោទ និងអ្នកចោទ ដោយរហ័សឡើយ ។ (បើ) អ្នកចោទនិយាយថា លោកត្រូវអាបត្តិហើយ លោកអ្នក

ជាប់ចោទប្រកែកថា ខ្ញុំមិនត្រូវអាបត្តិទេ (វិន័យធរ) កុំអាលលើកលែងបុគ្គលទាំងពីរ (នោះ) គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមតំណាពាក្យដែលប្តេជ្ញា ។ ពាក្យប្តេជ្ញា (ណា) ដែលវិន័យធរពោលចំពោះពួកបុគ្គលដែលមានសេចក្តីខ្មាសពាក្យប្តេជ្ញានុ៎ះមិនមានក្នុងពួកបុគ្គល ដែលឥតសេចក្តីខ្មាសទេ (ព្រោះថា) បុគ្គលដែលឥតសេចក្តីខ្មាស សូម្បីពោលពាក្យច្រើនក្តី (វិន័យធរ) គប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញាដែលជាប់មកជាមួយនឹងវត្តប្រតិបត្តិរបស់បុគ្គលនោះ ។

[១៥៣] សួរថា អលជ្ជីបុគ្គលតើដូចម្តេច សេចក្តីប្តេជ្ញាមិនលុតលាស់ដល់បុគ្គលណា ខ្ញុំសួរចំពោះបុគ្គលដូច្នេះថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អលជ្ជីបុគ្គល ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលមានចិត្តក្លែង ត្រូវអាបត្តិ រួចបិទបាំងអាបត្តិទុកក្តី លុះតាមអំណាចអគតិក្តី បុគ្គលយ៉ាងនេះព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អលជ្ជីបុគ្គល ។

[១៥៤] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះហៅថា អលជ្ជីបុគ្គល ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា លជ្ជីបុគ្គល ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលមិនក្លែងឲ្យត្រូវអាបត្តិ មិនបានបិទបាំងអាបត្តិ មិនលុះអំណាចអគតិ បុគ្គលយ៉ាងនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា លជ្ជីបុគ្គល ។

[១៥៥] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះហៅថា លជ្ជីបុគ្គល ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួររកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលដែលចោទ

ដោយមិនត្រូវតាមកាល ១ ដោយពាក្យមិនពិត ១ ដោយពាក្យទ្រគោះ ១ ដោយពាក្យមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ១ ចោទដោយសេចក្តីស្អប់ មិនចោទដោយមេត្តាចិត្ត ១ បុគ្គលយ៉ាងនេះព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ ហៅថា អ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ។

[១៥៦] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទមិនប្រកបដោយធម៌ ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួរកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលដែលចោទត្រូវតាមកាល ១ ដោយពាក្យពិត ១ ដោយពាក្យផ្អែមល្ហែម ១ ដោយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ ១ ចោទដោយមេត្តាចិត្ត មិនចោទដោយស្អប់ ១ បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ ហៅថា អ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ។

[១៥៧] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួរកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នកថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបុគ្គលពាល ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលមិនដឹងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង មិនយល់ដល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង មិនដឹងគន្លងពាក្យតគ្នា មិនយល់ដល់គន្លងពាក្យតគ្នា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបុគ្គលពាល ។

[១៥៨] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបុគ្គលពាល ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួរកបុគ្គលដទៃទៀតនឹងអ្នក

ថា បុគ្គលយ៉ាងណា ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបណ្ឌិត ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលដែលដឹងពាក្យខាងដើម នឹងពាក្យខាងចុង យល់ដល់ពាក្យខាងដើមនឹងពាក្យខាងចុង ដឹងគន្លងពាក្យតគ្នា យល់ដល់គន្លងពាក្យតគ្នា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបណ្ឌិត ។

[១៥៩] ខ្ញុំដឹងពិតថា បុគ្គលយ៉ាងនេះ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា អ្នកចោទជាបណ្ឌិត ប៉ុន្តែខ្ញុំសូមសួរកហេតុដទៃទៀតនឹងអ្នកថា ដូចម្តេចដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា ការចោទ ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលចោទដោយសីលវិបត្តិក្តី ពុំនោះសោត ដោយអាចារវិបត្តិក្តី ទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ចោទដោយអាជីវវិបត្តិក្តី ការចោទដោយសីលវិបត្តិជាដើមនោះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហៅថា ការចោទ ។

គាថាសង្គណិកៈ (គាថាចូកច្លាសគ្នា) ជាតំណាមក ចប់

អដ្ឋកថា

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ

[១៥២] វិនិច្ឆ័យក្នុងទុតិយគាថាសង្គណិក គប្បីជ្រាបដូច្នេះ វាចាដែលសម្តែងការដេញដោលសួរវត្ថុ និងអាបត្តិ ឈ្មោះថា ចោទនា ។ វាចាដែលដាស់តឿនឲ្យនឹកដល់ទោស ឈ្មោះថា សារណា ។ ពីរបទថា **សង្ឃោកិមត្ថាយ** សេចក្តីថា ប្រជុំសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។

បាទគាថាថា **មតិកម្មំ បន កិស្ស ការណា** សេចក្តីថា ការយល់នូវបំណងត្រាស់ថា មតិកម្ម មតិកម្មនោះត្រាស់ទុកព្រោះហេតុនៃអ្វី ។

បាទគាថាថា **ចោទនា សារណាត្ថាយ** សេចក្តីថា វាចាសម្រាប់ដេញដោល មានប្រការដូចពោលហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងដាស់តឿនឲ្យនឹកឃើញដល់ទោសដែលបុគ្គលចុងចោទនោះបានធ្វើហើយ ។

បាទគាថាថា **និគ្គហាត្ថាយ សារណា** សេចក្តីថា ចំណែកវាចាដែលនឹងដាស់តឿនឲ្យនឹកដល់ទោស ដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងសង្កត់សង្កិនបុគ្គលនោះ ។

បាទគាថាថា **សង្ឃោ បរិគ្គហាត្ថាយ** សេចក្តីថា សង្ឃដែលប្រជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងជួយគ្នាវិនិច្ឆ័យ ។ អធិប្បាយថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងពិចារណាថា ជាធម៌ ឬមិនជាធម៌ គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងជ្រាបថា អធិករណ៍នោះបានវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវ ឬមិនត្រឹមត្រូវ ។

បាទគាថាថា **មតិកម្មំ បន ថាវេយ្យត្ថំ** សេចក្តីថា ការយល់បំណងរបស់ព្រះថេរៈដែលជាអ្នកទ្រទ្រង់ព្រះសូត្រ និងព្រះថេរៈដែលជាអ្នកទ្រទ្រង់

វិន័យទាំងឡាយ ក៏ដើម្បីឲ្យវិនិច្ឆ័យសម្រេចជាផ្នែកៗ ។

បទទាំងឡាយថា **មា ខោ បដិឃំ** សេចក្តីថា កុំញ៉ាំងសេចក្តីក្រោធក្នុងចុងចោទ ឬដើមចោទ ។

បទទាំងឡាយថា **សចេ អនុវិជ្ជកោ ត្វំ** សេចក្តីថា បើលោកជាព្រះវិន័យធរអនុយោគវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ដែលឈមចុះក្នុងចំណោមសង្ឃ ។

បទថា **វិគ្គាហិកំ** សេចក្តីថា (លោកកុំបានពោលពាក្យដែលបង្កឲ្យវិវាទ) ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយន័យជាដើមថា លោកមិនដឹងនូវទៅដល់ធម្មវិន័យនេះទេ ។

បទថា **អនត្ថសញ្ហិតំ** សេចក្តីថា កុំពោលពាក្យដែលនាំឲ្យកើតការសាបសូន្យ គឺធ្វើបរិសទ្យឲ្យជាអ្នកវិកវរឡើង ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **សុត្តេ វិនយេ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ឧភតោវិភង្គ ឈ្មោះថា សូត្រ ខន្ធក: ឈ្មោះថា វិន័យ បរិវារ ឈ្មោះថា អនុលោម វិនយបិដកទាំងមូល ឈ្មោះថា បញ្ញត្តិ មហាបទេស ៤ ឈ្មោះថា អនុលោមិក: ។

បាទគាថាថា **អនុយោគវត្តំ និសាមេថ** សេចក្តីថា លោកចូរពិចារណាវត្តក្នុងការសាកសួរ ។

បាទគាថាថា **កុសលេន ពុទ្ធិមតា កតំ** សេចក្តីថា ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ជាអ្នកឈ្លាស ជាបណ្ឌិត ដល់នូវការសម្រេចនៃព្រះញាណ ទ្រង់នាំចេញតម្កល់ទុក ។

បទថា **សុវុត្តំ** សេចក្តីថា ដែលព្រះអង្គទ្រង់តាំងទុកល្អហើយ ។

បទថា **សិក្ខាបទានុលោមិកំ** សេចក្តីថា សមគួរដល់សិក្ខាបទទាំងឡាយ ការពន្យល់ចំពោះបទ មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

ឯពណ៌នាដោយសង្ខេប ព្រមទាំងអធិប្បាយក្នុងគាថានេះ ដូច្នេះថា បើលោកពោលអត្តក្តី កុំពោលរួសរាន់ កុំពោលពាក្យដែលដឹកនាំឲ្យមានវិវាទមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ឯវត្តក្នុងការសាកសួរណា ដែលព្រះលោកនាថដ៏ឈ្លាស មានបញ្ញា ទ្រង់ចាត់ទុក តែងតាំងទុកល្អ ក្នុងសូត្រជាដើមទាំងនោះ អនុលោមដល់សិក្ខាបទទាំងពួង សូមលោកពិចារណា គឺសូមពិនិត្យមើលអនុយោគវត្តនោះ ។

បាទគាថាថា **គតឹ ន ធាសេន្តោ សម្បរាយិកំ** សេចក្តីថា សូមពិចារណាអនុយោគវត្ត កុំឲ្យខូចគតិ គឺការសម្រេចក្នុងសម្បរាយភពរបស់ខ្លួនពិតហើយ ភិក្ខុណាមិនពិចារណាអនុយោគវត្តនោះ សាកសួរ ភិក្ខុនោះរមែងឲ្យខូចគតិរបស់ខ្លួន ដែលកើតក្នុងសម្បរាយភព ព្រោះហេតុនោះ សូមពិចារណាកុំឲ្យខូចគតិនោះ ។ ឥឡូវនេះ ព្រះឧបាលិត្ថេរពោលថា **ហិតេសី** ជាដើម ដើម្បីសម្តែងអនុយោគវត្តនោះ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ហិតេសី** បានដល់ បុគ្គលស្វែង គឺបុគ្គលស្វះស្វែងប្រយោជន៍ អធិប្បាយថា ចូលទៅតាំងមេត្រីនឹងធម៌ជាបុព្វភាគនៃមេត្រី ។ បទថា **កាលេ** បានដល់ ក្នុងកាលដែលចាត់ថា សមគួរ គឺក្នុងកាលដែលសង្ឃនិមន្តប៉ុណ្ណោះ អធិប្បាយថា លោកចូរសាកសួរក្នុងកាលសង្ឃប្រគល់ភារៈដល់លោក ។

បាទគាថាថា **សហសា វោហារំ មា ធារេសិ** សេចក្ដីថា សំនួនដែលពោលដោយរហ័ស គឺពាក្យសម្ដីដែលពោលដោយប្រូសរាន់ណា របស់ដើមចោទ និងចុងចោទទាំងនោះ កុំជំទាស់ គឺកុំកាន់យកសំនួននោះ ។

ការសន្ទំនៃពាក្យរឭក ហៅថា ការបន្ត ក្នុងបាទគាថាថា **បដិញ្ញានុសន្ធិតេន ការយេ** នេះ ព្រោះហេតុនោះ គប្បីកាត់តាមពាក្យសារភាព និងការបន្ត អធិប្បាយថា គប្បីកំណត់ការបន្តនៃពាក្យរឭក ហើយសឹមកាត់តាមចម្លើយ ។

ម្យ៉ាងទៀត គប្បីកាត់តាមពាក្យទទួលសារភាព និងតាមការតភ្ជាប់ អធិប្បាយថា គប្បីកាត់តាមពាក្យសារភាពរបស់ចុងចោទ ដែលជាលជ្ជី គប្បីកាត់តាមការបន្តនៃការប្រព្រឹត្តរបស់ចុងចោទដែលជាអលជ្ជី ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលគាថាថា **ឯតំ បដិញ្ញា លជ្ជិសុ** ជាដើម ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **វត្តានុសន្ធិតេន ការយេ** សេចក្ដីថា គប្បីកាត់តាមការបន្តនៃការប្រព្រឹត្ត អធិប្បាយថា ពាក្យទទួលសារភាពណា និងការប្រព្រឹត្តរបស់អលជ្ជីនោះសមគ្នា គប្បីកាត់តាមពាក្យសារភាពនោះ ។

[១៥៣] បទថា **សញ្ចិច្ច** បានដល់ ត្រូវទាំងដឹងខ្លួន ។

បទថា **បរិគូហតិ** បានដល់ បិទទុក គឺមិនសម្ដែង មិនបញ្ចេញ ។

[១៥៤] បាទគាថាថា **សច្ចំ អហំបិ ជានាមិ** សេចក្ដីថា ពាក្យណាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយ ពាក្យនោះជាសេចក្ដីពិត សូម្បីខ្ញុំព្រះអង្គក៏ដឹងពាក្យនោះយ៉ាងនោះដូចគ្នា ។

ពីរបទថា **អញ្ញញ្ញ តាហំ** សេចក្តីថា ឯខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទូលសួរព្រះអង្គ ដល់អលជ្ជីប្រភេទដទៃ ។

[១៥៧] បាទគាថាថា **បុព្វាបរំ ន ជានាតិ** សេចក្តីថា មិនដឹងវាចាដែលខ្លួនពោលទុកក្នុងកាលមុន និងខ្លួនពោលក្នុងខាងក្រោយ ។ បទថា **អកោវិទោ** បានដល់ មិនឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យ ខាងចុងនោះ ។

បាទគាថាថា **អនុសន្ធិវចនបថំ ន ជានាតិ** សេចក្តីថា មិនដឹងគន្លងនៃអនុសន្ធិ និងពាក្យដែលបន្តនៃពាក្យកាត់សម្រេច ។

[១៥៨] បាទគាថាថា **សីលវិបត្តិយា ចោទេតិ** គឺចោទដោយកងអាបត្តិ ២ ។ បទថា **អាចារទិដ្ឋិយា** បានដល់ ចោទអាចារវិបត្តិនិងទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ កាលចោទដោយអាចារវិបត្តិ រមែងចោទដោយកងអាបត្តិ ៥ កាលចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ រមែងចោទដោយមិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ។

បាទគាថាថា **អាជីវេនបិ ចោទេតិ** សេចក្តីថា ចោទដោយសិក្ខាបទ ៦ ដែលបញ្ញត្តទុក ព្រោះអាជីវៈជាហេតុ ។

បទដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

ទុតិយគាថាសង្គណិកវណ្ណនា ចប់

វិនយបិដក

ចោទនាកណ្ឌ

[១៦០] វិន័យធរត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទថា ម្នាលអាវុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះដោយហេតុណា លោកចោទភិក្ខុនោះ ព្រោះទោសអ្វី លោកចោទដោយសីលវិបត្តិ ដោយអាចារវិបត្តិ ឬចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំចោទដោយសីលវិបត្តិក្តី ខ្ញុំចោទដោយអាចារវិបត្តិក្តី ខ្ញុំចោទដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ។ ត្រូវវិន័យធរសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកមានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរឬទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរ ។ ត្រូវវិន័យធរសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចុះដូចម្តេច ហៅថា សីលវិបត្តិ ដូចម្តេច ហៅថា អាចារវិបត្តិ ដូចម្តេច ហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា បារាជិក ៤ និងសង្ឃាទិសេស ១៣ នេះហៅថា សីលវិបត្តិ , ថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយៈ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ និងទុព្ភាសិត នេះហៅថា អាចារវិបត្តិ , មិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តគ្គាហិកាទិដ្ឋិ នេះហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ ត្រូវវិន័យធរ សួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះដោយហេតុណា លោកចោទដោយឃើញ ដោយឮ ឬក៏ចោទដោយរង្កៀសទេ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំចោទដោយឃើញក្តី ចោទដោយឮក្តី ចោទដោយរង្កៀសក្តី ។ ត្រូវវិន័យធរ សួរភិក្ខុអ្នកចោទ

នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះដោយឃើញហេតុណា លោកបានឃើញទោសដូចម្តេច លោកបានឃើញហេតុដូចម្តេច លោកបានឃើញពីកាលណា លោកបានឃើញក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបារាជិក លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លោកបានឃើញដែរឬ មួយទៀត លោកនៅក្នុងទីណា ភិក្ខុនេះនៅក្នុងទីណា ចំណែកខាងលោកកំពុងធ្វើអ្វី ឯភិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វី ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនបានចោទភិក្ខុនោះដោយការឃើញទេ ខ្ញុំចោទដោយគ្រាន់តែបានឮ ។ ត្រូវវិន័យធរសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះដោយបានឮ ដោយហេតុណា លោកបានឮដូចម្តេច លោកបានឮហេតុដូចម្តេច លោកបានឮក្នុងកាលណា លោកបានឮក្នុងទីណា លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិក លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត លោកបានឮពាក្យភិក្ខុ លោកបានឮពាក្យភិក្ខុនី លោកបានឮពាក្យសិក្ខមានា លោកបានឮពាក្យសាមណេរ លោកបានឮ

ពាក្យសាមណេរី លោកបានឮពាក្យឧបាសក លោកបានឮពាក្យឧបាសិកា លោកបានឮពាក្យពួកស្តេច លោកបានឮពាក្យពួករាជមហាមាត្យ លោកបានឮពាក្យពួកតិរ្ថិយ លោកបានឮពាក្យពួកសាវកតិរ្ថិយឬ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនបានចោទភិក្ខុនេះដោយបានឮទេ ខ្ញុំចោទដោយត្រឹមតែសេចក្តីរង្កៀស ។ ត្រូវវិន័យធរសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកចោទភិក្ខុនេះដោយសេចក្តីរង្កៀស ដោយហេតុណា លោករង្កៀសដូចម្តេច លោករង្កៀសអំពីហេតុអ្វី លោករង្កៀសក្នុងកាលណា លោករង្កៀសក្នុងទីណា លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិក លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យភិក្ខុ លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យភិក្ខុនី លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យសិក្ខមានា លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យសាមណេរ លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យសាមណេរី លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យឧបាសក លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យឧបាសិកា លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យពួកស្តេច លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យពួករាជមហាមាត្យ លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យពួកតិរ្ថិយ លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យពួកសាវកតិរ្ថិយ ។

[១៦១] ហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញ សមតាមហេតុដែលឃើញ

មែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញ តាមហេតុដែលបានឃើញ (បើ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទមិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញនោះទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីវង្វៀសមិនបរិសុទ្ធ គឺវង្វៀសដោយមិនមានមូល វិន័យធរគប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានឮ សមតាមហេតុដែលបានឮមែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុ ដែលអ្នកចោទបានឮ តាមហេតុដែលបានឮ (បើ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះមិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យហេតុដែលអ្នកចោទបានឮទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីវង្វៀសមិនបរិសុទ្ធ វិន័យធរគប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់ សមតាមហេតុដែលបានប៉ះពាល់មែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលបានប៉ះពាល់ តាមហេតុដែលបានប៉ះពាល់ (បើ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យហេតុដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់ទេ ឈ្មោះថា អ្នកចោទមានសេចក្តីវង្វៀសមិនបរិសុទ្ធ វិន័យធរគប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញា របស់ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើឧបោសថជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ ។

[១៦២] សួរថា ការចោទមានអ្វីជាខាងដើម អ្វីជាកណ្តាល អ្វីជាទីបំផុត ។ ឆ្លើយថា ការចោទមានឱកាសកម្ម គឺសូមឱកាសជាខាងដើម មាន

កិរិយា គឺអំពើដែលវិន័យធរត្រូវធ្វើជាកណ្តាល មានសមថៈ គឺសេចក្តីរម្ងាប់ជាទីបំផុត ។ សួរថា ការចោទមានមូលប៉ុន្មាន មានវត្ថុប៉ុន្មាន មានភូមិប៉ុន្មាន បុគ្គលចោទដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ឆ្លើយថា ការចោទមានមូលពីរ មានវត្ថុ ៣ មានភូមិ ៥ បុគ្គលចោទដោយអាការ ២ ។ សួរថា ការចោទមានមូល ២ គឺអ្វីខ្លះ ។ ឆ្លើយថា ការចោទមានមូល ២ នេះ គឺចោទដោយមានមូល ១ ចោទដោយមិនមានមូល ១ ។ សួរថា ការចោទមានវត្ថុ ៣ គឺអ្វីខ្លះ ។ ឆ្លើយថា ការចោទមានវត្ថុ ៣ នេះ គឺដោយបានឃើញ ១ ដោយបានឮ ១ ដោយបានរង្កៀស ១ ។ សួរថា ការចោទមានភូមិ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ ឆ្លើយថា ការចោទមានភូមិ ៥ នេះ គឺពោលត្រូវតាមកាល មិនពោលខុសកាល ១ ពោលពាក្យពិត មិនពោលពាក្យដែលមិនពិត ១ ពោលពាក្យផ្អែមល្ហែម មិនពោលពាក្យទ្រគោះ ១ ពោលពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិនពោលពាក្យដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ ១ ពោលដោយមេត្តាចិត្ត មិនពោលដោយសេចក្តីស្អប់ ១ ។ សួរថា បុគ្គលចោទដោយអាការ ២ គឺអ្វីខ្លះ ។ ឆ្លើយថា បុគ្គលចោទដោយអាការ ២ នេះ គឺចោទដោយកាយ ១ ចោទដោយវាចា ១ ។

[១៦៣] សួរថា អ្នកចោទត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច អ្នកជាប់ចោទត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច វិន័យធរត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្នកចោទត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា អ្នកចោទត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ ៥ យ៉ាង ទើបចោទអ្នកដទៃបាន គឺតាំងចិត្តថា អាត្មាអញ

នឹងនិយាយត្រូវតាមកាល មិននិយាយខុសកាល ១ នឹងនិយាយពាក្យពិត មិននិយាយពាក្យដែលមិនពិត ១ នឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្ហែម មិននិយាយពាក្យទ្រគោះ ១ នឹងនិយាយពាក្យប្រកបដោយប្រយោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ១ នឹងនិយាយដោយមេត្តាចិត្ត មិននិយាយដោយសេចក្តីស្អប់ ១ ។ អ្នកចោទត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ត្រង់ពាក្យសួរថា អ្នកជាប់ចោទ ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា អ្នកជាប់ចោទត្រូវតាំងនៅក្នុងធម៌ ២ យ៉ាង គឺក្នុងសច្ចវាចា ១ ក្នុងអកុប្បធម៌ ១ គឺសេចក្តីមិនក្រោធចំពោះអ្នកចោទ ចំពោះវិន័យធរ ចំពោះសង្ឃ ១ ។ អ្នកជាប់ចោទត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា សង្ឃត្រូវដឹងពាក្យដែលទាក់ទងរកគ្នា និងពាក្យដែលមិនទាក់ទងរកគ្នា គឺដឹងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង របស់អ្នកចោទមានប៉ុណ្ណេះ របស់អ្នកជាប់ចោទមានប៉ុណ្ណេះជាដើម ។ សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ ត្រង់ពាក្យសួរថា វិន័យធរត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា អធិករណ៍នោះតែងរម្ងាប់បានដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា វិន័យធរត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នោះឯង ដោយធម៌នោះៗចុះ ។ វិន័យធរត្រូវប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះឯង ។

[១៦៤] សួរថា ការធ្វើឧបោសថ ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ធ្វើបវារណាដើម្បីអ្វី ធ្វើបរិវាសដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ធ្វើការទាញភិក្ខុមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិដើម្បីអ្វី ការប្រព្រឹត្តមានត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ធ្វើអព្ភានកម្ម ដើម្បីអ្វី ។

ធ្វើយថា ធ្វើឧបោសថ ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ធ្វើបវារណា ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យសង្ឃស្អាតដោយវិសេស ធ្វើបរិវាស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់មានត្ត ធ្វើការទាញភិក្ខុមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងសង្កត់សង្កិន (នូវបរិវាសិកភិក្ខុឲ្យរាងចាល) ការប្រព្រឹត្តមានត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អព្ភានកម្ម ធ្វើអព្ភានកម្ម ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងឲ្យភិក្ខុនោះស្អាតបរិសុទ្ធ ។ បុគ្គលណា ពោលមើលងាយពួកភិក្ខុជាថេរៈ ព្រោះស្រឡាញ់ ព្រោះស្អប់ ព្រោះខ្លាច ឬព្រោះវង្វេង បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា ជាអ្នកបៀតបៀនខ្លួនឯង ផ្តាច់បង់ឥន្ទ្រិយ (មានសទ្ធិន្ទ្រិយជាដើម) ជាអ្នកឥតប្រាជ្ញា មិនមានសេចក្តីគោរពក្នុងសិក្ខា លុះទម្លាយកាយទៅ តែងទៅកាន់នរក ។ (ព្រោះហេតុនោះ) វិន័យធរ ត្រូវវៀរហេតុទាំងពីរនេះ គឺកុំអាស្រ័យ អាមិសៈ ១ កុំអាស្រ័យបុគ្គល[១] ១ ត្រូវតែវិនិច្ឆ័យសេចក្តីតាមសមគួរដល់ធម៌ ។ ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីក្រោធរឹងចងសេចក្តីក្រោធទុក កាចអាក្រក់ ពោលតិះដៀល លើកអនាបត្តិថា ជាអាបត្តិវិញ អ្នកចោទដូច្នោះឈ្មោះថា ជុតខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុខ្សឹបខ្សៀបទៀបត្រចៀកស្វែងរកតែទោស ធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យសាបសូន្យ សេពគប់តែផ្លូវដែលខុស ។ គឺប្រកាសនូវអាបត្តិលើកនូវអនាបត្តិថា ជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះក៏ឈ្មោះថា ជុតខ្លួនឯង បុគ្គលអ្នកចោទ ដោយមិនត្រូវតាមកាលដោយពាក្យមិនពិត ដោយពាក្យទ្រគោះ ដោយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ចោទដោយស្អប់ មិនចោទដោយមេត្តា

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ចិត្ត លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នេះក៏ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងធម៌ និងអធម៌ មិនឈ្វេងយល់ធម៌ និងអធម៌ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះក៏ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងវិន័យ និងអវិន័យ មិនឈ្វេងយល់វិន័យ និងអវិន័យ លើកនូវអនាបត្តិថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងភាសិត និងអភាសិត មិនឈ្វេងយល់ភាសិត និងអភាសិត លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងកិច្ចវត្តដែលអ្នកប្រាជ្ញសន្សំ និងមិនសន្សំ មិនឈ្វេងយល់កិច្ចវត្តដែលអ្នកប្រាជ្ញសន្សំ និងមិនសន្សំ លើកអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងសិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគបញ្ញត្ត និងមិនបានបញ្ញត្ត មិនឈ្វេងយល់សិក្ខាបទ ដែលព្រះមានព្រះភាគបញ្ញត្ត និងមិនបានបញ្ញត្ត លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងនូវអាបត្តិ និងអនាបត្តិ មិនឈ្វេងយល់ដល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ លើកអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងលហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ មិនឈ្វេងយល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងនូវសាវសេសាបត្តិ និងអនវ-សេសាបត្តិ មិនឈ្វេងយល់ដល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ លើកអនាបត្តិថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹង

នូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ មិនយល់ដល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និង អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង មិនយល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។ បុគ្គលមិនដឹងគន្លងនៃពាក្យតគ្នា មិនយល់គន្លងពាក្យតគ្នា លើកនូវអនាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ អ្នកចោទដូច្នោះ ឈ្មោះថា ដុតខ្លួនឯង ។

ចោទនាកណ្ឌ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃចោទនាកណ្ឌនោះ ដូច្នេះ

[១៦៥] និយាយអំពីអ្នកចោទ និងវិន័យធរ ១ ការចោទ មានអ្វីជាខាងដើម និងមានមូលប៉ុន្មាន ១ សួរថា ការធ្វើឧបោសថដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ១ ដំណើរក្នុងចោទនាកណ្ឌ (នេះ) ជាគ្រឿងញ៉ាំងសាសនាឲ្យឋិតថេរ ។

អដ្ឋកថា

ចោទនាកណ្ឌកៈ

[១៦០] ឥឡូវនេះ ព្រះឧបាលិត្ថេរផ្ដើមពាក្យថា **អនុវិជ្ជកេន** ជាដើម ដើម្បីសម្ដែងកិច្ចដែលព្រះវិន័យធរ គប្បីធ្វើក្នុងពាក្យចោទ ដែលកើតឡើងយ៉ាងនោះ ។

[១៦១] ក្នុងពាក្យនោះ គាថាថា **ទិដ្ឋំ ទិដ្ឋេន** ជាដើម មានអត្ថដូច្នេះ ភិក្ខុមួយរូបកំពុងចេញ ឬកំពុងចូលទៅ ដោយស្ថានទីជាមួយគ្នានឹងមាតុគ្រាមម្នាក់ ឯដើមចោទឃើញហើយ ។ ទើបដើមចោទនោះ ចោទភិក្ខុនោះដែលជាចុងចោទ ដោយអាបត្តិបារាជិក ចំណែកចុងចោទ រមែងទទួលការឃើញរបស់ដើមចោទនោះ តែចុងចោទមិនទាន់ដល់បារាជិក ទើបមិនប្ដេជ្ញាព្រោះអាស្រ័យការឃើញនោះ ក្នុងពាក្យរបស់ដើមចោទ និងចុងចោទនេះ ការណាដែលដើមចោទនោះឃើញហើយ ការនោះសមដូចពាក្យដែលពោលថា ឃើញ របស់ដើមចោទនោះ យ៉ាងនេះថា ចុងចោទដែលខ្ញុំបានឃើញហើយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ តែព្រោះហេតុដែលភាគីចុងចោទ មិនព្រមប្ដេជ្ញាទោស ព្រោះអាស្រ័យការឃើញនោះ ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកត្រូវរង្កៀសដោយមិនបរិសុទ្ធ អធិប្បាយថា ជាអ្នករង្កៀសដោយមិនមានមូល ។ សង្ឃគប្បីធ្វើឧបោសថជាមួយបុគ្គលនោះតាមប្ដេជ្ញាដែលថា ខ្ញុំជាអ្នកបរិសុទ្ធរបស់បុគ្គលនោះ ។ ក្នុង ២ គាថាដ៏សេស មានន័យយ៉ាងនោះឯង ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ហើយដូច្នេះ ។

[១៦៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងបុច្ឆាវិសជ្ជនា មានជាដើមថា អ្វីជាខាងដើមរបស់ចោទនា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទទាំងឡាយថា **សច្ចេ ច អកុប្បេ ច** សេចក្តីថា ចម្លើយគប្បីតាំងនៅក្នុងធម៌ ២ ប្រការ គឺឆ្លើយតាមសេចក្តីពិតមិនខឹងក្រោធចំពោះអ្នកចោទ ១ គឺថា អំពើណាដែលខ្លួនធ្វើ ឬមិនបានធ្វើអំពើនោះឯងដែលខ្លួនគប្បីឆ្លើយ (ដូច្នោះ) និងមិនគប្បីឲ្យកើតសេចក្តីអាក់អន់ ខឹងក្នុងអ្នកចោទ ឬក្នុងភិក្ខុដែលពោលអត្ថកាត់ក្តី ឬក្នុងសង្ឃ ។

ពីរបទថា **ឧត្តិណ្ណានោតិណ្ណំ ជានិតព្វំ** សេចក្តីថា សង្ឃគប្បីដឹងពាក្យដែលទាក់ទងរកគ្នា និងមិនទាក់ទងរកគ្នា ។ ក្នុងពាក្យនោះមានវិធីសម្រាប់ដឹងដូច្នេះថា សង្ឃគប្បីដឹងថា ពាក្យដើមរបស់ដើមចោទប៉ុណ្ណេះ ពាក្យក្រោយប៉ុណ្ណេះ ពាក្យដើមរបស់ចុងចោទប៉ុណ្ណេះ ពាក្យក្រោយប៉ុណ្ណេះ ។

គប្បីធ្វើកំណត់លក្ខណៈ ដែលគួរជឿកាន់យករបស់ដើមចោទ គប្បីកំណត់លក្ខណៈដែលគួរកាន់យករបស់ចុងចោទ គប្បីកំណត់លក្ខណៈដែលគួរកាន់យករបស់ភិក្ខុដែលពោលអត្ថក្តី ។ ដឹងថា អត្ថក្តី កាលញុំាងការពិចារណាឲ្យខ្វះខាត សូម្បីមានប្រមាណតិចតួចដែលសង្ឃគប្បីប្រាប់ថា អ្នកមានអាយុ សូមលោកពិចារណាឲ្យល្អ កាត់ក្តីឲ្យត្រង់ ។ សង្ឃគប្បីបដិបត្តិយ៉ាងនេះ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **យេន ធម្មេន យេន វិនយេន យេន សត្ថុសាសនេន តំ អធិករណំ វូបសមតិ** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បទថា **ធម្មោ** បានដល់ រឿងដែលពិត ។

បទថា **វិគ្គហោ** បានដល់ កិរិយាដែលចោទ និងកិរិយាដែលចុងចោទប្រាប់ ។ បទថា **សត្ថុសាសនំ** បានដល់ ញត្តិសម្បទា និងអនុស្សាវនសម្បទា ។

ពិតហើយ អធិករណ៍រមែងរម្ងាប់ដោយធម៌ ដោយវិន័យ និងដោយសត្ថុសាសនានោះ ព្រោះដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកពោលអត្ថក្តី គប្បីចោទវត្ថុដែលពិតហើយឲ្យចុងចោទរឭកដល់អាបត្តិ និងញុំាងអធិករណ៍នោះឲ្យរម្ងាប់ ដោយញត្តិសម្បទា និងអនុស្សាវនសម្បទា ។ ភិក្ខុពោលអត្ថក្តី គប្បីបដិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ដូច្នេះឯង ។

[១៦៤] សូម្បីបុច្ឆាវិសជ្ជនា មានជាដើមថា ឧបោសថធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ក៏ងាយយល់ដូចគ្នា ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងអវសានគាថាទាំងឡាយ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បាទគាថាថា **ជេរេ ច បរិភាសតិ** សេចក្តីថា កាលនឹងធ្វើការមើលងាយ រមែងជេរថា ភិក្ខុទាំងនេះមិនដឹងអ្វី ។

បាទគាថាថា **ខតោ ឧបហតិន្ទ្រិយោ** សេចក្តីថា ឈ្មោះថា ជាអ្នកបៀតបៀនខ្លួនឯង ព្រោះការដែលខ្លួនគាស់រម្លើងខ្លួនឯងហើយ ដោយភាពជាអ្នកដល់នូវការលម្អៀង ដោយឆន្ទាគតិជាដើមនោះ និងដោយការជេរនោះ និងឈ្មោះថា មានឥន្ទ្រិយដែលខ្លួនឯងជីកឫសគល់ហើយ ព្រោះការមានឥន្ទ្រិយ មានសទ្ធាជាដើមជាគុណដែលខ្លួនឯងកម្ចាត់បង់ហើយ ។

ពីរបាទគាថាថា **និរយំ គច្ឆតិ ទុម្មេធោ ន ច សិក្ខាយ គារវោ**

សេចក្តីថា បុគ្គលមានខ្លួនជីកឫសគល់ហើយ មានឥន្ទ្រិយដែលខ្លួនកម្ចាត់ហើយ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានបញ្ញាថោកថយ ព្រោះមិនមានបញ្ញា និងឈ្មោះថា មិនមានការគោរពក្នុងការសិក្សា ព្រោះមិនសិក្សាក្នុងសិក្ខា ៣ ព្រោះការបែកធ្លាយនៃកាយ រមែងចូលដល់នរក ។

ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា មិនគួរអាស្រ័យអាមិស (និងមិនគួរអាស្រ័យបុគ្គល គប្បីវៀរចំណែកទាំង ២ នោះចេញ) ព្រោះធ្វើតាមធម៌ ។

អត្ថនៃពាក្យនេះថា មិនគប្បីធ្វើព្រោះអាស្រ័យអាមិស ពិតហើយ កាលកាន់យកអាមិស មានចីវរជាដើម ដែលដើមចោទ ឬចុងចោទចំណែកណាមួយឲ្យ ឈ្មោះថា ធ្វើព្រោះអាស្រ័យអាមិស មិនគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះ ។

បទទាំងឡាយថា **ន ច និស្សាយ បុគ្គលំ** សេចក្តីថា ការលម្អៀងព្រោះស្រឡាញ់ជាដើម ដោយន័យជាដើមថា បុគ្គលនេះជាឧបជ្ឈាយ៍របស់អញ ឬថា បុគ្គលនេះជាអាចារ្យរបស់អញ ឈ្មោះថា ធ្វើព្រោះអាស្រ័យបុគ្គល មិនគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះ ។ ផ្លូវដែលត្រូវ គប្បីវៀរចំណែកទាំង ២ នោះចេញ ធ្វើតាមអ្វីដែលជាធម៌ប៉ុណ្ណោះ ។

បាទគាថាថា **ឧបកណ្ណកំ ជប្បេតិ** សេចក្តីថា ការខ្សឹបត្រង់ត្រចៀកថា សូមលោកនិយាយយ៉ាងនេះ កុំនិយាយយ៉ាងនេះ ។

ពីរបទថា **ជិម្ហំ បេក្ខតិ** សេចក្តីថា រមែងសម្លឹងរកទោសប៉ុណ្ណោះ ។

បទថា **វីតិហរតិ** បានដល់ ញ៉ាំងការវិនិច្ឆ័យឲ្យបាត់បង់ ។

ពីរបទថា **កុម្មគ្គំ បដិសេវតិ** *សេចក្ដីថា រមែងចង្អុលអាបត្តិ ។*

ពីរបទថា **អកាលេន ច ចោទេតិ** *សេចក្ដីថា បុគ្គលដែលព្រះថេរៈ មិនបាននិមន្ត ចោទក្នុងសម័យមិនមែនឱកាស ។*

បាទគាថាថា **បុព្វាបរំ ន ជានាតិ** *សេចក្ដីថា មិនដឹងពាក្យដើម និង ពាក្យចុង ។*

បាទគាថាថា **អនុសន្ធិវចនបថំ ន ជានាតិ** *សេចក្ដីថា មិនដឹងពាក្យសម្ដីដោយអំណាចអនុសន្ធិនៃចម្លើយ និងអនុសន្ធិនៃពាក្យវិនិច្ឆ័យ ។*

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់អស់ហើយដូច្នេះឯង ។

ចោទនាកណ្ឌកៈ ចប់

វិនយបិដក

ចូឡសង្គាម

[១៦៦] ភិក្ខុអ្នកចូលកាន់សង្គ្រាម[១] កាលបើចូលទៅរកជំនុំសង្ឃ គប្បីបន្ទាបបន្ទន់ចិត្តចូលទៅរកសង្ឃ គប្បីជាអ្នកមានចិត្តស្មើដោយកំណាត់សំពត់សម្រាប់ជូតធូលី គប្បីជាអ្នកឈ្លាសក្នុងអាសនៈ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការអង្គុយ កុំអង្គុយប្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់ កុំឃាត់អាសនៈពួកភិក្ខុខ្ចី គប្បីអង្គុយលើអាសនៈតាមសមគួរ គប្បីជាអ្នកមិនពោលពាក្យឥតប្រយោជន៍ផ្សេងៗ កុំពោលពាក្យតិរច្ឆានកថា គប្បីសម្តែងធម៌ដោយខ្លួនឯងផង គប្បីនិមន្តភិក្ខុដទៃឲ្យសម្តែងផង កុំមើលងាយព្រះអរិយៈដែលមានសភាពជាអ្នកស្ងប់ស្ងៀមផង ។ ភិក្ខុជាវិន័យធរដែលសង្ឃបានអនុម័ត[២] ហើយមានប្រាជ្ញានឹងវិនិច្ឆ័យសេចក្តី មិនត្រូវសួររកឧបជ្ឈាយ៍ មិនត្រូវសួររកអាចារ្យ មិនត្រូវសួររកសទ្ធិវិហារិក មិនត្រូវសួររកអន្តេវាសិក មិនត្រូវសួររកបុគ្គលដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា មិនត្រូវសួររកបុគ្គលដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា មិនត្រូវសួររកជាតិ (មានក្សត្រិយ៍ជាដើម) មិនត្រូវសួររកនាម មិនត្រូវសួររកគោត្រ មិនត្រូវសួររកអាគម (វិជ្ជាចំណេះ ថា លោកចេះពោលនិកាយមានទីឃនិយាយជាដើម) មិនត្រូវសួររកត្រកូល និងប្រទេស មិនត្រូវសួររកជាតិភូមិ (ស្រុកកំណើត) ព្រោះហេតុអ្វី (បានជាមិនត្រូវឲ្យសួរដូច្នេះ) ។ (ព្រោះថា) សេចក្តីស្រឡាញ់ក្តី សេចក្តីស្អប់ក្តី នឹងមានដល់

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

២- យល់តាម ឬយល់ព្រម ពាក្យនេះ ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរគ្នានឹងពាក្យអនុញ្ញាត ។

បុគ្គលជាវិន័យធរនោះ កាលបើមានសេចក្តីស្រឡាញ់ និងសេចក្តីស្អប់ហើយ (វិន័យធរនោះ) មុខជាលម្អៀងព្រោះស្រឡាញ់ ឬលម្អៀងព្រោះស្អប់ លម្អៀងព្រោះវង្វេង ឬក៏លម្អៀងព្រោះខ្លាច (មិនខាន) ។ ភិក្ខុជាវិន័យធរដែលសង្ឃបានអនុម័តហើយ មានប្រាថ្នានឹងវិនិច្ឆ័យសេចក្តី ត្រូវមានចិត្តជូន់ក្នុងសង្ឃ កុំជូន់ទៅក្នុងបុគ្គល ត្រូវមានចិត្តជូន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម កុំជូន់ទៅក្នុងអាមិសៈ ជាអ្នកលុះក្នុងអំណាចនៃប្រយោជន៍ មិនត្រូវបណ្តែតបណ្តោយតាមសេចក្តីគាប់ចិត្តបរិសទ្យ គប្បីវិនិច្ឆ័យសេចក្តីតាមកាល កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីឲ្យខុសកាល ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យពិត កុំវិនិច្ឆ័យដោយពាក្យមិនពិត ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យផ្អែមល្ហែម កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យទ្រគោះ ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យដែលមានប្រយោជន៍ កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ត្រូវវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយមេត្តាចិត្ត កុំវិនិច្ឆ័យសេចក្តីដោយសម្អប់ កុំនិយាយខ្សឹបជិតត្រចៀក កុំស្វែងរកតែទោសខុស កុំមិចភ្នែក កុំញាក់ចិញ្ចើម កុំងក់ក្បាល កុំធ្វើវិការៈផ្សេងៗ ដោយដៃ កុំបង្ហាញដៃទទេ ត្រូវឈ្លាសក្នុងអាសនៈ ឈ្លាសក្នុងការអង្គុយ គប្បីសម្លឹងមើលត្រឹមតែមួយជួរនឹម ត្រូវពិចារណាសេចក្តីសិនហើយ សឹមអង្គុយលើអាសនៈរបស់ខ្លួន កុំក្រោកចាកអាសនៈ កុំធ្វើការវិនិច្ឆ័យឲ្យសាបសូន្យ កុំសេពគប់ផ្លូវខុស គឺកុំប្រកាសអាបត្តិ កុំនិយាយសម្តីបោះបោក កុំនិយាយរួសរាន់ពេក កុំនិយាយរហ័សហួស កុំកាចអាក្រក់ ត្រូវចេះអត់ធ្មត់ ត្រូវមានមេត្តាចិត្ត មានចិត្តអនុគ្រោះចំពោះប្រយោជន៍ ត្រូវមានចិត្តប្រកបដោយ

ករុណា ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ កុំពោលពាក្យរោយរាយ ត្រូវពោលពាក្យឲ្យមានទីបំផុត កុំលុះអំណាចនៃពៀរ កុំពោលពាក្យអសុរោះ ត្រូវសួង់មើលខ្លួន (ថាអាត្មាអញអាចនឹងវិនិច្ឆ័យសេចក្ដីបានឬទេ) ត្រូវសួង់មើលបុគ្គលដទៃ (ថាបរិសទ្យនេះអាចសុខចិត្តដោយសេចក្ដីអៀនខ្មាសដែរឬទេ) ត្រូវសួង់មើលបុគ្គលអ្នកចោទ (ថាអ្នកចោទនេះប្រកបដោយធម៌ឬទេ) ត្រូវសួង់មើលអ្នកជាប់ចោទ ត្រូវសួង់មើលអ្នកចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ត្រូវសួង់មើលអ្នកជាប់ចោទមិនត្រូវតាមធម៌ ត្រូវសួង់មើលអ្នកចោទត្រូវតាមធម៌ ត្រូវសួង់មើលអ្នកជាប់ចោទត្រូវតាមធម៌ កុំបំបាត់ពាក្យអ្នកចោទ និងអ្នកជាប់ចោទ ដែលនិយាយមកហើយ កុំប្រកាសផ្សាយពាក្យដែលអ្នកចោទ និងអ្នកជាប់ចោទមិនទាន់បាននិយាយ ត្រូវរៀនបទ និងព្យញ្ជនៈដែលទាក់ទងគ្នា ឲ្យចេះចាំល្អ ហើយសួរបុគ្គលដទៃសិន សឹមវិនិច្ឆ័យ សេចក្ដីតាមពាក្យប្ដេជ្ញា ត្រូវធ្វើអ្នកមានបញ្ញាទន់ឲ្យរីករាយ ត្រូវធ្វើអ្នកដែលមានសេចក្ដីកិតភ័យឲ្យស្រួលចិត្ត ត្រូវគំរាមបុគ្គលដែលកាច ត្រូវឲ្យបុគ្គលដែលជាអលជ្ជីសម្ដែងអាបត្តិចេញ ត្រូវមានចិត្តត្រង់ មានចិត្តទន់ កុំលុះឆន្ទាគតិ កុំលុះទោសាគតិ កុំលុះមោហាគតិ កុំលុះភយាគតិ ត្រូវជាអ្នកមានខ្លួនតាំងនៅជាកណ្ដាលចំពោះធម៌ផង ចំពោះបុគ្គលផង ។ កាលបើវិន័យធរ បានវិនិច្ឆ័យតាមទំនងយ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថា ជាអ្នកធ្វើសាសនារបស់ព្រះសាស្ដា (ឲ្យរុងរឿង) ផង ឈ្មោះថាជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីគោរព ជាទីសរសើរនៃសព្រហ្មចារីបុគ្គលទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកចេះដឹងផង ។

[១៦៧] សុត្តៈ គឺឧកតោវិភង្គ (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងប្រៀបធៀប (នូវអាបត្តិ និងអនាបត្តិ) សេចក្តីឧបមា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងពន្យល់សេចក្តីឲ្យច្បាស់ អត្ថ (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងឲ្យដឹងច្បាស់ បដិបុច្ឆា (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ និងតម្កល់ទុក (នូវបុគ្គល) ឱកាសកម្ម (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ការចោទ ការចោទ (ប្រព្រឹត្តទៅ) ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងរំលឹក (នូវទោសតូច និងទោសធំ) ការរំលឹកទោស ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងធ្វើ (បុគ្គលនោះ) ឲ្យមានមាត់ពាក្យ អំពើដែលធ្វើឲ្យមានមាត់ពាក្យ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ការកន្សល់ ការកន្សល់ ដើម្បីប្រយោជន៍នឹងតម្កល់ទុកនូវការវិនិច្ឆ័យ សេចក្តី ការវិនិច្ឆ័យដើម្បីប្រយោជន៍ពិចារណា (នូវទោសតូច និងទោសធំ) ការពិចារណាដើម្បីប្រយោជន៍ និងដឹងនូវហេតុគួរ និងមិនគួរ (ដឹងអាបត្តិ និងអនាបត្តិ គរុកាបត្តិ និងលហុកាបត្តិ ការដឹងនូវហេតុគួរ និងមិនគួរ ដើម្បីប្រយោជន៍សង្កត់សង្កិនពួកបុគ្គល ដែលមិនមានសេចក្តីអៀនខ្មាស និងដើម្បីប្រយោជន៍លើកតម្កើងនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ជំនុំសង្ឃ ដើម្បីប្រយោជន៍ទទួលនូវការវិនិច្ឆ័យបុគ្គល គឺពួកភិក្ខុដែលសង្ឃអនុញ្ញាតហើយ គួរដល់តំណែងជាធំតាមចំណែក និងគួរដល់តំណែកជាអ្នកពោលពាក្យពិត ។ វិន័យដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សេចក្តីសង្រួម សេចក្តីសង្រួម ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សេចក្តីមិនក្តៅប្រហាយចិត្ត សេចក្តីមិនក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បាមោជ្ជ គឺសេចក្តីរីករាយទន់ បាមោជ្ជ ដើម្បីប្រ-

យោជន៍ដល់បីតិ គឺសេចក្ដីរីករាយដ៏ក្លា បីតិដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បស្សទ្ធិ គឺសេចក្ដីស្ងប់រម្ងាប់ បស្សទ្ធិដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សុខ សុខដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សមាធិ សមាធិដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ គឺតរុណវិបស្សនា (វិបស្សនាទន់ខ្ចី) យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈដើម្បីប្រយោជន៍ដល់និព្វិទា គឺពលវវិបស្សនា (វិបស្សនាមានកម្លាំង) និព្វិទាដើម្បីប្រយោជន៍ដល់វិរាគៈ គឺអរិយមគ្គ វិរាគៈដើម្បីប្រយោជន៍ដល់វិមុត្តិ គឺអរហត្តផល វិមុត្តិដើម្បីប្រយោជន៍ដល់វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ គឺបច្ចវេក្ខណញ្ញាណ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុបាទាបរិព្វាន គឺរំលត់មិនឲ្យមានបច្ច័យជាគ្រឿងប្រកាន់តទៅ ។ ព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វានជាគ្រឿងរួចចាកសេចក្ដីសៅហ្មងនៃចិត្ត ព្រោះមិនមានឧបាទានជាគ្រឿងប្រកាន់ណា ការពោលនូវព្រះវិន័យ មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍ ការប្រឹក្សានូវវិន័យ មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍ ការពិចារណានូវវិន័យ មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍ ការប្រុងស្ដាប់នូវវិន័យ ក៏មានព្រះអរហត្តផល ឬព្រះនិព្វាននុ៎ះជាប្រយោជន៍ ។

[១៦៨] ចូរអ្នកពិចារណានូវវត្ត ដែលគួរប្រព្រឹត្តតាម ដែលអនុលោមតាមនូវសិក្ខាបទដែលព្រះលោកនាថជាអ្នកប្រាជ្ញ មានបញ្ញាវាងវៃ នាំមកតម្កល់ទុក និងបញ្ញត្តទុកដោយប្រពៃធ្វើដំណើររបស់ខ្លួនដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរលោក កុំឲ្យវិនាស ភិក្ខុណាមិនស្គាល់វត្ថុផង មិនស្គាល់វិបត្តិផង មិន

ស្គាល់ អាបត្តិផង មិនស្គាល់និទានផង មិនឈ្លាសក្នុងអាការ គឺហេតុ និងមិនមែនហេតុផង មិនស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុងផង មិនស្គាល់កម្មគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើដោយស្មើផង មិនស្គាល់កម្មផង មិនស្គាល់អធិករណ៍ផង មិនឈ្លាសក្នុងសមថៈផង ជាអ្នកត្រេកអរស៊ប់ជាដើមផង ជាអ្នកប្រទូស្តផង ជាអ្នកលង់ផង លម្អៀងព្រោះខ្លាចផង ព្រោះភ្លេចស្មារតីផង មិនឈ្លាសក្នុងការប្រកាស ឲ្យអ្នកដទៃយល់ព្រមផង មិនឈ្លាសក្នុងការពិចារណា នូវហេតុ និងមិនមែនហេតុផង តែងជាអ្នកបានបក្ខពួក (ស្មើនឹងខ្លួន) ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីខ្មាស ប្រកបដោយកម្មខ្មៅ មិនអើពើ (ក្នុងធម៌ និងបុគ្គល) ភិក្ខុបែបនោះលោកហៅថា បុគ្គលដែលបណ្ឌិតលែងរាប់អាន ។ ភិក្ខុណាស្គាល់វត្ថុ ស្គាល់វិបត្តិ ស្គាល់អាបត្តិ ស្គាល់និទាន ឈ្លាសក្នុងអាការ ដឹងច្បាស់នូវពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ដឹងនូវកម្មដែលគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើដោយស្មើ ដឹងកម្មផង ដឹងអធិករណ៍ផង ឈ្លាសក្នុងសមថៈផង មានចិត្តមិនបានត្រេកអរ មិនបានប្រទូស្ត មិនបានវង្វេង មិនលម្អៀងព្រោះខ្លាច មិនលម្អៀងព្រោះវង្វេងស្មារតី ឈ្លាសក្នុងការពន្យល់ឲ្យអ្នកដទៃយល់ ឈ្លាសក្នុងការពិចារណាមើលហេតុ និងមិនមែនហេតុ តែងជាអ្នកបានបក្ខពួក (ស្មើនឹងខ្លួន) ជាអ្នកមានចិត្តខ្មាសបាប ប្រកបដោយកម្មស ប្រកបដោយសេចក្តីគោរព ភិក្ខុបែបនោះឯង លោកហៅថា បុគ្គលដែលបណ្ឌិតគប្បីរាប់រក ។

ចូឡសង្គាម ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃចូឡសង្គាមនោះ ដូច្នេះ

[១៦៩] និយាយអំពីភិក្ខុចូលទៅកាន់សង្គ្រាម ត្រូវបន្ទាបបន្ទន់ចិត្ត ១ វិន័យធរដែលសង្ឃបានអនុញ្ញាតហើយ មិនត្រូវសួររកឧបជ្ឈាយ៍ជាដើម ១ វិន័យធរត្រូវមានចិត្តជូន់ក្នុងសង្ឃ មិនត្រូវមានចិត្តជូន់ក្នុងបុគ្គល ១ សុត្តៈប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ និងប្រៀបធៀបនូវអាបត្តិ និងអនាបត្តិជាដើម ១ ឧទ្ទានក្នុងចូឡ-សង្គ្រាមនេះ មានឧទ្ទេសតែមួយ លោកសម្តែងទុកមកដោយសេចក្តីអនុគ្រោះដល់វិន័យ ។

អដ្ឋកថា

ចូឡសង្គាម

[១៦៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងចូឡសង្គាម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ប្រជុំសង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ហៅថា សង្គ្រាម ក្នុងពាក្យថា ភិក្ខុអ្នកចូលសង្គ្រាម ។ ពិតហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាសត្រូវដល់ខ្លួន និងជាសត្រូវចំពោះព្រះសាសនា រមែងប្រជុំគ្នាសម្តែងសត្ថុសាសនា ក្រៅធម៌ ក្រៅវិន័យ ក្នុងទីប្រជុំសង្ឃនោះ ដូចភិក្ខុវជ្ជីបុត្រអ្នកក្រុងវេសាលី ដូច្នោះ ។

ភិក្ខុណា ញ៉ាំញីលទ្ធិរបស់ភិក្ខុដែលជាសត្រូវទាំងនោះចេញ ចូលក្នុងទីប្រជុំសង្ឃនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការសម្តែងវាទៈរបស់ខ្លួន ដាក់អំណាចញ៉ាំងការវិនិច្ឆ័យឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា បុគ្គលចូលសង្គ្រាម ដូចព្រះយសត្ថេរ ដូច្នោះ ។ ភិក្ខុអ្នកចូលសង្គ្រាមនោះ កាលចូលរកសង្ឃ គប្បីជាអ្នកមានចិត្តកោតក្រែង ចូលរកសង្ឃ ។ បទថា **នីចចិត្តេន** បានដល់បុគ្គលដាក់ទង់ គឺមានះចុះ មានចិត្តមានមានះកម្ចាត់ចេញហើយ ។

បទថា **រជោហរណសមេន** បានដល់ មានចិត្តស្មើដោយសំពត់ជូតជើង អធិប្បាយថា កាលជើងប្រឡាក់ក្តី មិនប្រឡាក់ក្តី ដែលបុគ្គលជូត ការត្រេកអរ ការមិនត្រេកអរ រមែងមិនមានដល់សំពត់ជូតជើង យ៉ាងណា គប្បីជាអ្នកមានចិត្តមិនត្រេកអរ មិនប្រទូស្តក្នុងឥដ្ឋារម្មណ៍ និងអនិដ្ឋារម្មណ៍ដូច្នោះ។

ពីរបទថា **យថា បតិរូបេ អាសនេ** សេចក្តីថា គប្បីដឹងអាសនៈតាមដែលសមគួរ អង្គុយក្នុងលំដាប់របស់ខ្លួន មិនបែរខ្នងឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយដែល

ជាថេរៈ ។ បទថា **អនានាកថិកោ** បានដល់ មិនពោលពាក្យដែលមិនមានប្រយោជន៍នោះៗ ដែលមានប្រការផ្សេងៗ ។

បទថា **អតិរច្ឆានកថិកោ** បានដល់ មិនពោលតិរច្ឆានកថា មានរឿងព្រះរាជាជាដើម ដែលបានឃើញក្តី បានស្តាប់ក្តី បានដឹងក្តី ។

បទទាំងឡាយថា **សាមំ វា ធម្មោ ភាសិតព្វោ** សេចក្តីថា ពាក្យសម្តីដែលអាស្រ័យរឿងដែលគួរ និងមិនគួរ ឬដែលអាស្រ័យរូបារូបបរិច្ឆេទ និងលំដាប់នៃសមថៈ លំដាប់នៃវិបស្សនា វត្តក្នុងការឈរ និងការអង្គុយជាដើមក្នុងជំនុំសង្ឃ ឈ្មោះថា ធម៌ ធម៌បែបនេះគប្បីពោលឯងក៏បាន អារាធនាភិក្ខុដទៃពោលក៏បាន ។ ភិក្ខុណាអាចដើម្បីពោលពាក្យបែបនោះ ភិក្ខុនោះដែលខ្លួនគប្បីនិមន្តថា អ្នកមានអាយុបញ្ហាកើតឡើងហើយក្នុងជំនុំសង្ឃ លោកម្ចាស់គប្បីពោល ។

បទទាំងឡាយថា **អរិយោ វា តុណ្ហីភាវោ នាតិមញ្ញិតព្វោ** សេចក្តីថា ព្រះអរិយៈទាំងឡាយ កាលអង្គុយស្ងៀម មិនមែនអង្គុយដូចពាលបុថុជ្ជនឡើយ រមែងអង្គុយក្នុងកម្មដ្ឋានណាមួយ ព្រះអរិយៈមានការអង្គុយជាប្រក្រតីដោយអំណាចធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវកម្មដ្ឋានយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា មានការអង្គុយជាប្រក្រតី ។ ព្រះអរិយៈនោះ ដែលភិក្ខុអ្នកចូលសង្គ្រាម មិនគប្បីមើលងាយថា មានប្រយោជន៍អ្វីដោយការប្រារព្ធព្យាយាមក្នុងកម្មដ្ឋាន អធិប្បាយថា ខ្លួនគប្បីតោងយកកម្មដ្ឋានដែលសមគួរដល់ខ្លួនអង្គុយ ។

ពីរបទថា **ន ឧបជ្ឈាយោ បុច្ឆិតព្វោ** សេចក្តីថា មិនគួរសួរថា

ឧបជ្ឈាយ៍របស់លោកឈ្មោះអ្វី ។ ក្នុងបទទាំងពួង ក៏ន័យដូច្នេះ ។

បទថា **ន ជាតិ** សេចក្តីថា មិនគួរសួរដល់ជាតិយ៉ាងនេះថា លោកជាជាតិក្សត្រិយ៍ឬ លោកជាជាតិព្រាហ្មណ៍ឬ ។

បទថា **ន អាគមោ** សេចក្តីថា មិនគួរសួរដល់បរិយត្តិដែលរៀនយ៉ាងនេះថា លោកពោលទីឃនិកាយឬ លោកពោលមជ្ឈិមនិកាយឬ ។

ត្រកូល និងប្រទេស គប្បីជ្រាបដោយអំណាចត្រកូលក្សត្រជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **អត្រស្ស បេមំ វា ទោសោ វា** សេចក្តីថា សេចក្តីស្រឡាញ់ ឬការស្អប់ក្នុងបុគ្គលនោះ គប្បីមានដោយអំណាចនៃហេតុទាំងនោះឯណាមួយ ។

ពីរបទថា **នោ បរិសកប្បិយេន** សេចក្តីថា មិនគប្បីជាអ្នកឃើញដល់បរិសទ្យ គឺស្របតាមបរិសទ្យ អធិប្បាយថា វត្ថុណាពេញចិត្តក្នុងបរិសទ្យ វត្ថុនោះឯង មិនគប្បីផ្តោតចិត្ត គឺចងចិត្តពោល ។

ពីរបទថា **ន ហត្ថមុទ្ទា ឧស្សេតព្វា** សេចក្តីថា មិនគប្បីធ្វើវិការនៃដៃដើម្បីសញ្ញាក្នុងពាក្យដែលគួរពោល និងមិនគួរពោល ។

ពីរបទថា **អត្ថំ អនុវិធិយន្តេន** សេចក្តីថា គប្បីកំណត់ឲ្យដឹងសន្និមៗ អស់កាលវិនិច្ឆ័យប៉ុណ្ណោះ គឺគប្បីអន្ទយពិចារណាដោយត្រឹមត្រូវយ៉ាងនេះថា សូត្រនេះអាងបាន អញនឹងពោលសូត្រនេះ ក្នុងវិនិច្ឆ័យនេះ ។

បទទាំងឡាយថា **ន ច អាសនា វុដ្ឋាតព្វំ** សេចក្តីថា មិនគប្បីក្រោកចាកទីអង្គុយត្រាច់ទៅក្នុងបរិវេណត្រង់ជំនុំ ព្រោះថា កាលព្រះវិន័យធរក្រោក

បរិសទ្យទាំងពួង រមែងក្រោក ។

បទថា **ន វិតិហាតព្វំ** សេចក្ដីថា មិនគប្បីឲ្យវិនិច្ឆ័យសាបសូន្យ ។

ពីរបទថា **ន កុម្មគ្គោ សេវិតព្វោ** សេចក្ដីថា មិនគប្បីចង្អុលបង្ហាញអាបត្តិ ។ ពីរបទថា **អសាហាសិកេន ភវិតព្វំ** សេចក្ដីថា មិនគប្បីជាអ្នកធ្វើដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ។ អធិប្បាយថា មិនគប្បីពោលពាក្យឲ្យខុសក្លាំងក្លាត់ ដោយការរួសរាន់ ។

បទថា **វចនក្ខមេន** សេចក្ដីថា គប្បីជាអ្នកមានប្រក្រតីអត់ធន់បាននូវពាក្យគ្រោតគ្រាត ។ បទថា **ហិតបរិសក្កិនា** សេចក្ដីថា គប្បីជាអ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍ គឺខ្នះខ្នែងដើម្បីប្រយោជន៍ ។ ក្នុងបទទាំងពីរ មានន័យដូច្នេះថា ករុណា និងធម៌ ជាចំណែកខាងដើមនៃករុណា ដែលភិក្ខុចូលសង្គ្រាម គប្បីឲ្យចូលទៅតម្កល់ទុក ។ បទថា **អនសុរុត្តេន** បានដល់ មិនគប្បីជាអ្នកពោលសម្ដីគ្រោតគ្រាត អធិប្បាយថា ពាក្យសម្ដីដែលមិនល្អ ពោលគឺពាក្យសម្ដីបង្កវិវាទ ហៅថា ពាក្យសម្ដីដែលគ្រោតគ្រាត ពាក្យគ្រោតគ្រាតនោះ ដែលភិក្ខុអ្នកចូលសង្គ្រាម មិនគួរពោល ។

ពីរបទថា **អត្តា បរិគ្គហេតព្វោ** សេចក្ដីថា គប្បីពិនិត្យមើលខ្លួនយ៉ាងនេះថា អញអាចនឹងវិនិច្ឆ័យ គឺរម្ងាប់អធិករណ៍បានឬទេហ្ន៎ អធិប្បាយថា គប្បីដឹងប្រមាណខ្លួន ។

ពីរបទថា **បរោ បរិគ្គហេតព្វោ** សេចក្ដីថា គប្បីពិនិត្យមើលអ្នកដទៃយ៉ាងនេះថា បរិសទ្យនេះជាលជ្ជីឬហ្ន៎ អញអាចនឹងឲ្យចុះសម្រុងបានឬទេ ។

ពីរបទថា **ចោទកោ បរិគ្គហេតព្វោ** សេចក្តីថា គប្បីពិនិត្យមើលដើមចោទយ៉ាងនេះថា បុគ្គលនេះចោទប្រកបដោយធម៌ឬទេហ្ន៎ ។

ពីរបទថា **ចុទិតកោ បរិគ្គហេតព្វោ** សេចក្តីថា គប្បីពិនិត្យមើលចុងចោទយ៉ាងនេះថា បុគ្គលនេះជាចុងចោទប្រកបដោយធម៌ឬទេ ។

ពីរបទថា **អធម្មចោទកោ បរិគ្គហេតព្វោ** សេចក្តីថា គប្បីដឹងប្រមាណដើមចោទនោះ ។ សូម្បីក្នុងបទដ៏សេស ក៏ន័យនេះឯង ។

ពីរបទថា **វុត្តំ អហាបេន្តេន** សេចក្តីថា មិនគប្បីញ៉ាំងពាក្យសម្តីដែលដើមចោទ និងចុងចោទពោលឲ្យបាត់បង់ ។

ពីរបទថា **អវុត្តំ អប្បកាសេន្តេន** សេចក្តីថា មិនគប្បីប្រកាសអត្ថដែលមិនបានចូលដល់ចំណុចសំខាន់ ។

ពីរបទថា **មេរោ បហាសេតព្វោ** សេចក្តីថា ដើមចោទ ឬចុងចោទជាភិក្ខុខ្ទី គឺជាអ្នកល្ងង់ខ្លៅ គប្បីជួយស្រោចស្រង់ គឺគប្បីជម្រុញចិត្តឲ្យក្លាហានថា លោកម្ចាស់ជាកូនរបស់អ្នកមានត្រកូលមិនមែនឬ ហើយចន្លុលទំនៀមក្នុងការសាកសួរ ហើយផ្តើមសាកសួរដល់បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅនោះ ។

ពីរបទថា **ភីរុ អស្សាសេតព្វោ** សេចក្តីថា ដើមចោទ ឬចុងចោទណាកើតការខ្លាចក្រែងឡើង ព្រោះមិនធ្លាប់ចូលកាន់ជំនុំសង្ឃ ឬជំនុំគណៈ ភិក្ខុដូច្នោះ ភិក្ខុអ្នកពោលអត្ថក្តី គប្បីនិយាយលួងលោមថា កុំខ្លាចឡើយ ចូរដាក់ចិត្តធ្វើយចុះ ពួកយើងនឹងជាអ្នកឧបការៈដល់លោក ដូច្នេះក៏បាន ហើយចន្លុលបង្ហាញទំនៀមក្នុងការសាកសួរ ។

ពីរបទថា **ចណ្ឌោ និសេធេតព្វោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកកាច គប្បីគំរាម គឺគប្បីបង្រ្កាប ។ ពីរបទថា **អសុចិ វិភាវេតព្វោ** សេចក្តីថា ជាអលជ្ជី គប្បីប្រកាស ហើយ ឲ្យសម្តែងអាបត្តិចេញ ។

ពីរបទថា **ឧជុ មទ្ទវេន** សេចក្តីថា ភិក្ខុណាជាអ្នកត្រង់ មានសីលវៀរ ចាកការកោងនៃកាយជាដើម ភិក្ខុនោះដែលជាអ្នកពោលអត្តក្តី គប្បីប្រព្រឹត្ត ចំពោះដោយការទន់ភ្លន់ប៉ុណ្ណោះ ។

ក្នុងបទថា **ធម្មេសុ ច បុគ្គលេសុ ច** នេះ ភិក្ខុណាជាអ្នកជូន់ក្នុងធម៌ មិនបានជាអ្នកជូន់ក្នុងបុគ្គល ភិក្ខុនេះឯង គប្បីជ្រាបថា បុគ្គលដាក់ខ្លួនជា កណ្តាល ទាំងក្នុងធម៌ ទាំងក្នុងបុគ្គល ។

[១៦៧] វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **សុត្តំ សំសន្ទនត្ថាយ** ជាដើម គប្បី ជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកពោលអត្តក្តី គប្បីជាទីស្រឡាញ់ ជាទីពេញចិត្ត ជាទី គោរព ជាទីរាប់អានរបស់សព្រហ្មចារីយ៉ាងនេះ គប្បីជ្រាបថា ក្នុងបណ្តា សូត្រជាដើមដែលអាងមក សូត្រដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការប្រៀបធៀប គឺ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ និងអនាបត្តិ ។

ពីរបទថា **ឱបម្មំ និទស្សនត្ថាយ** សេចក្តីថា ពាក្យឧបមាដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ការចង្អុលអត្ថ ។ ពីរបទថា **អត្ថោ វិញ្ញាបនត្ថាយ** សេចក្តីថា អត្ថ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការដែលនឹងឲ្យយល់ ។

ពីរបទថា **បដិបុច្ឆា ឋបនត្ថាយ** សេចក្តីថា ការសាកសួរដើម្បីប្រ- យោជន៍ដល់ការមាំទាំរបស់បុគ្គល ។

ពីរបទថា **ឱកាសកម្មំ ចោទនត្ថាយ** សេចក្តីថា (ការសូមឱកាស) ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការចោទដោយវត្ថុ ឬដោយអាបត្តិ ។ ពីរបទថា **ចោទនា សារណត្ថាយ** សេចក្តីថា (ការចោទ) ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការដែលនឹងឲ្យចុងចោទរឭកដល់ទោសតូចធំ ។ ពីរបទថា **សារណា សវចនីយត្ថាយ** សេចក្តីថា ការដែលឲ្យចុងចោទរឭកដល់ទោសតូចធំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភាពជាអ្នកមានពាក្យសម្តី ដែលខ្លួនគប្បីឲ្យរឭក ។ ពីរបទថា **សវចនីយំ បលិពោធត្ថាយ** សេចក្តីថា ភាពជាអ្នកមានពាក្យសម្តីដែលខ្លួនគប្បីឲ្យរឭក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឃាត់ទុកយ៉ាងនេះថា លោកកុំឈានជើងចេញទៅ សូម្បីមួយជំហានពីអាវាសនេះឡើយ ។ ពីរបទថា **បលិពោធោ វិនិច្ឆយត្ថាយ** សេចក្តីថា (ការឃាត់ទុក) ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឲ្យតាំងវិនិច្ឆ័យ ។ ពីរបទថា **វិនិច្ឆយោ សន្តីរណត្ថាយ** សេចក្តីថា ការវិនិច្ឆ័យដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការត្រិះរិះ គឺពិចារណាទោស និងមិនមែនទោស ។ ការត្រិះរិះដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងស្ទង់ឋានៈ និងអឋានៈ គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងស្គាល់អាបត្តិ អនាបត្តិ គរុកាបត្តិ លហុកាបត្តិ ។ ពីរបទថា **សង្ឃោ សម្បរិគ្គហសម្បដិច្ឆនត្ថាយ** សេចក្តីថា សង្ឃដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការទទួលវិនិច្ឆ័យ និងដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងដឹងថា អធិករណ៍នោះ ដែលបុគ្គលអ្នកពោលអត្ថក្តី វិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវ ឬមិនត្រឹមត្រូវ ។ ពីរបទថា **បច្ចេកត្ថាយិនោ អវិសំវាទកត្ថាយិនោ** សេចក្តីថា បុគ្គលទាំងនោះ ដែលតាំងនៅក្នុងតំណែងបុគ្គលជាធំ ដោយភាពជាឥស្សរិយាធិបតី និង

ក្នុងឋានៈនៃបុគ្គលមិនក្លែងពោលឲ្យខុស ដែលសង្ឃមិនគប្បីរកបាន ។

ឥឡូវនេះ ព្រះឧបាលិត្ថេរពោលពាក្យថា វិន័យដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សំវរៈជាដើម ដើម្បីសម្តែងអត្ថ ដើម្បីបិទឱកាសនៃវាចារបស់ជនទាំងឡាយដែលមានបញ្ញាទន់ខ្វី ដែលនឹងគប្បីពោលយ៉ាងនេះថា ឈ្មោះថា វិន័យ នឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ។

បណ្តាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **វិនយោ សំវរត្ថាយ** សេចក្តីថា វិនយ-ប្បញ្ញត្តិទាំងមូល ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការសង្រួមកាយទ្វារ និងវចីទ្វារ គឺជាឧបនិស្ស័យ អធិប្បាយថា ជាបច្ច័យដល់សីល មានអាជីវបារិសុទ្ធិសីលជាខាងចុង ។ ក្នុងបទទាំងពួង ក៏ន័យនេះឯង ។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានការមិនក្តៅក្រហាយចិត្តជាដើមនេះ មានពាក្យអធិប្បាយថា ការមិនមានការក្តៅក្រហាយនៃចិត្ត ដោយអំណាចនៃបុណ្យដែលបានធ្វើទុក និងបាបដែលមិនបានធ្វើទុក ឈ្មោះថា ការមិនក្តៅក្រហាយចិត្ត ។ បីតិយ៉ាងទន់ មិនខ្លាំងក្លា ឈ្មោះថា បាមោជ្ជ បីតិដ៏ខ្លាំងមានកម្លាំង ឈ្មោះថា បីតិ ។ ការរម្ងាប់សេចក្តីក្រវល់ក្រវាយក្នុងកាយ និងចិត្ត ឈ្មោះថា បស្សទ្ធិ ។ សុខតាមកាយ តាមចិត្ត ឈ្មោះថា សុខ ។ ពិតហើយ សុខទាំង ២ យ៉ាងនោះ រមែងជាឧបនិស្សយប្បច្ច័យនៃសមាធិ ។ វិបស្សនាយ៉ាងទន់ ឈ្មោះថា យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ ។ យថាភូត-ញ្ញាណទស្សនៈនេះ ជាឈ្មោះរបស់ញាណដែលដឹងការកើត និងការវិនាស ។

ពិតហើយ ការដែលចិត្តមានអារម្មណ៍ ១ រមែងជាឧបនិស្សយប្បច្ច័យ

នៃវិបស្សនាយ៉ាងទន់ ។ វិបស្សនាយ៉ាងខ្លាំងក្លា ដែលចាត់ជាកំពូល ជាហេតុឲ្យដល់នូវការដោះខ្លួនចេញ ឈ្មោះថា និព្វិទា ។ អរិយមគ្គ ឈ្មោះថា វិរាគៈ ។ អរហត្តផល ឈ្មោះថា វិមុត្តិ ។

ពិតហើយ អរិយមគ្គទាំង ៤ យ៉ាង រមែងជាឧបនិស្សយប្បច្ច័យនៃអរហត្ត ។ បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ ឈ្មោះថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ។

ពីរបទថា **វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ អនុបាទាបរិនិព្វានត្ថាយ** សេចក្តីថា វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការរម្ងត់ស្និទ្ធ មិនមានបច្ច័យ ។ ពិតហើយ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈនោះ ឈ្មោះថា ជាបច្ច័យដល់ការរម្ងត់ស្និទ្ធ មិនមានបច្ច័យ ព្រោះកាលវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ដែលយោគាវចរសម្រេចដោយលំដាប់ហើយ កិលេស និងគំនរទុក្ខ គប្បីរម្ងត់ពិត ដូច្នេះឯង ។

ពីរបទថា **ឯតទត្ថា កថា** សេចក្តីថា ធម្មតាវិនយកថានេះ មានអនុបាទាបរិនិព្វានទោះជាប្រយោជន៍ ។ ប្រឹក្សាវិន័យនោះឯង ឈ្មោះថា មន្ទនា ។ បទថា **ឧបនិសា** សេចក្តីថា សូម្បីភាពជាធម៌ជាបច្ច័យបន្តគ្នាទៅ ជាដើមថា វិន័យដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សំវរៈនេះ ក៏គប្បីប្រយោជន៍ដល់អនុ-បាទាបរិនិព្វានទោះ ។ ការផ្ទៀងសោតៈស្តាប់ពាក្យដែលជាបច្ច័យបន្តគ្នានេះ ឈ្មោះថា ការផ្ទៀងសោតៈស្តាប់ ។ ញាណណាកើតឡើង ព្រោះបានស្តាប់អត្ថនេះ សូម្បីញាណនោះ ក៏ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុបាទាបរិនិព្វានទោះ ។

ប្រើនបទថា **យទិទំ អនុបាទា ចិត្តស្ស វិមោក្ខោ** មានសេចក្តីថា ការរួចផុតវិសេសនៃចិត្ត ព្រោះមិនប្រកាន់មាំដោយឧបាទាន ៤ ពោលគឺ

អរហត្តផលនេះឯណា ការរួចវិសេសនៃចិត្តនោះ ក៏ដើម្បីប្រយោជន៍នេះ គឺ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អបច្ចយបរិនិព្វាននោះឯង ។

[១៦៨] បណ្តាអនុយោគវត្តគាថាទាំងឡាយ គាថាដើម មានអត្ថដូចពោលហើយនោះឯង ។

ក្នុងបទថា **វត្ថុំ វិបត្តឹ អាបត្តឹ និទានំ អាការអកោវិទោ បុព្វាបរំ ន ជានាតិ** គប្បីធ្វើការភ្ជាប់បទថា **វត្ថុំ** ជាដើម ដោយបទថា **ន ជានាតិ** ។ គប្បីធ្វើការភ្ជាប់បទថា **អកោវិទោ** ដោយបទថា **ស វេ តាទិសកោ** នេះ ។ ព្រោះហេតុនោះ គប្បីជ្រាបវាចាជាគ្រឿងប្រកបក្នុងបទថា **វត្ថុំ** ជាដើមនេះ ដូចតទៅនេះថា ភិក្ខុណា មិនស្គាល់វត្ថុនៃវីតិក្កមៈ មានបារាជិកជាដើម មិនស្គាល់វិបត្តិ ៤ យ៉ាង មិនស្គាល់អាបត្តិ ៧ យ៉ាង មិនស្គាល់និទានយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទនេះ ទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ក្នុងនគរឈ្មោះនោះ មិនស្គាល់ខាងដើម និងខាងចុងថា នេះជាពាក្យដើម នេះជាពាក្យក្រោយ មិនស្គាល់កម្មដែលធ្វើហើយ ឬមិនទាន់បានធ្វើថា នេះធ្វើហើយ នេះមិនទាន់បានធ្វើ ។

ក្នុងបទថា **សមេន ច** អធិប្បាយថា មិនស្គាល់កម្មដែលធ្វើហើយ ឬមិនទាន់បានធ្វើ ដោយការមិនដឹងជានិច្ចរបស់ភិក្ខុ មិនដឹងខាងដើម និងខាងចុងនោះឯង គប្បីជ្រាបការភ្ជាប់បទថា **ន ជានាតិ** យ៉ាងនេះប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងបទថា **អាការអកោវិទោ** ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុក គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **អាការអកោវិទោ** បានដល់ បុគ្គលមិនយល់ក្នុងហេតុ និងមិនមែនហេតុ ភិក្ខុណា មិនស្គាល់វត្ថុជាដើម និងមិនយល់អាការ

ភិក្ខុដូច្នោះនោះឯង ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មិនគួរជ្រើសរើសដោយប្រការដូច្នេះ ។ គប្បីធ្វើការភ្ជាប់បទទាំងនេះថា **កម្មញ្ញូ អធិករណញ្ញូ** ដោយបទថា **ន ជានាតិ** នោះឯង ។

ឯវាចាសម្រាប់ប្រកបក្នុងបទថា **កម្មញ្ញូ** ជាដើមនោះ ដូចតទៅនេះថា ភិក្ខុណាមិនស្គាល់កម្ម និងមិនស្គាល់អធិករណ៍ ដូចពណ៌នាយ៉ាងនោះឯងផង មិនស្គាល់សមថៈ ៧ ប្រការផង ម្យ៉ាងទៀត ជាអ្នកមានតម្រេកហើយ អាក់អន់ហើយ និងវង្វេងហើយ ព្រោះកិលេស មានរាគៈជាដើម រមែងលម្អៀងព្រោះខ្លាច ដោយការខ្លាច រមែងលម្អៀងព្រោះល្ងង់ ដោយការវង្វេង ម្យ៉ាងទៀត ព្រោះហេតុដែលខ្លួនជាអ្នកមានតម្រេក និងព្រោះហេតុដែលខ្លួនជាអ្នកអាក់អន់ ទើបលម្អៀងព្រោះស្រឡាញ់ និងព្រោះស្អប់ ។

ម្យ៉ាងទៀត មិនមែនជាអ្នកឈ្លាសក្នុងបញ្ញត្តិឡើយ ព្រោះមិនជាអ្នកអាចញ៉ាំងអ្នកដទៃឲ្យយល់ព្រម ។ ម្យ៉ាងទៀត មិនឈ្លាសក្នុងការចន្លុលបង្ហាញ ព្រោះជាអ្នកមិនអាចក្នុងការចន្លុលហេតុ និងមិនមែនហេតុ ។

ឈ្មោះថា ជាអ្នកបានបក្ខពួក ព្រោះបានបរិស័ទដែលត្រូវជាមួយខ្លួន ឈ្មោះថា ជាអ្នកមិនមានខ្មាស ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយចាកហិរិ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានកម្មខ្មៅ ព្រោះជាបុគ្គលព្រមព្រៀងដោយកម្មខ្មៅទាំងឡាយ ឈ្មោះថា មិនអើពើ ព្រោះមិនមានការអើពើក្នុងធម៌ និងការអើពើក្នុងបុគ្គល ។ ភិក្ខុនោះៗ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បុគ្គលមិនគួរជ្រើសរើស គឺ សង្ឃមិនគួរពិចារណា បានដល់ មិនគួរសម្លឹងមើល អធិប្បាយថា មិនគួរសន្មតតាំងទុកក្នុង

តំណែងជាអ្នកធំ ដោយភាពជាឥស្សរិយាធិបតី ។

យោជនាន័យរបស់គាថាចំណែកស ក៏គប្បីជ្រាបដោយន័យដូចពោលហើយនោះឯង ។

ចូឡសង្គាម ចប់

វិនយបិដក

មហាសង្គ្រាម

[១៧០] ភិក្ខុអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើនិយាយក្នុងជំនុំសង្ឃ ត្រូវស្គាល់វត្ថុ ស្គាល់វិបត្តិ ស្គាល់អាបត្តិ ស្គាល់និទាន ស្គាល់អាការ ស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ស្គាល់កម្មដែលគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើ ស្គាល់កម្ម ស្គាល់អធិករណ៍ ស្គាល់សមថៈ កុំលុះឆន្ទាគតិ កុំលុះទោសាគតិ កុំលុះមោហាគតិ កុំលុះភយាគតិ ត្រូវពន្យល់អ្នកដទៃឲ្យយល់ព្រមក្នុងទីដែលគួរឲ្យយល់ ត្រូវពិចារណាហេតុ និងមិនមែនហេតុក្នុងទីដែលគួរពិចារណា សម្លឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសម្លឹងមើល ត្រូវញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរឲ្យជ្រះថ្លា កុំគប្បីមើលងាយពួកជនដទៃដោយគិតថា អាត្មាអញបានបក្ខពួកហើយ កុំមើលងាយអ្នកចេះដឹងតិចដោយគិតថា អាត្មា អញជាអ្នកចេះដឹងច្រើន កុំមើលងាយភិក្ខុខ្ចីដោយគិតថា អាត្មាអញជាថេរៈចាស់ជាង កុំពោលនូវហេតុដែលមិនទាន់មកដល់ កុំញុំាងហេតុដែលមកដល់ហើយ ឲ្យវិនាសចាកធម៌ ចាកវិន័យ អធិករណ៍នោះរម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា គប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដោយធម៌ជាដើមនោះៗ ចុះ ។

[១៧១] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់វត្ថុ គឺត្រូវស្គាល់វត្ថុនៃបារាជិក ៨ ស្គាល់វត្ថុនៃសង្ឃាទិសេស ២៣ ស្គាល់វត្ថុនៃអនិយត ២ ស្គាល់វត្ថុនៃនិស្សគ្គិយ ៤២ ស្គាល់វត្ថុនៃបាចិត្តិយៈ ១៨៨ ស្គាល់វត្ថុនៃបាដិទេសនីយ

១២ ស្គាល់វត្ថុនៃទុក្កដទាំងឡាយ ស្គាល់វត្ថុនៃទុព្ភាសិតទាំងឡាយ ។

[១៧២] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់វិបត្តិ គឺត្រូវស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិ ស្គាល់អាជីវវិបត្តិ ។

[១៧៣] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អាបត្តិ គឺត្រូវស្គាល់អាបត្តិបារាជិក ស្គាល់អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ស្គាល់អាបត្តិថុល្លច្ច័យ ស្គាល់អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ស្គាល់អាបត្តិបាដិទេសនីយ ស្គាល់អាបត្តិទុក្កដ ស្គាល់អាបត្តិទុព្ភាសិត ។

[១៧៤] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់និទាន គឺត្រូវស្គាល់និទានរបស់បារាជិកទាំង ៨ ស្គាល់និទានរបស់សង្ឃាទិសេសទាំង ២៣ ស្គាល់និទានរបស់អនិយតទាំង ២ ស្គាល់និទានរបស់និស្សគ្គិយទាំង ៤២ ស្គាល់និទានរបស់បាចិត្តិយៈទាំង ១៨៨ ស្គាល់និទានរបស់បាដិទេសនីយទាំង ១២ ស្គាល់និទានរបស់ទុក្កដទាំងឡាយ ស្គាល់និទានរបស់ទុព្ភាសិតទាំងឡាយ ។

[១៧៥] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អាការ គឺត្រូវស្គាល់សង្ឃដោយអាការ ស្គាល់គណៈដោយអាការ ស្គាល់បុគ្គលដោយអាការ ស្គាល់អ្នកចោទដោយអាការ ស្គាល់អ្នកជាប់ចោទដោយអាការ ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់សង្ឃដោយអាការ គឺត្រូវស្គាល់សង្ឃដោយអាការយ៉ាងនេះថា សង្ឃនេះអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឬមិនអាចរម្ងាប់បានទេ ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់គណៈដោយអាការ គឺស្គាល់គណៈដោយអាការយ៉ាងនេះថា គណៈនេះអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឬមិនអាចរម្ងាប់

បាន ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់បុគ្គលដោយអាការ គឺស្គាល់បុគ្គលដោយអាការយ៉ាងនេះថា បុគ្គលនេះអាចនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ តាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ឬមិនអាចរម្ងាប់បានទេ ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អ្នកចោទដោយអាការ គឺស្គាល់អ្នកចោទដោយអាការយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ តម្កល់នៅក្នុងធម៌ទាំង ៥ ទើបចោទបុគ្គលដទៃ ឬមិនបានតម្កល់ទេ ។ ពាក្យថា ស្គាល់អ្នកជាប់ចោទ ដោយអាការ គឺស្គាល់អ្នកជាប់ចោទដោយអាការយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ តម្កល់នៅក្នុងធម៌ទាំងពីរ គឺសច្ចវាចា ១ អកុប្បធម៌ ១ ឬមិនបានតម្កល់ទេ ។

[១៧៦] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់ពាក្យខាងដើមនឹងពាក្យខាងចុង គឺត្រូវស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុងយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះ កន្លងនូវវត្ថុដោយវត្ថុផង កន្លងនូវវិបត្តិដោយវិបត្តិផង កន្លងនូវអាបត្តិដោយអាបត្តិផង គេចកែហើយប្តេជ្ញាផង ប្តេជ្ញាហើយគេចកែផង បំពាននូវពាក្យដទៃ ដោយពាក្យដទៃផង ឬមិនបានកន្លងគេចកែបំពានទេ ។

[១៧៧] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់កម្មដែលគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើ គឺត្រូវស្គាល់ មេថុនធម្ម ស្គាល់អនុលោមរបស់មេថុនធម្ម ស្គាល់បុព្វភាគ (ចំណែកខាងដើម) របស់មេថុនធម្ម ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់មេថុនធម្ម គឺត្រូវស្គាល់ការជួបប្រសព្វរបស់ជនពីរៗនាក់ ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អនុ-លោមរបស់មេថុនធម្ម គឺបានដល់កិក្ខុបៀមអង្គជាត របស់អ្នកដទៃដោយមាត់របស់ខ្លួន ។ ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់បុព្វភាគរបស់មេថុនធម្ម គឺស្គាល់ទឹកសុក្កៈ

មានពណ៌ និងមិនមានពណ៌ ការចាប់ពាល់កាយស្ត្រី និយាយពាក្យអាក្រក់ចំពោះទ្វារមគ្គស្រី និយាយល្បួងស្រីឲ្យបម្រើខ្លួនដោយកាម និយាយដឹកនាំបុរស និងស្ត្រីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ (សិក្ខាបទទាំង ៥ នេះជាបុព្វភាគរបស់មេថុនធម្ម) ។

[១៧៨] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់កម្ម គឺត្រូវស្គាល់កម្ម ១៦ យ៉ាង គឺស្គាល់អបលោកនកម្ម ៤ ស្គាល់ញត្តិកម្ម ៤ ស្គាល់ញត្តិទុតិយកម្ម ៤ ស្គាល់ញត្តិចតុត្ថកម្ម ៤ ។

[១៧៩] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់អធិករណ៍ គឺត្រូវស្គាល់អធិករណ៍ទាំង ៤ យ៉ាង គឺស្គាល់វិវាទាធិករណ៍ ១ ស្គាល់អនុវាទាធិករណ៍ ១ ស្គាល់អាបត្តាធិករណ៍ ១ ស្គាល់កិច្ចាធិករណ៍ ១ ។

[១៨០] ពាក្យថា ត្រូវស្គាល់សមថៈ គឺត្រូវស្គាល់សមថៈ ៧ យ៉ាង គឺស្គាល់សម្មុខាវិន័យ ១ ស្គាល់សតិវិន័យ ១ ស្គាល់អមូឡ្ហវិន័យ ១ ស្គាល់បដិញ្ញាតករណៈ ១ ស្គាល់យេភុយ្យសិកា ១ ស្គាល់តស្សបាបិយសិកា ១ ស្គាល់តិណវត្ថារកៈ ១ ។

[១៨១] ពាក្យថា កុំលុះឆន្ទាគតិ សេចក្តីថាភិក្ខុដែលលុះឆន្ទាគតិ តើលុះឆន្ទាគតិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុជាវិន័យធរពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះ យោគយល់ថា បុគ្គលនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ឬអាចារ្យ ជាសទ្ធិវិហារិក ឬអន្តេវាសិក ជាភិក្ខុមានឧបជ្ឈាយ៍ស្មើគ្នា ឬភិក្ខុដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា ជាមិត្តធ្លាប់ឃើញគ្នាម្តងៗ ឬជាមិត្តធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាលគ្នាមាំ ពុំនោះ ជាញាតិសាលោហិតរបស់

អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយក៏សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ សម្តែងនូវធម៌ថា មិនមែនជាធម៌ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ សម្តែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសម្តែង មិនបានពោល ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសម្តែង បានពោល សម្តែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគត បានសម្តែង បានពោល ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសម្តែងមិនបានពោល សម្តែងនូវកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក ថាព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំមក សម្តែងនូវកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតធ្លាប់សន្សំមក ថាព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក សម្តែងនូវសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ថាព្រះតថាគតបានបញ្ញត្ត សម្តែងនូវសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្ត ថាព្រះតថាគតមិនបញ្ញត្ត សម្តែងនូវអនាបត្តិថាជាអាបត្តិ សម្តែងនូវអាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ សម្តែងនូវលហុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ សម្តែងនូវគរុកាបត្តិ ជាថាលហុកាបត្តិ សម្តែងនូវសាវសេសាបត្តិថាជាអនវសេសាបត្តិ សម្តែងនូវអនវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ សម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ដូច្នេះ ព្រោះអនុគ្រោះដល់បុគ្គលនោះៗ ព្រោះកិរិយារក្សាដល់បុគ្គលនោះៗ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលដែលលុះឆន្ទាគតិដោយវត្ថុទាំងឡាយ ១៨ ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនមែនជាសេចក្តីចម្រើនដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ

ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះឆន្ទាគតិដោយវត្ថុទាំង ១៨ ប្រការនេះក៏ឈ្មោះថា រក្សាខ្លួន ដែលមានកុសលធម៌ជីកគាស់រម្លើងចោលចេញផង ឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយសេចក្តីតិះដៀលរបស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា រងនូវអកុសលកម្មដ៏ច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះឆន្ទាគតិក៏រមែងលុះទៅខាងឆន្ទាគតិដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៨២] ពាក្យថា កុំលុះទោសាគតិ សេចក្តីថា កាលដែលភិក្ខុជាវិន័យធរ លុះទោសាគតិ តើលុះទោសាគតិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុជាវិន័យធរពួកខ្លះក្នុងសាសនានេះ ចងគំនុំថា (បុគ្គលនេះ) បានប្រព្រឹត្តធ្វើនូវសេចក្តីវិនាសដល់អាត្មាអញ ចងគំនុំថា (បុគ្គលនេះ) កំពុងតែប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ចងគំនុំថា (បុគ្គលនេះ) មុខជានឹងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ដល់អាត្មាអញ ចងគំនុំថា (បុគ្គលនេះ) បានប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ កំពុងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ មុខជានឹងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មមិនជាប្រយោជន៍ ដល់បុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ ជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ចងគំនុំថា (បុគ្គលនេះ) បានប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មជាប្រយោជន៍ កំពុងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មជាប្រយោជន៍ មុខជានឹងប្រព្រឹត្តធ្វើនូវកម្មជាប្រយោជន៍ ដល់បុគ្គលមិនជាទីស្រឡាញ់ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់អាត្មាអញ ភិក្ខុជាវិន័យធរកាលបើចងគំនុំខឹង មានសេចក្តីក្រេវក្រោធ គ្របសង្កត់ដោយអឃាតវត្ថុទាំង ៩ ប្រការនេះហើយ រមែងសម្តែងនូវសភាវៈ មិនមែនធម៌ថាជាធម៌ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិថា ជា

អទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្ដែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះទោសាគតិដោយវត្ថុទាំង ១៨ ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថាប្រតិបត្តិ ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា មិនមែនជាសុខដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីសេចក្ដីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះទៅខាងទោសាគតិ ដោយវត្ថុទាំង ១៨ ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា រក្សាខ្លួន ដែលខ្ចួនមានកុសលធម៌ជីកគាស់រំលើងចោលហើយផង ឈ្មោះថាជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយសេចក្ដីតិះដៀលរបស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា រងនូវអកុសលកម្មច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលុះទៅខាងទោសាគតិ ក៏រមែងលុះទៅខាងទោសាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៨៣] ពាក្យថា កុំគប្បីលម្អៀងដោយមោហាគតិ សេចក្ដីថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលដែលលម្អៀងដោយមោហាគតិ តើលម្អៀងដោយមោហាគតិដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុជាវិន័យធរមានចិត្តត្រេកអរ លុះដោយអំណាចរាគៈ មានចិត្តប្រទូស្ដ លុះដោយអំណាចទោសៈ មានសេចក្ដីវង្វេង លុះដោយអំណាចមោហៈ មានទិដ្ឋិជាគ្រឿងស្ទាបអង្អែល លុះដោយអំណាចទិដ្ឋិ វង្វេងកាន់កាំងស្មារតី ត្រូវមោហៈគ្របសង្កត់ ក៏សម្ដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ សម្ដែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្ដែងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្ដែងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ កាលបើភិក្ខុជាវិន័យធរ លម្អៀងដោយមោហាគតិដោយវត្ថុ ១៨ ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា

ប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនមែនជាសុខដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីសេចក្តីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុក្ខដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលម្អៀងដោយមោហាគតិដោយវត្ថុទាំង ១៨ ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថារក្សាខ្លួនដែលខ្ជូនមានកុសលធម៌ ជីកគាស់រម្លើងចោលហើយផង ឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយសេចក្តីតិះដៀលរបស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា រងនូវអកុសលកម្មដ៏ច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលលម្អៀងដោយមោហាគតិ រមែងលម្អៀងដោយមោហាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៨៤] ពាក្យថា កុំលម្អៀងដោយភយាគតិ សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលលម្អៀងដោយភយាគតិ តើលម្អៀងដោយភយាគតិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុជាវិន័យធរពួកខ្លះ ក្នុងសាសនានេះគិតថាបុគ្គលនេះ អាស្រ័យនូវកម្មមានកាយកម្មជាដើមមិនស្មើក្តី អាស្រ័យនូវព្រៃស្បាត គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិក្តី អាស្រ័យនូវភិក្ខុមានកម្លាំងក្តី ជាអ្នករឹងរូសអាក្រក់ នឹងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ជីវិតក្តី នូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចរិយៈក្តី ហើយតក់ស្លុត ព្រោះខ្លាចបុគ្គលនោះ ក៏សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ កាលបើភិក្ខុជាវិន័យធរ លម្អៀងដោយភយាគតិដោយវត្ថុទាំង ១៨ ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា ប្រតិបត្តិដើម្បីមិនជា

ប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាសុខដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីសេចក្ដីមិនចម្រើនដល់ជនច្រើនគ្នា ដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្ដីទុក្ខដល់ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលបើលម្អៀងដោយភយាគតិ ដោយវត្ថុទាំង ១៨ ប្រការនេះ ក៏ឈ្មោះថា រក្សានូវខ្លួន ដែលមានកុសល-ធម៌ ជីកគាស់រម្លើងចោលហើយផង ឈ្មោះថា ជាអ្នកប្រកបដោយទោសផង ប្រកបដោយសេចក្ដីតិះដៀលរបស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយផង ឈ្មោះថា វង់នូវអកុសលកម្មច្រើនផង ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលដែលលម្អៀងដោយភយាគតិ រមែងលម្អៀងដោយភយាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៨៥] បុគ្គលណាប្រព្រឹត្តកន្លងនូវធម៌ ព្រោះសេចក្ដីស្រឡាញ់ ព្រោះស្អប់ ព្រោះខ្លាច ព្រោះវង្វេង យសសក្ដិរបស់បុគ្គលនោះឯង រមែងសាបសូន្យទៅ ដូចព្រះចន្ទក្នុងកាឡបក្ខ គឺខាងរនោច ។

[១៨៦] ភិក្ខុជាវិន័យធរមិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ តើដូចម្ដេច ។ ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលសម្ដែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្ដែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្ដែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្ដែងនូវវិន័យ ថាជាវិន័យ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្ដែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសម្ដែង មិនបានពោល ថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបាន

សម្តែង មិនបានពោល ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសម្តែង បានពោលថាជាពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសម្តែង បានពោល ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក ថាជាកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំមក ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតបានសន្សំមក ថាជាកិច្ចវត្តដែលព្រះតថាគតបានសន្សំមក ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ថាព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវសិក្ខាបទដែលព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្ត ថាព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្ត ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវអនាបត្តិ ថាជាអនាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវអាបត្តិ ថាជាអាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវលហុកាបត្តិ ថាជាលហុកាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវគរុកាបត្តិ ថាជាគរុកាបត្តិ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវសាវសេសាបត្តិ ថាជាសាវសេសាបត្តិ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវអនវសេសាបត្តិ ថាជាអនវសេសាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិ ភិក្ខុមិនលម្អៀង

ដោយឆន្ទាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៨៧] ភិក្ខុជាវិន័យធរមិនលម្អៀងដោយទោសាគតិ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុកាលសម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយទោសាគតិ កាលសម្តែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយទោសាគតិ ។បេ។ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយទោសាគតិ កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយទោសាគតិ ភិក្ខុមិនលម្អៀងដោយទោសាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៨៨] ភិក្ខុជាវិន័យធរមិនលម្អៀងដោយមោហាគតិ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុកាលសម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយមោហាគតិ សម្តែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយមោហាគតិ ។បេ។ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយមោហាគតិ កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយមោហាគតិ ភិក្ខុមិនលម្អៀងដោយមោហាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៨៩] ភិក្ខុជាវិន័យធរមិនលម្អៀងដោយភយាគតិ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុកាលសម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនលម្អៀងដោយភយាគតិ កាលសម្តែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយភយាគតិ ។បេ។ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា

មិនលម្អៀងដោយភយាគតិ កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា មិនលម្អៀងដោយភយាគតិ ភិក្ខុមិនលម្អៀងដោយភយាគតិ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩០] បុគ្គលណា មិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវធម៌ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ព្រោះស្អប់ ព្រោះខ្លាច ព្រោះវង្វេង យសសក្តិរបស់បុគ្គលនោះឯង រមែងពេញបរិបូណ៌ ដូចព្រះចន្ទក្នុងសុក្កបក្ខ គឺចំណែកខាងខ្នើត ។

[១៩១] សួរថា ភិក្ខុជាវិន័យធរពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់នោះ តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលសម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ កាលសម្តែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ ។បេ។ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ ភិក្ខុជាវិន័យធរពន្យល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩២] សួរថា ភិក្ខុជាវិន័យធរពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុជាវិន័យធរ កាលសម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា កាលសម្តែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា ។បេ។ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរ

ពិចារណា កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា ភិក្ខុពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩៣] សួរថា ភិក្ខុសម្លឹងមើលក្នុងទីគួរសម្លឹងតើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុកាលសម្តែងឡើងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា សម្លឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសម្លឹងមើល កាលសម្តែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា សម្លឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសម្លឹងមើល ។បេ។ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា សម្លឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសម្លឹងមើល កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា សម្លឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសម្លឹងមើល ភិក្ខុសម្លឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសម្លឹងមើល ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩៤] សួរថា ភិក្ខុញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុកាលសម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា កាលសម្តែងនូវធម៌ ថាជាធម៌ ឈ្មោះថា ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា ។បេ។ កាលសម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា កាលសម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឈ្មោះថា ញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា ភិក្ខុញុំាងបុគ្គលដទៃឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីដែលគួរជ្រះថ្លា ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩៥] សួរថា ភិក្ខុមើលងាយនូវពួកភិក្ខុដទៃដោយគិតថា អាត្មាអញបានបក្ខពួកហើយតើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុពួកមួយក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកបានបក្ខពួក បានបរិវារ មានបក្ខពួក មានញាតិ ហើយមើលងាយបុគ្គលនោះថា បុគ្គលនេះមិនបានបក្ខពួក មិនបានបរិវារ គ្មានបក្ខពួក គ្មានញាតិទេ ក៏សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុមើលងាយនូវបក្ខពួកដទៃដោយគិតថា អាត្មាអញបានបក្ខពួក ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩៦] សួរថា ភិក្ខុមើលងាយនូវបុគ្គលដែលចេះដឹងតិច ដោយគិតថា អាត្មាអញជាអ្នកចេះដឹងច្រើន តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុពួកមួយក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ចាំនូវសុតៈ សន្សំនូវសុតៈ រមែងមើលងាយបុគ្គលអ្នកចេះដឹងតិចនោះថា បុគ្គលនេះស្តាប់តិច ជាអ្នកចេះដឹងនិកាយតិច ចាំតិច ក៏សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុមើលងាយនូវបុគ្គលដែលចេះដឹងតិច ដោយគិតថា អាត្មាអញជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩៧] សួរថា ភិក្ខុមើលងាយភិក្ខុដែលខ្ចីជាងដោយគិតថា អាត្មាអញជាថេរៈចាស់ជាង តើដូចម្តេច ។ ឆ្លើយថា ភិក្ខុពួកមួយក្នុងសាសនានេះ ជាថេរៈ ជាអ្នកដឹងរាត្រី (វែង) បួសមកជាយូរហើយ រមែងមើលងាយ

ភិក្ខុទីនោះថា ភិក្ខុនេះនៅទីមិនសូវល្បីល្បាញ ជាអ្នកចេះដឹងតិច មិនចេះច្បាប់ទម្លាប់ អាត្មាអញនឹងមិនធ្វើតាមពាក្យរបស់ភិក្ខុនេះទេ ដូច្នេះ ក៏សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ។បេ។ សម្តែងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ សម្តែងនូវអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ថាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ភិក្ខុមើលងាយភិក្ខុទីជាងដោយគិតថា អាត្មាអញជាថេរៈចាស់ជាង ដោយអាការយ៉ាងនេះ ។

[១៩៨] ពាក្យថា កុំពោលនូវហេតុដែលមិនទាន់មកដល់ គឺកុំនិយាយនូវពាក្យដែលមិនទាន់ធ្លាក់ដល់មក ។ ពាក្យថា កុំគប្បីញ៉ាំងហេតុដែលដល់មកហើយ ឲ្យសាបសូន្យចាកធម៌ ចាកវិន័យ គឺបានដល់សង្ឃដែលប្រជុំគ្នាដើម្បីសេចក្តីណា កុំគប្បីញ៉ាំងសេចក្តីនោះ ឲ្យសាបសូន្យចាកធម៌ ចាកវិន័យឡើយ ។

[១៩៩] ពាក្យថា ដោយធម៌ណា គឺដោយវត្ថុដែលពិតប្រាកដ ។ ពាក្យថា ដោយវិន័យណា គឺដាស់តឿនក្រើនរម្លឹក ។ ពាក្យថា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា គឺដោយញត្តិសម្បទា និងអនុស្សាវនសម្បទា ។ ពាក្យថា អធិករណ៍រម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណាដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាណា គប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នោះដោយធម៌នោះៗ សេចក្តីថា វិន័យធរគប្បីសួរអ្នកចោទថា ម្នាលអាវុសោ លោកឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុនោះ ដោយហេតុណា លោកឃាត់បវារណា នោះដោយហេតុអ្វី លោកឃាត់ដោយសីលវិបត្តិ ឬឃាត់ដោយអាចារវិបត្តិ ឬក៏

ឃាត់ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ បើអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃាត់ដោយសីលវិបត្តិផង ឃាត់ដោយអាចារវិបត្តិផង ឃាត់ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិផង ។ វិន័យធរត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ចុះលោកដ៏មានអាយុស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរឬ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំស្គាល់សីលវិបត្តិ ស្គាល់អាចារវិបត្តិ ស្គាល់ទិដ្ឋិវិបត្តិដែរ ។ វិន័យធរត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ចុះសីលវិបត្តិ ដូចម្តេច អាចារវិបត្តិដូចម្តេច ទិដ្ឋិ-វិបត្តិដូចម្តេច ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា បារាជិក ៤ សង្ឃាទិសេស ១៣ នេះហៅថាសីលវិបត្តិ ថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយៈ បាដិទេ-សនីយ ទុក្កដ ទុព្ភាសិត នេះហៅថា អាចារវិបត្តិ មិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តគ្គាហិកា-ទិដ្ឋិ នេះហៅថា ទិដ្ឋិវិបត្តិ ។ វិន័យធរត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទយ៉ាងនេះថា ម្នាលអវុសោ លោកឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយហេតុណា លោកឃាត់ដោយបានឃើញ ឬឃាត់ដោយបានឮ ឬក៏ឃាត់ដោយបានរង្កៀស ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃាត់ដោយបានឃើញផង ឃាត់ដោយបានឮផង ឃាត់ដោយបានរង្កៀសផង ។ វិន័យធរត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុនេះដោយបានឃើញ ដោយហេតុណា លោកបានឃើញដូចម្តេចខ្លះ លោកបានឃើញអំពីហេតុដូចម្តេច លោកបានឃើញពីកាលណា លោកបានឃើញក្នុងទីណា កាលភិក្ខុនេះត្រូវអាបត្តិបារាជិក លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវសង្ឃាទិ-

សេស លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវថុល្លច្ច័យ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវបាចិត្តិយៈ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវបាដិទេសនីយ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវទុក្កដ លោកបានឃើញដែរឬ កាលត្រូវទុព្ភាសិត លោកបានឃើញដែរឬ ចុះលោកនៅក្នុងទីណា ចំណែកភិក្ខុនេះនៅត្រង់ទីណា លោកកំពុងធ្វើអ្វី ភិក្ខុនេះកំពុងធ្វើអ្វី ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ខ្ញុំមិនបានឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយបានឃើញទេ ខ្ញុំឃាត់បវារណាដោយគ្រាន់តែបានឮទេ ។ វិន័យធរត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយបានឮដោយហេតុណា លោកបានឮដូចម្តេចខ្លះ លោកបានឮដោយហេតុដូចម្តេច លោកបានឮពីកាលណា លោកបានឮក្នុងទីណា លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវបារាជិក ឬលោកបានឮថាភិក្ខុនេះត្រូវសង្ឃាទិ-សេស លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវថុល្លច្ច័យ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាចិត្តិយៈ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាដិទេសនីយ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវទុក្កដ លោកបានឮថា ភិក្ខុនេះត្រូវទុព្ភាសិត លោកបានឮពាក្យភិក្ខុ លោកបានឮពាក្យភិក្ខុនី លោកបានឮពាក្យសិក្ខមានា លោកបានឮពាក្យសាមណេរ លោកបានឮពាក្យសាមណេរី លោកបានឮពាក្យឧបាសក លោកបានឮពាក្យឧបាសិកា លោកបានឮព្រះបន្ទូលនៃពួកស្តេច លោកបានឮពាក្យនៃពួករាជអាមាត្យ លោកបានឮពាក្យនៃពួកតិត្ថិយ ឬបានឮពាក្យនៃពួកសាវករបស់តិត្ថិយ ។ បើភិក្ខុអ្នកចោទនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាល

អាវុសោ ខ្ញុំមិនបានឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយបានឮទេ ខ្ញុំឃាត់បវារណាដោយគ្រាន់តែរង្កៀសទេ ។ វិន័យធរត្រូវសួរភិក្ខុអ្នកចោទនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ លោកឃាត់បវារណារបស់ភិក្ខុនេះ ដោយរង្កៀសដោយហេតុណា លោករង្កៀសដោយហេតុដូចម្តេចខ្លះ លោករង្កៀសអំពីហេតុដូចម្តេច លោករង្កៀសពីកាលណា លោករង្កៀសក្នុងទីណា លោករង្កៀសថាភិក្ខុនេះ ត្រូវបារាជិក ឬលោករង្កៀសថាភិក្ខុនេះត្រូវសង្ឃាទិសេស លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវថុល្លច្ច័យ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាចិត្តិយៈ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវបាដិទេសនីយ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវទុក្កដ លោករង្កៀសថា ភិក្ខុនេះត្រូវទុព្ភាសិត លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យភិក្ខុ លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យភិក្ខុនី លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យសិក្ខមានា លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យសាមណេរ លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យសាមណេរី លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យឧបាសក លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យឧបាសិកា លោករង្កៀសព្រោះឮព្រះបន្ទូលនៃពួកស្តេច លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យនៃពួកមហាមាត្យរបស់ស្តេច លោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យនៃពួកតិរ្ថិយ ឬលោករង្កៀសព្រោះឮពាក្យពួកសាវ័កនៃតិរ្ថិយ ។

[២០០] ហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញ សមដោយហេតុដែលបានឃើញមែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញដោយហេតុដែលបានឃើញ (នោះ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទមិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានឃើញនៅឡើយទេ ឈ្មោះថាអ្នកចោទ

មានសេចក្តីវង្វៀសមិនបរិសុទ្ធ (វង្វៀសគ្មានមូល) វិន័យធរគប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់បុគ្គល គឺភិក្ខុជាអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយធ្វើបវារណាជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានឮ សមដោយហេតុដែលបានឮមែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានឮ ដោយហេតុដែលបានឮ (នោះ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានឮនៅឡើយទេ ឈ្មោះថាអ្នកចោទមានសេចក្តីវង្វៀសមិនបរិសុទ្ធ វិន័យធរគប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់បុគ្គល គឺភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើបវារណា ជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ ។ ហេតុដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់ សមដោយហេតុដែលបានប៉ះពាល់មែន វិន័យធរគប្បីប្រៀបធៀបនូវហេតុដែលអ្នកចោទបានប៉ះពាល់ ដោយហេតុដែលបានប៉ះពាល់ (នោះ) ភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ មិនទាន់ដល់ (បារាជិក) ព្រោះអាស្រ័យនូវហេតុដែលអ្នកចោទ បានប៉ះពាល់នៅឡើយទេ ឈ្មោះថាអ្នកចោទមានសេចក្តីវង្វៀសមិនបរិសុទ្ធ វិន័យធរគប្បីវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់បុគ្គល គឺភិក្ខុអ្នកជាប់ចោទនោះ ហើយគប្បីធ្វើបវារណាជាមួយនឹងភិក្ខុនោះចុះ ។

[២០១] ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានឃើញដូចម្តេច គឺបានដល់ពាក្យសួរថា ដូចម្តេច ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានអំពីហេតុដូចម្តេច គឺបានដល់ពាក្យសួរថា ដូចម្តេច ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានឃើញពីកាលណា គឺបានដល់ពាក្យសួរថា ដូចម្តេច ត្រង់ពាក្យថា អ្នកបានឃើញក្នុងទីណា គឺបានដល់ពាក្យ

សួរថា ដូចម្តេច ។

[២០២] ត្រង់ពាក្យដែលថាបានឃើញដូចម្តេច គឺបានដល់វត្ថុបុច្ឆា ១ វិបត្តិបុច្ឆា ១ អាបត្តិបុច្ឆា ១ អជ្ឈាចារបុច្ឆា ១ ។ ត្រង់ពាក្យថាវត្ថុបុច្ឆា គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីវត្ថុនៃបារាជិក ៨ សួរវត្ថុនៃសង្ឃាទិសេស ២៣ សួរវត្ថុនៃអនិយត ២ សួរវត្ថុនៃនិស្សគ្គិយ ៤២ សួរវត្ថុនៃបាចិត្តិយៈ ១៨៨ សួរវត្ថុនៃបាដិទេសនីយ ១២ សួរវត្ថុនៃទុក្កដទាំងឡាយ សួរវត្ថុនៃទុព្ភាសិតទាំងឡាយ ។ ត្រង់ពាក្យថា វិបត្តិបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីសីលវិបត្តិ សួរអំពីអាចារវិបត្តិ សួរអំពីទិដ្ឋិវិបត្តិ សួរអំពីអាជីវវិបត្តិ ។ ត្រង់ពាក្យថា អាបត្តិបុច្ឆានោះគឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីអាបត្តិបារាជិក សួរអំពីអាបត្តិសង្ឃាទិសេស សួរអំពីអាបត្តិថុល្លច្ច័យ សួរអំពីអាបត្តិបាចិត្តិយៈ សួរអំពីអាបត្តិបាដិទេសនីយ សួរអំពីអាបត្តិទុក្កដ សួរអំពីអាបត្តិទុព្ភាសិត ។ ត្រង់ពាក្យថា អជ្ឈាចារបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីការប្រសព្វរបស់ជនពីរៗនាក់ ។

[២០៣] ត្រង់ពាក្យថា លោកបានឃើញអំពីហេតុដូចម្តេច គឺបានដល់ លិង្គបុច្ឆា ១ ឥរិយាបថបុច្ឆា ១ អាការបុច្ឆា ១ វិប្បការបុច្ឆា ១ ។ ត្រង់ពាក្យថា លិង្គបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីភេទ ខ្ពស់ ឬទាប ខ្មៅ ឬស ។ ត្រង់ពាក្យថា ឥរិយាបថបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីបុគ្គលដើរ ឬឈរ អង្គុយ ឬដេក ។ ត្រង់ពាក្យថា អាការបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីភេទគ្រហស្ថ ឬភេទតិរ្ថិយ ឬភេទបព្វជិត ។ ត្រង់ពាក្យថា

វិប្បការបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីបុគ្គលកំពុងដើរ ឬឈរ កំពុងអង្គុយ ឬដេក ។

[២០៤] ត្រង់ពាក្យថា លោកបានឃើញពីកាលណា គឺបានដល់កាលបុច្ឆា ១ សមយបុច្ឆា ១ ទិវសបុច្ឆា ១ ឧតុបុច្ឆា ១ ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីពេលព្រឹក ឬពេលថ្ងៃត្រង់ ឬថ្ងៃរសៀល ។ ត្រង់ពាក្យថា សមយបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរ អំពីសម័យព្រឹក ឬសម័យថ្ងៃត្រង់ ឬក៏សម័យថ្ងៃរសៀល ។ ត្រង់ពាក្យថា ទិវសបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីវេលាមុនភត្ត វេលាក្រោយភត្ត វេលាយប់ វេលាថ្ងៃ ខាងរនោច ឬខ្នើត ។ ត្រង់ពាក្យថា ឧតុបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីហេមន្តរដូវ គិម្ហរដូវ ឬវស្សានរដូវ ។

[២០៥] ត្រង់ពាក្យថា លោកបានឃើញក្នុងទីណា គឺបានដល់ឋានបុច្ឆា ១ ភូមិបុច្ឆា ១ ឱកាសបុច្ឆា ១ បទេសបុច្ឆា ១ ។ ត្រង់ពាក្យថា ឋានបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីភូមិប្រឹថពី ធរណី ឬផែនដី ។ ត្រង់ពាក្យថា ភូមិបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីភូមិ ភ្នំ ថ្ម ឬប្រាសាទ ។ ត្រង់ពាក្យថា ឱកាសបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីឱកាសខាងកើត ឱកាសខាងលិច ឱកាសខាងជើង ឱកាសខាងត្បូង ។ ត្រង់ពាក្យថា បទេសបុច្ឆានោះ គឺបានដល់ពាក្យសួរអំពីប្រទេសខាងកើត ឬប្រទេសខាងលិច ប្រទេសខាងជើង ឬប្រទេសខាងត្បូង ។

មហាសង្គាម ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមហាសង្គាមនោះ ដូច្នេះ

[២០៦] និយាយអំពីភិក្ខុត្រូវស្គាល់វត្ថុ ១ ស្គាល់និទាន ១ ស្គាល់អាការ ១ ស្គាល់ពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ១ ស្គាល់កម្មដែលគួរធ្វើ និងមិនគួរធ្វើ ១ ស្គាល់កម្ម ១ ស្គាល់អធិករណ៍ ១ ស្គាល់សមថៈ ១ មិនលម្អៀងទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ ទោសាគតិ ១ មោហាគតិ ១ ភយាគតិ ១ ពន្យល់បុគ្គលដទៃឲ្យយល់ក្នុងទីដែលគួរពន្យល់ ១ ពិចារណាក្នុងទីដែលគួរពិចារណា ១ សម្លឹងមើលក្នុងទីដែលគួរសម្លឹងមើល ១ ញុំាងបរិសទ្យឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងទីគួរជ្រះថ្លា ១ មើលងាយពួកដទៃដោយគិតថា អាត្មាអញបានបក្ខពួក ១ អាត្មាអញជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ១ អាត្មាអញជាថេរៈ ១ ពោលហេតុដែលមិនទាន់មកដល់ ១ កុំញុំាងហេតុដែលមកដល់ហើយឲ្យសាបសូន្យ ១ រម្ងាប់អធិករណ៍ដោយធម៌ ដោយវិន័យ ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា ១ ក្នុងមហាសង្គាមបណ្ឌិតគប្បីដឹងថា (មានសេចក្តី) ប៉ុណ្ណោះឯង ។

អដ្ឋកថា

មហាសង្គ្រាម

[១៧៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងមហាសង្គ្រាម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទទាំងឡាយថា **វត្ថុតោ វា វត្ថុំ សង្កមតិ** សេចក្តីថា ដើមចោទពោលថា វត្ថុនៃបឋម-បារាជិក ខ្ញុំបានឃើញហើយ គឺថា វត្ថុនៃបឋមបារាជិក ខ្ញុំបានឮហើយ កាលត្រូវសួរ គឺត្រូវសួរជំទាស់ទៀត ត្រឡប់ពោលថា វត្ថុនៃបឋមបារាជិក ខ្ញុំមិនបានឃើញ មិនបានឮ វត្ថុនៃទុតិយបារាជិក ខ្ញុំបានឃើញហើយ ឬថា វត្ថុនៃទុតិយបារាជិក ខ្ញុំបានឮហើយ ។ គប្បីជ្រាបការផ្លាស់វត្ថុដ៏សេស ការផ្លាស់វិបត្តិអំពីវិបត្តិ និងការផ្លាស់អាបត្តិអំពីអាបត្តិ ដោយន័យនេះឯង ។

ឯភិក្ខុណាពោលថា ខ្ញុំមិនបានឃើញឡើយ មិនបានឮ ដូច្នេះហើយក្រោយមក ពោលថា សេចក្តីនោះ ខ្ញុំក៏បានឃើញ ឬថា សេចក្តីនោះ ខ្ញុំក៏បានឮ ពោលថា ខ្ញុំបានឃើញ ឬថា ខ្ញុំបានឮ ដូច្នេះហើយ ក្រោយមកត្រឡប់ពោលថា ខ្ញុំមិនបានឃើញទេ មិនបានឮទេ ភិក្ខុនោះ គប្បីជ្រាបថាបដិសេធហើយ ត្រឡប់ប្តេជ្ញា ប្តេជ្ញាហើយ ត្រឡប់បដិសេធ ភិក្ខុនេះឯងឈ្មោះថា បិទបាំងរឿងដទៃដោយរឿងដទៃ ។

[១៧៧] សុក្កវិសដ្ឋិសិក្ខាបទ ដោយអំណាចពណ៌ មានខៀវជាដើម និងភាពជាអ្នកមិនមានរោគ លោកពោលថា **វណ្ណោ អវណ្ណោ** ។ សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទ លោកពោលថា **វណ្ណមនុប្បាទនំ** (ញុំាងការសូមឲ្យកើតឡើង) សិក្ខាបទ ៣ មានកាយសំសគ្គសិក្ខាបទជាដើម លោកពោលតាម

ប្រក្រតីដើមនោះឯង ។ សិក្ខាបទ ៥ នេះ គប្បីជ្រាបថា ជាបុព្វភាគ គឺបុព្វ-យោគរបស់មេថុនធម្ម ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[១៧៨] អបលោកនកម្ម ៤ នោះ បានដល់ កម្មជាពួក មិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម សូម្បីក្នុងកម្មដ៏សេស ក៏ន័យនេះឯង ។

ចតុក្កៈពួក ៤ ទើបរួមជា ១៦ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[១៨១] បទទាំងឡាយថា **ពហុជនាហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ** សេចក្តីថា ពិតហើយ កាលអធិករណ៍ដែលព្រះវិន័យធរវិនិច្ឆ័យដោយឆន្ទា-គតិយ៉ាងនោះ សង្ឃក្នុងវត្តនោះ រមែងបែកគ្នាជា ២ ចំណែក ។ សូម្បីភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យឱវាទរស់នៅ ក៏រមែងជា ២ ចំណែក ។ ពួកឧបាសកក្តី ឧបាសិកាក្តី ក្មេងប្រុសក្តី ក្មេងស្រីក្តី រមែងជា ២ ចំណែក សូម្បីពួកអារក្ខទេវតានៃជនទាំងនោះ ក៏រមែងបែកគ្នាជា ២ ចំណែកដូចគ្នា ។ បន្ទាប់អំពីនោះ ទេវតាទាំងឡាយ រាប់ពីភុម្មទេវតាជាដើម រហូតដល់អកនិដ្ឋព្រហ្ម រមែងចែកជា ២ ចំណែកផងដែរ ។

ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា ភិក្ខុដែលលម្អៀងដោយឆន្ទាគតិជាដើម រមែងជាអ្នកបដិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ដល់ជនច្រើន ។បេ។ ជាអ្នកបដិបត្តិដើម្បីមិនជាប្រយោជន៍ ដើម្បីមិនឧបការៈ ដើម្បីទុក្ខដល់ជនច្រើនទាំងទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ ។

[១៨៤] បទថា **វិសមនិស្សិតោ** បានដល់ បុគ្គលអាស្រ័យកម្មជាដើម ដែលមិនរៀបស្មើ ។

បទថា **គហាណនិស្សិតោ** បានដល់ បុគ្គលអាស្រ័យសេចក្ដីប្រកាន់ពោលគឺ មិច្ឆាទិដ្ឋិ និងអន្តគាហិកទិដ្ឋិ ។ ពីរបទថា **ពលវនិស្សិតោ** បានដល់ បុគ្គលអាស្រ័យភិក្ខុដែលមានឈ្មោះបោះសំឡេង ដែលមានកម្លាំង ។

[១៩៥] ពីរបទថា **តស្ស អវជានន្តោ** បានដល់ មើលងាយពាក្យសម្ដីរបស់ភិក្ខុនោះ ។ ម្យ៉ាងទៀត បទថា **តស្ស** នោះ ជាឆដ្ឋីវិភត្តិ ប្រើក្នុងអត្ថនៃទុតិយាវិភត្តិ អធិប្បាយថា មើលងាយភិក្ខុនោះ ។

[១៩៨] ពីរបទថា **យំ អត្ថាយ** សេចក្ដីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ។ ពីរបទថា **តំ អត្ថំ** សេចក្ដីថា ប្រយោជន៍នោះ ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ដូចេ្នះឯង ។

មហាសង្គាម ចប់

វិនយបិដក

កឋិនភេទ

[២០៧] បុគ្គលដូចម្ដេចដែលឈ្មោះថា មិនបានក្រាលកឋិន បុគ្គលដូចម្ដេចដែលឈ្មោះថា បានក្រាលកឋិន កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើងដោយអាការដូចម្ដេច កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើងដោយអាការដូចម្ដេច ។

[២០៨] ពាក្យថា បុគ្គលដូចម្ដេចដែលឈ្មោះថាមិនបានក្រាលកឋិននោះ សេចក្ដីថា បុគ្គលពីរពួកដែលឈ្មោះថា មិនបានក្រាលកឋិន គឺបុគ្គលមិនបានក្រាល ១ មិនបានអនុមោទនា ១ បុគ្គលទាំងពីរពួកនេះ ឈ្មោះថាមិនបានក្រាលកឋិនទេ ។

[២០៩] ពាក្យថា បុគ្គលដូចម្ដេចដែលឈ្មោះថាបានក្រាលកឋិននោះ សេចក្ដីថា បុគ្គលពីរពួកដែលឈ្មោះថា បានក្រាលកឋិន គឺបុគ្គលដែលបានក្រាល ១ បានអនុមោទនា ១ បុគ្គលទាំងពីរពួកនេះឈ្មោះថា បានក្រាលកឋិន ។

[២១០] ពាក្យថា កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើងដោយអាការដូចម្ដេចនោះ សេចក្ដីថា កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង ដោយអាការ ២៤ គឺ សំពត់ដែលគ្រាន់តែវាស់ទទឹងបណ្ដោយ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែលាង ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែចាត់ចែងលៃលកជាចីវរ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែកាត់ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដានភ្ជាប់គ្នា ក្រាលមិនឡើង

ជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរ (មានដេរបណ្តោយជាដើម) ក្រាល មិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែជាក់ក្នុំ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែថែមសំពត់ឲ្យមាំ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែប្រក់អនុវាតមួយជាន់ (ពីខាងក្រៅ) ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែធ្វើជាអនុវាតមួយជាន់ (ពីខាងក្នុង) ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែដេរគួបគ្នា ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលគ្រាន់តែជ្រលក់ម្តង មានពណ៌ដូចភ្នុកដំរី ឬដូចស្លឹកឈើទុំ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលបានមកដោយធ្វើនិមិត្ត ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលបានមកដោយនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលគេ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលខ្ចីគេ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលធ្វើសន្និធិ គឺមិនបានធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃនោះ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ជានិស្សគ្គិយ (ទុកឲ្យកន្លងរាត្រី) ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្ប ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ វៀរចាកសង្ឃាដិក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ វៀរចាកចីវរក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ វៀរចាកស្បង់ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ វៀរចាកសំពត់ជាបញ្ចកន្ទ ឬលើសពីបញ្ចកន្ទឡើងទៅ ដែលបានកាត់ដាច់ត្រឹមត្រូវ ធ្វើឲ្យមានមណ្ឌលល្អក្នុងថ្ងៃនោះ ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ វៀរចាកបុគ្គលអ្នកក្រាល ក៏ក្រាលមិនឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលបុគ្គលក្រាលត្រឹមត្រូវហើយ តែបើភិក្ខុនៅខាងក្រៅសីមាអនុមោទនាកឋិននោះក៏មិនឡើងជាកឋិន ១ ។ កឋិនដែលក្រាលមិនឡើង

ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង ។

[២១១] ភិក្ខុធ្វើនិមិត្តថា អាត្មានឹងក្រាលកឋិនដោយសំពត់នេះដូច្នេះ ហៅថា ធ្វើនិមិត្ត ។ ភិក្ខុធ្វើនូវការនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលដោយគិតថា អាត្មានឹងឲ្យសំពត់កឋិនកើតឡើង ដោយការនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលដូច្នេះ ហៅថា ការនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល ។ សំពត់ដែលគេមិនបានឲ្យដាច់ ហៅថា សំពត់ខ្ចីគេ ។ សន្និធិមាន ២ យ៉ាង គឺករណសន្និធិ មិនធ្វើឲ្យស្រេចក្នុងថ្ងៃនោះ (ទុកធ្វើទៅក្នុងថ្ងៃខាងមុខៗ តទៅទៀត) ១ និចយសន្និធិ ទុកធ្វើដល់ថ្ងៃស្អែកជាកំណត់ ១ ហៅថា សន្និធិ ។ កាលបើភិក្ខុកំពុងធ្វើ (សំពត់នោះ) អរុណក៏រះឡើង ហៅថា សំពត់ជានិស្សគ្គិយ ។ កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលមិនឡើង ដោយអាការ ២៤ នេះឯង ។

[២១២] ត្រង់ពាក្យថា កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង ដោយអាការដូចម្តេចនោះ សេចក្តីថា កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើងដោយអាការ ១៧ គឺសំពត់ថ្មីសុទ្ធ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ជំនុំ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ចាស់ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់បង្សុកូល ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលធ្លាក់ទៀបរានផ្សារ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបានធ្វើនិមិត្ត ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលបានមកដោយមិនបាននិយាយបញ្ចុះបញ្ចូល ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលមិនបានខ្ចីគេ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលមិនបានធ្វើឲ្យជាសន្និធិ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលមិនមែនជានិស្សគ្គិយ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់

ដែលបានធ្វើពិន្ទុកប្ប ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សង្ឃាដិ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ ចីពរ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ ស្បង់ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ ចីវរជាបញ្ចខណ្ឌ ឬលើសពីបញ្ចខណ្ឌឡើងទៅដែលបានកាត់ជាប់ត្រឹមត្រូវធ្វើឲ្យមានមណ្ឌលល្អក្នុងថ្ងៃនោះ ក្រាលឡើងជាកឋិន ១ បុគ្គល ទើបក្រាលឡើងជាកឋិន ១ សំពត់ដែលបុគ្គលក្រាលឲ្យត្រឹមត្រូវ (តាមច្បាប់) ទាំងភិក្ខុនៅក្នុងសីមាអនុមោទនាកឋិននោះទើបឡើងជាកឋិន ១ កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើងដោយអាការយ៉ាងនេះឯង ។ កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង ដោយអាការទាំង ១៧ នេះ ។

[២១៣] ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ដែលកើតជាមួយនឹងការក្រាលកឋិន ។ ធម៌ ១៥ យ៉ាង ដែលកើតជាមួយនឹងការក្រាលកឋិន គឺមាតិកា ៨ បលិ-ពោធ ២ អានិសង្ស ៥ ។ ធម៌ទាំង ១៥ នេះឯង ដែលកើតឡើងជាមួយនឹងការក្រាលកឋិន ។

[២១៤] ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ជាបច្ច័យនៃបយោគ ជាអនន្តរបច្ច័យ ដោយសមនន្តរបច្ច័យ ដោយនិស្សយបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ។ ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ជាបច្ច័យនៃបុព្វករណៈ ។បេ។ បច្ចុទ្ធារៈ អធិដ្ឋាន ការក្រាល មាតិកា បលិពោធ វត្ថុ ដោយអនន្តរបច្ច័យ ដោយសមនន្តរបច្ច័យ ដោយនិស្សយបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយបច្ច័យ ដោយបុរេជាតបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតបច្ច័យ ដោយសហជាតបច្ច័យ ។

[២១៥] បុព្វករណៈ គឺកិរិយាធ្វើមុន មានការលាងចីវរជាដើម ជាបច្ច័យនៃបយោគ គឺកិរិយាប្រកបមានជង់ទឹកជាដើម ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ គឺហេតុជាលំដាប់ទី ១ នៃបយោគ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ គឺហេតុជាលំដាប់ទី ២ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ គឺហេតុជាគ្រឿងទ្រទ្រង់ទី ៣ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ គឺហេតុជាគ្រឿងទ្រង់បន្ទាប់គ្នាទី ៤ ។ បយោគជាបច្ច័យនៃបុព្វករណៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ គឺហេតុដែលកើតមុននៃបុព្វករណៈ ។ បុព្វករណៈជាបច្ច័យនៃបយោគ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺហេតុដែលកើតក្រោយនៃបយោគ ។ ធម៌ទាំង ១៥ ប្រការជាបច្ច័យ (នៃបយោគ និងបុព្វករណៈ) ដោយសហជាតប្បច្ច័យ គឺបច្ច័យកើតព្រមគ្នានឹងការក្រាលកឋិន ។

[២១៦] បច្ចុទ្ធារៈ គឺការដកចីវរ ជាបច្ច័យនៃបុព្វករណៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បុព្វករណៈ ជាបច្ច័យនៃបច្ចុទ្ធារៈ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ បច្ចុទ្ធារៈ ជាបច្ច័យនៃបុព្វករណៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ គឺហេតុដែលកើតក្រោយរបស់បុព្វករណៈ ។ ធម៌ទាំង ១៥ ប្រការជាបច្ច័យ (នៃបច្ចុទ្ធារៈ និងបុព្វករណៈ) ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៧] អធិដ្ឋាន ជាបច្ច័យនៃបុព្វករណៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ បច្ចុទ្ធារៈ ជាបច្ច័យនៃអធិដ្ឋាន ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ អធិដ្ឋាន ជាបច្ច័យ

បច្ចុទ្ធារៈ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ទាំង ១៥ ប្រការជាបច្ច័យ (នៃអធិដ្ឋាន និងបច្ចុទ្ធារៈ) ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៨] ការក្រាល ជាបច្ច័យនៃអធិដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ អធិដ្ឋាន ជាបច្ច័យនៃការក្រាល ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ការក្រាល ជាបច្ច័យនៃអធិដ្ឋាន ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ទាំង ១៥ ជាបច្ច័យ (នៃការក្រាល និងអធិដ្ឋាន) ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២១៩] មាតិកា និងបលិពោធ ជាបច្ច័យនៃការក្រាល ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ ការក្រាល ជាបច្ច័យនៃមាតិកា និងបលិពោធ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ មាតិកា និងបលិពោធ ជាបច្ច័យនៃការក្រាលដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ទាំង ១៥ ជាបច្ច័យ (នៃមាតិកា បលិពោធ និងការក្រាល) ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២០] សេចក្តីសង្ឃឹម និងសេចក្តីមិនសង្ឃឹម ជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ ដោយនិស្សយប្បច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។ វត្ថុជាបច្ច័យនៃសេចក្តីសង្ឃឹម និងសេចក្តីមិនសង្ឃឹម ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីសង្ឃឹម និងសេចក្តីមិនសង្ឃឹមជាបច្ច័យនៃវត្ថុ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ទាំង ១៥ ប្រការជាបច្ច័យ (នៃសេចក្តីសង្ឃឹម និងសេចក្តីមិនសង្ឃឹម និងវត្ថុ) ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ។

[២២១] បុព្វករណៈ មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ បច្ចុទ្ធារៈ មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ អធិដ្ឋាន មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ ការក្រាល មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ មាតិកានិងបលិពោធ មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ សេចក្តីសង្រ្គឹម និងសេចក្តីមិនសង្រ្គឹម មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ បុព្វករណៈ មានបយោគជាដើមចម មានបយោគជាទីតាំងឡើង មានបយោគជាកំណើត មានបយោគជាដែនកើត មានបយោគជាអង្គ មានបយោគជាសមុដ្ឋាន ។ បច្ចុទ្ធារៈ មានបុព្វករណៈជាដើមចម មានបុព្វករណៈ ជាទីតាំងឡើង មានបុព្វករណៈជាកំណើត មានបុព្វករណៈជាដែនកើត មានបុព្វករណៈជាអង្គ មានបុព្វករណៈជាសមុដ្ឋាន ។ អធិដ្ឋាន មានបច្ចុទ្ធារៈជាដើមចម មានបច្ចុទ្ធារៈជាទីតាំងឡើង មានបច្ចុទ្ធារៈជាកំណើត មានបច្ចុទ្ធារៈជាដែនកើត មានបច្ចុទ្ធារៈជាអង្គ មានបច្ចុទ្ធារៈជាសមុដ្ឋាន ។ ការក្រាលកឋិន មានអធិដ្ឋានជាដើមចម មានអធិដ្ឋានជាទីតាំងឡើង មានអធិដ្ឋានជាកំណើត មាន

អធិដ្ឋានជាដែនកើត មានអធិដ្ឋានជាអង្គ មានអធិដ្ឋានជាសមុដ្ឋាន ។ មាតិកា និងបលិពោធមានការក្រាលជាដើមចម មានការក្រាលជាទីតាំង ឡើង មានការក្រាលជាកំណើត មានការក្រាលជាដែនកើត មានការក្រាល ជាអង្គ មានការក្រាលជាសមុដ្ឋាន ។ សេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីមិនសង្ស័យ មានវត្ថុជាដើមចម មានវត្ថុជាទីតាំងឡើង មានវត្ថុជាកំណើត មានវត្ថុជាដែនកើត មានវត្ថុជាអង្គ មានវត្ថុជាសមុដ្ឋាន ។ បយោគ មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ បុព្វករណៈ ។បេ។ បច្ចុទ្ធារៈ អធិដ្ឋាន កាលក្រាល មាតិកា បលិពោធ វត្ថុ សេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីមិនសង្ស័យ មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ បយោគ មានហេតុជាដើមចម មានហេតុជាទីតាំងឡើង មានហេតុជាកំណើត មានហេតុជាដែនកើត មានហេតុជាអង្គ មានហេតុជាសមុដ្ឋាន ។ បុព្វករណៈ ។បេ។ បច្ចុទ្ធារៈ អធិដ្ឋាន ការក្រាល មាតិកា បលិពោធ វត្ថុ សេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីមិនសង្ស័យ មានហេតុជាដើមចម មានហេតុជាទីតាំងឡើង មានហេតុជាកំណើត មានហេតុជាដែនកើត មានហេតុជាអង្គ មានហេតុជាសមុដ្ឋាន ។ បយោគ មានអ្វីជាដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ បុព្វករណៈ ។បេ។ បច្ចុទ្ធារៈ អធិដ្ឋាន ការក្រាល មាតិកា បលិពោធ វត្ថុ សេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីមិនសង្ស័យ មានអ្វីជា

ដើមចម មានអ្វីជាទីតាំងឡើង មានអ្វីជាកំណើត មានអ្វីជាដែនកើត មានអ្វីជាអង្គ មានអ្វីជាសមុដ្ឋាន ។ បយោគ មានបច្ច័យជាដើមចម មានបច្ច័យជាទីតាំងឡើង មានបច្ច័យជាកំណើត មានបច្ច័យជាដែនកើត មានបច្ច័យជាអង្គ មានបច្ច័យជាសមុដ្ឋាន ។ បុព្វករណៈ ។បេ។ បច្ចុទ្ធារៈ អធិដ្ឋាន ការក្រាល មាតិកា បលិពោធ វត្ថុ សេចក្តីសង្ស័យ និងសេចក្តីមិនសង្ស័យ មានបច្ច័យជាដើមចម មានបច្ច័យជាទីតាំងឡើង មានបច្ច័យជាកំណើត មានបច្ច័យជាដែនកើត មានបច្ច័យជាអង្គ មានបច្ច័យជាសមុដ្ឋាន ។

[២២២] បុព្វករណៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បុព្វករណៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ ៧ យ៉ាង គឺគក់លាង ១ ចាត់ចែងចីវរ ១ កាត់ ១ ដាន ១ ដេរ ១ ជ្រលក់ ១ ធ្វើពិន្ទុកប្ប ១ ។ បុព្វករណៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ។ បច្ចុទ្ធារៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ បច្ចុទ្ធារៈ លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ ៣ យ៉ាងគឺ សង្ឃាដិ ១ ចីពរ ១ ស្បង់ ១ ។ អធិដ្ឋាន លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ អធិដ្ឋាន លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ ៣ យ៉ាង គឺសង្ឃាដិ ១ ចីពរ ១ ស្បង់ ១ ។ ការក្រាល លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការក្រាល លោកសង្គ្រោះដោយធម៌ ១ គឺបញ្ចេញវាចា ។

[២២៣] មូលរបស់កឋិន មានប៉ុន្មាន វត្ថុរបស់កឋិន មានប៉ុន្មាន ភូមិរបស់កឋិន មានប៉ុន្មាន ។ មូលរបស់កឋិន មាន ១ គឺសង្ឃ ។ វត្ថុរបស់កឋិន មាន ៣ គឺសង្ឃាដិ ១ ចីពរ ១ ស្បង់ ១ ។ ភូមិរបស់កឋិន

មាន ៦ យ៉ាង គឺសំពត់សម្បកឈើ ១ សំពត់អំបោះ ១ សំពត់សូត្រ ១ សំពត់រោមសត្វ ១ សំពត់ធ្មៃ ១ សំពត់លាយវត្ថុទាំង ៥ ខាងដើម ១ ។

[២២៤] កឋិន មានអ្វីជាខាងដើម មានអ្វីជាកណ្ដាល មានជាអ្វីជាខាងចុង ។ កឋិន មានបុព្វករណៈជាខាងដើម មានកិរិយា គឺបច្ចុទ្ធារៈ និងអធិដ្ឋានជាកណ្ដាល មានការក្រាលជាខាងចុង ។

[២២៥] បុគ្គលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនគួរក្រាលកឋិន បុគ្គលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបគួរក្រាលកឋិន ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនគួរក្រាលកឋិនបានទេ ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ទើបគួរក្រាលកឋិនបាន ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ គឺអ្វីខ្លះ ដែលមិនគួរក្រាលកឋិនបាន ។ បុគ្គលអ្នកក្រាលមិនចេះបុព្វករណៈ ១ មិនចេះបច្ចុទ្ធារៈ (ដកចីវរចាស់) ១ មិនចេះអធិដ្ឋាន ១ មិនចេះប្រើ ១ មិនចេះមាតិកា ១ មិនចេះបលិពោធ ១ មិនចេះវិធីដកកឋិន ១ មិនចេះអានិសង្ស ១ ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះ មិនគួរនឹងក្រាលកឋិនបានឡើយ ។ បុគ្គលដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ គឺអ្វីខ្លះដែលគួរក្រាលកឋិនបាន ។ បុគ្គលអ្នកក្រាលចេះបុព្វករណៈ ១ ចេះបច្ចុទ្ធារៈ ១ ចេះអធិដ្ឋាន ១ ចេះក្រាល ១ ចេះមាតិកា ១ ចេះបលិពោធ ១ ចេះវិធីដកកឋិន ១ ចេះអានិសង្ស ១ ។ បុគ្គលប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ទើបគួរក្រាលកឋិនបាន ។

[២២៦] ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ការក្រាលកឋិនឡើងមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ។ ការក្រាលកឋិនមិនឡើង មាន

ដល់បុគ្គល ៣ ពួក ការក្រាលកឋិនឡើងមានដល់បុគ្គល ៣ ពួក ។ ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមានដល់បុគ្គល ៣ ពួកដូចម្តេច ។ បុគ្គលឋិតនៅក្រៅសីមាអនុមោទនា ១ បុគ្គលដែលអនុមោទនាមិនបានបញ្ចេញវាចា ១ បុគ្គលដែលបញ្ចេញវាចា តែមិនឲ្យបុគ្គលដទៃដឹងច្បាស់ ១ ។ ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមានដល់បុគ្គល ៣ ពួកនេះ ។ ការក្រាលកឋិនឡើង មានដល់បុគ្គល ៣ ពួកដូចម្តេច ។ បុគ្គលឋិតនៅក្នុងសីមាអនុមោទនា ១ បុគ្គលដែលអនុមោទនាបញ្ចេញវាចា ១ បុគ្គលដែលបញ្ចេញវាចាបានញុំាងអ្នកដទៃឲ្យដឹងច្បាស់ ១ ។ ការក្រាលកឋិនឡើងមានដល់បុគ្គល ៣ ពួកនេះ ។

[២២៧] ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមានប៉ុន្មានយ៉ាង ការក្រាលកឋិនឡើងមានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមាន ៣ យ៉ាង ការក្រាលកឋិនឡើងមាន ៣ យ៉ាង ។ ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមាន ៣ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺវត្ថុវិបត្តិ ១ កាលវិបត្តិ ១ ករណវិបត្តិ[១] ១ ។ ការក្រាលកឋិនមិនឡើងមាន ៣ យ៉ាងនេះ ។ ការក្រាលកឋិនឡើងមាន ៣ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺវត្ថុសម្បត្តិ ១ កាលសម្បត្តិ ១ ករណសម្បត្តិ ១ ។ ការក្រាលកឋិនឡើងមាន ៣ យ៉ាងនេះ ។

[២២៨] ភិក្ខុគប្បីស្គាល់កឋិន គប្បីស្គាល់ការក្រាលកឋិន គប្បីស្គាល់ខែដែលក្រាលកឋិន គប្បីស្គាល់វិបត្តិនៃការក្រាលកឋិន គប្បីស្គាល់សម្បត្តិនៃការក្រាលកឋិន គប្បីស្គាល់និមិត្តកម្ម គប្បីស្គាល់ពាក្យនិយាយ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បញ្ចុះបញ្ចូល គប្បីស្គាល់សំពត់ខ្ជីគេ គប្បីស្គាល់សំពត់ដែលជាសន្និធិ គប្បីស្គាល់សំពត់ជានិស្សគ្គិយ ។

[២២៩] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុគប្បីស្គាល់កឋិននោះ សេចក្តីថា ការរួបរួម និងកិរិយាប្រជុំនៃធម៌ទាំងឡាយនោះឯង ជានាម ជានាមកម្ម ជានាម-បញ្ញត្តិ ជាសម្តី ជាគ្រឿងបញ្ជាក់ ជាគ្រឿងប្រកាស នេះជាពាក្យហៅថា កឋិន ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីស្គាល់ខែដែលក្រាលកឋិននោះ សេចក្តីថា ត្រូវស្គាល់ខែជាខាងចុងនៃវស្សានរដូវ ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់វិបត្តិនៃការក្រាលកឋិននោះ សេចក្តីថា ត្រូវស្គាល់វិបត្តិនៃការក្រាលកឋិនដោយអាការ ២៤ ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សម្បត្តិនៃការក្រាលកឋិននោះ សេចក្តីថា ត្រូវដឹងសម្បត្តិនៃការក្រាលកឋិន ដោយអាការ ១៧ ។ ពាក្យថា គប្បីដឹងនិមិត្តកម្មនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើនិមិត្តថា អាត្មានឹងក្រាលកឋិនដោយសំពត់នេះ ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់ពាក្យនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើពាក្យបញ្ចុះបញ្ចូលថា អាត្មាអញនឹងធ្វើសំពត់កឋិនឲ្យកើតឡើង ដោយពាក្យបញ្ចុះបញ្ចូលនេះ ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សំពត់ខ្ជីគេនោះ សេចក្តីថា ត្រូវស្គាល់សំពត់ដែលគេមិនបានឲ្យដាច់ ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សំពត់ដែលជាសន្និធិនោះ សេចក្តីថា ត្រូវស្គាល់សន្និធិមាន ២ យ៉ាង គឺសន្និធិព្រោះការមិនធ្វើក្នុងថ្ងៃនោះ ១ សន្និធិព្រោះទុកដល់ថ្ងៃស្អែក ១ ។ ពាក្យថា គប្បីស្គាល់សំពត់ជានិស្សគ្គិយនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុកំពុងធ្វើ (ចីវរ) អរុណក៏រះឡើង ។

[២៣០] ត្រង់ពាក្យថា គប្បីស្គាល់ការក្រាលកឋិននោះ សេចក្តីថា

បើសំពត់កឋិនកើតឡើងដល់សង្ឃ សង្ឃត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច បុគ្គលអ្នកក្រាល ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច អ្នកអនុមោទនា ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្ដេច សង្ឃគប្បីឲ្យដល់ភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិន ដោយញត្តិទុតិយកម្ម ។ ភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិននោះ គប្បីលាង គក់ វាស់ កាត់ ដេរ ជ្រលក់ ធ្វើពិន្ទុកប្ប ហើយក្រាលកឋិនក្នុងថ្ងៃនោះឯង ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកក្រាល) ចង់ក្រាលកឋិនដោយសង្ឃាដិ ត្រូវដកសង្ឃាដិចាស់ចេញ អធិដ្ឋានសង្ឃាដិថ្មីឡើង គប្បីបញ្ចេញវាចាថា ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយសង្ឃាដិនេះ ។ បើចង់ក្រាលកឋិនដោយចីវរ ក៏គប្បីដកចីវរចាស់ចេញ អធិដ្ឋានចីវរថ្មីឡើង គប្បីបញ្ចេញវាចាថា ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយចីវរនេះ ។ បើចង់ក្រាលកឋិនដោយស្បង់ ក៏គប្បីដកស្បង់ចាស់ចេញ អធិដ្ឋានស្បង់ថ្មីឡើង គប្បីបញ្ចេញវាចាថា ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយស្បង់នេះ ។ ភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិននោះ ត្រូវចូលទៅរកសង្ឃ ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ផ្គងអញ្ជលីឡើងពោលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន កឋិនរបស់សង្ឃ ខ្ញុំបានក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិន (នេះ) សឹងប្រកបដោយធម៌ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ទទួលអនុមោទនាចុះ ។ ពួកភិក្ខុជាអ្នកអនុមោទនានោះ ត្រូវធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ កឋិនរបស់សង្ឃ លោកដ៏មានអាយុបានក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ យើងរាល់គ្នា សូមអនុមោទនា ។ ភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិននោះ ចូលទៅរកភិក្ខុច្រើនរូប ធ្វើចីពីរឆៀងស្មាម្ខាងផ្គងអញ្ជលីឡើង រួចពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន

កឋិនរបស់សង្ឃខ្ញុំបានក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ សូមលោកម្ចាស់រាល់អង្គទទួលអនុមោទនាចុះ ។ ពួកភិក្ខុជាអ្នកអនុមោទនានោះ គប្បីធ្វើចីវរឲ្យឆៀងស្មាម្ខាង ផ្គងអញ្ជលីឡើង រួចពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ កឋិនរបស់សង្ឃ លោកបានក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ យើងរាល់គ្នា សូមអនុមោទនា ។ ភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិននោះ គប្បីចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូប ធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ កឋិនរបស់សង្ឃ ខ្ញុំបានក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ សូមលោកទទួលអនុមោទនាចុះ ។ ភិក្ខុជាអ្នកអនុមោទនានោះ គប្បីធ្វើចីពរឆៀងស្មាម្ខាង ផ្គងអញ្ជលីឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ កឋិនរបស់សង្ឃលោកបានក្រាលហើយ ការក្រាលកឋិន (នេះ) ប្រកបដោយធម៌ ខ្ញុំសូមទទួលអនុមោទនា ។

[២៣១] សួរថា សង្ឃក្រាលកឋិន គណៈក្រាលកឋិន បុគ្គលក្រាលកឋិនឡើងឬទេ ។ ឆ្លើយថា សង្ឃក្រាលកឋិនមិនឡើង គណៈក្រាលកឋិនក៏មិនឡើង បុគ្គលក្រាលកឋិន ទើបឡើង ។ ព្រោះសង្ឃក្រាលកឋិនក៏មិនឡើង គណៈក្រាលកឋិនក៏មិនឡើង បុគ្គលក្រាលកឋិន ទើបឡើង កឋិនសង្ឃក្រាលមិនបានទេ កឋិនគណៈក្រាលមិនបានទេ កឋិន បុគ្គលទើបក្រាលបាន ។ សួរថា សង្ឃសម្តែងបាតិមោក្ខ គណៈសម្តែងបាតិមោក្ខ បុគ្គលសម្តែងបាតិមោក្ខ បានឬទេ ។ ឆ្លើយថា សង្ឃសម្តែងបាតិមោក្ខមិនបាន គណៈ

សម្តែងបាតិមោក្ខមិនបានទេ បុគ្គល ទើបសម្តែងបាតិមោក្ខបាន ។ ព្រោះថា សង្ឃក៏សម្តែងបាតិមោក្ខមិនបាន គណៈក៏សម្តែងបាតិមោក្ខមិនបាន បុគ្គល ទើបសម្តែងបាតិមោក្ខបាន បាតិមោក្ខសង្ឃសម្តែងមិនបាន បាតិមោក្ខគណៈ សម្តែងមិនបានទេ បាតិមោក្ខ បុគ្គល ទើបសម្តែងបាន ។ ប៉ុន្តែបាតិមោក្ខ ឈ្មោះថា សង្ឃបានសម្តែង បាតិមោក្ខ ឈ្មោះថា គណៈបានសម្តែង បាតិមោក្ខ ឈ្មោះថា បុគ្គលបានសម្តែង ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា គណៈ ក៏ព្រមព្រៀងគ្នា បុគ្គលជាអ្នកសម្តែង (យ៉ាងណាមិញ) ។ ការក្រាល កឋិនក៏យ៉ាងនោះដែរ សង្ឃក្រាលកឋិនមិនឡើងទេ គណៈក្រាលកឋិនមិន ឡើងទេ បុគ្គលក្រាលកឋិនទើបឡើង ប៉ុន្តែកឋិនក៏ឈ្មោះថា សង្ឃបានក្រាល កឋិនក៏ឈ្មោះថា គណៈបានក្រាល កឋិនក៏ឈ្មោះថា បុគ្គលបានក្រាល ព្រោះសង្ឃបាន អនុមោទនា គណៈបានអនុមោទនា បុគ្គលបានក្រាល ។

[២៣២] ការដោះកឋិនមានការចៀសចេញទៅជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិន គឺអស់អំណាចអានិសង្សកឋិនមាន ការចៀសចេញទៅជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា ចីវរបលិពោធដាច់មុន អាវាស-បលិពោធដាច់ជាមួយនឹងដំណើរដែលភិក្ខុនោះទៅខាងក្រៅសីមា ។

[២៣៣] ការដោះកឋិនមានការធ្វើចីវរស្រេចជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា

បលិពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិន មានការធ្វើចីវរស្រេចជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា អាវាសបលិពោធដាច់មុន កាលបើចីវរសម្រេចហើយ ចីវរបលិពោធ ទើបដាច់ ។

[២៣៤] ការដោះកឋិន មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិនមានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់រួចហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធទាំងពីរដាច់មិនមុនមិនក្រោយ ។

[២៣៥] ការដោះកឋិនមានវិនាសចីវរជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិន មានវិនាសចីវរជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា អាវាសបលិពោធដាច់មុន កាលបើចីវរវិនាសទៅ ចីវរបលិពោធ ទើបដាច់ ។

[២៣៦] ការដោះកឋិនមានឮដំណឹងជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិន មានឮដំណឹងជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះនឹងលោក

ម្ចាស់ថា ចីវរបលិពោធដាច់មុន អាវាសបលិពោធដាច់ជាមួយនឹងវេលាដែលភិក្ខុនោះ បានឮដំណឹង ។

[២៣៧] ការដោះកឋិនមានសេចក្តីអស់សង្ឃឹមជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិន មានសេចក្តីអស់សង្ឃឹមជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា អាវាសបលិពោធដាច់មុន កាលបើសេចក្តីសង្ឃឹមថា នឹងបានចីវរផុតអស់ហើយ ចីវរបលិពោធ ទើបដាច់ ។

[២៣៨] ការដោះកឋិនមានការកន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិន មានការកន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ដែលព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា ចីវរបលិពោធដាច់មុន កាលភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រៅសីមាហើយ អាវាសបលិពោធ ទើបដាច់ ។

[២៣៩] ការដោះកឋិនជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុបានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមសួរសេចក្តីនេះនឹងលោកម្ចាស់ថា បលិ-ពោធណាដាច់មុន ។ ការដោះកឋិនជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រះមានព្រះភាគជាអាទិច្ចពន្ធុ បានត្រាស់ហើយ ខ្ញុំសូមឆ្លើយសេចក្តីនេះ នឹងលោកម្ចាស់ថា បលិពោធទាំងពីរដាច់ មិនមុន មិនក្រោយ ។

[២៤០] ការដោះកឋិន ដែលអាស្រ័យនឹងសង្ឃមានប៉ុន្មាន ការដោះកឋិនដែលអាស្រ័យនឹងបុគ្គលមានប៉ុន្មាន ការដោះកឋិន ដែលមិនអាស្រ័យនឹងសង្ឃ មិនអាស្រ័យនឹងបុគ្គលមានប៉ុន្មាន ។ ការដោះកឋិនដែលអាស្រ័យនឹងសង្ឃមាន ១ គឺសង្ឃស្មូត្រដកក្នុងចន្លោះ ។ ការដោះកឋិនដែលអាស្រ័យនឹងបុគ្គលមាន ៤ យ៉ាង គឺមានកិរិយាចៀសចេញទៅជាកំណត់ ១ មានការធ្វើចីវរស្រេចជាកំណត់ ១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ១ មានការកន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ១ ការដោះកឋិនមិនអាស្រ័យនឹងសង្ឃ មិនអាស្រ័យនឹងបុគ្គល មាន ៤ យ៉ាង គឺមានវិនាសចីវរជាកំណត់ ១ មានឮដំណឹងជាកំណត់ ១ មានសេចក្តីអស់សង្ឃឹមជាកំណត់ ១ កឋិនដោះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ។

[២៤១] ការដោះកឋិន ដោះខាងក្នុងសីមា មានប៉ុន្មាន ការដោះកឋិន ដោះខាងក្រៅសីមា មានប៉ុន្មាន (ព្រោះ) ការដោះកឋិន ដោះខាងក្នុងសីមាក៏មាន ដោះខាងក្រៅសីមាក៏មាន ។ ការដោះកឋិន ដោះខាងក្នុងសីមាមាន ២ គឺសង្ឃស្មូត្រដកក្នុងចន្លោះ ១ ដោះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ។ ការដោះកឋិន ដោះខាងក្រៅសីមា មាន ៣ យ៉ាង គឺមានកិរិយាដើរចៀសចេញទៅជាកំណត់ ១ ឮដំណឹងជាកំណត់ ១ មានការកន្លងខេត្តកឋិនជាកំណត់ ១ ។ ការដោះកឋិន ដោះខាងក្នុងសីមាក៏មាន ដោះខាងក្រៅសីមាក៏មាន មាន ៤ យ៉ាង គឺមានការធ្វើចីវរសម្រេចជាកំណត់ ១ មានសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាកំណត់ ១ មានការវិនាសចីវរជាកំណត់ ១ មានការអស់សេចក្តី

សន្សឹមជាកំណាត់ ១ ។

[២៤២] ការដោះកឋិន កើតព្រមគ្នា រលត់ព្រមគ្នា មានប៉ុន្មានប្រការ ការដោះកឋិនកើតព្រមគ្នា រលត់ផ្សេងគ្នា មានប៉ុន្មានប្រការ ។ ការដោះកឋិនកើតព្រមគ្នា រលត់ព្រមគ្នា មាន ២ ប្រការ គឺសង្ឃស្មូត្រដកក្នុងចន្លោះ ១ ដោះជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ។ ការដោះកឋិនក្រៅពីនេះ កើតព្រមគ្នា រលត់ផ្សេងគ្នា ។

កឋិនភេទ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកឋិនភេទនោះ ដូច្នេះ

[២៤៣] និយាយអំពីពាក្យសួរថា បុគ្គលដូចម្តេចដែលឈ្មោះថាបានក្រាលកឋិន និងមិនបានក្រាល ១ កឋិនដែលភិក្ខុក្រាលឡើង និងមិនឡើងដោយអាការដូចម្តេច ១ ធម៌ ១៥ ប្រការ ១ ធម៌ដែលមាននិទាន មានហេតុជាបច្ច័យ ១ បុព្វករណៈសង្គ្រោះដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ១ មូលរបស់កឋិនជាដើម ១ ប្រភេទរបស់បុគ្គលទាំង ៨ គួរក្រាលកឋិន ១ បុគ្គល ៣ ពួក ១ ត្រូវដឹងការក្រាលកឋិនឡើង និងមិនឡើង ៣ យ៉ាង ១ ត្រូវដឹងកិច្ចក្រាលកឋិន ១ ភិក្ខុសម្តែងបាតិមោក្ខ ១ បលិពោធ ១ កឋិនដោះអាស្រ័យនឹងសង្ឃ ឬបុគ្គល ១ កឋិនដោះខាងក្រៅ និងខាងក្នុងសីមា ១ កឋិនដោះមានការកើត និងរលត់ព្រមគ្នា ឬផ្សេងគ្នា ១ ។

បរិវារ ចប់

អដ្ឋកថា

កឋិនភេទ

[២១៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងកឋិន គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **អដ្ឋ មាតិកា** បានដល់ មាតិកា ៨ មានបក្កមនន្តិកា (កំណត់ដោយការចៀសចេញទៅជាទីបំផុត) ជាដើម ដែលត្រាស់ទុកក្នុងកឋិនក្ខន្ធកៈ សូម្បីបលិពោធ និងអានិសង្សក៏បានត្រាស់ទុកខាងដើមហើយដែរ ។

[២១៤] បទថា **បយោគស្ស** បានដល់ ប្រយោគ មានការរកទឹកមកជាដើម ដែលភិក្ខុធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុព្វករណៈ ៧ យ៉ាង មានគក់ចីវរជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **កតមេ ធម្មា អានន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ** សេចក្តីថា ធម៌ពួកណា ជាធម៌បន្តលំដាប់ ជាប់ទាក់ទងដោយប្រយោគដែលមិនទាន់មក រមែងជាបច្ច័យ ។ បទថា **សមនន្តរប្បច្ចយេន** សេចក្តីថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់សួរដល់ធម៌ដែលបន្តលំដាប់គ្នាជាបច្ច័យ ដោយធម៌ដែលបន្តលំដាប់គ្នាជាបច្ច័យ ដោយត្រង់នោះឯង តែធ្វើឲ្យជិតជាង ។

បទថា **និស្សយប្បច្ចយេន** សេចក្តីថា ធម៌ពួកណា ដូចជាចូលទៅជិតភាពជាធម៌ដែលអាស្រ័យ គឺភាពជាធម៌ដែលទទួលនៃប្រយោគ ដែលកើតឡើង រមែងជាបច្ច័យ ។ បទថា **ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន** សេចក្តីថា ត្រាស់សួរដល់ធម៌ដែលអាស្រ័យជាបច្ច័យ ដោយធម៌ជាទីអាស្រ័យជាបច្ច័យ ដែលជិតគ្នានោះឯង តែធ្វើឲ្យជិតជាង ។

ត្រាស់សួរដល់ភាវៈនៃធម៌ដែលកើតមុនជាបច្ច័យ ដោយបទថា **បុរេ-ជាតប្បច្ចយេន** នេះ ។ ត្រាស់សួរដល់ភាវៈនៃធម៌ទាំងឡាយដែលកើតឡើងមិនមុន មិនក្រោយជាបច្ច័យ ដោយបទថា **សហជាតប្បច្ចយេន** នេះ ។

បទថា **បុព្វករណស្ស** បានដល់ បុព្វករណៈ មានការបោកគក់ចីវរជាដើម ។ បទថា **បច្ចុទ្ធារស្ស** បានដល់ ការដកត្រៃចីវរ មានសង្ឃាដីផ្ទាំងចាស់ជាដើម ។ បទថា **អធិដ្ឋានស្ស** បានដល់ អធិដ្ឋានចីវរកឋិន ។

បទថា **អត្ថារស្ស** បានដល់ ការក្រាលកឋិន ។

បទទាំងឡាយថា **មាតិកានញ្ច បលិពោធានញ្ច** បានដល់ មាតិកា ៨ និងបលិពោធ ២ ។ បទថា **វត្ថុស្ស** បានដល់ វត្ថុគួរដល់កឋិន មានសង្ឃាដីជាដើម ពាក្យដ៏សេស មានន័យដូចពោលហើយនោះឯង ។

[២១៥] ព្រះមានព្រះភាគ កាលត្រាស់ដល់បុព្វករណៈជាដើមដែលបានដោយភាពជាបច្ច័យ និងបយោគជាដើម ដែលមិនបានដោយភាពជាបច្ច័យយ៉ាងនោះទាំងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ នឹងសម្ដែងបុព្វករណៈជាដើមដែលបានដោយ ភាពជាបច្ច័យនៃបយោគជាដើមនោះឯង ហើយទើបត្រាស់ពាក្យវិសជ្ជនាដោយន័យ មានពាក្យថា **បុព្វករណំ បយោគស្ស** ជាដើម អត្ថនៃពាក្យវិសជ្ជនាគប្បីជ្រាបដូច្នេះ ខ្ញុំនឹងពោលធ្វើយក្នុងពាក្យដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា **បយោគស្ស កតមេ ធម្មា** ជាដើម បុព្វករណៈជាបច្ច័យដោយអនន្តរប្បច្ច័យនៃប្រយោគជាបច្ច័យ ដោយសមនន្តរប្បច្ច័យ និស្ស-យប្បច្ច័យ និងឧបនិស្សយប្បច្ច័យនៃប្រយោគ ។

ពិតហើយ បុព្វករណៈទាំង ៧ យ៉ាង រមែងជាបច្ច័យដោយបច្ច័យទាំង ៤ នៃប្រយោគនេះ ព្រោះហេតុដែលប្រយោគនោះ ដែលភិក្ខុរមែងធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុព្វករណៈ ដែលខ្លួនគប្បីឲ្យសម្រេច ដោយប្រយោគនោះ តែប្រយោគនោះរមែងមិនបាន សូម្បីនូវធម៌ណាមួយ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលបានឧទ្ទេសហើយ ក្នុងកាលជាបុរេជាតប្បច្ច័យប្រយោគនោះ ឈ្មោះថា ជាបុរេជាតប្បច្ច័យនៃបុព្វករណៈ ដោយពិត ព្រោះកាលប្រយោគមាន ទើបបុព្វករណៈសម្រេច ។ ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ប្រយោគជាបច្ច័យនៃបុព្វករណៈ ដោយជាបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

ម្យ៉ាងទៀត ប្រយោគរមែងបានបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា បុព្វករណៈ ជាបច្ច័យនៃប្រយោគ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។ ពិតហើយ ប្រយោគនោះ ភិក្ខុរមែងធ្វើដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុព្វករណៈដែលកើតខាងក្រោយ ។ តែវៀរធម៌ ១៥ ពោល គឺមាតិកាបលិពោធ និងអានិសង្សចេញហើយ ក្នុងបណ្ដាធម៌ មានប្រយោគជាដើម ធម៌ដទៃណាមួយ រមែងមិនបានសហជាតប្បច្ច័យ ព្រោះថា ធម៌ ១៥ នោះប៉ុណ្ណោះ រមែងសម្រេចព្រមគ្នានឹងការក្រាលកឋិន ព្រោះដូច្នោះ ទើបជាសហជាតប្បច្ច័យអាស្រ័យគ្នានិងគ្នាបាន ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ធម៌ ១៥ ជាបច្ច័យ ដោយជាសហជាតប្បច្ច័យ ។

វិសជ្ជនាបទទាំងពួង គប្បីជ្រាបដោយឧបាយនេះ ។

បុច្ឆាវិសជ្ជនា មានអត្ថថា បុព្វករណៈមានអ្វីជានិទាន ឆាយយល់ទាំង

អស់ហើយ ។

[២២១] វិនិច្ឆ័យក្នុងវិសជ្ជនាពីរបញ្ហាថា ប្រយោគមានអ្វីជានិទានជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ក្នុងពាក្យថា ប្រយោគមានហេតុជានិទាន មានបច្ច័យជានិទាននេះ ចីវរ ៦ ប្រភេទ គប្បីជ្រាបថា ជាហេតុ និងបច្ច័យ ។ ពិតហើយ ចីវរទាំងនោះឯងជាហេតុ ចីវរទាំងនោះជាបច្ច័យនៃធម៌ទាំងពួងមានបុព្វប្បយោគជាដើម ។ កាលចីវរ ៦ ប្រភេទមិនមាន ប្រយោគក៏មិនមាន បុព្វករណៈជាដើមក៏មិនមានដែរ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ប្រយោគមានហេតុជានិទានជាដើម ។

[២២២] វិនិច្ឆ័យក្នុងសង្គហវារៈ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **វចីភេទេន** បានដល់ ការបន្លឺវាចានេះថា ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយសង្ឃាដីនេះ ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយឧត្តរាសង្គនេះ ខ្ញុំក្រាលកឋិនដោយអន្តរវាសកនេះ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងកតិមូលាទិបុច្ឆាវិសជ្ជនា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ការដក និងការអធិដ្ឋាន ឈ្មោះថា កិរិយាត្រង់កណ្តាល ។

[២២៧] ពីរបទថា **វត្ថុវិបន្នំ ហោតិ** បានដល់ ជាសំពត់មិនគួរ ។ សំពត់ដែលពួកទាយកប្រគេនក្នុងថ្ងៃនេះ សង្ឃឲ្យដល់ភិក្ខុអ្នកក្រាលកឋិនក្នុងថ្ងៃស្អែក ឈ្មោះថា វិបត្តិដោយកាល ។ សំពត់ដែលកាត់ហើយមិនធ្វើឲ្យសម្រេចក្នុងថ្ងៃនោះឯង ឈ្មោះថា វិបត្តិដោយការធ្វើ ។

[២២៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងវិសជ្ជនាពាក្យសួរដែលថា **កឋិនំ ជានិតព្វំ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **តេសញ្ញេវ ធម្មានំ** សេចក្តីថា កាលធម៌ទាំងឡាយ មានរូបធម៌ជាដើមពួកណាមាន ទើបឈ្មោះកឋិនមាន ការផ្សំគឺប្រជុំរូបធម៌ទាំងនោះជាដើម ។ ដោយពាក្យថា **នាមំ នាមកម្មំ** ជាដើម

ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សម្តែងថា ពាក្យថា កឋិននេះ គ្រាន់តែជានាមក្នុងធម៌ដ៏ច្រើន ដោយបរមត្ថធម៌ណាមួយក៏ទេ ។

ពីរបទថា **ចតុវីសតិយា អាការេហិ** សេចក្តីថា (គប្បីជ្រាបវិបត្តិនៃការក្រាលកឋិន) ដោយហេតុដែលពោលហើយខាងដើម មានពាក្យថា **ឧល្លិខិតមត្តេន** ជាដើម ។

ពីរបទថា **សត្តរសហិ អាការេហិ** សេចក្តីថា (គប្បីជ្រាបសម្បត្តិនៃការក្រាលកឋិន) ដោយហេតុដែលពោលហើយខាងដើម មានពាក្យថា កឋិនដែលក្រាលហើយ ដោយសំពត់ថ្មីជាដើម ។

ពាក្យណាដែលគប្បីពោលក្នុងនិមិត្តកម្មជាដើម ពាក្យទាំងពួងនោះបានពោលទុកហើយ ក្នុងវណ្ណនានៃកឋិនក្ខន្ធកៈ ។

[២៤២] ពីរបទថា **ឯកុប្បាទា ឯកនិរោធា** សេចក្តីថា ការដោះនៃកឋិនសូម្បីកើតឡើង រមែងកើតឡើងជាមួយគ្នា កាលរលត់រមែងរលត់ជាមួយគ្នា ។

ពីរបទថា **ឯកុប្បាទា នានានិរោធា** សេចក្តីថា ការដោះនៃកឋិនកាលកើតឡើង រមែងកើតឡើងជាមួយគ្នា កាលរលត់រមែងរលត់ផ្សេងគ្នា ។

មានពាក្យអធិប្បាយដូចម្តេច ការដោះទាំងពួង រមែងកើតឡើងព្រមគ្នានឹងការក្រាល ពិតហើយ កាលមានការក្រាល ការដោះរមែងមានជាធម្មតា ។

ក្នុងបណ្តាការក្រាលកឋិន ៨ នេះ ២ ខាងដើម កាលនឹងរលត់ រមែងរលត់ គឺដល់នូវការដោះព្រមគ្នានឹងការក្រាល ។ ពិតហើយ ការរលត់នៃការក្រាល និងការដោះកឋិនុទ្ធារៈ ២ នោះ រមែងមានក្នុងខណៈតែមួយ ក្រៅអំពីនេះ រមែងរលត់ផ្សេងខណៈគ្នា ។ កាលកឋិនុទ្ធារបក្កមនន្តិកាជាដើម

ទាំងនោះ ដល់ហើយនូវភាពជាអាការដោះ ការក្រាលក៏គង់នៅ ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង មានន័យរាក់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

កឋិនភេទ ចប់

ចប់បញ្ញត្តិវគ្គ ក្នុងអដ្ឋកថាវិន័យ

ឈ្មោះសមន្តបាសាទិកាប៉ុណ្ណោះ

វិនយបិដក

ឧបាលិបញ្ចកៈ

[២៨៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធមានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជាអារាមរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលក្រុបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបានទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់ឧបោសថ ១ មិនស្គាល់ឧបោសថកម្ម ១ មិនចេះបាតិមោក្ខ ១ មិនស្គាល់បាតិមោក្ខុទ្ទេស ១ មានវស្សាថយពីប្រាំ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនៅដោយឥតនិស្ស័យដរាបដល់អស់ជីវិតបានឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ គួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបាន ។ អង្គទាំង ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់ឧបោសថ ១ ស្គាល់ឧបោសថកម្ម ១ ចេះបាតិមោក្ខ ១ ស្គាល់បាតិមោក្ខុទ្ទេស ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬជាង ៥ វស្សាឡើងទៅ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង គួរនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់

មួយជីវិតបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យ អស់មួយជីវិតបានទេ ។ អង្គទាំង ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់បវារណា ១ មិនស្គាល់បវារណាកម្ម ១ មិនចេះបាតិមោក្ខ ១ មិនស្គាល់បាតិមោក្ខុទ្ទេស ១ មានវស្សាមិនគ្រប់ប្រាំ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបានឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យ អស់មួយជីវិតបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់បវារណា ១ ស្គាល់បវារណាកម្ម ១ ចេះបាតិមោក្ខ ១ ស្គាល់បាតិមោក្ខុទ្ទេស ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬលើសជាង ៥ វស្សាឡើងទៅ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង គួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដោយឡែកទៀត មិនគួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបានទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មានវស្សាថយពីប្រាំ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបានឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យអស់មួយជីវិតបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និង

គរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិនិងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មានវស្សាគ្រប់ ៥ ឬលើសជាង ៥ វស្សាឡើងទៅ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥នេះឯង គួរនឹងនៅដោយឥតនិស្ស័យ អស់មួយជីវិតបាន ។

[២៤៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបម្រើនូវអន្តេវាសិក និងសទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺ ១ មិនអាចដើម្បីរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយរម្ងាប់នូវសេចក្តីអផ្សុក ១ មិនអាចដើម្បីបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសង្ស័យ ដែលកើតឡើងតាមធម្មតា ១ ដើម្បីណែនាំក្នុងអភិធម្ម ១ ដើម្បីណែនាំក្នុងអភិវិន័យ ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុអ្នកអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯង នឹងឲ្យគេបម្រើអន្តេ-វាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺ ១ អាចនឹងរម្ងាប់ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេ

ឲ្យជួយរម្ងាប់នូវសេចក្តីអផ្សុក ១ អាចនឹងបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបន្ទោបង់នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងតាមធម្មតា ១ អាចដើម្បីណែនាំក្នុងអភិធម្ម ១ ដើម្បីណែនាំក្នុងអភិវិន័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនដែរ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីនឹងបង្រៀនអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងសិក្ខា គឺអភិសមាចារិកវត្ត ១ មិនអាចដើម្បីណែនាំក្នុងសិក្ខា គឺអាទិព្រហ្មចរិយៈ ១ មិនអាចណែនាំក្នុងអធិសីល១ មិនអាចណែនាំក្នុងអធិចិត្ត១ មិនអាចណែនាំក្នុងអធិប្បញ្ញា១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យ មិនត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនិស្ស័យ ត្រូវឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបង្រៀនអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងសិក្ខា គឺអភិសមាចារិកវត្ត ១ អាចដើម្បីណែនាំក្នុងសិក្ខា គឺអាទិព្រហ្មចរិយៈ ១ អាចដើម្បីណែនាំក្នុងអធិសីល ១ អាចដើម្បីណែនាំក្នុងអធិចិត្ត ១ អាចដើម្បីណែនាំក្នុងអធិប្បញ្ញា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទា ឲ្យនិស្ស័យ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។

[២៤៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនខ្មាសបាប ១ ភិក្ខុល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ មានសេចក្តីយល់ខុស ១ មានអាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមានសីលវិបត្តិក្នុងអធិសីល ១ មានអាចារវិបត្តិក្នុងអជ្ឈាចារៈ ១ មានទិដ្ឋិវិបត្តិក្នុងអតិទិដ្ឋិ ១ មានសេចក្តីយល់ខុស ១ មានអាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយល្បែងប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយ ១ ប្រកបដោយល្បែងប្រព្រឹត្តទៅតាមវាចា ១ ប្រកបដោយល្បែងប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយ និងវាចា ១ មានសេចក្តីយល់ខុស ១ មានអាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយអនាចារៈ ប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយ ១ ប្រកបដោយអនាចារៈប្រព្រឹត្តទៅតាមវាចា ១ ប្រកបដោយអនាចារៈប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយ និងវាចា ១ មានគំនិតយល់ខុស ១ មាន

អាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយកិរិយាបៀតបៀន ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយ ១ ប្រកបដោយកិរិយាបៀតបៀន ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមវាចា ១ ប្រកបដោយកិរិយាបៀតបៀន ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមកាយ និងវាចា ១ មានគំនិតយល់ខុស ១ មានអាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយការចិញ្ចឹមជីវិតខុសដោយកាយ ១ ប្រកបដោយការចិញ្ចឹមជីវិតខុសដោយវាចា ១ ប្រកបដោយការចិញ្ចឹមជីវិតខុសដោយកាយ និងវាចា ១ មានគំនិតយល់ខុស ១ មានអាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ សង្ឃបានធ្វើកម្មរួចហើយ នៅតែឲ្យឧបសម្បទា ១ នៅតែឲ្យនិស្ស័យ ១ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ១ ត្រេកអរនឹងសេចក្តីសន្មតឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ១ ទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏នៅតែទៅប្រដៅភិក្ខុនី ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដោយឡែកទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺសង្ឃបានធ្វើកម្មដោយអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះនៅតែត្រូវអាបត្តិនោះ ១ ភិក្ខុត្រូវ

អាបត្តិឯទៀត ប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះ ១ ឬត្រូវអាបត្តិដែលអាក្រក់ជាង អាបត្តិមុននោះ ១ ភិក្ខុតិះដៀលកម្ម ១ តិះដៀលសង្ឃជាអ្នកធ្វើកម្ម ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដោយឡែកទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ មានគំនិតយល់ខុស ១ មានអាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។

អនិស្សិតវគ្គទី ១ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអនិស្សិតវគ្គនោះ ដូច្នេះ

[២៤៧] និយាយអំពីភិក្ខុមិនស្គាល់ឧបោសថជាដើម ១ មិនស្គាល់បវារណាជាដើម ១ មិនស្គាល់អាបត្តិ ១ ភិក្ខុមិនចេះបម្រើសិស្សឈឺ ១ មិនចេះបង្រៀនសិស្សក្នុងអភិសមាចារិកវត្ត ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនចេះណែនាំក្នុងអធិសីល ១ ប្រកបដោយល្បែង ១ ប្រកបដោយអនាចារៈ ១ ប្រកបដោយកិរិយាបៀតបៀន ១ ប្រកបដោយការចិញ្ចឹមជីវិតខុស ១ សង្ឃធ្វើកម្មដោយអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះនៅតែឲ្យត្រូវអាបត្តិដដែលនោះ ១ ភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ នេះជាវគ្គសង្គហៈទី ១ ។

[២៤៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្ម ដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយសង្ឃក៏បានធ្វើកម្មហើយ នៅតែឲ្យឧបសម្បទា ១ នៅតែឲ្យនិស្ស័យ ១ ឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួន ១ ត្រេកអរនឹងសេចក្តីសន្មតិឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី ១ ទុកជាសង្ឃសន្មតហើយ នៅតែទៅប្រដៅភិក្ខុនី ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺសង្ឃបានធ្វើកម្មចំពោះអាបត្តិណា ភិក្ខុនោះ នៅតែត្រូវអាបត្តិនោះទៀត ១ ត្រូវអាបត្តិឯទៀតប្រហែលនឹងអាបត្តិនោះ ១ ឬត្រូវអាបត្តិ ដែលអាក្រក់ជាងអាបត្តិនោះ ១ តិះដៀលកម្ម ១ តិះដៀលពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើកម្ម ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១ ពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ ពោលតិះដៀលព្រះសង្ឃ ១ មានគំនិតយល់ខុស ១ មានអាជីវវិបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវរម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនមាន

ខ្មាសបាប ១ ភិក្ខុល្មង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីញាំញី (អាបត្តិតូចធំ) ១ មិនធ្វើឲ្យពេញលេញក្នុងវត្តទាំងឡាយ និងសិក្ខា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវម្ងាប់កម្មដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ អង្គ ៥ នេះ ឯង ។

[២៤៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរកសង្ឃ ត្រូវតម្កល់ធម៌ប៉ុន្មានទុកក្នុងសន្តាន សឹមចូលទៅរកសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរកសង្ឃ ត្រូវតម្កល់ធម៌ ៥ យ៉ាងទុកក្នុងសន្តានហើយ សឹមចូលទៅរកសង្ឃ ។ ធម៌ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរកសង្ឃ ត្រូវមានចិត្តឱនលំទោនសឹមចូលទៅរកសង្ឃ គប្បីជាអ្នកមានចិត្តស្មើដោយសំពត់សម្រាប់ជូតធូលី ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងអាសនៈ ឈ្លាសក្នុងការអង្គុយ ១ មិនត្រូវចូលទៅជ្រៀតបៀតពួកភិក្ខុជាថេរៈ មិនត្រូវឃាត់អាសនៈពួកភិក្ខុខ្ចី អង្គុយលើអាសនៈតាមសមគួរ ១ មិនត្រូវជាអ្នកនិយាយពាក្យផ្តេសផ្តាស មិនត្រូវនិយាយតិរច្ឆានកថា ១ ត្រូវពោលធម៌ដោយខ្លួនឯង ឬអារាធនាអ្នកដទៃឲ្យពោលធម៌ ១ មិនត្រូវមើលងាយព្រះអរិយបុគ្គលដែលលោកគង់ស្ងៀម ១ ម្នាលឧបាលិ បើសង្ឃធ្វើកម្មទាំងឡាយ ដែលសង្ឃគប្បីធ្វើដោយសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ម្នាលឧបាលិ បើមានភិក្ខុមិនគាប់ចិត្តនឹងកម្មនោះ ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើទិដ្ឋិឲ្យច្បាស់ប្រាកដ សឹមតម្កល់សាមគ្គី ។ សេចក្តីនោះ តើព្រោះហេតុ

អ្វី ។ ព្រោះថា ភិក្ខុនោះត្រូវតម្កល់សាមគ្គីដោយគិតថា អាត្មាអញមិនត្រូវមានខ្លួនបែកអំពីសង្ឃទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់សង្គ្រាម កាលបើចូលទៅរកសង្ឃ ត្រូវតម្កល់ធម៌ទាំង ៥ នេះ ក្នុងសន្តានសិន សឹមចូលទៅរកសង្ឃ ។

[២៥០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ពោលក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ពោលក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកនិយាយពាក្យប្រកបដោយលោភៈជាដើម ១ ជាអ្នកពោលអាងអ្នកដទៃ ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងភាសា និងវិនិច្ឆ័យ ១ ជាអ្នកមិនចោទភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសមគួរតាមធម៌ សមគួរតាមវិន័យ សមគួរតាមអាបត្តិ ១ ជាអ្នកមិនកាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង និយាយកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលនិយាយកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្ត

ផង ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិននិយាយពាក្យប្រកបដោយលោកៈជាដើម ១ មិនពោលអាងអ្នកដទៃ ១ ជាអ្នកច្បាស់ក្នុងភាសា និងវិនិច្ឆ័យ ១ ជាអ្នកចោទ ភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ ជាអ្នកកាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាគាប់ចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត កាលនិយាយក្នុងជំនុំសង្ឃ ក៏តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកអួតអាង សរសើរ លើកបុគ្គលដទៃ ១ ជាអ្នកផ្ចញ់ផ្ចាល់គេ ១ ប្រកាន់យកហេតុ ដែលមិនមែនជានិយ្យានិកធម៌ ១ ឃាត់ហេតុដែលជានិយ្យានិកធម៌ ១ និយាយពាក្យច្រើនឥតប្រយោជន៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេករផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនអួតអាង សរសើរលើកបុគ្គលដទៃ ១ ជាអ្នកមិនផ្ចញ់ផ្ចាល់គេ ១

កាន់យកហេតុដែលជានិយ្យានិកធម៌ ១ ឃាត់ហេតុមិនមែនជានិយ្យានិកធម៌ ១ មិននិយាយពាក្យ ដែលឥតប្រយោជន៍ដោយច្រើន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ អង្គទាំង ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកនិយាយសង្កត់សង្កិន (ព្រោះអាស្រ័យមានះ) ១ មិនបានសូមឱកាសជាមុនក៏ស្រាប់តែនិយាយ ១ មិនចោទភិក្ខុដទៃឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ មិនកាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ មិនព្យាករដោយសមគួរតាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំមិនឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកពុំបាននិយាយសង្កត់សង្កិន (ព្រោះអាស្រ័យមានះ) ១ បានសូមឱកាសជាមុន ទើបនិយាយ ១ ចោទភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យ

សមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ កាត់ឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ កាត់សេចក្តី ឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ ព្យាករណ៍តាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ តែងនាំឲ្យជនច្រើនគ្នាត្រេកអរផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាពេញចិត្តផង នាំឲ្យជនច្រើនគ្នាចូលចិត្តផង ។

[២៥១] ព្រះឧបាលិ ក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អានិសង្សនៃការរៀនវិន័យមានប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ អានិសង្សនៃការរៀនវិន័យមាន ៥ ។ អានិសង្ស ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកចេះគ្រប់គ្រងរក្សាសីលក្ខន្ធរបស់ខ្លួនដោយប្រពៃ ១ រមែងបានជាទីពឹងនៃពួកជនដែលមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ ជាអ្នកក្លៀវក្លានិយាយកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ១ ជាអ្នកសង្កត់សង្កិនទូវពួកសត្រូវដោយសហធម៌បានដោយងាយ ១ ជាអ្នកប្រតិបត្តិដើម្បីឲ្យព្រះសទ្ធម្មឋិតថេរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អានិសង្សនៃការរៀនវិន័យ មាន ៥ នេះឯង ។

នប្បដិប្បស្សម្ភនវគ្គទី ២ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃនប្បដិប្បស្សម្ភនវគ្គទី ២ នោះដូច្នេះ

[២៥២] និយាយអំពីភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ សង្ឃធ្វើកម្មភិក្ខុនោះ
ចំពោះអាបត្តិណា ១ ភិក្ខុពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធជាដើម ១ មិន
ខ្មាសបាប ១ ចូលទៅកាន់សង្គ្រាម ១ និយាយពាក្យប្រកប

ដោយលោកៈជាដើម ១ អួតអាងសរសើរ លើកបុគ្គលដទៃ ១ ពោលពាក្យសង្កត់សង្កិន ១ អានិសង្សនៃការរៀនវិន័យ ១ ។

[២៥៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលមិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ប្រយោគរបស់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ការរម្ងាប់អាបត្តិ ១ មិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ ស្គាល់ប្រយោគរបស់អាបត្តិ ១ ស្គាល់ការរម្ងាប់អាបត្តិ ១ ឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុមិនស្គាល់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់ប្រយោគរបស់អធិករណ៍ ១ មិនស្គាល់ការរម្ងាប់អធិករណ៍ ១ មិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុង

កណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់អធិករណ៍ ១ ស្គាល់សមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ១ ស្គាល់ប្រយោគរបស់អធិករណ៍ ១ ស្គាល់ការរម្ងាប់អធិករណ៍ ១ ឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដោយឡែកទៀត ក៏មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដែរៗ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកនិយាយសង្កត់សង្កិនគេ ១ មិនសូមឱកាសជាមុន ស្រាប់តែនិយាយ ១ មិនចោទភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ មិនកាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ មិនព្យាករតាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនពោលសង្កត់សង្កិនគេ ១ បានសូមឱកាសជាមុនហើយ ទើបនិយាយ ១ ចោទភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ កាត់សេចក្តីឲ្យសមគួរតាមធម៌ ឲ្យសមគួរតាមវិន័យ ឲ្យសមគួរតាមអាបត្តិ ១ ជាអ្នកព្យាករតាមសេចក្តីយល់របស់ខ្លួន ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុង

កណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដែរ ។ អង្គ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺ ភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មិនស្គាល់សប្បដិកម្មាបត្តិ[១] និងអប្បដិកម្មាបត្តិ[២] ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ និងគរុកាបត្តិ ១ ស្គាល់សាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ស្គាល់ទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ ស្គាល់សប្បដិកម្មាបត្តិ និងអប្បដិកម្មាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់កម្ម (៧ ប្រការ[៣] មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម) ១ មិនស្គាល់ការធ្វើកម្ម ១ មិនស្គាល់វត្ថុរបស់កម្ម ១ មិនស្គាល់វត្តរបស់កម្ម ១ មិនស្គាល់ការរម្ងាប់របស់

១- សប្បដិកម្មាបត្តិប្រែថា អាបត្តិដែលនៅកែបាននៅឡើយ បានដល់អាបត្តិ ៦ កង តាំងអំពីសង្ឃាទិសេស រៀងដល់ទុព្ភាសិត ។ ២- អប្បដិកម្មាបត្តិ ប្រែថា អាបត្តិកែមិនបាន គឺបានដល់អាបត្តិបារាជិក ។ ៣- កម្ម ៧ យ៉ាង គឺតជ្ជនីយកម្ម ១ និយស្សកម្ម ១ បព្វាជនីយកម្ម ១ បដិសារណីយកម្ម ១ ឧក្ខេបនីយកម្ម ១ បត្តនិក្កុជ្ជនកម្ម ១ បត្តឧក្កុជ្ជនកម្ម ១ រួមជា ៧ យ៉ាង ។

កម្ម ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់កម្ម ១ ស្គាល់ការធ្វើកម្ម ១ ស្គាល់វត្ថុរបស់កម្ម ១ ស្គាល់វត្តរបស់កម្ម ១ ស្គាល់ការរម្ងាប់របស់កម្ម ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់វត្ថុ (នៃអាបត្តិទាំង ៧) ១ មិនស្គាល់និទាន គឺរឿងរ៉ាវដែលទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ១ មិនស្គាល់បញ្ញត្តិ ១ មិនស្គាល់សេចក្តីខាងចុងខាងដើមបទ[១] ១ មិនស្គាល់គន្លងពាក្យដែលជាប់គ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់វត្ថុ ១ ស្គាល់និទាន ១ ស្គាល់បញ្ញត្តិ ១ ស្គាល់សេចក្តីខាងចុង និងខាងដើមបទ ១ ស្គាល់គន្លងពាក្យដែលជាប់គ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដែរ ។ អង្គ ៥ តើដូច

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ម្ដេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លម្អៀងទៅខាងទោសាគតិ ១ លម្អៀងទៅខាងមោហាគតិ ១ លម្អៀងទៅខាងភយាគតិ ១ មិនខ្មាសបាប ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ មិនលម្អៀងទៅខាងទោសាគតិ ១ មិនលម្អៀងទៅខាងមោហាគតិ ១ មិនលម្អៀងទៅខាងភយាគតិ ១ មានសេចក្ដីខ្មាសបាប ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ លម្អៀងទៅខាងទោសាគតិ ១ លម្អៀងទៅខាងមោហាគតិ ១ លម្អៀងទៅខាងភយាគតិ ១ មិនឈ្លាសក្នុងវិន័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងទៅខាងឆន្ទាគតិ ១ មិនលម្អៀងទៅខាងទោសាគតិ ១ មិនលម្អៀងទៅខាងមោហាគតិ ១ មិនលម្អៀងទៅខាងភយាគតិ ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងវិន័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្ដាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកប

ដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដែរ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់ញត្តិ ១ មិនស្គាល់ការធ្វើដោយញត្តិ ១ មិនស្គាល់វិធីសូត្រដោយញត្តិ ១ មិនស្គាល់សមថៈដោយញត្តិ ១ មិនស្គាល់ការរម្ងាប់ដោយញត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុស្គាល់ញត្តិ ១ ស្គាល់ការធ្វើដោយញត្តិ ១ ស្គាល់វិធីសូត្រដោយញត្តិ ១ ស្គាល់សមថៈដោយញត្តិ ១ ស្គាល់ការរម្ងាប់ដោយញត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដែរ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនចេះសុត្តៈ គឺឧភតោវិភង្គ ១ មិនចេះសុត្តានុលោម គឺមហាបទេសទាំងបួន ១ មិនចេះវិន័យ គឺខន្ធកៈ និងបរិវារ ១ មិនចេះវិនយានុលោម គឺមហាបទេសទាំងបួន ១ មិនឈ្លាសក្នុងហេតុដែលគួរ និងមិនគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុចេះសុត្តៈ ១ ចេះសុត្តានុលោម ១ ចេះវិន័យ ១ ចេះវិនយានុលោម ១ ឈ្លាសក្នុងហេតុដែលគួរ និងមិនគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកប

ដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ ម្នាល ឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃដែរ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនចេះធម៌ ១ មិនចេះធម្មានុលោម គឺមហាបទេសប៉ែកខាងព្រះសូត្រ ១ មិនចេះវិន័យ ១ មិនចេះវិនយានុលោម ១ មិនឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុចេះធម៌ ១ ចេះធម្មានុលោម ១ ចេះវិន័យ ១ ចេះវិនយានុលោម ១ ឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបត្រូវនិយាយក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃបាន ។

វោហារវគ្គទី ៣ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃវោហារវគ្គទី ៣ នោះដូច្នេះ

[២៥៤] និយាយអំពីភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អធិករណ៍ ១ និយាយសង្កត់សង្កិនគេ ១ ស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់កម្ម ១ មិនស្គាល់វត្ថុ ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនឈ្លាស ១ មិនដឹងញត្តិ ១ មិនចេះសុត្តៈ ១ មិនចេះធម៌ ១ (ទាំងនេះ) សង្គ្រោះដោយវោហារវគ្គទី ៣ ។

[២៥៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ (ការសម្តែងអាបត្តិ) មិនប្រកបដោយធម៌ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញមិនប្រកបដោយធម៌នេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ដោយមិនមានអាបត្តិ ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយអាបត្តិ មិនមែនជាទេសនាគាមិនី ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយអាបត្តិ ដែលសម្តែងហើយ ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញជាមួយនឹងភិក្ខុ ៤ រូប ឬ ៥ រូប[១] ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយគិតតែក្នុងចិត្ត (សម្តែងអាបត្តិដោយមិនបញ្ចេញវចីភេទ) ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ មិនប្រកបដោយធម៌ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ប្រកបដោយធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយមានអាបត្តិ ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយអាបត្តិ ជាទេសនាគាមិនី ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយអាបត្តិ ដែលមិនទាន់សម្តែង ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញមិនមែនជាមួយនឹងភិក្ខុ ៤ រូប ឬ ៥ រូប ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយមិនបានគិតតែក្នុងចិត្ត ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តី

១- អដ្ឋកថាថា ដូចភិក្ខុ ៤ រូប ឬ ៥ រូប សុទ្ធជាអ្នកធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអាបត្តិដូចគ្នាហើយ ក៏សម្តែងទាំង ៤ រូប ឬ ៥ រូបនោះ ក្នុងវេលាមួយជាមួយគ្នាតែម្តងមិនបានទេ ។ ដីកាថា បើភិក្ខុត្រឹម ២ រូប ឬ ៣ រូប សម្តែងជាមួយគ្នាបាន តែច្រើនជាងនោះមិនបាន ។

យល់ឃើញ មិនប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងដទៃទៀត ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងសីមាផ្សេងគ្នា[១] ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុមិនមែនជាបកតត្ត ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ជាមួយនឹងភិក្ខុ ៤ រូប ឬ ៥ រូប ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញដោយគិតតែក្នុងចិត្ត ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញប្រកបដោយធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុដែលឋិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ភិក្ខុជាបកតត្ត ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ មិនមែនជាមួយនឹងភិក្ខុ ៤ រូប ឬ ៥ រូប ១ ប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ដោយមិនគិតតែក្នុងចិត្ត ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់សេចក្តីយល់ឃើញ ប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការទទួលប្រគេនមិនប្រកបដោយធម៌មានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ការទទួលប្រគេនមិនប្រកបដោយធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺគេប្រគេនវត្ថុដោយកាយ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយកាយ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

១ គេប្រគេនវត្ថុដោយកាយ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ១ គេប្រគេនដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយកាយ ១ គេប្រគេនវត្ថុដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុមិនបាទទទួលដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ១ គេប្រគេនវត្ថុដោយបោះមកឲ្យ ភិក្ខុមិនបានទទួលដោយកាយ ឬដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការទទួលប្រគេនមិនប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ការទទួលប្រគេនប្រកបដោយធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺគេប្រគេនវត្ថុដោយកាយ ភិក្ខុបានទទួលដោយកាយ ១ គេប្រគេនវត្ថុដោយកាយ ភិក្ខុបានទទួលដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ១ គេប្រគេនវត្ថុដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុបានទទួលដោយកាយ ១ គេប្រគេនវត្ថុដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ភិក្ខុបានទទួលដោយវត្ថុជាប់នឹងកាយ ១ គេប្រគេនវត្ថុដោយបោះឲ្យមក ភិក្ខុបានទទួលដោយកាយ ឬដោយវត្ថុ ជាប់នឹងកាយ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការទទួលប្រគេនប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥៧] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អនតិរិត្តភោជន (ភោជនដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើវិនយកម្ម) មានប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ អនតិរិត្តភោជននេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺវត្ថុដែលមិនគួរធ្វើវិនយកម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេនយកទៅធ្វើវិនយកម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុដទៃមិនបានលើកឡើងធ្វើវិនយ-កម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានឋិតនៅក្នុងហត្ថបាសធ្វើវិនយកម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុ

មិនបាននិយាយថា របស់ទាំងអស់នេះគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អនតិរិត្ត-ភោជនមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ អតិរិត្តភោជន (ភោជនដែលភិក្ខុបានធ្វើវិនយកម្ម) នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺវត្ថុដែលគួរធ្វើវិនយកម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុបានទទួលប្រគេន យកទៅធ្វើវិនយ-កម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុបានលើកឡើងធ្វើវិនយកម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុឋិតនៅក្នុងហត្ថបាសធ្វើវិនយកម្ម ១ វត្ថុដែលភិក្ខុនិយាយថា របស់ទាំងអស់នេះគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អតិរិត្តភោជន មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥៨] ព្រះឧបាលិទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការហាមភោជនប្រាកដដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ការហាមភោជនប្រាកដដោយអាការ ៥ យ៉ាង ។ អាការ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការកំពុងឆាន់ប្រាកដ ១ ភោជនប្រាកដ ១ បុគ្គលឋិតនៅក្នុងហត្ថបាស ១ បង្អោនមកប្រគេន ១ ការហាមឃាត់ប្រាកដ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការហាមភោជនប្រាកដ ដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បដិញ្ញាតករណៈ (ការកាត់អាបត្តិតាមប្តេជ្ញា) មិនប្រកបដោយធម៌មានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ បដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកត្រូវបារាជិកហើយគេចោទដោយបារាជិក តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវសង្ឃាទិសេសទៅវិញ សង្ឃក៏កាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះ ដោយសង្ឃាទិសេស (នេះ) ជាបដិញ្ញា-

តករណៈមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវបារាជិក ហើយគេចោទដោយអាបត្តិបារាជិក តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវបាចិត្តិយៈ ឬបាដិទេសនីយ ឬទុក្កដទៅវិញ សង្ឃកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះដោយទុក្កដ (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយៈ ឬបាដិទេសនីយ ឬទុក្កដ ហើយគេចោទដោយទុក្កដ តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវបារាជិកទៅវិញ សង្ឃបានកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះដោយបារាជិក (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈ មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវទុក្កដ ហើយគេចោទដោយទុក្កដ តែប្តេជ្ញាថា ត្រូវសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយៈ ឬបាដិទេសនីយទៅវិញ សង្ឃបានកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះដោយបាដិទេសនីយ (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈមិនប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលឧបាលិ បដិញ្ញាតករណៈមិនប្រកបដោយធម៌ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ បដិញ្ញាតករណៈ ប្រកបដោយធម៌នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកត្រូវបារាជិក ហើយគេចោទដោយបារាជិក ក៏ប្តេជ្ញាថា ត្រូវបារាជិកមែន សង្ឃបានកាត់សេចក្តីភិក្ខុដោយបារាជិក (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុជាអ្នកត្រូវសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយៈ ឬបាដិទេសនីយ ឬទុក្កដ ហើយគេចោទដោយទុក្កដ ក៏ប្តេជ្ញាថា ត្រូវទុក្កដមែន សង្ឃក៏បានកាត់សេចក្តីភិក្ខុនោះដោយទុក្កដ (នេះ) ជាបដិញ្ញាតករណៈប្រកបដោយធម៌ ។ ម្នាលឧបាលិ បដិញ្ញាតករណៈប្រកបដោយធម៌ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៦០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន កាលបើសូមឱកាសកម្ម (ដើម្បីចោទ) មិនគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម មិនគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុល្ងង់ ១ ជាភិក្ខុមិនមែនជាបកតត្តៈ ១ ជាភិក្ខុនិយាយដោយប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុដទៃឃ្លាត (ចាកសាសនា) ១ មិនប្រាថ្នានឹងចេញចាកអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម មិនគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម ទើបគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីខ្មាសបាប ១ ជាបណ្ឌិត ១ ជាភិក្ខុបកតត្ត ១ ជាភិក្ខុនិយាយដោយប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុដទៃចេញចាកអាបត្តិ ១ មិនប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុដទៃឃ្លាត (ចាកសាសនា) ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម ទើបគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យបាន ។

[២៦១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលភិក្ខុដទៃមិនគួរសាកច្ឆាវិន័យជាមួយផង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ភិក្ខុដទៃមិនគួរសាកច្ឆាវិន័យជាមួយផងទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងវត្ថុ ១ មិនដឹងនិទាន ១ មិនដឹងបញ្ញត្តិ ១ មិនដឹងបទបាលីក្រោយមុន ១ មិនដឹង

គន្ទងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរភិក្ខុដទៃសាកច្ឆាជាមួយផងទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរភិក្ខុដទៃសាកច្ឆាវិន័យជាមួយផងបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ ១ ដឹងនិទាន ១ ដឹងបញ្ញត្តិ ដឹងបទបាលីក្រោយមុន ១ ដឹងគន្ទងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង គួរភិក្ខុដទៃសាកច្ឆាវិន័យជាមួយផងបាន ។

[២៦២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការសួរប្រស្នាមានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ការសួរប្រស្នានេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺបុគ្គលសួរប្រស្នាដោយសេចក្តីល្ងង់វង្វេង ១ បុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់សួរប្រស្នា ១ បុគ្គលសួរប្រស្នាដោយសេចក្តីមើលងាយគេ ១ បុគ្គលសួរប្រស្នាដោយសេចក្តីចង់ដឹងច្បាស់ ១ បុគ្គលសួរប្រស្នាដោយគិតថា បើអាត្មាអញសួរប្រស្នាទៅហើយ គេអាចនឹងដោះស្រាយឲ្យច្បាស់លាស់បាន នេះក៏ជាការស្រួល បើអាត្មាអញសួរប្រស្នាទៅហើយ គេមិនអាចនឹងដោះស្រាយឲ្យច្បាស់លាស់បានទេ អាត្មាអញនឹងដោះស្រាយឲ្យច្បាស់លាស់ដល់បុគ្គលនោះវិញ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការសួរប្រស្នាមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការប្រាប់អរហត្តផលមានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់អរហត្តផលនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រាប់

អរហត្តផល ព្រោះសេចក្ដីល្ងង់វង្វេង ១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្ដីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ប្រាប់អរហត្តផល ១ ភិក្ខុប្រាប់អរហត្តផល ដោយឆ្កួតអណ្ដែតអណ្ដូងចិត្ត ១ ភិក្ខុប្រាប់អរហត្តផល ដោយសេចក្ដីស្មានខុស ១ ភិក្ខុប្រាប់អរហត្តផលដែលពិតត្រង់ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការប្រាប់អរហត្ត-ផល មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៦៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វិសុទ្ធិមានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ វិសុទ្ធិនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ វិសុទ្ធិ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុត្រូវសម្ដែងនូវនិទានហើយ សូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេស ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ១ ។ ភិក្ខុសម្ដែងនូវនិទាន ហើយត្រូវសម្ដែងបារាជិកទាំង ៤ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេស ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ២ ។ ភិក្ខុសម្ដែងនូវនិទានហើយ សម្ដែងនូវបារាជិកទាំង ៤ សម្ដែងនូវសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេសដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ៣ ។ ភិក្ខុសម្ដែងនូវនិទាន សម្ដែងនូវបារាជិកទាំង ៤ សម្ដែងនូវសង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ សម្ដែងនូវអនិយតទាំង ២ ហើយ សូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេស ដោយសុតបទ នេះជាវិសុទ្ធិទី ៤ ។ វិសុទ្ធិទី ៥ ភិក្ខុត្រូវសម្ដែងដោយពិស្ដារ ។ ម្នាលឧបាលិ វិសុទ្ធិមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៦៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភោជនមានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភោជននេះ

មាន ៥ យ៉ាង ។ ភោជន ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺបាយ ១ នំស្រស់ ១ នំកៀម ១ ត្រី ១ សាច់ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភោជនមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ទិដ្ឋាវិកម្មវគ្គទី ៤ ចប់

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃទិដ្ឋាវិកម្មនោះ ដូច្នេះ

[២៦៥] និយាយអំពីសេចក្តីយល់ឃើញ (សម្តែងអាបត្តិ) ១ សេចក្តីយល់ឃើញដទៃទៀត ១ ទទួលប្រគេន ១ អតិរិត្តភោជន ១ ការហាមភោជន ១ កាត់អាបត្តិតាមប្តេជ្ញា ១ ការសូមឱកាស ១ សាកច្ឆាវិន័យ ១ សួរប្រស្នា ១ ប្រាប់អរហត្តផល ១ វិសុទ្ធិ ១ ភោជន ១ ។

[២៦៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាងទុកក្នុងខ្លួន ហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ យ៉ាងទុកក្នុងខ្លួនហើយ សឹមចោទភិក្ខុដទៃ ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញជាអ្នកមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធហើយឬ អាត្មាអញប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នុ៎ះមានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមិនមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ

មិនប្រកបដោយកាយសមាចារបរិសុទ្ធ មិនប្រកបដោយកាយសមាចារមិនធ្លុះធ្លាយ មិនប្រកបដោយកាយសមាចារដែលមិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បានទេ គង់មានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះបានថា នែលោកមានអាយុ ចូរលោកសិក្សាកាយកម្មសិន រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿន ដល់ភិក្ខុនោះដូច្នេះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អន្លដទៃទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញជាអ្នកមានវចីសមាចារបរិសុទ្ធហើយឬ អាត្មាអញប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនធ្លុះធ្លាយ មិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន ធម៌នោះមានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមិនមានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនប្រកបដោយវចីសមាចារបរិសុទ្ធ មិនប្រកបដោយវចីសមាចារមិនធ្លុះធ្លាយ មិនប្រកបដោយវចីសមាចារមិនមានហេតុគួរឲ្យគេចាប់ថ្នាក់បាន គង់មានអ្នកផង និយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះថា លោកមានអាយុ ចូរលោកសិក្សាវចីកម្មសិន រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនដល់ភិក្ខុនោះដូច្នេះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អន្លដទៃទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញប្រកបដោយមេត្តាតម្កល់ចំពោះ មិនមានគំនុំ ក្នុងពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គល ធម៌នុ៎ះមានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើចិត្តប្រកបដោយមេត្តាតម្កល់ចំពោះ ជាចិត្តមិនមានគំនុំ ក្នុងពួកសព្រហ្មចារីបុគ្គល មិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ គង់មានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះថា នែលោកមានអាយុ ចូរលោកតាំងមេត្តាចិត្ត ក្នុងពួក

សព្រហ្មចារីបុគ្គលសិន រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនដល់ភិក្ខុនោះ ដូច្នេះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អង្គដទៃទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញជាពហុស្សូត ជាអ្នកទ្រទ្រង់ពុទ្ធ-វចនៈ ជាអ្នកសន្សំពុទ្ធវចនៈហើយឬ ធម៌ទាំងឡាយណាមានពីរោះដើមបទ ពីរោះកណ្តាលបទ ពីរោះចុងបទ ប្រកាសព្រហ្មចរិយៈ ដ៏បរិសុទ្ធបរិបូណ៌សព្វគ្រប់ ទាំងអត្ថទាំងព្យញ្ជនៈ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ អាត្មាអញបានចេះចាំច្រើន បានទ្រទ្រង់ បានចាំស្ទាត់រត់មាត់ ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ យល់ធ្លុះធ្លាយដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញា ធម៌ទុំះមានដល់អាត្មាអញដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុមិនមែនជាពហុស្សូត អ្នកទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ អ្នកសន្សំពុទ្ធវចនៈទេ ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលមានពីរោះដើមបទ ពីរោះកណ្តាលបទ ពីរោះចុងបទ ប្រកាសព្រហ្មចរិយៈ ដ៏បរិសុទ្ធបរិបូណ៌សព្វគ្រប់ទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះមិនចេះចាំច្រើន មិនទ្រទ្រង់ មិនចាំស្ទាត់រត់មាត់ មិនចូលចិត្តច្បាស់លាស់ មិនយល់ធ្លុះធ្លាយ ដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញាទេ គង់មានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនភិក្ខុនោះថា នៃលោកមានអាយុ ចូរលោករៀនគម្ពីរនិកាយសិន រមែងមានអ្នកផងនិយាយដាស់តឿនដល់ភិក្ខុនោះដូច្នោះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អង្គដទៃទៀត គឺភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា បាតិមោក្ខទាំងពីរ អាត្មាអញបានចេះចាំដោយពិស្តារល្អ បានចែកបទភាជនៈដោយប្រពៃ បានចាំស្ទាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ បានកាត់សេចក្តីដោយល្អតាមសុត្តៈ គឺខន្ធកៈ

និងបរិវារៈ តាមអនុព្យញ្ជនៈ គឺអក្ខរៈ និងបទ ធម៌នោះមានដល់អាត្មាអញ ដែរឬ ឬក៏មិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុមិនបាន ចេះចាំដោយពិស្តារ មិនបានចែកបទភាជនៈដោយល្អ មិនបានចាំស្ទាត់រត់ មាត់ដោយល្អ មិនបានកាត់សេចក្តីដោយល្អ តាមសុត្តៈ និងអនុព្យញ្ជនៈទេ កាលបើមានគេសួរថា នៃលោកមានអាយុ ចុះពាក្យនេះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ សម្តែងក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះឆ្លើយមិនរួច គង់មានអ្នកផងនិយាយជាស់តឿន ភិក្ខុនោះថា នៃលោកមានអាយុ ចូរលោករៀនវិន័យសិន រមែងមានអ្នកផង និយាយជាស់តឿនដល់ភិក្ខុនោះដូច្នេះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ង នឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវពិចារណាធម៌ ៥ យ៉ាងនេះទុកក្នុងខ្លួនហើយ ទើប ចោទភិក្ខុដទៃបាន ។

[២៦៧] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុ អ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាងទុកក្នុងខ្លួនហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ង នឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ ៥ យ៉ាងទុកក្នុងខ្លួន ហើយទើបចោទ ភិក្ខុដទៃបាន ។ ធម៌ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុត្រូវតាំងទុកដូច្នេះថា អាត្មាអញនឹង និយាយក្នុងកាលគួរ មិននិយាយក្នុងកាលមិនគួរ ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយ ពាក្យពិតមិននិយាយពាក្យមិនពិត ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យផ្អែមល្ហែម មិននិយាយពាក្យទ្រគោះ ១ អាត្មាអញនឹងនិយាយពាក្យប្រកបដោយប្រ- យោជន៍ មិននិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ១ អាត្មាអញនឹងមានចិត្តប្រកប

ដោយមេត្តាទើបនិយាយ មិននិយាយទៅទាំងចិត្តប្រកបដោយសេចក្តីប្រទូស្ត ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវតាំងធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯងទុកក្នុងខ្លួនហើយ ទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។

[២៦៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាងក្នុងខ្លួនហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាងក្នុងខ្លួនហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។ ធម៌ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីករុណា ១ ការស្វែងរកប្រយោជន៍ ១ សេចក្តីអនុគ្រោះ ១ ការចេញចាកអាបត្តិ ១ សេចក្តីប៉ុនប៉ងក្នុងវិន័យ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកចោទ ប៉ងនឹងចោទភិក្ខុដទៃ ត្រូវធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯង ទុកក្នុងខ្លួនហើយទើបចោទភិក្ខុដទៃបាន ។

[២៦៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏មិនគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏មិនគួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ ១ មានវចីសមាចារ មិនបរិសុទ្ធ ១ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ១ ជាភិក្ខុល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ១ កាលបើគេសាកសួរ ក៏មិនអាចនឹងឲ្យគេសាកសួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏មិនគួរភិក្ខុដទៃបើក

ឱកាសកម្មឲ្យ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏គួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ ១ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ ១ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ១ ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ ១ កាលបើគេសាកសួរ ក៏អាចឲ្យគេសាកសួរបាន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលបើសូមឱកាសកម្ម ក៏គួរភិក្ខុដទៃបើកឱកាសកម្មឲ្យបាន ។

[២៧០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន[១] ត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាន ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាន ត្រូវពិចារណាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ក្នុងកាលណា កាលនោះ ជាកាលគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ឬមិនគួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ កាលនេះ មិនមែនជាកាលគួរទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលនេះ ជាកាលគួរនឹងកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ កាលនេះមិនមែនជាកាលមិនគួរទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវ

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទានណា អត្តា-ទាននេះជារឿងពិតមែន ឬមិនពិតទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះជារឿងមិនពិត មិនមែនជារឿងពិតទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះជារឿងពិត មិនមែនជារឿងមិនពិតទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា អាត្មាអញប្រាថ្នានឹងកាន់យកនូវអត្តាទានណា អត្តាទាននេះប្រកបដោយប្រ-យោជន៍ ។ ឬមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចា-រណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះឥតប្រយោជន៍ អត្តាទាននេះមិនមែនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ម្នាលឧបាលិ ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា អត្តាទាននេះ ប្រកបដោយប្រយោជន៍ អត្តាទាននេះមិនមែនឥតប្រយោជន៍ទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះ ត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ នឹងបានភិក្ខុដែលជាសន្ទិដ្ឋមិត្ត (មិត្តគ្រាន់តែធ្លាប់ឃើញគ្នា) និងជាសម្ភត្តមិត្ត (មិត្តស្និទ្ធស្នាលគ្នាម៉ាំមួន) មកជាបក្ខពួក តាមធម៌ តាមវិន័យ ឬមិនបានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ មុខជានឹងមិនបានភិក្ខុដែលជាសន្ទិដ្ឋមិត្ត និងជាសម្ភត្តមិត្ត មកជាបក្ខពួក តាមធម៌ តាមវិន័យទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកនូវអត្តាទាននោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ

ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ មុខជានឹងបានភិក្ខុជាសន្ទិដ្ឋមិត្ត និងជាសម្ភត្តមិត្ត មកជាបក្ខពួកតាមធម៌ តាមវិន័យ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុនោះត្រូវពិចារណាតទៅទៀតថា កាលបើអាត្មាអញ កាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ការបង្កហេតុ ជម្លោះ ទាស់ទែង វិវាទ ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់នៃសង្ឃ អំពើផ្សេងៗ របស់សង្ឃ មានអត្តាទាននោះជាហេតុ នឹងមានដល់សង្ឃ ឬមិនមានទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ការបង្កហេតុ ជម្លោះ ទាស់ទែង វិវាទ ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់នៃសង្ឃ អំពើផ្សេងៗ នៃសង្ឃ មានអត្តាទាននោះជាហេតុ នឹងមានដល់សង្ឃមិនខាន ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវកាន់យកអត្តាទាននោះទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ម្យ៉ាងទៀត បើភិក្ខុពិចារណាហើយដឹងយ៉ាងនេះថា កាលបើអាត្មាអញកាន់យកនូវអត្តាទាននេះ ការបង្កហេតុ ជម្លោះ ទាស់ទែង វិវាទ ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ការកំណត់នៃសង្ឃ អំពើផ្សេងៗ នៃសង្ឃ មានអត្តាទាននោះជាហេតុ នឹងមិនមានដល់សង្ឃទេ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវកាន់យកអត្តាទាននោះចុះ ។ ម្នាលឧបាលិ អត្តាទានប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាងនេះឯង ដែលភិក្ខុកាន់យកហើយ ជាធម្មជាតមិនធ្វើឲ្យក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយ ។

[២៧១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខ បរិបូណ៌ដោយអាចារៈ និងគោចរ ឃើញភ័យក្នុងទោសសូម្បីបន្តិចបន្តួច សមាទានសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជាពហុស្សុត ទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចនៈ សន្សំពុទ្ធវចនៈ ធម៌ទាំងឡាយណា ដែលមានពីរោះដើមបទ ពីរោះកណ្តាលបទ ពីរោះចុងបទ ប្រកាសព្រហ្មចរិយៈដ៏បរិសុទ្ធបរិបូណ៌សព្វគ្រប់ ទាំងអត្ថ ទាំងព្យញ្ជនៈ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ភិក្ខុនោះក៏បានចេះដឹងច្រើន បានទ្រទ្រង់ចាំស្ទាត់រត់មាត់ចូលចិត្តច្បាស់លាស់ យល់ជ្រាលជ្រៅដោយទិដ្ឋិ គឺបញ្ញា ១ ភិក្ខុនោះបានចេះចាំបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចែកបទភាជនៈដោយត្រឹមត្រូវបាន ចាំស្ទាត់រត់មាត់ដោយប្រពៃ កាត់សេចក្តីបានស្រួលតាមសុត្តៈ និងអនុព្យញ្ជនៈ ១ ជាអ្នកតាំងមាំក្នុងវិន័យ មិនរំកើប[១] អាចល្អងលោមពន្យល់ដល់ជនទាំងពីរខាងថា ដែលមានសេចក្តីទាស់ទែងគ្នា ដោយអត្ថ និងពិចារណា ឲ្យក្រឡេកមើល ឲ្យជ្រះថ្លាបាន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើនដល់ពួកភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀតក៏ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ភិក្ខុដែល កើតអធិករណ៍ដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារបរិសុទ្ធ ១ មានវចីសមាចារបរិសុទ្ធ ១ មានអាជីវៈបរិសុទ្ធ ១ ជាបណ្ឌិតឈ្លាសវៃ ១ កាលបើគេសាកសួរក៏អាចឲ្យគេសាកសួរបាន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបឈ្មោះថាជាអ្នកមានឧបការៈច្រើនដល់ពួកភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ឈ្មោះថាជាអ្នកមានឧបការៈច្រើនដល់ពួកភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ ១ ដឹងនិទាន ១ ដឹងបញ្ញត្តិ ១ ដឹងបទបាលីក្រោយមុន ១ ដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ។

[២៧២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មានដែលភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរ[១] ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ភិក្ខុផងគ្នាមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងសុត្តៈ (ឧភតោវិភង្គ) ១ មិនដឹងសុត្តានុលោម (មហាបទេស ៤ ខាងព្រះសូត្រ) ១ មិនដឹងវិន័យ (ខន្ធកៈនិងបរិវារៈ) ១ មិនដឹងវិនយានុលោម (មហាបទេស ៤ ខាងវិន័យ) ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងហេតុ និងមិនមែនហេតុ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ

១- សំដៅយកការពិនិត្យ ដេញដោល ពិនិត្យរករឿងឲ្យឃើញពិតឬទេ ។

ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ ភិក្ខុផងគ្នាគួរសាកសួរបាន ។ អង្គ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងសុត្តៈ ១ ដឹងសុត្តានុលោម ១ ដឹងវិន័យ ១ ដឹងវិនយានុលោម ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងហេតុ និងមិនមែនហេតុ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងធម៌ គឺសុត្តន្តបិដក និងអភិធម្មបិដក ១ មិនដឹងធម្មានុលោម (មហាបទេស ៤ ខាងព្រះសូត្រ) ១ មិនដឹងវិន័យ ១ មិនដឹងវិនយានុលោម ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងធម៌ ១ ដឹងធម្មានុលោម ១ ដឹងវិន័យ ១ ដឹងវិនយានុលោម ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងវត្ថុ ១ មិនដឹងនិទាន ១ មិនដឹងបញ្ញត្តិ ១ មិនដឹងបទបាលីក្រោយមុន ១ មិនដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់គ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ ទើបភិក្ខុគួរសាកសួរបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ ១

ដឹងនិទាន ១ ដឹងបញ្ញត្តិ ១ ដឹងបទបាលីក្រោយមុន ១ ដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរសាកសួរបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអាបត្តិ ១ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ មិនដឹងប្រយោគនៃអាបត្តិ ១ មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអាបត្តិ ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរសាកសួរបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងអាបត្តិ ១ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ ដឹងប្រយោគនៃអាបត្តិ ១ ដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអាបត្តិ ១ អ្នកឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរសាកសួរបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអធិករណ៍ ១ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ១ មិនដឹងប្រយោគនៃអធិករណ៍ ១ មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអធិករណ៍ ១ មិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ភិក្ខុមិនត្រូវសាកសួរទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរសាកសួរបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងអធិករណ៍ ១ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ១ ដឹងប្រយោគនៃអធិករណ៍ ១ ដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអធិករណ៍ ១ អ្នកឈ្លាសក្នុង

ការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរសាកសួរបាន ។

អត្តាទានវគ្គទី ៥ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអត្តាទានវគ្គនោះដូច្នេះ

[២៧៣] និយាយអំពីភិក្ខុអ្នកចោទមានកាយសមាចារជាដើមបរិសុទ្ធ ១ ភិក្ខុអ្នកចោទនិយាយក្នុងកាលគួរ ១ ភិក្ខុអ្នកចោទប្រកបដោយសេចក្តីករុណា ១ ភិក្ខុសូមឱកាស ១ ភិក្ខុគួរកាន់យកនូវអត្តាទាន ១ ភិក្ខុមានឧបការៈដល់ភិក្ខុដែលកើតអធិករណ៍ ១ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ១ ភិក្ខុដឹងវត្ថុ ១ សុត្តៈ ១ ធម៌ ១ វត្ថុដទៃទៀត ១ អាបត្តិ ១ អធិករណ៍ ១ ។

[២៧៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកធុតង្គមាន ៥ ពួក ។ ៥ ពួកគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកធុតង្គ ព្រោះល្ងង់វង្វេង ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកធុតង្គ មានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់អរញ្ញកធុតង្គ ព្រោះឆ្កួត ព្រោះរាយមាយចិត្ត ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់អរញ្ញកធុតង្គ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកធុតង្គ ព្រះពុទ្ធ និងពួកពុទ្ធសាវកតែងសរសើរ ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកធុតង្គ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នាតិចផង ព្រោះ

អាស្រ័យសេចក្ដីសន្ដោសផង ព្រោះអាស្រ័យការជុសខាត់ចិត្តផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងាត់ផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្ដីប្រតិបត្តិដែលមានប្រយោជន៍ផង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកកាន់អារញ្ញកធុតង្គមាន ៥ ពួកនេះឯង ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់បិណ្ឌបាតិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។បេ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់បង្សុកូលិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់រុក្ខមូលិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់សោសានិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់អព្ភោកាសិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់តេចីវរិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់សបទានចារិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់នេសជ្ជិកធុតង្គមានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់យថាសន្ថតិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់ឯកាសនិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់ខលុបច្ឆាភត្តិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ មានប៉ុន្មានពួក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ មាន ៥ ពួក ។ ៥ ពួក គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ព្រោះសេចក្ដីល្ងង់វង្វេង ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ មានសេចក្ដីប្រាថ្នាលាមក មានសេចក្ដីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្ត-

បិណ្ឌិកធុតង្គ ព្រោះធ្លូត ព្រោះរាយមាយចិត្ត ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ព្រះពុទ្ធ និងពួកសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ តែងសរសើរ ១ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីប្រាថ្នាតិចផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីសន្តោសផង ព្រោះអាស្រ័យការជុសខាត់ចិត្តផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីស្ងាត់ផង ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីប្រតិបត្តិដែលមានប្រយោជន៍នេះផង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គមាន ៥ ពួកនេះឯង ។

ធុតង្គវគ្គទី ៦ ចប់

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃធុតង្គវគ្គនោះដូច្នេះ

[២៧៥] និយាយអំពីភិក្ខុកាន់អរញ្ញកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់បិណ្ឌបាតិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់បង្សុកូលិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់រុក្ខមូលិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់សោសានិកធុតង្គ ១ ជាគម្រប់ ៥ ភិក្ខុកាន់អព្ភោកាសិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់តេចីវរិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់សបទានចារិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់នេសជ្ជិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់យថាសន្ថតិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់ឯកាសនិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់ខលុបច្ឆាភត្តិកធុតង្គ ១ ភិក្ខុកាន់បត្តបិណ្ឌិកធុតង្គ ១ ។

[២៧៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មុសាវាទ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ មុសាវាទ

នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺមុសាវាទ ដល់នូវបារាជិកក៏មាន មុសាវាទ ដល់នូវសង្ឃាទិសេសក៏មាន មុសាវាទ ដល់នូវថុល្លច្ច័យក៏មាន មុសាវាទ ដល់នូវបាចិត្តិយៈក៏មាន មុសាវាទ ដល់នូវទុក្កដក៏មាន ។ ម្នាលឧបាលិ មុសាវាទមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧៧] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបវារណាក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្នាលភិក្ខុ ណ្ហើយលោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើជម្លោះ កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយ សឹមធ្វើឧបោសថ ឬបវារណា ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបវារណាក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្នាលភិក្ខុ ណ្ហើយលោក កុំបង្កហេតុ កុំធ្វើជម្លោះ កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយ សឹមធ្វើឧបោសថ ឬបវារណា ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនខ្មាសបាប ១ ជាមនុស្សល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ជាអ្នកនិយាយដោយបំណងនឹងឲ្យភិក្ខុដទៃឃ្លាត (ចាកសាសនា) ១ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នានឹងចេញចាកអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបវារណាក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្នាលភិក្ខុ ណ្ហើយលោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើជម្លោះ កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយ សឹមធ្វើឧបោសថ ឬបវារណា ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ

៥ ដទៃទៀត កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបវារណាក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្នាលភិក្ខុ ណ្ហើយលោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើជម្លោះ កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយ សឹមធ្វើឧបោសថ ឬបវារណា ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ ១ មានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ ១ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ១ ជាអ្នកធ្វើការបង្កហេតុ ធ្វើជម្លោះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង កាលបើបញ្ឈប់នូវឧបោសថ ឬបវារណាក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ សង្ឃគប្បីសង្កត់សង្កិនថា ម្នាលភិក្ខុ ណ្ហើយលោកកុំបង្កហេតុ កុំធ្វើជម្លោះ កុំទាស់ទែង កុំវិវាទគ្នាឡើយ ដូច្នេះហើយ សឹមធ្វើឧបោសថ ឬបវារណា ។

[២៧៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យការសាកសួរ ដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ មិនដឹងអាបត្តិស្រាល និងធ្ងន់ ១ មិនដឹងសាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ មិនដឹងទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ មិនដឹងសប្បដិកម្មាបត្តិ[១] និងអប្បដិកម្មាបត្តិ[២] ១ ។ ម្នាលឧបាលិសង្ឃមិនត្រូវឲ្យការ

១- ប្រែថា អាបត្តិដែលកែត្រឡប់ ដោយវុដ្ឋានវិធី និងទេសនាវិធីបាន ។

២- ប្រែថា អាបត្តិដែលកែត្រឡប់មិនបាន គឺបារាជិក ។

សាកសួរដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវឲ្យការសាកសួរដល់ភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងនូវអាបត្តិ និងអនាបត្តិ ១ ដឹងនូវអាបត្តិស្រាល និងធ្ងន់ ១ ដឹងនូវសាវសេសាបត្តិ និងអនវសេសាបត្តិ ១ ដឹងនូវទុដ្ឋុល្លាបត្តិ និងអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ១ ដឹងនូវសប្បដិកម្មាបត្តិ និងអប្បដិកម្មាបត្តិ ១ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវឲ្យការសាកសួរដល់ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។

[២៧៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៥ ។ អាការ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយសេចក្តីមិនខ្មាសបាប ១ ដោយមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ ដោយសង្ស័យហើយចេះតែធ្វើទៅ ១ ដោយសម្គាល់ថា គួរក្នុងរបស់ដែលមិនគួរ ១ ដោយសម្គាល់ថា មិនគួរក្នុងរបស់ដែលគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៥ ដទៃទៀត ។ អាការ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការមិនឃើញ[១] ១ ត្រូវដោយអាការមិនឮ[២] ១ ត្រូវដោយដេកលក់[៣] ១ ត្រូវដោយខ្វះនសម្គាល់ពិត[៤] ១ ត្រូវដោយភ្លេចស្មារតី ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ដោយអាការ ៥ នេះឯង ។

[២៨០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

១-២-៣-៤ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

ពៀរ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ពៀរនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ពៀរ ៥ យ៉ាងគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការញ៉ាំងសត្វមានជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះឲ្យវិនាស ១ ការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនឲ្យ ១ ការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ១ ការនិយាយកុហក ១ ហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះផឹកទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ ១ ម្នាលឧបាលិ ពៀរមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កិរិយាវៀរមានប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ កិរិយាវៀរមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺកិរិយាវៀរចាកការញ៉ាំងសត្វមានជីវិតឲ្យវិនាស ១ កិរិយាវៀរចាកការកាន់យកទ្រព្យដែលគេមិនបានឲ្យ ១ កិរិយាវៀរចាកការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមទាំងឡាយ ១ កិរិយាវៀរចាកការនិយាយកុហក ១ កិរិយាវៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះផឹកទឹកស្រវឹង គឺសុរា និងមេរ័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ កិរិយាវៀរមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីវិនាសមានប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សេចក្តីវិនាសមាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីវិនាសញាតិ ១ សេចក្តីវិនាសភោគសម្បត្តិ ១ សេចក្តីវិនាសព្រោះរោគ ១ សេចក្តីវិនាសសីល ១ សេចក្តីវិនាសព្រោះទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សេចក្តីវិនាសមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សម្បទាគឺសេចក្តីបរិបូណ៌មានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សេចក្តីបរិបូណ៌មាន ៥ យ៉ាង ។ ៥ យ៉ាង គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីបរិបូណ៌ដោយញាតិ ១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយភោគសម្បត្តិ ១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយអាការមិនមានរោគ ១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយសីល ១ សេចក្តីបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិត្រូវ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សេចក្តីបរិបូណ៌មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

មុសាវាទវគ្គទី ៧ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃមុសាវាទវគ្គនោះដូច្នេះ

[២៨៤] និយាយអំពីមុសាវាទ ១ អំពីសង្ឃត្រូវសង្កត់សង្កិនភិក្ខុ ១ អំពីភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ១ អំពីការសាកសួរ ១ អំពីភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ អំពីភិក្ខុត្រូវអាបត្តិដោយអាការ ៥ ដទៃទៀត ១ អំពីពៀរ ១ អំពីកិរិយាវៀរ ១ អំពីសេចក្តីវិនាស ១ អំពីសេចក្តីបរិបូណ៌ ១ (នេះ) ជាសង្គហវគ្គទី ៧ ។

[២៨៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មានដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុ

បើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុនី ១ បើកភ្លៅបង្ហាញ ១ បើកអង្គជាតបង្ហាញ ១ បើកចង្កេះយស្មាទាំងសងខាងបង្ហាញ ១ និយាយល្បួង ឬផ្សំផ្គុំនឹងគ្រហស្ថ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ភិក្ខុនីសង្ឃក៏ត្រូវធ្វើកម្មដែរ គឺភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យបានលាភដល់ពួកភិក្ខុនី ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍ដល់ពួកភិក្ខុនី ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅដល់ពួកភិក្ខុនី ១ ជេរគំរាមភិក្ខុនីទាំងឡាយ ១ ឲ្យពួកភិក្ខុបែកចាកពួកភិក្ខុនី ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃមិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដែរ គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានលាភដល់ពួកភិក្ខុនី ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍ដល់ពួកភិក្ខុនី ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅដល់ភិក្ខុនី ១ ជេរគំរាមភិក្ខុនីទាំងឡាយ ១ ផ្សំផ្គុំពួកភិក្ខុនីនឹងពួកភិក្ខុនី ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម គឺភិក្ខុនីសង្ឃ មិនត្រូវថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះឡើយ ។

[២៨៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់

ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុនីដែលបើកកាយបង្ហាញពួកភិក្ខុ ១ បើកភ្លៅបង្ហាញ ១ បើកអង្គជាតបង្ហាញ ១ បើកចង្កេះស្មាទាំងសងខាងបង្ហាញ ១ និយាយល្បួង ឬផ្សំផ្គុំនឹងគ្រហស្ថ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុនីព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានលាភដល់ពួកភិក្ខុ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានប្រ-យោជន៍ដល់ពួកភិក្ខុ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅដល់ពួកភិក្ខុ ១ ជេរគំរាមភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ធ្វើពួកភិក្ខុនីឲ្យបែកចាកពួកភិក្ខុ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនី ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុនីព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានលាភដល់ភិក្ខុ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានប្រយោជន៍ដល់ពួកភិក្ខុ ១ ព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យមានទីលំនៅដល់ពួកភិក្ខុ ១ ជេរគំរាមភិក្ខុ ១ ផ្សំផ្គុំពួកភិក្ខុនីនឹងពួកភិក្ខុ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។

[២៨៧] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនមាន

សេចក្តីខ្មាស ១ ជាមនុស្សល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ជាអ្នកនិយាយបង្កញ៉ាំងភិក្ខុដទៃឲ្យឃ្លាតចាក (សាសនា) ១ មិនប្រាថ្នានឹងចេញចាកអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវបញ្ជប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវបញ្ជប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមានកាយសមាចារមិនបរិសុទ្ធ ១ មានវចីសមាចារមិនបរិសុទ្ធ ១ មានអាជីវៈមិនបរិសុទ្ធ ១ ជាមនុស្សល្ងង់មិនឈ្លាសវៃ ១ កាលបើគេសាកសួរក៏មិនអាចនឹងឲ្យគេសាកសួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវបញ្ជប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវបញ្ជប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយអនាចារខាងផ្លូវកាយ ១ ប្រកបដោយអនាចារខាងផ្លូវវាចា ១ ប្រកបដោយអនាចាទាំងផ្លូវកាយទាំងផ្លូវវាចា ១ ជេរគំរាមពួកភិក្ខុនី ១ នៅប្រឡូកប្រឡំនឹងពួកភិក្ខុនី ដោយសេចក្តីប្រឡូកប្រឡំមិនសមគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវបញ្ជប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវបញ្ជប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្មាស ១ ជាមនុស្សល្ងង់ ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ជាអ្នកធ្វើនូវការបង្កហេតុ ធ្វើនូវជម្លោះ ១ ជាអ្នកមិនធ្វើនូវសិក្ខាឲ្យបរិបូណ៌ ១ ។

ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវបញ្ឈប់នូវឱវាទដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ។

[២៨៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលមិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដែលមិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយអនាចារខាងផ្លូវកាយ ១ ប្រកបដោយអនាចារខាងផ្លូវវាចា ១ ប្រកបដោយអនាចារទាំងផ្លូវកាយទាំងផ្លូវវាចា ១ ជាអ្នកជេរគំរាមពួកភិក្ខុនី ១ ជាអ្នកនៅប្រឡូកប្រឡំនឹងពួកភិក្ខុនី ដោយសេចក្តីប្រឡូកប្រឡំមិនសមគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏មិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនមានសេចក្តីខ្មាស ១ ជាមនុស្សពាល ១ មិនមែនជាបកតត្ត ១ ជាអ្នកដំណើរ ១ ជាអ្នកមានជំងឺ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនត្រូវឲ្យពួកភិក្ខុនីកាន់យកឱវាទ ។

[២៨៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជារបស់

អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធ ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញាណទស្សនក្ខន្ធជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនទាន់ដល់នូវអត្ថប្បដិសម្ភិទា (ការបែកធ្លាយក្នុងអដ្ឋកថា) ១ មិនទាន់ដល់នូវធម្មប្បដិសម្ភិទា (ការបែកធ្លាយក្នុងបាលី) ១ មិនទាន់ដល់នូវនិរុត្តិប្បដិសម្ភិទា (ការបែកធ្លាយក្នុងភាសា ឬដីកា) ១ មិនទាន់ដល់នូវបដិភាណប្បដិសម្ភិទា (ការបែកធ្លាយដោយសេចក្តីឈ្លាសវៃ) ១ មិនពិចារណានូវចិត្ត ដែលរួចហើយចាកកិលេសយ៉ាងណា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុមិនត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ។ អង្គ ៥

គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដល់នូវអត្ថប្បដិសម្ភិទា ១ ដល់នូវធម្មប្បដិសម្ភិទា ១ ដល់នូវនិរុត្តិប្បដិសម្ភិទា ១ ដល់នូវបដិភាណប្បដិសម្ភិទា ១ ពិចារណានូវចិត្តដែលរួចហើយចាកកិលេសយ៉ាងណា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុត្រូវសាកច្ឆាជាមួយនឹងភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។

ភិក្ខុនីឱវាទវគ្គទី ៨ ចប់

ឧទ្ទានគឺបញ្ជីរឿងនៃភិក្ខុនីឱវាទវគ្គនោះដូច្នេះ

[២៩០] និយាយអំពីរឿងដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើកម្ម ១ អំពីកម្ម ២ យ៉ាង ដែលភិក្ខុនីសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ១ អំពីកម្ម ៣ យ៉ាងដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដល់ពួកភិក្ខុនី ១ អំពីភិក្ខុមិនត្រូវបញ្ឈប់ឱវាទមាន ២ ទុក: ១ អំពីភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យកាន់យកឱវាទមាន ២ ទុក: ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ១ អំពីទុក: ២ ក្នុងការនិយាយធម៌ ១ ។

[២៩១] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ដែលសង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្ម ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មទេ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនឈ្លាសក្នុងអដ្ឋកថា ១ មិនឈ្លាសក្នុងបាលី ១ មិនឈ្លាសក្នុងភាសា ១ មិនឈ្លាសក្នុងព្យញ្ជនៈ (មានសិថិល និងធនិតជាដើម) ១ មិនឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ

ឯង សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុឈ្លាសក្នុងអដ្ឋកថា ១ ឈ្លាសក្នុងបាលី ១ ឈ្លាសក្នុងភាសា ១ ឈ្លាសក្នុងព្យញ្ជនៈ ១ ឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត សង្ឃក៏មិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកក្រោធ បណ្តោយឲ្យសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ ១ មានសេចក្តីលុបគុណ បណ្តោយឲ្យសេចក្តីលុបគុណគ្របសង្កត់ ១ មានសេចក្តីលើកខ្លួន បណ្តោយឲ្យសេចក្តីលើកខ្លួនគ្របសង្កត់ ១ មានសេចក្តីប្រណែន បណ្តោយឲ្យសេចក្តីប្រណែនគ្របសង្កត់ ១ មានសេចក្តីប្រកាន់ដោយទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន មានសេចក្តីប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយកម្រ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនក្រោធ មិនបណ្តោយឲ្យសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ ១ ជាមនុស្សមិនមានសេចក្តីលុបគុណ មិនបណ្តោយឲ្យសេចក្តីលុបគុណគ្របសង្កត់ ១ ជាមនុស្សមិនមានសេចក្តីលើកខ្លួន មិនបណ្តោយឲ្យសេចក្តីលើកខ្លួនគ្របសង្កត់ ១ ជាមនុស្សមិនប្រណែន មិនបណ្តោយឲ្យសេចក្តីប្រណែនគ្របសង្កត់ ១ ជាមនុស្សមិនប្រកាន់ដោយទិដ្ឋិ

របស់ខ្លួន មិនប្រកាន់មាំ លះបង់បានដោយងាយ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត សង្ឃក៏មិនត្រូវសន្មតិដោយឧព្វាហិកាកម្មដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុតែងកក្រើករំពើក ១ តែងធ្វើនូវសេចក្តីព្យាបាទ ១ តែងចង្អៀតចង្អល់ដោយសេចក្តីក្រោធ ១ តែងបណ្តាលឲ្យកើតសេចក្តីក្រោធ ១ មិនចេះអត់ធន់ មិនកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយចំណែកខាងស្តាំ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនកក្រើករំពើក ១ មិនធ្វើនូវសេចក្តីព្យាបាទ ១ មិនចង្អៀតចង្អល់ដោយសេចក្តីក្រោធ ១ មិនបណ្តោយឲ្យកើតសេចក្តីក្រោធ ១ ចេះអត់ធន់ ជាអ្នកកាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅ ដោយចំណែកខាងស្តាំ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត សង្ឃក៏មិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកមិនឲ្យគេរឭកឃើញ គឺបំភាន់បិទបាំងពាក្យអ្នកដើមចោទ និងចម្លើយ មិនរឭកស្មារតី ១ ជាអ្នកមិនសូមឱកាសកម្មហើយស្រាប់តែនិយាយ ១ ជាអ្នកមិនចោទតាមធម៌ តាមវិន័យ និងតាមអាបត្តិ ១ ជាអ្នកមិនកាត់សេចក្តីតាមធម៌ តាមវិន័យ និងតាមអាបត្តិ ១ ជា

អ្នកមិនប្រាប់តាមសេចក្តីយល់ឃើញ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នកឲ្យគេរឭកឃើញ មិនបំភាន់គេ ១ ជាអ្នកសូមឱកាសកម្មសិន ហើយទើបនិយាយ ១ ជាអ្នកចោទតាមធម៌ តាមវិន័យ និងតាមអាបត្តិ ១ ជាអ្នកកាត់សេចក្តីតាមធម៌ តាមវិន័យ និងតាមអាបត្តិ ១ ជាអ្នកប្រាប់តាមសេចក្តីយល់ឃើញ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត សង្ឃក៏មិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុលុះឆន្ទាគតិ ១ លុះទោសាគតិ ១ លុះមោហាគតិ ១ លុះភយាគតិ ១ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីខ្មាស ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃមិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះភយាគតិ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត សង្ឃក៏មិនត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុលុះឆន្ទាគតិ ១

លុះទោសាគតិ ១ លុះមោហាគតិ ១ លុះភយាគតិ ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាស ក្នុងវិន័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ សង្ឃមិន ត្រូវសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុ មិនលុះឆន្ទាគតិ ១ មិនលុះទោសាគតិ ១ មិនលុះមោហាគតិ ១ មិនលុះ ភយាគតិ ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងវិន័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកប ដោយអង្គ ៥ នេះឯង សង្ឃគប្បីសន្មតដោយឧព្វាហិកាកម្មបាន ។

[២៩២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលពិត ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបដល់នូវការរាប់ថា ជាភិក្ខុពាលមែន ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនចេះសុត្តៈ ១ មិនចេះ សុត្តានុលោម ១ មិនចេះវិន័យ ១ មិនចេះវិនយានុលោម ១ ជាអ្នកមិន ឈ្លាសក្នុងហេតុដែលគួរ និងហេតុមិនគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែល ប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុ បណ្ឌិតពិត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុចេះសុត្តៈ ១ ចេះសុត្តានុលោម ១ ចេះវិន័យ ១ ចេះវិនយានុលោម ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងហេតុដែលគួរ និង ហេតុមិនគួរ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើប ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយ

អង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនចេះធម៌ ១ មិនចេះធម្មានុលោម ១ មិនចេះវិន័យ ១ មិនចេះវិនយានុលោម ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាស ក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបដល់នូវការរាប់ថា ជាភិក្ខុពាលពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបដល់នូវការរាប់ថា ជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុចេះធម៌ ១ ចេះធម្មានុលោម ១ ចេះវិន័យ ១ ចេះវិនយានុលោម ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងពាក្យខាងដើម និងពាក្យខាងចុង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលពិត ។ អង្គ ៥ គឺ អ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងវត្ថុ ១ មិនដឹងនិទាន ១ មិនដឹងបញ្ញត្តិ ១ មិនដឹងបទបាលីក្រោយមុន ១ មិនដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ ១ ដឹងនិទាន ១ ដឹងបញ្ញត្តិ ១ ដឹងបទបាលីក្រោយមុន ១ ដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់តគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុបណ្ឌិត ពិតមែន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលដែរ ។ អង្គ

៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអាបត្តិ ១ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ មិនដឹងប្រយោគនៃអាបត្តិ ១ មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអាបត្តិ ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៥ នេះឯង ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងអាបត្តិ ១ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ ដឹងប្រយោគនៃអាបត្តិ ១ ដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអាបត្តិ ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបដល់នូវការរាប់ថា ជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ក៏ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលដែរ ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអធិករណ៍ ១ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ១ មិនដឹងប្រយោគនៃអធិករណ៍ ១ មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអធិករណ៍ ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុពាលពិត ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិត ។ អង្គ ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺភិក្ខុដឹងអធិករណ៍ ១ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ១ ដឹងប្រយោគនៃអធិករណ៍ ១ ដឹងសេចក្តីរម្ងាប់នៃអធិករណ៍ ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យនៃអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបដល់នូវការរាប់ថាជាភិក្ខុបណ្ឌិតពិតមែន ។

ឧព្វាហិកាវគ្គទី ៩ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃឧព្វាហិកាវគ្គនោះដូច្នេះ

[២៩៣] និយាយអំពីភិក្ខុមិនឈ្លាសក្នុងអដ្ឋកថា ១ ភិក្ខុជាអ្នកក្រោធ ១ ភិក្ខុតែងកក្រើករំពើក ១ ភិក្ខុជាអ្នកបំកាន់គេ ១ ភិក្ខុលុះឆន្ទាគតិ ១ ភិក្ខុមិនឈ្លាស ១ សុត្តៈ ១ ធម្ម ១ វគ្គ ១ អាបត្តិ ១ អធិករណ៍ ១ ធម៌ទាំងអស់មានពីរៗ ដែលព្រះអង្គសម្តែងហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងថា ជាធម៌ខ្មៅនិងស គឺមានអាក្រក់ មានល្អ ។

[២៩៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ នោះតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអាបត្តិ ១ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ មិនដឹងប្រយោគនៃអាបត្តិ ១ មិនដឹងកិរិយារម្ងាប់អាបត្តិ ១ មិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុដឹងអាបត្តិ ១ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអាបត្តិ ១ ដឹងប្រយោគនៃអាបត្តិ ១ ដឹងកិរិយារម្ងាប់អាបត្តិ ១ ឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអាបត្តិ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងអធិករណ៍ ១ មិនដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិ-

ករណ៍ ១ មិនដឹងប្រយោគនៃអធិករណ៍ ១ មិនដឹងកិរិយារម្ងាប់អធិករណ៍ ១ មិនឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុដឹងអធិករណ៍ ១ ដឹងសមុដ្ឋាននៃអធិករណ៍ ១ ដឹងប្រយោគនៃអធិករណ៍ ១ ដឹងកិរិយារម្ងាប់អធិករណ៍ ១ ឈ្លាសក្នុងការវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ជាអ្នកឥតខ្មាស ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ជាអ្នកមានខ្មាស ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ លម្អៀង

ព្រោះសេចក្ដីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីខ្លាច ១ ជាអ្នកចេះដឹងតិច ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្អប់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីខ្លាច ១ ជាអ្នកចេះដឹងច្រើន ១ ។ ម្នាលឧបាលិភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួររម្ងាប់បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុមិនដឹងវត្ថុ ១ មិនដឹងនិទាន ១ មិនដឹងបញ្ញត្ត ១ មិនដឹងបទខាងចុងនឹងបទខាងដើម ១ មិនដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់គ្នា ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុដឹងវត្ថុ ១ ដឹងនិទាន ១ ដឹងបញ្ញត្តិ ១ ដឹងបទខាងចុងនិងបទខាងដើម ១ ដឹងគន្លងពាក្យដែលជាប់គ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្អប់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីខ្លាច ១ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងវិន័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកប

ដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀង ព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងវិន័យ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបគួររម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួររម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ជាអ្នកមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងបុគ្គលមិនធ្ងន់ក្នុងសង្ឃ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ជាអ្នកមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងសង្ឃ មិនធ្ងន់ក្នុងបុគ្គល ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបគួរនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះ

សេចក្តីខ្លាច ១ ជាអ្នកមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងអាមិសៈ មិនធ្ងន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍ទេ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ទើបគួរនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ជាអ្នកមានចិត្តធ្ងន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម មិនធ្ងន់ក្នុងអាមិសៈ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ទើបគួរនឹងរម្ងាប់អធិករណ៍បាន ។

[២៩៥] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការ ៥ ។ អាការ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺដោយកម្ម (មានអបលោកនកម្មជាដើម) ១ ដោយឧទ្ទេស (មាននិទានឧទ្ទេសជាដើម) ១ ដោយសម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ១ ដោយអនុស្សាវនៈ គឺសូត្របញ្ចាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន[១] ១ ដោយប្រគល់ស្លាក[២] ១ ។ ម្នាលឧបាលិ សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៩៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គត្រាស់ថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់បែកធ្លាយនៃសង្ឃតើដូចម្តេច ម្យ៉ាងទៀត ការប្រេះឆានៃ

១-២ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

សង្ឃផង ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃផងដូចម្តេច ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ តថាគតបានបញ្ញត្តអាគន្តុកវត្តនេះ ដល់ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈ ម្នាលឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្ត ដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈ មិនបានប្រព្រឹត្តក្នុងអាគន្តុកវត្ត ម្នាលឧបាលិយ៉ាងនេះហើយ ហៅថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថា បែកធ្លាយនៃសង្ឃទេ ។ ម្នាលឧបាលិ តថាគតបានបញ្ញត្តអាវាសិកវត្តនេះដល់ អាវាសិកភិក្ខុ ម្នាលឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទ ដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដោយប្រពៃយ៉ាងនេះ ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនប្រព្រឹត្តក្នុងអាវាសិកវត្តទេ ម្នាលឧបាលិយ៉ាងនេះហើយ ហៅថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថា បែកធ្លាយនៃសង្ឃ ។ ម្នាលឧបាលិ តថាគតបានបញ្ញត្តភត្តគ្គវត្តនេះ ក្នុងរោងភត្តដល់ពួកភិក្ខុតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី តាមលំដាប់រាត្រី ឬលំដាប់នៃថេរៈ តាមកិច្ចដ៏សមគួរ តាមអាសនៈខ្ពស់ តាមទឹកថ្នោង តាមចង្ហាន់ថ្នោង ម្នាលឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុថ្មីហាមឃាត់អាសនៈដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈក្នុងរោងភត្ត ម្នាលឧបាលិ យ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថា បែកធ្លាយនៃសង្ឃទេ ។ ម្នាលឧបាលិ តថាគតបានបញ្ញត្តសេនាសនៈវត្តនេះ ក្នុងសេនាសនៈដល់ភិក្ខុតាមលំដាប់ចាស់ខ្ចី តាមលំដាប់រាត្រី តាមកិច្ចដ៏សមគួរ ម្នាលឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ហើយពួកភិក្ខុថ្មី ក៏ហាមឃាត់សេនាសនៈដល់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ម្នាលឧបាលិ

យ៉ាងនេះឈ្មោះថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃ តែមិនទាន់ហៅថាបែកធ្លាយនៃសង្ឃទេ ។ ម្នាលឧបាលិ តថាគតបានបញ្ញត្តឧបោសថជាមួយគ្នា បវារណាជាមួយគ្នា សង្ឃកម្មជាមួយគ្នា កម្មតូច កម្មធំជាមួយគ្នានេះ ខាងក្នុងសីមាដល់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយ ម្នាលឧបាលិ កាលបើសិក្ខាបទដែលតថាគត បានបញ្ញត្តដោយប្រពៃយ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើសេចក្តីកំណត់ផ្សេងគ្នា ចងគ្នាជាពួក ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ធ្វើបវារណាផ្សេងគ្នា ធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ធ្វើកម្មតូចកម្មធំផ្សេងគ្នា ខាងក្នុងសីមានោះ ម្នាលឧបាលិ យ៉ាងនេះហើយ ឈ្មោះថា ការប្រេះឆានៃសង្ឃផង ឈ្មោះថា ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃផង ។

អធិករណៈវូបសមវគ្គជាគម្រប់ ១០ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអធិករណៈវូបសមវគ្គនោះដូច្នេះ

[២៩៧] និយាយអំពីអាបត្តិ ១ អធិករណ៍ ១ ការលម្អៀងដោយស្រឡាញ់ ១ ភិក្ខុបេះដីងតិច ១ វត្ថុ ១ ភិក្ខុមិនឈ្លាស ១ មានចិត្តធ្ងន់ក្នុងបុគ្គល ១ ធ្ងន់ក្នុងអាមិសៈ ១ សង្ឃបែកគ្នា ១ ការប្រេះឆានៃសង្ឃ ១ ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃ ១ ។

[២៩៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វនលែងបាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ឈ្មោះថា ជាអ្នក

បំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះសម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យថាមិនមែនវិន័យ ១ បិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យថាមិនមែនវិន័យ ១ បិទបាំងទិដ្ឋិហើយសម្តែងបាតិមោក្ខ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិន

មែនវិន័យថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ បិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយសម្តែង (ភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង) ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកប ដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ឈ្មោះថាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅ កើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈ មិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈ មិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ បិទ បាំងទិដ្ឋិ ហើយសូត្របញ្ចាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើត ក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែក សង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែ ខ្លួនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែន វិន័យ ១ បិទបាំងទិដ្ឋិប្រកាសស្លាក ១ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុង

នរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកប ដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុង អបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះសម្តែងនូវសភាវៈមិន មែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈ មិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ បិទ បាំងសេចក្តីពេញចិត្ត ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។បេ។ បិទបាំងសេចក្តី ពេញចិត្ត ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខ ។ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត ហើយសម្តែង ភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ។ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត ហើយសូត្របញ្ជាក់អំពី សេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ។ បិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្តហើយប្រគល់ស្លាក ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វនលែង បាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នក បំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្វនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនា នេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែន ធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។បេ។ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខ ។ បិទបាំងសេចក្តី

គាប់ចិត្តហើយសម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ។ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយសូត្របញ្ឈាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ។ បិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយប្រគល់ស្លាក ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ឈ្មោះថា ជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ១ បិទបាំងសញ្ញា ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។បេ។ បិទបាំងសញ្ញា ហើយសម្តែងនូវបាតិមោក្ខ ។ បិទបាំងសញ្ញា ហើយសម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ។ បិទបាំងសញ្ញា ហើយសូត្របញ្ឈាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន បិទបាំងសញ្ញា ហើយប្រគល់ស្លាក ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ឈ្មោះថាជាអ្នកបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់មួយកប្ប កែខ្លួនលែងបាន ។

សង្ឃភេទវគ្គជាគម្រប់ ១១ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងសង្ឃភេទវគ្គនោះដូច្នេះ

[២៩៩] និយាយអំពីបិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា

១ សម្តែងបាតិមោក្ខ ១ សម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ១ សូត្របញ្ញាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ១ ប្រគល់ស្លាក ១ អាការទាំង ៥ នេះ អាស្រ័យនូវទិដ្ឋិ ។ សេចក្តីពេញចិត្ត ១ សេចក្តីគាប់ចិត្ត ១ សញ្ញា ១ ធម៌ទាំង ៣ យ៉ាងនោះ មានន័យ ៥ ប្រការដូចគ្នាដែរ ។

[៣០០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យថា មិនមែនវិន័យ ១ មិនបិទបាំងទិដ្ឋិហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។

ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យថាមិនមែនជាវិន័យ ១ មិនបិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ១ មិនបិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយសម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសានានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនជាធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១

សម្តែងនូវវិន័យថាមិនមែនវិន័យ ១ មិនបិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយសូត្របញ្ញាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត ។ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ មិនបិទបាំងទិដ្ឋិ ហើយប្រគល់ស្លាក ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ។ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ មិនបិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។បេ។ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខ ។ មិនបិទបាំងសេចក្តី

គាប់ចិត្ត ហើយសម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយសូត្របញ្ជាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ។ មិនបិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត ហើយប្រគល់ស្លាក ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃ ប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។បេ។ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខ ។ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយសម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ។ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្តហើយសូត្របញ្ជាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ។ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត ហើយប្រគល់ស្លាក ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។ អង្គ

៥ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ ១ សម្តែងនូវធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ សម្តែងនូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ សម្តែងនូវវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ មិនបិទបាំងសញ្ញា ហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ ។បេ។ មិនបិទបាំងសញ្ញា ហើយសម្តែងបាតិមោក្ខ ។ មិនបិទបាំងសញ្ញាហើយសម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ។ មិនបិទបាំងសញ្ញា ហើយសូត្របញ្ញាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ។ មិនបិទបាំងសញ្ញាហើយប្រគល់ស្លាក ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងអបាយ មិនកំណត់ជាទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប នៅកែខ្លួនបាន ។

ទុតិយសង្ឃភេទវគ្គជាគម្រប់ ១២ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃសង្ឃភេទវគ្គនោះដូច្នេះ

[៣០១] និយាយអំពីមិនបិទបាំងទិដ្ឋិហើយធ្វើសង្ឃកម្មផ្សេងគ្នា ១ សម្តែងបាតិមោក្ខ ១ សម្តែងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ១ សូត្របញ្ញាក់អំពីសេចក្តីស្មោះត្រង់របស់ខ្លួន ១ ប្រគល់ស្លាក ១ អាការទាំង ៥ នេះ អាស្រ័យនូវទិដ្ឋិ ។ សេចក្តីពេញចិត្ត ១ សេចក្តីគាប់ចិត្ត ១ សញ្ញា ១ ធម៌ទាំង ៣ យ៉ាងនោះ មានន័យ ៥ ប្រការដូចគ្នាដែរ ។ វិធី ២០ គត់ក្នុងចំណែកខាងអាក្រក់ មានក្នុងខាងក្រោម (ខាងដើម) យ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងនូវវិធី ២០ គត់ក្នុងចំណែកខាងល្អក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣០២] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អាវាសិកភិក្ខុ គឺភិក្ខុដែលនៅក្នុងអាវាសប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ អាវាសិកភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ប្រើប្រាស់នូវវត្ថុជារបស់សង្ឃដោយការប្រើប្រាស់ដូចជារបស់បុគ្គល ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អាវាសិកភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ម្នាលឧបាលិ អាវាសិកភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ រមែងទៅកើតក្នុងសួគ៌ ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅតម្កល់ទុក ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ មិន លម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ មិនប្រើប្រាស់វត្ថុ ជារបស់សង្ឃដោយការប្រើប្រាស់ដូចជារបស់បុគ្គល ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អាវាសិកភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង រមែងទៅកើតក្នុងសួគ៌ ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅតម្កល់ទុក ។

[៣០៣] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ការដោះស្រាយវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌ មាន ៥

យ៉ាងនេះ ។ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បង្អោន[១] នូវសភាវៈមិនមែនធម៌ថាជាធម៌ ១ បង្អោននូវធម៌ថាមិនមែនជាធម៌ ១ បង្អោននូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ បង្អោននូវវិន័យ ថាមិនមែនជាវិន័យ ១ បញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ទាំងដកសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យមិនប្រកបដោយធម៌ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យដែលប្រកបដោយធម៌ មាន ៥ យ៉ាងនេះ ។ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បង្អោននូវសភាវៈមិនមែនធម៌ ថាមិនមែនធម៌ ១ បង្អោននូវធម៌ ថាជាធម៌ ១ បង្អោននូវសភាវៈមិនមែនវិន័យ ថាមិនមែនវិន័យ ១ បង្អោននូវវិន័យ ថាជាវិន័យ ១ មិនបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដែលតថាគតមិនបានបញ្ញត្ត ទាំងមិនដកសិក្ខាបទដែលតថាគតបានបញ្ញត្តហើយ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ការដោះស្រាយវិន័យដែលប្រកបដោយធម៌មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៤] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍[២] (អ្នកសម្តែងភត្ត) ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរកហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ប្រកបដោយអង្គ ៥ រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុ

១-សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ ២-ភិក្ខុអ្នកចាត់ភិក្ខុសង្ឃក្នុងការទទួលភត្ត (មេបញ្ជី) ។

លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្អប់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្ដីខ្លាច ១ មិនដឹងនូវកត្តដែលខ្លួនបានសម្ដែងហើយ ទាំងមិនទាន់បានសម្ដែង[1] ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង រមែងធ្លាក់ចុះទៅក្នុងនរកហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ប្រកបដោយអង្គ ៥ រមែងទៅកើតក្នុងសួគ៌ ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅតម្កល់ទុក ។ អង្គ ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីស្អប់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្ដីខ្លាច ១ ដឹងនូវកត្តដែលខ្លួនបានសម្ដែងហើយ ទាំងមិនទាន់បានសម្ដែង ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុដែលជាភត្តុទ្ទេសក៍ប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង រមែងទៅកើតក្នុងសួគ៌ ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅតម្កល់ទុក ។ ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះភិក្ខុអ្នកក្រាលសេនាសនៈ ។បេ។ ភិក្ខុអ្នករក្សាឃ្លាំង ភិក្ខុអ្នកទទួលចីវរ ភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ ភិក្ខុអ្នកចែកបបរ ភិក្ខុអ្នកចែកផ្លែឈើ ភិក្ខុអ្នកចែកបង្អែម ភិក្ខុអ្នកលះបង់នូវរបស់បន្តិចបន្តួច ភិក្ខុអ្នកប្រគល់សាដក ភិក្ខុអ្នកប្រគល់បាត្រ ភិក្ខុអ្នកប្រើនូវអារាមិកជន គឺញោមវត្ត ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរប្រកបដោយអង្គ ៥ រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក

១- មិនដឹងនូវកត្តដែលខ្លួនគួរសម្ដែង និងមិនគួរសម្ដែង ។

ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ លម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ មិនដឹងនូវសាមណេរដែលខ្លួនបានប្រើ ទាំងមិនទាន់បានប្រើ[១] ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង រមែងធ្លាក់ទៅក្នុងនរក ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅទម្លាក់ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរប្រកបដោយអង្គ ៥ រមែងទៅកើតក្នុងសួគ៌ ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅតម្កល់ទុក ។ អង្គ ៥ តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុមិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីស្អប់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីល្ងង់ ១ មិនលម្អៀងព្រោះសេចក្តីខ្លាច ១ ដឹងនូវសាមណេរដែលខ្លួនបានប្រើ ទាំងមិនទាន់បានប្រើ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង រមែងទៅកើតក្នុងសួគ៌ ហាក់ដូចជាគេនាំយកទៅតម្កល់ទុក ។

អាវាសិកវគ្គជាគម្រប់ ១៣ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃអាវាសិកវគ្គនោះដូច្នេះ

[៣០៥] និយាយអំពីអាវាសិកភិក្ខុ ១ ការដោះស្រាយវិន័យ ១ ភិក្ខុជាភត្តុទ្ទេសក៍ ១ ភិក្ខុអ្នកក្រាលសេនាសនៈ ១ ភិក្ខុអ្នករក្សាឃ្លាំង ១ ភិក្ខុអ្នកទទួលចីវរ ១ ភិក្ខុអ្នកចែកចីវរ ១ ចែកបបរ ១ ចែកផ្លែឈើ ១ ចែកបង្អែម ១ ភិក្ខុ

១- មិនដឹងនូវសាមណេរ ដែលគួរប្រើ និងមិនគួរប្រើ ។

អ្នកលះបង់នូវវត្តបដិបត្តិ ១ ភិក្ខុអ្នកប្រគល់សាដក ១ ភិក្ខុអ្នកប្រគល់បាត្រ ១ ភិក្ខុអ្នកប្រើអារាមិកជន ១ ភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ១ ។

[៣០៦] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អានិសង្សក្នុងការក្រាលកឋិនមានប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ អានិសង្សក្នុងការក្រាលកឋិនមាន ៥ ។ អានិសង្ស ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺការត្រាច់ទៅដោយមិនបាច់លាភិក្ខុផងគ្នា[១] ១ ការត្រាច់ទៅដោយមិនបាច់យកត្រៃចីវរឲ្យគ្រប់ទាំង ៣ ទៅក៏បាន ១ ឆាន់គណភោជនបាន ១ ប្រើប្រាស់អតិរេកចីវរបានតាមសេចក្តីត្រូវការ ១ ចីវរលាភដែលកើតឡើងក្នុងទីអាវាសនោះនឹងបានដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អានិសង្សក្នុងការក្រាលកឋិនមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៧] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទោសរបស់ភិក្ខុអ្នកភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់ មានប៉ុន្មាន ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ទោសរបស់ភិក្ខុអ្នកភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់នេះមាន ៥ ។ ទោស ៥ យ៉ាងដូចម្តេច ។ គឺដេកលក់ជាទុក្ខ ១ ភ្ញាក់ឡើងក៏ជាទុក្ខ ១ យល់សប្តិឃើញមិនល្អ ១ ទេវតាមិនរក្សា ១ អសុចិឃ្លាតចេញ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ ទោសរបស់ភិក្ខុអ្នកភ្លេចស្មារតី មិនដឹងខ្លួន ដេកលក់ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលឧបាលិ អានិសង្សរបស់ភិក្ខុអ្នក

១- ចំពោះតែចារិត្តសិក្ខាបទប៉ុណ្ណោះ ។

មានសតិតាំងខ្ជាប់ដឹងខ្លួន ដេកលក់ មាន ៥ យ៉ាង ។ អានិសង្ស ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺដេកលក់ជាសុខ ១ ភ្ញាក់ឡើងក៏ជាសុខ ១ មិនយល់សប្តិឃើញអាក្រក់ ១ ទេវតារក្សា ១ អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ អានិសង្សរបស់ភិក្ខុអ្នកមានសតិតាំងខ្ជាប់ ដឹងខ្លួន ដេកលក់ មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៨] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនគួរសំពះមានប៉ុន្មានពួក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ បុគ្គលដែលភិក្ខុមិនគួរសំពះមាន ៥ ពួក ។ បុគ្គល ៥ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុកំពុងចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះមិនគួរភិក្ខុសំពះ ១ កំពុងដើរតាមប្រកផ្លូវមិនគួរសំពះ ១ នៅក្នុងទីងងឹតមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុដែលកំពុងខ្វល់ខ្វាយដោយការងារមិនបានអើពើនឹងការសំពះមិនគួរសំពះ ១ កំពុងដេកលក់មិនគួរសំពះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកនេះឯង ភិក្ខុមិនគួរសំពះទេ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកដទៃទៀត ភិក្ខុមិនគួរសំពះ ។ បុគ្គល ៥ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់បបរមិនគួរសំពះ ១ នៅក្នុងរោងភត្តមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុងាកទៅក្នុងទីម្ខាង គឺបុគ្គលមានពៀរនឹងគ្នាជាវិសភាគ-បុគ្គលមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុបញ្ជូនចិត្តទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ គឺកំពុងគិតហេតុដទៃមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុអាក្រាតមិនគួរសំពះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកនេះឯង មិនគួរសំពះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកដទៃទៀត មិនគួរសំពះ ។ បុគ្គល ៥ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់បង្អែម មិន

គួរសំពះ ១ កំពុងធាន់ចម្ភាបមិនគួរសំពះ ១ កំពុងបន្ទោបង់ឧច្ចារៈមិនគួរសំពះ ១ កំពុងបន្ទោបង់បស្សាវៈមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តមិនគួរសំពះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកនេះឯងមិនគួរសំពះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកដទៃទៀត មិនគួរសំពះ ។ បុគ្គល ៥ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាក្រោយ ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុនមិនគួរសំពះ ១ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាទោះបីចាស់ជាងតែជាអធម្មវាទី ភិក្ខុមិនគួរសំពះ ១ មាតុគ្រាមភិក្ខុមិនគួរសំពះ ១ បណ្ឌកៈ ភិក្ខុមិនគួរសំពះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកនេះឯង មិនគួរសំពះឡើយ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកដទៃទៀត ក៏មិនគួរសំពះ ។ បុគ្គល ៥ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុដែលកំពុងនៅបរិវាស មិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុដែលគួរទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុគួរដល់មានត្ត មិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តមានត្តមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុគួរដល់អព្ភានកម្ម មិនគួរសំពះ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកនេះឯង មិនគួរសំពះឡើយ ។

[៣០៩] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែលគួរសំពះមានប៉ុន្មានពួក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ បុគ្គលដែលគួរសំពះមាន ៥ ពួក ។ បុគ្គល ៥ ពួកតើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាមុន ភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាក្រោយគួរសំពះ ១ ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នា ដែលចាស់ជាងហើយជាធម្មវាទីគួរសំពះ ១ ភិក្ខុ

ជាអាចារ្យគួរសំពះ ១ ភិក្ខុជាឧបជ្ឈាយ៍គួរសំពះ ១ ព្រះតថាគតអរហន្ត-សម្មាសម្ពុទ្ធ ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ទាំងមនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស ភិក្ខុគួរថ្វាយបង្គំ ១ ។ ម្នាលឧបាលិ បុគ្គល ៥ ពួកនេះឯងភិក្ខុគួរសំពះ ។

[៣១០] ព្រះឧបាលិក្រាបបង្គំទូលសួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុខ្ចីជាងកាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវតម្កល់ធម៌ប៉ុន្មានយ៉ាងទុកខាងក្នុង ទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទា ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុខ្ចីជាង កាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវតម្កល់ធម៌ ៥ យ៉ាងទុកខាងក្នុង ទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទា ។ ធម៌ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុខ្ចីជាង កាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវធ្វើឧត្តរាសង្គឆៀងស្មាម្ខាង ១ ផ្គងអញ្ជលី ១ ប្របាច់បាទាដោយបាតដៃទាំងគូ ១ តម្កល់សេចក្តីស្រឡាញ់ទុក ១ សេចក្តីគោរព ១ ទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទាបាន ។ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុខ្ចីជាង កាលនឹងថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង ត្រូវតម្កល់ធម៌ ៥ យ៉ាងនេះឯងទុកខាងក្នុងទើបថ្វាយបង្គំចំពោះបាទា ។

កឋិនត្ថារវគ្គជាគម្រប់ ១៤ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃកឋិនត្ថារវគ្គនោះដូច្នេះ

[៣១១] និយាយអំពីអានិសង្សក្រាលកឋិន ១ ទោសរបស់ភិក្ខុភ្លេចស្មារតីដេកលក់ ១ ភិក្ខុកំពុងចូលទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ មិន

គួរសំពះ ១ ភិក្ខុកំពុងឆាន់បបរមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុកំពុងឆាន់បង្អែម និងចម្អាបមិនគួរសំពះ ១ ភិក្ខុបួសមុនមិនគួរសំពះ ភិក្ខុបួសក្រោយ ១ ភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាសមិនគួរសំពះ ១ បុគ្គលដែលគួរសំពះ១ ភិក្ខុខ្ចីជាងគួរថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុចាស់ជាង១ ។

ចប់ ឧបាលិបញ្ចកៈតែប៉ុណ្ណេះ

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃវគ្គទាំងនោះដូច្នេះ

[៣១២] និយាយអំពីអនិស្សិតវគ្គ ១ កម្មនប្បដិប្បស្សម្ភនវគ្គ ១ វោហារវគ្គ ១ ទិដ្ឋាវិកម្មវគ្គ ១ ចោទនាកណ្ឌវគ្គ ១ ធុតង្គវគ្គ ១ មុសាវាទវគ្គ ១ ភិក្ខុនោវាទវគ្គ ១ ឧព្វាហិកាវគ្គ ១ អធិករណវូបសមវគ្គ ១ សង្ឃភេទវគ្គ មានធម៌ ៥ យ៉ាង ១ ទុតិយសង្ឃភេទវគ្គមានធម៌ ៥ យ៉ាងដូចមុន ១ អាវាសិកវគ្គ ១ កឋិនត្ថារវគ្គ ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ១៤ វគ្គ ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសទុកមកហើយដោយល្អ ។

អដ្ឋកថា

ឧទាលិបញ្ហកៈ

[២៤៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងឧបាលិបញ្ហា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពាក្យសួរដែលថា **កតីហិ នុ ខោ ភន្តេ** មានសម្ព័ន្ធដូច្នេះថា បានឮថា ព្រះថេរៈនៅក្នុងទីកំបាំង ក៏នឹកដល់ពួក ៥ ទាំងអស់នេះ ទើបចូលគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយគិតថា ឥឡូវនេះ អញនឹងទូលសួរព្រះមានព្រះភាគ ឲ្យព្រះអង្គទ្រង់ដាក់បែបផែន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុទាំងនេះ មានភិក្ខុដែលកាន់និស្ស័យជាដើម ហើយទូលសួរបញ្ហា ដោយន័យ មានពាក្យថា **កតីហិ នុ ខោ ភន្តេ** ជាដើម ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យវិសជ្ជនាបញ្ហាទាំងនោះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **ឧបោសថំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ឧបោសថ ៩ យ៉ាង ។

ពីរបទថា **ឧបោសថកម្មំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ឧបោសថកម្ម ៤ យ៉ាង មានកម្មដែលជាពួក មិនប្រកបដោយធម៌ជាដើម ។

ពីរបទថា **បាតិមោក្ខំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់មាតិកា ២ ។

ពីរបទថា **បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់បាតិមោក្ខុទ្ទេស ៩ យ៉ាង គឺរបស់ភិក្ខុ ៥ យ៉ាង របស់ភិក្ខុនី ៤ យ៉ាង ។

ពីរបទថា **បវារណំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់បវារណា ៩ យ៉ាង ។ ពីរបទថា **បវារណាកម្មំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់បវារណាកម្ម ៤ យ៉ាង ផ្សេងដោយប្រភេទ មានកម្មជាពួក មិនប្រកប

ដោយធម៌ជាដើម ។ ពីរបទថា **អាបត្តានាបត្តី ន ជានាតិ** *បានដល់ មិនស្គាល់អាបត្តិ និងអនាបត្តិ ដែលទ្រង់សម្ដែងក្នុងសិក្ខាបទនោះៗ ។*

[២៤៦] ពីរបទថា **អាបន្នោ កម្មកតោ** *សេចក្ដីថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិហើយ កម្មរមែងជាកិច្ចដែលសង្ឃធ្វើហើយ ព្រោះការត្រូវនោះជាបច្ច័យ ។*

[២៤៨] ពីរបទថា **កម្មំ ន បដិប្បស្សម្ភេតព្វំ** *សេចក្ដីថា កម្មនៃភិក្ខុនោះដែលសង្ឃមិនគប្បីឲ្យរម្ងាប់ ព្រោះហេតុដែលលោកប្រព្រឹត្តដោយអនុលោមតាមបក្ខពួក ។ អធិប្បាយថា ដូចបុគ្គលដែលត្រូវលាមទុកដោយខ្សែ ដែលខ្លួនគប្បីស្រាយចេញ ដូច្នោះ ។*

បទទាំងឡាយថា **សចេ ឧបាលិ សង្ឃោ សមគ្គករណីយានិ កម្មានិ ករោតិ** *សេចក្ដីថា បើសង្ឃធ្វើកម្ម មានឧបោសថជាដើម ដែលភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកព្រមព្រៀងគ្នាគប្បីធ្វើ ឯការឧបការៈ (ដល់ជម្លោះ) ក៏ភិក្ខុណាមួយមិនគប្បីឲ្យ ក្នុងកាលកម្មសាមគ្គី មានឧបោសថ និងបវារណាជាដើម ត្រូវវៀរទុក បើសង្ឃសម្ដែងទោសដែលប្រព្រឹត្តល្មើសហើយ ធ្វើសង្ឃសាមគ្គីក្ដី ធ្វើការរម្ងាប់អធិករណ៍ដោយតិណវត្ថារកវិន័យ ហើយធ្វើឧបោសថ និងបវារណាក្ដី កម្មមានសភាពបែបនេះ ឈ្មោះថា ជាកម្មដែលសង្ឃអ្នកព្រមព្រៀងគប្បីធ្វើ ។*

បទថា **តត្រ ចេ** *សេចក្ដីថា បើក្នុងកម្មដូច្នោះ មិនគាប់ចិត្តដល់ភិក្ខុសោត គប្បីធ្វើការឃើញជំទាស់ក៏បាន គ្រប់គ្រងការព្រមព្រៀងបែបនោះទុក*

ការប្រកាន់ខុសយ៉ាងនោះ មិនគួរប្រកាន់ទុក ។ ក្នុងកម្មណា ភិក្ខុទាំងឡាយ សម្តែងព្រះសាសនាក្រៅធម៌ ក្រៅវិន័យ ក្នុងកម្មនោះ ការឃើញជំទាស់ប្រើមិនបាន ព្រោះដូច្នោះ សង្ឃគប្បីហាម ហើយចៀសចេញទៅ ។

[២៥០] បទថា **ឧស្សិតមន្តី ច** សេចក្តីថា បុគ្គលមានការប្រាថ្នាច្រើន រមែងពោលវាចាដែលក្រាស់ដោយលោភៈ ទោសៈ និងមានះ មានវាចាសោះកក្រោះ មិនសម្តែងប្រយោជន៍ ។

បទថា **និស្សិតជប្បី** សេចក្តីថា មិនអាចនឹងពោលពាក្យឲ្យសមគួរដល់ការមានការចេះដឹងច្រើន ដោយធម្មតារបស់ខ្លួន ។ ដោយពិត រមែងអាងអ្នកដទៃ ពោលយ៉ាងនេះថា ព្រះរាជាបានត្រាស់នឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះ មហាមាត្យនោះពោលយ៉ាងនេះ អាចារ្យ ឬឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្ញុំឈ្មោះនោះ ពោលយ៉ាងនេះ ព្រះថេរៈទ្រទ្រង់បិដកនិយាយនឹងខ្ញុំយ៉ាងនេះ ។

បទថា **ន ច ភាសានុសន្ធិកុសលោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងវាចាដែលជាប្រស្នារបស់រឿងរ៉ាវ និងក្នុងវាចាដែលជាអាថ៌កំបាំងរបស់ពាក្យវិនិច្ឆ័យ ។

ពីរបទថា **ន យថាធម្មេ យថាវិនយេ** សេចក្តីថា មិនជាអ្នកចោទតឿនឲ្យរឭកដល់អាបត្តិ ដោយវត្ថុដែលជាសេចក្តីពិត ។

ពីរបទថា **ឧស្សាទេតា ហោតិ** សេចក្តីថា រមែងលើកបុគ្គលខ្លះឡើងអាង ដោយន័យជាដើមថា អាចារ្យរបស់ខ្ញុំជាអ្នកទ្រទ្រង់ព្រះត្រៃបិដកយ៉ាងធំ ជាធម្មកថិកដ៏កំពូល ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងទុតិយបទ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា រមែងរកពានបុគ្គលខ្លះ ដោយន័យជាដើមថា បុគ្គលនោះនឹងដឹងអ្វី ។

ពីរបទថា **ធម្មំ គណ្ហាតិ** បានដល់ ប្រកាន់ធម៌ដែលជាចំណែកនាំចេញចាកទុក្ខ ។ ពីរបទថា **អធម្មំ បដិពាហាតិ** បានដល់ ជំទាស់ធម៌ដែលជាចំណែកនាំចេញចាកទុក្ខ ។ បទទាំងឡាយថា **សម្ផញ្ច ពហុំ ភាសតិ** បានដល់ ពោលពាក្យដែលឥតប្រយោជន៍ដ៏ច្រើន ។

បទទាំងឡាយថា **បសយ្ហ បវត្តា ហោតិ** សេចក្តីថា ជាបុគ្គលដែលព្រះសង្ឃត្រូវមិនបាននិមន្ត កាលការៈដែលលោកមិនបានប្រគល់ឲ្យ អាស្រ័យការតម្កើងខ្លួនតែម្យ៉ាង អាចពោលក្នុងកាលមិនមែនឱកាស ។

ពីរបទថា **អនោកាសកម្មំ កាវាបេត្វា** សេចក្តីថា ជាអ្នកមិនឲ្យភិក្ខុដទៃឲ្យឱកាសជាមុនក៏ពោល ។

បទទាំងឡាយថា **ន យថាទិដ្ឋិយា ព្យាកតា ហោតិ** សេចក្តីថា ជាអ្នកមិនព្យាករបញ្ជាក់អះអាងទិដ្ឋិរបស់ខ្លួន ត្រឡប់ជាអ្នកវៀរការឃើញ (ចំណែកផ្ទាល់ខ្លួន) ចោល មានការឃើញថា ជាធម៌ជាដើម ក្នុងអធម៌ជាដើម ពោលមិនត្រង់តាមសេចក្តីពិត ។

[២៥៣] បទទាំងឡាយថា **អាបត្តិយា បយោគំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា អាបត្តិនេះជាកាយបយោគ អាបត្តិនេះជាវចីបយោគ ។

បទទាំងឡាយថា **អាបត្តិយា វូបសមំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា អាបត្តិនេះរម្ងាប់ទៅដោយការសម្តែង អាបត្តិនេះរម្ងាប់ដោយការចេញ

អាបត្តិនេះមិនរម្ងាប់ដោយការសម្តែង មិនរម្ងាប់ដោយការចេញ ។

បទទាំងឡាយថា **ន អាបត្តិយា វិនិច្ឆយកុសលោ ហោតិ** បានដល់ មិនដឹងថា អាបត្តិនេះមានក្នុងវត្ថុនេះ គឺមិនអាចលើកអាបត្តិឡើងបញ្ជាក់តាមសមគួរដល់ទោស ។

ពីរបទថា **អធិករណសមុដ្ឋានំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា អធិករណ៍នេះអាស្រ័យភេទករវត្ថុ១៨ តាំងឡើង អធិករណ៍នេះអាស្រ័យវិបត្តិ ៤ តាំងឡើង អធិករណ៍នេះអាស្រ័យកងអាបត្តិ ៥ ឬ ៧ តាំងឡើង អធិ-ករណ៍នេះអាស្រ័យសង្ឃកិច្ច ៤ យ៉ាងតាំងឡើង ។

ពីរបទថា **បយោគំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា អធិករណ៍នេះមានប្រយោគ ១២ ជាមូល អធិករណ៍នេះមានប្រយោគ ១៤ ជាមូល អធិករណ៍នេះមានប្រយោគ ៦ ជាមូល អធិករណ៍នេះមានប្រយោគ ១ ជាមូល អធិប្បាយថា ពិតហើយ មូលតាមដែលជារបស់ខ្លួននោះឯងនៃអធិករណ៍ទាំងឡាយ ចាត់ជាបយោគ មិនស្គាល់បយោគទាំងពួងនោះ ។

ពីរបទថា **វូបសមំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា អធិករណ៍នេះនឹងរម្ងាប់ដោយសមថៈ ២ អធិករណ៍នេះរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៤ អធិករណ៍នេះរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៣ អធិករណ៍នេះរម្ងាប់ដោយសមថៈ ១ ។

បទទាំងឡាយថា **ន អធិករណស្ស វិនិច្ឆយកុសលោ ហោតិ** បានដល់ មិនចេះវិនិច្ឆ័យអធិករណ៍ឲ្យដល់ការរម្ងាប់ ។ ពីរបទថា **កម្មំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ធម៌ ៧ យ៉ាង មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **កម្មស្ស ករណំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា កម្មនេះ គួរធ្វើដោយឧបាយនេះ ។

បទទាំងឡាយថា **កម្មស្ស វត្ថុំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា នេះជាវត្ថុនៃតជ្ជនីយកម្ម នេះជាវត្ថុនៃនិយស្សកម្មជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **កម្មស្ស វត្តំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់វត្ត ១៨ ប្រការនៃកម្ម ៤ ខាងដើម ក្នុងកម្ម ៧ ប្រភេទ និងវត្ត ៤៣ ប្រការនៃឧក្ខេបនីយកម្ម ៣ យ៉ាង ។

បទទាំងឡាយថា **កម្មស្ស វូបសមំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្តវត្តហើយសូម កម្មរបស់ភិក្ខុនោះសង្ឃគួរឲ្យរម្ងាប់ ទោសក៏សង្ឃគប្បីឲ្យសម្តែង ។ ពីរបទថា **វត្ថុំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់វត្ថុនៃអាបត្តិ ៧ កង ។

ពីរបទថា **និទានំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនដឹងថា សិក្ខាបទនេះព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរនេះ សិក្ខាបទនេះទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងនគរនេះ ។

ពីរបទថា **បញ្ញត្តឹ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់បញ្ញត្តិទាំង ៣ យ៉ាង ដោយអំណាចបញ្ញត្តិ អនុប្បញ្ញត្តិ និងអនុប្បន្នប្បញ្ញត្តិ ។

ពីរបទថា **បទបច្ចាភដ្ឋំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់បទដែលគួរបាត់ទុកខាងមុខ គឺកាលខ្វនគួរនឹងពោលថា **ពុទ្ធោ ភគវា** ត្រឡប់ប្រកបឲ្យផ្លាស់មុខ ផ្លាស់ក្រោយចេញ ជា **ភគវា ពុទ្ធោ** វិញ ។

បទទាំងឡាយថា **អកុសលោ ច ហោតិ វិនយេ** បានដល់ ជាអ្នកមិន

ឈ្មោះសក្នុងបាលី និងអដ្ឋកថានៃវិន័យ ។

បទទាំងឡាយថា **ញត្តឹ ន ជានាតិ** សេចក្តីថា ដោយសង្ខេប ញត្តិមាន ២ យ៉ាង គឺញត្តិដែលលោកសម្តែងយ៉ាងនេះថា **វត្ថុញត្តិ** ១ ញត្តិដែលមិនសម្តែង ១ ក្នុងញត្តិ ២ យ៉ាងនោះ ញត្តិណាមិនសម្តែងយ៉ាងនោះ ញត្តិនោះ ចាត់ជាកម្មញត្តិ ញត្តិណាសម្តែង ញត្តិនោះ ចាត់ជាកម្មបាទញត្តិ មិនស្គាល់ញត្តិនោះដោយប្រការទាំងពួង ។

បទទាំងឡាយថា **ញត្តិយា ករណំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ការធ្វើកម្មញត្តិក្នុងស្ថានទាំង ៩ មិនស្គាល់ការធ្វើកម្មបាទញត្តិ ក្នុង ២ ស្ថាន។

ពីរបទថា **ញត្តិយា អនុស្សាវនំ** មិនដឹងថា ញត្តិនេះ មានអនុស្សាវនា ១ ញត្តិនេះ មានអនុស្សាវនា ៣ ។

បទទាំងឡាយថា **ញត្តិយា សមថំ ន ជានាតិ** សេចក្តីថា សមថៈ ៤ យ៉ាងនេះ គឺសតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ មិនវៀរចាកញត្តិ មិនស្គាល់សមថៈនោះថា រម្ងាប់ដោយញត្តិ ។

បទទាំងឡាយថា **ញត្តិយា វូបសមំ ន ជានាតិ** សេចក្តីថា អធិករណ៍ណារម្ងាប់ដោយញត្តិសមថៈ ៤ យ៉ាងនេះ មិនស្គាល់ការរម្ងាប់នៃអធិករណ៍នោះថា ការរម្ងាប់នេះធ្វើដោយញត្តិ ។ ពីរបទថា **សុត្តំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ឧភតោវិភង្គ ។ ពីរបទថា **សុត្តានុលោមំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់មហាបទេស ៤ ។

ពីរបទថា **វិនយំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ខន្ធកៈ និងបរិវារ ។

ពីរបទថា **វិនយានុលោមំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់មហាបទេសនោះឯង ។ ពីរបទថា **ន ច ឋានាឋានកុសលោ** បានដល់ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុង ហេតុ និងមិនមែនហេតុ ។ ពីរបទថា **ធម្មំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់បិដក ២ ដ៏សេស ក្រៅអំពីវិន័យបិដក ។ ពីរបទថា **ធម្មានុលោមំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់មហាបទេស ៤ ចំណែកសុត្តន្ត ។

ពីរបទថា **វិនយំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់ខន្ធកៈ និងបរិវារនោះឯង ។ ពីរបទថា **វិនយានុលោមំ ន ជានាតិ** បានដល់ មិនស្គាល់មហាបទេស ៤ ។

ឧកតោវិភង្គ ដែលលោកមិនសង្គ្រោះក្នុងពាក្យថា មិនស្គាល់ វិន័យនេះព្រោះហេតុនោះ ពាក្យណាដែលលោកពោលទុកក្នុងកុរុន្ទីថា បទថា **វិនយំ** បានដល់ មិនស្គាល់វិន័យបិដកទាំងអស់ ពាក្យនោះ គួរកាន់យក ។

ពីរបទថា **ន ច បុព្វាបរកុសលោ ហោតិ** បានដល់ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងពាក្យដើម និងពាក្យក្រោយ ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង រាប់ថា ងាយយល់ទាំងអស់ ព្រោះជាពាក្យដែលគួរជ្រាបដោយបដិបក្ខន័យចំពោះពាក្យដែលពោលហើយ ព្រោះជាពាក្យបានបើកផ្លូវហើយក្នុងខាងដើមនោះឯង ។

[២៥៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងទិដ្ឋាវិកម្មវគ្គ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ការធ្វើទិដ្ឋិឲ្យជាក់ច្បាស់ គឺការយល់ឃើញឲ្យជាក់ច្បាស់ ឈ្មោះថា ធ្វើការឃើញជំទាស់ ។

បទថា **ទិដ្ឋាវិកម្ម** នេះ ជាឈ្មោះរបស់វិនយកម្ម ពោល គឺការ

សម្ដែងអាបត្តិដែលប្រកាសលទ្ធិ ។

បទថា **អានាបត្តិយា ទិដ្ឋឹ អាវិករោតិ** សេចក្ដីថា សម្ដែងអនាបត្តិពិតៗ ថាជាអាបត្តិ ។ បទថា **អទេសនាគាមិនិយា** បានដល់ ធ្វើការឃើញជំទាស់ក្នុងគរុកាបត្តិ អធិប្បាយថា សម្ដែងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស និងបារាជិក ។ បទថា **ទេសិតាយ** បានដល់ ធ្វើការឃើញជំទាស់ក្នុងលហុកាបត្តិដែលសម្ដែងហើយ អធិប្បាយថា សម្ដែងអាបត្តិដែលសម្ដែងហើយដដែលទៀត ។

ពីរបទថា **ចតូហិ បញ្ចហិ ទិដ្ឋឹ** បានដល់ ធ្វើការឃើញជំទាស់ដូចភិក្ខុ ៤-៥ រូប ធ្វើការយល់ឃើញជំទាស់គ្នា អធិប្បាយថា ភិក្ខុ ៤-៥ រូបសម្ដែងអាបត្តិព្រមគ្នា ។

បទថា **មនោមានសេន** សេចក្ដីថា ធ្វើការឃើញជំទាស់ ដោយគិតទុកក្នុងចិត្ត ពោល គឺគិតទុក បានដល់ សម្ដែងអាបត្តិដោយចិត្តប៉ុណ្ណោះ មិនបន្លឺវាចាឡើយ ។ បទថា **នានាសំវាសកស្ស** សេចក្ដីថា ធ្វើការឃើញច្បាស់ គឺ សម្ដែងអាបត្តិក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នាដោយលទ្ធិ ឬ ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាដោយកម្ម ។

បទថា **នានាសីមាយ** សេចក្ដីថា ធ្វើការឃើញច្បាស់ក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុដែលជាសមានសំវាស តែតាំងនៅក្នុងសីមាផ្សេងគ្នា ។ ពិតហើយ ការដែលភិក្ខុតាំងនៅក្នុងរោងសីមា សម្ដែងអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលតាំងនៅក្នុងសីមន្តរិកក្ដី តាំងនៅក្នុងសីមន្តរិក សម្ដែងអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលតាំងនៅក្នុង

អវិប្បវាសសីមាក្តី មិនគួរ ។

បទថា **អបកតត្តស្ស** សេចក្តីថា សម្តែងក្នុងសម្នាក់នៃភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ឬភិក្ខុដែលត្រូវសង្ឃវៀរឧបោសថ និងបវារណា ។

[២៦០] បទទាំងឡាយថា **ឆាលំ ឱកាសកម្មំ កាតុំ** សេចក្តីថា មិនគួរដើម្បីធ្វើ អធិប្បាយថា ដែលភិក្ខុមិនគប្បីធ្វើ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត និងភិក្ខុដែលត្រូវសង្ឃឃាត់ឧបោសថ និងបវារណា ឈ្មោះថា មិនមែនបកតត្តក្នុងឱកាសកម្មនេះ ។ បទថា **ចាវនាធិប្បាយោ** បានដល់ បុគ្គលប្រាថ្នានឹងឲ្យឃ្លាតចាកសាសនា ។

[២៦២] ពីរបទថា **មន្ទត្តា មោមូហត្តា** សេចក្តីថា ព្រោះជាបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះជាបុគ្គលវង្វេង ទើបមិនអាចទាំងដើម្បីនឹងដោះស្រាយ ទាំងដើម្បីនឹងដឹង និងប្រកាសការដែលខ្លួនជាអ្នកវង្វេងតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ទើបសួរដូចមនុស្សឆ្កួត ។ បទថា **ចាបិច្ឆោ** បានដល់ សួរដោយការប្រាថ្នាលាមកថា ពួកជននឹងសរសើរអញដោយឧបាយយ៉ាងនេះ ។ បទថា **បរិភវា** បានដល់ ជាអ្នកប្រាថ្នានឹងលើកការមើលងាយ ទើបសួរ ។ សូម្បីក្នុងអញ្ញ-ព្យាករ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ ដូច្នេះឯង ។

ពាក្យណាដែលគប្បីពោលក្នុង **អត្តាទានវគ្គ** និង **ធុតង្គវគ្គ** ពាក្យទាំងអស់នោះបានពោលហើយ ខាងដើមនោះឯង ។

[២៧៦] វិនិច្ឆ័យក្នុងមុសាវាទវគ្គ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ មុសាវាទដែល

ចាត់ជាបារាជិកគាមី ព្រោះអត្ថថា ដល់បារាជិក អធិប្បាយថា ដល់នូវភាពជាបារាជិក ។ សូម្បីក្នុងមុសាវាទក្រៅអំពីនេះ ក៏មានន័យដូចគ្នា ។

ក្នុងមុសាវាទ ៥ យ៉ាងនោះ មុសាវាទដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន (ក្នុងខ្លួន) ជាបារាជិកគាមី មុសាវាទដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយតាមកម្ចាត់ គឺចោទបារាជិកមិនមានមូល ជាសង្ឃាទិសេសគាមី មុសាវាទដែលភិក្ខុពោល (អួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន) ដោយបរិយាយដល់បុគ្គលដែលយល់អត្ថជាដើមថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នកជាថុល្លច្ចយគាមី មុសាវាទដែលពោលដោយបរិយាយដល់បុគ្គល ដែលមិនយល់អត្ថ ជាទុក្កដគាមី មុសាវាទដែលមកថា ភិក្ខុពោលពាក្យកុហកដោយដឹងខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គប្បីជ្រាបថា ជាបាចិត្តិយគាមី ។

[២៧៩] បទថា **អទស្សនេន** បានដល់ មិនឃើញព្រះវិន័យធរ ពិតហើយ ភិក្ខុកាលកើតសេចក្តីរង្កៀសក្នុងរបស់ដែលគួរ និងមិនគួរ បានជួបព្រះវិន័យធរហើយ សាកសួរដល់ភាពដែលជារបស់គួរ និងមិនគួរ ហើយគប្បីលះរបស់ដែលមិនគួរចេញ ធ្វើតែរបស់ដែលគួរ តែកាលមិនជួបព្រះវិន័យធរនោះធ្វើនូវវត្ថុដែលមិនគួរ ដោយសម្គាល់ថា គួរ ក៏រមែងត្រូវអាបត្តិ ។ អាបត្តិដែលគប្បីត្រូវដោយអាការយ៉ាងនេះ ភិក្ខុមិនត្រូវ ព្រោះជួបព្រះ-វិន័យធរ ត្រូវព្រោះមិនជួបប៉ុណ្ណោះ ។ ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ព្រោះមិនឃើញ ។

បទថា **អស្សវនេន** សេចក្តីថា ភិក្ខុសូម្បីក្នុងវិហារជាមួយគ្នា ទៅកាន់

ទីបម្រើរបស់ព្រះវិន័យធរ មិនសួរដល់វត្ថុដែលគួរ និងមិនគួរ ឬមិនស្តាប់វត្ថុដែលគួរ និងមិនគួរ ដែលលោកពោលដល់ភិក្ខុដទៃ រមែងត្រូវអាបត្តិពិតដោយហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ព្រោះមិនស្តាប់ ។

បទថា **បសុត្តតា** បានដល់ ព្រោះជាអ្នកដេកលក់ ។ ពិតហើយ ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិព្រោះដេករួមផ្ទះ ព្រោះការដេកលក់ក៏បាន ។

ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិ ព្រោះភាពជាអ្នកមានការសម្គាល់ថាគួរក្នុងរបស់ដែលមិនគួរ ឈ្មោះថា មានការសម្គាល់នោះត្រូវអាបត្តិ ។

ព្រោះគ្មានស្មារតី ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិដែលនឹងគប្បីត្រូវ ដោយអំណាចនៃហេតុ មានការឈានកន្លងរាត្រីមួយជាដើម ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ ដូច្នេះឯង ។

[២៨៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងភិក្ខុនីវគ្គ (ឱវាទវគ្គ) គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **អលាភាយ** បានដល់ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការមិនបានបច្ច័យ ៤ អធិប្បាយថា ភិក្ខុរមែងខ្វល់ខ្វាយ គឺព្យាយាមដោយប្រការដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនបានបច្ច័យ ។ បទថា **អនត្ថាយ** បានដល់ ខ្វល់ខ្វាយប្រាប់ដំណឹងដែលឲ្យទោសដែលញ៉ាំងឲ្យកើតការវិនាស ។ បទថា **អនាវាសាយ** បានដល់ ដើម្បីនឹងមិនឲ្យនៅ អធិប្បាយថា ដើម្បីកម្ចាត់ចេញចាកគាមខេត្តដែលជាលំនៅ ។ បទថា **សម្បយោជេតិ** បានដល់ បបួលដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការសេពអសទ្ធម្ម ។

[២៨៦] ព្រះឧបាលិត្ថេរសំដៅយកកម្ម ៧ យ៉ាងណាមួយ ទើបទូល

សួរថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃគប្បីធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនីដែលប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ។

[២៨៩] បទថា **ន សាកច្ឆាតព្វោ** សេចក្តីថា មិនគួរពោលរឿងរ៉ាវផ្សេងដោយរឿងគួរ មិនគួរ កំណត់នាមរូប សមថៈ និងវិបស្សនាជាដើម ព្រោះហេតុដែលភិក្ខុជាព្រះខីណាស្រព មិនក្លែងពោលឲ្យខុសឡើយ លោកជាម្ចាស់នៃរឿងរ៉ាវបែបនោះ ភិក្ខុក្រៅអំពីនោះ មិនបានជាម្ចាស់របស់រឿងនោះឡើយ ដូច្នោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ហាមក្នុងបញ្ហកៈទី ១ ថា **ឆាសេ-ក្ខេន** ហើយត្រាស់ក្នុងបញ្ហកៈទី ២ ថា **អសេក្ខេន** ជាដើម ។

បទថា **ន អត្ថប្បដិសម្ភិទាបត្តោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកសម្រេចបដិសម្ភិទា គឺជាអ្នកសម្រេចញាណដែលដល់នូវការបែកធ្លាយក្នុងអដ្ឋកថាក៏ទេ ។

បទថា **ន ធម្មប្បដិសម្ភិទាបត្តោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកសម្រេចញាណដែលបែកធ្លាយ ព្រោះធម៌ គឺបាលីក៏ទេ ។

បទថា **ន និរុត្តិប្បដិសម្ភិទាបត្តោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកសម្រេចញាណដែលបែកធ្លាយក្នុងភាសា គឺវោហារដែលគប្បីពោលក៏ទេ ។

បទថា **ន បដិភាណប្បដិសម្ភិទាបត្តោ** សេចក្តីថា មិនបានជាអ្នកសម្រេចការបែកធ្លាយក្នុងញាណទាំងឡាយ មានអត្ថប្បដិសម្ភិទាញាណជាដើម ដែលរាប់ថា បដិភាណ ។

ពីរបទថា **ន យថាវិមុត្តំ ចិត្តំ បច្ចវេក្ខតិ** សេចក្តីថា ជាអ្នកមិនបានសតិជាគ្រឿងពិចារណា ១៩ ប្រភេទ ពិចារណាចិត្តតាមដែលផុតហើយ

ដោយអំណាចផលវិមុត្តិ ៤ យ៉ាង ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង មានន័យរាក់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

[២៩១] វិនិច្ឆ័យក្នុងឧព្វាហិកវគ្គ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **ន អត្ថ-កុសលោ** បានដល់ ជាបុគ្គលមិនឈ្លាសក្នុងអដ្ឋកថា គឺជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងអត្ថ ។ បទថា **ន ធម្មកុសលោ** បានដល់ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងបាលី គឺជាអ្នកមិនអាចហ៊ានក្នុងបាលី ព្រោះមិនរៀនអំពីមាត់អាចារ្យ ។

បទថា **ន និរុត្តិកុសលោ** បានដល់ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការពោលដោយភាសាដទៃ ។ បទថា **ន ព្យញ្ជនកុសលោ** បានដល់ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងការប្រើព្យញ្ជនៈឲ្យពីរោះ ទាក់ទងដោយសិថិល និងធនិតជាដើម អធិប្បាយថា ជាអ្នកមិនជំនាញក្នុងអក្ខរប្បភេទ ។ បទថា **ន បុព្វាបរ-កុសលោ** បានដល់ ជាអ្នកមិនឈ្លាសក្នុងខាងដើម និងខាងចុងនៃអត្ថ ក្នុងខាងដើម និងខាងចុងនៃធម៌ ក្នុងខាងដើម និងខាងចុង នៃនិរុត្តិ ក្នុងខាងដើម និងខាងចុងនៃព្យញ្ជនៈ និងក្នុងពាក្យដើម និងពាក្យក្រោយ ។

បទទាំងឡាយ មានបទថា **កោធនោ** ជាដើម ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ ព្រោះមានហេតុដែលភិក្ខុត្រូវក្រោធជាដើមគ្របសង្កត់ហើយ រមែងមិនស្គាល់ហេតុ និងមិនមែនហេតុ មិនអាចនឹងសម្រេចបាន ។

បទទាំងឡាយថា **អបសាទេតា ហោតិ នោ សាទេតា** សេចក្តីថា ជាអ្នកឲ្យវង្វេង គឺមិនជាស់តឿនឲ្យកើតសតិឡើង អធិប្បាយថា ឃុំគ្រង គឺបិទបាំងពាក្យសម្តីរបស់ដើមចោទ និងចុងចោទ មិនជាស់តឿនឲ្យរឭក ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងឧញ្ញាហិកវគ្គនេះ មានន័យរាក់ទាំងអស់ហើយដូច្នេះ ។

[២៩៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងអធិករណវូបសមវគ្គ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **បុគ្គលគរុ ហោតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតដល់ហេតុថា បុគ្គលនេះ ជាឧបជ្ឈាយ៍របស់អញ បុគ្គលនេះ ជាអាចារ្យរបស់អញដូច្នេះជាដើម បំណងធ្វើឲ្យឈ្នះបុគ្គលនោះ ទើបសម្តែងអធម៌ ថាជាធម៌ ។ ពីរបទថា **សង្ឃគរុ ហោតិ** សេចក្តីថា កាលវិនិច្ឆ័យមិនលះបង់ធម៌ និងវិន័យចោល រមែងជាបុគ្គលឈ្មោះថា ធ្ងន់ក្នុងសង្ឃ ។ កាលកាន់យកបច្ច័យ មានចីវរជាដើមវិនិច្ឆ័យ រមែងជាអ្នកឈ្មោះថា ធ្ងន់ក្នុងអាមិស ។ កាលមិនកាន់យកបច្ច័យ មានចីវរទាំងនោះជាដើម វិនិច្ឆ័យតាមធម៌រមែងជាបុគ្គលឈ្មោះថា ធ្ងន់ក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ។

[២៩៥] បទទាំងឡាយថា **បញ្ចហិ អាការេហិ** សេចក្តីថា សង្ឃរមែងបែកគ្នាព្រោះហេតុ ៥ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យថា **កម្មេន ឧទ្ទេសេន វោហរន្តោ អនុស្សាវនេន សលាកគាហេន** នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះថា បទថា **កម្មេន** បានដល់ កម្មឯណាមួយ ក្នុងកម្ម ៤ យ៉ាង មានអបលោកនកម្មជាដើម ។

បទថា **ឧទ្ទេសេន** បានដល់ ក្នុងបាតិមោក្ខុទ្ទេស ៥ ។

បទថា **វោហរន្តោ** បានដល់ ចន្តុល គឺពោល អធិប្បាយថា សម្តែងរឿងបន្តការបែកបាក់គ្នា ១៨ យ៉ាង មានសម្តែងអធម៌ ថាធម៌ជាដើម ព្រោះឧបត្តិហេតុនោះៗ ។

បទថា **អនុស្សាវនេន** បានដល់ ការបន្លឺវាចាប្រកាសក្បែរត្រចៀក

ដោយន័យជាដើមថា ពួកលោកដឹងទេថា ខ្ញុំចេញបួសអំពីត្រកូលខ្ពស់ និងថា ខ្ញុំជាពហុសូត គួរដល់ពួកលោកដែរឬ ដែលញ៉ាំងគំនិតឲ្យកើតឡើងថា បុគ្គលដូចជាខ្ញុំនេះ គប្បីឲ្យកាន់យកសត្ថុសាសនាក្រៅធម៌ ក្រៅវិន័យ សម្រាប់ខ្ញុំអវិចីនឹងត្រជាក់ដូចជាស្រះឈូកខៀវឬ ខ្ញុំមិនខ្លាចបាបឬ ។

បទថា **សលាកគ្គាហេន** បានដល់ ការដែលប្រកាសយ៉ាងនោះ ដាស់ស្មារតីរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ធ្វើឲ្យជាអ្នកមិនវិលត្រឡប់ជាប្រក្រតីហើយ ឲ្យចាប់ស្លាកថា ពួកអ្នកចូរចាប់ស្លាកនេះ ។

ក្នុងអាការ ៥ យ៉ាងនេះ កម្មប៉ុណ្ណោះ ឬឧទ្ទេសជាសំខាន់ ។ ចំណែកការថ្លែងប្រកាស និងការឲ្យចាប់ស្លាក ជាចំណែកខាងដើម ។ ពិតហើយកាលថ្លែងដោយអំណាចសម្តែងរឿង ១៨ ប្រការ ប្រកាសដើម្បីបណ្តុះឲ្យកើតការពេញចិត្តក្នុងពាក្យថ្លែងនោះ ឲ្យចាប់ស្លាកហើយក្តី សង្ឃក៏ឈ្មោះថាលោកមិនបានទម្លាយ តែកាលណាលោកឲ្យភិក្ខុ ៤ រូប ឬច្រើនជាងចាប់ស្លាកយ៉ាងនោះហើយ ធ្វើកម្ម ឬឧទ្ទេសមួយផ្នែក កាលនោះ សង្ឃឈ្មោះថាលោកបានបំបែកហើយពិត ។ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ដែលខ្ញុំបានប្រកាសអត្ថ តាមដែលខ្លួនឯងបានពោលទុកក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈយ៉ាងនេះថា កាលភិក្ខុទាំងឡាយសម្តែងវត្ថុណាមួយ សូម្បីវត្ថុមួយ ក្នុងវត្ថុ ១៨ ហើយឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយសម្គាល់ដោយហេតុនោះៗថា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះ ចូរពេញចិត្តស្លាកនេះ ដូច្នេះ ឲ្យចាប់ស្លាក ហើយធ្វើសង្ឃកម្មមួយផ្នែក សង្ឃឈ្មោះថា បែកគ្នា ។ ឯក្នុងគម្ពីរបរិវារ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាល

ឧបាលី សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការ ៥ ជាដើម ពាក្យនោះ និងលក្ខណៈនៃសង្ឃភេទនេះ ដែលត្រាស់ក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈនេះ ដោយអត្ថមិនមានការបែកផ្សេងគ្នា ខ្ញុំនឹងប្រកាសការដែលមិនបែកផ្សេងគ្នា នៃពាក្យនោះៗ ក្នុងគម្ពីរបរិវារនោះឯង ។

[២៩៦] បទថា **បញ្ញត្តំ** សេចក្តីថា វត្តនោះ តថាគតបញ្ញត្តហើយ បញ្ញត្តទុកក្នុងទីណា ក្នុងវត្តក្ខន្ធកៈ ។ ពិតហើយ ក្នុងវត្ត ១៤ ពួកព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្នុងវត្តក្ខន្ធកៈនោះ ។ ដោយហេតុនោះ ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាលី តថាគតបានបញ្ញត្តអាគន្តុកវត្តនេះដល់ពួកភិក្ខុជាអាគន្តុកៈជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **ឯវំបិ ខោ ឧបាលិ សង្ឃរាជិ ហោតិ នោ ច សង្ឃ-ភេទោ** សេចក្តីថា ពិតហើយ ដោយហេតុមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ រមែងមានត្រឹមតែការប្រេះឆានៃសង្ឃប៉ុណ្ណោះ ការបែកគ្នានៃសង្ឃ រមែងមិនមាន ។ តែការប្រេះឆានៃសង្ឃនេះ កាលរីកចេញដោយលំដាប់រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការបែកនៃសង្ឃបាន ។ បទថា **យថារត្តំ** សេចក្តីថា សមគួរដល់បរិមាណនៃរាត្រី គឺតាមលំដាប់ព្រះថេរៈ ។

ពីរបទថា **អាវេណិភាវំ ករិត្វា** បានដល់ ធ្វើការកំណត់ទុកមួយផ្នែក ។ ពីរបទថា **កម្មាកម្មានិ ករោន្តិ** សេចក្តីថា រមែងធ្វើកម្មទាំងឡាយទាំងតូចទាំងធំ រហូតដល់សង្ឃកម្មដទៃៗទៀត ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងអធិករណវូបសមវគ្គនេះ ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

[២៩៨] វិនិច្ឆ័យក្នុងសង្ឃភេទវគ្គទាំង ២ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទទាំងឡាយថា **វិនិធាយ និដ្ឋី កាម្មេន** សេចក្តីថា ភិក្ខុជាអ្នកមានការឃើញក្នុងអធម៌ជាដើមទាំងនោះយ៉ាងនេះឯងថា ពួកនេះ ជាអធម៌ជាដើម បញ្ជាក់ការយល់ឃើញនោះ សម្តែងអធម៌ទាំងនោះជាដើម ដោយអំណាចធម៌ជាដើម ហើយធ្វើកម្មផ្សេងគ្នា ។

ភិក្ខុធ្វើកម្មដែលបញ្ជាក់ការយល់ឃើញឯណា ព្រមជាមួយកម្មដែលបញ្ជាក់ការឃើញ ដែលលោកធ្វើហើយយ៉ាងនោះ រមែងមានអង្គ ៥ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

ព្រះបាលីដែលថា **ឥមេហិ ខោ ឧបាលិ បញ្ចហង្គេហិ** នេះ ជាពាក្យប្រកបអត្ថក្នុងបញ្ចកៈ ១ បញ្ចកៈទាំងពួង គប្បីជ្រាបដោយន័យនេះ ។

ម្យ៉ាងទៀត អង្គ ៣ មានការប្រកាសជាដើម ក្នុងសង្ឃភេទវគ្គនេះ ត្រាស់ហើយដោយអំណាចអង្គជាបុព្វភាគដូចគ្នា ។ តែភាពជាអ្នកកែខ្លួនមិនបាន គប្បីជ្រាបដោយអំណាចកម្ម និងឧទ្ទេសនោះឯង ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។

ពាក្យបន្ទិចបន្តួច មានន័យដែលខ្ញុំមិនបានពោលទុកហើយខាងដើមមិនមានទេ ក្នុងសង្ឃភេទវគ្គនេះ ។

[៣០២] វិនិច្ឆ័យក្នុងអាវាសិកវគ្គ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ពីរបទថា **យថាភតំ និក្ខិត្តោ** សេចក្តីថា (បរិក្ខាររបស់សង្ឃ) ដែលខ្លួននាំមកតាំងទុកយ៉ាងណា ។

[៣០៣] បទថា **វិនយព្យាករណា** បានដល់ ដោះស្រាយបញ្ហាវិន័យ ។ បទថា **បរិណាមេតិ** បានដល់ រមែងកំណត់ គឺរមែងសម្ដែង រមែងពោល ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងវគ្គនេះ ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

[៣០៨] វិនិច្ឆ័យក្នុងកឋិនត្ថារវគ្គ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **ឧិតម-សិកោ** បានដល់ បុគ្គលដែលនៅក្នុងទីងងឹត ពិតហើយ កាលភិក្ខុថ្វាយបង្គំបុគ្គលដែលនៅក្នុងទីងងឹតនោះថាសគប្បីទង្គិចត្រង់ជើងគ្រែ ជាដើមក៏បាន ។

បទថា **អសមន្នាហរន្តោ** បានដល់ បុគ្គលមិនយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការថ្វាយបង្គំ ព្រោះជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយក្នុងកិច្ចការ ។

បទថា **សុត្តោ** បានដល់ ដែលឈមចុះកាន់ការនិទ្រា ។

បទថា **ឯកាវត្តោ** សេចក្ដីថា បុគ្គលដែលគេចមកតែម្ខាង គឺតាំងនៅក្នុងចំណែកសត្រូវ បានដល់ បុគ្គលមិនត្រូវចំណែកគ្នា ជាបច្ចាមិត្តនឹងគ្នា បុគ្គលនេះលោកពោលថា មិនគួរថ្វាយបង្គំ ព្រោះថា បុគ្គលនេះ បើភិក្ខុថ្វាយបង្គំ គប្បីប្រហារដោយជើងក៏បាន ។

បទថា **អញ្ញាវិហិតោ** បានដល់ បុគ្គលកំពុងគិតរឿងដទៃ ។

បទថា **ខាទន្តោ** បានដល់ បុគ្គលកំពុងធាន់នំ និងរបស់ទំពាជាដើម ។

បុគ្គលដែលកំពុងបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ និងបស្សាវៈ ឈ្មោះថា ភិក្ខុមិនគួរថ្វាយបង្គំ ព្រោះជាអ្នកនៅក្នុងឱកាសមិនសមគួរ ។

បទថា **ឧក្ខិត្តកោ** សេចក្ដីថា បុគ្គលដែលសង្ឃលើកវត្ត ដោយឧក្ខេ-

បនីយកម្មទាំង ៣ យ៉ាង មិនគួរថ្វាយបង្គំ ។ តែបុគ្គល ៤ ពួក ដែលសង្ឃលើកទោសដោយតជ្ជនីយកម្មជាដើម គួរថ្វាយបង្គំ ។ សូម្បីឧបោសថបវារណា រមែងបានជាមួយបុគ្គលទាំងនោះ ។

ក្នុងបណ្ដាបុគ្គលដែលមិនគួរថ្វាយបង្គំ ដែលពោលហើយតាំងអំពីដើមជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុអ្នកថ្វាយបង្គំនូវបុគ្គលដែលអាក្រាតកាយ និងបុគ្គលដែលសង្ឃលើកវត្តប៉ុណ្ណោះ ។

ឯការថ្វាយបង្គំបុគ្គលក្រៅពីនោះក៏លោកហាម ព្រោះផល គឺមិនសមគួរ និងព្រោះហេតុដែលពោលហើយក្នុងចន្លោះ ។

តទៅនេះ សូម្បីបុគ្គលទាំង ១០ ពួក មានបុគ្គលឧបសម្បទាខាងក្រោយជាដើម ចាត់ជាបុគ្គលមិនគួរថ្វាយបង្គំ ព្រោះជាវត្ថុនៃអាបត្តិដោយត្រង់ ។ ពិតហើយ រមែងត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលថ្វាយបង្គំនូវបុគ្គលទាំងនោះដោយវិន័យកំណត់នោះឯង ។

ក្នុងបញ្ចក: ៥ ពួកនេះ ជាអនាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលថ្វាយបង្គំនូវជន ១៣ ពួក ជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលថ្វាយបង្គំជន ១២ ពួក ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៣០៩] ពីរបទថា **អាចរិយោ វន្ទិយោ** សេចក្ដីថា អាចារ្យទាំង ៥ ពួកនេះ គឺបព្វាចារ្យ ឧបសម្បទាចារ្យ និស្សយាចារ្យ ឧទ្ទេសាចារ្យ ឱវាទាចារ្យ ភិក្ខុគួរថ្វាយបង្គំ ។

ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

ឧបាលិបញ្ចក: ចប់

វិនយបិដក

សមុដ្ឋាន

[៣១៣] អាបត្តិដែលភិក្ខុមិនមានចិត្តគិតហើយត្រូវ មានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានចិត្តគិតហើយត្រូវ មិនមានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមិនមានចិត្តគិតហើយត្រូវ មិនមានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានចិត្តគិតហើយត្រូវ មានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន ។ អាបត្តិ ដែលភិក្ខុមានកុសលចិត្តហើយត្រូវ មានកុសលចិត្តហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានកុសលចិត្តហើយត្រូវ មានអកុសល-ចិត្តហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានកុសលចិត្តហើយត្រូវ មានអព្យាកតចិត្តហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអកុសលចិត្តហើយត្រូវ មានកុសលចិត្តហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអកុសលចិត្តហើយត្រូវ មានអកុសលចិត្តហើយចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអកុសលចិត្តហើយត្រូវ មានអព្យាកតចិត្តហើយ ចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន ។ អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអព្យាកតចិត្តហើយត្រូវ មានកុសលចិត្តហើយ ចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអព្យាកតចិត្តហើយត្រូវ មានអកុសលចិត្តហើយ ចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអព្យាកតចិត្តហើយត្រូវ មានអព្យាកតចិត្តហើយ ចេញចាកអាបត្តិនោះក៏មាន ។

[៣១៤] បឋមបារាជិកតាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បឋម-បារាជិក តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនតាំងឡើងអំពីវាចា ។ ទុតិយបារាជិកតាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ ទុតិយបារាជិកតាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។ តតិយបារាជិកតាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ តតិយបារាជិកតាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។ ចតុត្ថបារាជិកតាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ ចតុត្ថបារាជិកតាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

បារាជិក ៤ ចប់

[៣១៥] អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលព្យាយាមធ្វើអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលព្យាយាមធ្វើអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលដល់ព្រមនូវកាយសំសគ្គៈ មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម តាំង

ឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលដល់ព្រមនូវកាយសំសគ្គៈ មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលពោលល្បួងមាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលពោលល្បួង មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលពោលសរសើរការបម្រើដោយកាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលពោលសរសើរការបម្រើដោយកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃមាតុគ្រាម តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តជីកនាំ (បុរសស្រ្តីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ) តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តជីកនាំ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និង

វាចា និងចិត្តក៏មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលឲ្យគេធ្វើកុដិ ដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍អំពីគេមកដោយខ្លួនឯង តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើកុដិ ដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍អំពីគេមកដោយខ្លួនឯង តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៦ ។បេ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៦ ។បេ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលចោទភិក្ខុផងគ្នា ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិក តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃា-ទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិក តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ ។បេ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុជាអ្នកទម្លាយសង្ឃ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគម្រប់ ៣ ដង ហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ជាអ្នកទម្លាយសង្ឃ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុ-ភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំង

ឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្ត ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ពួកភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុជាអ្នកទម្លាយសង្ឃ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ពួកភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុជាអ្នកទម្លាយសង្ឃ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្ត ។ អាបត្តិសង្ឃាទិ-សេសរបស់ភិក្ខុដែលគេប្រដៅក្រ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលគេប្រដៅក្រ ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្ត ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុដែលប្រទូស្តត្រកូល ដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រទូស្តត្រកូលដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាមប្រាម) ជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់កម្មនោះចេញ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្ត ។

សង្ឃាទិសេស ១៣ ចប់

[៣១៦] ។បេ។ អាបត្តិទុក្កដរបស់ភិក្ខុដែលអាស្រ័យ សេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ស្តោះទឹកមាត់ក្តីក្នុងទឹក តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិទុក្កដរបស់ភិក្ខុ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ស្តោះទឹកមាត់ក្តីក្នុងទឹក តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ១ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា ។

សេខិយៈ ចប់

[៣១៧] បារាជិកទាំង ៤ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បារាជិកទាំង ៤ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៣១៨] សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៣១៩] អនិយតទាំង ២ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ អនិយតទាំង ២ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបាន

តាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៣២០] និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈទាំង ៣០ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈទាំង ៣០ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៣២១] បាចិត្តិយៈទាំង ៩២ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បាចិត្តិយៈទាំង ៩២ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៦ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបានតាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៣២២] បាដិទេសនីយទាំង ៤ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ បាដិទេសនីយទាំង ៤ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៤ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា មិនបាន

តាំងឡើងអំពីចិត្តក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

[៣២៣] សេក្ខិយៈទាំង ៧៥ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋានប៉ុន្មាន ។ សេក្ខិយៈទាំង ៧៥ តាំងឡើងអំពីសមុដ្ឋាន ៣ គឺតាំងឡើងអំពីកាយ និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីវាចាក៏មាន តាំងឡើងអំពីវាចា និងចិត្ត មិនបានតាំងឡើងអំពីកាយក៏មាន តាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា និងចិត្តក៏មាន ។

ចប់ សមុដ្ឋានតែប៉ុណ្ណោះ

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃសមុដ្ឋាននោះដូច្នេះ

[៣២៤] និយាយអំពីអាបត្តិ ដែលភិក្ខុមិនមានចិត្ត
គិត ១ មានកុសលចិត្ត ១ និយាយអំពីសមុដ្ឋាន
នៃអាបត្តិទាំងអស់ ១ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដឹង
សមុដ្ឋានដោយបញ្ញាដ៏សមគួរដល់អាបត្តិចុះ ។

អដ្ឋកថា

សមុដ្ឋាន

[៣១៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យថា **អចិត្តកោ** **អាបជ្ជតិ** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុមិនក្លែង តែត្រូវទោសតាមព្រះបញ្ញត្តិ មានសហសេយ្យជាដើម ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលបុគ្គលមិនមានចិត្តគិតហើយត្រូវ កាលសម្តែងចេញ ឈ្មោះថា មានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។

ភិក្ខុដែលក្លែងត្រូវទោសឯណាមួយ ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុមានចិត្តគិតហើយត្រូវ កាលចេញដោយតិណវត្ថារកវិន័យ ឈ្មោះថា មិនមានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។

កាលចេញចាកអាបត្តិដែលពោលហើយ ក្នុងកាលមុននោះឯង ដោយតិណវត្ថារកវិន័យ ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុមិនមានចិត្តគិតហើយត្រូវ មិនមានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។ កាលសម្តែងអាបត្តិក្រៅអំពីនេះ ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុមានចិត្តគិតហើយត្រូវ មានចិត្តគិតហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។ កាលគិតថា អញនឹងធ្វើធម្មទាន ធ្វើធម៌ជាដើមដោយបទ ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុមានកុសលចិត្តហើយត្រូវ ។

កាលមានចិត្តរីករាយថា អញធ្វើតាមពាក្យទូន្មានរបស់ព្រះពុទ្ធសម្តែង (អាបត្តិ) ឈ្មោះថា មានកុសលចិត្តហើយ ចេញចាកអាបត្តិនោះ ។

កាលសម្តែងជាអ្នកដល់នូវសេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត ឈ្មោះថា មានអកុសលចិត្ត ហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។

កាលដេកលក់ ចេញដោយតិណវត្ថារកវិន័យ ឈ្មោះថា មានអព្យាកតចិត្តហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។ កាលធ្វើសេចក្តីល្មើស មានការបន្ទាចឲ្យខ្ទាចជាដើម ហើយដល់នូវការសប្បាយចិត្តថា អញធ្វើតាមពាក្យទូន្មានរបស់ព្រះពុទ្ធ សម្តែងអាបត្តិ ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអកុសលចិត្តហើយត្រូវ មានកុសលចិត្តហើយ ចេញចាកអាបត្តិនោះ ។

ដល់នូវសេចក្តីទោមនស្សនោះឯង សម្តែង ឈ្មោះថា មានអកុសលចិត្ត ហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។

កាលចេញដោយតិណវត្ថារកវិន័យ តាមន័យដែលពោលហើយនោះឯង ឈ្មោះថា មានអព្យាកតចិត្ត ហើយចេញចាកអាបត្តិនោះ ។

កាលត្រូវអាបត្តិ ព្រោះដេករួមក្នុងផ្ទះ ក្នុងសម័យដែលឈានចុះកាន់ការលង់លក់ ឈ្មោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុមានអព្យាកតចិត្ត ហើយត្រូវ ។

ឯពាក្យថា មានចិត្តជាកុសលជាដើម គប្បីជ្រាបក្នុងអាបត្តិដែលត្រូវព្រោះដេកក្នុងផ្ទះរួមគ្នានេះ តាមន័យដែលពោលនោះឯង ។

[៣១៤] បទថា **បឋមំ ចារាជិកំ កតីហិ សមុដ្ឋានេហិ** ជាដើម រាប់ថាងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ព្រោះមានន័យដូចពោលហើយ ក្នុងកាលមុន ។ សមុដ្ឋានណាមួយ បានដល់អាបត្តិណាមួយ សមុដ្ឋាន និងអាបត្តិទាំងនោះ បានពោលរួចហើយ ដោយកំណត់យ៉ាងខ្ពស់ ក្នុងពាក្យថា បារាជិក ៤ រមែងកើតដោយសមុដ្ឋាន ៣ ជាដើម ។

សមុដ្ឋាន ចប់

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ

[៣២៥] សួរថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយមានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចាមានប៉ុន្មាន អាបត្តិប៉ុន្មានមានដល់ឧបសម្បន្នដែលបិទបាំងទោសទុក អាបត្តិប៉ុន្មានដែលត្រូវព្រោះបច្ច័យ គឺការប៉ះពាល់នូវកាយ ។ ឆ្លើយថា អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយមាន ៦ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីវាចាមាន ៦ អាបត្តិ ៣ មានដល់ឧបសម្បន្នដែលបិទបាំងទោសទុក អាបត្តិ ៥ ដែលត្រូវព្រោះបច្ច័យ គឺការប៉ះពាល់នូវកាយ ។

[៣២៦] អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងវេលាអរុណរះឡើង មានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃស្មូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងមានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលត្រូវព្រោះបំពេញនូវវត្ថុគ្រប់ទាំង ៨ មានប៉ុន្មាន ក្នុងសាសនានេះ ការសង្គ្រោះទាំងអស់ដោយឧទ្ទេសប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងវេលាអរុណរះឡើងមាន ៣ អាបត្តិដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃស្មូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដងមាន ២ អាបត្តិដែលត្រូវព្រោះបំពេញនូវវត្ថុឲ្យគ្រប់ទាំង ៨ មានតែ ១ ក្នុងសាសនានេះ ការសង្គ្រោះទាំងអស់ដោយឧទ្ទេសតែ ១ គឺនិទានុទ្ទេស ។

[៣២៧] មូលរបស់វិន័យមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តទុកមក គរុកាបត្តិក្នុងវិន័យមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ទុកមក អាបត្តិដែលត្រូវព្រោះបិទបាំងទុដ្ឋុល្លាបត្តិមានប៉ុន្មាន ។ មូលរបស់វិន័យមាន ២ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តទុកមក គរុកាបត្តិក្នុងវិន័យមាន ២ ដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់

ទុកមក ដែលត្រូវព្រោះបិទបាំងទុដ្ឋុល្លាបត្តិមាន ២[១] ។

[៣២៨] អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលត្រូវក្នុងចន្លោះផ្ទះ អាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលត្រូវព្រោះចូលទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងជាបច្ច័យ សាច់ប៉ុន្មានប្រការ ដែលភិក្ខុធាន់ត្រូវថុល្លច្ច័យ សាច់ប៉ុន្មានប្រការដែលភិក្ខុធាន់ត្រូវទុក្កដ ។ អាបត្តិ ៤ ដែលត្រូវក្នុងចន្លោះផ្ទះ អាបត្តិ ៤ ដែលត្រូវព្រោះចូលទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងជាបច្ច័យ សាច់មនុស្សតែម្យ៉ាងដែលធាន់ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ សាច់ ៩ ប្រការដែលភិក្ខុធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣២៩] អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងរាត្រី អាបត្តិប៉ុន្មានដែលតាំងឡើងអំពីវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃ អាបត្តិប៉ុន្មានមានដល់ឧបសម្បន្នដែលឲ្យ អាបត្តិប៉ុន្មានមានដល់ឧបសម្បន្នដែលទទួល ។ អាបត្តិ ២ ប្រកបដោយវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងរាត្រី អាបត្តិ ២ ដែលតាំងឡើងអំពីវាចា ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃ អាបត្តិ ៣ មានដល់ឧបសម្បន្នដែលឲ្យ អាបត្តិ ៤ មានដល់ឧបសម្បន្នដែលទទួល ។

[៣៣០] អាបត្តិប៉ុន្មានដែលជាទេសនាគាមិនី អាបត្តិប៉ុន្មានដែលជាសប្បដិកម្ម[២] ក្នុងសាសនានេះ មានអាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអប្បដិកម្ម[៣] ក្នុងសាសនានេះ ។ អាបត្តិដែលជាទេសនាគាមិនីមាន ៥ អាបត្តិដែលជាសប្បដិកម្មមាន ៦ អាបត្តិ ១ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាអប្បដិកម្ម ក្នុងសាសនានេះ ។

១-២-៣ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

[៣៣១] អាបត្តិប៉ុន្មានដែលព្រះពុទ្ធជាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា ជាគរុកាបត្តិក្នុងវិន័យ សិក្ខាបទប៉ុន្មាន ដែលតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា សេស្រូវប៉ុន្មាន ដែលគួរធាន់បានក្នុងវេលាវិកាល ការសូត្រដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចាមានប៉ុន្មាន ។ អាបត្តិ ២ យ៉ាងដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ជាគរុកាបត្តិក្នុងវិន័យ សិក្ខាបទទាំងអស់សុទ្ធតែតាំងឡើងអំពីកាយ និងវាចា សេស្រូវតែ ១ គឺថ្នាំឈ្មោះលោណសោចិរកៈដែលគួរធាន់បានក្នុងវេលាវិកាល ការសូត្រដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចាមានតែ ១ ។

[៣៣២] អាបត្តិបារាជិក ដែលតាំងឡើងអំពីកាយមានប៉ុន្មាន ភូមិនៃសំវាស មានប៉ុន្មាន រាត្រីដាច់មានដល់ភិក្ខុប៉ុន្មានពួក ព្រះអង្គបញ្ញត្តខ្នាតត្រឹម ២ ធ្នាប់ មានប៉ុន្មានសិក្ខាបទ ។ អាបត្តិបារាជិកដែលតាំងឡើងអំពីកាយមាន ២ ភូមិនៃសំវាសមាន ២ រាត្រីដាច់មានដល់ភិក្ខុ ២ ពួក (ភិក្ខុកំពុងនៅបរិវាស ១ ប្រព្រឹត្តមានត្ត ១) ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តខ្នាតត្រឹម ២ ធ្នាប់មាន ២ សិក្ខាបទ[៣] ។

[៣៣៣] ភិក្ខុនីវាយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិប៉ុន្មាន សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលត្រូវជាដំបូងក្នុងវិន័យនេះមានប៉ុន្មាន ការធ្វើញត្តិមានប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុនីវាយខ្លួនឯងត្រូវអាបត្តិ ២ សង្ឃបែកគ្នាដោយអាការ ២ អាបត្តិដែលត្រូវជាដំបូងក្នុងវិន័យនេះមាន ២ ការធ្វើញត្តិមាន ២ ។

៣- ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យភិក្ខុនីយកម្រាមដៃលាងអង្គជាតឲ្យហួសជាង ២ ថ្នាំងម្រាមដៃឡើងទៅ អនុញ្ញាតត្រឹមតែ ២ ថ្នាំងដៃ ១ ទ្រង់បញ្ញត្តមិនឲ្យទុកសក់វែងហួសជាង ២ ធ្នាប់ឡើងទៅ ១ ។

[៣៣៤] ក្នុងបាណាតិបាតមានអាបត្តិប៉ុន្មាន អាបត្តិបារាជិក ដែលតាំងឡើងអំពីវាចាមានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលភិក្ខុនិយាយល្បួងមាតុគ្រាម ដោយពាក្យអាក្រក់មានប៉ុន្មាន អាបត្តិប៉ុន្មានដែលភិក្ខុត្រូវព្រោះការជីកនាំបុរស និងស្ត្រី ឲ្យបានគ្នាជាប្ដីប្រពន្ធ ។ ក្នុងបាណាតិបាតមានអាបត្តិ ៣ អាបត្តិបារាជិកដែលតាំងឡើងអំពីវាចាមាន ៣ អាបត្តិដែលភិក្ខុនិយាយល្បួងមាតុគ្រាមដោយពាក្យអាក្រក់មាន ៣ អាបត្តិ ៣ ត្រូវ (ព្រោះការជីកនាំបុរស និងស្ត្រីឲ្យបានគ្នាជាប្ដីប្រពន្ធ) ។

[៣៣៥] បុគ្គលដែលមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាមានប៉ុន្មានពួក ការសង្គ្រោះកម្មមានប៉ុន្មាន បុគ្គលដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ត្រូវឲ្យវិនាសមានប៉ុន្មាន ជនប៉ុន្មានពួកដែលត្រូវសូត្រកម្មវាចាតែម្ដងបាន ។ បុគ្គលដែលមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាមាន ៣ ពួក ការសង្គ្រោះកម្មមាន ៣ បុគ្គលដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ត្រូវឲ្យវិនាសមាន ៣ ពួក ជន ៣ ពួក ដែលត្រូវសូត្រកម្មវចា តែម្ដងបាន ។

[៣៣៦] ក្នុងអទិន្នាទានមានអាបត្តិប៉ុន្មាន អាបត្តិព្រោះមេថុនជាបច្ច័យមានប៉ុន្មាន អាបត្តិប៉ុន្មានមានដល់ភិក្ខុដែលកាត់ អាបត្តិប៉ុន្មានដែលភិក្ខុត្រូវ ព្រោះចោលជាបច្ច័យ ។ ក្នុងអទិន្នាទានមានអាបត្តិ ៣ អាបត្តិព្រោះមេថុនជាបច្ច័យមាន ៤ អាបត្តិ ៣ មានដល់ភិក្ខុដែលកាត់អាបត្តិ ៥ ដែលភិក្ខុត្រូវ ព្រោះចោលជាបច្ច័យ ។

[៣៣៧] ក្នុងភិក្ខុនោវាទកវគ្គ មានអាបត្តិទុក្កដលាយដោយអាបត្តិ

បាចិត្តិយៈដែរឬទេ នវកៈក្នុងបឋមសិក្ខាបទនេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលត្រូវព្រោះចីវរមានដល់ភិក្ខុប៉ុន្មានពួក ។ ក្នុងភិក្ខុនោវាទកវគ្គក៏មានអាបត្តិទុក្កដលាយដោយអាបត្តិបាចិត្តិយៈដែរ ក្នុងបឋមសិក្ខាបទនេះ មាននវកៈ ៤ ដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ទុកមកហើយ អាបត្តិដែលត្រូវព្រោះចីវរមានដល់ភិក្ខុ ២ ពួក ។

[៣៣៨] អាបត្តិបាដិទេសនីយរបស់ភិក្ខុនីព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា មានប៉ុន្មាន អាបត្តិទុក្កដលាយដោយអាបត្តិបាចិត្តិយៈព្រោះសូមស្រូវស្រស់យកមកឆាន់មានដែរឬទេ ។ អាបត្តិបាដិទេសនីយរបស់ភិក្ខុនី ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា មាន ៨ អាបត្តិលាយដោយអាបត្តិបាចិត្តិយៈព្រោះសូមស្រូវស្រស់យកមកឆាន់ក៏មានដែរ ។

[៣៣៩] អាបត្តិប៉ុន្មានមានដល់ភិក្ខុដែលដើរ អាបត្តិប៉ុន្មាន មានដល់ភិក្ខុដែលឈរ អាបត្តិប៉ុន្មាន មានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ អាបត្តិប៉ុន្មាន មានដល់ភិក្ខុដែលដេក ។ អាបត្តិ ៤ មានដល់ភិក្ខុដែលដើរ ឯភិក្ខុដែលឈរក៏មានអាបត្តិប៉ុណ្ណោះដែរ អាបត្តិ ៤ មានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ ឯភិក្ខុដែលដេកក៏មានអាបត្តិប៉ុណ្ណោះដែរ ។

[៣៤០] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ប៉ុន្មាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈមិនមុនមិនក្រោយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ ៥ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈ ១ មិនមុន មិនក្រោយ ។

[៣៤១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ប៉ុន្មាន ដែលមានវត្ថុ

ផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈ ១ មិនមុន មិនក្រោយ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ ៩ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ក្នុងខណៈ ១ មិនមុន មិនក្រោយ ។

[៣៤២] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ប៉ុន្មាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសម្តែងដោយវាចាប៉ុន្មានជងបាន ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ ៥ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសម្តែងដោយវាចាតែម្តងបាន ។

[៣៤៣] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ទុកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ប៉ុន្មាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសម្តែងដោយវាចាប៉ុន្មានជងបាន ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ ៩ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរសម្តែងដោយវាចាតែម្តងបាន ។

[៣៤៤] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ប៉ុន្មាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់អ្វី ទើបសម្តែងបាន ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ ៥ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់វត្ថុ ទើបសម្តែងបាន ។

[៣៤៥] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ប៉ុន្មាន ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់អ្វី ទើប

សម្តែងបាន ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ទុកមកថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ ៩ ដែលមានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ហើយគួរប្រាប់វត្ថុ ទើបសម្តែងបាន ។

[៣៨៦] អាបត្តិប៉ុន្មានយ៉ាង ដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង អាបត្តិប៉ុន្មានដែលត្រូវព្រោះពោលជាបច្ច័យ អាបត្តិប៉ុន្មានដែលត្រូវព្រោះទំពាស៊ី (សាច់) អាបត្តិប៉ុន្មានដែលត្រូវព្រោះភោជនជាបច្ច័យ ។ អាបត្តិ ៣ ដែលត្រូវក្នុងខណៈដែលសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចប់ជាគម្រប់ ៣ ដង អាបត្តិ ៦ ដែលត្រូវព្រោះពោលជាបច្ច័យ ។ អាបត្តិ ៣ ដែលត្រូវព្រោះទំពាស៊ី (សាច់) អាបត្តិ ៥ ដែលត្រូវព្រោះភោជនជាបច្ច័យ ។

[៣៨៧] យាវតតិយកាបត្តិទាំងអស់ រមែងដល់នូវស្ថានប៉ុន្មាន មួយទៀត អាបត្តិមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អធិករណ៍មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ។ យាវតតិយកាបត្តិទាំងអស់ រមែងដល់នូវស្ថាន ៥ អាបត្តិមានដល់បុគ្គល ៥ ពួក អធិករណ៍មានដល់បុគ្គល ៥ ពួក ។

[៣៨៨] ការវិនិច្ឆ័យមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ការរម្ងាប់អធិករណ៍មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អនាបត្តិមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក បុគ្គលរុងរឿងដោយស្ថានប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ការវិនិច្ឆ័យមានដល់បុគ្គល ៥ ពួក ការរម្ងាប់អធិករណ៍មានដល់បុគ្គល ៥ ពួក អនាបត្តិមានដល់បុគ្គល ៥ ពួក បុគ្គលរុងរឿងដោយស្ថាន ៣ យ៉ាង ។

[៣៤៩] អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងរាត្រីមានប៉ុន្មាន អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃមានប៉ុន្មាន អាបត្តិប៉ុន្មានដែលត្រូវព្រោះគយគន់ អាបត្តិប៉ុន្មានដែលត្រូវព្រោះបិណ្ឌបាតជាបច្ច័យ ។ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងវេលារាត្រីមាន ២ អាបត្តិដែលតាំងឡើងអំពីកាយ ហើយត្រូវតែក្នុងវេលាថ្ងៃមាន ២ អាបត្តិតែ ១ ដែលត្រូវព្រោះគយគន់ (មើលអង្គជាតមាតុគ្រាមដោយតម្រេក) អាបត្តិតែ ១ ដែលត្រូវព្រោះបិណ្ឌបាតជាបច្ច័យ[១] ។

[៣៥០] ភិក្ខុឃើញអានិសង្សប៉ុន្មាន ទើបសម្តែងធម៌ដល់អ្នកដទៃដោយសទ្ធា ឧក្ខិត្តកភិក្ខុ (ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត) ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា មានប៉ុន្មាន ការប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃមានប៉ុន្មាន ។ ភិក្ខុឃើញអានិសង្ស ៨ យ៉ាង ទើបសម្តែងធម៌ដល់អ្នកដទៃដោយសទ្ធា ឧក្ខិត្តកភិក្ខុ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា មាន ៣ ពួក ការប្រព្រឹត្តវត្តដោយប្រពៃមាន ៤៣ ។

[៣៥១] មុសាវាទដល់នូវស្ថានប៉ុន្មាន ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា អាបត្តិប៉ុន្មានដែលមានកំណត់ថ្ងៃ អាបត្តិបាដិទេសនីយមានប៉ុន្មាន មួយទៀត បុគ្គលប៉ុន្មានពួកដែលគួរសម្តែងទោស ។ មុសាវាទដល់នូវស្ថាន ៥ យ៉ាង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា អាបត្តិដែលមានកំណត់ថ្ងៃ (នោះ) មាន ១៤ អាបត្តិបាដិទេសនីយមាន ១២ (ដោយរួមទាំងភិក្ខុភិក្ខុនី)

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បុគ្គល ៤ ពួកដែលគួរសម្តែងទោស ។

[៣៥២] មុសាវាទប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ឧបោសថមានអង្គប៉ុន្មាន អង្គរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់នូវទូតកម្មមានប៉ុន្មាន ការប្រព្រឹត្តតិត្ថិយវត្តមានប៉ុន្មាន ។ មុសាវាទប្រកបដោយអង្គ ៨ ឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ អង្គរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់នូវទូតកម្មមាន ៨ ការប្រព្រឹត្តតិត្ថិយវត្តមាន ៨ ប្រការ ។

[៣៥៣] ឧបសម្បទា (របស់ភិក្ខុនី) ប្រកបដោយកម្មវាចាប៉ុន្មាន ភិក្ខុនីត្រូវក្រោកទទួលចំពោះភិក្ខុនីប៉ុន្មានពួក ត្រូវឲ្យអាសនៈដល់ភិក្ខុនីប៉ុន្មានពួក ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប៉ុន្មាន ទើបគួរប្រដៅភិក្ខុនីបាន ។ ឧបសម្បទា (របស់ភិក្ខុនី) ប្រកបដោយកម្មវាចា ៨ ភិក្ខុនីត្រូវក្រោកទទួលចំពោះភិក្ខុនី ៨ ពួក ត្រូវឲ្យអាសនៈដល់ភិក្ខុនី ៨ ពួក ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៨ ទើបគួរប្រដៅភិក្ខុនីបាន ។

[៣៥៤] ឆេជ្ជវត្ថុ (វត្ថុជាហេតុឲ្យដាច់ចាកភិក្ខុភាវៈ) មានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អាបត្តិថុល្លច្ច័យមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អនាបត្តិមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក អាបត្តិ និងអនាបត្តិទាំងអស់ (នេះ) មានវត្ថុតែ ១ ទេឬ ។ ឆេជ្ជវត្ថុមានដល់បុគ្គល ១ ពួក អាបត្តិថុល្លច្ច័យមានដល់បុគ្គល ៤ ពួក អនាបត្តិមានដល់បុគ្គល ៤ ពួក អាបត្តិ និងអនាបត្តិទាំងអស់ (នេះ) មានវត្ថុតែ ១ ។

[៣៥៥] អាឃាតវត្ថុ (វត្ថុជាហេតុឲ្យកើតចិត្តគុំកួន) មានប៉ុន្មាន

សង្ឃបែកគ្នាដោយភិក្ខុប៉ុន្មានរូប ក្នុងវិន័យនេះ បឋមាបត្តិកាបត្តិមានប៉ុន្មាន កិច្ចដែលធ្វើដោយញត្តិមានប៉ុន្មាន ។ អាឃាតវត្ថុមាន ៩ យ៉ាង សង្ឃបែកគ្នាដោយភិក្ខុ ៩ រូប ក្នុងវិន័យនេះ បឋមាបត្តិកាបត្តិមាន ៩ យ៉ាង កិច្ចដែលធ្វើដោយញត្តិមាន ៩ យ៉ាង ។

[៣៥៦] បុគ្គលដែលមិនគួរអភិវាទ និងបុគ្គលដែលមិនគួរធ្វើអញ្ជលីកម្ម និងសាមីចិកម្មមានប៉ុន្មានពួក អាបត្តិទុក្កដមានដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ការទុកអតិរេកចីវរបានប៉ុន្មានថ្ងៃ ។ បុគ្គលដែលមិនគួរអភិវាទ និងបុគ្គលដែលមិនគួរធ្វើអញ្ជលីកម្ម និងសាមីចិកម្មមាន ១០ ពួក អាបត្តិទុក្កដមានដល់បុគ្គល ១០ ពួក ការទុកអតិរេកចីវរបានត្រឹម ១០ ថ្ងៃ ។

[៣៥៧] ក្នុងសាសនានេះ បុគ្គលត្រូវឲ្យចីវរដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួកដែលនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើមានអ្នកទទួលដ៏សមគួរហើយ បុគ្គលត្រូវឲ្យចីវរដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក មិនត្រូវឲ្យដល់បុគ្គលប៉ុន្មានពួក ។ ក្នុងសាសនានេះ បុគ្គលត្រូវឲ្យចីវរដល់បុគ្គល ៥ ពួក[១] ដែលនៅចាំវស្សារួចហើយ កាលបើមានបុគ្គលអ្នកទទួលដ៏សមគួរ បុគ្គលត្រូវឲ្យចីវរដល់បុគ្គល ៧ ពួក មិនត្រូវឲ្យដល់បុគ្គល ១៦ ពួកទេ ។

[៣៥៨] ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិអស់ ១០០ រាត្រី ត្រូវជាប៉ុន្មានរយអាបត្តិ ហើយចូលបរិវាសនៅប៉ុន្មានរាត្រី ទើបរួច (ចាកអាបត្តិ) បាន ។ ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិអស់មួយរយរាត្រី ត្រូវជាមួយពាន់[២] អាបត្តិ ហើយចូល

១-២ សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

បរិវាស នៅ ១០ រាត្រី ទើបរួច (ចាកអាបត្តិនោះ) បាន ។

[៣៥៩] ទោសរបស់កម្មមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងនគរចម្ប៉ា កម្មទាំងអស់ (នោះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌ឬអ្វី ។ ទោសរបស់កម្ម (មានអបលោកនកម្មជាដើម) មាន ១២ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុក្នុងនគរចម្ប៉ា កម្មទាំងអស់ (នោះ) ឈ្មោះថា មិនប្រកបដោយធម៌មែនហើយ ។

[៣៦០] សម្បត្តិរបស់កម្មមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងនគរចម្ប៉ា កម្មទាំងអស់ (នោះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌ឬអ្វី ។ សម្បត្តិរបស់កម្មមាន ៤ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ច-វង្ស ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងនគរចម្ប៉ា កម្មទាំងអស់ (នោះ) ឈ្មោះថា ប្រកបដោយធម៌មែនហើយ ។

[៣៦១] កម្មមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងនគរចម្ប៉ា (កម្មនោះ) ប្រកបដោយធម៌ មានប៉ុន្មាន មិនប្រកបដោយធម៌ មានប៉ុន្មាន ។ កម្មមាន ៦ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុក្នុងនគរចម្ប៉ា បណ្តាកម្មទាំង ៦ នេះ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ច-វង្ស ទ្រង់ត្រាស់ថា ប្រកបដោយធម៌មានតែមួយពួក មិនប្រកបដោយធម៌មាន ៥ ។

[៣៦២] កម្មមានប៉ុន្មាន ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្ស ទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងនគរចម្ប៉ា (កម្មនោះ) ប្រកបដោយធម៌មានប៉ុន្មាន ។ មិន

ប្រកបដោយធម៌មានប៉ុន្មាន ។ កម្ម ៤ ដែលព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ក្នុងវិនយវត្ថុ ក្នុងនគរចម្ប៉ា បណ្តាកម្មទាំង ៤ នេះ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា ប្រកបដោយធម៌មានតែ ១ ពួក មិនប្រកបដោយធម៌មាន ៣ ។

[៣៦៣] ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បាននូវព្រះនិព្វាន ប្រកបដោយតាទិគុណ ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងនូវកងនៃអាបត្តិទាំងឡាយណា បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំងនោះ កងនៃអាបត្តិប៉ុន្មាន ដែលមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈទាំងឡាយ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំសូមសួរនូវកងនៃអាបត្តិនោះ សូមលោកឆ្លើយមក ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បាននូវព្រះនិព្វានប្រកបដោយតាទិគុណ ទ្រង់ឃើញនូវវិវេកធម៌ បានសម្តែងនូវកងនៃអាបត្តិណា បណ្តាកងនៃអាបត្តិទាំងនោះ មានតែកងអាបត្តិ ១ គឺបារាជិក ដែលមិនរម្ងាប់ដោយសមថៈទាំងឡាយទេ បពិត្រលោកអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងវិភង្គ ខ្ញុំប្រាប់នូវកងនៃអាបត្តិនោះចំពោះលោក ។

[៣៦៤] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលប៉ុន្មានពួកដែលទៅកើតក្នុងអបាយ ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គល ១៤៤ ពួក[១] ដែលបំបែកសង្ឃ តែងទៅកើតក្នុងអបាយ ទៅកើតក្នុងនរក ឋិតនៅអស់ ១ កប្ប ចូរលោកស្តាប់វិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៦៥] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គលប៉ុន្មានពួកដែល

១- សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។

មិនកើតក្នុងអបាយ ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គល ១៨ ពួកដែលមិនទៅកើតក្នុងអបាយ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៦៦] ធម៌ទាំង ៨ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់សម្តែងប៉ុន្មានលើក ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ធម៌ទាំង ៨ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់សម្តែងមាន ១៨ លើក ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់វិន័យចុះ ។

[៣៦៧] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា កម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា កម្មមាន ១៦ យ៉ាង ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៦៨] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា ទោសរបស់កម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា ទោសរបស់កម្មមាន ១២ យ៉ាង ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៦៩] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា សម្បត្តិរបស់កម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា សម្បត្តិរបស់កម្មមាន ៤ យ៉ាង

ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧០] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា កម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា កម្មមាន ៦ យ៉ាង ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧១] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា កម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា កម្មមាន ៤ យ៉ាង ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧២] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បារាជិកាបត្តិ មានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បារាជិកាបត្តិមាន ៨ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧៣] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេសាបត្តិមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេសាបត្តិមាន ១៣ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧៤] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា អនិយតមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។

ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា អនិយតមាន ២ យ៉ាង ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧៥] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា និស្សគ្គិយមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា និស្សគ្គិយមាន ៤២ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧៦] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បាចិត្តិយាបត្តិមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បាចិត្តិយាបត្តិមាន ១៨៨ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧៧] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បាដិទេសនីយាបត្តិមានប៉ុន្មាន ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា បាដិទេសនីយាបត្តិមាន ១២ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។

[៣៧៨] ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា សេក្ខិយៈមានប៉ុន្មានយ៉ាង ខ្ញុំនឹងចាំស្តាប់នូវវិស័យរបស់អ្នក ដែលជាអ្នកជ្រាបច្បាស់នូវវិន័យ ។ ព្រះពុទ្ធជាអាទិច្ចវង្សទ្រង់ត្រាស់ថា សេក្ខិយៈមាន ៧៥ ចូរអ្នកស្តាប់នូវវិស័យរបស់ខ្ញុំ ដែលជាអ្នកដឹងច្បាស់នូវវិន័យចុះ ។ ពាក្យដែលអ្នកសួរមកដោយ

ប្រពៃត្រឹមណា ខ្ញុំក៏បានវិសជ្ជនាដោយប្រពៃត្រឹមនោះហើយ ពាក្យបន្តិចបន្តួច ដែលមិនមែនជាខ្សែបន្ទាត់ មិនមានក្នុងពាក្យបុច្ឆាវិសជ្ជនានេះឡើយ ។

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ ចប់

អដ្ឋកថា

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ

[៣២៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងវិសជ្ជនាគាថាថា **កតិ អាបត្តិយោ កាយិកា** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បាទគាថាថា **ឆ អាបត្តិយោ កាយិកា** សេចក្តីថា អាបត្តិទាំងឡាយ ដែលលោកពោលទុកក្នុងអន្តរបេយ្យាល ដោយន័យ មានពាក្យថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយអាបត្តិសមុដ្ឋានទី ៤ គឺភិក្ខុសេពមេថុនធម្មត្រូវអាបត្តិបារាជិកជាដើម ពិតហើយ អាបត្តិទាំងនោះត្រាស់ថា ទាក់ទងដោយកាយ ព្រោះកើតឡើងតាមកាយទ្វារ ។

ពីរបទថា **ឆ វាចសិកា** សេចក្តីថា អាបត្តិទាំងឡាយដែលត្រាស់ទុកក្នុងអន្តរបេយ្យាលនោះឯង ដោយន័យ មានពាក្យថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ៦ ដោយអាបត្តិសមុដ្ឋានទី ៥ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដែលការប្រាថ្នាលាមកគ្របសង្កត់ហើយ ដូច្នេះជាដើម ។

ពីរបទថា **ឆាទេន្តស្ស តិស្សោ** សេចក្តីថា ជាបារាជិកដល់ភិក្ខុនីដែលបិទបាំងទោស ជាបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុ ព្រោះបិទបាំងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ជាទុក្កដ ព្រោះបិទបាំងអាបត្តិគ្រោតគ្រាតរបស់ខ្លួន ។

ពីរបទថា **បញ្ច សំសគ្គបច្ចយា** សេចក្តីថា អាបត្តិទាំងនេះ ៥ មានការស្ទាបអង្អែលដោយកាយ គឺព្រោះស្ទាបអង្អែលដោយកាយ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកដល់ភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដល់ភិក្ខុ ព្រោះកាយ និងវត្ថុជាប់កាយប៉ះគ្នាត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ព្រោះរបស់ដែលបោះទៅ និងរបស់ដែលជាប់

ដោយកាយប៉ះគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះចាក់ក្រឡេកដោយម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[៣២៦] ពីរបទថា **អរុណុគ្គេ តិស្សោ** សេចក្តីថា ព្រោះអរុណរះ ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ គឺនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ដោយអំណាចឈានកន្ទង ១ រាត្រី ៦ រាត្រី ៧ ថ្ងៃ ១០ ថ្ងៃ និងមួយខែ ជាសង្ឃាទិសេសដល់ភិក្ខុនី ព្រោះនៅប្រាស (ចាកសម្លាញ់) អស់រាត្រី ភិក្ខុបិទអាបត្តិទុកអស់យាមទី ១ ក្តី បិទទុកអស់យាមទី ២ ក្តី បិទទុកអស់យាមទី ៣ ក្តី អាបត្តិឈ្មោះថា បិទ កាលអរុណរះហើយ លោកឈ្មោះថា រមែងបិទអាបត្តិទុក គប្បីឲ្យលោកសម្តែងអាបត្តិទុក្កដ ។

ពីរបទថា **ទ្វេ យាវតតិយកា** សេចក្តីថា អាបត្តិឈ្មោះយាវតតិយកា មាន ១១ តែចែកជា ២ ដោយអំណាចព្រះបញ្ញត្តិ គឺយាវតតិយកាបត្តិរបស់ភិក្ខុ យាវតតិយកាបត្តិរបស់ភិក្ខុនី ។

ពីរបទថា **ឯកេត្ថ អដ្ឋវត្ថុកា** សេចក្តីថា អាបត្តិទាំងឡាយណាមួយរបស់ភិក្ខុនីប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា អដ្ឋវត្ថុកា ក្នុងសាសនានេះ ។

ពីរបទថា **ឯកេន សព្វសង្គហោ** សេចក្តីថា សង្គ្រោះសិក្ខាបទទាំងមូល និងបាតិមោក្ខុទ្ទេសទាំងមូល ចូលដោយនិទានុទ្ទេសមួយនេះថា ភិក្ខុណា មានអាបត្តិ ភិក្ខុនោះគប្បីប្រាប់ ។

[៣២៧] បទទាំងឡាយថា **វិនយស្ស ទ្វេ មូលានិ** សេចក្តីថា (មូលនៃវិន័យ មាន ២ គឺ) កាយ ១ វាចា ១ ។

បទទាំងឡាយថា **គរុកា ទ្វេ វុត្តា** សេចក្តីថា (អាបត្តិធ្ងន់ លោកពោលទុក ២ គឺ) បារាជិក និងសង្ឃាទិសេស ។

ពីរបទថា **ទ្វេ ឧទ្ធុលុប្ឬានធា** សេចក្តីថា ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិ ព្រោះបិទបាំងទោសអាក្រក់ មាន ២ គឺជាបារាជិកដល់ភិក្ខុនីដែលបិទបាំងទោស (គឺបារាជិករបស់ភិក្ខុនីដទៃ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលបិទបាំងសង្ឃាទិសេស (របស់ភិក្ខុដទៃ) ។

[៣២៨] ពីរបទថា **គាមន្តរេ ចតស្សោ** សេចក្តីថា អាបត្តិ ៤ យ៉ាង ដោយអំណាចទុក្កដ បាចិត្តិយៈ ថុល្លច្ច័យ និងសង្ឃាទិសេស ព្រោះចន្លោះស្រុកទាំងនេះ គឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីបបួលគ្នា ត្រូវទុក្កដ ចូលឧបចារស្រុកដទៃ ត្រូវបាចិត្តិយៈ កាលភិក្ខុនីទៅកាន់ចន្លោះស្រុក ក្នុងស្រុកដែលព័ទ្ធរបង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ក្នុងកាលឈានជំហានទី ១ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ព្រោះជំហានទី ២ បើស្រុកមិនមានរបង ឈានជំហានទី ១ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ឈានជំហានទី ២ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពីរបទថា **ចតស្សោ នទីបារបច្ចយា** សេចក្តីថា អាបត្តិទាំង ៤ យ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុ និងភិក្ខុនីបបួលគ្នា ត្រូវទុក្កដ ឡើងទូកត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ កាលភិក្ខុនី (តែមួយរូប) ទៅកាន់ច្រាំងស្ទឹងក្នុងវេលាឆ្លង ឈានជំហានទី ១ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ឈានជំហានទី ២ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពីរបទថា **ឯកមំសេ ថុល្លច្ចយំ** សេចក្តីថា (ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ) ព្រោះឆាន់សាច់មនុស្ស ។

ពីរបទថា **ឆវមំសេសុ ទុក្កដំ** សេចក្ដីថា (ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិទុក្កដ) ព្រោះឆាន់អកប្បិយមំសៈដ៏សេស ។

[៣២៩] បទទាំងឡាយថា **ទេ្វ វាចសិកា រត្តឹ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុនី ឈរពោលក្នុងហត្ថបាសជាមួយបុរស ក្នុងពេលយប់ព្រលប់ មិនមានពន្លឺ ត្រូវបាចិត្តិយៈ បើវៀរហត្ថបាសឈរនិយាយ ត្រូវទុក្កដ ។

បទទាំងឡាយថា **ទេ្វ វាចសិកា ទិវា** សេចក្ដីថា ភិក្ខុនីឈរនិយាយ ក្នុងហត្ថបាសជាមួយបុរស ក្នុងឱកាសដែលបិទបាំង ក្នុងពេលថ្ងៃ ត្រូវ បាចិត្តិយៈ វៀរហត្ថបាស ឈរនិយាយ ត្រូវទុក្កដ ។

ពីរបទថា **ទទមានស្ស តិស្សោ** សេចក្ដីថា ត្រូវអាបត្តិ ៣ យ៉ាងដល់ ភិក្ខុឲ្យយ៉ាងនេះ គឺមានបំណងនឹងឲ្យស្លាប់ គឺឲ្យថ្នាំពិសដល់មនុស្ស បើបុគ្គល នោះស្លាប់ដោយថ្នាំពិសនោះ ភិក្ខុត្រូវបារាជិក ឲ្យដល់យក្ខ និងប្រេត បើយក្ខ និងប្រេតនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ឲ្យដល់សត្វតិរច្ឆាន បើសត្វនោះស្លាប់ ភិក្ខុត្រូវបាចិត្តិយៈ បើឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ក៏ត្រូវបាចិត្តិយៈដែរ ។

ពីរបទថា **ចត្តារោ ច បដិគ្គហោ** សេចក្ដីថា ត្រូវសង្ឃាទិសេស ព្រោះ ចាប់ដៃ និងចាប់ផ្នួងសក់ ត្រូវបារាជិក ព្រោះបៀមអង្គជាតដោយមាត់ ត្រូវ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ ព្រោះទទួលចីវររបស់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ត្រូវថុល្លច្ច័យ ដល់ភិក្ខុនីដែលតម្រេក ទទួលរបស់ទំពា របស់បរិភោគអំពីដៃបុរសដែល តម្រេក កងអាបត្តិ ៤ រមែងមានព្រោះទទួលដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

[៣៣០] ពីរបទថា **បញ្ច ទេសនាគាមិយោ** បានដល់ លហុកាបត្តិ ៥ កង ។ ពីរបទថា **ឆ សប្បដិកម្មា** សេចក្តីថា វៀរបារាជិកចេញហើយ អាបត្តិដ៏សេស (មានផ្លូវកែខៃបាន) ។

ពីរបទថា **ឯកេត្ថ អប្បដិកម្មា** សេចក្តីថា (អាបត្តិដែលកែខៃមិនបានក្នុងសាសនានេះ មានតែមួយកង គឺ) អាបត្តិបារាជិក ។

[៣៣១] ច្រើនបទថា **វិនយគរុកា ទ្វេ វុត្តា** បានដល់ បារាជិក និងសង្ឃាទិសេស ។ បទថា **កាយវាចសិកានិ ច** សេចក្តីថា សិក្ខាបទទាំងមូលនោះឯង ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ និងវាចា មិនមានសូម្បីសិក្ខាបទតែមួយដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងមនោទ្វារ ។

បទទាំងឡាយថា **ឯកោ វិកាលេ ធញ្ញរសោ** បានដល់ ថ្នាំត្រាំដោយអំបិល ពិតហើយ រសនៃធញ្ញជាតិមួយប្រភេទនេះឯង គួរក្នុងវិកាល ។

បទទាំងឡាយថា **ឯកា ញត្តិចតុត្ថេន សម្មតិ** បានដល់ សន្មតភិក្ខុដែលបង្រៀនភិក្ខុនី ។ ពិតហើយ សម្មតិដោយញត្តិចតុត្ថកម្មមួយនេះប៉ុណ្ណោះដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ ។

[៣៣២] បទទាំងឡាយថា **ធារាជិកា កាយិកាទ្វេ** បានដល់ មេថុនធម្មបារាជិករបស់ភិក្ខុ និងកាយសំសគ្គបារាជិករបស់ភិក្ខុនី ។

ពីរបទថា **ទ្វេ សំវាសកភូមិយោ** សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើខ្លួនឲ្យជាសមានសំវាសកៈដោយខ្លួនឯង ឬសង្ឃដែលព្រមព្រៀង ប្រកាសដកភិក្ខុដែលត្រូវលើកវត្តនោះចេញ ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលសំវាសកភូមិទុក ២ យ៉ាង យ៉ាងនេះ គឺភូមិនៃសមានសំវាសកៈ ១ ភូមិនៃនានាសំវាសកៈ ១ ។

ពីរបទថា **ទ្វិន្នញ្ច វត្តិច្ឆេទោ** បានដល់ វត្តច្ឆេទរបស់ភិក្ខុដែលនៅបរិវាស ១ ដែលនៅមានត្ត ១ ។

បទទាំងឡាយថា **បញ្ញត្តា ទុវង្គុលា ទុវេ** បានដល់ ព្រះបញ្ញត្តិពោលដោយ ២ ធ្នាប់ ២ យ៉ាង គឺទ្រង់បញ្ញត្តថា (ភិក្ខុនីកាលសម្អាតដោយទឹក) គប្បីធ្វើការជម្រះបានត្រឹម ២ ធ្នាប់នៃម្រាមដៃ ២ ជាកំណត់ ១ ព្រះបញ្ញត្តិដែលថា ភិក្ខុទុកសក់ ២ ធ្នាប់ ឬ ២ ខែនេះ ១ ។

[៣៣៣] បទទាំងឡាយថា **ទ្វេ អត្តានំ វធិត្វាន** សេចក្តីថា ភិក្ខុនីវាយតប់ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ ២ យ៉ាង គឺវាយតប់យំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ វាយតប់មិនយំ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

បទទាំងឡាយថា **ទ្វីហិ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ** សេចក្តីថា (សង្ឃរមែងបែកគ្នាដោយហេតុ ២ ប្រការ គឺ) ដោយកម្ម ១ ដោយចាប់ស្លាក ១ ។

ពីរបទថា **ទ្វេត្ត បឋមាបត្តិកា** សេចក្តីថា ក្នុងវិន័យទាំងអស់នេះ អាបត្តិត្រូវតាំងពីមុនធ្វើ ២ យ៉ាង ជាប់ដោយបញ្ញត្តនៃភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំង ២ ចំណែក តែដោយប្រការក្រៅពីនេះ បឋមាបត្តិកាបត្តិនោះ រមែងមាន ១៨ គឺរបស់ភិក្ខុ ៩ របស់ភិក្ខុនី ៩ ។

បទទាំងឡាយថា **ញត្តិយា ករណា ទុវេ** សេចក្តីថា ញត្តិកិច្ចមាន ២ គឺញត្តិដែលជាកម្ម ១ ញត្តិដែលជាបាទនៃកម្ម ១ ញត្តិកិច្ចរមែងជាកម្មក្នុង

ស្ថាន ៩ តាំងនៅដោយភាពជាបាទនៃកម្មក្នុងស្ថាន ២ ។

[៣៣៤] ពីរបទថា **ចាណាតិចាតេ តិស្សោ** សេចក្តីថា (ព្រោះក្នុងបាណាតិបាត) រមែងត្រូវអាបត្តិទាំង ៣ នេះ គឺភិក្ខុជីករណ្តៅទុកមិនចំពោះ (បុគ្គលណា) បើមនុស្សស្លាប់ត្រូវបារាជិក បើយក្ខ និងប្រេតស្លាប់ ត្រូវថុល្លច្ច័យ បើសត្វតិរច្ឆានស្លាប់ ត្រូវបាចិត្តិយៈ ។

បទទាំងឡាយថា **វាចា ចារាជិកា តយោ** សេចក្តីថា (អាបត្តិបារាជិកទាក់ទងដោយវាចា ៣ គឺ) បារាជិកក្នុងវជ្ជបដិច្ឆាទិកាសិក្ខាបទ ១ ក្នុងឧក្ខិត្តានុវត្តិកាសិក្ខាបទ ១ ក្នុងអដ្ឋវត្ថុកាសិក្ខាបទ ១ ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលទុក ៣ យ៉ាងនេះ គឺបារាជិកព្រោះអទិន្នាទាន និងសម្លាប់មនុស្សដោយបង្គាប់បញ្ជា និងពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម៌ ។

ពីរបទថា **ឱភាសនា តយោ** បានដល់ សង្ឃាទិសេស ព្រោះនិយាយសរសើរប៉ះពាល់ដល់ទ្វារធួន់ និងទ្វារស្រោល ត្រូវថុល្លច្ច័យ ព្រោះពោលសរសើរ និងនិយាយប៉ះពាល់ ដល់អវយវៈខាងក្រោមឆ្អឹងដងកាំបិតចុះមកខាងលើពីក្បាលជង្គង់ឡើងទៅ វៀរទ្វារធួន់ និងទ្វារស្រោលចេញ ត្រូវទុក្កដព្រោះនិយាយសរសើរ និងតិះដៀលចំពោះអវយវៈខាងលើដងកាំបិតឡើងទៅខាងក្រោមជង្គង់ចុះមក ។

ពីរបទថា **សញ្ចរិត្តេន វា តយោ** សេចក្តីថា អាបត្តិ ៣ កងមានព្រោះការនិយាយដឹកនាំជាហេតុ គឺភិក្ខុទទួលពាក្យនិយាយដឹកនាំ ត្រឡប់មកប្រាប់ ត្រូវសង្ឃាទិសេស ទទួលពាក្យនិយាយដឹកនាំ មិនត្រឡប់មកប្រាប់

ត្រូវបុល្លច្ច័យ ទទួលពាក្យ មិននិយាយដឹកនាំ មិនត្រឡប់មកប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[៣៣៥] បទទាំងឡាយថា **តយោ បុគ្គលា ន ឧបសម្បាទេតព្វា** សេចក្ដីថា (បុគ្គលដែលសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ៣ ពួក គឺ) បុគ្គលដែលមានកាល គឺអាយុមិនគ្រប់ ១ បុគ្គលមានអវយវៈខ្វះខាត ១ បុគ្គលវិបត្តិដោយវត្ថុ ១ ហេតុដែលធ្វើបុគ្គល ៣ ពួកនោះឲ្យផ្សេងគ្នា បានពោលហើយ ។

មួយប្រការទៀត ក្នុងបុគ្គល ៣ ពួកនេះ បុគ្គលណាមិនបរិបូណ៌ដោយបាត្រ និងចីវរ និងបុគ្គលណាបរិបូណ៌តែមិនសូម បុគ្គលទាំងនេះឯង លោកសង្គ្រោះដោយបុគ្គលដែលមានអវយវៈខ្វះខាតដោយចំពោះ ។ ឯបុគ្គលដែលមានការធ្វើអាក្រក់ មានអ្នកសម្លាប់ម្ដាយជាដើម គប្បីជ្រាបថា សង្គ្រោះដោយបុគ្គលដែលវិបត្តិដោយវត្ថុដោយចំពោះ ពោល គឺខ្ទើយ ឧកតោព្យញ្ជនកៈ និងសត្វតិរច្ឆាន ។ ពិតហើយ ន័យនេះលោកពោលទុកក្នុងកុរុន្ទី ។

បទទាំងឡាយថា **តយោ កម្មានំ សង្គហា** បានដល់ (កម្មសង្គហៈ ៣ យ៉ាង គឺ) វាចាកំណត់ញត្តិ ពាក្យប្រធានដែលធ្វើជំទាស់ ធ្វើប្រាវព្ធកម្មដែលសម្រេចទៅហើយ ។

ក្នុងកម្មសង្គហៈ ៣ នោះ កម្មទាំងឡាយដែលលោកសង្គ្រោះដោយលក្ខណៈទាំង ៣ នេះ គឺវាចាដែលសូធ្យដោយពាក្យថា **ឧទេយ្យ ករេយ្យ** ជាដើម ឈ្មោះថា វាចាកំណត់ញត្តិ ។ ពាក្យសូធ្យប្រកាស មានពាក្យថា

នេតិ ករោតិ ជាដើម ឈ្មោះថា ពាក្យប្រធានដែលធ្វើជំទាស់ ពាក្យសូធ្យប្រកាស មានពាក្យថា **ចិណ្ណំ កតំ** ជាដើម ឈ្មោះថា ពាក្យប្រាប់ពួកកម្មដែលស្រេចទៅហើយ ។

កម្មទាំងឡាយដែលលោកសង្គ្រោះដោយលក្ខណៈ ៣ ដទៃទៀត គឺដោយវត្ថុ ញត្តិ អនុស្សាវនា ។ ពិតហើយ កម្មដែលព្រមដោយវត្ថុ ព្រមដោយញត្តិ និងព្រមដោយអនុស្សាវនា ទើបចាត់ជាកម្មពិត ។ ដោយហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា កម្មសង្គហៈមាន ៣ ។

ពីបទថា **នាសិតកា តយោ** បានដល់ បុគ្គល ៣ ពួកដែលសង្ឃឲ្យនាសនៈចេញ ដោយអំណាចលិង្គនាសនា សំវាសនាសនា និងទណ្ឌកម្មនាសនា គប្បីជ្រាប (ដោយបាលី) យ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីសឹកចេញ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសតែភិក្ខុ សាមណេរដែលប្រទូស្ត សាមណេរប្រកបដោយអង្គ ១០ ភិក្ខុគប្បីឲ្យនាសនៈចេញ សង្ឃចូរញ៉ាំងកណ្ដកសមណុទ្ទេសឲ្យវិនាសចុះ ។

ពីរបទថា **តិណ្ណន្នំ ឯកវាចិកា** សេចក្ដីថា អនុស្សាវនា ១ គួរដល់ជន ៣ មានឧបជ្ឈាយ៍តែមួយ អាចារ្យផ្សេងគ្នា ដោយបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូធ្យសមនុភាសនាជាមួយគ្នា ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរ ឬបីរូបបាន ។

[៣៣៦] ពីរបទថា **អទិន្នាទានេ តិស្សោ** សេចក្ដីថា ព្រោះ (អទិន្នាទាន) ១ បាទ ឬលើស ១ បាទ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក លើសជាង

១ មាសក ក្រោម ៥ មាសក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ១ មាសក ឬតិចជាង ១ មាសក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ពីរបទថា **ចតស្សោ មេថុនប្បច្ចយា** សេចក្តីថា ភិក្ខុសេពមេថុន ក្នុងទ្វារដែលសត្វមិនទាន់កកេរ ត្រូវបារាជិក ក្នុងទ្វារដែលសត្វកកេរហើយដោយច្រើន ត្រូវថុល្លច្ច័យ ស៊កអង្គជាតចូលទៅក្នុងមាត់ដែលហាមិនឲ្យប៉ះ ត្រូវទុក្កដ ភិក្ខុនី ត្រូវបាចិត្តិយៈ ព្រោះដងបង្ហូរមានសណ្ឋានរលីង ដែលធ្វើអំពីអាចម៍ល័ក្ត ។

ពីរបទថា **ឆិន្ទន្តស្ស តិស្សោ** សេចក្តីថា ត្រូវអាបត្តិបារាជិកដល់ភិក្ខុ (លួច) កាត់ដើមឈើធំ ត្រូវបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុកាត់កូតគាម ត្រូវថុល្លច្ច័យដល់ភិក្ខុកាត់អង្គជាត ។

ពីរបទថា **បញ្ច ឆឌ្ឌិតប្បច្ចយា** សេចក្តីថា ភិក្ខុចោលថ្នាំពិសមិនចំពោះ បើមនុស្សស្លាប់ព្រោះថ្នាំពិសនោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក កាលយក្ខ និងប្រេតស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលសត្វតិរច្ឆានស្លាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ព្រោះចោល គឺ បញ្ចេញសុក្កៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ព្រោះបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ និងបស្សាវៈលើវត្ថុខៀវ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដក្នុងសេខិយវត្ត អាបត្តិ ៥ កងនេះ រមែងមានព្រោះវត្ថុដែលចោលជាបច្ច័យ ។

[៣៣៧] បទទាំងឡាយថា **ចាចិត្តិយេន ទុក្កដា កតា** សេចក្តីថា លោកកាត់អាបត្តិទុក្កដរួមនឹងបាចិត្តិយៈ ក្នុងសិក្ខាបទទាំង ១០ ក្នុងភិក្ខុនោវាទវគ្គ ។

បទទាំងឡាយថា **ចតុរេត្ថ នវកា វុត្តា** សេចក្តីថា ក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នោះឯង លោកពោលពួក ៩ ទុក ៤ ពួកយ៉ាងនេះ គឺក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ២ ពួក ក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ២ ពួក ។

ពីរបទថា **ទិន្នំ ចីវរេន ច** សេចក្តីថា ព្រោះចីវរជាដើមហេតុ រមែងត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនី ២ ពួកយ៉ាងនេះ គឺត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនី ដែលឧបសម្បទាក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនី ដែលឧបសម្បទាក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ បាដិទេសនីយ ៨ មកហើយក្នុងបាលីនោះឯង ។

បទទាំងឡាយថា **កុញ្ជរន្តាមកចញ្ចោង ចាចិត្តិយេន ទុក្កដា កតា** សេចក្តីថា លោកកាត់អាបត្តិទុក្កដរួមនឹងបាចិត្តិយៈ ដល់ភិក្ខុនីដែលសូមស្រូវស្រស់ឆាន់ ។

[៣៣៩] ពីរបទថា **គច្ឆន្តស្ស ចតស្សោ** សេចក្តីថា ជាអាបត្តិ ៤ កងនេះដល់បុគ្គលទៅ គឺត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុអ្នកបបួលគ្នាដើរផ្លូវជាមួយភិក្ខុនី ឬមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ កាលចូលឧបចារស្រុក ភិក្ខុនីណាទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែឯង កាលភិក្ខុនីនោះចូលឧបចារស្រុក ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យក្នុងជំហានទី ១ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសក្នុងជំហានទី ២ ។

ពីរបទថា **ឋិតស្ស វាបិ តត្តកា** សេចក្តីថា អាបត្តិ ៤ កងនោះឯង រមែងមានដល់អ្នកឈរដូចម្តេច គឺមានយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនីឈរក្នុងហត្ថបាសរបស់បុរស ដោយអំណាចមិត្តសន្ថវៈក្នុងទីងងឹត ឬក្នុងឱកាសកំបាំង ត្រូវ

អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ឈរវៀរហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ក្នុងវេលាអរុណរះ ឈរវៀរហត្ថបាសរបស់ភិក្ខុនី ដែលជាសម្មាញ់ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ វៀរហត្ថបាសឈរ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

បទទាំងឡាយថា **និសិន្នស្ស ចតស្សោ អាបត្តិយោ និបន្នស្សាបិ តត្តកា** សេចក្តីថា បើភិក្ខុនីនោះអង្គុយក្តី ដេកក្តី លោករមែងត្រូវអាបត្តិ ៤ កង យ៉ាងនោះឯង ។

[៣៨០] ពីរបទថា **បញ្ច ចាចិត្តិយានិ** សេចក្តីថា ភេសជ្ជៈ ៥ ដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ មិនលាយគ្នា ទុកក្នុងភាជនៈផ្សេងគ្នាក្តី ទុកក្នុងភាជនៈតែមួយក្តី ព្រោះកន្លង ៧ ថ្ងៃ ភិក្ខុនោះ រមែងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ៥ ផ្សេងវត្ថុគ្នាក្នុងខណៈតែមួយ មិនគប្បីពោលថា ត្រូវអាបត្តិនេះមុន ត្រូវអាបត្តិនេះក្រោយ ។

[៣៨១] ពីរបទថា **នវ ចាចិត្តិយានិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុណាហាមាត់សូមភោជនប្រណីត ៩ យ៉ាង លាយបាយមួយពំនូត រួមនឹងភោជនប្រណីតទាំងនោះ ចុកចូលក្នុងមាត់ឲ្យកន្លងបំពង់កចូលទៅ ភិក្ខុនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំងអស់ ៩ ផ្សេងវត្ថុគ្នាក្នុងខណៈតែមួយ មិនគប្បីពោលថា ត្រូវអាបត្តិនេះមុន អាបត្តិនេះក្រោយ ។

[៣៨២] ពីរបទថា **ឯកវាចាយ ទេសេយ្យ** សេចក្តីថា ភិក្ខុគប្បីសម្តែងដោយវាចាតែមួយ យ៉ាងនេះថា លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំទទួលប្រគេនភេសជ្ជៈ ៥ ឲ្យកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅ ត្រូវអាបត្តិ ៥ ទើបសម្តែងអាបត្តិទាំងនោះ

ក្នុងសម្នាក់លោក អាបត្តិទាំងនោះ ឈ្មោះថា លោកសម្តែងហើយពិត មិនមានកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ ដោយវាចា ២-៣ ដង ។ សូម្បីក្នុងវិសជ្ជនាទី ២ ក៏គប្បីពោលថា លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានសូមបណីតភោជន ៩ យ៉ាងឆាន់ត្រូវអាបត្តិ ៩ ទើបសម្តែងអាបត្តិទាំងនោះ ក្នុងសម្នាក់លោក ។

[៣៨៤] បទទាំងឡាយថា **វត្ថុំ កិត្តេត្វា ទេសេយ្យ** សេចក្តីថា គប្បីសម្តែងប្រារព្ធវត្ថុយ៉ាងនេះថា លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំទទួលប្រគេនភេសជ្ជៈ ៥ ឲ្យកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅ ខ្ញុំសម្តែងអាបត្តិទាំងនោះ តាមវត្ថុក្នុងសម្នាក់លោកម្ចាស់ ។ អាបត្តិទាំងឡាយ ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះសម្តែងហើយពិត ។ មិនមានកិច្ចដែលនឹងត្រូវប្រារព្ធឈ្មោះអាបត្តិ ។ សូម្បីក្នុងវិសជ្ជនាទី ២ ក៏គប្បីពោលថា លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានសូមភោជនប្រណីត ៩ យ៉ាង ឆាន់ហើយ ខ្ញុំសម្តែងអាបត្តិទាំងនោះ តាមវត្ថុក្នុងសម្នាក់លោកម្ចាស់ ។

[៣៨៦] ពីរបទថា **យាវតតិយកេ តិស្សោ** សេចក្តីថា អាបត្តិ ៣ កង ក្នុងយាវតតិយកៈទាំងនេះ គឺជាអាបត្តិបារាជិកដល់ភិក្ខុនីដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដល់ភិក្ខុទាំងឡាយមានកោកាលិកភិក្ខុជាដើម ដែលប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្តភិក្ខុ ទម្លាយនូវសង្ឃ និងត្រូវបាចិត្តិយៈដល់នាងចណ្ឌកាឡីភិក្ខុនី ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិលាមក ។

ពីរបទថា **ឆ វោហារប្បច្ចយា** សេចក្តីថា ភិក្ខុរមែងត្រូវអាបត្តិ ៦ មានវាចាដែលខ្ជួនប្រកបជាបច្ច័យដូចម្តេច ដូច្នេះ គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ លុះក្នុងអំណាចសេចក្តីប្រាថ្នា ក៏ពោលអួតនូវឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន

មិនពិត ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ។ ភិក្ខុនិយាយជីកនាំបុរសស្ត្រីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុនិយាយថា ភិក្ខុណានៅក្នុងវិហាររបស់អ្នក ភិក្ខុនោះជាព្រះអរហន្តដូច្នេះ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ។បេ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ភិក្ខុសូមភោជនប្រណីតដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។ ភិក្ខុនីសូមភោជនប្រណីត ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ។ ភិក្ខុមិនឈឺសូមសម្ល បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន យកមកឆាន់ ព្រោះហេតុអាជីវៈ ព្រោះដំណើរអាជីវៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ពីរបទថា **ខាទន្តស្ស តិស្សោ** សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យព្រោះសាច់មនុស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះអកប្បិយមំសៈដ៏សេស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុនី ព្រោះឆាន់ខ្ទឹម ។

ពីរបទថា **បញ្ច ភោជនប្បច្ចយា** សេចក្តីថា ភិក្ខុនីដែលមានតម្រេកទទួលភោជនអំពីដៃនៃបុរសបុគ្គលដែលមានតម្រេកដែរ លាយឲ្យចូលគ្នាលេបចូលទៅ ម្យ៉ាងទៀត កាន់យកសាច់មនុស្ស ខ្ទឹម បណីតភោជនដែលខ្លួនសូមដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន និងអកប្បិយមំសៈដ៏សេស លាយគ្នាលេបចូលទៅ រមែងត្រូវអាបត្តិ ៥ មានភោជនជាបច្ច័យ គឺសង្ឃាទិសេស ថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយៈ បាដិទេសនីយ ទុក្កដ ។

[៣៨៧] ពីរបទថា **បញ្ច ឋានានិ** សេចក្តីថា យាវតតិយកាបត្តិទាំងពួង រមែងដល់ឋានៈ ៥ យ៉ាងនេះ គឺសម្រាប់ភិក្ខុនីដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្ត មិនព្រមលះបង់ដោយវាចាប្រកាសត្រឹម ៣ ដង ព្រោះញត្តិ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះកម្មវាចា ២ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ក្នុងទីបំផុតនៃកម្មវាចា ត្រូវអាបត្តិបារាជិក (សម្រាប់ភិក្ខុ) ព្រោះព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃជាដើម ត្រូវសង្ឃាទិសេស និងព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិលាមក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

ពីរបទថា **បច្ចន្នញ្ចេវ អាបត្តិ** សេចក្តីថា ឈ្មោះថា អាបត្តិរមែងមានដល់សហធម្មិកទាំង ៥ ។ ក្នុងសហធម្មិកទាំង ៥ នោះ ដោយនិប្បរិយាយ អាបត្តិរមែងមានដល់ភិក្ខុ និងភិក្ខុនី ២ ពួកប៉ុណ្ណោះ ។ តែសម្រាប់សិក្ខមានា សាមណេរ និងសាមណេរី អាបត្តិរមែងមានដោយបរិយាយនេះថា ភាពជារបស់មិនគួរ រមែងមិនគួរ ។ សហធម្មិក ៣ នោះ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យសម្តែងអាបត្តិ តែគប្បីដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ពួកលោក ។

ពីរបទថា **បញ្ចន្នំ អធិករណោន ច** សេចក្តីថា ឯអធិករណ៍រមែងមានដល់សហធម្មិកទាំង ៥ ដូចគ្នា ។ ពិតហើយ វិនិច្ឆ័យវោហារដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បរិក្ខារ មានបាត្រ និងចីវរជាដើមនៃសហធម្មិកទាំង ៥ នោះឯង ហៅថា អធិករណ៍ ឯវិនិច្ឆ័យវោហាររបស់គ្រហស្ថ រមែងចាត់ជាអដ្ដកម្ម (គឺការពោលក្តី) ។

[៣៨៨] បទទាំងឡាយថា **បញ្ចន្នំ វិនិច្ឆយោ ហោតិ** សេចក្តីថា

ឈ្មោះថា វិនិច្ឆ័យរបស់សហធម្មិកទាំង ៥ ពួកនោះឯងក៏មាន ។

ពីរបទថា **បញ្ចន្នំ វូបសមេន ច** សេចក្ដីថា អធិករណ៍របស់សហធម្មិកទាំង ៥ នោះឯង ដែលបានវិនិច្ឆ័យហើយ ឈ្មោះថា រម្ងាប់ទៅ ។

ពីរបទថា **បញ្ចន្នញ្ច អនាបត្តិ** សេចក្ដីថា ដែលឈ្មោះថាអនាបត្តិ រមែងមានដល់សហធម្មិកទាំង ៥ នោះឯង ។

បទទាំងឡាយថា **តីហិ ឋានេហិ សោភតិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុរមែងស្អាតដោយហេតុ ៣ មានសង្ឃជាដើម ។ ពិតហើយ បុគ្គលធ្វើការល្មើស ហើយសម្ដែងអាបត្តិដែលអាចនៅសម្ដែងបានក្នុងចំណោមសង្ឃ ឬក្នុងគណៈ ឬក្នុងសម្នាក់បុគ្គល រមែងជាអ្នកមានសីលមិនវិបត្តិ ត្រឡប់ដូចដើម ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា ស្អាតដោយស្ថាន ៣ ។

[៣៤៩] បទទាំងឡាយថា **ទ្វេ កាយិកា រត្តឹ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិតាមកាយទ្វារ ជាដែនកើត ២ យ៉ាងក្នុងរាត្រី គឺកាលសម្រេចការឈរអន្ធយ និងដេក ក្នុងហត្ថបាសរបស់បុរស ក្នុងពេលយប់ងងឹត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ កាលសម្រេចការឈរជាដើម លះហត្ថបាស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

បទទាំងឡាយថា **ទ្វេ កាយិកា ទិវា** សេចក្ដីថា ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិ ២ កង ក្នុងឱកាសដែលកំបាំងក្នុងពេលថ្ងៃដោយឧបាយនោះឯង ។

បទទាំងឡាយថា **និជ្ឈាយន្តស្ស ឯកា អាបត្តិ** សេចក្ដីថា អាបត្តិ ១ កងនេះ រមែងមានដល់ភិក្ខុដែលសម្លឹងមើល (ដោយបាលី) ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលតម្រេកហើយ មិនគប្បីសម្លឹងមើលអង្គកំណើតរបស់

មាតុគ្រាម ភិក្ខុណាសម្លឹងមើល ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ពីរបទថា **ឯកា បិណ្ឌចារបច្ចយា** បានដល់ អាបត្តិទុក្កដដែលត្រាស់ក្នុងបាលីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីសម្លឹងមើលមុខរបស់ទាយិកាអ្នកឲ្យភិក្ខាទេ ។ ពិតហើយ ដោយហោច សម្លឹងមើលមុខរបស់សាមណេរដែលប្រគេនបបរ ឬបាយ ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដូចគ្នា ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ពាក្យថា អាបត្តិ ១ ព្រោះបិណ្ឌបាតជាបច្ច័យ បានដល់ អាបត្តិបាចិត្តិយៈ ដល់ភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីណែនាំឲ្យប្រគេន ។

[៣៥០] ពីរបទថា **អដ្ឋានិសំសេ សម្បស្សំ** បានដល់ អានិសង្សដែលត្រាស់ទុកក្នុងកោសម្ពិកក្ខន្ធកៈ ។

បទទាំងឡាយថា **ឧក្ខិត្តកា តយោ វុត្តា** បានដល់ (ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ៣ ពួក ព្រោះហេតុ ៣ ប្រការ គឺ) ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ១ ព្រោះមិនសម្តែង ១ ព្រោះមិនព្រមលះទិដ្ឋិអាក្រក់ ១ ។ ពីរបទថា **តេចត្តាឡីស សម្មាវត្តនា** បានដល់ ការប្រព្រឹត្តប្រពៃក្នុងវត្តទាំងឡាយ មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ របស់ភិក្ខុដែលត្រូវសង្ឃលើកវត្តទាំងនោះឯង ។

[៣៥១] ពីរបទថា **បញ្ចដ្ឋានេ មុសាវាទោ** សេចក្តីថា មុសាវាទរមែងដល់ឋានៈ ៥ ពោល គឺបារាជិក សង្ឃាទិសេស ថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយៈ និងទុក្កដ ។

បទទាំងឡាយថា **ចុទ្ទស បរមន្តិ វុច្ចតិ** បានដល់ សិក្ខាបទដែលពោលហើយខាងដើម ដោយន័យ មាន ១០ ថ្ងៃយ៉ាងក្រៃលែងជាដើម ។

ពីរបទថា **ទ្វាទស បាដិទេសនីយា** បានដល់ បាដិទេសនីយរបស់ភិក្ខុ ៤ បាដិទេសនីយរបស់ភិក្ខុនី ៨ ។

ពីរបទថា **ចតុន្នំ ទេសនាយ** ៩ សេចក្តីថា ការសម្តែងទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លងរបស់បុគ្គល ៤ ពួក ។ សួរថា ការសម្តែងទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លង ៤ យ៉ាងនោះ ដូចម្តេចខ្លះ គឺឈ្មោះថា ការសម្តែងទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លងរបស់បុគ្គល ៤ ពួកនេះ គឺការសម្តែងទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លងរបស់នាយខ្មាន់ធ្នូ ដែលបំណងទៅធ្វើគត់ព្រះមានព្រះភាគ ដែលទេវទត្តភិក្ខុបញ្ជូនទៅ ការសម្តែងទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លងនៃឧបដ្ឋាយិការបស់ព្រះអនុរុទ្ធ ការសម្តែងទោស ដែលប្រព្រឹត្តកន្លងរបស់វឌ្ឍលិច្ឆវី ការសម្តែងទោសដែលប្រព្រឹត្តកន្លងរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលធ្វើឧក្ខេបនីយកម្មដល់ព្រះវាសភគ្គាមិយៈ ហើយត្រឡប់មក ។

[៣៥២] ពីរបទថា **អដ្ឋង្គិកោ មុសាវាទោ** សេចក្តីថា មុសាវាទដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ តាំងអំពីអង្គទី ១ ថា មុនពោល បុគ្គលនោះមានសេចក្តីគិតថា អញនឹងពោលកុហក ដូច្នេះ បិទបាំងនូវសញ្ញាជាទីបំផុត ឈ្មោះថា មុសាវាទ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ សូម្បីអង្គឧបោសថ ៨ ក៏បានពោលហើយ ដោយន័យ មានពាក្យថា មិនគប្បីសម្លាប់សត្វជាដើម ។

ពីរបទថា **អដ្ឋ ទូតេយ្យង្គានិ** បានដល់ (អង្គឧបការៈដល់ទូត ៨ ប្រការ) ដែលព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ទុកក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ ដោយន័យមានពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងជាអ្នកស្តាប់ឯង

និងឲ្យអ្នកដទៃស្ដាប់ជាដើម ។

តិត្ថិយវគ្គ ៨ បានពោលហើយក្នុងមហាខន្ធកៈ ។

[៣៥៣] បទថា **អដ្ឋវាចិកា ឧបសម្បទា** លោកពោលសំដៅដល់ឧបសម្បទារបស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។

ពីរបទថា **អដ្ឋន្នំ បច្ចុដ្ឋាតព្វំ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្រៅអំពីនេះ គប្បីក្រោកឡើងឲ្យអាសនៈដល់ភិក្ខុនី ៨ រូប ក្នុងរោងឆាន់ ។

ពីរបទថា **ភិក្ខុនោវាទកោ អដ្ឋហិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលសង្ឃគប្បីសន្មតឲ្យជាអ្នកទូន្មានភិក្ខុនី ។

[៣៥៤] វិនិច្ឆ័យក្នុងគាថាថា **ឯកស្ស ឆេជ្ជំ** គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ក្នុងភិក្ខុ ៩ រូប ភិក្ខុណាឲ្យចាប់ស្លាកបំបែកសង្ឃ ការដាច់រមែងមានដល់ភិក្ខុនោះឯង គឺរមែងត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដូចទេវទត្តភិក្ខុ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យដល់បុគ្គល ៤ រូបដែលប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ ដូចជាភិក្ខុទាំងឡាយមានកោកាលិកៈជាដើម ។ មិនជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុ ៤ រូបដែលជាធម្មវាទី ។ អាបត្តិ និងអនាបត្តិទាំងនេះនៃមនុស្សទាំងពួង មានវត្ថុដូចគ្នា គឺសង្ឃភេទជាវត្ថុប៉ុណ្ណោះ ។

[៣៥៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងគាថាថា **នវ អាឃាតវត្ថូនិ** គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **នវហិ** សេចក្ដីថា សង្ឃរមែងបែកគ្នា ព្រោះភិក្ខុ ៩ រូប ។

បទទាំងឡាយថា **ញត្តិយា ការណា នវ** សេចក្ដីថា កម្មដែលសង្ឃគប្បីធ្វើដោយញត្តិ មាន ៩ យ៉ាង ។

ពាក្យដ៏សេស មានន័យរាក់ទាំងអស់ហើយ ។

[៣៥៦] បទទាំងឡាយថា **ទស បុគ្គលា នាភិវាទេតព្វា** បានដល់ជន (ដែលមិនគួរថ្វាយបង្គំ) ១០ ពួក ដែលត្រាស់ទុកក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ។ ពីរបទថា **អញ្ជលិសាមិចេន ច** សេចក្ដីថា អញ្ជលិកម្ម ព្រមទាំងសាមីចិកម្ម ក៏ភិក្ខុមិនគប្បីធ្វើដល់ជន ១០ ពួកនោះ ។ អធិប្បាយថា វត្តក្នុងខន្ធកៈ មានសួរដល់ទឹកផឹក និងជួយបក់ផ្លិតជាដើម ក៏ភិក្ខុមិនគប្បីសម្ដែងដល់ជន ១០ ពួកនោះ អញ្ជលីក៏មិនគប្បីធ្វើ ។

ពីរបទថា **ទសន្នំ ទុក្កដំ** សេចក្ដីថា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលធ្វើយ៉ាងនោះ ដល់បុគ្គល ១០ ពួកនោះឯង ។ ពីរបទថា **ទស ចីវរធារណា** សេចក្ដីថា អនុញ្ញាតឲ្យទុកដាក់អតិរេកចីវរ ១០ ថ្ងៃ ។

[៣៥៧] បទទាំងឡាយថា **បញ្ចន្នំ វស្សំ វុត្ថានំ ទាតព្វំ ឥធ ចីវរំ** បានដល់ គប្បីឲ្យចំពោះមុខសហធម្មិកទាំង ៥ នោះឯង ។

ពីរបទថា **សត្តន្នំ សន្តេ** សេចក្ដីថា កាលមានអ្នកទទួលជំនួសដែលសមគួរ គប្បីឲ្យកំបាំងមុខក៏បានដល់ជន ៧ ពួកនេះ គឺភិក្ខុចៀសទៅកាន់ទិស ភិក្ខុឆ្កួត ភិក្ខុដែលមានចិត្តរាយមាយ ភិក្ខុដែលត្រូវវេទនាគ្របសង្កត់ និងភិក្ខុដែលត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ៣ ពួក ។

ពីរបទថា **សោឡសន្នំ ន ទាតព្វំ** សេចក្ដីថា មិនគួរឲ្យដល់ជនដ៏សេស ១៦ ពួក មានខ្ទើយជាដើម ដែលត្រាស់ទុកក្នុងចីវរក្ខន្ធកៈជាដើម ។

[៣៥៨] បទទាំងឡាយថា **កតិសតំ រត្តិសតំ អាបត្តឹ ឆាទយិត្វាន** សេចក្ដីថា ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិប៉ុន្មានរយទុក ១០០ រាត្រី ។

បទទាំងឡាយថា **ឧសសតំ រត្តិសតំ អាបត្តី ឆាទយិត្វាន** សេចក្តីថា ភិក្ខុបិទបាំងអាបត្តិ ១០០០ ទុក ១០០ រាត្រី ។

សេចក្តីសង្ខេបក្នុងពាក្យនេះដូចតទៅ ភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-សេសមួយថ្ងៃ ១០០ បិទបាំងទុក ១០ ថ្ងៃ ១០ ដង ។ អាបត្តិ ១០០០ ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបិទទុក ១០០ រាត្រី ។ ភិក្ខុនោះគប្បីសូមបរិវាសថា អាបត្តិទាំងអស់នោះឯង ខ្ញុំបិទទុក ១០ ថ្ងៃ ហើយជាបារិវាសិកៈ នៅបរិវាស ១០ រាត្រី គប្បីរួចផុតបាន ។

[៣៥៩] បទទាំងឡាយថា **ទ្វាទស កម្មទោសា វុត្តា** សេចក្តីថា ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់កម្មទោស ១២ រាប់កម្មនីមួយៗ ៣ ក្នុងកម្មមួយៗ យ៉ាងនេះ គឺអបលោកនកម្មជាពួកមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មព្រមព្រៀង មិនប្រកបដោយធម៌ កម្មជាពួកប្រកបដោយធម៌ សូម្បីញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្មក៏ដូចគ្នា ។

[៣៦០] ពីរបទថា **ចតស្សោ កម្មសម្បត្តិយោ** សេចក្តីថា កម្មសម្បត្តិដែលត្រាស់ទុក ៤ ប្រការ យ៉ាងនេះ គឺអបលោកនកម្មព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌ សូម្បីកម្មដ៏សេសក៏ដូចគ្នា ។

[៣៦១] ពីរបទថា **ឆ កម្មានិ** សេចក្តីថា កម្ម ៦ យ៉ាងដែលត្រាស់ទុកយ៉ាងនេះ គឺកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មជាពួក កម្មព្រមព្រៀង កម្មជាពួក ប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ប្លម កម្មព្រមព្រៀង ប្រកបដោយធម៌ ។

បទទាំងឡាយថា **ឯកេត្ថ ធម្មិកា កតា** សេចក្តីថា ក្នុងកម្ម ៦ យ៉ាងនេះ កម្មព្រមព្រៀងប្រកបដោយធម៌តែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ត្រាស់ថា ជាកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ។ សូម្បីក្នុងចម្លើយក្នុងគាថាទី ២ កម្មព្រមព្រៀងគ្នាប្រកបដោយធម៌នោះឯង ក៏ជាកម្មប្រកបដោយធម៌ (ដូចគ្នា) ។

[៣៦៣] ពីរបទថា **យំ ទេសិតំ** សេចក្តីថា កងអាបត្តិពួកណាដែលព្រះអនន្តជិនៈ ទ្រង់សម្តែងហើយ ត្រាស់ហើយ គឺប្រកាសហើយ ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យថា **អនន្តជិនេន** ជាដើម គប្បីជ្រាបដូច្នេះ និព្វានហៅថា **អនន្ត** ព្រោះវៀរចាកធម៌មានទីបំផុតដោយជុំវិញ ដែលបណ្ឌិតគប្បីកំណត់បាន ។ និព្វាននោះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បង្ក្រាបគំនរនៃកិលេស ឈ្នះហើយ ឈ្នះជាសមុច្ឆេទហើយ គឺសម្រេចហើយ ដល់ព្រមហើយ ប្រៀបដូចរាជសម្បត្តិ ដែលព្រះរាជាទ្រង់បង្ក្រាបពួកសត្រូវបានហើយ ដូច្នោះ ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគ បណ្ឌិតថ្វាយព្រះនាមថា **អនន្តជិន ។**

ព្រះអនន្តជិនៈនោះឯង ឈ្មោះថា ជាតាទិបុគ្គល ព្រោះជាអ្នកមិនមានវិការក្នុងឥដ្ឋារម្មណ៍ និងអនិដ្ឋារម្មណ៍ ព្រះអង្គទ្រង់ឃើញវិវេក ៥ ពោល គឺតទង្គវិវេក វិក្ខម្ភនវិវេក សមុច្ឆេទវិវេក បដិបស្សទ្ធិវិវេក និងនិស្សរណវិវេក ព្រោះដូច្នោះ ទើបឈ្មោះថា ជាអ្នកឃើញវិវេក ។ កងអាបត្តិពួកណា ដែលព្រះអនន្តជិនៈ ជាតាទិបុគ្គល ឃើញវិវេកនោះ ទ្រង់សម្តែងហើយ ។

ក្នុងបទថា **ឯកេត្ថ សមថេហិ វិនា សម្មតិ** នេះ មានបទសម្ពន្ធដូច្នេះថា កងអាបត្តិ ៧ ពួកណា ដែលព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងហើយ ក្នុងកងអាបត្តិ

៧ នោះ អាបត្តិសូម្បី ១ កង វៀរចាកសមថៈចេញ មិនរម្ងាប់ឡើយ ។ ដោយពិត ធម៌ទាំងអស់នេះ គឺសមថៈ ៦ អធិករណ៍ ៤ រមែងរម្ងាប់ គឺរមែងដល់នូវការប្រកបដោយប្រពៃ ដោយសម្មុខាវិន័យ ។ តែក្នុងធម៌ទាំងនេះ សម្មុខាវិន័យតែម្យ៉ាង វៀរសមថៈទាំងឡាយចេញ រមែងរម្ងាប់ គឺរមែងដល់នូវភាពជាសមថៈបាន ពិតហើយ ដែលឈ្មោះថា ការវៀរចាកសមថៈដទៃចេញ សម្រេចមិនបាន សូម្បីសម្មុខាវិន័យនោះ រមែងមិនមាន ដោយហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា ក្នុងអាបត្តិ ៧ កងនេះ អាបត្តិ ១ កង វៀរសមថៈចេញ ក៏រម្ងាប់បាន អត្ថនេះ លោកពោលទុកក្នុងអដ្ឋកថាទាំងឡាយដោយអធិប្បាយនេះជាដំបូង ។ តែខ្ញុំកាន់យកត្រឹមតែបដិសេធនៃនិបាត គឺ **វិនា** ពេញចិត្តអត្ថនេះ ដែលថា ពាក្យថា **ឯកេត្ថ សម្មតិ វិនា សមថេហិ** សេចក្តីថា ក្នុងអាបត្តិ ៧ កងនោះ កងអាបត្តិបារាជិក ១ កង វៀរសមថៈចេញ ក៏រម្ងាប់បាន គឺរមែងរម្ងាប់ដោយសមថៈទាំងឡាយក៏ទេ ពិតហើយ សូម្បីព្រះមានព្រះភាគក៏បានត្រាស់ពាក្យនេះថា អាបត្តិណា ជាអនវសេសាបត្តិ អាបត្តិនោះ មិនរម្ងាប់ដោយអធិករណ៍ណាឡើយ មិនរម្ងាប់ក្នុងស្ថានណាឡើយ មិនរម្ងាប់ដោយសមថៈណាឡើយ ។

[៣៦៤] បទថា **ឆឌ្ឍ ឆទិយឡ្ឍសតា** សេចក្តីថា គប្បីជ្រាបបុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ ត្រូវទៅកាន់អបាយ ១៤៤ ពួក ដោយអំណាចអដ្ឋកៈគុណានឹងភេទករវត្ថុ ១៨ យ៉ាង ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ក្នុងសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈយ៉ាងនេះថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងសភាព

មិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌មែន មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាមិនមែនជាធម៌ដែរ ១ សេចក្តីយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌មែន តែមានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកសង្ឃ ថាជាធម៌វិញ ១ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាមិនមែនជាធម៌មែន តែមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ១ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាធម៌វិញ តែមានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថា មិនមែនជាធម៌ ១ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងអធម៌នោះ ថាជាធម៌វិញ តែមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ១ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថា មិនមែនជាធម៌ ១ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអធម៌នោះ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែកថា ជាធម៌ទៅវិញ ១ មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអធម៌នោះ និងមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការបំបែក ១ នេះជាបុគ្គលពួកទី ១ ដែលមាន ៨ យ៉ាង ។

[៣៦៥] ពីរបទថា **អដ្ឋារស ឆាចាយិកា** បានដល់ ជន ១៨ ពួក ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ក្នុងទីបំផុតនៃសង្ឃភេទក្ខន្ធកៈ រាប់ពួកមួយពួកយ៉ាងនេះថា ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ សម្តែងសភាពមិនមែនធម៌ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងធម៌នោះ ថាជាធម៌ មានសេចក្តីយល់ឃើញក្នុងការបំបែក ថាជាធម៌ ហើយមិនបិទបាំងទិដ្ឋិ មិនបិទបាំងសេចក្តីគាប់ចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពេញចិត្ត មិនបិទបាំងសេចក្តីពិតត្រង់ ហើយ

សូមឲ្យភិក្ខុចាប់ស្លាក ដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា លោកទាំងឡាយចូរចាប់ស្លាកនេះចុះ ចូរពេញចិត្តនឹងស្លាកនេះចុះ ម្នាលឧបាលិ ភិក្ខុបំបែកសង្ឃនេះឯង មិនទៅកើតក្នុងអបាយ មិនទៅកើតក្នុងនរក មិនឋិតនៅអស់មួយកប្ប គួរដល់កិរិយារក្សាបាន ។ អដ្ឋកៈ ១៨ ពួកបានពោលស្រេចហើយ ក្នុងវិសជ្ជនាដោយបុគ្គលដែលធ្វើការបំបែកសង្ឃ ១៨៤ ពួក ។

[៣៦៧] វិសជ្ជនាគាថាទាំងពួង មានបទថា **កតិ កម្មានិ** ជាដើម មានន័យងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ ចប់

វិនយបិដក

សេនមោចនគាថា

[៣៧៩] ពួកភិក្ខុក្តី ពួកភិក្ខុនីក្តី មិនមានសំវាស[១] សម្មោគ ពួក ១ គឺពួកភិក្ខុ ឬពួកភិក្ខុនី មិនបានក្នុងបុគ្គលនោះទេ[២] ការនៅរួមមិនត្រូវអាបត្តិ[៣] ប្រស្នានេះពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃបានគិតមកហើយ ។

[៣៨០] ព្រះមានព្រះភាគជាមហាឥសី (ទ្រង់ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ដ៏ប្រសើរ) ទ្រង់ត្រាស់ថា របស់ ៥ យ៉ាងមិនត្រូវលះ មិនត្រូវចែក តែកាលបើភិក្ខុលះ និងប្រើប្រាស់មិនត្រូវអាបត្តិ[៤] ប្រស្នានេះពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃបានគិតមកហើយ ។

[៣៨១] យើងមិនបានពោលចំពោះអវន្ទិយបុគ្គលទាំង ១០ នោះទេ ទាំងអកព្វបុគ្គល ១១ មានបណ្ឌកជាដើម ក៏លើកលែងដែរ តែភិក្ខុសំពះភិក្ខុចាស់[៥] ត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៨២] ភិក្ខុមិនមែនជាភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ទាំងមិនមែនជាភិក្ខុដែលនៅបរិវាស មិនមែនជាអ្នកទម្លាយសង្ឃ ទាំងមិនមែនជាអ្នកចូលពួកតិរ្ថិយ (ភិក្ខុនោះ) ឋិតនៅក្នុងភូមិនៃសមានសំវាសកៈ (ភូមិរបស់ភិក្ខុមាន

១- ពួកភិក្ខុក្តី ភិក្ខុនីក្តី ដែលត្រូវបារាជិក ឬមិនមែនជាបកតត្ត ឈ្មោះថា មិនមានសំវាស គឺធ្វើឧបោសថជាដើម ជាមួយនឹងសង្ឃមិនបានទេ ។ ២- ការបម្រើ មានផ្ងូតទឹកជាដើម ពួកមាតុគ្រាមធ្វើដល់ភិក្ខុមិនបាន លើកតែមាតាបង្កើត ឯភិក្ខុនីក៏ដូចគ្នាដែរ ។ ៣- សេចក្តីនេះ ចំពោះភិក្ខុនី ដែលនៅជាមួយនឹងកូនប្រុសរបស់ខ្លួនក្នុងទីប្រក់ទីបាំងជាមួយគ្នាបាន ។ ៤- មានក្នុងគរុភណ្ឌវិនិច្ឆ័យក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈចុល្លវគ្គ ។ ៥- គឺភិក្ខុថ្វាយបង្គំពួកភិក្ខុអាក្រាត ។

សំវាសស្មើគ្នា) តែភិក្ខុនោះ មិនសាធារណៈដោយសិក្ខា[១] ដូចម្តេច ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៨៣] មានបុគ្គលដែលចូលទៅសាកសួរធម៌ជាកុសល ប្រកបដោយប្រយោជន៍ បុគ្គលនោះ នឹងថា រស់នៅក៏មិនមែន នឹងថា ស្លាប់ក៏មិនមែន នឹងថា និព្វានក៏មិនមែន ។ ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់ត្រាស់ហៅបុគ្គលនោះថា ដូចម្តេចទៅវិញ[២] ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៨៤] យើងមិនបានពោលចំពោះអវយវៈតាំងពីជង្គង់ឡើងទៅទេ ទាំងអវយវៈ តាំងពីផ្ចិតចុះមកក្រោម ក៏លើកលែងដែរ តែហេតុដូចម្តេច បានជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះមេថុនធម្មជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៨៥] ភិក្ខុធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេ មកដោយខ្លួនឯង ឥតមានពួកភិក្ខុសម្តែងទីឲ្យ ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ មិនមានទីឧបចារៈ តែភិក្ខុនោះ មិនត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៨៦] ភិក្ខុធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកដោយខ្លួនឯង ដែលពួកភិក្ខុសម្តែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ មិនមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារៈ តែភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ

១-សូមមើលអដ្ឋកថាខាងក្រោម ។ ២-បុគ្គលមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺសំដៅយកពុទ្ធនិមិត្ត ។

បានគិតមកហើយ ។

[៣៨៧] ឧបសម្បន្ន មិនបានប្រព្រឹត្តប្រយោគអ្វីមួយ ប្រកបដោយកាយ ទាំងមិនបានពោលនឹងអ្នកដទៃដោយវាចា តែឧបសម្បន្ននោះ ត្រូវគរុកាបត្តិ ជាវត្ថុជាច់ចាកភិក្ខុនីភាវៈ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៨៨] បុគ្គលមានចិត្តស្ងប់រម្ងាប់ មិនបានធ្វើបាបបន្តិចបន្តួចដោយកាយក្តី វាចាក្តី ចិត្តក្តី បុគ្គលនោះ សង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសចេញ ចុះធ្វើដូចម្តេចទើបឈ្មោះថា ឲ្យវិនាសចេញដោយស្រួល ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៨៩] ភិក្ខុកាលមិនចរចានឹងមនុស្សណាមួយ មួយទៀត កាលនឹងបញ្ចេញវាចា ក៏មិនបានពោលចំពោះអ្នកដទៃឡើយ តែភិក្ខុ (នោះ) ត្រឡប់ត្រូវអាបត្តិប្រកបដោយវាចា មិនត្រូវអាបត្តិប្រកបដោយកាយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩០] សិក្ខាបទទាំងឡាយដែលព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ពណ៌នាទុកថា សង្ឃាទិសេស ៤ សិក្ខាបទ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិទាំងអស់នោះ ដោយប្រយោគតែមួយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩១] ភិក្ខុនី ២ រូបបានឧបសម្បទាក្នុងទីជាមួយគ្នា ភិក្ខុទទួលចីវរអំពីដៃនៃភិក្ខុនីទាំង ២ រូប ត្រូវអាបត្តិផ្សេងៗគ្នា ប្រស្នានេះពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩២] ជន គឺភិក្ខុ ៤ រូប បបួលគ្នាលួចគរុភណ្ឌ ឯភិក្ខុ ៣ រូប ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកទេ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩៣] ស្រីនៅខាងក្នុង ភិក្ខុនៅខាងក្រៅ ក្នុងផ្ទះនោះឥតប្រហោងសោះ ដូចម្តេចបានជាភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបារាជិក ព្រោះសេពមេថុនធម្មជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩៤] ឧបសម្បន្ន ទទួលប្រេង ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ និងទឹកដោះរាវ ហើយទុកដាក់ដោយខ្លួនឯង ទុកជាមិនទាន់កន្លង ៧ ថ្ងៃនៅឡើយ កាលបើមានបច្ច័យហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩៥] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ និងសុទ្ធកបាចិត្តិយៈក្នុងខណៈជាមួយគ្នា ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩៦] ភិក្ខុ ២០ រូបមកប្រជុំគ្នា មានសេចក្តីសម្គាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ហើយធ្វើសង្ឃកម្មទៅ មានភិក្ខុ ១ រូបឋិតនៅក្នុងទីឆ្ងាយមានប្រមាណ ១២ យោជន៍ក៏មាន ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាសង្ឃកម្មនោះកម្រើក ព្រោះបច្ច័យ គឺកម្មនោះជាពួក ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩៧] ភិក្ខុត្រូវគរុកាបត្តិទាំងអស់ ៦៤ ជាអាបត្តិដែលខ្លួនកែបានក្នុងខណៈជាមួយគ្នា ដោយគ្រាន់តែឈានជំហានទៅ និងពោលដោយវាចា

ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៣៩៨] ភិក្ខុស្លៀកស្បង់ គ្រងសង្ឃាដិមាន ២ ជាន់ តែចីវរទាំងអស់នោះជានិស្សគ្គិយៈ ប្រស្នានេះពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ។

[៣៩៩] ញត្តិ (របស់បុគ្គលនោះ) ក៏មិនមាន ទាំងកម្មវាចាសោតក៏មិនមាន សូម្បីព្រះជិនស្រីក៏មិនបានត្រាស់ហៅថា ឯហិភិក្ខុទេ ម្យ៉ាងទៀត សរណគមន៍របស់បុគ្គលនោះក៏មិនមាន (ចុះហេតុអ្វីបានជា) ឧបសម្បទារបស់បុគ្គលនោះមិនកម្រើក (គឺបានឧបសម្បទាពេញបរិបូណ៌) ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០០] បុគ្គលល្ងង់សម្លាប់ស្ត្រីមិនមែនជាមាតា សម្លាប់បុរសមិនមែនជាបិតា សម្លាប់បុគ្គលមិនមែនជាព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ ត្រូវអនន្តរិយកម្ម ព្រោះការសម្លាប់នោះ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០១] បុគ្គលសម្លាប់ស្ត្រីដែលជាមាតាពិត សម្លាប់បុរសដែលជាបិតាពិត លុះសម្លាប់មាតាបិតាហើយ ក៏មិនត្រូវអនន្តរិយកម្ម ព្រោះការសម្លាប់នោះ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០២] ភិក្ខុមិនបានចោទ មិនបានរំលឹក ហើយធ្វើកម្មដល់បុគ្គលដែលមាននៅក្នុងទីកំបាំងមុខ កម្មដែលភិក្ខុធ្វើនោះ ឈ្មោះថា ធ្វើប្រពៃហើយ ទាំងការកសង្ឃក៏មិនត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០៣] ភិក្ខុបានចោទ បានរំលឹក ហើយធ្វើកម្មដល់បុគ្គលដែលមាននៅក្នុងទីចំពោះមុខ ឯកម្មដែលភិក្ខុនោះធ្វើហើយ ឈ្មោះថា មិនបានធ្វើទៅវិញ ទាំងការកសង្ឃក៏ត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឆ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០៤] ភិក្ខុកាត់ត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុកាត់មិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុបិទបាំងត្រូវអាបត្តិក៏មាន ភិក្ខុបិទបាំងមិនត្រូវអាបត្តិក៏មាន ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០៥] ភិក្ខុពោលពាក្យពិត ត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន ពោលពាក្យកុហក ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន ពោលពាក្យកុហក ត្រូវគរុកាបត្តិក៏មាន ពោលពាក្យពិត ត្រូវលហុកាបត្តិក៏មាន ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០៦] ចីវរភិក្ខុបានអធិដ្ឋាន បានជ្រលក់ដោយគ្រឿងជ្រលក់ បានធ្វើពិន្ទុកប្បត្រឹមត្រូវហើយ តែភិក្ខុនោះ ប្រើប្រាស់ត្រូវអាបត្តិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០៧] កាលបើព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ភិក្ខុឆាន់សាច់ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាភិក្ខុឆ្កួត ទាំងមិនមែនជាភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ទាំងមិនមែនជាភិក្ខុមានវេទនាគ្របសង្កត់ តែភិក្ខុនោះ មិនត្រូវអាបត្តិ ទាំងធម៌នោះសោត ក៏ព្រះសុគតទ្រង់បានសម្តែងហើយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០៨] ភិក្ខុនោះមិនមានតម្រេក មិនមានថេយ្យចិត្ត ទាំងមិនបានគិត ដើម្បីសម្លាប់អ្នកដទៃ កាលភិក្ខុនោះឲ្យស្លាករមែងដាច់ចាកភិក្ខុភាវៈ ភិក្ខុអ្នកទទួលស្លាក ត្រូវចុលច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤០៩] ទីនោះមិនមែនជាសេនាសនៈនៅក្នុងព្រៃដែលគេសន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀសទេ ទាំងសង្ឃក៏មិនបានឲ្យសម្មតិ ទាំងភិក្ខុនោះក៏មិនបានក្រាលកឋិន (បើភិក្ខុនោះ) ទុកចីវរក្នុងទីនោះ ហើយទៅកាន់ទីមានប្រមាណកន្លះយោជន៍ លុះអរុណរះឡើង ភិក្ខុនោះក៏មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤១០] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងពួង មានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ប្រកបដោយកាយ មិនប្រកបដោយវាចា ក្នុងខណៈជាមួយគ្នា មិនមុន មិនក្រោយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤១១] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទាំងពួង មានវត្ថុផ្សេងៗគ្នា ប្រកបដោយវាចា មិនប្រកបដោយកាយក្នុងខណៈជាមួយគ្នា មិនមុន មិនក្រោយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤១២] ឧបសម្បន្ន មិនសេពមេថុននឹងស្រី ៣ ពួកនោះ នឹងបុរស ៣ ពួក មួយទៀត មិនសេពមេថុននឹងអនរិយជន គឺឧភតោព្យញ្ជនកៈ ៣ ពួក នឹងបណ្ឌក ៣ ពួក មួយទៀត មិនបានប្រព្រឹត្តមេថុនក្នុងព្យញ្ជនៈ គឺដោយអំណាចនៃអនុលោមបារាជិកសោះឡើយ តែឧបសម្បន្ននោះ ត្រូវ

ឆេជ្ជវត្ថុ ព្រោះមេថុនធម្មជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បាន គិតមកហើយ ។

[៤១៣] ភិក្ខុសូមចីវរនឹងមាតា តែមិនមែនជាចីវរដែលមាតាបង្អោន ទៅដើម្បីសង្ឃ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ ព្រោះហេតុអ្វី មួយទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវ អាបត្តិ ព្រោះសូមចីវរនឹងពួកញាតិ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បាន គិតមកហើយ ។

[៤១៤] បុគ្គលក្រោធខឹង ហើយត្រឡប់ទៅជាត្រេកអរវិញ បុគ្គល ក្រោធខឹងហើយ គួរនឹងតិះដៀល បុគ្គលក្រោធខឹងហើយ គួរនឹងសរសើរ ដោយធម៌ណា ធម៌នោះ តើឈ្មោះដូចម្ដេច ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាស វៃបានគិតមកហើយ ។

[៤១៥] បុគ្គលអ្នកដែលត្រេកអរ ហើយក៏ត្រេកអរថែមទៀត បុគ្គលដែលត្រេកអរហើយ តែគួរនឹងតិះដៀល បុគ្គលដែលត្រេកអរហើយ តែគួរនឹងតិះដៀល ដោយធម៌ណា ធម៌នោះ តើឈ្មោះដូចម្ដេច ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតហើយ ។

[៤១៦] ឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស (លាយដោយ អាបត្តិ) ថុល្លច្ច័យ បាចិត្តិយៈ បាដិទេសនីយ និងទុក្កដក្នុងខណៈជាមួយគ្នា ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤១៧] កុលបុត្រ ២ រូបមានឆ្នាំ ២០ គ្រប់គ្រាន់ហើយ ឯកុល- បុត្រទាំង ២ រូបនោះ សឹងមានឧបជ្ឈាយ៍ជាមួយគ្នា អាចារ្យជាមួយគ្នា កម្ម-

វាចាជាមួយគ្នាតែកុលបុត្ត ១ រូបជាឧបសម្បន្ន គឺបានឡើងជាភិក្ខុ ១ រូបទៀត ជាអនុបសម្បន្ន គឺនៅជាសាមណេរ ប្រស្នានេះពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤១៨] សំពត់ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្ប ទាំងមិនបានជ្រលក់ដោយគ្រឿងជ្រលក់ ភិក្ខុស្លៀកពាក់សំពត់នោះហើយ ដើរទៅដោយគួរតាមប្រាថ្នា ភិក្ខុនោះ មិនត្រូវអាបត្តិ ទាំងភិក្ខុនោះសោត ក៏ព្រះសុគតទ្រង់សម្តែងហើយ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

[៤១៩] ឧបសម្បន្ន ១ មិនបានឲ្យ ឧបសម្បន្ន ១ មិនបានទទួល ព្រោះហេតុនោះ ការទទួលមិនមានទេ តែឧបសម្បន្ននោះត្រូវគរុកាបត្តិ មិនមែនជាលហុកាបត្តិ កាលដែលនឹងត្រូវអាបត្តិនោះ ក៏ត្រូវព្រោះការបរិភោគជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតហើយ ។

[៤២០] ឧបសម្បន្ន ១ មិនបានឲ្យ ឧបសម្បន្ន ១ មិនបានទទួល ព្រោះហេតុនោះ ការទទួលមិនមានទេ តែឧបសម្បន្ននោះ ត្រូវលហុកាបត្តិ មិនមែនជាគរុកាបត្តិទេ កាលដែលត្រូវអាបត្តិនោះ ក៏ត្រូវព្រោះការបរិភោគជាបច្ច័យ ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃបានគិតមកហើយ ។

[៤២១] ឧបសម្បន្នមិនមែនជាភិក្ខុនី ត្រូវគរុកាបត្តិជាសាវសេសាបត្តិ ហើយបិទបាំងទុក ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ តែមិនត្រូវទោស ប្រស្នានេះ ពួកលោកអ្នកឈ្លាសវៃ បានគិតមកហើយ ។

សេខមោចនគាថា ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃសេទមោចនគាថានោះដូច្នេះ

[៤២២] និយាយអំពីមិនមានសំវាស ១ គរុភណ្ឌ ៥ ដែលភិក្ខុលះមិនបាន ១ អវន្ទិយបុគ្គល ១០ ពួក ១ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត ១ បុគ្គលដែលចូលទៅសាកសួរធម៌ ១ អវយវៈត្រឹមដងកាំបិតទៅលើ ១ ភិក្ខុធ្វើកុដិដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកដោយខ្លួនឯងមាន ២ ប្រស្នា ១ ភិក្ខុនីប្រព្រឹត្តប្រយោគមិនប្រកបដោយកាយត្រូវគរុកាបត្តិ ១ ភិក្ខុមិនធ្វើបាបប្រកបដោយកាយ ដែលសង្ឃត្រូវឲ្យវិនាសដោយល្អ ១ ភិក្ខុមិនចរបោ ១ សិក្ខាដែលព្រះអង្គទ្រង់សម្តែង ១ ភិក្ខុនី ២ រូបបានឧបសម្បទាជាមួយគ្នា ១ ជន គឺភិក្ខុ ៤ រូប បបួលគ្នាទៅលួចគរុភណ្ឌ ១ ស្រីនៅក្នុងភិក្ខុនៅក្រៅ ១ ភិក្ខុទទួលប្រេងជាដើម ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនិស្សគ្គិយ និងបាចិត្តិយក្នុងខណៈជាមួយ ១ ភិក្ខុ ២០ រូបមកប្រជុំគ្នា ១ ភិក្ខុត្រូវគរុកាបត្តិដោយគ្រាន់តែឈានជំហាន ១ ភិក្ខុស្លៀកស្បង់ជាដើម ១ ឧបសម្បទាមិនមានញត្តិជាដើម ១ បុគ្គលសម្លាប់មាតាបិតា តែមិនត្រូវអនន្តរិយកម្ម ១ ភិក្ខុមិនបានបោទ ១ ភិក្ខុបានបោទ ១ ភិក្ខុកាត់ ១ ភិក្ខុពោលពាក្យពិត ១ ចីវរដែលភិក្ខុបានអធិដ្ឋានហើយ ១ ភិក្ខុឆាន់សាច់ក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ១ ភិក្ខុមិនមានចិត្តត្រេកអរ ១ ទីសេនាសនៈដែលមិនបានតាំងនៅក្នុងព្រៃ ១ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិមិនប្រកបដោយកាយ ប្រកបតែដោយវាចា ១

ស្រី ៣ ពួក ១ ភិក្ខុសូមចីវរនឹងមាតា ១ បុគ្គលក្រោធខឹងហើយត្រឡប់ជាត្រេកអរ ១ បុគ្គលត្រេកអរហើយក៏ត្រេកអរថែមទៀត ១ ឧបសម្បន្នត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសជាដើម ១ កុលបុត្រ ២ រូប ១ សំពត់ដែលភិក្ខុមិនបានធ្វើពិន្ទុកប្បជាដើម ១ ឧបសម្បន្ន ១ រូបមិនបានឲ្យ ១ ឧបសម្បន្ន ១ រូបបានឲ្យ ១ ឧបសម្បន្នត្រូវគរុកាបត្តិ ១ ចប់សេទមោចនិកាគាថា ប្រស្នាដែលលោកអ្នកប្រាជ្ញ បានសម្តែងឲ្យច្បាស់លាស់ហើយ ។

អដ្ឋកថា

សេទមោចនគាថា

[៣៧៩] វិនិច្ឆ័យក្នុងសេទមោចនគាថា គប្បីជ្រាបដូច្នេះ បទថា **អសំវាសោ** សេចក្តីថា បុគ្គលមិនមានសំវាសដោយសំវាស មានឧបោសថ និងបវារណាជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **សម្ភោគោ ឯកច្ចោ តហឹ ន លព្ភតិ** សេចក្តីថា ការសម្ភោគដែលមិនសមគួរ ដែលភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយ រមែងមិនបាន ក្នុងបុគ្គលនោះអំពីបុគ្គលនោះ ភិក្ខុនីដែលជាមាតាប៉ុណ្ណោះរមែងបានដើម្បីធ្វើ ការ ចិញ្ចឹមដោយអាការឲ្យផ្ទូតទឹក និងឲ្យបរិភោគជាដើម ។

ពីរបទថា **អវិប្បវាសេន អនាបត្តិ** សេចក្តីថា មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះ ដេករួមផ្ទះ (ជាមួយភិក្ខុនី) ។

បទទាំងឡាយថា **បញ្ហា មេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា** សេចក្តីថា បញ្ហា នេះ ដែលបុគ្គលឈ្លាស គឺបណ្ឌិតទាំងឡាយគិតគ្នាហើយ ។

ពាក្យឆ្លើយបញ្ហានោះ គប្បីជ្រាបដោយភិក្ខុនី ដែលជាមាតារបស់ទារក ពិតហើយ ចម្លើយនោះត្រាស់សំដៅដល់បុត្តរបស់ភិក្ខុនីនោះ ។

[៣៨០] គាថាពោលអំពីរបស់មិនគួរចែក ត្រាស់សំដៅដល់គរុ-ភណ្ឌ ។ អត្ថនៃគាថានោះ ខ្ញុំបានពោលស្រេចហើយ ក្នុងវារៈដែលវិនិច្ឆ័យ ដោយភណ្ឌៈ ។

[៣៨១] បទទាំងឡាយថា **ទស បុគ្គលេ ន វទាមិ** សេចក្តីថា ខ្ញុំ មិនពោលដល់បុគ្គល ១០ ពួកដែលពោលហើយ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ។

បទទាំងឡាយថា **ឯកាទស វិវជ្ជិយ** សេចក្តីថា មិនបានពោលដល់បុគ្គលគួរវៀរ ១១ ពួក ដែលបានពោលហើយ ក្នុងមហាខន្ធកៈ ។ បញ្ហានេះត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលអាក្រាតកាយ ។

[៣៨២] បញ្ហាដែលពោលថា **កថំ នុ សិក្ខាយ អសាធារណោ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលធ្លាប់ជាជាងកោរសក់ ។ ពិតហើយ ភិក្ខុដែលធ្លាប់ជាជាងកោរសក់នេះ មិនបានដើម្បីរក្សាកាំបិតកោរទុក តែភិក្ខុដទៃរមែងបាន ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុដែលធ្លាប់ជាជាងកោរសក់ ទើបឈ្មោះថា មិនទូទៅចំពោះសិក្ខា ។

[៣៨៣] ប្រស្នាថា **តំ បុគ្គលំ កតមំ វទន្តិ ពុទ្ធា** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់ពុទ្ធនិម្មិត ។

[៣៨៤] ពីរបទថា **អធោនាភិំ វិវជ្ជិយ** សេចក្តីថា វៀរខាងក្រោមផ្ចិតចេញ បញ្ហានេះត្រាស់ដល់សត្វកពន្ធ សត្វដែលមិនមានក្បាល មានភ្នែកនិងមាត់ នៅត្រង់ទ្រូង ។

[៣៨៥] បញ្ហាដែលថា **ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់កុដិ មានស្មៅជាគ្រឿងប្រក់ ។

បញ្ហាទី ២ លោកពោលសំដៅដល់កុដិដែលធ្វើដោយដីសុទ្ធ ។

[៣៨៧] ប្រស្នាថា **អាបជ្ជេយ្យ គរុកំ ឆេជ្ជវត្ថុំ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលបិទទោស ។ បញ្ហាទី ២ ត្រាស់សំដៅដល់អភព្វបុគ្គល មានខ្ទើយជាដើម ។ ពិតហើយ អភព្វបុគ្គលទាំង ១១ ពួកនោះ ត្រូវបារាជិកក្នុង

ភេទគ្រហស្ថហើយពិត ។

[៣៨៩] បទថា **វាចា** បានដល់ មិនពោលវាចា ។

បទទាំងឡាយថា **តិរំ ឆោ ច បរេ ភណេយ្យ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុមិនគប្បីបន្លឺនូវសំឡេងដល់បុគ្គលដទៃ ដោយបំណងថា ជនទាំងនេះនឹងស្ដាប់យ៉ាងនេះ បញ្ហានេះត្រាស់សំដៅដល់មុសាវាទនេះថា ភិក្ខុណា ... មិនប្រាប់អាបត្តិដែលមាន ភិក្ខុនោះ ត្រូវសម្បជានមុសាវាទទុក្កដ ពិតហើយ ធម្មតាអាបត្តិក្នុងមនោទ្វារ រមែងមិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ដែលអង្គុយស្ងៀមដោយប្ដេជ្ញាមិនប្រកបដោយធម៌ តែព្រោះហេតុដែលមិនបើកអាបត្តិដែលគួរបើក អាបត្តិនេះ គប្បីជ្រាបថា កើតអំពីការមិនធ្វើក្នុងវចីទ្វាររបស់ភិក្ខុនោះ ។

[៣៩០] បញ្ហាដែលថា **សង្ឃាទិសេសា ចតុរោ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុនី ដែលទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងខាងនាយតែម្នាក់ឯង ដែលទាក់ទងក្នុងចន្លោះស្រុក ក្នុងពេលអរុណរះឡើង ។ ពិតហើយ ភិក្ខុនីនោះ លុះចេញចាកស្រុករបស់ខ្លួនក្នុងវេលាជិតភ្លឺ ទៅកាន់ត្រើយស្ទឹង ដែលមានប្រការដូចពោលហើយ ក្នុងវេលាអរុណរះ រមែងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ៤ ដែលកំណត់ដោយការនៅប្រាសចាកសម្មាញ់អស់រាត្រី ១ ទៅកាន់ចន្លោះស្រុកតែម្នាក់ឯង ១ ទៅកាន់ត្រើយស្ទឹងតែម្នាក់ឯង ១ គេចចេញពីពួកទៅតែម្នាក់ឯង ១ ព្រមគ្នានោះឯង ។

[៣៩១] ប្រស្នាដែលពោលថា **សិយា អាបត្តិយោ នានា** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុនី ២ រូប ដែលឧបសម្បទាក្នុងឯកតោសង្ឃ ។ ពិតហើយ

ក្នុងភិក្ខុនី ២ រូបនោះ ត្រូវបាចិត្តិយៈ ដល់ភិក្ខុអ្នកទទួល (ចីវរ) អំពីដៃភិក្ខុនីដែលឧបសម្បទាក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុសង្ឃទាំងឡាយតែមួយចំណែក ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដល់ភិក្ខុដែលទទួលអំពីដៃភិក្ខុនី ដែលឧបសម្បទាក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតែមួយចំណែក ។

[៣៩២] បទទាំងឡាយថា **ចតុរោ ជនា សំវិធាយ** សេចក្តីថា អាចារ្យមួយ និងអន្តេវាសិក ៣ លួចភណ្ឌៈ ៦ មាសក គឺរបស់អាចារ្យលួចដោយដៃរបស់ខ្លួនឯង ៣ មាសក ប្រើឲ្យលួច ៣ មាសក ព្រោះដូច្នោះអាចារ្យត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ឯអន្តេវាសិក លួចដោយដៃរបស់ខ្លួនឯង ១ រូប ១ មាសក ប្រើឲ្យលួច ១ រូប ៥ មាសក ព្រោះហេតុនេះ ទើបអន្តេ-វាសិកទាំង ៣ នោះ ត្រូវអាបត្តិបារាជិក ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ។

សេចក្តីសង្ខេបក្នុងគាថានេះ មានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ឯសេចក្តីពិស្តារ បានពោលទុកហើយ ក្នុងសំវិធាវហារវណ្ណនា ក្នុងអទិន្នាទានបារាជិក ។

[៣៩៣] ចំពោះប្រស្នាថា **ឆិន្នំ តស្មឹ យរេ ឆត្តិ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់កុដិដែលបាំងដោយសំពត់ជាដើម និងវត្ថុដែលកំណត់ជាកម្រាលបាន ។

[៣៩៤] គាថាថា **តេលំ មធុ ផាណិតំ** ត្រាស់សំដៅដល់ការក្លាយភេទ ។

[៣៩៥] គាថាថា **និស្សគ្គិយេន** ត្រាស់សំដៅដល់ការបង្អោនលាភសង្ឃ ។ ពិតហើយ បុគ្គលណាបង្អោនចីវរ ២ ផ្ទាំង អំពីលាភដែលគេបង្អោនទៅដើម្បីសង្ឃ គឺចីវរមួយផ្ទាំងដើម្បីខ្លួន មួយផ្ទាំងដើម្បីភិក្ខុដទៃ ដោយ

ប្រយោគតែមួយថា សូមអ្នកឲ្យដល់អាត្មាមួយផ្ទាំង ដល់ភិក្ខុនោះមួយផ្ទាំង ភិក្ខុនោះត្រូវ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយៈ និងសុទ្ធិកបាចិត្តិយៈព្រមគ្នា ។

[៣៩៦] ប្រស្នាថា **កម្មញ្ច តំ កុប្បិយ វគ្គប្បច្ចយា** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់គាមសីមា ក្នុងនគរទាំងឡាយ មាននគរពារាណសីជាដើម ដែលមានប្រមាណ ១២ យោជន៍ ។

[៣៩៧] គាថាថា **បធវីតិហារមត្តេន** ត្រាស់សំដៅយកការនិយាយដឹកនាំ ។ អត្ថនៃគាថានោះ ខ្ញុំបានពោលហើយ ក្នុងវណ្ណនានៃសញ្ចរិត្តសិក្ខាបទនោះឯង ។ ប្រស្នាថា **សព្វានិ តានិ និស្សគ្គិយានិ** គឺត្រាស់សំដៅដល់ការប្រើ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិឲ្យបោកគក់ ។ ពិតហើយ បើភិក្ខុនីកាន់យកជ្រុងត្រៃចីវរដែលក្អែកជុះដាក់ ឬប្រឡាក់កក់ បោកដោយទឹក ត្រៃចីវរដែលនៅក្នុងកាយរបស់ភិក្ខុនោះឯង ជានិស្សគ្គិយ ។

[៣៩៨] បទទាំងឡាយថា **សរណគមនម្បិ ន ច តស្ស អត្ថិ** សេចក្ដីថា សូម្បីការឧបសម្បទាដោយសរណគមន៍ក៏មិនមាន បញ្ហានេះត្រាស់សំដៅដល់ ការឧបសម្បទារបស់ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមី ។

[៤០០] បាទគាថាថា **ហនេយ្យ អនរិយំ មន្ទោ** សេចក្ដីថា បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅសម្លាប់បុគ្គលនោះ ជាស្រីក្ដី ជាប្រុសក្ដី ដែលមិនមែនព្រះអរិយបុគ្គល បញ្ហានេះ ត្រាស់សំដៅដល់បិតាដែលក្លាយភេទជាស្រី និងមាតាដែលក្លាយភេទជាប្រុស ព្រោះការត្រឡប់នៃភេទ ។

[៤០១] បញ្ហាដែលថា **ន តេនានន្តរំ ផុសេ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់

មាតាបិតាដែលជាសត្វតិរច្ឆាន ដូចមាតារបស់មិគសិង្គតាបស និងបិតារបស់សីហកុមារជាដើម ។

[៤០២] គាថាថា **អបោឧយិត្វា** ត្រាស់សំដៅដល់ការឧបសម្បទាដោយទូត ។

[៤០៣] គាថាថា **ឋោឧយិត្វា** ត្រាស់សំដៅដល់ការឧបសម្បទារបស់អភព្វបុគ្គល មានខ្ទើយជាដើម ។ ពាក្យដែលមកក្នុងកុរុន្ទីថា គាថាទី ១ ត្រាស់សំដៅដល់កម្មមិនចំពោះមុខ ៨ យ៉ាង គាថាទី ២ ត្រាស់សំដៅដល់កម្មរបស់ភិក្ខុដែលមិនមានអាបត្តិ ។

[៤០៤] ពីរបទថា **ជិន្ទន្តស្ស អាបត្តិ** បានដល់ ត្រូវអាបត្តិបារាជិកដល់ភិក្ខុដែលកាត់ដើមឈើធំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈដល់ភិក្ខុដែលកាត់ស្មៅ និងវល្លិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យដល់ភិក្ខុដែលកាត់អង្គជាត ។

ពីរបទថា **ជិន្ទន្តស្ស អនាបត្តិ** គឺមិនជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលកោរសក់ និងកាត់ក្រចក ។ បទថា **ជាទេន្តស្ស** គឺជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលបិទបាំងអាបត្តិ ។ បទថា **អនាបត្តិ** គឺមិនជាអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលប្រក់កុដិជាដើម ។

[៤០៥] វិនិច្ឆ័យក្នុងគាថាថា **សច្ចំ ភណន្តោ** គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុនិយាយពាក្យពិតនឹងស្ត្រីដែលជាសិខរណី និងមនុស្សខ្ទើយជាដើមថា អ្នកជាសិខិរណី អ្នកមានភេទពីរ ដូច្នេះ ត្រូវគរុកាបត្តិ ។ តែជាលហុកាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលពោលកុហក ព្រោះសម្បជានមុសាវាទ ។ កាលពោលកុហក ព្រោះអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមិនមាន ត្រូវគរុកាបត្តិ ។ ត្រូវលហុកាបត្តិដល់ភិក្ខុ

ដែលពោលអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដែលមានពិត ។

[៤០៦] គាថាថា **អធិដ្ឋិតំ** ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលមិនលះបង់សិន បរិភោគ គឺប្រើប្រាស់ចីវរដែលជានិស្សគ្គិយ ។

[៤០៧] គាថាថា **អជ្ឈត្តេ សុរិយេ** ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលរើរៀន ។

[៤០៨] គាថាថា **ឆ រត្តចិត្តោ** មានអត្ថដូចតទៅនេះថា ភិក្ខុមានចិត្តតម្រេក ត្រូវមេថុនធម្មបារាជិក មានថេយ្យចិត្ត ត្រូវអទិន្នាទានបារាជិក ញុំាងអ្នកដទៃឲ្យមានបំណងដើម្បីស្លាប់ ត្រូវមនុស្សវិគ្គហបារាជិក ។ តែភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ មិនមែនជាអ្នកមានចិត្តតម្រេក និងមិនមានថេយ្យចិត្ត ទាំងមិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃដើម្បីឲ្យស្លាប់ ។ តែការដាច់ គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិករមែងមានដល់ភិក្ខុដែលឲ្យស្លាក ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យដល់ភិក្ខុដែលទទួលស្លាក គឺប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃ ។

[៤០៩] បញ្ហាដែលថា **គច្ឆេយ្យ អឌ្ឍយោជនំ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់គល់ដើមឈើរបស់ត្រកូលមួយ ដូចជា គល់ជ្រៃដែលស្អាតស្រស់ល្អខ្ពស់ត្រឈឹងត្រឈៃ ដើមឈើនោះ មានមែកធំហើយវែង ប្រវែង ១ យោជន៍ ឬ ២ យោជន៍ ទោះបីភិក្ខុនោះទុកចីវរក្រោមម្លប់ឈើនោះ ហើយដើរទៅចម្ងាយកន្លះយោជន៍ ហើយអរុណរះឡើង ក៏មិនជាអាបត្តិ ព្រោះមិនទាន់ផុតពីម្លប់នៅឡើយ ។

[៤១០] គាថាថា **កាយិកានិ** ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលចាប់រួម

សរសៃសក់ ឬម្រាមដៃរបស់ស្រីច្រើននាក់ ជាមួយគ្នាក្នុងគ្រាតែមួយ ។

[៤១១] គាថាថា **វាចសិកានិ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលពោលពាក្យអាក្រក់ ដោយន័យជាដើមថា នាងរាល់គ្នាជាសិខិរណី ។

[៤១២] បទទាំងឡាយថា **តិស្សិត្ថិយោ មេថុនំ តំ ន សេវេ** សេចក្ដីថា មិនបានសេពមេថុនធម្មក្នុងស្រី ៣ ពួកដែលត្រាស់ទុក ។

ពីរបទថា **តយោ បុរិសេ** សេចក្ដីថា នឹងបានចូលរកប្រុសទាំង ៣ ពួក ហើយសេពមេថុនធម្មក៏ទេ ។

ពីរបទថា **តយោ ច អនរិយបណ្ឌកេ** សេចក្ដីថា មិនបានចូលរកជន ៦ ពួកទាំងនេះ គឺបុគ្គលមិនប្រសើរ ៣ ពួក ពោល គឺឧភតោព្យញ្ជនកៈ និងខ្ទើយ ៣ ពួក ហើយសេពមេថុនធម្មក៏ទេ ។

ពីរបទថា **ន ចាចរេ មេថុនំ ព្យញ្ជនស្មឹ** សេចក្ដីថា ប្រព្រឹត្តមេថុនដោយអំណាចអនុលោមបារាជិកក៏ទេ ។

ពាក្យថា គប្បីមានការដាច់ព្រោះមេថុនធម្មជាបច្ច័យ បានដល់ ត្រូវបារាជិក ព្រោះមេថុនធម្មជាបច្ច័យ បញ្ហាដូចពោលមកនេះ ត្រាស់សំដៅដល់អដ្ឋវត្ថុកបារាជិក (បារាជិក ៨ របស់ភិក្ខុនី) ។ ពិតហើយ រមែងមានការដាច់ព្រោះមេថុនធម្មជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុនីនោះ ដែលជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីដល់នូវការស្ទាបអង្អែលដោយកាយ ដែលជាបុព្វភាគនៃមេថុនធម្ម ។

[៤១៣] គាថាថា **មាតរំ ចីវរំ** នេះ ត្រាស់សំដៅដល់ការដាស់តឿនឲ្យកើតសតិ ដើម្បីបានវស្សិកសាដិក ក្នុងវេលាក្រោយសម័យ ។

ឯវិនិច្ឆ័យក្នុងគាថានោះ ខ្ញុំបានពោលហើយ ក្នុងវណ្ណនានៃវស្សិកសាដិកសិក្ខាបទនោះឯង ។

គាថាថា **កុទ្ធោ អារាធកោ ហោតិ** ត្រាស់សំដៅដល់វត្តរបស់តិរ្ថិយ សេចក្តីពិស្តារនៃពាក្យនោះត្រាស់ហើយ ក្នុងតិត្ថិយវត្តនោះឯង តិរ្ថិយដែលជាអ្នកបំពេញវត្ត កាលគុណរបស់ពួកតិរ្ថិយដែលជនដទៃសរសើរហើយ ក្រោធហើយរមែងជាអ្នកញ៉ាំងភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យត្រេកអរ ។ កាលគុណនៃរតនត្រ័យជនដទៃសរសើរហើយ ក្រោធហើយរមែងជាបុគ្គលដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីតិះដៀល ។

[៤១៥] សូម្បីគាថាទី ៣ ក៏ត្រាស់សំដៅដល់តិត្ថិយវត្តនោះឯង ។

[៤១៦] គាថាថា **សង្ឃាដិសេសំ** ជាដើម ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុនីដែលមានតម្រេកទទួលបិណ្ឌបាត អំពីដៃរបស់បុរសដែលតម្រេកហើយលាយជាមួយសាច់មនុស្ស ខ្ទឹម បណីតភោជន និងអកប្បិយមំសៈដ៏សេសហើយទំពាធាន់ ។

[៤១៧] គាថាថា **ឯកោ អនុបសម្បន្នោ ឯកោ ឧបសម្បន្នោ** ជាដើម ត្រាស់សំដៅដល់សាមណេរដែលទៅក្នុងអាកាស ។ បើសាមណេរពីររូប មួយរូបជាអ្នកអង្គុយផុតផែនដី សូម្បីត្រឹមមួយចម្រៀកសក់ដោយឫទ្ធិឯសាមណេរនោះ រមែងជាអនុបសម្បន្នពិត ។ សូម្បីសង្ឃអង្គុយក្នុងអាកាស ក៏មិនគប្បីធ្វើកម្មដល់អនុបសម្បន្នដែលនៅលើផែនដី ។ បើធ្វើកម្មនោះ រមែងកម្រើក ។

[៤១៨] គាថាថា **អកប្បកតំ** ត្រាស់សំដៅដល់ភិក្ខុដែលចោរដណ្តើមចីវរទៅ ។ ឯវិនិច្ឆ័យនៃគាថានោះ ខ្ញុំបានពោលហើយដោយពិស្តារក្នុងសិក្ខាបទនោះឯង ។

[៤១៩] បទទាំងឡាយថា **ន ទេតិ ឧប្បដិគ្គណ្ហាតិ** សេចក្តីថា សូម្បីភិក្ខុនីដែលប្រើក៏មិនបានឲ្យ ភិក្ខុនីដែលទទួលក៏មិនបានទទួលអំពីដៃរបស់ភិក្ខុនីអ្នកប្រើ ។

បទទាំងឡាយថា **បដិគ្គហោ តេន ន វិជ្ជតិ** សេចក្តីថា ដោយហេតុនោះឯង ភិក្ខុនីដែលប្រើក៏មិនបានទទួលអំពីដៃរបស់ភិក្ខុនីដែលទទួលប្រើឡើយ ។

ពីរបទថា **អាបជ្ជតិ គរុកំ** សេចក្តីថា កាលបើយ៉ាងនោះ ភិក្ខុនីអ្នកប្រើ រមែងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ព្រោះភិក្ខុនីដែលខ្ញុំប្រើទៅបានទទួលបិណ្ឌបាតអំពីដៃបុរសដែលមានតម្រេក ។

ពីរបទថា **តញ្ច បរិភោគប្បច្ចយា** សេចក្តីថា ភិក្ខុនីដែលជាអ្នកប្រើកាលត្រូវអាបត្តិនោះ រមែងត្រូវព្រោះការបរិភោគរបស់ភិក្ខុនីដែលទទួលប្រើនោះជាបច្ច័យ ពិតហើយ រមែងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដល់ភិក្ខុនីអ្នកប្រើក្នុងខណៈភិក្ខុនីអ្នកទទួលប្រើបាន់ស្រេចនោះឯង ។

[៤២០] គាថាទី ២ លោកពោលសំដៅដល់ការប្រើទៅក្នុងការទទួលទឹក និងឈើស្ទន់របស់ភិក្ខុនីដែលប្រើនោះឯង ។

[៤២១] បទទាំងឡាយថា **ន ភិក្ខុនី នោ ច ផុសេយ្យ វជ្ជំ** សេចក្តីថា ពិតហើយ ភិក្ខុនីត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសណាមួយ ក្នុង ១៧

សិក្ខាបទ ហើយបិទបាំងទុកដោយមិនអើពើ ក៏មិនត្រូវទោស គឺមិនត្រូវអាបត្តិថ្មីដទៃទៀត ព្រោះការបិទបាំងជាបច្ច័យ ។ លោករមែងបានបក្ខមានត្តប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីអាបត្តិដែលបិទបាំងទុកក្តី មិនបិទបាំងទុកក្តី ។ ឯបុគ្គលនេះសូម្បីមិនមែនភិក្ខុនី តែត្រូវគរុកាបត្តិ មានចំណែកដែលសល់ហើយបិទបាំងទុក ក៏មិនត្រូវទោស ។

បានពួថា បញ្ហាដែលថា **បញ្ហា មេសា កុសលេហិ ចិន្តិតា** នេះ លោកពោលសំដៅដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ពិតហើយ (សង្ឃ) មិនមានវិនយកម្មជាមួយភិក្ខុនោះ ព្រោះហេតុនោះ លោកត្រូវសង្ឃាទិសេសហើយសូម្បីបិទបាំងទុកក៏មិនត្រូវទោស ដូច្នេះឯង ។

សេទមោចនគាថា ចប់

វិនយបិដក

បញ្ចវគ្គ

[៤២៣] កម្ម ៤ យ៉ាង គឺអបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ។ កម្មទាំង ៤ នេះតែងវិបត្តិព្រោះអាការប៉ុន្មាន ។ កម្មទាំង ៤ នេះតែងវិបត្តិព្រោះអាការ ៥ គឺវត្ថុ ១ ញត្តិ ១ អនុស្សាវនៈ ១ សីមា ១ បរិសទ្យ ១ ។

[៤២៤] កម្មវិបត្តិព្រោះវត្ថុដូចម្តេច ។ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើចំពោះមុខ បែរជាធ្វើកំបាំងមុខទៅវិញ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើដោយការសាកសួរ បែរជាធ្វើដោយការមិនសាកសួរវិញ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ កម្មដែលសង្ឃត្រូវធ្វើតាមពាក្យប្តេជ្ញា បែរជាធ្វើមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាវិញ កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃឲ្យអមូឡ្ហវិន័យដល់ភិក្ខុគួរដល់សតិវិន័យ កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើតស្សបាបិយសិកាកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់អមូឡ្ហវិន័យ កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើតជ្ជនីយកម្មដល់ភិក្ខុ គួរដល់តស្សបាបិយសិកាកម្ម កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើនិយស្សកម្មដល់ភិក្ខុគួរដល់តជ្ជនីយកម្ម កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើបព្វាជនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់និយស្សកម្ម កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើបដិសារណីយកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរដល់បព្វានីយកម្ម កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើឧក្ខេបនីយកម្ម ដល់ភិក្ខុគួរ

ដល់បដិសារណីយកម្ម កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃឲ្យបរិវាសដល់ភិក្ខុគួរដល់ឧក្ខេបនីយកម្ម កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃទាញភិក្ខុគួរដល់បរិវាសមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃឲ្យមានត្តដល់ភិក្ខុគួរដល់មូលាយបដិកស្សនៈ កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃឲ្យអព្ភានដល់ភិក្ខុគួរដល់មានត្ត កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងភិក្ខុគួរដល់អព្ភានឲ្យៗ ឧបសម្បទា កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃមិនមែនជាថ្ងៃឧបោសថ កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃធ្វើបវារណា ក្នុងថ្ងៃមិនមែនជាថ្ងៃបវារណា កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ កម្មវិបត្តិព្រោះវត្ថុ យ៉ាងនេះឯង ។

[៤២៥] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះញត្តិដូចម្តេច ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិ ព្រោះញត្តិដោយអាការ ៥ គឺភិក្ខុមិនសូត្រចេញឈ្មោះវត្ថុ គឺឧបសម្បទាបេក្ខៈ ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល គឺឧបជ្ឈាយ៍ ១ មិនតាំងញត្តិ ១ ឬតាំងញត្តិខាងក្រោយកម្មវាចា ១ ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិ ព្រោះញត្តិដោយអាការ ៥ នេះឯង ។

[៤២៦] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះអនុស្សាវនៈដូចម្តេច ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះអនុស្សាវនៈដោយអាការ ៥ គឺសូត្រមិនចេញឈ្មោះវត្ថុ ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល ១ ធ្វើអនុស្សាវនៈវិធីឲ្យខូច ១ សូត្រក្នុងកាលមិនគួរ ១ ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះអនុស្សាវនៈដោយ

អាការ ៥ នេះឯង ។

[៤២៧] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះសីមាដូចម្តេច ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះសីមាដោយអាការ ១១ គឺសន្មតសីមាតូចពេក ១ សន្មតសីមាធំពេក ១ សន្មតសីមាមាននិមិត្តមិនតគ្នា ១ សន្មតសីមាយកស្រមោលជានិមិត្ត ១ សន្មតសីមាមិនមានអ្វីជានិមិត្ត ១ ឈរខាងក្រៅសីមាសន្មតសីមា ១ សន្មតសីមាក្នុងស្ទឹង ១ សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ ១ សន្មតសីមាក្នុងជាតស្រះ ១ ទម្លាយសីមាដោយសីមា ១ គ្របសីមាដោយសីមា ១ ។ កម្មទាំងឡាយ វិបត្តិព្រោះសីមាដោយអាការ ១១ នេះឯង ។

[៤២៨] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសទ្យដូចម្តេច ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិ ព្រោះបរិសទ្យដោយអាការ ១២ គឺកម្ម ដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះក៏មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែលមាននៅក្នុងទីចំពោះមុខក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះបានមកហើយតែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ មិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុនៅក្នុងទីចំពោះមុខក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏បាននាំមកហើយដែរ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយបញ្ចវគ្គ ។បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើ

ដោយទសវគ្គ ។បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវីសតិវគ្គ ពួកភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏មិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវីសតិវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានមកហើយដែរ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ មិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវីសតិវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏បាននាំមកហើយដែរ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខក៏ឃាត់ហាម ១ ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសទ្យដោយអាការ ១២ នេះឯង ។

[៤២៩] កម្មសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ ៤ រូបជាបកតត្តដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេសជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈដែរ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងមិនគួរដល់ឆន្ទៈទេ តែជាជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ) ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយបញ្ចវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ ៥ រូប ជាបកតត្តដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកកត្តដ៏សេសជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ឆន្ទៈ តែជា ជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ) ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយទសវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ ១០ រូបជាបកតត្តដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេស ជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈ បើ

សង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាអ្នកមិនគួរដល់កម្មជាអ្នកមិនគួរដល់ធនុះ តែថា ជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ) ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវីសតិវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ ២០ រូបជាបកតត្តដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេសគួរដល់ធនុះ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ធនុះ តែថាជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ) ។

[៤៣០] កម្ម ៤ យ៉ាង គឺអបលោកនកម្ម ១ ញត្តិ ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ ។ កម្មទាំង ៤ នោះតែងវិបត្តិព្រោះអាការប៉ុន្មាន ។ កម្មទាំង ៤ នេះតែងវិបត្តិព្រោះអាការ ៥ គឺវត្ថុ ១ ញត្តិ ១ អនុស្សាវនៈ ១ សីមា ១ បរិសទ្យ ១ ។

[៤៣១] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះវត្ថុដូចម្តេច ។ (កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះវត្ថុនោះ) គឺសង្ឃញ៉ាំងបណ្ឌកឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងបុគ្គលជាថេយ្យសំវាសឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងបុគ្គលដែលចូលពួកតិរ្ថិយឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំសត្វតិរច្ឆានឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងមាតុឃាតកបុគ្គល (អ្នកសម្លាប់មាតា) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងបិតុឃាតកបុគ្គល (អ្នកសម្លាប់បិតា) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ

ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងអរហន្តឃាតកបុគ្គល (អ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងភិក្ខុនីទូសកៈ (អ្នកប្រទូស្តភិក្ខុនី) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងសង្ឃភេទកបុគ្គល (អ្នកបំបែកសង្ឃ) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះ ចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងលោហិតុប្បាទកបុគ្គល (អ្នកធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធឲ្យពុរពងឡើង) ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងឧភតោព្យញ្ជនកបុគ្គលឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ សង្ឃញ៉ាំងបុគ្គលមានឆ្នាំថយពី ២០ ឲ្យទទួលឧបសម្បទា កម្មនេះចាត់ជាវត្ថុវិបត្តិ ជាអធម្មកម្ម ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះវត្ថុយ៉ាងនេះឯង ។

[៤៣២] កម្មវិបត្តិព្រោះញត្តិដូចម្តេច ។ កម្មដែលវិបត្តិព្រោះញត្តិដោយអាការ ៥ គឺភិក្ខុសូត្រមិនចេញឈ្មោះវត្ថុ ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល ១ មិនតាំងញត្តិ ១ ឬតាំងញត្តិក្រោយ (កម្មវាចា) ១ ។ កម្មវិបត្តិព្រោះញត្តិដោយអាការ ៥ នេះឯង ។

[៤៣៣] កម្មវិបត្តិ ព្រោះអនុស្សាវនៈដូចម្តេច ។ កម្មវិបត្តិព្រោះអនុស្សាវនៈដោយអាការ ៥ គឺភិក្ខុសូត្រមិនចេញឈ្មោះវត្ថុ ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល ១ ធ្វើអនុស្សាវនវិធីឲ្យខូច ១ ឬសូត្រក្នុងកាលមិនគួរ ១ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះអនុស្សាវនៈដោយអាការ ៥ នេះឯង ។

[៤៣៤] កម្មវិបត្តិព្រោះសីមាដូចម្តេច ។ កម្មវិបត្តិព្រោះសីមាដោយអាការ ១១ គឺសន្មតសីមាតូចពេក ១ សន្មតសីមាធំពេក ១ សន្មតសីមាមាននិមិត្តមិនតគ្នា ១ សន្មតសីមាយកស្រមោលជានិមិត្ត ១ សន្មតសីមាមិនមានអ្វីជានិមិត្ត ១ ឈរខាងក្រៅសីមាសន្មតសីមា ១ សន្មតសីមាក្នុងស្ទឹង ១ សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ ១ សន្មតសីមាក្នុងជាតស្រះ ១ ទម្លាយសីមាដោយសីមា ១ គ្របសីមាដោយសីមា ១ ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះសីមាដោយអាការ ១១ នេះឯង ។

[៤៣៥] កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសទ្យដូចម្តេច ។ កម្មទាំង-ឡាយ វិបត្តិព្រោះបរិសទ្យដោយអាការ ១២ គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុទាំងឡាយមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះបានមកហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈមិនបាននាំមក ទាំងពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះបានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយបញ្ចវគ្គ ។បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយទសវគ្គ ។បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវីសតិវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះ

មិនបានមក ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានមកហើយ តែឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏មិនបាននាំមក ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខក៏ឃាត់ហាម ១ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវិសតិវគ្គ ភិក្ខុមានចំនួនប៉ុន្មានរូបដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុទាំងនោះបានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក៏បាននាំមកហើយ តែពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងទីចំពោះមុខ ក៏ឃាត់ហាម ១ ។ កម្មទាំងឡាយវិបត្តិព្រោះបរិសទ្យដោយអាការ ១២ នេះឯង ។

[៤៣៦] អបលោកនកម្មដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន ញត្តិទុតិយកម្មដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន ញត្តិចតុត្ថកម្មដល់នូវឋានៈប៉ុន្មាន ។ អបលោកនកម្មដល់នូវឋានៈ ៥ ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈ ៩ ញត្តិទុតិយកម្មដល់នូវឋានៈ ៧ ញត្តិចតុត្ថកម្មដល់នូវឋានៈ ៧ ។

[៤៣៧] អបលោកនកម្មដល់នូវឋានៈ ៥ ដូចម្តេច ។ ឋានៈ ៥ គឺឱសារណា ១ និស្សារណា ១ ភណ្ឌុកម្ម ១ ព្រហ្មទណ្ឌ ១ ជាគម្រប់ ៥ និងកម្មលក្ខណៈ ។ អបលោកនកម្មដល់នូវឋានៈ ៥ នេះឯង ។

[៤៣៨] ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈ ៩ ដូចម្តេច ។ ឋានៈ៩ គឺឱសារណា ១ និស្សារណា ១ ឧបោសថ ១ បវារណា ១ សម្មតិ គឺសន្មតខ្លួនជាអ្នកសួរ ឆ្លើយ ឬសន្មតបុគ្គល សន្មតវត្ថុ ១ ការឲ្យបាត្រ និងចីវរជាដើម ១ ការទទួលអាបត្តិ ១ ការបន្ថិតថ្ងៃបវារណាទៅខាងមុខ ១ ជា

គម្រប់ ៩ និងកម្មលក្ខណៈ ។ ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈទាំង ៩ នេះឯង ។

[៤៣៩] ញត្តិទុតិយកម្មដល់នូវឋានៈ ៧ ដូចម្ដេច ។ ឋានៈ ៧ គឺ ឱសារណា ១ និស្សារណា ១ សម្មតិ ១ ការឲ្យបាត្រ និងចីវរជាដើម ១ ការដោះកឋិន ១ ការសម្ដែង គឺសូត្រសម្ដែងទីដីសង់កុដិវិហារជាដើម ១ ជាគម្រប់ ៧ នឹងកម្មលក្ខណៈ ។ ញត្តិទុតិយកម្មដល់នូវឋានៈទាំង ៧ នេះឯង ។

[៤៤០] ញត្តិចតុត្ថកម្មដល់នូវឋានៈ ៧ ដូចម្ដេច ។ ឋានៈ ៧ គឺ ឱសារណា ១ និស្សារណា ១ សម្មតិ ១ ការឲ្យបាត្រ និងចីវរជាដើម ១ និគ្គហៈ គឺការសង្កត់សង្កិនដោយទាញមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ១ សមនុភាសនកម្ម ១ ជាគម្រប់ ៧ និងកម្មលក្ខណៈ ។ ញត្តិចតុត្ថកម្មដល់នូវឋានៈទាំង ៧ នេះឯង ។

[៤៤១] កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ ៤ រូបជាបកតត្ត ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេសគួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ឆន្ទៈ តែជាអ្នកគួរដល់កម្ម (ដែលសង្ឃធ្វើនោះ) ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយបញ្ចវគ្គ ។បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយទសវគ្គ ។បេ។ កម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយវីសតិវគ្គ បានដល់ភិក្ខុ ២០ រូបជាបកតត្ត ដែលគួរដល់កម្ម ភិក្ខុជាបកតត្តដ៏សេស ជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈ បើសង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះជាអ្នកមិនគួរដល់កម្ម ទាំងជាអ្នកមិនគួរដល់ឆន្ទៈ តែជា ជាអ្នកគួរដល់កម្ម

(ដែលសង្ឃធ្វើនោះ) ។

កម្មវគ្គជាបឋម ចប់

[៤៤២] ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីសេចក្ដីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្ដីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីសង្កត់សង្កិនពួកបុគ្គលដែលមិនមានអៀនខ្មាស ១ និងដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរាំងអាសវៈទាំងឡាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមអាសវៈទាំង-ឡាយក្នុងបរលោក ១ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរាំងនូវពៀរក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមនូវពៀរក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្ត-

សិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងទោសក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមទោសក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងនូវភ័យក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមនូវភ័យក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងនូវអកុសលធម៌ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមអកុសលធម៌ក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺដើម្បីអនុគ្រោះដល់ពួកគ្រហស្ថ ១ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលបក្ខពួករបស់បុគ្គលមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏លាមក ១ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ១ ដើម្បីញុំាងជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ។ ព្រះតថាគត

ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីញុំាងព្រះសទ្ធម្មឲ្យឋិតថេរ ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទ ដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។

អដ្ឋវសវគ្គជាគម្រប់ ២ ចប់

[៤៤៣] ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តបាតិមោក្ខដល់ពួកសាវ័ក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ ។បេ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តបាតិមោក្ខុទ្ទេស បញ្ញត្តនូវការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ បញ្ញត្តបវារណា បញ្ញត្តនូវការបញ្ឈប់បវារណា បញ្ញត្តតជ្ជនីយកម្ម បញ្ញត្តនិយស្សកម្ម បញ្ញត្តបព្វាជនីយកម្ម បញ្ញត្តបដិសារណីយកម្ម បញ្ញត្តឧក្ខេបនីយកម្ម បញ្ញត្តការឲ្យបរិវាស បញ្ញត្តមូលាយប្បដិកស្សនៈ គឺការទាញភិក្ខុមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ បញ្ញត្តការឲ្យមានត្ត បញ្ញត្តអព្ភាន បញ្ញត្តឱសារណីយកម្ម បញ្ញត្តនិស្សារណីយកម្ម បញ្ញត្តឧបសម្បទា បញ្ញត្តអបលោកនកម្ម បញ្ញត្តញត្តិកម្ម បញ្ញត្តញត្តិទុតិយកម្ម បញ្ញត្តញត្តិចតុត្ថកម្ម ។

បញ្ញត្តវគ្គជាគម្រប់ ៣ ចប់

[៤៤៤] កាលសិក្ខាបទដែលអ្នកណា ១ មិនទាន់បានបញ្ញត្តទុក ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទឡើង សិក្ខាបទដែលព្រះអង្គបញ្ញត្តហើយ

ទ្រង់បញ្ញត្តថែមទៀត ទ្រង់បញ្ញត្តសម្មុខាវិន័យ បញ្ញត្តសតិវិន័យ បញ្ញត្តអមូឡ្ហវិន័យ បញ្ញត្តបដិញ្ញាតករណៈ បញ្ញត្តយេភុយ្យសិកា បញ្ញត្តតស្សបាបិយសិកា បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ (ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ) គឺដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីសង្កត់សង្កិនពួកបុគ្គលដែលមិនមានខ្មាស ១ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងអាសវៈទាំងឡាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមអាសវៈទាំងឡាយក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងពៀរក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមពៀរក្នុងបរលោក ១ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគតទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវកព្រោះ

អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងទោសក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមទោសក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងភ័យក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមភ័យក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈដល់ពួកសាវកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីរារាំងអកុសលធម៌ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ដើម្បីឃាត់ហាមអកុសលធម៌ក្នុងបរលោក ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីអនុគ្រោះដល់ពួកគ្រហស្ថ ១ ដើម្បីផ្ដាច់ផ្ដិលនូវបក្សពួកនៃបុគ្គលមានសេចក្ដីប្រាថ្នាដ៏លាមក ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវកព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវក ព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីសេចក្ដីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ១ ដើម្បីញុំាងពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ១ ។ ព្រះតថាគត

ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវ័កព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវ័កព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការ គឺបញ្ញត្តដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យឋិតថេរ ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ១ ។ ព្រះតថាគត ទ្រង់បញ្ញត្តតិណវត្ថារកៈ ដល់ពួកសាវ័កព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ ២ ប្រការនេះឯង ។

បញ្ញត្តវគ្គជាគម្រប់ ៤ ចប់

[៤៤៥] សង្គហៈទាំងឡាយ ៩ គឺវត្ថុសង្គហៈ ១ វិបត្តិសង្គហៈ ១ អាបត្តិសង្គហៈ ១ និទានសង្គហៈ ១ បុគ្គលសង្គហៈ ១ ខន្ធសង្គហៈ ១ សមុដ្ឋានសង្គហៈ ១ អធិករណសង្គហៈ ១ សមថសង្គហៈ ១ ។

[៤៤៦] កាលបើអធិករណ៍កើតឡើងហើយ បើភិក្ខុទាំង ២ រូប ដែលជាសត្រូវនឹងគ្នាមកដល់ សង្ឃត្រូវឲ្យលោកទាំង ២ រូប (នោះ) ប្រាប់រឿងរ៉ាវ លុះឲ្យលោកទាំង ២ រូបប្រាប់រឿងរ៉ាវហើយ សង្ឃត្រូវស្តាប់ពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុទាំង ២ (នោះ) លុះស្តាប់ពាក្យប្តេជ្ញារបស់ពួកភិក្ខុទាំង ២ រូប (នោះ) ហើយ សង្ឃត្រូវប្រាប់លោកទាំង ២ រូប (នោះ) ថា កាលបើអធិករណ៍នេះយើងបានរម្ងាប់រួចហើយ លោកទាំង ២ រូបនឹងត្រេកអរ (ឬទេ) បើភិក្ខុទាំង ២ រូបពោលថា យើងទាំង ២ រូបនឹងទទួលត្រេកអរ សង្ឃត្រូវទទួលអធិករណ៍នោះចុះ ។ បើបរិសទ្យជាពួកក្រាស់ដោយអលជ្ជី សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ ដោយឧព្វាហិកាគឺត្រូវ

អបលោក ហើយសឹមសន្ទូត ឬសន្ទូតដោយទុតិយកម្មវាចា ។ បើបរិសទ្យជាពួកក្រាស់ដោយល្ងង់ សង្ឃត្រូវស្វែងរកវិន័យធរ ។ អធិករណ៍នោះ តែងរម្ងាប់ដោយធម៌ណា ដោយវិន័យណា ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសាស្តាណា សង្ឃត្រូវរម្ងាប់អធិករណ៍នោះ តាមទំនងនោះចុះ ។

[៤៤៧] ភិក្ខុត្រូវស្គាល់វត្ថុ ត្រូវស្គាល់គោត្រ ត្រូវស្គាល់នាម ត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ។ត្រង់ពាក្យថា មេថុនធម្ម បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា អទិន្នាទាន បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា មនុស្សវិគ្គហៈ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ឧត្តរិមនុស្សធម្ម បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា បារាជិក បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សុក្កវិសដ្ឋិ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា កាយសំសគ្គៈ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ទុដ្ឋុល្លវាចៈ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិ-សេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា អត្តកាមៈ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សញ្ចរិត្តៈ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់

ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុធ្វើកុដិ ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកដោយខ្លួនឯង បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិធំ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុអាស្រ័យនូវគ្រឿងអាងបន្តិចបន្តួចនៃអធិករណ៍ ជាចំណែកដទៃឲ្យជាលេសហើយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិបារាជិក បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុបំបែកសង្ឃ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធីជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ) ចេញ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ពួកភិក្ខុជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធីជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ) ចេញ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលគេប្រដៅបានដោយក្រ សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធីជាគម្រប់ ៣ ដងហើយ នៅតែមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ) ចេញ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។

ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូល សង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនវិធីជាគម្រប់ ៣ ដង ហើយ នៅតែមិនលះបង់ (ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះ) ចេញ បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។បេ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈក្តី បស្សាវៈក្តី ស្តោះទឹកមាត់ក្តី ក្នុងទឹក បានដល់ វត្ថុផង គោត្រផង ។ ត្រង់ពាក្យថាទុក្កដ បានដល់ នាមផង អាបត្តិផង ។

នវសង្គហៈវគ្គជាគម្រប់ ៥ ចប់

ឧទ្ទាន គឺបញ្ជីរឿងនៃបញ្ចវគ្គនោះដូច្នេះ

[៤៤៨] (និយាយអំពីកម្ម ៤ យ៉ាង) គឺអបលោកនកម្ម ១ ញត្តិកម្ម ១ ញត្តិទុតិយកម្ម ១ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ១ (និងវិបត្តិ ៥ យ៉ាង) គឺវត្ថុវិបត្តិ ១ ញត្តិវិបត្តិ ១ អនុស្សាវនវិបត្តិ ១ សីមាវិបត្តិ ១ បរិសវិបត្តិ ១ (ឯវត្ថុវិបត្តិនោះ) គឺសង្ឃត្រូវធ្វើកម្មក្នុងទីចំពោះមុខ បែរជាធ្វើក្នុងទីកំបាំងមុខវិញ សង្ឃគួរសាកសួរ បែរជាមិនសាកសួរវិញ សង្ឃគួរធ្វើកម្មតាមប្តេជ្ញា បែរជាធ្វើមិនតាមពាក្យប្តេជ្ញាវិញ សង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលគួរដល់សតិវិន័យ (ជាដើមញត្តិវិបត្តិនោះ) គឺសូត្រញត្តិមិនចេញឈ្មោះវត្ថុ ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ ១ មិនចេញឈ្មោះ

បុគ្គល ១ មិនតាំងញត្តិ ១ ឬតាំងញត្តិក្រោយកម្មវាចា ១ (អនុស្សាវនវិបត្តិនោះ) គឺសូត្រមិនចេញឈ្មោះវត្ថុ ១ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃ ១ មិនចេញឈ្មោះបុគ្គល ១ ធ្វើអនុស្សាវនវិធីឲ្យខូច ១ សូត្រក្នុងកាលមិនគួរ ១ (សីមាវិបត្តិនោះ) គឺ សីមាតូចពេក ១ សីមាធំពេក ១ សីមាមាននិមិត្តមិនតគ្នា ១ យកស្រមោលជានិមិត្ត ១ សីមាមិនមានអ្វីជានិមិត្ត ១ ឈរខាងក្រៅសីមាសន្មត ១ សន្មតសីមាក្នុងស្ទឹង ១ សន្មតសីមាក្នុងសមុទ្រ ១ សន្មតសីមាក្នុងជាតស្រះ ១ ទម្លាយសីមាដោយសីមា ១ គ្របសីមាដោយសីមា ១ (បរិសវិបត្តិនោះ) គឺកម្មដែលសង្ឃធ្វើដោយចតុវគ្គក្តី បញ្ចវគ្គក្តី ទសវគ្គក្តី វីសតិវគ្គក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយជាអ្នកគួរដល់កម្មមិនបានមក ទាំងមិនបាននាំឆន្ទៈមក ១ ភិក្ខុទាំងឡាយជាអ្នកគួរដល់កម្មបានមកហើយ ទាំងឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈក៏បាននាំមកហើយ តែថា ជាបុគ្គលដែលគួរដល់កម្ម ១ អបលោកនកម្មដល់នូវឋានៈ ៥ ញត្តិកម្មដល់នូវឋានៈ ៩ ញត្តិទុតិយកម្មដល់នូវឋានៈ ៧ ញត្តិចតុត្ថកម្មដល់នូវឋានៈ ៧ ទ្រង់បញ្ញត្តដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់សង្ឃ ដើម្បីសង្កត់សង្កិនបុគ្គលដែលឥតខ្មាស ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដើម្បីរាំងនូវអាសវធម៌ ដើម្បីឃាត់ហាមនូវអាសវធម៌ ដើម្បីរាំងពៀរ ទោស ភ័យ អកុសលធម៌ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ពួក

គ្រហស្ថ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តិលនូវបក្ខពួកនៃបុគ្គលដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមក ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លានៃពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ដើម្បីធ្វើជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង ដើម្បីធ្វើព្រះសទ្ធម្មឲ្យឋិតថេរ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ទ្រង់បញ្ញត្តបាតិមោក្ខ បាតិមោក្ខុទ្ទេស ការបញ្ឈប់បាតិមោក្ខ បវារណា ការបញ្ឈប់នូវបវារណា តជ្ជនីយកម្ម និយស្សកម្ម បព្វាជនីយកម្ម បដិសារណីយកម្ម ឧក្ខេបនីយកម្ម ការឲ្យបរិវាស មូលាយប្បដិកស្សនៈ គឺការទាញភិក្ខុមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ការឲ្យមានត្ត អព្ភានកម្ម ឱសារណាកម្ម និស្សារណាកម្ម ឧបសម្បទាកម្ម អបលោកនកម្ម ញត្តិកម្ម ញត្តិទុតិយកម្ម ញត្តិចតុត្ថកម្ម កាលសិក្ខាបទដែលអ្នកណាមួយ មិនទាន់បញ្ញត្តទុក ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តឡើង សិក្ខាបទដែលព្រះអង្គបញ្ញត្តហើយ ទ្រង់បញ្ញត្តថែមទៀត ទ្រង់បញ្ញត្តសម្មុខាវិន័យ សតិវិន័យ អមូឡ្ហវិន័យ បដិញ្ញាតករណៈ យេភុយ្យសិកា តស្សបាបិយសិកា តិណវត្ថារកៈ សង្គហៈ ៩ យ៉ាង គឺវត្ថុសង្គហៈ វិបត្តិសង្គហៈ អាបត្តិសង្គហៈ និទានសង្គហៈ បុគ្គលសង្គហៈ ខន្ធសង្គហៈ សមុដ្ឋានសង្គហៈ អធិករណសង្គហៈ សមថសង្គហៈ (ម្យ៉ាងទៀត) ភិក្ខុត្រូវស្គាល់នាម ១ ត្រូវស្គាល់អាបត្តិ ១ ។

ចប់ បរិវារៈតែប៉ុណ្ណេះ

បរិយោសានគាថា

[៤៤៩] មហាអ្នកប្រាជ្ញមាននាមថា ទីបៈ ជាអ្នកទ្រទ្រង់សុត្តៈ គឺព្រះត្រៃបិដក មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា បានសាកសួរផ្លូវនៃអាចារ្យជាន់ដើមក្នុងបាលីបទេសនោះៗហើយ គិតឲ្យចារឹកសេចក្ដីពិស្ដារ និងសង្ខេបនេះ ដែលជាហេតុនាំមកឲ្យបានសេចក្ដីស្រួលងាយ ដល់ពួកសិស្សានុសិស្ស ទុកក្នុងមជ្ឈិមបទេសតាមផ្លូវស្វាធ្យាយ ។ វត្ថុណាដែលបានពោលថាបរិវារ ដូច្នេះ វត្ថុទាំងអស់នោះប្រកបដោយលក្ខណៈ កាលបើព្រះសទ្ធម្ម ដែលព្រះពុទ្ធបញ្ញត្តនូវអត្ថ ដ៏សមគួរតាមអត្ថហើយ ទ្រង់បញ្ញត្តនូវធម៌ដ៏សមគួរតាមធម៌ហើយ តែងចោមរោមអមសាសនា ដូចសាគរដែលព័ទ្ធជុំវិញជម្ពូទ្វីប ។ កាលបើកុលបុត្រមិនចេះបរិវារហើយ នឹងចេះវិនិច្ឆ័យធម៌អាថ៌ដូចម្ដេចកើត ។ សេចក្ដីសង្ស័យអំពី វិបត្តិក្ដី វត្ថុក្ដី បញ្ញត្តិអនុប្បញ្ញត្តិក្ដី បុគ្គលក្ដី ឯកតោបញ្ញត្តិក្ដី ឧភតោបញ្ញត្តិក្ដី លោកវជ្ជៈក្ដី បណ្ណត្តិវជ្ជៈក្ដី កើតឡើងដល់កុលបុត្រណា កុលបុត្រនោះនឹងកាត់សេចក្ដីសង្ស័យបានដោយបរិវារ ស្ដេចចក្រ តែងល្អរុងរឿងក្នុងកណ្ដាលទីប្រជុំមហាសេនា កេសរ-រាជសីហ៍ល្អរុងរឿងក្នុងកណ្ដាលហ្វូងម្រឹគ ព្រះអាទិត្យមានរស្មីភ្លឺច្បាស់ (ល្អរុងរឿងលើអាកាស) ព្រះចន្ទល្អរុងរឿងក្នុងកណ្ដាលពពួកផ្កាយ ព្រហ្មជានាយក តែងល្អរុងរឿងក្នុង

កណ្តាលពួកនៃព្រហ្មជាបរិសទ្យ យ៉ាងណាមិញ ព្រះសទ្ធម្ម និងព្រះវិន័យ ក៏ល្អរុងរឿងដោយបរិវារយ៉ាងនោះដែរ ។

អដ្ឋកថា

បញ្ចវគ្គ

[៤២៣] វិនិច្ឆ័យក្នុងកម្មវគ្គ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ការផ្សេងគ្នានៃកម្ម ៤ យ៉ាង ខ្ញុំបានពោលហើយក្នុងសមថក្ខន្ធកៈនោះឯង ។ សូម្បីបានពោលហើយក៏ពិត តែកម្មវិនិច្ឆ័យនេះ កាលបានពោលមកហើយអំពីដើម រមែងជាវិនិច្ឆ័យដែលជាក់ច្បាស់ ព្រោះដូច្នោះ ខ្ញុំនឹងពោលប្រការដែលគួរពោលក្នុងកម្មវគ្គនេះ ចាប់អំពីខាងដើមនោះឯង ។

បទថា **ចត្តារិ** នេះ ជាពាក្យប្រាប់ការកំណត់ចំនួននៃកម្មទាំងឡាយ ។

បទថា **កម្មានិ** ជាពាក្យបង្អួលដល់កម្មដែលកំណត់ទុកហើយ ។

កម្មដែលត្រូវញុំាងសង្ឃដែលតាំងនៅក្នុងសីមាឲ្យបរិសុទ្ធ នាំឆន្ទៈរបស់ភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈមក សូធ្យប្រកាស ៣ ដង ធ្វើតាមអនុមតិរបស់សង្ឃដែលព្រមព្រៀង ឈ្មោះថា អបលោកនកម្ម ។

កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយញត្តិតែម្យ៉ាង តាមអនុមតិរបស់សង្ឃ ដែលព្រមព្រៀងតាមន័យដែលពោលហើយនោះឯង ឈ្មោះថា ញត្តិកម្ម ។

កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយអនុស្សាវនា មានញត្តិជាគម្រប់ ២ យ៉ាងនេះ គឺញត្តិ ១ អនុស្សាវនា ១ តាមអនុមតិរបស់សង្ឃដែលព្រមព្រៀង តាមន័យដែលពោលហើយនោះឯង ឈ្មោះថា ញត្តិទុតិយកម្ម ។

កម្មដែលត្រូវធ្វើដោយអនុស្សាវនា ៣ មានញត្តិជាគម្រប់ ៤ យ៉ាងនេះ គឺញត្តិ ១ អនុស្សាវនា ៣ តាមអនុមតិរបស់សង្ឃដែលព្រមព្រៀង តាម

ន័យដែលពោលហើយនោះឯង ឈ្មោះថា ញត្តិចតុត្ថកម្ម ។

បណ្ដាកម្មទាំងនោះ អបលោកនកម្ម គប្បីធ្វើត្រឹមអបលោក មិនត្រូវធ្វើដោយអំណាចញត្តិកម្មជាដើម ។ មួយាំងទៀត ញត្តិកម្ម គប្បីធ្វើតាំងញត្តិតែម្យ៉ាង មិនត្រូវធ្វើដោយអំណាចអបលោកនកម្មជាដើម ។

ឯញត្តិទុតិយកម្ម ដែលត្រូវអបលោកធ្វើក៏មាន មិនត្រូវអបលោកធ្វើក៏មាន ។ ក្នុង ២ យ៉ាងនោះ កម្មធ្ងន់ ៦ យ៉ាង គឺសន្មតសីមា ដកសីមា ប្រគល់សំពត់កឋិន ដោះកឋិន សម្ដែងទីសាងកុដិ សម្ដែងទីសាងវិហារ មិនគួរអបលោកធ្វើ គប្បីសូធ្យញត្តិទុតិយកម្មវាចាធ្វើប៉ុណ្ណោះ ។

កម្មស្រាលទាំងនេះ គឺសម្មតិ ១៣ ដ៏សេស និងសម្មតិ មានការឲ្យកាន់យកសេនាសនៈ និងឲ្យមតកចីវរជាដើម គួរដើម្បីធ្វើទាំងអបលោក ។

អាចារ្យពួកខ្លះពោលថា តែញត្តិទុតិយកម្មនោះ មិនគួរធ្វើដោយអំណាចញត្តិកម្ម និងញត្តិចតុត្ថកម្មពិត ។ កាលធ្វើដោយអំណាចញត្តិចតុត្ថកម្ម រមែងជាកម្មមាំមួនជាង ព្រោះហេតុនោះ គួរធ្វើ ។ ពាក្យរបស់អាចារ្យពួកនោះ បានត្រូវជំទាស់ហើយថា កាលបើយ៉ាងនោះ កម្មសង្ករនៃកម្មរមែងមាន ព្រោះហេតុនោះ ទើបមិនគួរធ្វើ ។

បើកម្មនោះខូចដោយអក្ខរៈក្ដី ដោយបទក្ដី មានបទដែលសូធ្យមិនច្បាស់ល្អក្ដី ការដែលសូធ្យដដែលៗ ដើម្បីជម្រះកម្មនោះក៏គួរ ។ ការសូធ្យដដែលៗនេះ ជាទឡ្ហីកម្មរបស់កម្មដែលមិនកម្រើក ឋិតនៅជាកម្មក្នុងកម្មដែលកម្រើក ។

ញត្តិចតុត្ថកម្ម ត្រូវធ្វើទាំងសូធ្យញត្តិ និងកម្មវាចា ៣ មិនគប្បីធ្វើដោយ

អំណាចកម្មដទៃ មានអបលោកនកម្មជាដើមឡើយ ។

បទទាំងឡាយថា **បញ្ចហាការេហិ វិបជ្ជន្តិ** សេចក្តីថា កម្ម ៤ នេះ រមែងវិបត្តិដោយហេតុ ៥ ប្រការ ។

[៤២៤] ក្នុងពាក្យថា កម្មដែលគួរធ្វើចំពោះមុខ សង្ឃមិនធ្វើចំពោះមុខ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ វិបត្តិដោយវត្ថុនេះ កម្មដែលគួរធ្វើចំពោះមុខក៏មាន កម្មដែលគួរធ្វើមិនចំពោះមុខក៏មាន ។ ក្នុង ២ យ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា កម្មដែលគួរធ្វើមិនចំពោះមុខមាន ៨ យ៉ាង គឺឧបសម្បទាដោយទូត ផ្កាប់បាត្រ ផ្ងារបាត្រ ឧម្មត្តកសម្មតិ ដែលសង្ឃគប្បីធ្វើដល់ភិក្ខុឆ្កួត សេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលព្រះសេក្ខៈ ព្រហ្មទណ្ឌដល់ឆន្នភិក្ខុ បកាសនីយកម្មដល់ទេវទត្ត អវន្ទិយកម្មដែលភិក្ខុនីសង្ឃ គប្បីធ្វើដល់ភិក្ខុអ្នកសម្តែងអាការមិនគួរជ្រះថ្លា ។ កម្មទាំងពួងនោះ គប្បីជ្រាបតាមន័យដែលខ្ញុំពោលហើយ ក្នុងទីមកនោះៗឯង ។ កម្មទាំង ៨ យ៉ាងនេះ ដែលសង្ឃធ្វើហើយ មិនចំពោះមុខ រមែងជាការធ្វើដោយល្អ មិនកម្រើក ។

កម្មទាំងពួងដ៏សេស គួរធ្វើចំពោះមុខប៉ុណ្ណោះ គឺគប្បីធ្វើដោយអាស្រ័យសម្មុខាវិន័យ ៤ យ៉ាង គឺចំពោះមុខសង្ឃ ចំពោះមុខធម៌ ចំពោះមុខវិន័យ ចំពោះមុខបុគ្គល ។

ឯកម្មទាំងពួងដែលធ្វើហើយដោយប្រការយ៉ាងនោះ រមែងឈ្មោះថា ធ្វើល្អហើយ តែកម្មទាំងនោះ ដែលមិនធ្វើយ៉ាងនោះ រមែងចាត់ជាកម្មវិបត្តិដោយវត្ថុ ព្រោះធ្វើវៀរវត្ថុ ពោល គឺសម្មុខាវិន័យចេញ ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើប

លោកពោលថា កម្មដែលគួរធ្វើចំពោះមុខ សង្ឃធ្វើមិនចំពោះមុខ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ វិបត្តិដោយវត្ថុ ។

សូម្បីក្នុងកម្មទាំងឡាយ មានកម្មដែលគួរធ្វើដោយសាកសួរជាដើម ការធ្វើកិច្ច មានសាកសួរជាដើមនោះឯង ចាត់ជាវត្ថុ ។ គប្បីជ្រាបភាពដែលកម្មទាំងនោះវិបត្តិដោយវត្ថុ ព្រោះធ្វើវៀរវត្ថុនោះចេញ ។ តែសេចក្ដីនេះ ត្រឹមតែជាអត្ថចំពោះពាក្យ ក្នុងបទថា **បដិបុច្ឆាករណីយំ** ជាដើមនេះ ។

បទទាំងឡាយថា **បដិបុច្ឆាករណីយំ អប្បដិបុច្ឆា ករោតិ** សេចក្ដីថា កម្មដែលគួរសួរ ហើយទើបចោទ រួចឲ្យចុងចោទរឭក ទើបធ្វើ សង្ឃធ្វើមិនសួរ មិនចោទ មិនឲ្យចុងចោទរឭក ។

បទទាំងឡាយថា **បដិញ្ញាយ ករណីយំ អប្បដិញ្ញាយ ករោតិ** សេចក្ដីថា កម្មដែលគួរលើកបដិញ្ញាជាគោល ធ្វើតាមប្ដេជ្ញានូវចម្លើយចុងចោទយ៉ាងណា សង្ឃធ្វើដោយកាច់បំបាក់ដល់ភិក្ខុដែលទួញយំរៀបរាប់ ដោយមិនព្រមប្ដេជ្ញា ។ បទថា **សតិវិនយារហស្ស** បានដល់ ព្រះខីណាស្រព ដូចព្រះទព្វមល្លបុត្តត្ថេរ ។ បទថា **អមូឡ្ហវិនយារហស្ស** បានដល់ ភិក្ខុឆ្កួតដូចគគ្គភិក្ខុ ។ បទថា **តស្សបាបិយសិកា កម្មារហស្ស** បានដល់ ភិក្ខុដែលមានបាបក្រាស់ ដូចឧបវាឡភិក្ខុ ។ ន័យក្នុងបទទាំងពួង ក៏ដូច្នេះឯង ។

បទទាំងឡាយថា **អនុបោសថេ ឧបោសថំ ករោតិ** សេចក្ដីថា ធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃដែលមិនមែនថ្ងៃឧបោសថ ។ ថ្ងៃសាមគ្គីរបស់សង្ឃដែលបែកគ្នា និងថ្ងៃ ១៤ និងថ្ងៃ ១៥ (តាមន័យ) ដែលពោលហើយក្នុង ១១ ខែ

ដ៏សេស វៀរខែកត្តិកចេញ ឈ្មោះថា ថ្ងៃឧបោសថ ។

កាលធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃដទៃ វៀរថ្ងៃឧបោសថទាំង ៣ ប្រការយ៉ាងនោះចេញ ឈ្មោះថា ធ្វើឧបោសថក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃឧបោសថ ។

ក្នុងវត្តណា ភិក្ខុទាំងឡាយវិវាទគ្នា ព្រោះហេតុបន្តិចបន្តួច ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បរិក្ខារ មានបាត្រ និងចីវរជាដើម ទើបវៀរឧបោសថ ឬបវារណាចេញ ។ កាលអធិករណ៍នោះវិនិច្ឆ័យហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវត្តនោះ រមែងមិនបានដើម្បីពោលថា ពួកយើងជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា ហើយធ្វើសាមគ្គីឧបោសថក្នុងថ្ងៃជាចន្លោះ ។ កាលធ្វើឧបោសថ ឈ្មោះថា ធ្វើក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃឧបោសថ ។

ពីរបទថា **អបវារណាយ បវារេតិ** សេចក្ដីថា សង្ឃបវារណាក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃបវារណា ។

ថ្ងៃសាមគ្គីរបស់សង្ឃដែលបែកគ្នា ១ ថ្ងៃដែលសង្ឃប្តូរទៅតាំងទុក ១ ក្នុងខែកត្តិកមួយខែ និងថ្ងៃកណ្តាលខែ ២ ដង ឈ្មោះថា ថ្ងៃបវារណា ។

កាលបវារណាក្នុងថ្ងៃដទៃ វៀរថ្ងៃបវារណាទាំង ៤ ប្រការយ៉ាងនេះចេញ ឈ្មោះថា បវារណាក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃបវារណា ។ សូម្បីក្នុងការបវារណានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយរមែងមិនបានដើម្បីធ្វើសាមគ្គីបវារណា ព្រោះវិវាទបន្តិចបន្តួចរម្ងាប់ចុះ ។ កាលធ្វើបវារណា រមែងជាការធ្វើក្នុងថ្ងៃមិនមែនថ្ងៃបវារណា ។

ម្យ៉ាងទៀត កាលសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គលដែលមានឆ្នាំតិចជាង ២០

ឬបុគ្គលដែលធ្លាប់ត្រូវអន្តិមវត្ថុ ឬអភព្វបុគ្គលណាមួយ ក្នុងអភព្វបុគ្គល ១១ រមែងជាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ វិបត្តិដោយវត្ថុ ។

កម្មទាំងឡាយ រមែងវិបត្តិដោយវត្ថុ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៤២៥]ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងវិបត្តិដោយញត្តិ ដូចតទៅនេះ ពីរបទថា **វត្ថុំ ន បរាមសតិ** សេចក្តីថា សង្ឃធ្វើកម្ម មានឧបសម្បទាកម្មជាដើមដល់បុគ្គលណា មិនប្រារព្ធបុគ្គលនោះ បានដល់ សូធ្យថា លោកដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកម្ចាស់ពុទ្ធរក្ខិតៈ ក្នុងកាលគួរសូធ្យថា លោកដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ធម្មរក្ខិតៈនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកម្ចាស់ពុទ្ធរក្ខិតៈ មិនចេញឈ្មោះវត្ថុយ៉ាងនេះ ។

ពីរបទថា **សង្ឃំ ន បរាមសតិ** សេចក្តីថា មិនប្រារព្ធឈ្មោះសង្ឃ គឺសូធ្យថា លោកដ៏ចម្រើន សូមស្តាប់ខ្ញុំ ធម្មរក្ខិតៈនេះ ដូច្នេះ ក្នុងកាលគួរសូធ្យថា លោកដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ធម្មរក្ខិតៈនេះ មិនចេញឈ្មោះសង្ឃយ៉ាងនេះ ។

ពីរបទថា **បុគ្គលំ ន បរាមសតិ** សេចក្តីថា ភិក្ខុណាជាឧបជ្ឈាយ៍របស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ មិនចេញឈ្មោះភិក្ខុនោះ គឺមិនប្រារព្ធឈ្មោះរបស់ភិក្ខុនោះ បានដល់សូធ្យថា លោកដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ធម្មរក្ខិតៈនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ ក្នុងកាលគួរសូធ្យថា លោកដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ធម្មរក្ខិតៈនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកម្ចាស់ពុទ្ធរក្ខិតៈ មិនប្រារព្ធ

បុគ្គលយ៉ាងនេះ ។

ពីរបទថា **ញត្តឹ ន បរាមសតិ** សេចក្តីថា មិនប្រារព្ធញត្តិដោយប្រការទាំងពួង គឺក្នុងញត្តិទុតិយកម្ម មិនតាំងញត្តិ ធ្វើអនុស្សាវនាកម្ម ដោយកម្មវាចាប៉ុណ្ណោះ ។ សូម្បីក្នុងញត្តិចតុត្ថកម្មក៏មិនតាំងញត្តិ ធ្វើអនុស្សាវនាកម្ម ដោយកម្មវាចាប៉ុណ្ណោះ ៤ ដង មិនតាំងញត្តិយ៉ាងនេះ ។

បទទាំងឡាយថា **បច្ឆា វា ញត្តឹ ឋបេតិ** សេចក្តីថា ធ្វើអនុស្សាវនាកម្ម ដោយកម្មវាចាមុន ហើយទើបពោលថា **ឯសា ញត្តិ** ហើយពោលថា **ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ឯវមេតំ ធារយាមិ ។** តាំងញត្តិខាងក្រោយយ៉ាងនេះ ។ កម្មវិបត្តិដោយញត្តិ ដោយអាការទាំង ៥ នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៤២៦]ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងវិបត្តិដោយអនុស្សាវនាដូចតទៅនេះថា វត្ថុជាដើមគប្បីជ្រាបតាមន័យមុន តាមន័យដែលពោលហើយនោះឯង ។ ឯការមិនប្រារព្ធវត្ថុជាដើមនោះ រមែងមានយ៉ាងនេះ ។

ក្នុងអនុស្សាវនាទី ១ ថា **សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ** ក្តី ក្នុងអនុស្សាវនាទី ២-៣ ដែលថា **ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ** ក្តី កាលគួរនឹងសូធ្យថា **អយំ ធម្មរក្ខិតោ អាយស្មតោ ពុទ្ធរក្ខិតស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ** ភិក្ខុបែរជាសូធ្យថា **សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អាយស្មតោ ពុទ្ធរក្ខិតស្ស** ដូច្នេះ ឈ្មោះថា មិនប្រារព្ធវត្ថុ ។

កាលគួរនឹងសូធ្យថា **សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ធម្មរក្ខិតោ** *បែរជាសូធ្យថា* **សុណាតុ មេ ភន្តេ អយំ ធម្មរក្ខិតោ** *ដូច្នេះ ឈ្មោះថា មិនប្រាព្ធសង្ឃ ។*

កាលគួរនឹងសូធ្យថា **សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ធម្មរក្ខិតោ អាយស្មតោ ពុទ្ធរក្ខិតស្ស** *បែរជាសូធ្យថា* **សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ធម្មរក្ខិតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ** *ដូច្នេះ ឈ្មោះថា មិនប្រាព្ធបុគ្គល ។*

ពីរបទថា **សាវនំ ហាបេតិ** *សេចក្តីថា មិនធ្វើការសូធ្យប្រកាសដោយកម្មវាចាដោយប្រការទាំងពួង គឺតាំងញត្តិ ២ ដងប៉ុណ្ណោះ ក្នុងញត្តិទុតិយកម្ម តាំងញត្តិ ៤ ដងប៉ុណ្ណោះ ក្នុងញត្តិចតុត្ថកម្ម ។ លះបង់វាចាប្រកាសចោលយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុណា កាលតាំងញត្តិម្តង ហើយសូធ្យកម្មវាចាម្តង លះបង់អក្ខរៈ ឬបទចោល ឬពោលខុសក្នុងញត្តិទុតិយកម្ម ភិក្ខុនេះ ឈ្មោះថា លះបង់វាចា ប្រកាសចោលដូចគ្នា ។*

ឯក្នុងញត្តិចតុត្ថកម្ម កាលតាំងញត្តិម្តងហើយ សូធ្យប្រកាសដោយកម្មវាចាត្រឹមម្តងក្តី ពីរដងក្តី កាលលះបង់អក្ខរៈ ឬបទចេញក្តី ពោលខុសក្តី គប្បីជ្រាបថា លះបង់ចោលអនុស្សាវនាពិត ។

វិនិច្ឆ័យក្នុងពាក្យថា **ទុរុត្តំ ករោតិ** *នេះ គប្បីជ្រាបដូច្នេះ ភិក្ខុណា ពោលអក្ខរៈដទៃ ក្នុងកាលខ្ទង់គួរពោលអក្ខរៈដទៃ ភិក្ខុនេះ ឈ្មោះថា ពោលខុស ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុអ្នកសូធ្យកម្មវាចា គប្បីដាក់ចិត្តឲ្យល្អនូវប្រភេទនៃព្យញ្ជនៈ ដែលលោកពោលទុកថា ការបែកធ្លាយដោយបញ្ញាគ្រឿងដឹង*

ព្យញ្ជនៈ ១០ យ៉ាង គឺសិថិល ធនិត ទីឃៈ រស្សៈ គរុ លហុ និគ្គហិត សម្ពន្ធ វវត្ថិតៈ វិមុត្តិ ។

ក្នុងប្រភេទព្យញ្ជនៈ ១០ តួនេះ ព្យញ្ជនៈទី ១ និងទី ៣ ក្នុងវគ្គទាំង ៥ ឈ្មោះថា សិថិល (សំឡេងស្រាល) ព្យញ្ជនៈទី ២ និងទី ៤ ក្នុងវគ្គទាំងនោះ ឈ្មោះថា ធនិត (សំឡេងរឹង) ។

ស្រះដែលគប្បីពោលដោយរយៈវែង បានដល់ ស្រះអា ជាដើម ឈ្មោះថា ទីឃៈ ។ ស្រះដែលគប្បីពោលដោយរយៈខ្លី ពាក់កណ្ដាលរយៈវែងនោះ បានដល់ ស្រះអៈ ជាដើម ឈ្មោះថា រស្សៈ ។

ទីឃៈនោះឯង ឈ្មោះថា គរុ ម្យ៉ាងទៀត ស្រះដែលខ្លីពោលទុក មានព្យញ្ជនៈសង្កត់ខាងក្រោយយ៉ាងនេះថា **អាយស្មតោ ពុទ្ធរក្ខិត្តត្ថេរស្ស យស្ស ឧក្ខមតិ** ជាគរុ ។ រស្សៈនោះឯង ឈ្មោះថា លហុ ម្យ៉ាងទៀត ស្រះដែលពោលមិនមានព្យញ្ជនៈសង្កត់ខាងក្រោយយ៉ាងនេះថា **អាយស្មតោ ពុទ្ធរក្ខិតថេរស្ស យស្ស ន ខមតិ** ចាត់ជាលហុ ។

អក្ខរៈដែលពោលបិទមាត់សង្កត់ករណៈទុកមិនលែង ធ្វើសំឡេងឲ្យឡើងកាន់ប្រមុះ ឈ្មោះថា និគ្គហិត ។

បទដែលពោលភ្ជាប់នឹងបទដទៃ ដូចជា **តុណ្ហស្ស ក្តី តុណ្ហិស្ស ក្តី** ឈ្មោះថា សម្ពន្ធ ។

បទដែលញែកសព្ទមិនភ្ជាប់នឹងបទដទៃ ដូចជា **តុណ្ហិ អស្ស** ឈ្មោះថា វវត្ថិតៈ ។

អក្ខរៈដែលពោលបើកមាត់ មិនធ្វើសំឡេងឲ្យឡើងកាន់ប្រមុះ លែងសំឡេង មិនសង្កត់ករណៈទុក ឈ្មោះថា វិមុត្ត ។

ក្នុងព្យញ្ជនៈប្រភេទ មានសិថិលជាដើមនោះ បទដែលគប្បីពោលថា **សុណាតុ មេ ភន្តេ** ប្រែជាសូធ្យ ត ជា ថ វិញថា **សុណាថុ មេ** ឈ្មោះថា ធ្វើសិថិលឲ្យជាធនិត និងបទដែលគប្បីសូធ្យថា **បត្តកល្លំ ឯសា ញត្តិ** ប្រែជាសូធ្យ ត ជា ថ ថា **បត្ថកល្លំ ឯសា ញត្ថិ** ជាដើម ក៏ដូចគ្នា ។

បទដែលគប្បីពោលថា **ភន្តេ សង្ឃោ** ប្រែជាសូធ្យ ភ ជា ព ឬ ឃ ជា គ ដោយសូធ្យថា **ពន្តេ សង្គោ** ឈ្មោះថា ធ្វើធនិតឲ្យជាសិថិល ។

ឯបទដែលគប្បីបើកមាត់ មានពាក្យថា **សុណាតុ មេ** ប្រែជាបិទមាត់ឲ្យសំឡេងឡើងកាន់ប្រមុះថា **សុណន្តុ មេ** ក្តី បទដែលគប្បីបើកមាត់ ដូចពាក្យថា **ឯសា ញត្តិ** ប្រែជាបិទមាត់ឲ្យសំឡេងឡើងកាន់ប្រមុះថា **ឯសំ ញត្តិ** ក្តី ឈ្មោះថា ពោលវិមុត្តឲ្យជានិគ្គហិត ។

ពាក្យដែលគប្បីបិទមាត់ឲ្យសំឡេងឡើងកាន់ប្រមុះ ដូចពាក្យថា **បត្តកល្លំ** ប្រែជាបើកមាត់ មិនធ្វើសំឡេងឲ្យឡើងកាន់ប្រមុះថា **បត្តកល្លា** ឈ្មោះថា ធ្វើនិគ្គហិតឲ្យជាវិមុត្ត ។

ព្យញ្ជនៈទាំង ៤ នេះ គឺកាលគួរពោលជាសិថិល តែពោលជាធនិត កាលគួរពោលជាធនិត ប្រែជាពោលជាសិថិល កាលគួរពោលជាវិមុត្ត ប្រែជាពោលជានិគ្គហិត កាលគួរពោលជានិគ្គហិត ប្រែជាពោលជាវិមុត្ត រមែងធ្វើកម្មឲ្យខូចខាងក្នុងកម្មវាចា ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ពិតហើយ ភិក្ខុសូធ្យយ៉ាង

នោះ ពោលអក្ខរៈដទៃក្នុងកាលអក្ខរៈដទៃដែលខ្ជួនគួរពោល លោកពោលថា ពោលខុស ។

ឯភិក្ខុអ្នកសូធ្យកម្មវាចា គួរពោលអក្ខរៈនោះៗ ឯងឲ្យត្រឹមត្រូវតាមឋាន យ៉ាងនេះ គឺក្នុងព្យញ្ជនៈ ៦ ក្រៅពីនេះ មានទីឃៈ និងរស្សៈជាដើមថា ទីឃៈឲ្យគង់នៅក្នុងទីនៃទីឃៈ ពោលរស្សៈឲ្យគង់នៅក្នុងទីនៃរស្សៈ កុំឲ្យប្រពៃណីដែលមកហើយដោយលំដាប់ សាបសូន្យបង់ ធ្វើកម្មវាចា ។

តែបើភិក្ខុអ្នកសូធ្យកម្មវាចាមិនពោលយ៉ាងនោះ កាលគួរនឹងពោលឲ្យជាទីឃៈ បែរជាពោលជារស្សៈ ឬកាលគួរពោលជារស្សៈ បែរជាពោលជាទីឃៈក្តី កាលគួរពោលជាគរុ បែរជាពោលជាលហុ ឬលហុជាគរុក្តី ម្យ៉ាងទៀត កាលគួរនឹងពោលឲ្យជាប់គ្នា បែរជាពោលឲ្យបែកគ្នាក្តី ឬកាលគួរពោលឲ្យបែកគ្នា ឲ្យជាភ្ជាប់គ្នាក្តី សូម្បីពោលយ៉ាងនេះ កម្មវាចាក៏មិនខូចពិតហើយ ព្យញ្ជនៈ ៦ នេះ មិនញុំាងកម្មឲ្យខូចឡើយ ។

ពាក្យណា ដែលព្រះសុត្តន្តិកត្ថេរទាំងឡាយពោលថា ឥ ក្លាយជា ត បាន ត ក្លាយជា ឥ បាន ឌ ក្លាយជា ជ បាន ជ ក្លាយជា ឌ បាន យ ក្លាយជា ក បាន ក ក្លាយជា យ បាន ព្រោះហេតុនោះ កាលគួរនឹងពោល ឥ ជាដើម បែរជាពោលជា ត ជាដើមវិញក៏មិនខុស ។ ពាក្យនោះដល់កម្មវាចាហើយរមែងមិនគួរ ។ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះវិន័យធរមិនគប្បីពោល ឥ ជា ត ។បេ។ ក ជា យ គប្បីសូធ្យកម្មវាចា ជម្រះភាសាតាមគួរដល់បាលី ចៀសវាងទោសដែលពោលហើយនៃភាសា គឺ

ព្យញ្ជនះទាំង ១០ យ៉ាងចេញ ។ ពិតហើយ កាលពោលដោយប្រការក្រៅពីនេះហើយ ឈ្មោះថា លះសាវនាចោល ។

ពីរបទថា **អកាលេ វា សាវេតិ** សេចក្ដីថា វៀរញត្តិទុក ធ្វើអនុស្សាវនាកម្មជាមុន ក្នុងសម័យមិនមែនកាល គឺមិនប្រើឱកាសនៃសាវនាហើយ តាំងញត្តិក្នុងកាលជាក្រោយ ។ កម្មរមែងវិបត្តិដោយអនុស្សាវនា ដោយអាការ ៥ នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៤២៧] ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងសីមាវិបត្តិដូចតទៅនេះថា សីមាណា មិនចុះភិក្ខុបាន ២១ រូប សីមានោះ ឈ្មោះថា សីមាតូចពេក ។

តែក្នុងកុរុន្ទីពោលថា ភិក្ខុ ២១ រូបមិនអាចអង្គុយក្នុងសីមាណា សីមានោះចាត់ថា តូចពេក ។ ព្រោះហេតុនោះ សីមាបែបនេះ សង្ឃសន្មតហើយក្ដី មិនទាន់សន្មតក្ដី រមែងគង់នៅជាគាមខេត្ត ។ កម្មដែលធ្វើក្នុងសីមានោះរមែងខូច ។ សូម្បីក្នុងសីមាដ៏សេសទាំងឡាយក៏ន័យនេះ ។

ក្នុងសីមាទាំងនេះ សីមាណា ជាដែនដែលសង្ឃសន្មតធំជាង ៣ យោជន៍ សូម្បីត្រឹមមួយចម្រៀកសក់ សីមានោះ ចាត់ថាធំពេក ។

សីមាមាននិមិត្តមិនតគ្នា ហៅថា សីមាមាននិមិត្តដាច់ ភិក្ខុទាក់និមិត្តក្នុងទិសខាងកើត ហើយទាក់ក្នុងទិសខាងត្បូង ទិសខាងលិច ទិសខាងជើងវៀងទៅដោយលំដាប់គ្នា ហើយទាក់ដដែលនូវនិមិត្តដែលធ្លាប់ទាក់ហើយក្នុងទិសខាងកើតទៀត ហើយសីមឈប់ ទើបគួរ ។ សីមារមែងជាដែនមាននិមិត្តមិនដាច់យ៉ាងនេះ ។ បើទាក់មកតាមលំដាប់ហើយ ទាក់និមិត្តក្នុងទិសខាងជើង

ហើយឈប់ក្នុងទិសខាងជើងនោះឯង សីមារមែងមាននិមិត្តជាប់ ។

សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មត កំណត់យកដើមឈើ មានសម្បករឹងក្តី ជន្លត់ឈើក្តី គំនរដី គំនរខ្សាច់ឯណាមួយក្តី ដែលមិនគួរជានិមិត្តឲ្យជានិមិត្តណាមួយក្នុងចន្លោះ សីមានោះចាត់ជាសីមាមាននិមិត្តជាប់មួយប្រភេទទៀត ។

សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតយកស្រមោលភ្នំជាដើម ឬស្រមោលណាមួយឲ្យជានិមិត្ត សីមានោះ ឈ្មោះថា មានឆាយាជានិមិត្ត ។

សីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតមិនទាក់ (សួរ) និមិត្តដោយប្រការទាំងពួង សីមានោះ ឈ្មោះថា មិនមាននិមិត្ត ។

ភិក្ខុទាក់និមិត្តហើយ ឈរខាងក្រៅនិមិត្ត សន្មតសីមា ឈ្មោះថា ឈរខាងក្រៅសីមាសន្មតសីមា ។

ភិក្ខុសន្មតសីមាក្នុងផ្ទៃទឹក មានស្ទឹងជាដើមនេះ ឈ្មោះថា សន្មតសីមាក្នុងស្ទឹង ក្នុងសមុទ្រ ក្នុងស្រះកើតឯង ។ សីមានោះ សូម្បីសង្ឃសន្មតហើយយ៉ាងនោះ រមែងមិនទៅជាសីមាដែលសន្មតឡើយ ព្រោះព្រះបាលីថាម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹងទាំងពួង មិនមែនសីមា សមុទ្រទាំងពួងមិនមែនសីមា ជាតស្រះទាំងពួងមិនមែនសីមា ។

បទទាំងឡាយថា **សីមាយ សីមំ សម្ភិន្ទន្តិ** សេចក្តីថា បង់សីមាទម្លាយលើសីមាអ្នកដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន ។

បទថា **អជ្ឈោត្ថរន្តិ** បានដល់ សន្មតគ្របសីមារបស់អ្នកដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន ។

ក្នុងការសន្មតសីមានោះ ការទម្លាយគ្នា និងការគ្របគ្នា មានដោយលក្ខណៈយ៉ាងណា លក្ខណៈទាំងពួងនោះ ខ្ញុំបានពោលស្រេចហើយ ក្នុងឧបោសថក្ខន្ធកៈ ។

សីមាទាំង ១១ យ៉ាងនេះ មិនចាត់ជាសីមា គ្រាន់តែជាគាមខេត្តប៉ុណ្ណោះ កម្មដែលសង្ឃអង្គុយធ្វើក្នុងសីមាទាំងនោះ រមែងខូចបង់ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបលោកពោលថា កម្មរមែងវិបត្តិដោយសីមា ដោយអាការ ១១ នេះ ។

[៤២៩] មួយទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងវិបត្តិក្នុងកម្មដោយបរិសទ្យដូចតទៅនេះថា មិនមានពាក្យតិចតួចណាមួយ ដែលចាត់ថាមិនរាក់នោះទេ ។

លក្ខណៈនៃភិក្ខុដែលចូលកម្ម និងភិក្ខុដែលគួរដល់ឆន្ទៈ ក្នុងកម្មវិបត្តិដោយបរិសទ្យនោះ ខ្ញុំគួរពោលក៏មានខ្វះ តែលោកបានពោលទុកខាងដើមហើយ ដោយន័យជាដើមថា **ចត្តារោ ភិក្ខុ បកតត្តា កម្មប្បត្តា** ដូច្នេះ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **បកតត្តា កម្មប្បត្តា** សេចក្តីថា ក្នុងកម្មដែលសង្ឃចតុវគ្គគប្បីធ្វើ ភិក្ខុ ៤ រូបដែលមានខ្លួនជាប្រក្រតីដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត សង្ឃមិនបានលើកទោស ជាអ្នកមានសីលបរិសុទ្ធ ភិក្ខុ ៤ រូបដែលចូលកម្ម គឺបុគ្គលគួរ បុគ្គលសមគួរ បានដល់ ជាម្ចាស់នៃកម្ម ។ កម្មនោះ វៀរពួកលោកចេញរមែងធ្វើមិនបាន ។ ឆន្ទៈក្តី បារិសុទ្ធិក្តីរបស់ពួកលោកមិនទាន់មក ។ ឯភិក្ខុដ៏សេសសូម្បីមានប្រមាណ ១០០០ រូប ។ បើជាសមានសំវាសក រមែងជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈទាំងអស់នោះឯង ។ ពួកលោក

ប្រគល់ឆន្ទៈ និងបារិសុទ្ធិហើយ ទោះមក ឬមិនមកក្តី ឯកម្មគង់តាំងនៅដដែល ។

តែសង្ឃធ្វើកម្ម មានបរិវាសជាដើមដល់ភិក្ខុណា ភិក្ខុនោះ មិនមែនជាអ្នកចូលកម្ម ទាំងមិនមែនជាអ្នកគួរដល់ឆន្ទៈ ។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនោះ ដែលលោកហៅថា កម្មារហបុគ្គល ក៏ព្រោះហេតុដែលសង្ឃចាត់បុគ្គលនោះឲ្យជាវត្ថុធ្វើកម្ម ។ សូម្បីក្នុងកម្មដ៏សេស ក៏ន័យនេះឯង ។

លោកពោលន័យជាដើមថា **ចត្តារិ កម្មានិ** ទុកទៀត ដើម្បីសម្តែងដល់អកតព្វបុគ្គល មានខ្ទើយជាដើម មិនចាត់ជាវត្ថុ ។

ពាក្យដ៏សេស ក្នុងន័យនេះ រាក់ទាំងអស់ហើយ ។

[៤៣៦] ឥឡូវនេះ ដើម្បីសម្តែងប្រភេទនៃកម្មទាំងនោះ ទើបលោកពោលថា **អបលោកនកម្មំ កតិ ឋានានិ គច្ឆតិ** ជាដើម ។

បណ្តាបទទាំងនោះ ក្នុងបទដែលថា អបលោកនកម្មរមែងដល់ឋានៈ ៥ ឯណា ឋានៈ ៥ ទាំងនេះ គឺឱសារណា និស្សារណា ភណ្ឌុកម្ម ព្រហ្មទណ្ឌ ទាំងកម្មលក្ខណៈជាពាក្យគ្រប់ ៥ នេះ ពាក្យដែលថា ឱសារណា និស្សារណានោះ លោកពោលហើយ ដើម្បីជាបទដ៏ពីរោះ ។ តែនិស្សារណាមានមុន ឱសារណាមានឯក្រោយ ។

[៤៣៧] ក្នុង ២ យ៉ាងនោះ ទណ្ឌកម្មនាសនា ដែលសង្ឃធ្វើដល់កណ្តកសាមណេរ គប្បីជ្រាបថា ជានិស្សារណា ។ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងឥឡូវនេះ បើសាមណេរតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃ សម្តែងវត្ថុ

ដែលមិនគួរ ថាគួរ ជាអ្នកមានការឃើញខុស ប្រកបដោយអន្តគាហិកទិដ្ឋិ សាមណេរនោះ ក៏ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីហាមប្រាម ឲ្យលះការប្រកាន់នោះចេញ ត្រឹមវារៈទី ៣ បើលោកមិនព្រមលះបង់ គប្បីប្រជុំសង្ឃពោលថា ចូរលះបង់ចេញ បើលោកមិនព្រមលះបង់ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសគប្បីធ្វើអបលោកនកម្ម ដាក់ទោសលោក ។

ឯកម្មដែលភិក្ខុនោះ គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះថា លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមសួរសង្ឃថា សាមណេរឈ្មោះនេះ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ពោលទោសព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ សាមណេរដទៃរមែងបានការដេករួមជាមួយភិក្ខុទាំងឡាយ ២ ឬ ៣ យប់ឯណា ការដាក់ទោសលោកដើម្បីមិនបានការដេករួមនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមសួរសង្ឃជាគម្រប់ ២ ដង ។បេ។ លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមសួរសង្ឃជាគម្រប់ទី ៣ ថា សាមណេរឈ្មោះនេះៗ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ ។បេ។ ការដាក់ទោសលោក ដើម្បីមិនបានការដេករួមនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ ការដាក់ទោសនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហើយ នែមនុស្សក្រៅការ អ្នកចូរចេញទៅ អ្នកចូរវិនាសទៅ ។

ដោយសម័យដទៃ សាមណេរនោះសូមទោសថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបានធ្វើយ៉ាងនោះ ព្រោះជាអ្នកល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះមិនដឹង ព្រោះជាអ្នកមិនពិចារណា ខ្ញុំនោះសូមខមាទោសចំពោះសង្ឃ ដូច្នេះ គប្បីឲ្យសូមត្រឹមលើកទី ៣ ហើយអត់ទោសដោយអបលោកនកម្មនោះឯង ។

ឯសាមណេរនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីដកទោសយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ

អ្នកឈ្លាសគប្បីសូធ្យប្រកាសដោយអនុមតិរបស់សង្ឃក្នុងជំនុំសង្ឃថា លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសួរសង្ឃថា សាមណេរឈ្មោះនេះ មានការឃើញខុស តិះដៀលព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ សង្ឃក៏ដាក់ទោសហើយ ដើម្បីមិនបានការដេករួមនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ២-៣ យប់ ដែលសាមណេរដទៃដេកបាន ឥឡូវនេះសាមណេរនេះស្ងៀមហើយ វៀរបានហើយ ប្រព្រឹត្តខ្លួនឲ្យល្អ ងាកបែរចូលរកលជ្ជីធម៌ហើយ តាំងមាំក្នុងហិរិឱត្តប្បៈហើយ សង្ឃបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយកំពុងសារភាពទោស ការឲ្យការព្រមព្រៀងដោយកាយសម្ភោគ ដូចក្នុងកាលមុន ដល់សាមណេរនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ គប្បីសូធ្យយ៉ាងនេះ ៣ ដង ។ អបលោកនកម្ម រមែងដល់ឱសារណា និងនិស្សារណាដោយប្រការដូច្នេះ ។ ភណ្ឌុកម្ម ខ្ញុំបានពោលស្រេចហើយ ក្នុងមហាខន្ធកៈ ។

ព្រហ្មទណ្ឌព្រះអានន្ទត្ថេរបានពោលទុកហើយ ក្នុងបញ្ចសតិកក្ខន្ធកៈ ។ ឯព្រហ្មទណ្ឌនោះ ក៏ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តចំពោះព្រះឆន្នមួយរូបក៏ទេ ។ ភិក្ខុដទៃណា ជាអ្នកមានមាត់រឹងពោលទ្រគោះ ជេរសម្ពុតភិក្ខុទាំងឡាយដោយពាក្យគ្រោតគ្រាត ។ សង្ឃគប្បីដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ភិក្ខុនោះ ។

ឯព្រហ្មទណ្ឌនោះ គប្បីដាក់យ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុអ្នកឈ្លាស គប្បីសូធ្យប្រកាសដោយសង្ឃានុមតិក្នុងជំនុំសង្ឃថា លោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុឈ្មោះនេះមានមាត់រឹង ជេរស៊កសៀតភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយពាក្យដែលគ្រោតគ្រាត ភិក្ខុនោះគប្បីពោលពាក្យដែលខ្លួនប្រាថ្នានឹងពោល ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដែលភិក្ខុទាំង-ឡាយមិនគប្បីប្រដៅ មិនគប្បីដាស់តឿន មិនគប្បីទូន្មាន បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏

ចម្រើន ខ្ញុំសួរសង្ឃថា ការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ ខ្ញុំសួរជាគម្រប់ ២ ដង ។បេ។ ខ្ញុំសួរជាគម្រប់ ៣ ដងថា ការដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ ។

ព្រហ្មទណ្ឌដែលសង្ឃគប្បីរម្ងាប់ដល់ភិក្ខុនោះ ដែលប្រព្រឹត្តប្រពៃហើយ សូមខមាទោសហើយ ក្នុងសម័យដទៃ ។

សង្ឃគប្បីរម្ងាប់យ៉ាងនេះ ភិក្ខុដែលឈ្លាស គប្បីសូធ្យប្រកាសក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃបានដាក់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ភិក្ខុឯណោះ ភិក្ខុនោះស្លូតបូតហើយ ប្រព្រឹត្តឱនលំទោន ចូលមកក្នុងលជ្ជីធម៌ហើយ តាំងមាំក្នុងហិរិឱត្តប្បៈហើយ ពិចារណាហើយ តាំងនៅក្នុងសំវរៈតទៅ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសួរសង្ឃថា ការរម្ងាប់ព្រហ្មទណ្ឌដល់ភិក្ខុនោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ គប្បីពោលយ៉ាងនេះ ៣ ដង រម្ងាប់ព្រហ្មទណ្ឌចេញ ដោយអបលោកនកម្មនេះឯង ។

ពីរបទថា **កម្មលក្ខណាញ្ញេវ បញ្ចមំ** សេចក្តីថា ក្នុងរឿងទាំងនេះ ដែលថា សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុយកកក់ស្រោចភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដោយន័យថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ភិក្ខុនីទាំងឡាយ គប្បីស្រឡាញ់ក្នុងពួកយើង បើកកាយបង្ហាញភិក្ខុនីទាំងឡាយ លាត់ភ្លៅបង្ហាញភិក្ខុនីទាំងឡាយ បើកអង្គជាតបង្ហាញដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ និយាយចែចង់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដោយន័យថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ភិក្ខុនីទាំងឡាយគប្បីស្រឡាញ់ក្នុងពួកយើង ដូច្នេះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុក្កដដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ហើយទ្រង់

អនុញ្ញាតអវន្ទិយកម្មឯណា ទុកក្នុងភិក្ខុនិក្ខន្ធកៈយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំង- ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ភិក្ខុទាំងនោះ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីរំពឹងដូច្នេះថា ទណ្ឌកម្ម អញគប្បីធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះមានព្រះភាគ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើភិក្ខុនោះ ឲ្យជាបុគ្គលដែលខ្លួនមិនគួរ ថ្វាយបង្គំ ដូច្នេះ ។ អវន្ទិយកម្មនោះ រមែងជាកម្មលក្ខណៈពិត រមែងជា ឋានៈដែលគ្រប់ ៥ នៃអបលោកនកម្មនេះ ។

ពិតហើយ អវន្ទិយកម្មនោះ ជាកម្មលក្ខណៈ គឺកម្មនៃអបលោកនកម្ម នោះ មិនក្លាយជាដទៃ មានឱសារណាជាដើមឡើយ ព្រោះដូច្នោះ ទើប លោកហៅថា កម្មលក្ខណៈ ។ ការធ្វើអវន្ទិយកម្មនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ទុកក្នុងភិក្ខុនីក្ខន្ធកៈនោះហើយ ដូច្នេះ ។

មួយប្រការទៀត ដើម្បីសម្តែងអវន្ទិយកម្មនោះ ជាមួយនឹងកិរិយាដែល រម្ងាប់ដោយពិស្តារ ខ្ញុំនឹងពោលទុកក្នុងកម្មវិភង្គនេះ ដូច្នេះថា

ភិក្ខុនីអ្នកឈ្លាស គប្បីសូត្រប្រកាស ដោយអនុមតិរបស់ភិក្ខុនីសង្ឃ ដែលប្រជុំគ្នា ក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនីថា បពិត្រអ្នកនាងម្ចាស់ ខ្ញុំសួរភិក្ខុនីសង្ឃថា លោកម្ចាស់ឈ្មោះឯណោះ សម្តែងអាការមិនគួរជ្រះថ្លាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ការធ្វើលោកម្ចាស់នោះ ឲ្យជាអ្នកដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនគប្បីថ្វាយបង្គំ គាប់ ចិត្តដល់សង្ឃឬ ខ្ញុំសួរភិក្ខុនីសង្ឃជាគម្រប់ ២ ដង ។បេ។ ជាគម្រប់ ៣ ដងថា បពិត្រអ្នកនាងម្ចាស់ លោកម្ចាស់ឈ្មោះឯណោះ សម្តែងអាការមិន

គួរជ្រះថ្លាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ការធ្វើលោកម្ចាស់នោះ ឲ្យជាអ្នកដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយ មិនគប្បីថ្វាយបង្គំ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ អវន្ទិយកម្មដែលភិក្ខុនីសង្ឃ គប្បីសូធ្យប្រកាស ៣ ដង ធ្វើដោយអបលោកនកម្មយ៉ាងនេះ ។

ចាប់ផ្ដើមតាំងពីនោះ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនគប្បីថ្វាយបង្គំ ។ បើភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយមិនថ្វាយបង្គំ ត្រឡប់កើតហិរិ និងឱត្តប្បៈឡើងហើយប្រព្រឹត្តប្រពៃសោត ភិក្ខុនីទាំងឡាយដែលភិក្ខុគប្បីសូមខមាទោស ។ កាលនឹងសូមខមាទោស មិនគប្បីទៅកាន់សម្នាក់ភិក្ខុនី គប្បីចូលរកសង្ឃ ឬគណៈឬភិក្ខុមួយរូបក្នុងវិហារនោះឯង អង្គុយប្រហោង ផ្គងអញ្ជលី សូមទោសថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំពិចារណាហើយ នឹងតាំងនៅក្នុងសំវរៈតទៅនឹងមិនសម្ដែងអាការមិនគួរជ្រះថ្លាទៀត សូមភិក្ខុនីសង្ឃអត់ទោសដល់ខ្ញុំចុះ ។

សង្ឃ ឬគណៈនោះ គប្បីបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅ ឬភិក្ខុមួយរូបនោះគប្បីទៅឯងនោះឯង ហើយពោលនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយថា ភិក្ខុនេះពិចារណាហើយតាំងនៅក្នុងសំវរៈតទៅ ភិក្ខុនីសង្ឃដែលភិក្ខុនេះសារភាពទោសហើយ សូមទោសហើយ សូមភិក្ខុនីសង្ឃ ធ្វើភិក្ខុនេះឲ្យជាបុគ្គលដែលខ្លួនគប្បីថ្វាយបង្គំចុះ ។ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើឲ្យជាអ្នកដែលខ្លួនគប្បីថ្វាយបង្គំ ។

កាលធ្វើ គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុនីអ្នកឈ្លាសគប្បីសូធ្យប្រកាសដោយអនុមតិរបស់ភិក្ខុនីសង្ឃដែលប្រជុំគ្នាក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនីថា បពិត្រអ្នកនាងម្ចាស់ខ្ញុំសួរភិក្ខុនីសង្ឃថា លោកម្ចាស់ឈ្មោះនោះ សម្ដែងអាការមិនគួរជ្រះថ្លាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ លោកម្ចាស់អង្គនោះ ដែលភិក្ខុនីសង្ឃធ្វើឲ្យជាបុគ្គលដែល

ខ្ជួនមិនគប្បីថ្វាយបង្គំហើយ ចូលរកលជ្ជីធម៌ ពិចារណាហើយ តាំងនៅក្នុងសំវរៈតទៅ សារភាពទោសហើយ សូមទោសភិក្ខុនីសង្ឃ ការធ្វើរបស់លោកម្ចាស់អន្តនោះឲ្យជាបុគ្គលដែលភិក្ខុនីទាំងឡាយគប្បីថ្វាយបង្គំ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃឬ គប្បីពោល ៣ ដង ។ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនីសង្ឃគប្បីធ្វើឲ្យជាបុគ្គលដែលខ្ជួនគប្បីថ្វាយបង្គំ ដោយអបលោកនកម្មនោះឯងយ៉ាងនេះ ។

ក្នុងកម្មវគ្គនេះ មានវិនិច្ឆ័យកម្មលក្ខណៈដែលជាបាលីមុត្តកៈ ដូចតទៅនេះ ពិតហើយ ដែលឈ្មោះថា កម្មលក្ខណៈ ទ្រង់បញ្ញត្ត មានភិក្ខុនីសង្ឃជាមូល តែរមែងបានដល់ភិក្ខុសង្ឃផងដែរដោយពិត ។

ភិក្ខុសង្ឃធ្វើអបលោកនកម្មណា ក្នុងរោងស្លាក រោងយាគូ រោងភត្តនិងរោងឧបោសថ អបលោកនកម្មនោះ ជាកម្មលក្ខណៈពិត ។

ការដែលភិក្ខុអ្នកឈ្លាសឲ្យប្រជុំសង្ឃហើយ សូធ្យប្រកាសត្រឹមលើកទី ៣ ធ្វើអបលោកនកម្ម ឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកមានចីវរត្រូវចោរពេញ្តីម ជាអ្នកមានចីវរចាស់ និងជាអ្នកមានចីវរបាត់ រមែងគួរ ។ តែរបស់តូចតាច មានម្ជុលជាដើម តាមដែលពោលហើយ ក្នុងសេនាសនក្ខន្ធកៈ ដែលភិក្ខុអ្នកចែករបស់តិចតួច មិនត្រូវអបលោក ក៏ឲ្យដល់ភិក្ខុដែលធ្វើចីវរបាន ។ ភិក្ខុអ្នកចែករបស់តូចតាចនោះប៉ុណ្ណោះ ជាធំក្នុងការឲ្យរបស់តូចតាចទាំងនោះ ។ កាលនឹងឲ្យរបស់ដែលច្រើនជាងនោះ ត្រូវអបលោកឲ្យ ។ ព្រោះថា សង្ឃជាម្ចាស់ក្នុងការឲ្យរបស់ដែលច្រើនជាងនោះ ។

សូម្បីគិលានភេសជ្ជៈ ដែលមានប្រការដូចពោលហើយ ក្នុងសេនា-

សនក្ខន្ធកៈនោះ ដែលភិក្ខុអ្នកចែករបស់តិចតួច គប្បីឲ្យឯងក៏បាន ។ គប្បីអបលោកឲ្យដល់ភិក្ខុដែលត្រូវការច្រើន ។

តែបើភិក្ខុណាមិនមានកម្លាំងក្តី ជាបុគ្គលខ្វិនក្តី ដាច់ផ្លូវដើរភិក្ខាចារក្តី ឈឺធ្ងន់ក្តី សម្រាប់ភិក្ខុនោះ កាលនឹងឲ្យអង្ករមួយនាឡិ ឬកន្លះនាឡិ រាល់ៗថ្ងៃក្តី ឲ្យអង្ករ ៥ នាឡិ ឬ ១០ នាឡិក្នុងមួយថ្ងៃអំពីទ្រព្យរបស់សង្ឃដែលកើតក្នុងទីនោះ ក្នុងអាវាសធំទាំងឡាយ ត្រូវធ្វើអបលោកនកម្មឲ្យ ។ ដើម្បីនឹងដោះកង្វល់ គឺបំណុលដល់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ក្តី និងឲ្យសេនាសនៈដែលមិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរដល់ភិក្ខុដែលជាពហុសូត ជួយការៈរបស់សង្ឃក្តី និងឲ្យប្រាក់ខែដល់អារាមិកជន មានកប្បិយការកៈជាដើម ដែលធ្វើកិច្ចរបស់សង្ឃក្តី អំពីទ្រព្យសង្ឃដែលកើតក្នុងអាវាសនោះ គួរឲ្យដោយអបលោកនកម្មប៉ុណ្ណោះ ។

ទោះឲ្យថែរក្សាអាវាសរបស់សង្ឃ អំពីទ្រព្យសង្ឃដែលកើតឡើងក្នុងអាវាសនោះ ដែលទាយកប្រគេនដោយអំណាចចតុប្បច្ច័យក៏គួរ ។ តែដើម្បីកាត់នូវពាក្យតំណិះដំណៀលថា ភិក្ខុនេះ រមែងចាត់ការដោយប្រកាន់ខ្លួនជាធំ ទើបគួរសួរសង្ឃក្នុងរោងស្លាកជាដើម ឬក្នុងទីប្រជុំដទៃជាមុនសិន សឹមឲ្យថែរក្សា ។

អាវាសដែលភិក្ខុអ្នកឈ្លាសគប្បីអបលោកហើយ ឲ្យថែរក្សា សូម្បីអំពីទ្រព្យសង្ឃដែលកើតឡើងក្នុងអាវាសនោះ ដែលទាយកឧទ្ទិសប្រគេនដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ចីវរ និងបិណ្ឌបាត សូម្បីមិនអបលោកក៏គួរ ។ តែដើម្បី

កាត់ពាក្យតំណិះដំនៀលដែលកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុនេះហ៊ានណាស់ ឲ្យបម្រើអាវាសអំពីស្បៀងសង្ឃ ដែលគេឲ្យដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ចីវរ និង បិណ្ឌបាត ទើបគួរធ្វើអបលោកនកម្មជាមុន ហើយសឹមឲ្យថែរក្សា ។

កាលធ្វើឆត្រ ឬវេទិត្រង់ចេតិយ ឬប្រាង្គពោធិព្រឹក្ស ឬរោងឆាន់ដែលមិនទាន់បានធ្វើក្តី និងបដិសង្ខរណៈ គឺជួសជុលវត្ថុដែលទ្រុឌទ្រោមក្តី ទោះធ្វើការបូកដោយកំបោរក្តី បបួលពួកអ្នកស្រុកជួយធ្វើក៏គួរ ។ បើមិនមានអ្នកធ្វើ គប្បីឲ្យធ្វើអំពីប្រាក់ចំណូលដែលផ្ញើទុកដើម្បីចេតិយ ។ កាលប្រាប់ចំណូលដែលផ្ញើទុកមិនមាន ក៏គប្បីធ្វើអបលោកនៈ ហើយឲ្យចាត់ចែងធ្វើអំពីទ្រព្យរបស់សង្ឃដែលកើតឡើងក្នុងអាវាសនោះ និងអបលោក ហើយធ្វើកិច្ចរបស់ចេតិយដោយទ្រព្យរបស់សង្ឃក៏គួរ បើអបលោកហើយ ធ្វើកិច្ចរបស់សង្ឃដោយទ្រព្យរបស់ចេតិយ មិនគួរឡើយ តែនឹងកាន់យកជារបស់ខ្ចី ហើយសងវិញ គួរ ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកធ្វើសុធាកម្មជាដើមត្រង់ចេតិយ កាលមិនបានអាហារល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅអំពីកិក្ខាចារ ឬអំពីសង្ឃ ទោះចំណាយអាហារល្មមញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅអំពីទ្រព្យរបស់ចេតិយ មកឆាន់ ធ្វើវត្ត (ជំនួស) ក៏គួរ ។

ទោះធ្វើសង្ឃភត្ត ដោយត្រី និងសាច់ជាដើម ដោយអាងថា អញធ្វើវត្ត មិនគួរឡើយ ។

ដើមឈើដែលមានផ្លែទាំងឡាយណា ដែលដាំទុកក្នុងវត្ត ជារបស់ដែល

សង្ឃហួងហែង រមែងបានការថែរក្សា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ រមែងវាយដួង ហើយចែកគ្នាឆាន់នូវផ្លែទាំងឡាយនៃដើមឈើឯណា ក្នុងដើមឈើទាំងនោះ មិនគួរធ្វើអបលោកនកម្ម ។

ឯដើមឈើមានផ្លែឯណា ដែលសង្ឃមិនហួងហែង ក្នុងដើមឈើទាំងនោះឯង គួរធ្វើអបលោកនកម្ម ។ ឯអបលោកនកម្មនោះ គួរធ្វើសូម្បីក្នុងរោងស្លាក រោងបបរ រោងកត្ត និងទីប្រជុំដទៃ ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងរោងឧបោសថក៏គួរធ្វើពិត ។ ព្រោះថា ឆន្ទៈ និងបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមិនបានមកក្នុងរោងឧបោសថនោះ ដែលភិក្ខុមួយរូប រមែងនាំមក ។ ព្រោះហេតុនោះ អបលោកនកម្មនោះ រមែងជាកម្មដែលជម្រះឲ្យបរិសុទ្ធល្អ ។

កាលបើធ្វើ គប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុអ្នកឈ្លាសគប្បីសូធ្យប្រកាសដោយអនុមតិរបស់ភិក្ខុសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសួរសង្ឃថា វត្ថុណាជារបស់សង្ឃ មានឫស សម្បក ស្លឹក ពន្លក ផ្កា និងផ្លែ ដែលគួរទំពាបានជាដើម មាននៅខាងក្នុងសីមា ក្នុងវត្តនេះ ការដែលភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមកហើយ ហើយបរិភោគវត្ថុទាំងពួងនោះតាមសប្បាយ គាប់ចិត្តក្នុងសង្ឃឬ គប្បីសួរ ៣ ដង ។ អបលោកនកម្មនោះ ដែលភិក្ខុ ៤-៥ រូបធ្វើហើយ ក៏ឈ្មោះថា ប្រើការបានពិត ។

ភិក្ខុ ២-៣ រូប ក្នុងវត្តណា អបលោកនកម្មដែលភិក្ខុអង្គុយធ្វើហើយក្នុងវត្តនោះ រមែងដូចគ្នានឹងអបលោកនកម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយពិត ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងវត្តណាមានភិក្ខុមួយរូប កតិកាវត្តដែលភិក្ខុនោះ អ្នកអង្គុយធ្វើបុព្-

ករណៈ និងបុព្វកិច្ច ធ្វើហើយក្នុងថ្ងៃឧបោសថ រមែងដូចគ្នានឹងអបលោកនកម្មដែលសង្ឃធ្វើហើយដូចគ្នា ។

កតិកាវត្តនោះ ដែលភិក្ខុនឹងធ្វើ សូម្បីធ្វើតាមសម័យនៃផ្លែឈើក៏គួរ កំណត់ធ្វើយ៉ាងនេះថា ៤ ខែ ៦ ខែ ១ ឆ្នាំក្តី មិនកំណត់ធ្វើក្តី គួរទាំងអស់ ។

ក្នុងគ្រាដែលកំណត់ គប្បីបរិភោគតាមដែលកំណត់ទុក ហើយធ្វើជាថ្មី ក្នុងគ្រាដែលមិនកំណត់ គួរត្រឹមតែកាលដែលដើមឈើទាំងឡាយនៅរស់ ។ ដើមឈើដទៃណាដែលព្រោះ ឬដាំអំពីពូជ ដោយពូជទាំងឡាយនៃដើមឈើទាំងនោះ កតិកានោះឯង ប្រើសម្រាប់ដើមឈើទាំងនោះផងដែរ ។

បើជាដើមឈើដែលព្រោះដាំក្នុងវត្តដទៃ សង្ឃក្នុងវត្តដែលជាអ្នកដាំប៉ុណ្ណោះជាម្ចាស់របស់ដើមឈើទាំងនោះ ។

ដើមឈើណា ដែលបុគ្គលណាមួយនាំពូជមកអំពីទីដទៃ ដាំតាមក្រោយក្នុងវត្តដូចដើម សម្រាប់ដើមឈើទាំងនោះ ត្រូវធ្វើកតិកាដទៃ ។ កាលធ្វើកតិកាហើយ ដើមឈើទាំងនោះ រមែងតាំងនៅក្នុងឋានៈជារបស់បុគ្គល គួរបរិភោគផ្លែជាដើមតាមសប្បាយ ។

បើភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវត្តនេះ ព័ទ្ធឱកាសនោះៗ ធ្វើបរិវេណទុកហើយថែរក្សា ។ ភិក្ខុពួកណាទំនុកបម្រុងដើមឈើទាំងនោះ តាំងនៅក្នុងឋានៈជារបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ។ ភិក្ខុពួកដទៃ រមែងមិនបានដើម្បីបរិភោគ ។ តែភិក្ខុដែលថែរក្សាទាំងនោះ ត្រូវឲ្យចំណែកទី ១០ ដល់សង្ឃ ហើយសឹមបរិភោគ ។

សូម្បីភិក្ខុណា យកមែកឈើព័ទ្ធរក្សាទុក ត្រង់កណ្ដាលវត្ត សូម្បីភិក្ខុនោះ ក៏ន័យនេះឯង ។

ដោយការត្រេកអរថា ព្រះថេរៈមកហើយ ទើបសាមណេរទាំងឡាយនាំផ្លែឈើតូចធំ មកប្រគេនភិក្ខុដែលគួរសរសើរ ដែលទៅកាន់វត្តបុរាណ ។ បើក្នុងកាលពីដើម ភិក្ខុដែលជាពហុស្សុត ទ្រទ្រង់នូវបរិយត្តិធម៌ទាំងមូលនៅក្នុងវត្តនោះ ។ ភិក្ខុនោះ គប្បីបរិភោគដោយមិនចាំបាច់មានការរង្កៀសថា ក្នុងវត្តនេះ នឹងមានកតិកាដែលធ្វើទុក ស្ថិតស្ថេរជានិច្ច ។ ផ្លែឈើតូចធំក្នុងវត្តតែងគួរដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលសមាទានបិណ្ឌបាតិកធុតង្គ គឺមិនញុំាងធុតង្គឲ្យខូច ។

សាមណេរទាំងឡាយ ប្រគេនផ្លែឈើតូចធំជាច្រើនដល់អាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍របស់ខ្លួន ភិក្ខុពួកដទៃកាលមិនបាន រមែងពោលទោស ការពោលទោសនោះ ក៏គ្រាន់តែជាការពោលទោសប៉ុណ្ណោះ ។

តែបើគ្រាដែលភិក្ខាខ្វះខាត ជនទាំង ៦០ អាស្រ័យខ្នុរមួយដើមចិញ្ចឹមជីវិត ។ ក្នុងកាលដូច្នោះ ត្រូវចែកគ្នាបរិភោគ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការសង្គ្រោះ ឲ្យទូទៅដល់គ្នា ។ ធ្វើដូច្នេះជាការប្រពៃ ។

ឯវត្តតាមកតិកាមិនទាន់រម្ងាប់ដរាបណា ផ្លែឈើដែលភិក្ខុទាំងនោះឆាន់ហើយ ជាការឆាន់ហើយដោយល្អពិតដរាបនោះ ។ តើកាលណា ទើបកតិកាវត្តរម្ងាប់ ក្នុងកាលណាសង្ឃដែលព្រមព្រៀងប្រជុំគ្នាសូធ្យប្រកាសថា តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយចូរចែកគ្នាឆាន់ ក្នុងកាលនោះ កតិកាវត្ត

រមែងរម្ងាប់ ។ មា៉្យងទៀត ក្នុងវត្តដែលមានភិក្ខុមួយរូប កាលពាក្យប្រកាសដែលភិក្ខុមួយរូបប្រកាស កតិកាដើមរមែងរម្ងាប់ដូចគ្នា ។

ប្រសិនបើ កតិការម្ងាប់ហើយ សាមណេរទាំងឡាយមិនបានញុំាងផ្លែឈើទាំងឡាយឲ្យជ្រុះអំពីដើមឡើយ មិនបានរើសផ្លែឈើ អំពីផែនដីប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយឡើយ ដើរជាន់ផ្លែឈើដែលជ្រុះហើយដោយជើង ។ សង្ឃគប្បីបន្ថែមផ្លែឈើឲ្យដល់សាមណេរនោះ តាំងអំពីចំណែកទី ១០ រហូតដល់ពាក់កណ្តាលចំណែកនៃផ្លែឈើ ព្រោះបានបន្ថែមចំណែក ពួកលោកនឹងនាំមកប្រគេនដោយពិត ។

ក្នុងគ្រាដែលភិក្ខុត្រឡប់រកបានងាយទៀត កាលកប្បិយការកៈទាំងឡាយមកធ្វើការព័ទ្ធដោយមែកឈើជាដើម រក្សាដើមឈើទុក មិនត្រូវឲ្យចំណែកបន្ថែមដល់សាមណេរ គប្បីចែកគ្នាបរិភោគ ។

ជនទាំងឡាយអំពីស្រុកដែលនៅជុំវិញវត្ត គិតថា ក្នុងវត្តមានផ្លែឈើតូចធំ ទើបមកសូមដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកជំងឺ ឬស្រីមានគភ៌ថា សូមលោកម្ចាស់ឲ្យផ្លែដូងមួយ សូមឲ្យផ្លែស្វាយមួយ សូមឲ្យខ្នុរសម្លមួយ សួរថា គួរឲ្យ ឬមិនគួរ ឆ្លើយថា គួរឲ្យ ។ ព្រោះថា កាលភិក្ខុទាំងឡាយមិនឲ្យ ពួកគេនឹងទោមនស្ស ។ តែកាលនឹងឲ្យ សង្ឃត្រូវប្រជុំគ្នាសូធ្យប្រកាស ៣ ដងធ្វើអបលោកនកម្មឲ្យ ឬគប្បីធ្វើកតិកាវត្តតាំងទុក ។

ឯកតិកាវត្តនោះ សង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុអ្នកឈ្លាស គប្បីសូធ្យប្រកាសដោយអនុមតិរបស់សង្ឃថា ជនទាំងឡាយដែលនៅជុំវិញវត្ត មក

សូមផ្លែឈើតូចធំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកជំងឺជាដើម ការដែលមិនហាមជនទាំងនោះ ដែលកាន់យកដូង ២ ផ្លែត្នោត ២ ផ្លែខ្នុរ ២ ផ្លែស្វាយ ៥ ផ្លែបេក ៥ ផ្លែ និងការដែលមិនហាមជនទាំងនោះ ដែលកាន់យកផ្លែអំពីដើមឈើនោះ ពេញចិត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃ ដូច្នេះ គប្បីសូធ្យ ៣ ដង ។ ចាប់តាំងអំពីនោះ ជនទាំងនោះ កាលប្រាថ្នាអ្នកជំងឺជាដើម ហើយសូម ភិក្ខុទាំង-ឡាយមិនគប្បីពោលថា យកចុះ តែគប្បីប្រាប់វត្តថា សង្ឃបានយល់ព្រមមិនហាមជនទាំងឡាយ ដែលកាន់យកផ្លែដូងជាដើម ដោយកំណត់ឈ្មោះនេះ និងដែលកាន់យកផ្លែឈើអំពីដើមឈើនោះ ។ តែមិនគប្បីដើរតាមប្រាប់ថា ស្វាយដើមនេះមានផ្លែឆ្ងាញ់ ចូរលោកបេះអំពីដើមនេះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតហើយ គប្បីឲ្យពាក់កណ្តាលដល់ជនទាំងនោះ ដែលមកហើយក្នុងវេលាចែកផ្លែឈើ ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត គប្បីអបលោកឲ្យ ។ បុគ្គលដែលអស់ស្បៀងក្តី ឈ្នួលរទេះដែលដើរផ្លូវក្តី ឥស្សរជនដទៃក្តី មកសូម គប្បីអបលោកឲ្យ ។ កាលបើជនទាំងនោះបេះស៊ី ដោយអាងកម្លាំង មិនគប្បីហាម ។ ព្រោះបុគ្គលនោះក្រោធហើយ គប្បីកាត់ដើមឈើចោលក៏បាន គប្បីធ្វើការវិនាសដទៃក៏បាន ។ កាលបុគ្គលនោះមកកាន់បរិវេណផ្ទាល់ខ្លួនបុគ្គល សូមដោយចេញឈ្មោះអ្នកជំងឺ ភិក្ខុដែលជាម្ចាស់ទ្រព្យ គប្បីប្រាប់ថា ខ្ញុំដាំទុកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ម្ជប់ជាដើម បើផ្លែមាន អ្នកចូរដឹងឯងចុះ ។

បើដើមឈើទាំងឡាយ មានផ្លែច្រើន ភិក្ខុយកបន្ទាស្រេះទុក ធាន់ផ្លែ

ម្តងម្កាល ។ ភិក្ខុនោះ កាលមិនសង្ឃឹមផលតបស្នងហើយ ក៏គប្បីឲ្យ ។ កាលបុគ្គលនោះបេះយកដោយកម្លាំង ក៏មិនគប្បីហាម ។ ហេតុដែលមិនគួរហាមនេះ ខ្ញុំបានពោលទុកហើយខាងដើមនោះឯង ។

ចម្ការផ្លែឈើរបស់សង្ឃមាន តែមិនបានទទួលការថែរក្សា ។ បើភិក្ខុរបខ្លះថែរក្សាចម្ការនោះ ដោយបំណងយកវត្តជាធំ ចម្ការក៏នៅជារបស់សង្ឃ ។ បើសង្ឃប្រគល់ឲ្យ ជាភារៈរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកអាចរូបខ្លះថា នែសប្បុរសសូមអ្នកជួយថែទាំចម្ការនេះឲ្យចុះ បើភិក្ខុនោះបំណងយកវត្តជាធំ សូម្បីយ៉ាងនេះ ក៏នៅជារបស់សង្ឃ តែសង្ឃគប្បីឲ្យចំណែកបន្ថែមត្រឹមចំណែកទី ៣ ឬពាក់កណ្តាលដល់ភិក្ខុនោះដែលប្រាថ្នាចំណែកបន្ថែម ។

កាលលោកពោលថា ជាកម្មធ្ងន់ ហើយមិនប្រាថ្នាដោយចំណែកបន្ថែមត្រឹមប៉ុណ្ណោះ ភិក្ខុទាំងឡាយគប្បីពោលខ្លះថា សូមលោកធ្វើផ្លែឈើទាំងអស់ឲ្យជារបស់លោកម្នាក់ឯង ចូរឲ្យត្រឹមចំណែកទី ១០ ជាចំណែកតម្លៃ ហើយថែទាំចុះ តែមិនគប្បីឲ្យដោយអំណាចការដាច់មូល ព្រោះចម្ការនោះជាគរុភណ្ឌ ។

ភិក្ខុដែលឲ្យចំណែកនៃតម្លៃ ហើយឆាន់ គួរសាងសេនាសនៈ ទីលំនៅដែលមិនទាន់បានធ្វើខ្លះ ទំនុកបម្រុងសេនាសនៈដែលគេធ្វើទុកហើយខ្លះ ហើយបង្អោនចម្ការដល់ពួកនិស្សិត ។ សូម្បីពួកនិស្សិតនោះ ក៏គប្បីឲ្យចំណែកនៃតម្លៃ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចថែទាំឯងក្នុងកាលណា ក្នុងកាលនោះ សង្ឃមិន

គប្បីឲ្យភិក្ខុទាំងនោះថែទាំ មិនគប្បីហាមក្នុងកាលដែលផ្លៃឈើដែលពួកលោកបានថែទាំហើយ ។ គប្បីហាមក្នុងវេលាដែលផ្តើមនឹងថែទាំប៉ុណ្ណោះ ។ គប្បីពោលថា ពួកលោកបានឆាន់ច្រើនហើយ ឥឡូវនេះ កុំថែទាំឡើយ ភិក្ខុសង្ឃនឹងថែទាំឯង ។

បើអ្នកថែទាំដោយបំណាងវត្តមិនមាន អ្នកថែទាំដោយបំណាងចំណែកបន្ថែមក៏មិនមាន ទាំងសង្ឃក៏មិនអាចថែទាំឯងសោត ភិក្ខុមួយរូប ក៏មិនប្រាប់សង្ឃមុន ថែទាំឯង ធ្វើឲ្យចម្រើនហើយ សង្ឃឹមចំណែកបន្ថែម ចំណែកបន្ថែម សង្ឃគប្បីបន្ថែមឲ្យដោយអបលោកនកម្ម ។

អបលោកនកម្មទាំងពួងនេះ ចាត់ជាកម្មលក្ខណៈពិត ។ អបលោកនកម្ម រមែងដល់ឋានៈទាំង ៥ នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៤៣៨] ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងប្រភេទនៃឋានៈរបស់ញត្តិកម្មដូចតទៅនេះថា វាចាសម្រាប់ហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈចូលមក យ៉ាងនេះថា សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ខ្ញុំប្រៀនប្រដៅរួចហើយ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមអ្នកដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ គប្បីមក ព្រោះដូច្នោះ អ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដែលខ្ញុំគប្បីហៅថា អ្នកឯងចូរមក ដូច្នេះ ឈ្មោះថា ឱសារណា ។

វាចាសម្រាប់បណ្តេញភិក្ខុដែលជាធម្មកថិកចេញ ក្នុងឧព្វាហិកវិនិច្ឆ័យ យ៉ាងនេះថា សូមលោកទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ លោកមិនស្ទាត់ក្នុង

សុត្តៈ មិនចាំសុត្តវិភង្គទេ លោកមិនពិចារណាអត្ថ ជំទាស់អត្ថ ដោយស្រមោលនៃព្យញ្ជនៈ បើកម្មមានការគួរដល់លោកទាំងឡាយហើយ បើសង្ឃមានការព្រមព្រៀងគ្នាហើយ គប្បីបណ្តេញភិក្ខុឈ្មោះនេះចេញ ពួកយើងដែលនៅសល់ គប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដូច្នេះ ឈ្មោះថា និស្សារណា ។

ញត្តិដែលតាំងដោយឧបោសថកម្មយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបោសថថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃ ១៥ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីធ្វើឧបោសថ ដូច្នេះ ឈ្មោះថា ឧបោសថ ។

ញត្តិដែលតាំងដោយអំណាចបវារណាកម្មយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើនសូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បវារណាថ្ងៃនេះទី ១៥ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីបវារណា ដូច្នេះ ឈ្មោះថា បវារណា ។

ញត្តិដែលតាំងដើម្បីសន្មតខ្លួនឯង ឬអ្នកដទៃយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ អ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីទូន្មានអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដូច្នេះក្តី ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ អ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ គប្បីប្រៀនប្រដៅអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដូច្នេះក្តី ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរអន្តរាយិកធម៌ចំពោះអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដូច្នេះក្តី ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ អ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ គប្បីសួរអន្តរាយិកធម៌ចំពោះអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដូច្នេះក្តី ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរ

ដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីសួរវិន័យចំពោះអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដូច្នេះក្តី ឬ សូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ អ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ គប្បីសួរវិន័យចំពោះអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដូច្នេះក្តី ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំដែលអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះសួរវិន័យហើយ សូមវិសជ្ជនា ដូច្នេះក្តី ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ អ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ ដែលអ្នកមានអាយុឈ្មោះនេះ សួរវិន័យហើយ គប្បីវិសជ្ជនាដូច្នេះក្តី ឈ្មោះថា សន្មត ។

ការឲ្យបរិក្ខារ មានចីវរ និងបាត្រជាដើម ដែលភិក្ខុជទៃលះបង់យ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ចីវរនេះរបស់ភិក្ខុ ដែលមានឈ្មោះនេះ ជានិស្សគ្គិយ ដែលលោកលះបង់ហើយដល់សង្ឃ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីឲ្យចីវរនេះដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកទាំងឡាយហើយ លោកទាំងឡាយគប្បីឲ្យចីវរនេះ ដល់ភិក្ខុដែលមានឈ្មោះនេះ ដូច្នេះ ឈ្មោះថា ការឲ្យ ។

ការទទួលអាបត្តិ គឺទទួលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុដែលឈ្លាសគប្បីប្រកាសថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតភិក្ខុឈ្មោះនេះរឭកបាន បើកបង្ហាញ ធ្វើឲ្យប្រាកដច្បាស់ គឺសម្តែងអាបត្តិ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគប្បីទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឬសូធ្យថា បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំគប្បីទទួលអាបត្តិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ លោកដែលភិក្ខុនោះគប្បីពោលថា លោកម្ចាស់ឃើញឬ កាលលោកឆ្លើយថា

ខ្ញុំឃើញ គប្បីពោលថា លោកម្ចាស់គប្បីសង្រួមតទៅ ដូច្នេះ ឈ្មោះថា ការទទួល ។

បវារណា សង្ឃគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ គឺអាវាសិកភិក្ខុដែលឈ្លាសវាងវៃ គប្បីប្រកាសថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ជាម្ចាស់អាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកទាំងឡាយហើយ ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយ គប្បីធ្វើឧបោសថ គប្បីសូធ្យបាតិមោក្ខ គប្បីបវារណាក្នុងកាឡបក្ខ ដែលនឹងមកខាងមុខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងនោះជាអ្នកបង្កការទាស់ទែងគ្នា បង្កសេចក្តីឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា បង្កការវិវាទគ្នា បង្កអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃ ជាប់នៅរហូតអស់កាឡបក្ខនោះសោត ភិក្ខុម្ចាស់អាវាស អ្នកឈ្លាសវាងវៃ គប្បីប្រកាសឲ្យភិក្ខុម្ចាស់អាវាសទាំងឡាយជ្រាបថា សូមលោកទាំងឡាយជាម្ចាស់អាវាសស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកទាំងឡាយហើយ ឥឡូវនេះ យើងទាំងឡាយ គប្បីធ្វើឧបោសថ គប្បីសូធ្យបាតិមោក្ខ គប្បីបវារណាក្នុងជុណ្ហបក្ខ ដែលនឹងមកខាងមុខ ដូច្នេះ ឈ្មោះថា បន្ថិតបវារណាចេញទៅ ។

ញត្តិដែលគ្របដណ្តប់ទូទៅ ដែលជាដើមនៃញត្តិទាំងពួង ដែលធ្វើដោយតិណវត្ថារកសមថៈយ៉ាងនេះ គឺ ភិក្ខុគ្រប់ៗរូប គប្បីប្រជុំក្នុងទីជាមួយគ្នា កាលប្រជុំគ្នាហើយ ភិក្ខុដែលឈ្លាសវាងវៃ គប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កាលយើងទាំងឡាយកើតការទាស់ទែងគ្នា ឈ្លោះគ្នា វិវាទគ្នា បានប្រព្រឹត្តអជ្ឈាចារ មិនសមគួរដល់សមណៈជាច្រើន ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា បើយើងទាំងឡាយ នឹងគប្បីពិន័យគ្នា

នឹងគ្នាដោយអាបត្តិទាំងនេះ ការពិន័យនេះ នឹងគប្បីជាអធិករណ៍ក៏បាន បើអធិករណ៍នោះ នឹងគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីក្ដៅក្រហាយ ដើម្បីសេចក្ដីកាចសាហាវ ដើម្បីសេចក្ដីបែកគ្នា បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់អធិករណ៍នេះ ដោយតិណវត្ថារកសមថៈ វៀរអាបត្តិមានទោសធ្ងន់ វៀរអាបត្តិដែលសំយុត្តដោយគ្រហស្ថចេញ ដូច្នេះ ឈ្មោះថា កម្មលក្ខណៈ ។

ញត្តិ ២ រាប់មួយចំណែកៗ ១ ញត្តិ តពីសព្វសង្គាហិកាញត្តិនោះទៅក៏ដូចគ្នា ។ ញត្តិកម្ម មានប្រភេទតាមដែលពោលហើយ រមែងដល់ឋានៈទាំង ៩ នេះ គឺឱសារណា និស្សារណា ឧបោសថ បវារណា សម្មតិ ការឲ្យ ការទទួល ការបង្ខិតបវារណាចេញទៅ និងកម្មលក្ខណៈជាគម្រប់ ៩ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៤៣៩] ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងប្រភេទនៃឋានៈរបស់ញត្តិទុតិយកម្មដូចតទៅ គប្បីជ្រាបនិស្សារណា ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុកក្នុងខន្ធកៈ ដោយការផ្កាប់បាត្រដល់វឌ្ឍលិច្ឆវី និងឱសារណាដែលត្រាស់ដោយអំណាចការផ្ងារបាត្រ ដល់វឌ្ឍលិច្ឆវីនោះឯង ។

គប្បីជ្រាបសម្មតិ ទាក់ទងដោយសម្មតិទាំងនេះ គឺសន្មតសីមា សន្មតដែនមិនទៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ សន្មតសន្ថត សន្មតភត្តុទ្ទេសកៈ សន្មតសេនាសនគ្គាហាបកៈ សន្មតភណ្ឌាគារិកៈ សន្មតភិក្ខុដែលទទួលចីវរទុក សន្មតភិក្ខុដែលចែកចីវរ សន្មតភិក្ខុដែលចែកយាគូ សន្មតភិក្ខុអ្នកចែករបស់ទំពា សន្មតភិក្ខុអ្នកចែកផ្លែឈើ សន្មតភិក្ខុអ្នកចែករបស់តិចតួច សន្មតភិក្ខុ

អ្នកទទួលសំពត់ សន្មតភិក្ខុដែលជាបត្តគ្គាហាបកៈ សន្មតភិក្ខុអ្នកប្រើញោម វត្ត សន្មតភិក្ខុអ្នកប្រើសាមណេរ ។

ការឲ្យ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចការឲ្យចីវរកឋិន និងឲ្យចីវរមតក ។

ការដក គប្បីជ្រាបដោយអំណាចការដកកឋិន ។

ការសម្តែងទី គប្បីជ្រាបដោយអំណាចសម្តែងទីសាងកុដិ និងទីសាង វិហារ ។

កម្មលក្ខណៈ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចញត្តិទុតិយកកម្មវាចា ២ ដែល លោកពោលទុកក្នុងតិណវត្ថារកសមថៈ គឺវៀរញត្តិ ៣ យ៉ាង គឺសព្វសង្គា- ហិកាញត្តិ និងញត្តិក្នុងចំណែកនីមួយៗ មួយចំណែក ១ ញត្តិចេញ បានដល់ កម្មវាចាមួយចំណែក ១ ញត្តិទៀត ។

ញត្តិទុតិយកម្ម រមែងដល់ឋានៈ ៧ នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

[៤៤០]ម្យ៉ាងទៀត គប្បីជ្រាបវិនិច្ឆ័យក្នុងប្រភេទនៃឋានរបស់ ញត្តិចតុត្ថកម្ម ដូចតទៅនេះ និស្សារណា គប្បីជ្រាបដោយអំណាចកម្ម ៧ យ៉ាង មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ។

ឱសារណា គប្បីជ្រាបដោយអំណាចការរម្ងាប់កម្មទាំងនោះឯង ។

សម្មតិ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចការសន្មតភិក្ខុអ្នកទូន្មានភិក្ខុនី ។

ការឲ្យ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចការឲ្យបរិវាស និងការឲ្យមានត្ត ។

និគ្គហៈ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចមូលាយបដិកស្សនកម្ម ។

សមនុភាសនា គប្បីជ្រាបដោយអំណាចសមនុភាសនា ១១ យ៉ាង គឺ

ឧក្ខិត្តានុវត្តកសិក្ខាបទ យាវតតិយកសិក្ខាបទ ៨ (របស់ភិក្ខុនី) អរិដ្ឋ-សិក្ខាបទ និងចណ្ឌកាលីសិក្ខាបទ យាវតតិយកសិក្ខាបទនោះ ដូច្នេះ ។

ឯកម្មលក្ខណៈ គប្បីជ្រាបដោយអំណាចនៃឧបសម្បទាកម្ម និង អព្ភានកម្ម ។

ញត្តិចតុត្ថកម្ម រមែងដល់ឋានៈទាំង ៧ នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ព្រះឧបាលិត្ថេរ កាលសម្តែងកម្ម កម្មវិបត្តិ និងការដល់ប្រភេទនៃឋានៈ របស់កម្មទាំងឡាយ ដែលវៀរចាកវិបត្តិដោយប្រការយ៉ាងនេះហើយ ឥឡូវ នេះ សម្តែងចំនួននៃសង្ឃដែលធ្វើកម្មទាំងនោះ ទើបពោលបន្តទៅថា ក្នុងកម្ម ដែលសង្ឃចតុវគ្គគប្បីធ្វើជាដើម ។ អត្ថនៃពាក្យនោះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបដោយ ន័យដែលបានពោលហើយ ក្នុងវណ្ណនានៃកម្មវិបត្តិដោយបរិស័ទនោះឯង ។

[៤៤២] ឥឡូវនេះ ព្រះឧបាលិត្ថេរបានផ្តើមពាក្យថា **ទ្វេអត្ថវសេ បដិច្ច** ជាដើម ដើម្បីសម្តែងអានិសង្ស ក្នុងការដែលទ្រង់បញ្ញត្តសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែលជាទីតាំងនៃកម្មទាំងនោះ ។

បណ្តាបទទាំងនោះ បទទាំងឡាយថា **ទិដ្ឋធម្មិកានំ អាសវានំ សំវរាយ** សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការសង្រួម គឺដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ការបិទនូវពៀរដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទិដ្ឋធម៌ ៥ មានបាណាតិបាតជាដើម ។

បទទាំងឡាយថា **សម្បរាយិកានំ អាសវានំ បដិឃាតាយ** សេចក្តី ថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការកម្ចាត់ គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការកាត់ផ្តាច់ បាន ដល់ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការមិនកើតឡើងនៃពៀរវេរា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុង

សម្បរាយភព ពោល គឺវិបាកទុក្ខ ។

បទទាំងឡាយថា **ទិដ្ឋធម្មកានំ វេរានំ សំវរាយ** សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបិទនូវពៀរទាំង ៥ នោះឯង ។

ពីរបទថា **សម្បរាយិកានំ វេរានំ** សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការកម្ចាត់វិបាកទុក្ខទាំងនោះឯង ។

បទទាំងឡាយថា **ទិដ្ឋធម្មិកានំ វជ្ជានំ សំវរាយ** សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបិទនូវបញ្ចវេរទាំងនោះ ។

ពីរបទថា **សម្បរាយិកានំ វជ្ជានំ** សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការកម្ចាត់វិបាកទុក្ខទាំងនោះឯង ។ ពិតហើយ វិបាកទុក្ខនោះឯង ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាទោសក្នុងទីនេះ ព្រោះជាធម៌ដែលបណ្ឌិតគប្បីវៀរ ។

ពីរបទថា **ទិដ្ឋធម្មិកានំ ភយានំ** សេចក្តីថា ភ័យទាំងនេះ គឺការតិះដៀល ការចោទ កម្ម មានតជ្ជនីយកម្មជាដើម ការវៀរឧបោសថ និងបវារណាកម្មដែលផ្ចាញ់ផ្ចាល សេចក្តីវិនាស ឈ្មោះថា ភ័យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទិដ្ឋធម៌ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការរារាំងនូវភ័យទាំងនោះ ។

ចំណែកភ័យ ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសម្បរាយភព គឺវិបាកទុក្ខនោះឯង ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការការពារសម្បរាយិកភ័យទាំងនោះ ។

ពីរបទថា **ទិដ្ឋធម្មិកានំ អកុសលានំ** សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការសង្រួមក្នុងអកុសល មានបញ្ចវេរ និងអកុសលកម្មបថ ១០ ជាប្រភេទ ។

ម្យ៉ាងទៀត វិបាកទុក្ខនោះឯង លោកពោលថា អកុសល ប្រព្រឹត្តទៅ

ក្នុងសម្បរាយភព ព្រោះអត្ថថា មិនផុតអំពីភ័យ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការកម្ចាត់អកុសលទាំងនេះ ។

ពីរបទថា **គិហីនំ អនុកម្បាយ** សេចក្តីថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងអនុគ្រោះដល់គ្រហស្ថទាំងឡាយ ដោយអំណាចរក្សាសទ្ធា ។

ពីរបទថា **ទាបិច្ឆានំ បក្ខុបច្ឆេទាយ** សេចក្តីថា គណកោជនសិក្ខាបទដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តទុក ដើម្បីប្រយោជន៍ដែលនឹងទម្លាយការឃុំគ្រងជាពួកនៃបុគ្គលដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកទាំងឡាយ ពាក្យដ៏សេសក្នុងទីទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ។ ក្នុងពាក្យដែលនៅសេសសល់នឹងគប្បីមានពាក្យណាដែលខ្ញុំគួរពោល ពាក្យទាំងពួងនោះ ខ្ញុំបានពោលទុកក្នុងវណ្ណនានៃបឋមបារាជិករួចហើយ ដូច្នេះ ។

[៤៤៣] បណ្តាធម៌ មានបាតិមោក្ខជាដើម បាតិមោក្ខទ្វេសរបស់ភិក្ខុមាន ៥ យ៉ាង របស់ភិក្ខុនីមាន ៤ យ៉ាង ។

បណ្តាកម្ម មានឲ្យបរិវាសជាដើម ពីរបទថា **ឱសារណីយំ បញ្ញត្តំ** សេចក្តីថា ឱសារណីយកម្ម ទ្រង់បញ្ញត្តសម្រាប់ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តក្នុងវត្ត ១៨ ឬ ៤៣ អធិប្បាយថា ភិក្ខុដែលសង្ឃរមែងហៅចូលក្រុម ដោយកម្មណា កម្មនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ។

ពីរបទថា **និស្សារណីយំ បញ្ញត្តំ** សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលញុំាងការទាស់ទែងជាដើម ដែលសង្ឃរមែងបណ្តេញចេញចាកក្រុមដោយកម្មណា កម្មនោះ ទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ។

[៤៤៤] បណ្ដាបទ មានបទថា **អប្បញ្ញត្តេ** ជាដើម ពីរបទថា **អប្បញ្ញត្តេ បញ្ញត្តំ** សេចក្ដីថា កងអាបត្តិទាំង ៧ ឈ្មោះថា បញ្ញត្តក្នុងសិក្ខាបទដែលបុគ្គលណាមួយ មិនបានបញ្ញត្តក្នុងចន្លោះ ក្រៅអំពីព្រះកកុសន្ធសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះកោនាគមនសម្មាសម្ពុទ្ធ និងព្រះកស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

វិនីតកថា មានមក្កដីវត្ថុជាដើម ឈ្មោះថា អនុប្បញ្ញត្តិ ក្នុងសិក្ខាបទដែលទ្រង់បញ្ញត្តទុកហើយ ពាក្យដ៏សេសក្នុងបទទាំងពួង ងាយយល់ទាំងអស់ហើយ ដូច្នេះ ។

[៤៤៥] ឥឡូវនេះ ព្រះឧបាលីពោលពាក្យថា **វជ សង្គហា** ជាដើម ដើម្បីសម្ដែងប្រមូលសិក្ខាបទទាំងពួងជា ៩ ចំណែក ដោយអាការតែម្យ៉ាង ។

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **វត្ថុសង្គហោ** បានដល់ សង្គ្រោះដោយវត្ថុ អត្ថចំពោះបទ សូម្បីក្នុងបទដ៏សេស ក៏គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះថា ក្នុងបទថា **វត្ថុសង្គហោ** ជាដើមនេះ មានអត្ថយោជនាដូចតទៅនេះថា សង្គ្រោះដោយវត្ថុ គប្បីជ្រាបជាមុនយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងពួង ឈ្មោះថា ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សង្គ្រោះដោយវត្ថុ ព្រោះហេតុថា មិនមានសូម្បីតែសិក្ខាបទ ១ ដែលទ្រង់បញ្ញត្ត ព្រោះហេតុមិនមែនវត្ថុ ។

ម្យ៉ាងទៀត សង្គ្រោះដោយវិបត្តិ គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះថា ព្រោះអាបត្តិ ២ កង ទ្រង់សង្គ្រោះដោយសីលវិបត្តិ អាបត្តិ ៥ កង ទ្រង់សង្គ្រោះដោយអាចារវិបត្តិ សិក្ខាបទ ៦ ទ្រង់សង្គ្រោះដោយអាជីវវិបត្តិ ដូច្នោះ សិក្ខាបទទាំងពួង ឈ្មោះថា ទ្រង់សង្គ្រោះដោយវិបត្តិ ។

ម្យ៉ាងទៀត សង្គ្រោះដោយអាបត្តិ គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះថា ព្រោះមិនមានសូម្បីតែសិក្ខាបទ ១ ដែលផុតចាកអាបត្តិ ៧ កង ដូច្នោះ សិក្ខាបទទាំងពួង ឈ្មោះថា ទ្រង់សង្គ្រោះហើយដោយអាបត្តិ ។

ម្យ៉ាងទៀត សង្គ្រោះដោយនិទាន គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះថា សិក្ខាបទទាំងពួង ទ្រង់បញ្ញត្តហើយក្នុង ៧ នគរ ព្រោះដូច្នោះ ឈ្មោះថា ទ្រង់សង្គ្រោះហើយដោយនិទាន ។

ម្យ៉ាងទៀត សង្គ្រោះដោយបុគ្គល គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះថា ព្រោះហេតុដែលមិនមានសូម្បីតែ ១ សិក្ខាបទ ដែលទ្រង់បញ្ញត្តក្នុងកាលមិនមានបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តកន្លង ដូច្នោះ សិក្ខាបទទាំងពួង ឈ្មោះថា ទ្រង់សង្គ្រោះហើយដោយបុគ្គល ។

ម្យ៉ាងទៀត សិក្ខាបទទាំងពួងទ្រង់សង្គ្រោះហើយ ដោយអាបត្តិ ៥ កង និង ៧ កង ។ សិក្ខាបទទាំងអស់នោះ វៀរចាកសមុដ្ឋាន ៦ ចេញ រមែងកើតមិនបាន ព្រោះដូច្នោះ ឈ្មោះថា ទ្រង់សង្គ្រោះហើយដោយសមុដ្ឋាន ។

ម្យ៉ាងទៀត សិក្ខាបទទាំងពួង ទ្រង់សង្គ្រោះហើយដោយអាបត្តាធិករណ៍ ក្នុងបណ្តាអធិករណ៍ ៤ ។ សិក្ខាបទទាំងពួង រមែងដល់នូវការរម្ងាប់ដោយសមថៈ ៧ ព្រោះដូច្នោះ ឈ្មោះថា ទ្រង់សង្គ្រោះហើយដោយសមថៈ ។

សូម្បីសង្គ្រោះដោយកងអធិករណ៍ សមុដ្ឋាន និងសមថៈ ក្នុងបទថា **ខន្ធសង្គហោ** ជាដើមនេះ ក៏គប្បីជ្រាបយ៉ាងនេះ ។

ពាក្យដ៏សេស មានន័យដូចពោលហើយខាងដើមនោះឯង ដូច្នេះឯង ។

វណ្ណនាសង្គហវគ្គ ក្នុងអដ្ឋកថាវិន័យ
ឈ្មោះ សមន្តបាសាទិកា ចប់
វណ្ណនាបទដែលមានអត្ថមិនងាយយល់នៃគម្ពីរបរិវារ
ក៏ចប់ដោយប្រការដូច្នេះ

វិនយដ្ឋកថាវសានគាថា

ព្រះលោកនាថជាជិនៈ កាលទ្រង់ដឹកនាំបុគ្គលដែលគួរដឹកនាំ បាន ត្រាស់វិនយបិដកណាដែលសម្តែងចែកដោយឧកតោវិភង្គ ខន្ធកៈ និងបរិវារ អដ្ឋកថាឈ្មោះសមន្តប្បាសាទិកានៃវិនយបិដកនោះ ចប់បរិបូណ៌ហើយ ដោយ គន្ថៈប្រមាណ ២៧០០០ គត់ ដោយលំដាប់នៃពាក្យមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ ។

តែក្នុងពាក្យថា អដ្ឋកថាវិន័យ បណ្តុះនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយជុំវិញនោះ មានពាក្យអធិប្បាយក្នុងប្រការដែលអដ្ឋកថា ឈ្មោះសមន្តប្បាសាទិកា ជា គម្ពីរបណ្តុះនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយជុំវិញ ដូច្នេះ គឺក្នុងសមន្តប្បាសាទិកានេះ មិនប្រាកដសូម្បីពាក្យតិចតួច ដែលមិនគួរជ្រះថ្លាដល់វិញ្ញូជនទាំងឡាយដែល ពិចារណា ដោយបន្តលំដាប់នៃអាចារ្យ ដោយសម្តែងប្រភេទនៃនិទាន និងវត្ថុ ដោយវៀរលទ្ធិរបស់ពាហិរៈ ដោយការបរិសុទ្ធនៃលទ្ធិរបស់ខ្លួន ដោយជម្រះ ព្យញ្ជនៈឲ្យបរិសុទ្ធ ដោយអត្ថចំពោះបទ ដោយលំដាប់នៃបាលី និងយោជនា

ដោយវិនិច្ឆ័យក្នុងសិក្ខាបទ និងដោយសម្តែងប្រភេទនៃន័យដែលសមគួរដល់វិកន្ត ព្រោះដូច្នោះ អដ្ឋកថានៃវិន័យ ដែលព្រះលោកនាថសង្គ្រោះសត្វលោក ទ្រង់ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងការទូន្មានពពួកជនដែលគួរទូន្មាន បានត្រាស់ទុកហើយយ៉ាងនេះ ទើបឲ្យឈ្មោះថា **សមន្តបាសាទិកា** ដូច្នេះ ។

ខ្ញុំកាលនៅឯប្រាសាទដែលព័ទ្ធដោយកំពែងមាស ដេរដាសដោយដើមឈើ មានម្លប់ត្រជាក់ មានស្រះទឹកដល់ព្រម ជាទីត្រេកអរនៃចិត្ត ដែលឧបាសកប្រាកដឈ្មោះថា មហានិគមសាមី កើតក្នុងត្រកូលស្អុកស្អម្ភ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះរតនត្រ័យ ដោយសទ្ធាមិនខ្ចើមរអើម ទំនុកបម្រុងព្រះសង្ឃគ្រប់កាល បានសាងវត្តទុកក្បែរលំនៅ ជាទីបំពេញព្យាយាមដ៏ខ្ពស់ស្កឹមស្កៃ ដែលភិក្ខុសង្ឃ អ្នកមានចារិតសីលដ៏ស្អាតនៅអាស្រ័យ ដែលតាំងនៅក្នុងទិសខាងត្បូងនៃមហាវិហារ ដែលប្រដាប់ដោយដើមមហាពោធិ៍របស់ព្រះសាស្តា ដែលប្រតិស្ឋាននៅលើភូមិភាគ ក្នុងឧទ្យានឈ្មោះ មហាមេឃវ័ន ខ្ញុំបានស្តាប់អដ្ឋ-កថាដែលព្រះថេរៈក្នុងកោះសីហឡៈ បានរចនាទុកទាំង ៣ គម្ពីរ គឺមហាអដ្ឋកថា មហាបច្ចរី និងកុរុន្ទី ក្នុងសម្នាក់ព្រះថេរៈ ដែលប្រាកដដោយឈ្មោះថា **ពុទ្ធមិត្ត** ដ៏ជាអ្នកប្រាជ្ញ ដឹងទូទៅនូវព្រះវិន័យ មានឈ្មោះបោះសំឡេងប្រៀបដូចព្រះពុទ្ធសិរិត្ថេរដ៏មានសីល និងអាចារៈដ៏ស្អាត ទើបបានផ្តើមរចនាអដ្ឋកថាវិន័យឯណា ដែលឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ អដ្ឋកថាវិន័យនេះ ខ្ញុំបានផ្តើមរចនា ក្នុងឆ្នាំទី ២០ គត់ ដែលជាឆ្នាំក្សេម មានជ័យរបស់ព្រះបាទសិរិបាល ដែលជាទីអាស្រ័យនៅនៃសិរី មានព្រះយស ទ្រង់គ្រប់គ្រង

លង្កាទ្វីបទាំងមូល ឲ្យប្រាសចាកចម្រូងចម្រាស សម្រេចរៀបរយ ក្នុងកាលចូលដល់ឆ្នាំ ២១ ។

អដ្ឋកថាវិន័យនេះ ចូលដល់សេចក្តីសម្រេចបានក្នុងលោក ដែលពោរពេញដោយឧបទ្រវ ដោយកាលត្រឹមមួយឆ្នាំ ដោយប្រាសចាកឧបទ្រវ យ៉ាងណា តម្រិះត្រូវទាំងពួង ដែលអាស្រ័យធម៌ ឆ្ងាយឧបទ្រវរបស់សត្វលោកទាំងមូល សូមសម្រេចរួសរាន់យ៉ាងនោះចុះ ។

ម្យ៉ាងទៀត បុណ្យឯណា ដែលខ្ញុំមានសេចក្តីរាប់អានព្រះសទ្ធម្មច្រើនរចនាអដ្ឋកថានេះ ដើម្បីឲ្យព្រះធម៌តាំងនៅយឺនយូរ បានសន្សំហើយ ដោយអានុភាពនៃបុណ្យទាំងអស់នោះ សូមសត្វទាំងពួង ជាអ្នកសោយរសនៃព្រះសទ្ធម្មរបស់ព្រះធម្មរាជចុះ ។ សូមព្រះសទ្ធម្មតាំងនៅអស់កាលយូរចុះ សូមភ្លៀងធ្លាក់ចុះតាមរដូវកាល ញ៉ាំងប្រជាឲ្យត្រជាក់ត្រជុំ អស់កាលយូរចុះ សូមព្រះរាជាគ្រប់គ្រងផែនដីដោយធម៌ចុះ ដូច្នេះ ។

អដ្ឋកថាវិន័យ ឈ្មោះសមន្តប្បាសាទិកា ដែលព្រះថេរៈដ៏ជាគ្រូទាំង-ឡាយតាំងនាមថា **ពុទ្ធឃោសៈ** ដែលប្រដាប់ដោយសទ្ធា បញ្ញា និងសេចក្តីព្យាយាមដ៏បរិសុទ្ធក្រៃលែង ដ៏រុងរឿង ដោយគំនរនៃគុណ មានសីលាចារៈសត្យភាព និងការប្រព្រឹត្តទន់ភ្លន់ជាដើម ជាអ្នកអាចឈមចុះកាន់ជដៈ គឺលទ្ធិរបស់ខ្លួន និងពាហិរលទ្ធិ ប្រកបដោយបដិភាណ ដោយបញ្ញា ជាអ្នកមានអានុភាពនៃញាណមិនទើសទាក់ ក្នុងសត្ថុសាសនា និងអដ្ឋកថា មានបរិយត្តិ គឺព្រះត្រៃបិដក ជាអ្នកដឹងនូវវេយ្យាករណ៍ច្រើន ជាមហាកវី ជាអ្នក

ពោលដ៏ប្រសើរ ពោលពាក្យដែលគួរពោល ក្នុងកាលដែលគួរប្រកបដោយពាក្យដ៏ពីរោះយ៉ាងក្រៃលែង ដែលបន្ទឺចេញដោយងាយ ដែលឲ្យកើតដល់ករណសម្បត្តិ ដែលជាគ្រឿងប្រដាប់វង្សរបស់ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ក្នុងមហាវិហារ ជាអ្នកញុំាងថេរវង្សឲ្យភ្លឺស្វាង មានបញ្ញាមិនញាប់ញ័រ ក្នុងឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលប្រដាប់ដោយគុណ មានអភិញ្ញា ៦ និងបដិសម្ភិទាជាដើមជាប្រភេទ មានបដិសម្ភិទាញាណ ដែលបែកធ្លាយជាបរិវារ ជាអ្នកមានបញ្ញាបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធល្អ បានរចនាហើយនេះ ចប់ហើយដោយប្រការដូច្នេះ ។

សូម្បីព្រះនាមថា **ពុទ្ធោ** *របស់ព្រះលោកជេដ្ឋៈ ដែលព្រះទ័យស្អាតមិនញាប់ញ័រ ទ្រង់ស្វែងរកគុណធំ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងលោកដរាបណា សូមអដ្ឋកថាវិន័យនេះ តាំងនៅក្នុងលោក សម្តែងន័យដើម្បីការបរិសុទ្ធនៃសីលដល់កុលបុត្រទាំងឡាយ អ្នកស្វែងរកព្រះនិព្វាន ជាទីចៀសចេញចាកលោកដរាបនោះហោង ។*

អដ្ឋកថា ព្រះវិន័យ

ចប់ហើយ ដោយប្រការដូច្នេះ

ក្បាលទី ៨
វិនយបិដក បាលីប្រែ -១២

សន្ទឹកចង្អុលប្រាប់មាតិកា

មាតិកា លេខទំព័រ

វិនយបិដក

បរិវារ ២

ភិក្ខុនីវិភង្គ មហាវារៈ ១៦ .... ១៦៤

អដ្ឋកថា

សោឡសមហាវារៈក្នុងឧភតោវិភង្គ ២៧៣

វិនយបិដក

សមុដ្ឋានសីសសង្ខេប ២៨១

អដ្ឋកថា

សមុដ្ឋានសីសៈ ១០ .... ២៩៤

វិនយបិដក

កតិបុច្ឆាវារៈ ៣២២

អដ្ឋកថា

កតិបុច្ឆាវារៈ ៣៣៥

វិនយបិដក

វីសតិវារៈ ៣៨៥

វីសតិវារៈ មិនមាន អដ្ឋកថា

វិនយបិដក បាលីប្រែ -១៣

ខន្ធកបុច្ឆា ៤០០

អដ្ឋកថា

ខន្ធកបុច្ឆា ៤០៦

វិនយបិដក

ឯកុត្តរិកៈ ៤១០

អដ្ឋកថា

ឯកុត្តរិកៈ ៤៨៧

វិនយបិដក

បុច្ឆាវិសជ្ជនាអំពីឧបោសថកម្មជាដើម ៥៥២

អដ្ឋកថា

ឧបោសថាទិបុច្ឆាវិសជ្ជនា ៥៥៥

វិនយបិដក

បករណៈសម្តែងអំពីអំណាចប្រយោជន៍ ៥៥៧

អដ្ឋកថា

អត្ថវសេបករណៈ ៥៦៤

វិនយបិដក

គាថាសង្គណិកៈ ៥៦៦

អដ្ឋកថា

បឋមគាថាសង្គណិកៈ ៥៨០

វិនយបិដក

អធិករណភេទ ៥៩៦

អដ្ឋកថា

អធិករណភេទ ៦២០

វិនយបិដក

គាថាសង្គណិកៈជាតំណមក ៦៣៣

អដ្ឋកថា

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ ៦៣៧

វិនយបិដក

ចោទនាកណ្ឌ ៦៤២

អដ្ឋកថា

ចោទនាកណ្ឌកៈ ៦៥១

វិនយបិដក

ចូឡសង្គាម ៦៥៦

អដ្ឋកថា

ចូឡសង្គាម ៦៦៣

វិនយបិដក

មហាសង្គាម ៦៧៥

អដ្ឋកថា

មហាសង្គាម ៦៩៧

វិនយបិដក

កឋិនភេទ ៧០០

អដ្ឋកថា

កឋិនភេទ ៧១៩

វិនយបិដក

ឧបាលិបញ្ចកៈ ៧២៥

អដ្ឋកថា

ឧបាលិបញ្ចកៈ ៨១០

វិនយបិដក

សមុដ្ឋាន ៨៣០

អដ្ឋកថា

សមុដ្ឋាន ៨៣៨

វិនយបិដក

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ ៨៤០

អដ្ឋកថា

ទុតិយគាថាសង្គណិកៈ ៨៥៦

វិនយបិដក

សេទមោចនគាថា ៨៨១

អដ្ឋកថា

សេទមោចនគាថា ៨៩២

វិនយបិដក

បញ្ចវគ្គ ៩០៣

អដ្ឋកថា

បញ្ចវគ្គ ៩២៥

វិនយដ្ឋកថាវសានគាថា ៩៦៥